



*Tibetan Buddhist Resource Center*

**Text Scan Input Form - Title Page**

<b>Work:</b>	W8LS76595	<b>ImageGroup:</b>	I8LS76658
<b>LCCN:</b>	n/a	<b>ISBN:</b>	n/a

<b>Title:</b>	ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་སྟེགས་མ།    སྟོད་ཆ་དང་སྟེང་ཆ། lam rim mchan bzhi sbrags ma/stod cha dang smad cha/
<b>Author:</b>	བློ་བཟང་གྲགས་པ། blo bzang grags pa/
<b>Descriptor:</b>	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
<b>Original Publication:</b>	n/a;n/a
<b>Place:</b>	Mundgod
<b>Publisher:</b>	'bras spungs bkra shis sgo mang dpe mdzod khang /
<b>Date:</b>	2005
<b>Volume:</b>	1
<b>Total Volumes:</b>	2
<b>TBRC Pages:</b>	2
<b>Introductory Pages:</b>	n/a
<b>Text Pages:</b>	n/a
<b>Scanning Information:</b>	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.



སྒྲིམ་

ལྷ་མོ་མཉམ་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་

སྒྲིམ་

དཔེ་མཛོད།

༡༡། །མཉམ་མེད་རྩི་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛོད་པའི་  
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མེད་དཀའ་བའི་གནད་ནམས་  
མཆན་བྱ་བཞིའི་སྒྲིམ་ལེགས་པར་བཤད་པ་  
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གསལ་སྒྲིམ་ཞེས་  
བྱ་བ་བཞགས་སོ། །



སྒྲིམ་ཆེན་པོ་

འབྲས་སྤངས་བྲག་ཤིས་སྒྲིམ་དཔེ་མཛོད་དེབ་ཕྱེད།

48

DREPUNG GOMANG LIBRARY.

2005

༡༡། །མཉམ་མེད་ཇི་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་  
 བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་བའི་གནད་ནམས་  
 མཆན་བྱ་བཞིའི་སྒྲིནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་  
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གསལ་སྒྲིན་ཞེས་  
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །



།སྒྲིན་ཆ།

འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒྲི་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG GOMANG LIBRARY.

2005



© Drepung Gomang Library, 2005

First Print 1000 Copies.

**Type setting:**

Drepung Gomang Library Computer Section.

**All rights reserved.**

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

**Sponsored by:**

Dakpo Rinpoche Jampa Gyatso

**Published by:-**

Drepung Gomang Library,  
L.C # 2 P.O.Tibetan Colony,  
Mundgod-581411  
Dist: North Kanara,  
Karnataka, INDIA

☎: 0091-8301-245687

Telefax: 0091-8301-245697

Email: gomanglibrary@yahoo.com

Printed at Indraprasth Press (CBT), New Delhi.



ཕྱི་ལྷུ་པ་གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་ཐོ་བཟང་གྲགས།





ཕྱ འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།།



ཕྱ རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ལ་ཇེ་བཅུན་མི་ཡམ་མགོན།།



ཕྱ རྒྱལ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱན་འདུལ་འཇམ་པའི་དབྱངས།།

ཕྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འཛིན་  
མར་མེ་མཛད།



ཕྱི་ཡུལ་བ་གཉིས་པ་འང་མ་  
མགོན་ཐོ་བཟང་གྲགས།



## དཀར་ཆག།

ཨང་།

ཤོག་གྲངས།

- ༡༅ རྩོན་སྒྲིང་། ..... C  
 ༡༆ མཆན་རྟགས་གསར་བཅོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ། ..... ༡  
 ༡༇ མཆོད་པར་བཞེད་པ། ..... ༧  
 ༡༈ ཆོས་ཁུངས་བརྩན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བརྟན་པ། ..... ༡༩  
 ༡༉ གདམས་ངག་ལ་གྲས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པ། ..... ༣༧  
 ༢ༀ ཆེ་བ་གཉིས་དང་ཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ..... ༤༠  
 ༢༁ ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉན་བརྟན་པའི་ཚུལ་སོགས། ..... ༤༡  
 ༣ༀ དལ་འཁྱོར་སྟེད་དཀའ་དོན་ཆེ་སོགས། ..... ༡༩༡  
 ༤ༀ ལམ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། ..... ༡༤༤

༥ རྩོས་བྱ་ཆུང་དྲ་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྒོ་སྤྱོད་ཚུལ།

- ༡༠༅ འཆི་བམི་རྟག་པ་བསམ་པ། ..... ༡༤༤  
 ༡༡༅ དན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ། ..... ༡༧༩  
 ༡༢༅ བརྟན་པ་ལ་འདྲག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྤྱོད་པ། ..... ༣༡༧  
 ༡༣༅ བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ། ..... ༣༤༡

༦ རྩོས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་རིམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་ཚུལ།

- ༡༤༅ བསམ་པ་སྤྱང་བ་དངོས། ..... ༣༩༧  
 ༡༥༅ ཐར་པ་དོན་གཉེར་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱག་ཀྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ། ..... ༣༤༩  
 ༡༦༅ རྟན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ། ..... ༤༠༧

- ༡༥༥ བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད། ..... ༤༣༩  
 ༡༥༦ དེ་ལ་ལོག་དོག་བསམ་པ། ..... ༤༣༩  
 ༡༥༧ ཐར་པར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ..... ༤༣༩

### ཕ སྐྱེས་པུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ།

- ༣༠༥ ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྡོམ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། ..... ༤༤༩  
 ༣༡༥ ལྷ་གང་ལ་བཞེན་ནས་ཇི་ཅུར་སྐྱེ་བ། ..... ༤༥༡  
 ༣༣༥ ལྷ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྡོམ་སེམས་སྦྱང་ཚུལ། ..... ༤༥༥  
 ༣༣༥ བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྡོམ་སེམས་སྦྱང་ཚུལ། ..... ༥༠༩  
 ༣༤༥ སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་གས་བཟུང་པའི་ཚུལ། ..... ༥༣༡  
 ༣༥༥ སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་ཚུལ། ..... ༥༤༩

### ཕ སྦྱོང་པ་གྱི་ལ་སློབ་ཚུལ།

- ༣༤༥ སྦྱོན་པའི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༥༥༡  
 ༣༤༥ ལུ་ཁྲིམས་གྱི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༤༡༩  
 ༣༥༥ བཟོད་པའི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༤༣༥  
 ༣༥༥ བཟོན་འགྲུས་གྱི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༤༤༩  
 ༣༥༥ བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༥༠༥  
 ༣༥༥ ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྦྱོན་ལ་སློབ་ཚུལ། ..... ༥༠༩  
 ༣༥༥ བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་བཅས་སོ། ..... ༥༡༠



# ཕ་སྤོན་སྤྱེང་།

ཕ་འདིར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཡུགས་ཀྱི་  
 འཁོར་ལོ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ། ཆེ་བ་བཞི་ལྷན་  
 གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྩོམས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་། བོད་གངས་  
 ཅན་གྱི་ས་ཡི་ཁྱོན་ཀྱན་ཉིན་བྱེད་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་ཅར་དུ་ཤར་བ་ལྟར་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྲབ་ཡོད་ལུས་  
 ཁམས། ལ་ཇེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལྟར་སྟེན་བརྒྱད་གདམས་པའི་བཀའ་བབས་བ་མོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་  
 མཆན་གྱི་སྤྱོད་ལྟ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་དཀའ་པའི་གནད་ལ་མཆན་ཡིག་ཞིག་མཛད་པའི་  
 ཉག་མཆན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཁྱི་སྟག་ལུང་བྲག་པ་རྩོ་བྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་།  
 རྒྱལ་མཚན་གྱི་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཁྲིད་ཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ནས་རིམ་བརྒྱུད་། ཇེ་དྲག་མཁན་  
 པོ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་ནས་མཆན་ཡིག་བཏབ། དེ་ཇེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་  
 དབང་བརྟན་འགྲུས་ཀྱིས་མཆན་འགྲེལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་དཀའ་གནད་ཀྱན་ལ་དོན་གྱིས་ཁོག་  
 ལུབ་པའི་ཞིབ་མཆན་ཞིག་མཛད། དེ་ཇེས་འཇམ་དབྱངས་དཀའ་པོས་ཇེས་སུ་བཟུང་བ་སེར་ཤེས་བྱ་  
 ཉིད་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ལྷག་མཛོད་གི་མཆན་ཡིག་ཞིག་མཛད་པ་བཅས་མཆན་བཞི་  
 བྱུང་བ་དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱར་པའི་འཆད་ཉན་བྱུང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཆོ་ཆོག་སྤྱིང་ནས་མཆན་སྦྱར་མ་  
 ཞིག་བྱས་པར་ནོར་འབྲུལ་ཆེ་རྒྱུ་མྱིང་རྒྱོད་དེ་མོ་དོ་མོག་མུ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་གཞུང་ས་མཚན་གྱི་  
 ཉས་མཆན་བཞི་མ་ཞིག་གསར་བཞེངས་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་དགེ་  
 བཤེས་ཆུལ་ཁྲིམས་ནས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་པའི་བསྟུན་གནད་བར་ཁོང་པས་ཞལ་བཞེས་ཀྱིས་དབེན་གནས་  
 ལྷག་ལུང་བྲག་རྒྱུ་ལོ་མང་རིང་བརྟན་པ་ཆེན་པོས་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་དག་ཐེར་ལན་མང་གནད་  
 མཐར་དཔར་གསར་བསྐྱར་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ཡོངས་འཛིན་མཛད་ནམ་ལས། རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་  
 ཉེར་བཞི་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བཞི་བར་ཉིན་བརྒྱ་གཅིག་རིང་ཅེ་པོ་ཏེ་པའི་ལམ་རིམ་རྒྱ་ཁང་དུ་ཁྱི་  
 རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་དང་། ལྒྱལ་མཆོག་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ན་ཆག་ཇེ་  
 བྱུང་དག་དབང་རྒྱོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་དང་རྟེན་དུ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་



ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་ཐུག་གི་བྱང་ནས་ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་སྒྲགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་མན་ངག་ཟབ་བཤད་གིས་  
བརྒྱན་པ་ལེགས་པར་མཉོས་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་དཔར་གསར་མཆན་བཞི་མའི་ལྷེང་ནས་བཤད་ཁྲིད་གི་  
ཐོག་མ་དགེ་བཤེས་དེ་ཉིད་གིས་གནང་བར་སྟངས། དཔར་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་ཆེ་བས་བཀྲེས་ཟད་  
ལ་བཞེན། བྱིས་སྲིད་སྤྱིང་སྟག་ལུང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལུང་རབ་མཐུ་ཐོབ་བཞུན་པའི་ཐུལ་མཆན་གིས་  
པར་གཞི་གསར་བསྐྱར་ཞོལ་དཔར་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས། ད་ལམ་གྲུ་མ་གསེར་  
ཐོང་བ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྤེང་བ་འཛིན་པ་དུགས་པོ་གྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ལྷན་  
གུལ་ཞེས་ཆེ་དང་སྐུ་བ་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྐུ་ལ་དུགས་པོ་བམ་ཆོས་མཆོག་སྐུ་ལ་སྤོབ་པ་ཟུང་འཇམ་  
དཔལ་བུམས་པ་ཐུ་མཆོ་མཆོག་ནས་མཆན་བཞི་མ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་སྐྱོད་གཟེགས་  
བདེའི་ཆེད་དེབ་གཟུགས་གསར་བསྐྱར་བཀྲིས་པར། མཆན་རྣམས་འཛིངས་པ་དང་། འཇུག་མཆོམས་  
རྩོར་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་གཞི་འབྱུང་ཉེན་ལ་ཞིབ་ཁྱིམ་ཞུས་དག་ཐེངས་མང་གིས་དག་གཅོད་བྱུང་བར་  
སེམས་ཡང་བྱིས་སྤོས་མ་ཚུགས་པ་སྲིད་ན་གང་གིས་མཇུ་བརྟུགས་ཀྱིས་སྐྱོན་སེལ་གནང་བའི་རེ་འདུན་  
དང་། དམ་པ་གང་གི་དགོངས་བཞེད་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་འབྲུག་པའི་སྐོན་འདུན་བཅས། འབྲས་སྤྱངས་  
མཁན་ཁྱི་སྐོན་མང་མཁན་ཟུར་བཞུན་པ་བཞུན་འཛིན་པས། བྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ བོད་ཀྱལ་ལོ་ ༡༡༡༡ རབ་  
བྱུང་ ༡༥ པའི་ཤིང་བྱ་ཆུ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བྱིས་པ་དགེའོ།

## ཕ ༥ དཔར་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

ཕ བོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མཆན་བཞི་མ་འདིའི་མ་དཔེ་རྩ་ས་ཅེ་ཞོལ་དཔར་མ་གཞིར་བཟུང་།  
ཅེ་ཞོལ་དཔར་མའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ཡང་བསྐར་ནས་ཞུས་དག་གང་ཐུབ་བྱས་ཁུལ་ཡིན། དཔར་  
མ་གཉིས་ཀའི་ཆོག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་དང་། མཆན་རྟགས་ཡི་ཁེ་མི་གསལ་བ་དང་། ཨང་གངས་མི་  
གསལ་བ་སོགས་དྲུགས་གཞི་ཅན་རྣམས་སོ་སོའི་མཇུག་དུ་མཆན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད་པར་མཁྱེན་རྟེན་  
རྣམས་ཀྱི་དཔུང་པར་འཇོལ།

ཡང་པར་གཞི་བོད་ནས་ཐོན་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་བ་གཟུགས་ཐུའི་ཕྱན་སོགས་ནས་དཔར་  
བྱས་བྲས་པ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་མི་མཆོངས་ཏེ་དེ་བ་དེའི་མགོ་མཇུག་དུ་བོད་དཔར་དཔེ་རྙིང་དག་

དང་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞུ་ན།

ཤོག་ངོས་

ཐེང་།

༡ དབུ་ཤོག་ནང་མའི་དགེ་ལྡན་སྒྲིན་ཆོག་དབུར།

ཤར་ཙོང་ཁ་བུ་ཆེན་པོས།

༡ སྤུལ་བྱས་ནས་རོལ་པ་

༡ སྤུལ་བཟང་ཐར་བུར་།

༤ བརྒྱད་ཅུ་བུ་ལས།

༤ མངའ་ཐང་འབྱོར་བུ་ནི་

༤ སྤོང་ཁྱན་ཀྱལ་བོ་འབྲ་

༤ སྤུ་བུ་དང་ནང་བུའི་

༥ ཁྱད་བུར་དུ་

༥ ཁྱོང་ལུང་བུ་ཆེན་པོ་

༥ བལ་ཆེན་སྤེ་བུའི་

༦ སོ་སོ་ཐར་བུའི་སྤོམ་པ་

༦ སྤོམ་པ་དང་ཐུན་བུ་ནི་

༧ ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་བུའི་གདམས་པ་

༧ བདག་བྱས་གཞན་བཅེས་

༧ རྣལ་འབྱོར་བུའི་གཙོ་བོ་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་

ནི་མཆོན་ཅམ་ཡིན། དེ་རྣམས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤོང་གི་ལམ་རིམ་དེ་དག་གྱུ་ཤོད་ཀྱན་ལ་ད་ཅང་ཁྱབ་ཆེ་བས་ནས་ཞིག་ཤོད་དཔེ་ཤིང་དཔེར་རྒྱུ་དང་ཤོང་པ་དག་པ་རྣམས་མོན་གྱི་དོར་གཙོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུར་འབྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་འབྲེ་བར་ཐལ་བས་གསར་གཙོད་ཀྱི་རིགས་ལ་དགའ་མོས་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ལ་ཤོག་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་འབྲས་སྒྲིམ་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་པས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་ཞུ་བར་ཐལ་ལོ། །



༡༡ །ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་བྱ་མཆོད་བརྗོད་བསྟོད་  
 ཕྱག་མཐའ་གཙོད་མཆན་ཉགས་གསར་བཅོས་གྱི་  
 ལོ་རྒྱས་བཅས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། འཇམ་ལྷ་རལྱའི་མཛུགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་ལྷ་མཆོ་

མེས་ལྷོད་དུས་ནས་སྤྱིང་སྤྱོདས་ཅི་ཟླ་ལྟར།

ཆེ་དང་བྲལ་བར་སྐྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །

པད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་ནི་མའི་གཉེན་གཅིག་གི།

ཐུགས་རྒྱུ་ཐུག་གིས་བདག་དང་རྒྱལ་བཟང་མཛོད། །

ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། །

ཐུལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་མཆིན་པའི་གཏེར། །

ལ་སོགས་མཆོག་གསུམ་རྒྱ་མ་བརྒྱད་པར་བཅས། །

དུས་ཀྱི་པ་ཅུག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཀླུ་ལ་འདྲད། །

ཀྱུ་ལ་བའི་ལྷགས་བཟང་ས་གསུམ་འགྲོ་བ་ལ། །

འབྲུལ་བྲལ་སྒྲིལ་བའོད་མཆོག་ཏུ་གསལ་མཛད་པའི།

མེད་ཏུ་གཉིས་དང་རྩི་བོ་ཡབ་སྐུས་དང་། །

དགོན་པ་བ་དང་སྒྲུ་བྱུར་པོ་ཉི་ལ། །

ལྷན་པ་དང་མིན་ཆེན་སྐར་པ་སོགས། །

ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་བཤེས་གཞིན་རྣམས་ལ་འདྲ། །

ཕྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གངས་ཅན་འདིར་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་  
མཛད་པའི་རྗེ་ཐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་འདིའི་དབུ་ལ་མཆོད་  
པར་བཞེད་པ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཉན་པར་བསྐྱལ་བ། བཤད་བྱའི་ཆོས་  
ངོས་བབྱང་བའི་སྒྲོན་ས་དེ་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྟེ་རིམ་པ་བཞི་མཛད་འདུག་  
པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཤུག་སྒྲོས། ཡ་རབ་དག་ནི་ཤལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་  
ཐོག་མར་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཐུག་བཞུད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།  
རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཐུག་མཛད་པ་ནི།

ཕྱི་ནམོ་གྲུ་རུ་མ་རྩྭ་བྱེ་ཡེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱན་དངོས་ཐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་བཤད་ནས། །

གསུང་གི་མན་ངག་མཆན་བྱའི་ལྟ་མིག་གིས། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆོས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཀྱི། །

ཆོག་དོན་དཀའ་གནད་སྒྲོ་མོ་དེའི་བར་བཞི། །

དེ་ལ་འདིར་སྟོན་འགྲོ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བཤད་པ་ཉིད་ཉི་  
བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལྟ་པའི་ལྟ་  
དང་ཅ་བརྟུན་གྱི་ཐུ་མ་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ། བསྟན་བཅོས་ཚུམ་བཞེད་པའི་རྒྱ་  
མཆན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། རྟོད་ལྟ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་མཉན་  
པར་བསྐྱལ་བ། བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་  
དོན་འཆད་ཆུལ། གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་འཆད་པའི་ཁྲུངས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཁོགས་བཅད་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ནི། ཐུབ་པའི་སྤྱི་ལུས་ཡིན་པས། སྤྱིར་ཐུབ་པའི་སྤྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཆད་བཟུང་བ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་མཆན་དཔེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཡང་ཆད་བཟུང་མེད་ཀྱང་མཆན་དཔེ་སྤྱབ་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བཟོད་ན། ཉན་རང་གི་བདེ་བ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྩམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྤྱི་བྱ་གཅིག་འགྲུབ། བསྤྱི་བྱ་གཅིག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྩམས་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྩམས་ཀྱིས་མཛོད་སྤྱི་གཙུག་ཏྲུ་མ་གཏོགས་པའི་མཆན་བཟང་རྣམས་འགྲུབ། མཆན་དཔེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱི་འགྲུབ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཐུག་བརྩམས་ཀྱིས་གཙུག་ཏྲུ་འགྲུབ་པར་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུན་ཆོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

མཁོགས་བཅད་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ལ་རང་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་དུས་དཔག་མེད་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་མཛད་པ་བརྩམས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛད་པ་དང་། ས་དགུ་བ་བརྩམས་ཀྱིས་སངས་མ་རྒྱས་གོང་དུ་མཛད་པ་བརྩམས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛད་ཅིང་། གང་ཟག་གཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་བསགས་ཏེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བརྩམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་བཅས་མཛད་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྤྱི་བྱ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ཁྲར་བསྐྱམས་པ་ནི་མཛད་

ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

༥ ཆོགས་བཅད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་འགའ་  
ཞིག་ལས་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཐད་པས།  
གཞུང་བཟང་ནི་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་བྱེད་ཅིང་། རི་བཞིན་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད།  
ཅས་སྒྲིབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་ངེས་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག །དབུ་  
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །

༦ ཆོགས་བཅད་ལྗེ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀྱུན་ལ་བལྟ་  
བའི་མིག་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་འདུག་ངོགས་  
མཆོག །བརྟེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་བར་མཛད་  
པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཐུག་འཆལ། ཞེས་དང་། ཁ་  
ཅིག་གསུང་རབ་ཀྱུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་དང་། སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་འདུག་  
ངོགས་མཆོག །བརྟེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་བར་  
མཛད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གུས་ཐུག་འཆལ་ཞེས་འཆད་པའི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་  
བྱང་བའི་སྤྲུམས་མིག་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་དང་སྤྱེ་མས་མིག་ཅེས་སྤྱེ་བ་བྱི་བའི་ལམ་  
རིམ་ལ་མཛད་འདུག་གོ །

༧ འདི་ནང་གི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་བུ་ཉ་པེ་རྟགས་ཅན་གང་ཡིན་འཇམ་  
མགོན་ཐུག་མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱི་ཐོག་དུག་པ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་མཆན་  
དང་། ཉ་པེ་རྟགས་ཅན་རྣམས་ཇི་འཇམ་དབྱངས་སྟག་ལུང་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱུན་  
བྱི་ཐོག་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་བཞིན་  
སྤྱེ་དུག་མཁན་ཆེན་ཁ་རོག་ཞལ་སྤྲུམས་ངག་དབང་རབ་བཏན་གྱིས་འདེབས་པར་

མཛད་པ་དང་། མཆན་བྱ་རྒྱུ་ནགས་ཅན་རྣམས་མཛད་པ་དབྱངས་བཞད་པས་  
 མཛད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་མཆན་བྱ་ཡིག་ནགས་མཛད་པ་གང་ཡིན་མཁས་གྲུབ་  
 ཆེན་པོ་བྱ་སྤྲེད་གཤེད་བཤེས་གཉེན་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅས་གཞུང་  
 གི་དཀའ་གནད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་བཀོལ་བའི་མཆན་བྱ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དྲ་  
 ལྷན་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྤོན་མེ་གཅིག་ཕྱ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་མཆན་བཞི་  
 ལྷགས་མ་འདི་ནི། ཞིགས་དུས་ཀྱི་འབྲེན་མཆོག་མཆུངས་མཛད་ཡོངས་འཛིན་པ་རྒྱ་  
 ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལྷག་པོ་ཞེས་ཀྱེད་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཟེང་  
 མོ་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་དང་། གཞུང་མཆོག་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་དག་  
 ལ་ཤན་དྲ་རེ་བས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྗེ་ཆེན་ཞེས་པ་རྒྱ་བྱི་ལོར་ཆེ་མཆོག་  
 མྱིང་མཛོད་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱེད་མཆན་ནས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་སྤང་འཁོར་ཆིག་སྤོང་  
 བརྒྱ་ཕྱག་བཀལ་བས་རྒྱ་ལྷན་ཞིང་། ཆོད་ལྷན་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་མར་མ་སྤྱི་བཞུགས་ཏེ་  
 ལྷན་དག་བཞུགས་ཀྱིས་ཀྱིས་པར་གསར་དུ་བསྐྱུན་འདུག་པར་སྤྲེགས་བམ་འདི་བཞིན་  
 རྒྱན་འབྲུམས་སུ་སོང་བ་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སྤྱངས་པ་མི་དཔལ་ཞིང་མཁྱེན་  
 རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་དང་། རྒྱད་པར་མཁས་  
 ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞི་ཆེན་ངག་དབང་སྣན་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲེགས་ཀྱིས་  
 སྤྲེགས་བམ་འདིར་བཀོད་པའི་མཆན་བྱ་རྣམས་ཤན་རྒྱན་འཛིངས་ཤིང་འཇུག་མཆོམས་  
 རོར་བ་སོགས་མ་དག་པ་ཆེས་མང་བས། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤན་མཛད་གནོད་  
 རྒྱན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་བརྟེན་ཡོངས་འཛིན་པ་རྒྱ་ཏེ་མོ་མཛན་ཏེན་  
 འཇམ་དཔལ་ལེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུང་རབ་མཐའ་དག་  
 གི་གནད་བསྟུན་པའི་མན་ངག་རྒྱད་པར་ཅན་འདི་ལྷ་བྱུང་ལྷན་དག་ཡང་དག་པར་



དགྲིས་ཏེ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པ་འདི་ཅམ་ཡང་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ལྷ་གྲུ་མེད་དུ་  
 འགྱུར་བ་གོར་མ་ཆག་གོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བཅོས་པའི་ཁྲར་  
 བཞེས་ཀྱི་བཀའ་ནན་ཆེར་ཕེབས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་  
 ལ་རུང་ཟད་ཕན་ན་སྐལ་བ་རེ་བཟང་སྟམ་པས་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ་ཁྱེས་དག་དགྲིས་པར་  
 དེ་ཡང་སྤྲོད་བ་པ་དགེ་སྤོང་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆན་བུ་ཇ་དགས་ཅན་  
 རྣམས་དཔེ་རྒྱུད་ཁྲུངས་དག་དུ་མ་ཞིག་དང་སྦྱར་ཏེ་ཁྱེས་དག་དགྲིས་འདུག་པ་དེ་དང་།  
 དྲག་རི་དགེ་བཤེས་ཁྱབ་བདག་གི་ཕྱག་དཔེ་ཁྲུངས་དག་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཨ་མ་དོ་  
 དང་སོག་ཡུལ་གྱི་པར་མ་གཉིས། ལྷ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་ཆབ་ཁྲིཆེན་ལོ་མེན་ཏན་རིན་  
 པོ་ཆེའི་བཤད་སྒྲུབ་སྤྱིང་གི་ཕྱག་དཔེ་སོགས་མཆན་བཞི་མ། མཆན་གསུམ་མ། མཆན་  
 གཅིག་མ་བཅས་ལམ་རིམ་མཆན་ལྷན་བརྒྱ་གཅིག་ཅམ་དང་གཞན་ཡང་ཆོད་ལྷན་གྱི་  
 གཞུང་དང་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུང་ཕྱགས་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས་  
 སྤོབས་པ་རུང་ཟད་ཐོབ་པའི་སྤོང་བ་པ་དགེ་བཤེས་མིང་ཅན་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་  
 བདག་གིས་དཔེན་གནས་སྟག་ཕྱང་དྲག་དུ་ལོ་ངོ་གསུམ་བཞིའི་རིང་འབད་པས་ལེགས་  
 པར་བཅོས་པ་ཡོངས་འཛིན་བརྩི་ཏེ་ལོ་མེན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་ཁྲིཆེན་ཆོས་  
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་སྦྱན་ལམ་དུ་ཕབ་པར་ལ་ཇེ་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཕྱགས་ཁྲུང་ཆེ་བཞེས་  
 ཀྱིས་ཞིབ་གཟིགས་ཁྱེས་དག་དང་། སྤང་ཅེ་ཆོས་ཇེ་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྤོབ་ཟང་སྦྱན་གྲུབ་  
 ལའང་ཁྱེས་དག་ལན་གཅིག་གཉིས་བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བའི་ཐོག །སྤོན་དུ་ལན་དུ་མར་  
 དག་ཐེར་མཇུག་པ་དེ་བཞིན་སྦྱར་སུམ་ཆོགས་པ་སྤང་ཞིང་འདི་ཇེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྟེ་  
 རྣད་ནོར་འཁྲལ་མེད་པར་པར་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་སྤང་ན་ལ་འཇམ་མགོན་གྲུ་མ་ཅོང་ཁ་  
 པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་གསོས་

སུ་འགྱུར་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་ཞན་མ་མཆིས་པས་འདི་ཉིད་ཅིས་ཀྱང་པར་དུ་  
 འཁོད་པ་ཞིག་བགྱིད་འཆོལ་ཞེས་བཀའ་ནན་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་ཡོངས་  
 འཛིན་པ་ཆེ་ཏེ་མི་ན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་འཕྲིན་ལས་པ་  
 རྣམ་ཀུལ་ཆོས་བཟང་ཅན་ནས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་རིན་ཆེན་གཉིས་  
 པ་སྤང་འཁོར་བ་ཀྱང་ལྷ་བརྩ་སྒྲོར་གྱི་རྩ་རྒྱར་ཏེ། སྤར་ཡང་སྤྱབ་སྤེ་ཆེ་མཆོག་བཀྲ་  
 སྤེས་བསམ་གཏན་མྱིང་དུ་བྱས་དག་ནན་ཆེར་བགྱིས་ཤིང་། པར་རྟིང་འདིའི་ཆེས་  
 མ་དག་པ་རྣམས་པར་ཤིང་གསར་བ་མེ་དང་། གཞན་མ་འཇུགས་འོས་པ་རྣམས་  
 བརྩགས་ཏེ་རབ་བྱུང་བ་ཀྱང་བཞི་པའི་དགེ་བྱེད་ཅིས་པ་རྒྱ་ལོར་ལེགས་པར་བཅོས་  
 པ་འདི་ནི་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་སྒྲིགས་ལྷུང་གི་དྲི་མ་རིང་དུ་དོར་ཏེ་ཡིད་  
 ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་དུ་བྱས་དག་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་  
 མ་དཔེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆ་རྒྱུན་རྩུང་ཟད་འཕྲོར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་སྒྲིགས་བམ་  
 པར་དུ་བསྐྱན་པ་དང་འདྲི་བ་དག་ལ་གྱ་ཆོམ་དུ་འཇུག་པས་གསུང་རབ་དྲི་མ་ཅན་དུ་  
 བྱས་ཤིང་། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཉོག་ཡིད་  
 ཉོན་མི་རུང་བ་གསར་དུ་བསྐྱན་ན་ཉེས་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་  
 བ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དཔུང་དེ་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །

ཤོག་གྲངས་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བཟྃ་དང་བརྟོད་  
 ལུག་གི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་མཆན་རྟགས་དང་གསར་བཅོས་ཀྱི་ལོ་  
 རྒྱུས་བཅས་ལ་ཤོག་བྱ་ ༥༥ མཉམ་མེད་མེ་བརྩན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཇད་པའི་  
 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་མཆན་བྱ་བཞིའི་སྒྲོན་པ་ལེགས་  
 པར་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱིད་པ་

སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུ་ལ་ཡན་ལ་ ༡༩༧༥ གྱེ་བྲག་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱག་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུ་ལ་ ༡༩༩༥  
བཅས་ཁྱིན་པ་དཔེ་རིང་པོ་ཤོག་གྲངས་ ༡༦༧༥ བཞུགས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ཕ་ དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་ཆོ་མཆོག་སྤྱིང་པར་རྟོང་གི་དཀར་ཆག་འདི་བཞིན། རབ་  
བྱུང་བཅུ་རྒྱལ་པའི་མེ་བྱི་ལོར་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་པར་གསར་བསྐྱར་མཛད་ཀྱང་། མཆན་བཞིའི་  
འབྲིད་ལུང་གནང་སྐབས་གོང་གསལ་དཀར་ཆག་འདི་ཡང་ཆབས་ཅིག་ལུང་གནང་བའི་རྒྱན་བཞུགས་  
ལུས་ལ་བཞེན། ལུང་རྒྱན་ལ་གནོད་ཀྱིས་དོགས་དེ་པར་གསར་བསྐྱར་གྱི་ཨང་གྲངས་ཙམ་ལས།  
པར་རྟོང་གི་རྒྱན་བདག་སོགས་ཀྱང་བསྐྱར་བཅོས་མ་རྒྱས་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་བཞུགས་ཤིང་། པར་  
གསར་གྱི་སྟོན་བྱང་མཆན་བཞི་པོ་དེ་གཉིས་པའི་མཐུག་རྒྱ་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །འགྲོ་  
དོན་འཕེལ། །

༡༡། །མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མངའ་པའི་  
 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀར་བའི་གནད་ནམས་  
 མཆན་བྱ་བཞིའི་སྒྲིན་ས་ལེགས་པར་བཤད་པ་  
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གསལ་སྒྲིན་ཞེས་  
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་ འདྲུད་དམ་ཐུག་འཆལ་གྱི་རུ་ སྒྲིམ་དང་མྱེ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ མཐུ་ འོང་མ་  
 དཔལ་སྒྲིམ་ སྒྲིམ་ལས་སྐད་དམ་དབྱངས་ ཡ། དེ་གོས་ཆེད། ཞེས་པ་སྒྲག་པའི་ཐུབ་མཁན་ཅུ་པའི་བྱ་  
 མ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། སྒྲིམ་འཛིན་ནི་ཀྱིས་མ་ཐོང་  
 བའི་ཆོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ནིས་བཙུད་པའི་སྒྲིམ་དག་ལས་ཐོག་མར། བཙུན་པའི་  
 བདག་པོ་ལ་མཆོད་པར་བཞུགས་ནི། ཐུན་ཆོག་ས་ནི་དཔལ་ཏེ་ཡུས་སྟོན་དང་དགེ་ལེགས་  
 བྱེ་བས་ རྗེ་གངས་བཞོན་དུ་མེད་པ་ལས་གངས་ཀྱི་ཚེ་མོ་ལ་བྱ་སྟེ་བྱེ་བའི་སྐད་པོད་ཀྱི་ཚེ་མོ་ལ་ལང་  
 འཇུག་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་གངས་བཞོན་དུ་མེད་པ་ལ་བྱེ་བའི་བྱ་སྟེ་ཐོབ་པ་ན་བྱེ་བའི་ཚེ་མོ་ལ་ལས་  
 ལས་བཤད་པས་འདིར་དེ་བཟུང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ན་ལས་སྒྲིམ་  
 པས་ན་སྒྲིམ། བཙུན་པ་ འཛིན་བྱེ་སྒྲིམ། འཛིན་མཆན་དཔེས་སྒྲིམ་པ་བཟུང་པས་ཆོབ་མོ་ལེས་  
 པའོ། མི་ཐུབ་མེད་པས་ན་ མཐུང་ལས་ སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་མར་འགྲོ་བས་ན་ འགྲོ་བའི་ བྱེ་མས་  
 སྐབས་དང་མཐུར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་སྤོང་བས་ན་ རེ་བ་སྤོང་བའི་ མཐོང་མཆན་བར་གསུམ་དང་  
 འཆམས་པའི་ གསུང་། །གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་ན་གསུང་བཅིག་ཉིད་འཁོར་  
 ལན་ལག་དུག་ཅུངས་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཆང་བའི་དབྱངས་དང་། མི་སྒྲག་པས་ མ་ལུས་ སྒྲིམ་རྟོགས་  
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ ཐེས་བྱེ་ འོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ རྗེ་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས་།

ཉི་ཤུ་གསུམ་བྱུགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ནི་བརྗོད་པའི་སྒྲིམ་ནས། སྤྱུ་ནི་རྩལ་པའམ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་  
 དེའི་རྟོགས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཤར་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་རྩིས་མས་རབ་དྲུག་དང་པས་ཡན་ལྷན་  
 བོ་མཆོག་མགོ་བོ་ས་ལྟེ་བཏུང་དེ་ཕྱག་འཆོལ། །བརྩེ་སྟོགས་མ་གུས་པས་འདུད་པའོ། ཉེ་  
 བས་བརྩན་པཅོས་འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་སྟོན་པའི་དང་པོ་ནི། འཇམ་དབྱངས་  
 ཉས་ཕྱེ་སྦྱང་ལ་བརྒྱུད། ཕྱི་མ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱུད་ཅིང་། ཡང་ཕྱི་མ་ལ་འཇམ་  
 དབྱངས་ནས་ཞིབ་རྩེ་ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པོ་རྩིས་ཅེན་པོ་ལ་མངའ་བས། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་  
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་གོ་ལོ་ག་གསུམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་གཅིག་  
 རྣམས་ལས། དང་པོ། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་ནི། འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་པད་  
 དཀར་ལྗང་བསྟགས་པ་དུལ་བུའི་རྒྱུད་འཆོས་པས་སྟོན་པ་དེ་ལོ། གསུང་ལས་སྟེས་པའི་སྤྲུམ་  
 ཀྱི་མཆོག་ཀྱལ་པའི་མཛད་པ་བརྩེ་གཉིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱར་  
 བསྟམས་ནས། །གངས་མེད་ཞིང་དུ་བརྟན་གཡོ་སྟོགས་སུ་སྤྱུལ་པས་རྣམ་རེལ་པ།  
 བཏུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་མི་ཡམ་རྒྱལ་ཆབ་དང་རྩི་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་  
 འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་གཅིག་གི། སུ་ལ་བརྩན་ཀྱང་གོ་  
 བར་མི་རྩལ་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བེན་དུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་འཕགས་པ་གསུམ་  
 དང་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེད་ཤིང་གྱི་ཡུམ། རི་རྩི་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་  
 རང་གི་དགོངས་པ་རྩིས་མི་མཛོད་འགྲེལ་བར་མཛད་པས་ཤིང་འཇམ་བྱམ་མཆན་པས་  
 འཇམ་པུ་སྦྱང་དུ་འོན་གཉིས་སྦྱང་ཤིང་གྱི་རྒྱན། །སྦྱང་ཤིང་སྦྱང་བ་དང་མཆོངས་པས་སྦྱ་  
 སྦྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་  
 ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྦྱ་བ་ཐོགས་མེད་གཉིས་དང་པོ་ནས་ལམ་འདི་མཛད་པ་  
 པོ་སྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་གཅིག་གི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ཆོག་དོན་དང་བྱིན་ཆངས་སྟོགས་

ཆང་ཞིང་དོར་ཁང་རང་དུག་ཅན་སྟགས་མ་ཡིན་པར་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ལེགས་ པར་ བརྒྱད་  
 པའི། །ཟུང་མེད་ལྟ་བུ་ དེར་ རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པ་ གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་  
 སར་བཟོད་པ་ འི་ལམ། རྒྱི་རིམ་པ་དང་། རི་མོ་དང་ཆུ་དང་པར་སྟགས་ མ་ནོར་ པའི་དང་། དེ་  
 ཡང་ཆ་ཆང་བེས་ ཡོངས་སུ་རྟོགས་ པའི་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལམ་སྟགས་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔོངས་  
 པའི་གནད་ འགྲུག་ བརྒྱུས་པའི། །མཛོད་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ གདམས་པ་ རིན་ཆེན་དཔལ་  
 གི་རྒྱལ་པོ་ འི་མཛོད་ ཟད་ཆུ་མེད་ཅིང་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་ འཛིན་ པའི་དཔལ་ མར་མེ་  
 མཛད་ ཡོ་ཤེས་ ལ་འདུད། །ཅེས་མཉམ་མེད་ཆོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དོན་སུ་མེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་  
 རྒྱ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་དང་ཆོས་སྦྱབས་དཔལ་བཟང་སྟགས་ལ་བསྟོད་བཞི། མཐའ་ལས་  
 པས་ རབ་འབྲུམས་ གསུངས་པ་ཀུན་གྱི་རབ་ཡིན་པས་ གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བརྟུང་པའི་མིག།  
 རྒྱུ་ཤུའི་ལམ་རིམ་དང་བཤེས་གཉིན། རྣམ་པ་བཟང་ཐར་པར་བཟོད་པའི་ འགྲོར་པའི་རྒྱ་མཆོ་  
 བརྒྱལ་པའི་འབབས་སྟགས་སམ་ འདུག་ངོགས་ རྒྱུ་ཤུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་དེ་བཞིན་  
 བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ མཆོག་ རྒྱུ་ཤུ་པའི་བར་འདུག་ལ་དོན་ཆེན་སྟེར་བས་སོ།  
 དེ་ལྟ་ཤུའི་ལམ་རིམ་ཡང་ཐུགས་ བརྟེ་བ་ སྟོང་ཆེན་པོ་ས་ ཐུགས་རིང་དཔང་མེད་པར་ བརྟེད་  
 པ་ གཏུལ་ཤུའི་སྟོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་བརྟུན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་  
 པོ་མཁའ་ པའི་ མཛད་པ་ཡིས། །ཕྱི་གོས་དུས་ཀུན་དུ་ ལམ་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་གསུང་རབ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ གསལ་ པོར་ མཛད་ པའི་ བཤེས་  
 གཉིན་རྣམས་ལ་གུས་ཕུག་འཆོལ། །ཁིས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་འདི་ཡི་རྒྱ་མ་རྣམས་  
 ལ་སྦྱས་འཆོལ་བའོ། །དེ་ནས་ཀཉིས་པོ། རྩོམ་པའི་རྒྱ་ནི། དེར་དུས་རྣལ་འབྱོར་ ལུགས་  
 གཞན་དུ་ཆུལ་གཞན་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ནི་རྟོག་ཟུང་འབྲེལ་དང་དེ་དང་རྩེས་  
 སུ་མཐུན་པར་ཅང་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་ བརྟེན་ཞིང་དུག་པར་ རྣམས་ནི་སྟོན་ཆེ་ ཐོས་པ་ཉུང་།།



ལྷན་པ་ཡིན་གསུང་འདི་ལེ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ངག་དག་པ་དང་། སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ཆོས་འཆད་པར་བཞེད་ལ། དུས་ཐུས་ནི་བྱི་མ་ལ་བྱི་ལར་བརྟན་པ་དར་བས། འདི་མ་གཞི་བྱང་ངོས་རྒྱ་པོ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟ་ཞིག་གི་ཅེར། རྒྱ་ཁང་བརྒྱ་ཅེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གཙང་ཁང་དཔུས་མར་རྟོ་ཞེ་གདན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་མཉམ་པའི་བྱུང་པའི་སྤྱུ་བཞུགས་མ་ཐུ་ཞུགས་པའི་བསྐྱར་བ། དེར་པརྟེ་ཏུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་བྱ་བ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་མཛད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འཆོ་བ་ཡང་གིན་དུ་བཟང་པའི་གནས་གཞི་ཡིན། རྟོ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་པོད་དུ་དེ་ནས་གདན་བྱངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་བཞེངས་པ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་ལུ་ལུ་ཞེས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྟེ་བཟང་པོའི་སྤྱིན་པ་དག་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལེ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། དེ་རྩི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟོན་དུ་གཤམ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱང་བར་གྲགས་པ་ གང་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བརྟན་པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྱིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁྱུངས་བརྟན་པར་བརྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་གསུམ་པ་བརྟེན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་དང་། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་རྩི་ལྟར་བྱི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ ལྷ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩུབ་དང་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་སྤྱིར་རྩི་བརྟན་བྱུངས་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། བྱང་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་ ཡེ་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་གཞུང་དང་། ལྷན་ཁྱུང་གི་གསེར་ལ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིན་



ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །ཁ་ཅིག་གསུང་འདིས་ཐུགས་གཉིས་བྱགས་རྒྱུད་གཅིག་དུ་བསྟན་ཟེར་ཡང་། ཡུགས་བྱགས་རྒྱུད་གཅིག་ན་འང་གསུང་འདིའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདིའི་བཤད་བྱ་ཅ་པའི་གཞུང་ངམ་ཅ་ཆོག་ལྟ་བུ་ནི་རྩིས་མཛད་པའི་ལམ་སྒྲིན་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ལམ་རིམ་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོར་དོན་གྱིས་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་ཀྱི་ཆེ་བ་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་མོ་དེའི་ཡང་སྒྲིན་ཀྱི་བ་བའི་གཉིན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་ཆུལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཁྲིམ་བདག་གི་ཆུལ་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟེན་དཔེ་པ་བཟང་སྟོང་ཞེས་གྲགས་པ་གྲོ་ཡུང་པས་ཆུལ་པའི་མདུན་ན་ཆུལ་སྟེན་བཟང་པོ་སྟོང་ཞེས་དང་། ཁྲོ་ཡུལ་རྩེ་ཆུལ་གྱི་དེ་སྟེན་ཆུལ་པའི་དུས་ཙམ་བཟང་སྟོང་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲུ་པོ་མེར་མེ་གར་མཛད་ཀྱི་དེ་པལ་རྩེ་ན་ཡེ་ཤོས་མཆན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་འདི་ལ་ཐུག་ཁ་ཅིག་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཨ་རྩེ་ཤ་ཞེས་བཤད། ཐུ་པ་དག་གིན་དུ་ཁྱི་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཡང་། རེ་རིན་པོ་ཆེས་ལུལ་བྱང་ནས་ནི་སྟམ་བུ་བཅུ་བཅུ་སོང་ཟེར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པ་ལུལ་དུ་བྱང་བའམ་ལུལ་དུ་སྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། གཉིས་པ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་ཆུལ། རྟན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཆུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནག་ཆོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་བརྒྱུད་ཅུ་པ་ལས། རྩི་རྩི་གཤིན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་གལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་གར་བ་ནམས་སྤྱོད་ཟེར། བོད་རྒྱུད་དུ། ཟ་དོར་ཞེས་འདོད་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཡོད་པོ་ན། །ཡུལ་དེ་ན་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་མིང་པོ་ཡོད། དེའི་མིང་ནས་ཆེས་ཤོས་པོ་ནི་མ་པར་གྲུ་མ་ནི་རིམ་པ་པུར་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིན། །འདི་ཁ་ཆེ་

ཁྱི་བསྐྱེད་དང་མཉམ་པར་གྲགས་གིང་། དེ་ལ་མི་ཁྱིམ་འབྲུམ་ཕྱག་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ལྟ་ཆ་བདུན་ཡོད་  
 དེ་བཞི་དེ་པེ་ཁའི་འཕྲོ་ལས་མི་ཁྱིམ་འབྲུམ་ཕྱག་ནི་ཤུ་བདུན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡི་དབྲུས་  
 ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །དུ་གྲིགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུ་ཡངས་པ་ཡོད། །སྤྱོད་དེ་ལ་གསེར་  
 གྱི་རྒྱལ་མཆན་ནི་དེ་ལྟ་གསེར་འབྲུར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་ཟེར། ཅན་ཞེས་བྱ། །ལྷོ་ལྷོ་ག་  
 ལས་ནི་རྒྱ་གར་གར་སྒྲིགས་ཟེ་དོར་ཡུལ་སྒྲིགས་ན། རྒྱ་གལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་རྒྱུང་ཡོད་ཅེས་སྟེ་གསལ་  
 འབྲུང་བས་བཟག་པར་བྱའོ། །ལོངས་སྤྱོད་མངའ་མངའ་འབྱོར་པ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྤོང་ཁུ་  
 རྒྱལ་པོ་འདྲ། །འདིའི་དོན་ལོ་ཁ་ཅིག་གི་ཤར་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱང་པོ་ཆེ་དེ་ཁུ་པ་བྱེད་ཅིང་དེ་  
 ཡང་རྒྱང་ཆེན་སྤོང་སྤོང་ལ་དེ་འདྲ་རེ་ལས་མི་འབྲུང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་སྤོང་ཡོད་པས་འབྱོར་  
 པ་ཆེ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། །ཁ་ཅིག་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་པས་སྤོང་པའི་ཅིག་པས་རེའི་སྤོང་  
 དུ་ཟེས་སྤྱོད་པའཇག་ནས་རྒྱལ་པོའི་མ་དུན་དུ་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་མ་དུན་སྒྲིགས་སུ་གང་  
 བྱུང་བ་བཟའ་བ་བཅས་ལས་མང་དུ་བཟའ་མི་རྣམས་པས་ཁུ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ་གསལ་མང་དུ་འཆད་པར་  
 རྒྱང་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤོང་ཁུ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདོད་རྒྱལ་བས་བཟུར་བའི་མིང་ཡིན་  
 གྱི་རྒྱ་མཆན་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆ་ཁོང་བསྐྱེག་པ་ལ་མེ་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་མཆན་  
 གཞན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དག་པའི་  
 དཔལ། །བཅུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མང་ལ།  
 རྩོད་ཆེ་བ་པརྩའི་སྤོང་པོ་དང་འབྲོང་པོ་རྩེ་བའི་སྤོང་། །སྤོང་པོ་རྩེ་བ་དཔལ་གྱི་  
 སྤོང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བྱ་ཆེ་བ་པརྩའི་སྤོང་པོ་ལ། །བཅུན་མོ་ལྟ་ཡོད་སྲས་ནི་དག།  
 སྲས་ཀྱི་བྱ་པོ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་ལྟའི་དུས་ན་མ་ཁས་པ་ཆེ། །རྩ་ན་  
 རྩོད་མི་ཤོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩན་དག་བསྐྱེད་པརྩི་དཔ་ལོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མ་ཁས་  
 པར་གྲགས། །སྲས་གསུམ་གྱི་རྒྱང་བ་དཔལ་གྱི་སྤོང་པོ་ནི། །དགོ་སྤོང་བྱི་རྩེ་ཅན་པོ་ཅན་

འབྲས་རྒྱ་བ་ཡིན། །འདི་སྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཆེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ཅུས་པ་ཞིག་  
 རྩོད་དུ་ཕྱིན། རྩོད་ལུང་མཆོ་སྤྱད་དུ་སེར་བ་པལ། ལམ་ལུང་དུ་ཕྱེདས་ངམ་མིང་སྒྲུབ་དགོན་  
 པར་སྐུ་གཤེགས་ཆེར། དྲི་བའི་དཔལ་གྱི་སྤྲས། འབྲིང་པོ་རྒྱ་བའི་སྟོང་པོ་ནི། །ད་རྩ་རྒྱ་  
 མ་རྩེ་བཅུན་རྩོམ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ། ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་  
 ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་  
 པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ལ་བཞི་ལས་རིགས་གནས་སྤྱི་ལ་སྦྱངས་ཚུལ་ནི། བརྟོད་པ་ལས།  
 ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ན། །རྒྱ་མོང་གི་སྐུ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་  
 རི་ཐམས་ཅད་དང་། །ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྤྱད་དང་ནི། །ཆད་མ་ཀུན་ལ་མཁས་  
 པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་སྤྱི་བ་དང་ནང་པའི་རིག་པའི་  
 གནས་རྒྱ་མོང་བ་སྦྱ་དང་གཏན་ཆོགས་རིག་པ། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་  
 སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ནི། །བྱད་པར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་  
 པའི་ཆོ། །རིགས་ཐེགས་ཆར་གཅིག་གསན་པས་སྤྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གི་བ་མཁས་པར་  
 གཤགས་པ་ཞིག་དང་བརྩད་པས་དེ་པམ་པར་མཛད་པས་སྟན་པའི་གཤགས་པ་ཀུན་དུ་རྒྱས་  
 སོ་ཞེས་གོ་ལུང་བ་ཆེན་པོ་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་སྟགས་ལ་སྦྱངས་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རི་  
 ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཡུག་དཔལ་གྱི་རྩོམ་ཞེས་གཟིགས་  
 མིང་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་བ་རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མ་རྩ་དུ་ལ་གུལ་སྤྱི་གཙན་འཛོམ་  
 སྤྲས་པ་འཇམ་གསང་བ་ ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཞུས་མིང་། གསང་མཆོན་ཡེ་ཤེས་  
 གསང་བའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ཚུན་ཆད་ལ་དངོས་བྱུབ་  
 བརྟེན་པའི་རྒྱ་མ་རྩ་མའི་སྐུ་སྤར་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་

དག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱུང་ཅིང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་གསན་པར་མ་ཟང་ལུ་  
 གཅིག་གི་མཚན་ལ་ལམ་དུ་བསྐྱོད་དག་གི་དཔར་བྱུག་བྲགས་པ་ལ་རྒྱུད་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་པོའི་བརྒྱ་  
 རྩ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གསན་དེ་གསར་སྤྲུགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་པོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་  
 བ་ན། རྒྱ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོགས་བཅའ་སྤར་མཐོང་མཐོང་བ་མང་པོ་མཚན་ལ་  
 ལམ་དུ་བསྟན་ནས་བྲགས་རྒྱལ་བཅག་གོ། གྲྲི་མ་པ་རང་དུ་བྱུང་ཞིང་ནང་རིག་པའི་རྩོ་སྟོང་  
 ལ་སྤྱང་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཐུ་མ་དང་ཡི་དམ་རྒྱམས་ཀྱིས་དངོས་དང་མི་ལམ་ཅི་རིགས་  
 པར་རབ་དུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པར་བསྐྱུལ་  
 བ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ། ཡིན་པར་ཀུན་  
 ལ་རབ་དུ་བྲགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཅུ་པའི་རྩེ་པའི་ལས་པ་ལ་ཆེན་རྩེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་  
 བསྟན་པར་རྩོགས་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་གསུང་གི་པ་ལ་ཆེན་རྩེ་པའི་མ་ཡིན་དེ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་  
 དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆེན་རྩེ་པའི་གནས་བནན་འདུལ་བ་འཛིན་  
 པ་ཆེན་པོ་གྲི་ཏ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་  
 པའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ལ་  
 ཟུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་  
 ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡི་མེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །པའི་པོ་ནང་རིག་པའི་མདོ་སྤྲུགས་  
 ལ་སྤྱངས་ཚུལ། དེ་ནས་ལོ་སྟུང་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི་པར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་ནང་  
 རིག་པའི་རྩོ་སྟོང་གོང་འོག་རྒྱམས་ལ་སྤྱངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་  
 པ་ཆེན་པོ་དགྲ་བཙུན་པ་ཉེར་སྤྲུགས་མཛེས་རྒྱུ་ལས་སམ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་ལམ་  
 པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པར་བྲགས་པ་ལ་ཐུ་མ་རྒྱམ་རྩེ་ཏ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ་འི་སྟུན་སྤར་ཡོ་ཏན་  
 ཏ་པུ་རིར་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གསན་ནོ། །འདི་རྩོན་ནང་པའི་དགེ་བསྟན་ཞིག་གིས་ཅུ་རྩེ་གསལ་

པ་ཞིག་རོ་ལངས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱད་གཡོག་པ་སུ། རོ་ལངས་བྱ་བ་ནས་རོ་ལངས་ཀྱི་ཚུ་རལ་གྱིར་  
 མོང་བ་དག་པ་སྤྲོན་དེས་ཁྱེར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེར་ཕྱིན། མྱོང་བཞི་མྱོང་བ་སྤྲོན་དང་བཅས་པ་ཡུད་གྱིས་  
 བསྐྱར་ནས་རལ་གྱི་སྤྲོ་གས་དེ་ལ་གདད་པས། དེ་ན་རི་ལུས་གསེར་དུ་མོང་བ་འདྲི་ཁྱེད་རང་གིས་  
 རུས་པ་ལ་མ་ཐུག་པར་གནས་ཆོད། དེ་ཡིང་བཅད་པའི་གྲུབ་དོན་ལྟ་བུ་ཁོངས་ཏེ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འོང་  
 ཟེར་ནས་སྤྲོ་གས་ཁོ་རང་རལ་གྱི་ཐོག་ནས་ནས་ལྟ་ཡུལ་དུ་མོང་དོ། །དགེ་བ་སྤྲོན་གྱིས་རོ་ལངས་  
 ཀྱི་གསེར་དེ་ཁོ་རལ་བཞེན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཁོ་རང་གིས་ནམ་མཁུར་ཕྱིན་ནས་རི་རབ་  
 མྱོང་བཞི་མོགས་དངོས་སུ་མ་ཐོང་བའི་བཀོད་པ་ཁྱར་བ་བཞེངས། དེ་ར་གསེར་དེ་ཁོ་ནས་དགེ་མྱོང་  
 བཟུང་དང་དགེ་བ་སྤྲོན་བཟུང་འཛོེ་བ་ལོ་མང་པོར་སྤྱར་བའི་གནས་དེ་ཡིན་གསུང། བོད་ཀྱི་བསམ་  
 ལས་འདི་ཡང་མཁུན་པོ་ཞི་བ་འཛོལ་ལྟ་ཁང་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བཀོད་མཛད་ནས་བཞེངས་པ་ཡིན་  
 ཞེས་གཤགས་སོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱད་པ་ཡལ་ཆེན་པ་གནས་བཞུན་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་  
 རྟེན་ ཅུ་བའི་སྤྱི་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྤྱི་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་  
 ལེན་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་དོར་གྱི་ཆ་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཁུན་ནོ། །སྤྱོད་ས་  
 པར་མ་ཟད་ཚུལ་བཞིན་མཁུན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ རང་སྤྱི་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་  
 བཟུང་ རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་  
 ན་ལུང་གི་བརྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཁྱེད་པ་ཡིན་  
 རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་ལ་གཉིས་  
 ལས། རང་པོ་རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དངོས་རྟོགས་པའི་  
 ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་ཚུལ་ནི། མྱིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེལ་  
 པ་མཛད་སྤྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ སྤྱི་སྤྱི་དེ་ན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་འང་

བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་  
 གེས་རབ་གསུམ་རིམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་དགའ་བ་དགོན་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཕན་འདོགས་པ། བོནྩ་  
 པ་ལས་སྤོབ་པ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་སྡེ་དུག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐབ་  
 པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མཆོམས་  
 ལྟར་བ། དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་  
 པ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་  
 བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྐྱགས་པས་ན་ཐོག་མར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་དབང་  
 དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་དངོས་ཚུལ་  
 བྲིམས་དེ་ལ་གསུམ་ལས། དྲིང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་  
 གི་ བསྐྱོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལྷོགས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་  
 པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས། ཚུལ་བྲིམས་གཡག་རྩ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་མཛད་ཅིང་། ཁྱིང་  
 ཚུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་  
 ལས། ཁྱེད་སྤྱོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་སྤྱོད་སྒྲོམ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། ཁེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། ཁྱེད་སྤྱོད་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྤྱོད་མཆོག་ གནས་བརྟན་འདུལ་  
 བ་འཛིན་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་མཉོས་  
 ཅས་རྩེད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས་རྩ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་གིང་ལ་ཐོགས་པ་ན། རྟོན་  
 པས་སྟོག་དང་འཕལ་བར་མཐོང་ནའང་སྟོག་དང་བསྒྲིམ་ཏེ་རྩ་མ་མི་གཅོད་པར་བསྐྱང་  
 བ་ལྟར། ཁས་ལྡངས་པའི་བསྐབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བསྐབ་པའི་གཞི་སྤྱ་  
 མི་རེ་རེ་ཡང་སྟོག་དང་བསྒྲིམ་ནས་བསྐྱངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་  
 པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་དང་

ལྷན་པ་ནི། བསྟོན་པ་ལས། ཁྱིད་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས། །ལྷག་པའི་  
 བསམ་པ་ནས་པར་དག་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཆམས་མི་གཏོང་  
 བར། །སྒྲོ་ལྷན་སྟོང་ཆེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། **ཐཱ་མ་བུམས་**  
**པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟོན་པ་ལ་** བུམས་པ་དང་སྟོང་ཆེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 སྟོང་པའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ **ལོ་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་** གསེར་སྒྲིང་  
 པ་བསྟེན་ནས་ཆེ་བརྩན་བུམས་པ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ནི་  
 བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྒྲུངས་པ་ལས། བསྟོན་པ་ལས།  
 རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན། །ལྷུར་མཛད་དེ་ནི་བདག་གི་ཁྲ་མ་ལགས།།  
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་  
 འབྲངས་ཤིང་སྟོན་པའི་སེམས་དེས་ཀྱན་དུ་བྱངས་པའི་འདུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་ཐུངས་པའི་རྟེན་སྟེ་འགྲོ་པའི་བསྐབ་  
 པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྟོན་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་  
 འདའ་བར་མཛད་དོ། **།གསྐྱམ་པ།** རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། བསྟོན་  
 པ་ལས། ཁྱིད་ནི་རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་སྟོར་ཞུགས་ནས། །རང་ལྷུར་གཟིགས་ཤིང་རྟོ་  
 རྟེན་ཐུགས་དང་ལྷན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཨ་ཤ་རྩུ་ཏྲི་པ། །ཐུས་པའི་བརྟུལ་  
 ཞུགས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལྷུར་གཟིགས་  
 པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་ཐུགས་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་འཇོན་དང་  
 ལྷན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་སྒྱུར་བསྟོན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པའི་  
 མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བར་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའང་བརྟོན་པ་ལས། དུན་  
 དང་ཤེས་བཞིན་ལྷན་པ་ཡིས། །ཚུལ་བྱིམས་མ་ཡིན་ཡིད་མི་མཛད། །བག་ཡོད་དུན་

དང་གཡོ་རྒྱུ་མེད། །རྒྱུད་པའི་ཉེས་པ་མ་ཁྲོད་མ་གོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །  
 གྲི་སྒྲུབ་པ། རྩོམ་པ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་  
 གྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔལ་བ་ཅམ་མིན་པར་ངེ་ལྟར་ཁས་བྲལ་ས་པའི་  
 རྩོམ་སྒྲུབ་འབྲངས་ཏེ་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱུང་བྱིང་། བརྒྱ་ལ་  
 རྒྱུད་ཟད་འདས་ནའང་རྒྱུར་བ་རྒྱུར་པར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་ཆོག་གས་དག་པར་  
 བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་  
 དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ལ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་  
 སྒྲུབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་རྩོན་པ་ལ་སྒྲིག་མོང་བ་དང་བྲུན་མོང་  
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བྲུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མེམས་ལས་སྒྲུབ་  
 བ་བརྟེས་ཤིང་། བྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་  
 རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལོ་བྱུག་  
 གམ་གསུམ་དུ་མངོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྒྱུན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ས་  
 པ་གསན་ནས་བྲུགས་ལ་བཟུང་བའང་ཡོད་དོ། །**གྲི་སྒྲུབ་པ།** ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་  
 རྩོན་པ་ལ་ **བྲུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས།** བྲུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་  
 ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེས་ཤིང་། བྲུན་མོང་མིན་པ་ནི། རྩོགས་པའི་རིམ་  
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་བརྟེས་པ་སྟེ། **རྩོགས་རིམ་གྱི་རྒྱ་ལུས་ཐོབ་པས་ལས་མོན་གྱི་**  
**དབང་གི་རྒྱུ་པ་མི་ལེན་པར་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་པའི་ལམ་བྲུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་སྟེ།** བརྟོད་པ་  
 ལས། གསང་སྒྲགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། །སྒྲོར་པའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གསལ། །  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །**གྲི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏན་བརྟེས་ནས།** བརྟེན་པ་ལ་བྱ་བ་མངོད་



པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཇད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཇད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་  
 དཔལ་རྩི་རྩེའི་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྟོན་བྱ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་དན་པ་ལན་གསུམ་  
 དུ་ཆོས་ཀྱིས་པམ་པར་མཇད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་  
 རྩེ་པ་ **གོང་མི་དབུ་མེམས་གཉིས་དང་། འོག་མ་ཕྱེ་མདོ་གཉིས་ཏེ་གོང་འོག་གི་བསྟན་པ་ལའང་**  
**མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་དན་པ་ནམས་བསལ་ནས་**  
**བསྟན་པ་རྒྱས་བར་མཇད་པས།** རྩེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་  
 གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྟོན་བྱ། །ཐམས་  
 ཅད་འདུས་གིང་འཆོགས་པ་ན། །རང་ **རྩང་དང་ཕྱི་གཞན་གྱི་རྩེ་པ་ཡི།** །བྱུང་མཐའ་  
 དན་པའི་ཆོལ་བ་ཀྱུན། །མེད་གཤིང་རོའི་སྒྲ་སྒྲད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ལྷད་པ་  
 འགོམས། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྟན་ཏ་ཡི་ཕུ་རིན། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་ཕྱུག་ཕྱེད་དང་གསུམ།  
 བེ་ཀླ་མ་ལ་ཕྱེ་ལ་ན། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་ཕྱུག་མ་ལོང་ཅམ། །རྩ་བའི་རྩེ་བཞི་ཆང་བར་  
 བཞུགས། །རྩེ་བའི་ཁེངས་དྲེགས་ཁྱིད་མི་མཇད། །མ་ག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་གྱི་ནི། །གནས་  
 གཞི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྟོན་པའི་འཁོར་ནི་ **དགེ་སྦྱང་པ་མ་དག་བསྟོན་པ་མ་བཞི་**  
**པོ་ཡི།** །ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། །**རྩེ་བོ་ནིང་ལྷ་སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་**  
**བཀའ་བརྒྱུད་པལ་ཆེན་རྩེ་པ།** དེའི་ནང་ཆོན་འཛིན་རྟོན་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩེ་པ་ཡིན་ཡང་།  
 རྩེ་པའི་ཕྱོགས་རིས་མི་མཇད་མི་སྟོའི་ཡུགས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཆེན་པས། ཁྱིད་ནི་རྩེ་པ་  
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི། །ཀྱན་གྱི་སྒྲི་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལུང་ཡང་  
 ལེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །**གཉིས་པ།** བོད་དུ་མཇད་ཚུལ་ལ་ **རྩེ་ལས་དང་པོ་**  
**ཆོས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཞིང་གསར་དུ་སྟོལ་བཏོད་པ་ནི།** ལྷ་སྤུ་མ་ **ལེ་ཤེས་འོད་དང་བྱང་ཆུབ་**  
**འོད་ཀྱང་པོན་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱ་བཅོམ་མེད་དང་ནག་ཆོ་རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་རིམ་**

པ་བཞིན་ཀྱི་གར་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྱུན་འབྲེན་བྱུང་  
 བས་བྱང་ཚུབ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྒྱུན་འབྲོང་སྟེ་མངའ་རིས་སྟོན་དུ་སྒྱག་ཐེབས་པ་ན།  
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་དག་ཐེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་  
 རྒྱགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བརྟུས་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པར་བྱིལ་བ་གཞུང་  
 བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་མ་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་  
 དོ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སྒྲུབ་ལོགས་སུ། རྟེན་ཐང་དུ་ཡོད་ཀྱ། དབུས་གཙང་གཞན་  
 དུ་ཡོ་ལྗེའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་རྩན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་  
 མ་ལུས་པ་བརྟན་དགོལ་རྩན་ཆོས་འབྱུང་དུ་རྩོམ་ཆུང་ལ་འབྱུངས་པའི་དགྲུང་ཡོང་དགུ་པ་  
 ལ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་བཏེག། །དུག་རུ་པ་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེབས། རེ་གཅིག་པ་ལ་མངའ་རིས་སྒྲུ་  
 རྟོན། རེ་གསུམ་པ་ལ་དབུས་སྒྲུ་ཐེབས། དོན་གསུམ་པ་ལ་རྟེན་ཐང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཞེས་བོད་  
 དུ་ཡོ་བར་གཅིག་བཞུགས་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་ན་གཙོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལམ་ཡིག་དག་  
 པ་ལས་རྩོམ་ཆུགས་ཐོན་ལ་འབྱུངས་པའི་དགྲུང་ཡོང་བདུན་པ་ལ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་བཏེག། ཡོ་  
 དེ་གའི་མཇུག་ལ་བོད་དུ་ཐེབས། དོན་གསུམ་པ་གིང་ན་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་ཞེས་བོད་དུ་ཡོ་བར་བདུན་  
 བཞུགས་པའི་ལུགས་གཉིས་གསུངས་ནས་ལུགས་རྩུ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་བཤད་འདུག་གྱིང་ལམ་རིམ་  
 འདིར་གསུངས་པ་ནི་ལུགས་རྩུ་མ་དང་མཐུན་ཏེ་ཡོ་བར་བདུན་བཞུགས་ནས་བརྟན་པའི་སྟོལ་  
 རྒྱབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བརྟུགས། སྟོལ་རུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད།  
 ཡོག་པར་རྟོག་པའི་བྱི་མས་རྒྱགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། བརྟན་པ་རིན་  
 པོ་ཆེ་བྱི་མ་དང་བུལ་བར་མཛད་དོ། །གྲིམ་པ་ཆངས་སྟོན་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གཞོད་  
 པ་བསལ་བཞི། རྩེར་ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བརྟན་པ་སྤར་དར་ལ་དཔལ་རྩན་ཞི་བ་འཆོ་  
 རྟེན་མཁན་པོ་བོད་མ་དུ་དང་པ་རྩེ་མི་རྩེ་པ་རྟེན་པོ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ས་བརྟན་པའི་སྟོལ་བརྟུགས་

བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱར་  
 ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་དྲུག་གིས་བསྟན་  
 པ་འགྲིབས་པར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲེ་ལ་ སྟེ་པོ་སྟེ་འང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལེགས་  
 པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཤབ་པས་སྐྱེ་བྱིན་གཅིག་ཏུ་ཆེ་ལ། བྱི་  
 དར་ལ་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རྩེ་ཏ་དང་རྣལ་འབྱོར་པར་  
 རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་  
 པ་སྟེས་བྱ་དམ་པ་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལོག་པར་བཟུང་བ་  
 རྣམས་རྒྱལ་བར་བྱས་ནས། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་མཛད་པས་  
 ཁ་བ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་བྱལ་པར་མཛད་དོ། །གསྐྱེམ་པ་བསྟན་བཅོས་  
ཅོམ་པ་ཡུན་སྐྱེམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱལ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་  
 བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཅོམ་པ་ལའང་ཡུན་སྐྱེམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་  
 ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་རྒྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སྤྲུལ་  
 པའི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་  
 པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ཐུན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་  
 གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནད་བཅོལ་པོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་ཅོམ་པར་  
 རྒྱས་ན་གསུམ་ག་ཆང་ན་ཆེས་ཡུན་སྐྱེམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་  
པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་ག་མང་པོ། །བཞི་པ་རྒྱ་དེ་གསུམ་དང་ཐུན་པས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་  
ལ་འབེབས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡི་དམ་གྱི་ཉམས་རྩལ་སྤྲུལ་བ་ནི། དེ་  
 ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྩལ་སྤྲུལ་གྱུར་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ཐུན་དཔེས་པའི་དོ་རྩེ་  
 དང་། །དམ་ཆོག་གསྐྱེམ་པ་བོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཏི་རྒྱུད་གདོགས་པའི་བྱལ་པ་ལྟག་

ཆོས་འཆད་མཛད་པ་ད་ལྟ་སྤྱད་བཤམ་ཀྱི་མཆོ་སྟོན་གསལ་ན་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དེ་དམ་ཆོག་གསུམ་  
 ཉི་སྤྱུག་སྤྱད་བུགས་སམ། ཡང་ན་ཁྲི་ལ་མི་ཉལ། ཆང་མི་བདུང་། བུག་ཀྱི་འདྲ་བ་མི་ཟ་བ་གསུམ་  
 མོད། རྒྱབ་པ་དེ་དང་། དཔལ་པོ་འདི་ག་ཉེན་དབང་སྤྱུག་ ཉེ་སྤྱུན་རས་གཟིགས་དང་། རྩོ་  
 མི་རྩེ་བརྩུན་སྒྲོལ་མ་སྟོགས། །འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ མི་གཡོ་བ་དང་དྲུག་ ཞལ་གཟིགས་  
 གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། ཁྲི་ལ་མ་ནའམ་མངོན་སུམ་དུ། ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི།  
 དམ་ཆོས་ཉག་ཏུ་གསན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་ཚུལ་ནི། ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྟགས་གཉིས་  
 ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་སྟོད་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། བྱེ་མ་ལ་བུམས་  
 པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་རྩེ་བརྩུད་པ་གསུམ་མོ། གསང་  
 སྟགས་ལའང་སྟགས་མཐའ་དག་གི་བརྒྱད་པ་དང་། གསང་འདུས་བརྒྱད་པ་དང་། མ་རྒྱུད་  
 བརྒྱད་པ་དང་། གྲི་ལ་དང་ལོ་གའི་བརྒྱད་པ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་རྩེ། བརྒྱད་པ་ལྷགས་  
 རྩེ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བརྒྱད་པ་དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱད་པ་དང་གདམས་  
 པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོགས་པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྟན་ཁིང་དངོས་སུ་གསན་  
 པའི་ཟླ་མ་ནི། བརྟོད་པ་ལས། ཉག་ཏུ་བརྟོན་པའི་ཟླ་མ་ནི། །མཆོ་པ་ཞི་བོ་དང་  
 གཤེད་མིང་པ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ལྟ་བུ་པོ་རྩི་ སྤྱིང་རྒྱལ་བ་མང་པོ་རྩི་ན་སྤྱི། །ཡི་ཤེས་  
 དཔལ། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་དང་། །བྱད་པར་དུ་ནི་ལྷ་སྤྱུབ་ནས། །གཅིག་  
 ཅས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །གདམས་པ་སྟོད་ལ་མངའ་  
 བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཟླ་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པར་  
 གྲགས་གིང་གཞན་ཡང་མང་རོ། །གྲྭ་མ་པ་རིག་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ནི།

རིག་པའི་གནས་ལུ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱལ་  
བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ནས་སོ། །ཁྱིམ་སློབ་མའི་བྱང་པར་ལ་གཉིས་  
ལས། དང་པོ་ཀྱ་གར་དང་མངའ་རིས། བོད་གསུམ་གྱི་སློབ་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་  
འདི་ལ་ཀྱ་གར་ཁ་ཆེ་ཨྱེ་ཡ་ན་རྩར་ཆག་པ་ ལུ་ཀྱན་ ཉེ་འཕྱར་འགྲོ་བལ་པོ་བོད་རྒྱལ་ས་  
ན་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ཀྱ་གར་ན་ཆོ་བོ་དང་  
མཁའ་པ་མཉམ་པའི་པཱི་ཉེ་ལྷེ་རིག་པ་ཆེན་པོ་བོ་དོ་པ། རྣམས་ཨ་གྲུ་ར་མ་ཉི་སྒྲི་ཆོས་  
ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྒྲི་བྱོས། དབུ་མ་སྟོ། སའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་བཤེས་གཉེན་  
གསང་བ་དང་ཁྱར་ཡང་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ལོ་  
ཀ་ཅི་ལྟ་འཛིག་ཉེན་མིག་ཅེས་པར་སྒྱུར་བ་བརྟུས་པ་ལོ་རྒྱུ་བོ། །ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ། ལྷ་བླ་མ་  
བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་དགེ་བ་དང་། འགོ་ས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས། ལྷོ་  
བག་ནས་ཕུག་པ་ཁྲི་མཆོག་དང་། དགེ་བ་སྦྱོང་། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་  
པོ་དགོན་པ་བ། བེས་རབ་དོ་རྩེ། ཕུག་དར་སྟོན་པ། དབུས་ནས་ཁྲུ་འོག་འབྲོམ་  
གསུམ་བྱུང་ངོ་། །གྲིཉིས་པ་སློབ་མ་མཆོག་ནི་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་  
ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་སློབ་མས་ལུང་བ་སྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་  
པ་ཀྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་མདོར་བ་རྟུས་པ་སྟེ་  
རྒྱས་པར་རྒྱལ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གྲིཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་  
བ་བ་སྟན་པ་ལ་ གྲིཉིས་པ་ལས་དང་པོ་ཆོས་དོན་བཟུང་བ་ནི། ཆོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་  
གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲིན་མ་འོ། །གྲིཉིས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ལག་དུ་བྱང་བདེ་  
བ་དང་། ལུགས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟོགས་མཛད་པའི་གཞུང་  
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཅ་བ་རྟུ་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་སྒྲིན་ཡིན་དེ། མདོ་སྟགས་

གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པས་བཞེད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་  
འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཅིག་པ་བྱས་པས་ལག་དྲུ་སྒྲུང་བདེ་བ་དང་། མིང་ན་ཆེན་པོ་གཉིས་  
ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་  
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། ། གློ་མ་གཉིས་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་གསེར་གླིང་  
པ་དང་རྩ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་རིག་པའི་ཁྱུ་གཟུང་བ་སྟེ་ལམ་མཁན་གསལ་འདེབས་ལས་  
འབྲུང་བ་ལྟར་རྫོང་འོ་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་གཉིས་ཡིན་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཨ་བ་རྩ་ཏི་པ་དང་གསེར་གླིང་  
པ་ལ་ཟེར་ཡང་། ཞལ་ལྷ་ནས་བདེ་བ་ཅན་པ་དང་རྒྱ་མ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷ་  
མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

### ༥ གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི།

གླིང་པ་ཆེ་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི།  
བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་  
ངག་དྲུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྡན་དུ་སྟོར་གས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྦྱང་ཆེན་པོ་ཆོས་སྦྱང་གི་ལས་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ། །དང་  
པོ་ལ་བརྟན་ལས་དང་པོ་བརྟན་པ་ངོས་བཟུང་བཞི། འོ་ན་ཆོས་འདི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་  
མེད་དུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ནི་གང་། འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་ནི་  
གང་ཞེན། བརྟན་པ་ནི་རྩ་གས་ཀྱི་འགྲེལ་བསྟོན་དཔོན་ལེགས་རྣམས་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤེས་  
རབ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སྟོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་རྒྱགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། བརྟན་  
པ་ཞེས་བྱ་བཞི། ཆོས་སྦྱང་པའི་ནེན་དུ་རྩུང་པས་རྩ་དང་མི་སྦྱོར་ཏི་བདུད་ཅིའི་རྩ་དོད་  
ཨ་མྱི་ཏ་ཞེས་པ་འཆི་མེད་ལ་འདུག་པས་འཆི་མེད་མི་གནས་པའི་རྒྱུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕམང་རིམ་

གྲུ་པ་ ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ རྒྱུ་པ་ཐུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་  
 འཕྲང་ ཐུང་པར་བྱ་བ་དང་། འཁོག་པ་ མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་ ལོམ་ བསྐྱེམ་པར་བྱ་  
 བའི་རྒྱུ་ཤི་དག་ལ་སོ་ སྤེན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ཐོན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་  
 ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་ར་ རྒྱུ་མ་མཚོན་པའི་ རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་  
 བཤད་པ་ཇི་སྟེད་པའོ། གོམ་པ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་རྒྱལ་ནི། དེ་  
 ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་  
 ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཅི་པོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་  
 ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། གཞི་སྤུམ་པ་དེ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ལ་ཡུང་རིགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བསྟན་  
 པ་ནི་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་  
 པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཇེས་སུ་འཛིན་དགོས་པས་དེ་དག་  
 གི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྟེ་  
 དེས་པོ་བཞིན་གྲུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ། ཁྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། རྟག་  
 དུ་བཞིན་བྱའི་དོན་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པར་ནི། རྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་  
 གྲུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ལ་ རབ་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་  
 བཤད་བྱའི་དོན་རང་གི་ཤེས་པ་ནི་ཐབས་དང་། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་འཆང་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱང་བ་  
 ཡིན་པ་ལས། ཐབས་བྱང་གྲུལ་བྱ་ལ་འཆང་པ་དེ་ ཡི་རྒྱ་ཐོབས་དེ་རང་ལ་སྟོག་དུ་གྱུར་  
 པ་། རྟེ་རིང་གིས་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ན་དོན། དེ་གྲུལ་བྱ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་འཆང་  
 པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་མ་དེས་ན་གཞན་  
 ལ་བསྟན་པར་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར་ རྒྱལ་བ་ མ་པམ་པས། རྟེན་བྱང་

རྒྱལ་མེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཤུལ་སྐལ་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་  
 ཐོབ་པ་ཉན་རང་བྱང་མེས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཛིག་  
 ཉན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱལ་པར་མཛད་པ་གང་། ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་  
 ཤིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་  
 ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་  
 ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་  
 ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་  
 ཆོག་ཤིང་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱལ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་  
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་བྲལ་ལམ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ། ཤེས་པར་བྱའོ། །གནིམ་  
 པོ་དེར་མ་ཟད་ལམ་གསུམ་པོ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་  
 སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་ཤེས་རྟོགས་གསུམ་བྱེད་པར་མ་ཟད་ལམ་  
 གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་མེས་ཅན་ལ་འཁོར་དུ་མ་བརྩས་པ་རྩུབ་པ། བརྩས་པ་  
 སྟེན་པ། སྟེན་པ་ཐོབ་པ། ཐོབ་པ་མཐར་སྟེན་པ་ཡང་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་  
 ཆེན་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལ་བསྐབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་  
 འགལ་བའི་རྟགས་སོ། །འཛིན་པ་བརྟན་པ་འགལ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་  
 ལ་འཇུག་པ་ལ་རྣམས་སུ་བྱང་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གནིས་ཡོད་  
 ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ནས་ཀྱིང་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་མེས་འབྲས་  
 འཁོར་བ་སྟེ་དང་། དེ་བྲག་གི་རྩྭ་ག་བསྐལ་བས་མས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་པེས་འབྱུང་བ་དེན་  
 བཞི། ཉན་འབྲེལ་མོགས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཡེན་དེ་མདོར་ན་རྩེས་བྱ་རྒྱུང་འབྱུང་དང་ཐུན་  
 མོང་འབྲེལ་སྟེར་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བྱར་ག་ལ་འབྱུང་། དེས་ན་རང་གཅིག་



སྤྱི་པ་དེ་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ **སྤྱི་**  
**མོང་པ་** ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་ཉམས་སྲུང་དགོས་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་  
 གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ཆུ་ཆེར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་  
 དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཕྱོགས་རེ་  
 ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་པ་མིན་གྱི། སྟོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་  
 ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་ཡང་སྟོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་  
 ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བརྒྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་  
 ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྟོན་སྡེ་རེ་ཟད་པའམ་ཡོན་ཏན་སྡེ་རེ་བསྐྱེད་  
 པ་མིན་པའི་བྱབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་  
 མི་བརྒྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །**ཁྲི་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་དང་པོ་རྩོད་པ་ནི།** གལ་ཏེ་ཡ་  
 རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་བཤད་པའི་  
 ལམ་རྣམས་དགོས་ནའང་དོ་རྩེའི་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་  
 རྣམས་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། **འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ལམ་**  
**མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།** གཉིས་པ་ལན་ནི། འདི་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཡ་རོ་ལ་  
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོད་པ་  
 ཡ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་**དོ་རྩེའི་ཐེག་པར་འཇུག་པས་**  
**ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་དགོས་པར་དཔལ་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས་གསྐྱེད་ཏེ་རི་**  
**སྐད་དུ།** འཆོ་བའི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་

དང་། ས་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྤྱོད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 མིང་། གཞན་ཡང་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་  
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་གཉིས་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྒྲ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་སྒྲིམ་པ། དགེ་བཙུགས་སྤྱད།  
 སེམས་ཅན་དོན་ཉེད་དེ། ཆུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་  
 པ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཁས་གྲུངས་པ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཁས་  
 གྲུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལའང་  
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སལ་ཁྱུ་ཁྱེད་དང་རྗེ་རྗེ་མོ་རྣམས་སུ། ཕྱི་  
 གྱི་སྤྱོད་དང་གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གཉིས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་  
 པ་སྟེ་གསུམ། ཁྱི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་བཟུང་། །ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་  
 ཆོག་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྐགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་ན་ཁས་གྲུང་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་གནང་བ་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་ཐུན་མཐོང་ནས་  
 ཆ་གྲང་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་གིན་དུ་ཅིང་བར་གསལ་  
 ལོ། །རྟོག་པ་དེའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོ་སྐགས་ཐུན་མོང་གི་འཐད་པ་ནི་  
 དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བ་ཀྱི་འགའ་འགའ་ཤེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་  
 རྣམས་མིན་དུ་མཐུན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་མཐ་ལམ་ལྷ་ལྷ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འབྱུག་  
 པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡིན་ཏེན་གྱི་རིགས་ཆང་བ་དགོས་སོ། །**དེསྟེ་**  
**ན་སྤར་བཤད་པའི་** ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་  
 དང་མ་ཕྱོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་གྱི་བྱོན་པ་གཅིག་པའི་ ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་

བ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པའི་ལམ་  
 གྱི་གཞུང་གིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདི་ནི་དེ་རྗེས་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་  
 མང་དུ་བཀའ་ལྟུང་པས་ན་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་  
 གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མེད་པ་དབང་དང་དམ་ཆེག་དང་སྦྲེམ་པ་དང་རིམ་  
 བ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྒྲུན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་གྱི་  
 ལམ་ཐུན་མོང་པ་དོར་ན་ནི་མོར་པ་ཆེན་པོའོ། །གྲིམ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོས་སྟོང་འབྱུང་  
 རྒྱུ་ཞི། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྤྱང་རེ་རྟེན་པ་ན་གཞན་  
 རྣམས་སྟོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཤོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་  
 བ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། རྒྱགས་ལའང་  
 རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ནི་ཞིང་  
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེས་ལྷུ་བའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་  
 ཏེ། དེའི་ཁྱད་སྟོན་ནི་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་ངོ་། །བདུན་པ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་  
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ནི། དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་  
 ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་ཆ་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་  
 བྱས་ལ་ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ཡོངས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་ཁྱང་ཞིང་དངོས་སུ་འབྲུག་ཐོག་མ་  
 རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་མ་རྣམ་པ་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྟོང་བར་  
 དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་ཐོག་གི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ཡོན་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་ཡོང་སྟེ་  
 དུ་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱར་ཆོག་ས་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པ་དང་སྟོན་ལམ་གདབ་  
 པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རིང་པོ་མི་སོགས་པར་སྟོའི་མཐུ་རྩེ་ཆེ་རྩེ་ཆེར་སོང་སྟེ་དེ་དག་  
 ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ཡོན་རྣམ་པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་

པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདྲོད་ཡིན་ལོ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གནང་བ་ཀག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཉེན་དང་དུས་སྐབས་དང་། དགག་དཔོན་གྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་ཤེས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྔ་རྒྱུན་མི་འགལ་ཞིང་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྱུར་བའི་བྱ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤེས་པ་དཔེ་སླ་མ་ཞེས་མི་ཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ལ་བསྒྲགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཆོག་འདི་དབྱེད་གཞི་གིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུད་པ་བསྟན་བཅོས་འདིས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་སྟོན་པས་ན། དེའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གདམས་ངག་འདིས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གནང་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་དུ་བརྒྱས་ནས་འབྲིད་པས་ན་འདི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་སྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བ་ལོ་བདུན་ལས་དང་པོ་མདོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གདམས་ངག་གི་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་ཐར་པ་འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཐབས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་འཕྲལ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སླ་མ་ལོས། གཤི་གི་ཕྱིར་ནི་རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ལས་ཆེས་མཐས་པོ་འགལ་ཡང་རྟེ་རྩིང་ཟད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་པོ་མིན་ཏེ་འོས། མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པོ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ནི་ཉིད་མཆོག་ནི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཏེ་ཉིད་གྱིས་མཁྱེན་ཅིང་གཤི་ཟག་གཞན་གྱིས་མཁྱེན་པ་མིན་པ། དེ་ལོ་ཕྱིར་འོ་ནི་མདོ་སྒྲགས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅིར་འབྱུར་ཞེ་ན་མདོ་སྒྲུག་པོ། གཤི་སྒྲུ་མེད་པར་ལམ་དུ་དཔོར་སྤོང་བས་ན་དྲིང་སྤོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་གྱིས་རིང་གི་ལུགས་

བཞག་ པའི་མདོ་ལྷོ་གང་ཡིན་ པེ་དེ་ ལེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རིམ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་  
 དང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་ངེས་དོན་ལ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀའ་  
 མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་བཀྲག ། པའམ་དཀྲུག་མི་རིགས་པའི་  
 རྒྱ་མཆན། དེས་ཐུབ་ པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ ཉེ་ལུགས་བཞིག་ པའིན་པའི་ཕྱིར་དོ་ཡོད་དམ་  
 པའི་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་ པེ་སྒྲོ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་པ་པར་འགྱུར་ ཉེ། ཞེས་གསུངས་  
 སོ། ། དེས་ན་རྒྱལ་པའི་བཀའ་མདོ་ལྷོ་དང་རྒྱུད་ལྷོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གདམས་པའི་  
 མཆོག་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མན་ངག་དང་ཐོལ་ན་སྒྲོ་ཞན་པས་མི་རྙེད་པ་  
 རྩ་དེ་རྩ་ནའང་ཆད་ལུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དམ་པའི་མན་ངག་དང་མི་ལུན་པར་  
 བཀའ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་  
 པ་མི་རྙེད་པས་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་མན་  
 ངག་རྣམས་མཛད་དོ། ། གསུམ་པ་གདམས་ངག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྱང་གི་བྱུང་པར་ནི། དེའི་  
 ཕྱིར་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བཞིག་  
 དགོས་ཀྱི། མན་ངག་ལ་ཅི་ཅམ་སྤྱངས་ཀྱང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་  
 ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེར་མི་ནུས་པའམ་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་ན་ནི་དོར་  
 བར་བྱ་བའོ་ནའོ། ། བཞི་པ་གོ་ལུགས་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་ནི། གང་ཡང་གཞུང་ཆེན་  
 མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཆོས་སྤྱུས་ཤིང་ཉམས་ལེན་གྱི་  
 གནད་སྤེང་པའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རང་  
 ལ་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་  
 མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་དེ་མ་མེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གསུ་  
 པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་

ཅམ་གཅོད་པའི་ཞེས་བརྒྱུས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་  
 གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིང་གི་སྒྲིཛོད་དང་མཐུན་པའི་མན་ངག་བརྒྱུས་པ་  
 ཆོལ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ན་ཡང་སྤྱིར། ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་  
 གི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནི་ཡང་རང་ཉིད་སྒྲོ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་རྒྱས་པས་  
 དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ་སྤྱིར་དུ་མན་ངག་  
 ཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱིར་པོ་མེད་  
 ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཆོག་གོ་སྤྱིར་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །རྩ་  
 པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་  
 རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་ཞེས་པ་ནི། བེད་བྱམ་  
 ལག་མཐིལ་ཅམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་སྟེད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་  
 གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང་། རི་བོ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་  
 རྒྱ་མས་ཀྱང་། ཨ་ཏི་ཤིའི་གདམས་ངག་ལ་རྣན་ཐོག་གཅིག་ཏུ། ཐོས་པོས་སྒྲོམ་གསུམ་  
 གྱིས་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྩལ་དུ་བརྒྱགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱུས་ པས་དེའི་ལྷོག་རྩེས་  
 ལ་ ད་བཀྲོའ་བརྟན་བཅོས་གྱི། གཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་  
 པ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་  
 དུས་འདབ་པས་རྩ་སྤྱིར་བཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཉིན་དེ་ཉིན་བྱང་མཚན་དེ་མཚན་བྱང་ཟེར་  
 བ་དེ་ཡི་དོན་ཡིན་ ཅོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསྐབས་ནས་ཆོས་  
 བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་ཅད་གཅོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཡུན་  
 རིང་པོར་ཆོས་མང་དུ་བསྐབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡེ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་

བྱང་པ་ན་ཅད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བ་གད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་  
 རོངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གདམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་  
 ཐོངས་པ་མི། །གསུང་རབ་གདམས་པར་གར་བ་མེད་པས་རོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།  
 འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། རྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་བརྟན་  
 པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །དེ་གོང་ཞེ་ན། བྱང་གི་བརྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བརྟན་པའི་  
 བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ།  
 ལུང་གི་བརྟན་པ་ནི་ཆོས་ལག་དུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྦྱབ་པ་ཕྱེད་ལུགས་གདན་ལ་འབེབས་  
 པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ནི་གདན་ལ་ཕེབས་པ་ན་རྗེ་ལྟར་གདན་ལ་ཕབ་པ་  
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་རྒྱལ་པ་  
 བ་སྟོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྲུ་ས་སྟོན་པ་དང་བརྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྲུ་  
 ས་གཞན་དུ་བརྟན་ནས། རྒྱག་ས་གཞན་དུ་ཕྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཐོས་  
 བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གདན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྐྱབ་དུ་ག་ལ་རུང་།  
 དེ་ལྟར་ཡང་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་  
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་  
 ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ་ཡི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟ་དཀྲུ་ས་ཀྱི་ས་བརྟན་ནས་རྒྱག་པ་བཞིན་  
 རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་གདན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་  
 ལེན་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་རྟ་རྒྱག་ས་གང་དུ་བརྟན་པ་དེར་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །  
 དུག་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བའི་ཐབས་དབྱུང་བསྟོམ་དུ་བརྟན་པ་མི། དེ་  
 ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉིན་བརྟན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་རྟག་མཛོད་  
 གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་

བར་བསྐྱུས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་སྒྲིམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཛོག་སྒྲིམ་  
 གྱེད་དཔྱད་ནས་སྒྲིམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སྤོང་ཉེག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་  
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་འབྲིང་པས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་  
 ངག་ཏུ་འཆར་རོ། །བདུན་པ་དཔྱད་སྒྲིམ་སྐབས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་མི་  
 འཆར་པས་དཔྱད་ཚུལ་རྣམས་དག་གཅེས་པར་བཤད་པའི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་  
 སུ་མ་རྩོགས་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་རེ་ལ། སྤོང་ཉེག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བར་  
 ཆེ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འཆར་  
 བར་མ་ཟད་དེ་དག་ལ་ཐུའི་གོ་ཀྱ་གཅོད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་སྔོང་བར་འགྱུར་ཏེ།  
 གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤོང་ཉེག་པའི་  
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་པ་གཞན་ཏུ་སྤང་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་དོར་  
 ན་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་པའི་ལྟར་སྟེ། དེ་དག་གདམས་  
 པའི་མཆོག་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་མཛོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་མཐན་པོ་སུ་  
 ཞིག་གིས་སྟེད། དེ་ལྟར་མཛོད་སྟེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་  
 ངག་ཏུ་ཤར་ན་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་  
 རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་  
 ཏུ་འཛོན་པའི་ངེས་པ་སྟེས་ཏེ་དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་  
 ཏུ་འཛོན་པའི་ལོག་ཉེག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་བཞོག་པར་འགྱུར་རོ། །རྩོགས་རིམ་  
 ལས་རྒྱ་མཆོཆེན་པོར་སྟོགས་ཐེད་པ་ནས་རྒྱ་མང་པོ་འབབ་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་  
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་  
 ཀྱི་གསུང་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིང་པའི་ཐབས་



ཁོ་ནའི། ཁོ་ན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་གིས་ཐབས་དེ་ལ་ཇོགས་མ་ཇོགས་དང་། ལྷར་  
 འཁུལ་ལོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འཐད་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཁྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་  
 པའི་ཐབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ། མཆན་བརྗོད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་  
 དེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ། རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་རྟེན་པ་ ལྷ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གདམས་  
 ངག་མེད་ན་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་མི་རྟེན་པ་ ཅེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་  
 བཅས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་གྱིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་  
 པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་  
 གྱིང་དགོངས་པ་མི་རྟེན་ལ། རྟེན་བྱ་ཐུག་གྱིང་བྱས་ཤིང་ཏུ་རིང་བ་དང་ཆོགས་ཤིང་  
 ཏུ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་སོ། གཉིས་པ་རྒྱ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟེན་པ་ནི་ རྒྱ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་  
 ན་ནི་བདེ་ཐུག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་གདམས་ངག་འདིས་རྒྱལ་པའི་གསུང་  
 རབ་གྱི་དགོངས་པ་འཇམ་གནད་ཆོགས་རྒྱུང་བྱས་རྟེན་རྒྱལ་དང་དགོངས་པ་ངོས་འཛིན་འཆད་འགྱུར་  
 ཏུ་བརྟེན་པ་ཅི། གདམས་པ་འདིས་ནི་བཀའ་དང་བརྟེན་བཅས་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་བདེ་  
 ཐུག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱལ་ནི་རྣམས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་རྟེན་པར་འགྱུར་  
 རོ། །

བཞི་པ་ ཉེས་སྤོང་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་ ལྷ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉེས་  
 སྤོང་གི་ཆེ་ཤིས་སུ་ཆོས་སྤོང་བརྟེན་པ་ ཅེ། པརྱ་དཀར་པོ་དང་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ནས་བཤད་  
 པ་རྩེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཐབས་ཅན་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་  
 རྟེན་པར་མ་གོ་བར་འགའ་ཞིག་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཆང་བྱ་བའི་  
 གེགས་སུ་བཟུང་ནས་ ཐབས་ བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཏུ་

ལྷོ་སྤེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་སྒྲིབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་  
 བྱར་བ་བྱུང་ན་ཆོས་སྤྱིང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་  
 མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་ **ཞེས་ངོས་ནས་** དམ་པའི་ཆོས་སྤྱིང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྤྱི་  
 པོ་སྤེ་ཟེང་ཅིང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་འོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ **འཇམ་དཔལ་** **ཞེས་ངོས་ནས་གང་ཟག་**  
 གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས་ **པོས་**  
**སྤང་བར་བྱེད་ལ།** ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་ **པོས་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་སྤྱིང་བའོ།**  
 གང་ཆོས་སྤྱིང་བ་དེས་ཆོས་སྤྱངས་པས་ **གསྤྱིང་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་གསུང་བའོ་**  
**ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྲོ་སྤེ།** དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། **འཕྱོམ་**  
**བའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་སྐྱབ་པ་པོ་** དགེ་འདུན་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །**ལྷོ་དེ་**  
**བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་དང་།** དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་  
 པས་སོ། །**ཆོས་སྤྱིང་བའི་སྒྲིག་ཞན་ཡང་ཡོད་དེ་** འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་  
 ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱིང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་  
 པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །**ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱིང་**  
**བ་ཡིན་ནོ།** །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་  
 ཆོས་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ། །**སྤྱིར་བཏབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟང་ངན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་**  
**གསུངས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རིས་སུ་བཅད་དེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་**  
**སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།** །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་  
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱིང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཆོས་སྤྱངས་**  
**ན་དེའི་ཉམས་པ་ཤིན་དུ་སྒྲིབ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།** **གྲིང་ཟག་གང་གིས་འཇམ་**  
**བའི་སྤྱིང་འདིར་ནི།** །མཆོད་རྟོག་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། **ཤིང་ཟག་གང་གིས་**

མདོ་རྩེ་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །སྤྱིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཁྱད་འཕགས། །པོ་རྩེ་རྩེ་པོ། །གང་གིས་  
གཞུང་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི། །དབྱ་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་པ་པས། །གང་གིས་མདོ་རྩེ་སྤྱོད་  
བྱེད་པའི། །སྤྱིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཆོས་སྤྱོད་  
འབྱུང་བ་ལ་སྤྱོད་མང་དུ་སྤྱང་ནའང་སྤར་བ་ཉན་པའི་སྤྱོད་འདི་ཆེ་པོས་སུ་སྤྱང་བས་འབད་  
པས་སྤར་བར་བྱའོ། །གྲིས་པ་ཆེ་བ་དང་པོ་གྲིས་ལྟར་ཉོགས་མ་ཉེར་སྤྱོད་དེ་རང་འགགས་  
སུ་འགྲོ་བ་ནི། དེ་ཡང་སྤར་བ་ཉན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་  
བས་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །གྲིས་པ་ཆེ་ལྟར་འདི་ངེས་པ་པད་དཀར་སོགས་  
སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ངེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་  
པོ་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་  
པར་འཐག་པ་བསུས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པའི་ཀུན་  
སྤྱོད་མ་དག་པ་སོགས་བསམ་པའི་སྤྱོད་དང་ཆོག་དོན་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་མིན་  
ལ་བཤད་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནོ། །

༥ ཆེ་བ་གྲིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

གསྐྱེས་པ་མཛད་པ་པོའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི། ཆེ་བ་གྲིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་  
བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐུག་  
དུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་  
པར་ ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་  
ནི་ མི་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ལོན་པར་ཐོས་པས་བདེ་སྤྱིག་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་  
པ་དང་། གྲིང་པ་སྤྱིག་བསུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བས་སངས་ལྟས་

ཁོ་ན་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་དེ། ཐོས་པའི་ཆོས་ལས། རྩོན་པོ་ཅི་ལྟར་འདས་ལ་  
 ལྷ་ཞིག་གིས་གསོལ་བ། ཆོས་རྣམས་གང་གིས་ཤེས་འགྱུར་ཁོང་། ཨིག་ལས་གང་གིས་ཤོག་པར་  
 འགྱུར། འོན་མེད་གང་གིས་སྤོང་བ་དང་། གང་གིས་སྤང་བར་འདས་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་  
 པའི་ལན་དུ་འདི་གསུངས་པ། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཁོས་པ་ཅམ་གྱི་  
 ཡན་ཡོན་ཐོས་པས་ཤིག་ལས་ཤོག་པར་བྱེད། ཁྱིའ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་  
 པ་སྟོན། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་ རྣམ་གཤེད་ས་ སྤོང་། འདིས་ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་  
 ཡིད་ལ་བྱས་དེ་བསམ་པའི་ཡན་ཡོན་འདིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན། ཐོས་པས་ བསྐྱབ་  
 པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་བཅད་ནས། ལྷ་ངན་  
 ལོས་འདས་པ་འཛོལ། འདི་ཐོས་པས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ཡོན་ལ་སྤྱར་རོ། ཅེས་དང་།  
 ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་བྱིས་ཅི་ རྩེ་བྱི་ལེགས་ པོར་གཡོགས་པ། བློ་གསེག་ཀྱང་ནས་བསྐྱར་བས་  
 ར་སྤྱན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ གྱི་ཞུགས་ པོ་ན། འདིར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཟུགས་  
 རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་གྱང་ནི། ཁྱིའ་ཉིང་བརྟེན་བྱེད་གྱི་མིག་དྲིལ་ང་ལྟར་བཞིན་དུ་མི་  
 མཐོང་བ། འདི་ཅི་ལྟར་པས་སྤྱིབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་དེ་མེལ་བྱེད་སྟོན་མེ་དགོས་པ་ དེ་བཞིན་  
 གྱི་ འདི་ན་ལྷོས་རྟེན་མེའི་ རིགས་ སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པར་ སྤྱེས་པའི། མི་ནི་སྤྱེས་སྤོབས་ཀྱི་  
 བསམ་པའི་རྟེན་ལེགས་ཉེས་གོ་བའི་ རྩོ་བྱོས་ དྲིང་ ལྟར་ པར་གྱུར་གྱང་། ཨིག་པ་ གང་ཡིན་  
 པ་ དང་ནི་དགེ་པའི་ཆོས། ཁྱིའ་ཡིན་པ། མ་ཐོས་ཀྱི་ པར་དུ་ རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ ཤེས་  
 པོར་མི་འགྱུར། ལྟ། རྒྱར་བཤད་པའི་ཁང་པ་དེར་མིག་ལྟར་མར་མེ་ཡོད་པའི་མི་ ཡིས།  
 གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ རྟོ་འགྱུར་པ་ ཇི་ལྟར་པར། འདི་ དེ་བཞིན་ གྱི་རྩོ་བྱོས་དང་ལྟར་པའི་  
 མི་དེས་གྱང་ དགེ་ པོ་ དང་ཨིག་པའི་ཆོས། ཁྱིའ་ཡིན་པ་ ཐོས་པས་ རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ རྣམ་  
 པར་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤྱེས་རབས་སོ་གཅིག་པ་ ལས་གྱང་། བཅོམ་

ཐོན་འདས་ཀྱི་ལུ་རྒྱ་པར་འབྲངས་པའི་ཆེ་བུ་མ་ཟེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཆོག་ས་བཅད་བཞི་གསུམ་པའི་ཆོག་ས་  
 བཅད་རེའི་དྲིན་ལན་དུ་གསེར་སྤང་སྤོང་ལྷག་རེའི་ཅིས་ཀྱི་ནོར་རྩས་ལུ་བས་ཡལ་བྱལ་པོས་དྲིན་  
 ལན་དེ་ཙམ་ད་ཅད་ཆེ་ཞེས་བྱོད་ཁ་གསུངས་པ་ལ། རྒྱལ་བུས་དྲིན་ལན་མ་ཆེས་དྲེ། གལ་ཏེ་ཆོས་  
 གྱི་ལོགས་བཤད་ལ་རིན་ཐང་བཅད་དུ་རྒྱང་ན་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གི་རིན་ལ་རྒྱལ་བྱིད་ཀྱང་བྱིན་  
 པར་རིགས་སོ། །དེ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་  
 རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བས་ཡལ་ལ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ། རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བས་སྤྲོ་སའི་བྲལ་གསུངས་  
 པར། རྒྱེས་བྲུ་གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་འབྲས་ངེས་པའི་ཚུལ་བདེན་བཞིའི་  
 སྒྲིན་ཡོན་སོགས་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དྲིང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་དང་འདོད་པའི་དད་པའི་གྲུར་ནས།  
 རྒྱུབས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་འགོད་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་འདོར་ལེན་དང་  
 བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྒྲིག་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་དགའ་བའི་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།  
 རེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གདི་ལྷག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་རིན་དུ་བསམ་ནས་ཀྱང་  
 ཐོས་པ་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཅེས་སོགས་གཞན་སྤོང་། ཐོས་པ་གདི་ལྷག་གི་ལྷན་པ་  
 སེལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་མི་འབྲེར་བའི་ནོར་གྱི་མཆོག་ཡིན་  
 པ་དང་། ཀྱན་དུ་རྫོངས་པའི་དགའ་འཛོམས་མཆོན་ཆ་ཡིན། །འདིས་རྒྱན་དུ་རྫོངས་པ་དག་  
 ཡི་གཟུགས་སུ་བསྟོད་ནས་དེ་འཛོམས་པའི་མཆོན་ཆ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་གྱི། རྒྱན་རྫོངས་ཁྲད་གཞིར་  
 བཟུང་ནས་དའི་དགའ་འཛོམས་ཞེས་པ་མིན་ནོ། །འདིའི་རིགས་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །ཕན་པ་བསྐྱེད་  
 པ་དང་གཞོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་ཆེས་ནོར་  
 ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་མཛེས་པོ་ཡིན། །སྒྲིན་འགའ་  
 ཞིག་གིས་ཆ་བ་ལ་ཕན་ཡང་གང་བ་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱན་ལ་ཕན་  
 པས་གཞོད་པ་མེད་པ་བྱ་ངན་དྲིང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲན། །ཉེས་པ་ཆེན་

ཤི་འཁོར་པའི་ཉེར་འཛེའི་རྒྱ་ལས་ཉན་དང་བཅས་པའི་དཔུང་འཛོམས་པའི་དཔུང་གི་མཆོག།  
 ཡིན་པ་དང་། ལྷན་པའི་གྲགས་པ་དང་འདི་ཕྱི་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་དཔལ་དང་དཔོན་དྲུས་ལོངས་  
 ལྷན་ཆོག་པའི་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། རྩེས་བྱི་དམ་པ་ཡ་རབས་རྣམས་དང་མཉམ་  
 ར་ཞེས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱིས་ཀྱི་མཆོག་ འདྲི་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་  
 མང་པོའི་ཆོག་ས་ཀྱི་ནང་ན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མང་དུ་བོས་པའི་མཁས་པ་གདེལ་ཡིན་པ་མཁྱ་  
 བར་འགྱུར། ཁྲིས་དང་། ཡིང་རྒྱལ་བུས་ཡལ་ལ་བོས་པའི་རྩེས་འདུག་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་  
 པོར་བྱེད། རྩེ་པའི་རྩོད་ལས་དཀྱིལ་ཆོག་ས་ཆུང་དྲུས་ཐར་བར་འགྱུར། ཁྲིས་པ་  
 ཉི་སྤྱི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་པའི་རྒྱག་བསྐལ་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས། དེ་ལས་ཐར་ན་གཞན་  
 རྒྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐར་བས་ས་མཆོམས་ཀྱི་རྩོད་དང་འདྲ་བའོ། ཁྲིས་གསུངས་  
 པའི་བོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ། གཞན་ལང་།  
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་  
 པའི་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་ཤེས་  
 རབ་ཅི་ཆེར་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱིན་པ་དེས་ཅི་ལྟ་  
 བ་དང་ཅི་སྟངས་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་  
 ཐུར་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་  
 བྱ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཞི་གནས་  
 དང་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་  
 ལྷས་མཉན་དགོས་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་བོས་པའི་ཕན་ཡོན་  
 སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས།

མཐོའ་གཅིག་དུ་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་དང་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕུ་ཁིང་  
 སྒྱར་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྒྲིབ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བཞི། །སངས་རྒྱས་འབྲུ་བར་དེ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་འབྲུ་བར་བཞུས་ལ་མཆོད་  
 ཁྲིལ་སོགས་པའི་བཀྲར་སྒྲིབ་དང་རྟེན་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་པ་སྤང་ཁིང་། བྱང་ས་  
 ལས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་གནས་ལྡར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་  
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱལ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཁེངས་པ་  
 དང་བྱལ་བཞི། ཐུགས་བདེ་ཁིང་ཐུགས་བྱལ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉན་པ་དང་། ཐུག་  
 དང་རྩོན་དུ་སྤང་བ་སོགས་བཀྲར་སྒྲིབ་ཤིང་པ་དང་སྒྲིབ་ཉེ་དང་ཞབས་བཀྲལ་སོགས་སྤྱི་བྱེད་  
 པ་དང་ཐུ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་བྱོལ་དང་བཀྲལ་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡུས་  
 བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་ཆོལ་བ་དུག་གིས་ཉན་པའོ། །ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་  
 པ་དང་བྱལ་བཞི། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་གུས་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་  
 པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཉན་པའོ། །གནས་ལྡར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་  
 བཞི། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་རིགས་དམའ་བ་དང་བྱད་ངན་པ་དང་ཆོག་འབྱུ་  
 ངན་པ་དང་ཆོག་ལྟུབ་ཅིང་མི་སྟན་པར་སྒྲིབ་པས་འདི་ལ་མི་མཉན་ནོན་མམ་པ་འདོར་བའོ། །  
 རྒྱུས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བུ་ཆུ་བས་སུ་ཏ་མའི་བྱ་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་རྩོད་  
 རུང་དུ་བྱུར་པ་གཉིས་གཞིགས་ནས་ཁྱོད་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ན་ཀུན་སྒྲོལ་འདི་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ནས་  
 ཉོན་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ། ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ལུས་རབ་དུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག།  
 དཔེར་ན་དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་རྩོན་པའི་མིག་གིས་ཆོས་  
 རྒྱུ་བའི་ལ་བཞུ། ཆོས་རྩོན་པའི་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །བག་ཡོད་པས་གུས་  
 པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅི་གཅིག་བདུད། །ཁེམས་སྒྲིབ་མིང་པའི་རབ་དུ་དང་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་ངན་

པའི་རྩི་མི་མེད་པའི་ཡིད། གྲིམ་ནད་པས་སྤྲོད་པའི་ཆོག་ཉན་པ་བཞིན། ཉམས་  
 ལུ་ལེན་པའི་པས་མ་པས་ཆོས་སྤྲོད་པའི་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག ཁེས་བྱལ་བྱེ་  
 རྒྱ་པས་སྤྲོད་པའི་བྱལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། ཉན་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། རྩི་བྱག་  
 རྩི་མེད་དུ་སྤྲོད་ནས་ཉན་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་  
 གྲི་སྒྲིན་གསུམ་སྤང་བ། འདྲ་མེས་དུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་ཁ་སྤྲུབ་པ་  
 དང་། ཁ་བྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཁབས་དོལ་ན་  
 དེར་ལྷས་ཆབ་མཐ་ཀྱང་ནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། མོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྤྲུགས་  
 པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྐྱེད་  
 ཀྱང་ནད་དུ་མི་གནས་པར་བྲགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲར་  
 བསྐྱེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆོས་ཐོས་པ་ཅུ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་རུང་ཆོས་སྤྱིས་བཤད་པའི་ཐོས་  
 པ་ཅུ་ལ་སྤྲོད་པས་བསྐྱོག་པ་མི་འབྱུང་བས་ཆོག་འདི་གསུངས་ཞེས་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས། རྟོག་གེ་ལ་  
 སྤྲུངས་སོགས་ས་གསུམ་མའི་ཡུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་མིན་དུ་ལོགས་ན་ལོགས་པར་མི་གཏོད་  
 པ་སྒྲིན་དང་། པོ་རྩོད་ཁ་སྤྲུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་པར་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བྲན་ཆོགས་འབྲེལ་པ་  
 ལས། འགའ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ན་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འདྲིན་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་  
 ཞེས་སོ། །གཏད་དུ་བྱིན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀྱན་སྒོར་སྒྲིན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་  
 པ་སྒྲིན་གཉིས་པ་མི་གཙང་བའི་སྤྱིར་རྩི་བྱེད་ཏེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་འདྲུག་ཅིང་གནས་ལ།  
 ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལོག་པར་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲིན་  
 དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སྤྲུང་བའི་ཆོག ཁ་དོན་སོགས་བྱུང་དང་དོན་མཐས་  
 ཡིང་ཡང་ཡིད་ལ་སེམས་པའི་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་སྒྲིན་གསུམ་པ་ཁབས་དོལ་



བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྟེན་པའི་  
 སྤར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་  
 འགྱུར་བས་དེ་དང་བལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་  
 པར་ཞེས་པས་སྟོད་དུག་ཅན་སེལ་རབ་དུ་ཉོན་ལ། ཞེས་པས་ཁ་སྤྱབ་སེལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག།  
 ཅེས་པས་ཞབས་རྟོལ་སེལ་ཅེས་ཆོག་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོན་ཆོགས་འབྲེལ་པ་  
 ལས། ལེགས་པར་གྱིས། རབ་དུ་གྱིས། ཡིད་ལ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཅེ་གཅིག་པའི་  
 སྤར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ། མི་བརྟེན་པའི་སྤར་རབ་དུ་ཉན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་  
 སྤྱད་པའི་སྤར་ཡིད་ལ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ནས། གཡེང་བཞི་བཞི་ཉེ་དོན་དང་།  
 ཆོག་དང་། དྲན་པ་དང་། ཡིད་ལ་སྤྱད་པ་ལས་གཡེང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཁྱང་བར་གྱུར་  
 པ་དང་། ལུས་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལུས་  
 པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཆོག་ལ་གཡེང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། མ་པོ་ཐུགས་  
 པ་དང་། རྟོད་པོ་དང་ལུས་པ་མེད་པར་མི་གཡེང་བར་ནོང་དུ་སྟོས་པ་ནི་ཡིད་བདུད་པ་དང་  
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ནས་ ཏེ་དཔེར་བའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤར་མི་གཡེངས་  
 པར་ནང་དུ་བཞུམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་དུག་བརྟེན་པ་ལ། དུག་ལོས། དང་པོ་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་  
 བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས། ཐམ་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །  
 སྤན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱུ་ཡི། །ནད་  
 ཀྱིས་ནག་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ་  
 རྟུག་བསལ་དུག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་ནག་དུ་ན་བ་  
 ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་སྤྱད་དགོས། ཀམ་པའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མིན་

ན་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཙང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་  
ནས་ནད་ཚབས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྒོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང་།

གཉིས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུང་  
མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཚབས་པོ་ཆོས་བདེ་བ་པ་ན་སྒྲུན་པ་མཁས་པ་འཛོལ། དེ་  
དང་ཕྱད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཅི་ཟེར་ཉན་གྱིས་པས་བསྟེན་བཀུར་བ་ལྟར་ཆོས་  
སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལའང་དེ་ལྟར་འཛོལ་བ་དང་རྟེན་ནས་ཁྲར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་  
དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་ཅིང་གྱིས་པས་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རིན་  
པོ་ཆེ་སྟུང་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་ སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་འཛོལ་བ་  
ཡི། རྟེན་པས་མ་པ་ འུགས་ དག་ པོ་དང་ ལྷན་ པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔལ་མཁས་པས་ རང་  
ཉིད་ཀྱི་ད་རྒྱལ་ངེས་ པར་བཅོམ་སྟེ། འན་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ རང་གི་ནད་གསོ་ པའི་ཕྱིར་  
སྒྲུན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲུན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་  
པ་ནི། ནད་པས་སྒྲུན་པས་རྒྱུར་བའི་སྒྲུན་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་  
སྒྲུབས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གཡེལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་  
འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་ཅིང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྐུད་འཛེལ་  
བར་མི་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བྱང་བ་ལ་ནད་འཛོལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་  
པ་ ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་སྤང་པ་ནི། ནད་པས་སྒྲུན་  
པས་སྤྲར་བའི་སྒྲུན་མ་འབྲངས་ན་ནད་ཁྱི་མི་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་འབྲང་བ་ལྟར། ཆོས་  
སྒྲུབས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་བྲངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞི་མ་མི་རྣམས་  
པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་ནམ་

གངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཆོག་ལྟར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་ལག་པ་དང་  
 ཀླུ་པ་ཆད་པ་ལ་སྤྲོད་བྱུང་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར།  
 འོ་སྒོ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཆད་པས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་  
 གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཉམས་སུ་གྱུངས་པས་མི་ཆོག་པས་  
 ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོར་དོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་རྒྱ་  
 བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབད་འཆལ་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་མིས་བཤགས་བསྟོད་  
 ལས། འཁོར་བ་པ་རྣམས་འཁོར་བ་དེར་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་དུས་རྒྱུན་དུ་  
 གླིང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་རྫོངས་པའི་དེབ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆད་པས་  
 བྱེད་ཀྱི་ཆེ་ལ། །ཡུན་ཡིང་བྱེད་དུ་རིང་པོའི་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། །སྟེ་  
 དུས་པ་ཡིན་པས་ཉམས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་མི་ཕན་ཅིང་ལམ་ཆད་ལ་མ་ཞོར་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟུན་  
 པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན། མཛེ་ཅན་ཀླུ་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། ཐང་  
 འགའ་སྤྲོད་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་  
 ལ་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གལ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་  
 བྱེད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་  
 བ་ཉོན་མོངས་པ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྐྱབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་  
 ཏུ་འགྱུར་བས་སྤྲོད་པ་བཅའ་ནས་སྤྲོད་མི་འབྱུང་བར་སྤྲོད་སྟོར་བ་ཞོན་ལྟར་གྱུངས་  
 བ་ནད་པ་ནད་ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་  
 བ་ཞིང་ལུས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ། །ལོ་གངས་མང་པོ་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་  
 ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྲོད་པ་བཅའ་།  
 ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅའ་བཡིས། །སྤྲོད་པ་མཁའ་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྟེན་དེ། །དེས་

ཀྱང་སྤྱིང་རྗེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྤྱན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །  
 སྤྱན་མང་བཟང་ཞིང་ཤངས་པ་དེ་བླངས་ནས། །ན་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མི་  
 འབྲུང་། །སྤྱན་པས་མ་ལན་སྤྱན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་  
 ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་རྩེ། །དྲིད་པ་ལ་མོགས་པའི་རྩོམས་དང་  
 བསམ་གཏན་བཞི་དྲིད་མོགས་དབང་པོ་རྩོམ་གྱུན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་  
 འཕྲི་ཕན་ཡོན་མོགས་ཐོས་པས་རིག་པར་བྱས་ནས། །དེ་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་  
 ལ་ནི་མངོན་པར་བཅོན་པར་མི་བྱེད། །ཅིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་  
 རིག་པར་མི་བཅོན་པ་དེ་ག་ལ་མྱ་ངན་ལྡོམ་འདལ། །རྩོམ་འདལ་ཞེས་དང་། ངས་  
 ནི་རབ་དུ་བཟང་པོའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྦྱང་ན། །  
 ནད་པ་སྤྱན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་  
 དང་། སྦྱོད་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། །ལུས་གྱིས་འདི་དག་སྦྱང་པར་བྱ། །ཆོག་  
 ཅམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྱན་དཔུང་བཟླགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་  
 དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསྐྱེས་པ་ནན་ཏན་ངོས་བཟུང་  
 རས་བྱེད་པར་གདམས་པ་ནི་དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་མེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་  
 བྱའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་ཏན་ནི། བཤེས་གཉེས་གྱིས་གདམས་པའི་བླང་དོར་གྱི་  
 གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་རྩེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་  
 ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་འང་བྱེད་པ་ཡིན་པས།  
 ཐོས་པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེད། །དེས་ན་སྤྱིར་ཐོས་  
 པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གྲོགས་ལ་ཇི་ཅམ་ཐོས་པ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པའི་ངོ་ཆ་ཁྱེད་ལ་  
 ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདེབས་པའི་ཐོས་པའི་རྣམ་གངས་མང་



ཕ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མོང་བས་དེའི། །ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་  
 ཕ་དང་དོའ་དོན་གེས་པ་འིང་རང་གཞན་ལ་ཡན་པའི་དོན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡིང་  
 མི་གང་ཞིག་སྒྲིམ་དེ་ལས་ཐོག་སྡེ་སྡེས་བྱ་དམ་པ་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་  
 ལ་དགའ་ཞིང་། །ཐོས་པའི་དོན་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་རག་  
 གིས་རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པོར་བྱེད་པ་འཁོར་ཟག་། དེ་དག་གི་བཟོད་པ་དྲིང་ཅེས་  
 ཕ་དང་ལྟན་པོས་གྲོགས་གཞིན་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ནི་དུ་  
 བརྒྱུམས་པོས་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་། །ཆོས་ཐོས་པ་དང་ཐོས་པའི་དོན་གེས་ནས་ཉམས་  
 སུ་ལེན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་འཛོམ། །ཅིས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟུལ་བ་ལས་ཀྱང་།  
 སྒྲིབ་པོགས་ནམ་གཤེད་ལ་དགའ་བས་ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་མ་རྒྱངས་པའི་གང་ཟག་དེས་བདག་  
 ཉེ་སྒྲིབ་ཉམས་སུ་དཀོའི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་དེས་ཐུང་ན་  
 བྱེད། །ཉམས་སུ་མ་རྒྱངས་པས་མི་འདྲིགས་པའི་གདེངས་མ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་རྒྱེད་པོར་  
 མ་གྱུར་པོས་གིན་དུ་སྟག་བསྟུལ་པོར་འགྱུར། །དྲི་སྒྲིབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་  
 ཆོས་སྒྲིབ་པ་ལས་ཉམས་པས་སྟག་བསྟུལ་བ་དག་གོ། །ཞེས་དང་། གཞིན་ཡང་དཔེར་ན་གར་  
 མཁོན་ལ་བཞུད་མོ་བཞུ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པའི་མི་ཞིག་གིས་མཁའ་ན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་  
 ལ་དུ་གཞན་གྱིས་བྱོད་གྱིས་གར་གེས་སམ་གེས་ན་གྱིས་ཟེར་བ་ལ་ཁོ་པོས་མི་མི་གེས་གཞན་གྱི་ལད་  
 མོ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་མི་ཞིག་གིས་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ནམ་པར་  
 འདྲིམས་པ་མོགས་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། གཞན་གྱིས་འདིའི་སྒྲིབ་ལུགས་  
 ཀྱིས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཁོ་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་སྒྲུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བྱོད་ཉིད་ལ་ཡོད་དམ་  
 ཞེས་དྲིས་པ་ན་བདག་གིས་ནི་དཔའ་པོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་པོ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་  
 བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན། དུ་རང་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ན། གཞན་

གྲིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ནིང་ལ་མངའ་བམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན་བདག་གིས་ནི་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་  
 ཀྱི་སྤྱོད་བྱུངས་པ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པའི། བདག་ནིང་ རྒྱུ་བ་པ་ནན་  
 ཏན་ ལམ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ ལམ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་སྟེ། །ཆོག་སྒྲུབ་ བ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་དགའ་  
 བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་ ཞེས་དང་། ཡིང་དཔེར་ན་བྱ་རམ་ གྱི་ཤིང་ གི་གུན་ པེ་ཅམ་  
 ལ་མངར་བའི་རྩ་ལྟེང་པེ་ཅི་ཡང་མེད་ ལོ། །མི་ནམས་དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ ལམ་སྤང་  
 པོ་དངོས་ནི་ གུན་པའི་ནང་ན་འདུག །པེ་ཡིན་པས་བྱ་རམ་ཤིང་གི་གུན་པ་ ཅམ་ཐོས་པས་  
 མིས་ནི་བྱ་རམ་ གྱི་སྤྱིང་པོ་ལམ་རོ་ ཞེས་པོ་ དངོས་ནི་སྤྱིང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་  
 ལྟར་ ཏི་དཔེར་ན་བྱ་རམ་ཤིང་གི་གུན་པ་ ཡི་རོ་ཡིང་ཤིང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མངར་བ་ཅམ་  
 ཡིད་པ་རྒྱུང་བ་དེ་བཞིན་ རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་སྒྲུབ་སྟེ། །བྱ་རམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལམ་རོ་ རྒྱུང་པོ་  
 ལྟ་བུན་ ཆོས་ཐོས་པ་འདི་ལ་ ལམ་འདི་ཡི་དོན་སེམས་ ཤིང་བསྒྲུམས་པ་ཡིན། །ལྟ་བུ་མཆན་  
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པར་ཆོག་སྒྲུབ་ བ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་དགའ་ པོ་སྤངས་  
 ཏེ། །དུས་ཉག་ཏུ་ དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གཤེད་ པེར་བྱོས་ལ་ ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་  
 པོ་ལམ་བསྒྲུམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་ན་སྤར་  
 སྒྲུབ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་འདྲུ་འཛིན་གཏམ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་  
 མ་ཟད། གཙུག་པོར་ནི་ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པར་ཆོག་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་  
 དགའ་བའི་ཉེས་པར་གསལ་ལོ། །རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱོད་བྱུངས་པའི་འདྲུ་ཤེས་  
 བཞག་པའི། ཆོས་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆེས་སུ་དྲན་ནས་གསུང་བ་བསྐྱེད་  
 པའོ། །

དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི། ཆོས་འདི་  
 ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བའི་བརྟེན་པ་འཛིན་ཏེན་ན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་

རུང་སྐུམ་དུ་སེམས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་སྤེང་དུ་སྦྱར་ནས་ཉན་དགོས་ཚུལ་ནི་གཞན་ཡང་  
 ཆོས་འཆད་པ་འམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག །ཆོས་ལོགས་སུ་བཤད་  
 པ་དེས་ཅི་བཤད་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས་རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་  
 ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་བྱང་བཞིན་གྱི་ནག་ཞོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་  
 མེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་ན་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར།  
 རང་གི་སྤྱོད་པ་སྦྱོར་ཆགས་པ་ནས་སྤྱང་ཆོས་མཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་  
 ལ། དེའི་ཆེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྦྱེས་ཏེ་དེ་ནས་  
 སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བརྒྱབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པ་ཞིག་དགོས་  
 ཏེ། སྦྱེས་པའི་རབས་ལས། སྦྱོན་སུ་ཏ་སའི་བྱ་ཞེས་མི་མང་པོ་བསད་ནས་དེའི་ག་ཟ་བ་ཞིག་  
 ཡོད་པ་དེས་ཀྱལ་བྱ་རྩ་བ་ཟ་བར་ཚིམ་པའི་ཆེ་ཀྱལ་བྱས་གཡོ་སྦྱུ་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱ་གཉན་དག་  
 སྦྱས་ནས་ངའི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ཅི་བདེར་གྱིས་ཞེས་ཁྱོད་མདུན་དུ་བག་པའ་ནས་བཞུགས་པ་ན་ཁོ་ཀྱལ་  
 དུའི་ལ་རབས་ཀྱི་ངང་ཀྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེས་སྦྱིང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་དེ་དག་གིས་རང་  
 སྦྱོན་རིག་པས་ཡིད་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ནས་སུ་ཏ་སའི་བྱས་ཀྱལ་བྱ་རྩ་བ་ལ་འདི་སྤྲེད་ཅེས་  
 ཞུས་པ། བདག་གི་སྤྱོད་པ་རན་པའི་གཟུགས། །བརྩོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མེ་  
 ལོང་གསལ་བའི་རྣམ་དུ་གར་བ་མཐོང་བ་ན། །ཤར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་འགྱུར་པའི་ཡིད་ལ་  
 གདུང་བ་རབ་དུ་སྦྱེས་ཏེ། ཁྱོད་ནས་བདག་ནི་ཆོས་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་ཡིད་སྦྱགས་པར་  
 འགྱུར། །སྦྱོར་རབས་རང་དུ། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ནས། །ཞེས་པ་དང་། བདག་ནི་  
 ཆོས་ལ་སྦྱོགས་པར་གྱུར། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཐོང་ན་ཞེས་པ་དང་སྦྱོགས་པར་འགྱུར་  
 ཞེས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བྱས་ཀྱལ་སྦྱས་  
 རྩ་བ་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཀྱལ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་



ཉན་པའི་སྡོད་དུ་གྱུར་པར་མཁུན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསྒྲིམ་པ་གྲུབ་དོན་  
ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་  
རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་ཤེས་དགོས། དེ་  
ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྤང་བས་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་  
པའི་ཕན་ཡོན་དེན་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་སྡོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤང་བ་སོགས་བྱས་  
ཏེ་མཉན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་  
པ་དེ་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཅི་ལྟར་བྱས་པ་བཤད་  
པ་དེ་ ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཆེད་  
བཀྲུས་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བཟུང་བར་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་གིན་དུ་  
ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱམས་པ་ཞེས་པོས་ནས་ཉི་ཤུ་  
པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ ཆེད་པ་དང་བཀྲུས་སྟེ་མི་འདོད་པར་  
ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་  
སྟེ། ལུགས་འདིའི་ཐུ་མ་ཐུ་མ་དག་གི་གསུང་ལས་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་ལ་རྒྱ་མཐུན་  
ཀྱི་འབྲས་བུ་དུག །འབྲས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དག །ནམ་མེན་གྱི་འབྲས་བུ་  
གཅིག་ནམས་སུ་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་ཆོས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་  
དུག་ནི། ཆོག་དོན་མི་བརྟེན་པའི་ཐོས་ཕྱད་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔེ་བུ་ དྲན་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་  
དང་། དོན་དོས་མཉན་གཞག་བསྐྱོར་ཕྱད་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པའི་ ཁྱོད་གྲོས་དང་ལྟན་པར་  
འགྱུར་བ་དང་། ཀྱིན་རྩོད་རྩེས་ཐོབ་བསམ་ཕྱད་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པའི་ ཁྱོད་དང་ལྟན་པར་  
འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ངེས་པའི་ངེས་དོན་རྩ་བས་མི་འཕྲོག་པའི་ བདེན་

པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་མོ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་  
 རབ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟུག་གོ་བྱལ་  
 པའི་འབྲས་བུ་བཞི་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ཀྱང་བར་འགྱུར་  
 བ་དང་། གཏི་མུག་ཀྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟུག་གསུམ་ཀྱང་བས་བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་  
 རྒྱགས་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཞི་ལོ། འཛིག་པོའི་འབྲས་བུ་དགུ་ནི་སངས་རྒྱུས་  
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་གཅིག་པ་སྤྱག་པ་ལྟར་དེ་ལ་དཀོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་།  
 རྟུག་མོ་སྦྱོང་བཀུ་ལ་སོགས་པ་དཀར་ལྷོ་གསུམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་  
 དེ་ལ་མི་མཐུན་ལྷོ་གསུམ་ལས་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆང་སྤྱང་བཀུ་བྱིན་སོགས་ལྟ་  
 རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་མདྲངས་དང་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཟུང་བྱིང་ལ་མི་  
 བལ་བས་མི་མངོའ་བ་དགྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཐོ་འཆམས་པ་དང་འཕྱར་ཀ་  
 འདོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་དགྲི་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 དང་མངོའ་བཤེས་རྣམས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཕྱིར་དད་པས་མངོའ་བ་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།  
 རིང་འདོད་རྟེན་བཀྱར་དོན་གཉེར་མེད་པས་ཆོག་བཅུན་པར་ཏེ་བྱུང་བར་འོས་པ་འཛིན་པར་  
 འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཕེལ་ཞིང་རྟེན་བཀྱར་དོན་གཉེར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མཁས་པའི་མུད་  
 སར་མི་འཛིགས་པ་འཕྱོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་མི་རྟེན་སོགས་མི་སེམས་པའི་རྒྱ་དེ་  
 ལས་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་དང་ཀོང་མ་མཁས་  
 པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲུ་ལོ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་  
 ནི་དེའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོན་ཏན་དང་བཀྱར་དོན་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བྱན་པར་བྱ་བར་འོས་  
 པར་འགྱུར་བ་ཟེ། ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་མར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོང་ཐག་

པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྐྱེད་བཀུར་འགྲུལ་གསལ་དུ་མོས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ། འགྲུལ་རྒྱུ་ཁའི་གཞི་ལས་བརྟན་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ན་བརྟན་འབྲུག་ཕྱགས་དྲག་ལ་ཟེར་བ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ། རྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་འདུ་བཀུར་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འདིས་དགེའི་བདུ་མས་བསྐྱེད་པས་བདག་གིས་ལྷུང་ལྷུང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་བཀའ་བྲིན་རྒྱུ་ལྟར་ཉེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི། རྫོགས་ཀྱི་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡེ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྒྲན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྒྲན་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་པ་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་འཁོར་ལ་བྱམས་པ་བསྦྱོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་ཡང་འཆད་པས་རལ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བདག་ཉིད་སྦྱོགས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱང་བ་དང་ཆོས་ལ་དཔེ་མཐུད་བྱེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་བཟུང་སྤངས་ཏེ། རང་དང་གཞན་སངས་རྒྱུ་མཐོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཞུས་བྱས་ཤིང་གཙང་སྦྱ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བྱི་དང་སྟན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྟགས་ཁ་དོན་དུ་བདོན་ན་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་

ལྷ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་པར་སྒྲིགས་ཀྱི་མཆོས་  
 ལྷས་པ་ལས་གསུངས་པས་ལྷགས་དེ་གདོན་ལ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དུང་ལྷ། ག་མེ། མ་ཉམ་  
 མ། ག་མ་བ་ཏི། མ་ཉམ་ཆུན་མ། ག་མི་ཏ་ ག་ཏུ་དགའི་མ། ཨི་ཀྱ་རེ་ ལྷ་གུ་མ། མང་ཀྱ་རེ་  
 རང་གི་ལྷ་གུ་མ། ལྷ་རྩ་ཇི་ཏི། དུད་འཕམ་མ། ཀ་རྩ་ཏེ། མ་ལྷ་ཆུན་མ། ཀེ་ལྷ་རེ་ དུད་  
 བརྒྱན་མ། ཨི་ཚྭ་བ་ཏི། ལྷ་ཆུན་མ། ཨི་ཏི་ཀ་མ་ཏི། ཀལྱི་བལ་མ། བེ་ག་ཐ་ རྒྱད་པར་འཕགས་  
 མ། བེ་ཆེ་ལེ་ དྲི་མེད་མ། མ་ལྷ་པ་ཏ་ལེ་ དྲི་མ་སེལ་མ། ཨི་ཀ་རེ་ མང་འཛིན་མ། ཨི་ཀ་ར་  
 ག་མེ་ཀ་ལྷ་ མ་ཀལ་འགྲོ་མ། ག་སོ་ག་ས་ནི་ ཟ་བ་མ། ཏེ་ལྷ་ལྷི་ གྱི་གདོང་མ། ལྷ་ར་ལྷ་ལི་ ལྷ་ར་  
 ལྷོགས་མ། ག་མི་ཏ་ནི་ ཞི་བ་རྣམས། སམ་གྲ་ཏ་བརྒྱ་རྣམས་ གདོན་གྱིས་འཆིང་བ་རྣམས་ཐམས་  
 ཅད། བེ་ལྷི་རྟི་རྟེ་ ཆར་གཅོད་པ། སམ་པ་ར་ལྷ་བ་དེ་ནེ་ བས་ཀྱི་ཞིལ་བ་རྣམས་ཆར་གཅོད་པ།  
 བེ་ལྷ་ལྷ་མ་ར་ལྷ་ཤེ་ ལྷ་བེ་རྟ། དུད་ཀྱི་ལགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་མ། དུརྒྱ་མི་དྲ། མངས་  
 རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བྱ། ས་ལྷ་ད་ལྷ་ཏི་རྟེ་ མ་འདས་པ། སམ་ལྷ་ར་མེ་ ཨ་ཙ་ལི་དམེ་ དུད་ཐམས་ཅད་  
 ཡང་དག་པར་ཀྱན་རྟེ་འཛིན་པ་གིང་མི་གཤིལ། པད་པ་རེ་ཤུད་རྩ་རྩི་གཞུར་ལྷ་ར་ཀ་རྩ་ཏི་ ཆོག་  
 ཡོངས་སུ་དག་པས་དུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལྷག་པར་གྲོལ་བར་མཛོད། རྒྲིགས་ཀྱི་མཆོས་ལྷས་པའི་  
 མདོ་ལས་འཕྱང་བའི་དུད་ཆར་གཅོད་པའི་ལྷགས་འདི་འགྲོས་དང་བཅས་པ་དོན་འཆང་དགེ་འདུན་  
 བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷག་གིས་ལས་བཤུས་པས་གིན་རྟེ་དག་པར་ཡོད་དོ། །འདིའི་ཆབ་དྲུ་ཤིས་རབ་ལྷོང་  
 སོ་གསུངས་ནས་དུད་བརྒྱུ་མཛོད་པ་ད་ལྷ་ལྷག་ལེན་ལ་གནང་བའང་འཐད་དོ། །བཞིན་གྱི་  
 མདངས་རབ་དྲུ་གསལ་བས་དོན་དེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་དང་ལུང་  
 དང་ཆུན་པར་བཤད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་པརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། ཆོས་འཆང་པ་པོ་མཆན་  
 ཉིད་དང་ཆུན་པའི་ མཁས་ པོ་ དེ་ཏག་རྟེ་ གཞིན་དང་འགྲན་སེམས་དང་མཐོ་དོགས་པའི་ ལྷག་  
 དོག་མེད་པར་ནི། ཆོག་རྒྱུད་དུ་ཡའང་ ལྷ་ཆོགས་ པའི་ དོན་མིང་པོ་དང་ ཆུན་ གིང་པོ་ལྷ་

བས་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་སྤྲོ་པའི་གདམ་ཡང་སྤྲོ། །སྤྲོ་གི་ཕྱི་ལེ་ལོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་  
 རབ་དྲུ་སྤངས་ནས། །ཡིང་ཡང་འཆད་པར་ངལ་བའི་སྤྲོ་བ་སྤུངས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་  
 མི་བྱ། །མཁས་པས་བདེ་གཉིད་སྤྲོ་གས་ཤིང་གཞན་སྤྲོ་སྤྲོད་བསྐྱེད་མི་དགའ་བ་ཤིང་འཇུག་  
 བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། །རྒྱུ་ལྷན་སྤྲོད་དང་དུས་ཀྱི་སེམས་བྱམས་པའི་སྤྲོ་བས་  
 རི་ཉན་པའི་འཁོར་སྤོངས་ལ་བསྤོངས་པར་བྱ། རིན་དྲིལ་མཆན་དུ་ཡང་ཐུན་ཀྱི་རོ་པོ་  
 ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྤོངས་རང་གི་ཆོས་མཆོག་རབ་དུ་བསྤོངས། །  
 ཞིང་དེ་ལས་ཡངས་པའི་ཐུན་མཆོས་སུ་གཞན་ལ་ཆོས་སྤོངས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་མཁས་པ་འཆད་  
 པ་པོ་དེས་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔེས། །འཁོར་ཆོས་ཉན་པ་པོ། རྣམས་མགུ་ཁྱིང་དེ་བཞིན་  
 དགའ་བར་བྱེད། །ཆོས་འཆད་པའི་ཀྱན་སྤྲོད་དག་པ་དེ་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་དུས་རྣམ་ཡང་  
 ཆེ་འདྲིའི་རྒྱུ་དུས་འདྲིད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱིང་མེད། །འདྲིད་པ་ཅི་ལྟར་མེད་ན་ཟས་དང་  
 སྤོངས་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། ཤོས་དང་མལ་ཆ་ཆོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །  
 ན་བའི་གསོས་སྤྲོད་དག་ཀྱང་མི་བསམ་སྤྲོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ནི་ཐུན་མཆོད་ཅི་ཡང་  
 མི་བསྤྲོད་ངོ་། །འོ་ན་ཅི་འདྲི་བྱེད་འཆད་སྤོངས་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མཁས་པ་དེས་ཉག་  
 དུ་འཆད་པ་པོ་བདག་ཉིད་དང་། ཉན་པའི་འཁོར་གྱིས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་  
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་པར་ཤོག ཅིག་སྤུངས་དུ་དེ་འདྲི་བྱེད་འཆད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་  
 པའི་བྱེད་དུ་འཇིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གང་བསྟན་པ་འི་བསོད་ནམས་དེ། །སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བསྤོངས་པས་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་  
 ཀྱན་མི་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤོངས་དུ་སེམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤི་སྤྲོ་ལོ། །

འཕྲིན་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱེད་པར་ནི། །འདུལ་བའི་  
 མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱུངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་

མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འང་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་  
 བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཀུལ་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་  
 དོགས་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡོང་གཞིན་ཅུ་ཁྱོད་ལ་ ཉན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་མདོ་དང་  
 བརྟན་ཆོས་འདི་ལྟ་ཞེས་གསོལ་ པོ་འདེབས་ པོར་བྱེད་ན། །དེ་ལོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་ཆོས་  
 ཀྱི་ཆོག་དོན་རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་ཞེས། །ཁེངས་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱལ་བཅག་  
 པའི་སྤྱིར་ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བཅོད་པར་བྱ། །གཞིན་གྱི་མོས་པ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་མི་སྤྱོད་ས་  
 པར་བརྟན་པ་ནི་ཁྱོད་ནི་ ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཤེས་ཤིང་མཁའ་ས་ པོ་ཡིན་ན། །ཤེས་རྒྱུ་དང་  
 སྤྱིང་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། །བདག་གི་ ཆོས་ཇི་ལྟར་བཤད་  
 ཅུས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཅོད་པར་བྱ། །འཕྲལ་དུ་ རྟོག་པོར་དུ་མ་བརྟན་པར་  
 ཁས་ལེན་བཅོད་པར་མི་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་ལ་བརྟན་པ་བྱས་ནས་ ཁས་ལེན་བྱ། །དེ་ཡིང་  
 གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ དོང་ལྟར་པར་ནི་ཤེས་ པོར་གྱུར་ན། །གསོལ་ པོ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་  
 པར་བྱ། །ཞེས་ ཆོག་སྤྱི་བཅད་འདིས་ཕན་པ་ལ་བཤད་ཀྱི་མི་ཕན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་གསུངས་  
 མོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། འདུག་པ་ལ་འགྲང་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་  
 རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་ལ་  
 སྟན་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པར་རོ། །རན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་  
 རོ། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱི་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །ལམ་ནས་འགྲོ་བ་  
 ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །གོས་ལྷི་མོགས་པ་མགོ་བོ་གཡོགས་  
 པ་དང་ གོས་མཐའ་ནས་བརྗེས་པ་དང་ གོས་ཕྱག་པ་གཉིས་སུ་གཟར་བ་དང་ ལྷག་པ་གཉིས་  
 མདུན་ནས་གཉའ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་ ལྷག་པ་གཉིས་ཀྱབ་ནས་ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་  
 མི་བྱའོ། །མགོ་དོ་ཀྱིར་ ཉེ་མོར་ཅོག་ཅན་དང་ འཕྲང་བོ་བོད་བྱ་རུ་བཅུགས་པ་མོགས་དང་

ཞུགས་པ་དང་ཅོད་པ་ན་ རྒྱུན་གྱི་ཕྱིང་བས་མགོ་ལ་བརྒྱན་པ་ ཅན་དང་ ❶ མཛོད་ཀྱིས་མགོ་དྲུག་ས་  
པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །སྐྱུང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཞོན་པ་དང་ཁྱོག་ས་དང་བཞོན་པའི་སྤྲོང་  
ན་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྟམ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་དོ། །ལག་ན་མཁར་བ་དང་གདུག་ས་  
དང་མཆོན་དང་རལ་གྱི་དང་དག་ཆ་ཐོག་ས་པ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །  
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཐོག་པ་ལ་ནི་བཤད་དུ་རུང་སྟེ་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་  
པ་སྟེ་ནོད་པ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་གནང་བ་ལོ། །

གསུམ་པ་ མཐུག་དུ་བྱུང་མོང་དུ་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་ ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་དངོས་  
ནི། བཤད་པ་དང་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་  
ཐུག་གི་སྒོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཕན་  
ཡོན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་ཅིང་ཉན་ན་བྱུང་རེ་ཅམ་ལ་འང་ཅི་སྐད་གསུངས་  
པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་ ❷ སོང་  
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤར་  
བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་ཅིང་། གསར་དུ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་འཆད་  
པ་དང་། གསུམ་པ་དམ་པ་སྤྱིའི་མཛད་ཚུལ་ནི་ འཆད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་  
བས་བཤད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འབྱུར་བར་གཟིགས་  
ནས། སྤྱིར་ན་དམ་པ་སྤར་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་བྱུང་པར་དུ་གདམས་  
ངག་འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་གྱི་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་  
པ་ཆེན་པོར་སྤར་སྟེ། དཔེ་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་གཙུག་པོར་གདམས་པ་ནི། འདི་  
ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་སྒྲོ་སྒྲ་མ་འབྱུར་བས་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་

❶ ལམ་རིམ་ཞོལ་པར་དུ། ཅོད་པ་ན་ཅན་དང་ཕྱིང་བ་ཅན་དང་ ཅས་འདུག ❷ གནད་དུ་མ་སོང་བ་ ཞེས་འདུག

ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་  
 ཆོས་མང་བར་སྤང་ངོ་། །དེ་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འབྱུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་  
 ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་སློང་དང་ལྷན་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས། ཐ་ན་འདྲི་མཆན་ཉིད་  
 མ་མཐའ་རེ་དང་ལྷན་པར་བྱ་རྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་མཆོག་ནི་འདི་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་གཅིས་གཅིས་རྣམས་བསྐྱས་  
 པ་རྟེ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གདམས་པའི་སྟོན་འགྲོ་བཤད་ཟིན་  
 ཏོ།། །།

### ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།  
 ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བརྟེན་ནས་སློ་ངེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་  
 རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་པ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་རུང་ཟད་སྒྲིས་ཏེ་བཤད་པ་  
 དང་། སློང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་ཡིན་དན་ཐམས་ཅད་ཐ་མ་  
 ལ་རག་ལས་པས་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། ཐ་མ་བརྟེན་ཚུལ་དངོས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སློང་  
 པོངས་པར་བསྐྱབ་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །འདིའི་  
 སློབས་ཀྱི་རིགས་ནི་དབུ་མ་པས་བཞེད་པའི་མེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལའང་མི་  
 ཉེད། མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སློང་རུང་དང་བདག་མེད་གཉིས་དོགས་རུང་གི་རྒྱ་ཅམ་  
 ལང་མིན་ཞིང་། སྐབ་པའི་རིགས་སམ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་  
 རྒྱུ་གྱི་མེམས་དང་། སྟོན་དུག་གི་ས་པོན་དང་། ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཐར་འདོད་



ཀྱི་བསམ་པ་དང་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ས་པོན་ནམས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །  
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བརྟེན་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། ཤི་རྟོ་བའི་གསུང་རྒྱུ་དོལ་པས་  
 བསྐྱེགས་པ་ལས་ཀྱང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པའི་འགོ་ནི། བཤེས་གཉེན་  
 དམ་པ་མི་བདང་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྫོབ་མ་ལ་རྒྱུད་ལ་བཤེས་གཉེན་ལ་  
 གསུ་པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་གཅིག་སྟེ་བ་དང་བཤེས་གཉེན་  
 ལ་མ་གསུ་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་རྫོན་སྒྲ་གཅིག་འབྲིབ་པ་ཡན་  
 ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་  
 དེ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ལས་མདོར་ན་བྱང་  
 རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་  
 དུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་བཟོད་པ་དང་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་མདོར་པར་བཤེས་  
 པ་དང་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་བསྟོབ་དང་སྟོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་  
 འབྲས་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པ་ཡོངས་  
 སུ་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱ་མ་ལ་རག་ལས། ཁྱ་མ་རྩ་བར་གྱུར་ཁྱ་མ་ལས་བྱུང་ཁྱ་མ་སྟེ་གནས་  
 དང་སྟེ་མཆེད་དུ་གྱུར་ཁྱ་མས་བསྟེད་ཁྱ་མས་སྟེ་ལ་ཁྱ་མ་ལ་བརྟེན་ཁྱ་མ་རྒྱར་གྱུར་པ་  
 དག་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟུར་རོ། ཤི་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་བསྐྱུབ་  
 པ་ལ་ཁྱ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལའང་  
 རྫོབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་རྟུང་བའི་སར་  
 འགྲོ་བ་ལ་ཁྱ་མ་མེད་པར་གན་འོང་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་ལ་དུག བརྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་གྱི་མཆན་ནིད། རྟེན་བྱེད་རྫོབ་མའི་མཆན་ནིད། དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་

ཚུལ། བསྟན་པའི་མན་ཡོན། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་  
 བའོ། །དང་པོ་ ལ་སྒྲ་མ་ངོས་བརྒྱུང་བ་དང་། དེའི་མཆན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིར་  
 གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་  
 པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བྲིད་ནས་སངས་  
 རྒྱས་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲིད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་  
 རོ། །དེ་གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ལ། རབ་གྱི་དང་། འབྲིད་གྱི་དང་། ཐ་མའི་མཆན་ཉིད་གསུམ།  
 དང་པོ་ལ། རང་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་  
 པོ་ནི། དེ་ནི་མདོ་རྩའི་རྒྱན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྟན་པས་དུལ་བ་ ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྟན་པས་ཞི་བ་ བཤེས་རབ་གྱི་བསྟན་  
 པ་དང་ལྡན་པས་ཉེར་ཞི་བ། །སྟོབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ ཆོས་ལྷག་པ་ གཞན་དོན་ལ་སྟོབ་པའི་  
 བརྩོན་ འགྱུར་དང་བཅས་ པ་མང་དུ་བློས་པའི་ལུང་གིས་སྟུག །ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྟན་པ་  
 ཁྱད་པར་བ་དེ་ ཁོ་ནི་ཉིད་ གྱི་དོན་མཛོད་རྩེས་ལུང་རིགས་གང་ལུང་གིས་ རབ་དུ་རྟོགས་པ་ གདུལ་  
 བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་ལ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པའི་སྒྲི་མཁའ་ས་ དྲིང་རྩན། །ཤི། གདུལ་བྱ་  
 ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ དྲིང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ ཡིང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྟོ་  
 བ་སྤངས་ པོ་ལ་བརྟེན་ པོར་བྱའོ། །ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་  
 སྟོབ་མས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་  
 བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་སྒྲ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱད་  
 བདུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བདུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྟུམ་ན། གང་གུང་  
 གུང་གི་རྒྱལ་བ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བདགས་པ་རེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་  
 མི་མན་པས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱད་འདུལ་ལུགས་ཅིག་དགོས་ཏེ།

དེ་ནི་བསྐྱབ་པ་མིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ།།  
 དེ་ལ་དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཉག་དུ་འབད་པས་  
 བདའ་བ་ཡི། །སེམས་ཉ་ཁ་ཁྲན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྟོན་བརྒྱ་བ་ཡི།།  
 སྐབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གདུལ་བྱ་  
 མ་ཐུལ་བ་ཡི་སྐབ་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉ་དམུ་ཤོད་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་  
 གྱིས་སྐབ་པ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་  
 ཉ་དམུ་ཤོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཆར་གཅོད་ཅིང་། འབད་པ་དུ་མས་  
 བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པས་སེམས་  
 ཀྱི་ཉ་དུལ་བར་བྱས་པའོ། །ཞི་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་  
 པའི་འཇུག་ཚུག་ལ་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་  
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་  
 ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་  
 པ་སྟེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡིན་  
 ཉན་ཅམ་དང་ལྷན་པས་མི་ཆོག་གི་ལུང་གི་ཡིན་ཉན་དང་ལྷན་དགོས་པས་ལུང་གིས་  
 ཕུག་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དགེ་  
 བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆུ་མ་བྱ་བ་དོན་གཅིག་བཤད་པ་ན་གསུང་  
 རྒྱུ་འབྱམས་ཁྲམས་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་ལག་དུ་ལེན་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་  
 ཐུང་ལ་རྟོགས་པའི་བརྟེན་པ་འམ་བསྐྱབ་གསུམ་བརྟེན་པ་ལ་གང་ཡན་དང་། རྟོན་ལོག་ང་  
 འཆམས་ཐད་ཀར་གདུལ་བྱའི་སེམས་ལ་ཡན་ཞིང་འདུལ་བའི་དོན་དུ་གང་འཇུག་པ་ཤེས་  
 རས་དེ་སྟོན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་དཔྱད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་

པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་འཇུག་པ་ཡང་། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་  
 གྱུར་བ་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་འང་། བདེག་མེད་གཉིས་  
 ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་  
 ཡང་སྒྲིབ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཆོག་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་  
 ཏེ། མཛེས་བཤེས་ཀྱི་ཆོམས་ལས། **རང་ལྷོས་** དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་  
 འགྱུར་ཞིང་། **།རང་དྲིང་མཉམ་པའི་** ཐད་ཀྱང་བབས་པ་བསྟེན་པས་སོན་ **འཇུག་པ་ན་**  
 གནས། **།རང་ལྷོས་ཆེས་** གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ **འཇུག་པ་ཆོག་** ཐོབ་ **པོར་**  
 འགྱུར་བ་སྟེ། **།རྒྱ་མཚན་དེའི་** སྤྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། **།ཚུལ་**  
**ཁྲིམས་** གཤམ་བྱེད་ནི་དེ་བར་ཞི་བ་ **སྟེ་དྲིང་འཛིན་** དང་། **།ཤེས་རབ་སྒྲིབ་མ་ལས་** ཆེས་  
 མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། **།གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན།** **།གཙོ་བོ་དྲོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོ་**  
**བོར་** འགྱུར། **།ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།** **།ཡུ་རྒྱུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་**  
 གསན་ཅན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་  
 ཉི་རུ་སྟེང་བའི་ཆད་པའི་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་  
 མིག་ཡར་བརྒྱ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་  
 ཏན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་  
 ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འགྲོ་  
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཡིས་**དྲི་མ་འབྱུང་པ་ལྟར་** མི་འབྱུ་ཞིང་། **།འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསུལ་**  
**ཆེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་** སྤྱག་གི་མི་སེལ་ལ། **།ཡོ་བྱོད་ལག་པ་གལས་ནས་གཡོན་དུ་སྒྲོ་བ་ལྟར་**  
**ཉིད་ཀྱི་** ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འོ་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་སྒྲོ་བའི་མིག་ཏེ། **།འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་**

ཆོས་ཉིད་ འོན་དམི་བདེན་པ་ དངོས་སྐུ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་ པའི་དོན་བསྟོན་པས་ འགྲེལ་  
 རྒྱལ་པ་འོར་བ་ལས་གྲུབ་བར་མཛད། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཞོར་  
 བར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟེན་པ་རྒྱས་འབྲུམ་སྟོགས་བྱར་མེད་  
 དོ། རྟེན་ལ་ཆོས་བཞི་ལས། སྤྱོད་མཁུ་པ་ནི་རྩི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁུ་  
 བའི་དོན་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་པའོ། བརྟེན་བཞི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀྱན་སྦྱང་  
 དག་པ་རྟེན་ཏེ་དགུར་སྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་བར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་  
 ཏེ་སྟོན་པའོ། ཤོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་སྟུན་སྲུབ་ལ། ལུ་མོའི་བྱ་ ཞེས་བྱུགས་ཏེ་བའི་སྟོན་ས་  
 བོས་ནས་ངས་ཅི་ཅམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལྟགས་སོ་གཅིག་གྱང་ རྩིང་དོན་དུ་  
 བདག་གིར་བྱེད་མ་རྒྱུང་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་ བསྐྱེད་གསུང་བ་འདྲ་བཞིག་  
 དགོས་པ་ཡིན་པར་གདུལ། དེ་ནི་འོད་ཆགས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའོ། བརྟེན་བཅས་  
 བྱི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་བརྟན་པའོ། དེ་ནི་ཞེ་སྦྱང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའོ། སྒྲོ་བ་སྤངས་  
 པ་ནི། ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཆད་པའི་དགུང་སྟུང་བཟོད་པའོ། གཉིས་  
 པ་འབྲིང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་དངོས་དང་། མེ་ལོས་པ་འདོར་བ། མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་ཐབས་གསུམ།  
 དང་པོ་ནི། ཤོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྟིང་བརྟེན་  
 བ་ལྟ་གཅིག་ཡིན། དེད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ ཡེ་བའི་ཞང་བརྟེན་ཀྱན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་འང་  
 མེད་སྒྲོ་བ་བཟོད་པ་འང་མེད་པས་སྤྱོད་ཏེ་དུ་གཅིགས་པ་རེ་བྱེད་པ་འང་མེད་དེ་སྲ་  
 མ་ལྟ་ཡོད་པས་དུང་ན་སྟེ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྤྱོད་མཁུ་པ་ལེ་མེད་ཡིན་  
 བཤད་རེ་བྱེད་པ་འང་འདི་ཀྱན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྟུམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་སྲ་པོ་ཡོད་  
 པས་སྟེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ། གཉིས་པ་མེ་ལོས་པ་འདོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་  
 རྒྱལ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་བསྟོགས་པ་འཕམ་ཡིན་ཏེ་བཟོད་པས་

རང་གི་འཆོ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་མི་འོས་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་བསྐྱགས་པ་  
 བཟོད་པས་འཆོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཅན་དན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱིད་ལ་དེ་  
 ཡིད་དམ་ཞེས་སྒྲུལ་པ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དང་འདྲ་བར་དོན་མེད་པར་ཆོག་ཅམ་དུ་  
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས། བྱི་མའི་དུས་ལ་དགེ་སློང་ནི། །སྤྱོམ་  
 པ་མེད་པ་མང་པོ་དག །མང་དུ་ཐོས་པ་དག་ཡིན་ཞེས་འདོད་པར་འགྱུར། །འའི་རྒྱ་  
 དེས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་གཞན་ལ་ཟོད་པར་བྱེད་ལ། །རྩང་གི་ཚུལ་བྲིམས་  
 དོན་དུ་གཉེར་བ་འོམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་མེད། །ཅེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གེས་རབ་རྣམ་  
 གྲོལ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། དེ་ནས་རྩེ་ལྷོ་ཉེ་དཔེར་ན་སྤྱེས་བྱ་ལ་ལ་  
 དག །ཅན་དན་དག་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །སྤྱོམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཅན་དན་  
 དག་གི་ཡིན་ཏན་བཟོད། །དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་ལ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པ་བཟོད་  
 པ་ཡི། །ཅན་དན་རྩུང་ཟད་བྱེད་ལྟེ་བུ་བསྐྱེད་ཏམ་ །སྟེ་ཡིད་དུ་མ་ཞེས། །སྤྱེས་བྱ་ལ་ལས་  
 དེ་བྱིས་ན། །སྤྱེས་བྱ་དེ་ལ་སྒྲར་སྒྲུལ་པ། །ཐའི་ས་གང་གིས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཐའི་ས་  
 ནི་སྤྱོམ་གྱི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དེ། །ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོམ་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་སྒྲ།  
 པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩང་གི་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་ཉམས་ལེན་ལ་མི་བརྩོན་པ་རྟེ། །གཞན་ལ་ཚུལ་  
 བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པས་འཆོ་བ་འདྲིལ་སློང་དག །བྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་  
 འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་རང་ལ་མེད། །ཅེས་  
 ལྟག་མ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །གསྲུམ་པ་མཆན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་ཐབས་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱ་མ་  
 ནི་གཏན་གྱི་མདུན་མའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་ཁྱ་མ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་  
 དག་གེས་པར་བྱས་ལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱོབ་

མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ན་མཆན་ཉིད་དེ་དག་  
 དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །གྲུམ་པ་ཐ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་  
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་སྟོང་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་སྟོང་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེས། དཔུང་  
 བཟང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། རི་ལྟར་ ཏེ་དཔེར་ན་གཡས་གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་མེད་པར་  
 འཁོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི། །འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་  
 ལྟར། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྲོགས་མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་  
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་གསལ་དེ་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་དེ་ནི་མོ་དྲིང་ལྟན་པ་ནི་དང་ཕྱི་ལོ་གཟུགས་  
 བཟང་གཅིང་སྤྲོ་ཆེ། །རིགས་ནི་བརྩན་ཞིང་སྤྱི་མི་གཅོ་བོར་བྱེད་པས་ཆོས་ལ་གཞོལ་  
 བ་དང་། །སྤྱོད་པས་པ་ཆེ་ཞིང་ སྟོང་སྟོང་བས་ཆེ་བས་དཔའ་དང་དབང་པོ་དུ་ལ། །སྟན་པར་  
 དོན་དུ་མ་དང་ཐ་སྟོང་ལ་མཁས་པའི་སྤྲོ་ཞིང་སྤྱིན་པོད་སྟོང་ཇེ་ཅན། །བཀྲེས་དང་སྟོམ་དང་  
 གོན་མོངས་སྤྲོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པུང་ཡང་སྤྲོ་བཟོད་པ་དང་། །སྤྱི་རོལ་པོ་མོགས་ཀྱི་བུ་མ་ཟེ་  
 དང་ནི་ལྟ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད། །དེ་གེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྲོ་བས་བསྐྱིན་པའི་མ་གྲིམ་ཅིང་  
 གཞོ་པའི་གཞོ་ལ་བྱས་པ་བྱིན་དུ་བཟོ་བ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དེ་  
 རྩི་བྱེ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་  
 ལྟན་པ་དག་ཚོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་བྱེད་དམ་བཞི་ཆ་  
 བརྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱུགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་གྲོགས་ལ་མཆན་  
 ཉིད་ཡོངས་ཚོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། །དེ་ཐུ་མ་ལ་འང་  
 མཆུངས་སེ་ཞེས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྟོས་དོལ་པས་བསྐྱིགས་  
 པ་ལས་བཤད་པས་མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་ཆང་བ་རྣམས་  
 ཀྱི་དཀའ་སྤྲོ་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་པའི་བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱེདོ།

གཉིས་པ་སྟེན་ཤེད་སྟོབ་མ་འི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཁྱེ་ཁྱེད་ཆང་མ་  
 ཆང་གི་སྟེན་ཡོན་དང་། ཆང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་  
 པ་དང་། མཆན་ཉིད་བཞི་ཁྱེན་གྱི་འགལ་སྟེན་མཐུན་སྟེན་འདྲོར་བསྐྱབ་བྱེད་པར་དང་། མཆན་  
 ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཁྱེ་ལས། དང་པོ་མཆན་ཉིད་ཁྱེ་ཁྱེད་ཆང་མ་ཆང་  
 གི་སྟེན་ཡོན་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོགས་ལྷུང་མེད་པའི་སྟོ་གཟུ་པོར་གནས་པ་ལེགས་  
 བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འཕྲེད་པའི་སྟོ་ལྷུས་དྲི་ཁྱེན་པ་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བའི། །འཕྱོར་  
 འཁྱུས་དང་ཁྱེན་པའི་ཆོས་གསུམ་ཁྱེན་གྱི་ཉན་པོ་པོ་སྟོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ཁྱེན་པ་ཅེས་བྱ་  
 བར་བཤད་པོ། །མཆན་ཉིད་དེ་ཆང་ན་ཆོས་སྟེ་པོ་པོ་འོ་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་རྣམས་པོ་གཞན་  
 དུ། ་སྤང་པོར་མི་འགྱུར་དེ་རིམ་ཟད་ཆོས་ཉན་པ་པོ་འོ་ཁྱོགས་རྣམས་ལ་འང་དེ་དོག་གི་  
 ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་སྟེན་ཡོན་འཕྲེད་པའི་སྟོ་སྟོས་དང་ནི་ཁྱེན་ཡོན་  
 ཏན་ལ་སྟེན་དུ་སྤང་བའི་སྟོགས་ལྷུང་མེད་པའི་སྟོར་ཞེས་ཆོས་གསུམ་དང་ཁྱེན་པ་ཞིག་ཉན་  
 པའི་སྟོད་དུ་རུང་བ་དང་དེ་གསུམ་ཆང་ན་ཆོས་སྟེ་པོ་པོ་འོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏན་  
 དུ་སྤང་གི་སྟེན་དུ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ལ་དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོ་འོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་  
 གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྤང་གི་སྟེན་དུ་མི་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་མཆན་  
 ཉིད་དེ་དག་མ་ཆང་ན་ཆོས་སྟེ་པོ་པོ་འོ་བཤེས་གཉིན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་འོ་  
 སྟེན་གྱི་དབང་གིས་སྟེན་ཅན་དུ་འཇུག་ལ་འཆད་པ་པོ་འོ་སྟེན་ལང་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་  
 པར་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དེས་  
 ན་བཤེས་གཉིན་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བཞིག་རྟེན་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་པོ་ཤེས་པ་  
 དཀའ་བས་དེར་ཤེས་ན་བསྟེན་པ་ལ་མཆན་ཉིད་འདི་དག་ཆང་དགོས་སོ། །གསུམ་  
 པ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལ་གཟུ་པོར་གནས་པ་ནི། སྟོགས་ལྷུང་



མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྐྱེད་ས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་  
 པའི་དོན་མི་རྟོག་དེ། དབུ་མའི་སྟིང་པོ་ལས། རྟོགས་སུ་སྤྱང་བས་སེམས་གདུངས་  
 པས། །ཞི་བ་རྒྱུད་འདས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོགས་སྤྱང་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་  
 ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྤང་བའོ། །ལོས་དང་པོ་པ་ལ་ཆེར་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་  
 སྤང་གི་རྟོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཤས་ཆེས་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དོར་  
 དགོས་ཏེ། སྤང་བ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བདེང་  
 རྟེ་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་བྱ་གནས་པ་དང་གུས་པར་བྱའོ་ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན་གཟུ་པོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་  
 བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་ནས་པར་འབྱེད་པའི་  
 གྲོའི་མཐུ་མེད་ན་སྟོད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་གྲོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ་དེས་  
 བྱི་སྟིང་པོ་མེད་པའི་རྟོགས་དོར་ནས་སྟིང་པོ་ལེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་  
 སྟམ་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་ཚོམ་ན་སྟོད་དུ་མི་རུང་བས་དོན་  
 དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱེ་བ་  
 ལ་གུས་པ་དང་ཡིད་གཏོད་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་ལྟར་གསུངས་ཏེ་དོན་བསྟུ་ཙམ་ཡིན་པས་  
 སོ། །དེ་བཞི་པ་མཆན་ཉིད་བཞི་ལྟར་གྱི་མཐུན་རྟེན་སྐྱབ་པ་དང་། འགལ་རྟེན་འདོར་བའི་ཁྱད་  
 པར་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་ཉན་པའི་ཆེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ་  
 ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཛིག་པ་ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་  
 འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་རྟེན་ནི། གྲོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་  
 རྟེན་འདོར་བའི་གཟུ་པོར་གནས་པའོ། །རྩེ་པ་མཆན་ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི་ཐ་མས་

བཀྲིས་རྩལ་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ **དེ་ལྟར་ཉིད་ལ་** ཆང་མ་ཆང་བརྟགས་ལ་ཆང་ན་དགལ་  
བ་བསྟོམ། མ་ཆང་ན་ཕྱི་མ་ཚུན་ཆོད་དུ་ཆང་བའི་རྒྱ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས་  
ནིན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱད་མི་  
འདུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་དེ་རིམ་ལ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ **ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཆན་ཉིད་དང་**  
**ལྟན་པ་ཅིག་བསྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་**ནི། དེ་ལྟར་སྟོད་དང་ལྟན་པ་དེས་བྲམ་མ་མཆན་  
ཉིད་དང་ལྟན་མི་ལྟན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཆན་ཉིད་དང་  
ལྟན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཞོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་གསང་  
ཡུབ་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གསང་ཡུབ་བྲམ་མ་མང་སྟེ་བཤད་ཆད་  
ལ་ཉན་པས་ཁམས་ནས་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཆོས་བཤད་ཀྱིན་འདུག་  
པ་ལ་འང་མཉན་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉན་པ་སྤངས་ཞན་བྱས་པས་བྱེད་རྣམས་  
དེ་སྐད་མ་ཐེར་ང་ལ་ཕན་པ་གཉིས་བྱུང་གསུང་སྐད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་བྲམ་མ་ཉུང་  
སྟེ་རྒྱ་གར་པ་གཉིས་ནི་རྩི་བོ་རྩི་དང་། པཱི་ཏུ་སྒྲུབ་ཆེར་མ་ཅན། བོད་པ་གསུམ་ནི་བྲམ་མ་མེ་བཙུན།  
**རྒྱལ་གྱི་ཁང་སྤྱོད་མ་དོ་རྩི་དབང་ལུག** །རྩ་མཆོམས་ཀྱི་གཡུང་སྟོན་དང་ ལྷ་ལས་མེད་པ་ལ་པོ་  
ཏོ་བ་དང་སྟོམ་པ་རིན་ཆེན་བྲམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལེགས་བཀའ་བཀོས་པ་  
ལ་ཁོ་མ་སྤངས་པས་སྟོན་མཐོང་ཞིང་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའི་རིང་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་  
ལུགས་དེ་ལེགས་པར་ཁ་འཇམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མད་ **པའོམ་བདེན་**  
པར་སྤང་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

**གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དངོས་ནི།** དེ་ལྟར་བཀའ་བྲིན་མཐོས་  
པ་སྦྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཁོ་ལེགས་པར་འབྲིད་

པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟན་པའི་ཚུལ་  
 དང་། སྒྲིབ་པས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་པའི་བསམ་པ་  
 སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ཅ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་རྒྱ་རྩེ་སྟེ་  
 དམན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ **ལྷ་མོ་དོར་བསྟན་རྒྱུ་ལག་དགེས་ལས་དང་པོ་ནི།** ལྷོང་  
 པོ་བཀོད་པ་ལས་སེམས་དགུམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟན་བཀའ་བར་གསུངས་  
 པ་ནི་བསྟན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བརྩམ་པའོ། །**གཉིས་པ་**དེ་དག་གྱང་  
 བརྩམ་ན་ **རྒྱ་མཚོ་དབང་དོར་བ་དང་། མཛེས་བམི་རྟག་པ་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་**  
**འཁྲུང་བ་དང་། བྱང་པེ་ལེ་ལྷོང་པ་བཞི་ལས་** **དྲུག་པོ་**རང་དབང་དོར་ནས་རང་ཉིད་  
 རྒྱ་མཚོ་དབང་དུ་གཏོང་བ་ནི། བྱ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བྱ་མཛངས་པ་དེ་  
 བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འདུག་གི་ཕྱི་ལོར་བལྟ་བུ་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དག་  
 བཞིན་ཕྱེད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོར་བལྟ་བའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུ་  
 མཛོད་སྟུང་པའི་ **ཚོས་རྒྱུན་གྱི་**ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གྱང་། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་  
**སྤེལ་རང་དབང་དུ་གཏོང་བ་**དོར་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་སྒོ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་  
 བྱའོ། །དེ་གེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཛེས་རྒྱུན་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་དང་  
 མི་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་མཛེས་པའི་རྩེ་སྟེ་སྟེ་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པའི་  
 སོ། །དེ་ལྷང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ལ་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེ་རུང་རུང་ལ་སྟེ་གསྐྱེན་དུ་མི་  
 བདུབ་གསུང་ངོ། །**གཉིས་པ་**མཛེས་བམི་རྟག་པ་སྤང་བ་མཛེས་བའི་སྟུང་གྱང་མི་ཕྱེད་  
 པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ་བདུད་དང་སྤྲིག་གྲོགས་སོགས་  
 ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མཛེས་བམི་རྟག་པ་དང་ངོ་མི་རྟག་པ་སྤང་  
 བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །**གསུམ་པ་**རྒྱ་མཚོ་བྱ་བའི་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་འཁྲུང་བ་ནི།

ས་ལྟ་བུ་སེམས་ཏེ་ཁྱར་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་བཤོ། །པོ་ཏྲི་བས་སྤྱན་  
 རྒྱའི་གྲུ་བ་རྣམས་ལ། ཁྱེད་ངའི་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་དང་  
 སྤྲད་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེདོ། །ད་ཁྱར་དུ་མི་འགྲོ་  
 བར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཐིག་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡོང་དཔེར་ན་བྱད་མེད་གྱི་རྒྱན་  
 ཆ་དང་དམག་མིའི་གོ་ཆ་སོགས་ལ་རྒྱན་དང་གོ་ཆའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་དག་  
 བརྟུས་ནས་ཁྱར་དུ་བསྐྱར་ན་མི་ཐེག་པའི་ཉམས་སྦྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་  
 དགོས་བྱུང་སྟམ་པ་བྱས་ན་ཁྱར་དུ་འགྲོ་བས་མི་ཐེག་པའི་ཉམས་འབྱུང་ལ། བཤེས་གཉེན་འདི་ལྟ་  
 བུ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་སྐལ་པ་བཟང་སྟམ་པ་བྱས་ན་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཁྱར་འཁྱར་  
 བ་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སེམས་བྱག་ལས། འྲོ་པོ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ལྷག་  
 བསྐལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བསྐྱབ་བཤོ། །རྒྱན་ལྟ་བུ་རུག་པ་ན་བཞུགས་  
 ཅ་ན། སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འབར་གྲང་བ་ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་ནས་ཇོ་བོ་གཞིན་ཟུ་གསུམ་  
 ལ་འགྲོ་འདུག་གི་གྲོས་ཞུས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་  
 དུ་བསྐྱད་པའང་ཅི་ཅམ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་  
 ཉན་པ་ད་རེས་ལས་མ་སྤྱོད་བཡིན་པས་ཅོག་གི་སྤྱོད་ཅིག་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་  
 པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ངན་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་གྱུང་བ་ལའང་  
 བརྟུས་དོགས་མེད་ཅིང་ཡི་མི་འབྲིག་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། གཙང་དུ་ལོ་པར་ཀྱན་ལ་གནས་  
 རྫོབ་གསེབ་ཅིག་བྱུང་བས་སྟོན་པས་ན་བཟང་ཐམས་ཅད་བསེལ་ནས་རྫོབ་རྣམས་  
 སྤྲགས་ཏེ་གནས་བྱུང་ཆ་མེད་པར་ས་དཀར་སྐྱམ་པོས་གཡོགས། ཇོ་བོའི་མདུན་ན་  
 མཆོལ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་འདུག་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཨ་རེ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གར་  
 གཤའ་ཡོད་གསུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྤྲག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ང་རྒྱལ་

དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤོང་ཞིང་རང་སྐྱེས་ལས་དམའ་བར་འཛིན་  
 པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱུ་མི་  
 འབྲུབ་གསུང་བ་ནི་མཁའ་རྩུབ་ཞེས་པ་དགེ་བཤེས་ལྟ་བུ་ཆུང་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྟུན་སྲུང་  
 འཁོར་སྐྱུམ་ཏུ་ཅམ་དང་བཅས་ནས་བྱོན། དེ་ཅན་ཁོང་པ་བས་སྐྱེ་བ་མེད་སྤྱད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་  
 སྟོན་པས། ཤེས་རབ་གཡུང་བུང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱུ་མི་འབབ། ཀམ་གོ་བག་  
 ཅམ་སྤོང་གསུངས་སྤྱད། དང་སྟུན་སྲུང་ཞའི་ཞལ་ནས་སོས་ཀྱི་དུས་ན་རིའི་ཚེ་མོ་གང་མཐོ་  
 བ་ནས་སྤོང་ཕྱར་གྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཤོང་བྱ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་སྟོས་གསུང་  
 བ་ལྟར་རོ། །**འཁོར་པ་**ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྐྱེ་མའི་བྱ་བ་ཤིན་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་  
 ཁྱུ་མི་བ་ནམས་ཀྱང་སྤོང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །**སྤོང་པ་**ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྐྱེ་མས་  
 བརྟམས་ཤིང་གཤེ་ཡང་དེ་ལ་མི་ཁྲི་བ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ལྟ་བུ་མཐོ་ལ་སྟོང་ལུང་པས་མཇལ་  
 རེས་ཀྱིས་བཀའ་བབ་ **སྟེ་བཀའ་བཀྱོན་**འབྱོན་པ་ལ། ལྟ་བུ་འོ་སྤོང་བ་མ་ཉག་མོ་པས་སྤོང་  
 དཔོན་འདི་འོ་སྤོང་དཔོན་སྤོང་ལ་སྤང་བཞིག་འདུག་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་བཀྱོན་  
 དུ་གོ་འཇ། ཁོ་པོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཇོད་རེས་ཀྱིས་ཏེ་རུ་ཀས་བྱིན་གྱིས་བཟབས་  
 པ་འདྲ་རེ་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་སྐྱོ་བ་  
 དག་ཆོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟམས་ཤིང་མི་སེམས་པ་ལྟ་ **རྩ་ལྟར་** ཉམང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་  
 ཕྱིར་ **དེ་**བརྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟག་པར་ཡང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གྲས་ཤིང་མི་  
 སྤོང་བས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བར་ **བྱ་ཞེས་**གསུངས་སོ། །**དུག་པ་**བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི།  
 སྐྱེ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ཅམ་ཞལས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྤོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ཙུ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ **པ་**དུག་ལས་དང་པོ་དང་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་  
 བགད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་པོ་དང་པོ་འབྱོན་ཁར་

བརྗེ་ཏ་ལ་འདྲིའི་མཆན་དྲིས་པ་ན། བརྗེ་ཏ་གསུང་ངག་བཅད་པ་དང་ཐུག་པས་བྱེད་པར་དུ། མཆན་  
 ལ་དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེད་གཟུངས་ཟེར་བྱ་ཡིན་པ་ལ། གསུང་ངག་གི་དབང་གིས་ཞལ་ནས་དཀོན་  
 མཆོག་ཅེས་གསུངས་ནས། མདུན་དུ་སྟོན་མེ་འབར་བ་ལ་ཐུག་མཛུབ་གཏད་པས། སྟོན་མེ་ཏ་ལ་  
 ལ་འབར་གྱིན་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱའི་བསམ་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལ་ཟེར་བར་འདུག་སྐྱེས་དུ་བཟུང་  
 བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དད་པ་ ཉི་མོག་མིར་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ དུ་འགྲོ་ པེ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་  
 པར་བྱེད། །དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ལུས་བསྐྱེད་  
 པར་བྱེད། དེ་ནས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་གྱི་སྟེང་ནས་བར་དུ་ལུས་བསྐྱེད་ཁིང་གསོ། ཐ་མར་འཕེལ་  
 ཁིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་  
 གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། པེར་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཁིང་ ཐ་མིར་འཕེལ་  
 བ་ དྲིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད། །པེ་དང་། གཞན་ཡང་ཡིད་གཉིས་ཟ་པའི་དོགས་པ་འམ་  
 འཇིགས་པེ་སེལ་ཁིང་ མི་རིག་འདོད་སྟེང་ལྟ་བུ་འབྲས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུ་ བཞི་པོ་ནམས་  
 ལས་སྟོལ་ པེ་དང་། །དད་པ་བདེ་ལེགས་ སྐྱོ་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ དེ་མ་ཐོབ་  
 བྱེད་ཡིན་ པེ་དང་། །དད་པ་ ཡིད་མ་དད་པའི་སྟོག་པ་མེད་ཅིང་ དྲིང་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་  
 དང་ པེར་བྱེད་ པེ་དང་། །རང་ཉིད་རྣལ་པར་འདོད་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོང་ཁིང་ དམ་པེ་གཞན་  
 ལ་གུས་ པས་འདུད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ པེར་སྦྱར་བའོ། །དད་པ་ འཕྲིགས་པའི་ནོར་ གྱི་མཆོག་  
 དང་གཏེར་ གྱི་མཆོག་དང་ ཐུར་པར་འགྲོ་བའི་རྐང་པའི་མཆོག་ དྲིང་། །ལག་པ་བཞིན་  
 དུ་དགེ་ པའི་ཆོས་སྟེང་ པའི་རྩ་བ་ འོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་པ་ལས་ཀྱང་།  
 ཐོབས་གང་གིས་འདྲེན་པ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ དེས་ པེར་འབྱུང་ བ་འོས་འགྲོ་བ་ལ། །དད་  
 པ་ འདི་ཐེག་ པའོས་བཞོན་ པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་མཆན་ དེ་ ཡི་ཐུར་སྟོ་ ཐུས་དང་  
 རྟེན་པའི་མིས་ དྲིང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྟེ་བས། །དད་ པས་སྐྱ་བུངས་པའི་

རེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན་ པར་བྱ་རིགས་ཏེ། མ་དང་པ་འམ་དང་པ་མེད་པ་ཡི་མི་དག་ལ།  
 འཛིག་རྟེན་ལོས་འདས་མ་འདས་སྒྱི་དཀར་པོ་དེ་གི་པ་འོ་ཆོས་རྣམས་ གང་ཡོང་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྱི་  
 རྟེན་ རྟེན་པར་ན་ས་པོ་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ཕྱ་གྲུ་སྟོན་པོ་མི་འབྱུང་པ་འི་ རྟེན་པ་དེ་བཞིན་  
 རྟེན་ རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་གི་སྟོན་ས་དང་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །རྩོམ་པ་ལ། རྟོན་པས་པོད་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་  
 ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྲད་པར་ཅན་བསྟེས་པ་མི་བདོག་ཁུས་པས། རྩོམ་པ་འི་ཞལ་ནས།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེས་རྒྱུད་སྟེས་ཐམས་ཅད་ཐུ་མ་ལ་བཅེན་ནས་སྟེ་བ་ལ་ཁྲུང་  
 པོད་ཐུ་མ་ལ་ཐུ་མ་ལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྟེ་གསུང་བ་དང་། རྩོམ་པ་ལ། ཨ་  
 ཏི་མ་གང་མས་དག་ལུ་ཞེས་སྟང་ཆེན་པོས་ཁུས་པ་ན། ཏི་ཏེ་ཁོ་པོ་ལ་རྩ་བ་ཏ་བཟང་  
 པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མཆན་དག་བྱ་བ་དང་པ་ཡོན་དང་པ་དང་པ་ ཞེས་གྲགས་མ་རངས་པའི་  
 ཆོག་གསུང་པ་ལྟར་དང་པ་མིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །གཞིས་པ་དང་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་  
 སྒྲིར་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་དང་བཅེན་བཞི་ལ་དང་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་  
 བྱི་ཐུ་མ་ལ་དང་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ཐུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡང་ཐུ་  
 མ་ལ་སྟོབ་མས་འི་ལྟར་བཟུང་བཞི། ལག་ན་དོ་རྩི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། གསང་  
 པ་པའི་བདག་པོ་ ཞེས་པོས་ནས་ སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་མས་འི་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་ཞེན། སངས་  
 རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ལ་འི་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །སྟོབ་པ་དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་རྟེན་ན།  
 ཏིག་ཏུ་དགོ་བ་སྟེ་པར་འགྱུར། །དེ་གི་པ་འི་རྟེན་པ་ཕྱེད་ན། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་  
 ལ་ རྟེན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོའི་མདོ་རྩི་རྣམས་སུ་འད་རྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་འདུལ་  
 པ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྩི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་

སེམས་པ་ན་དེ་ལ་སྒྲིན་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་འབྲུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒྲིམ་འབྲུང་  
 བ་ལྟར། རྒྱ་མ་ལའང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་  
 ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་འབྲུང་བཤོ། །**འཛིན་པ་སྒྲིན་རྟོག་གི་ཉེས་པ་ནི།** དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལས།  
**སྒྲིམ་མིས་སྒྲིམ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་** **ཆེད་དུ་བསམས་ནས་བཟུང་ཞིང་།** **སྒྲིན་ནི་རྒྱུང་**  
**ཟད་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་སྒྲུང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་བསམས་ནས་ནམ་ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིན་ཆེད་དུ་**  
**བཟུང་བར་མི་བྱ།** **།སྒྲི་དེའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱ་མའི་ཡོན་ཏན་** **སེམས་པ་བཟུང་ན་** **སྒྲིམ་མིས་**  
**དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ་ཅིང་།** **སྒྲིན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་**  
**ཕྱིར།** **།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ།** **འདི་ལྟར་རྒྱ་མ་ཡོན་ཏན་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་**  
**དེའི་སྒྲིན་རྒྱུང་ཟད་ཡོད་པའི་དངོས་ནས་བཟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཤགས་སུ་**  
**འགྱུར་ལ།** **སྒྲིན་གས་ཆེ་བ་ལའང་སྒྲིན་གྱི་དངོས་ནས་མ་བཟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་**  
**དངོས་ནས་དད་པ་སྒྲུངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྲུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།** **།དེའི་ཕྱིར་**  
**རང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་སྒྲིན་ཆེ་རྒྱུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་**  
**བསམས་ལ་སྒྲིང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ།** **།རྒྱ་པ་སྒྲིན་སྒྲིམ་རྒྱུ་ལ་ནི་གལ་**  
**ཏེ་བག་མེད་པ་འམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲིན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ནའང་**  
**བགགས་བཞུམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།** **།དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐུ་རྒྱུང་དུར་འགྱུར་**  
**རོ།** **།ཡང་རྒྱལ་བྱིས་སམ་མང་དུ་ཐོས་པ་འམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་**  
**པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ།** **།དེ་ལྟར་གོམས་**  
**པ་ན་སྒྲིན་ཐུན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྒྲིམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་**  
**ལ་གཤགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ།** **དཔེར་ན་རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་**  
**ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྒྲིན་མཐོང་བའི་སྒྲིམ་གསུངས་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲིམ་ལ་**





བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་དང་། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་།  
 བྱིས་བདག་ཅེས་བོས་ནས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ བསྐྱེད་བྱེད་གདམས་ངག་  
 གི་ལུང་ནོད་པ་དང་སྒྲིག་པ་ཁ་ཏྲོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ བརྗོད་བྱ་སྒྲིག་པ་དང་ཆུལ་  
 བྱིས་ས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྗོད་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་  
 པའས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་པའི་པའི་  
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ ཅམ་ཡོང་གང་ཟག་སུ་ལས་ ཉན་འདོད་སྟོབ་འདོད་ཀྱིས་མཉན་ཏམ་ལུང་  
 མཉོས་སམ་གྲངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་ ཅེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་  
 ཆོས་ཀྱིས་ ཏེ་ཆོས་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་གྲུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རི་  
 རྟེན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བརྟན་པ་དེ་རྟེན་གྱི་བསྐྱལ་པར་གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་  
 ལ་གཡོ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་དང་  
 བརྟན་བཀྲར་བྱས་ཀྱང་། བྱིས་བདག་ ཅེས་བོས་ནས་དེས་ཀྱང་ ད་དུང་དུ་སྟོབ་དཔོན་  
 ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ ཆོགས་སུ་བཅད་  
 པ་སོགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པར་མཆོད་པ་བྱས་པ་ མ་ཡིན་པའི་ དེ་ལྟོས་ཡུན་རྒྱང་  
 བར་རྟེན་སོགས་ཀྱི་གྲུས་ པ་བྱིས་པས་ སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པ་  
 ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲིས་པར་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པའི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱ་  
 བྱིན་དུག་རྟོན་པའི་ཆོག་པའི་པའི་ཞིག་གང་ལས་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཆོག་འབྲུད་ཡོད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་  
 པའི་བསྐྱལ་པར་རྟེན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེ་བའི་འཆོག་ཆས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟན་བཀྲར་བྱས་  
 ཀྱང་དེའི་བྱིན་ལན་མི་འཁོར་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་ནི་མཛད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱིས་མུང་  
 འན་ལས་འདས་པ་ཟད་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱུ་པ་ལས། དག་པའི་བཤེས་

གཉེན་པོ་ནི། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་  
 ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་། བདག་  
 སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་བྱིང་པའི་འབྲིན་བྱེད་དང་། བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་  
 བ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་། བདག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་  
 བྱེད་དང་། བདག་ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྲན་པ་དང་། བདག་འདོད་  
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་  
 བསྐྱེད་དོ། ཞེས་པ་དང་། རྩོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞོན་ཅུ་ནོར་བཟང་དག་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་ཁྲིན་རྩེས་སུ་བྱན་པས་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་འཕྲིགས་ཏེ་དུ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་  
 ལྟར་རོ། །གང་རྩེས་སུ་བྱན་ནས་དུ་བར་བྱེད་ན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་  
 ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པའོ། ཇི་པོ་ཞེན་དུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་  
 གིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་སྲིད་ཞི་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པར་བྱེད་པའོ། མཐོང་རིས་དང་ཐར་  
 པའི་ལམ་བདེ་བ་དང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་སོགས་ལམ་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་  
 བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་ནི་རྩྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་ས་འདོམས་  
 པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོང་ཁྲིར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པའི་གནས་སུ་སྦྱེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་འདུག་པའོ། །དུས་གསུམ་  
 གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཆོར་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བདེ་བ་ཅན་  
 རྩ་བུའི་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བྱེད་པ་སྟོན་པའོ། །དག་པའི་བཤེས་གཉེན་  
 ནི་བདག་གི་རྩྱུད་ལ་བཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་  
 པའི་ཞེས་རྩེས་སུ་བྱན་ཞིང་དུ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དག་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་ལ་མདུན་དུ་དག་

པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ནམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དག་ཏུ་ཆོག་དེ་ནམས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་  
 ལ་དེ་དག་གི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲན་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་མ་ལའང་ཆོག་དེ་ལྟར་སྦྲར་  
 རོད། །ཤུལ་ལྔ་ཡང་སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 ཆོས་སྦྲུབ། །སྤྱི་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །འོད་  
 པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅི་  
 གཅིག་ཏུ་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །ཡོང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་སྦྲར་  
 བཤད་པའི་ཚུལ་སྤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནམས་སྦྲར་མེད་གསར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ཉྩ་  
 བུ། །ཡོན་ཏན་གྱི་འོ་མ་ལྷུང་པས་སྦྲར་ཡོད་ཀོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་མེད་པོ་དང་།  
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྟེན་པས་ལྟ་བུ་ཡིན་པོ་དང་།  
 དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་བདེ་གི་གནོད་པ་ནམ་པར་བསྐྱོག་པོར་  
 བྱེད་པས་ཤོགས་ལྟ་བུ། །ཆ་ཤི་འཛིན་ལས། ཐར་པོར་བྱེད་པོས་སྦྲན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དུམ་  
 ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་ཆར་འཕེབས་པོས་ལྟ་ཡོད་པར་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དོར་འདྲ་བོ་དང་། །ཟླ་  
 པོ་ཉ་གིང་པ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱའི་ནས་རྒྱས་པ་དོར་། །ཞི་བ་སྦྱང་ན་ལས་  
 འདས་པའི་ཤོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་མ་གསལ་བར་སྟོན་པོས་ཉི་མ་གསལ་བ་དོར་  
 འདྲ་བོ་དང་། །ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་བདག་དབང་དང་ཀྱགས་ཏེ་གཉེན་ལ་ཆགས་  
 རྒྱང་གིས་སེམས་གཡོང་བ་ལས་སྦྱོབ་པས་རི་པོ་དོར་འདྲ་བའི་སྟེ། །སྦྱོབ་ཕྱོགས་ནི་དཔེར་ན་གིང་  
 བལ་རྒྱང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་དེ་རི་ཆེན་པོའི་བྱ་སྦྱིབས་ལྟ་བུའི་སྦྱབས་དང་ལྷན་ན་མི་  
 གཡོ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་གྱིས་ཆགས་རྒྱང་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །ཁྱ་མཆོ་སྦྱོང་  
 སོགས་རྒྱང་ཟད་གྱིས་གཡོ་མེན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་  
 དང་ལྷན་པོ་དང་། །སྦྱག་བསྐུལ་གྱི་ཅ་རྒྱུས་འཁྲུགས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་མི་ལྷུང་བར་

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ བོ་དང་ སྤོལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ མཉན་པ་ དོར་འདྲ་བ་ཞེས། །ཉི་  
 བའི་བར་ཐུར་བཤད་པ་ དེ་འདྲ་ བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ ཀྱིན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞིན་ཅུ་ཙོར་  
 བཟང་ བེདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དུང་འདིར་འོངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་  
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ རྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་བདག་གི་ རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་  
 བ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྟེད་པ་རྩེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལྟ་ དེ་གེ་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་འདི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱས་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་ བྱང་རྒྱུ་བྱེད་ པོར་བྱེད་པ་ འོར་  
 ཡིན་པས། །འདི་དག་བདག་གི་དེ་གེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་ རྟེན་པའི་སྤྱི་ལྟ་  
 པ་ ཡིན་ཏེ་ཞེས། །དེ་ལྟར་ བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ ཀྱིན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཤེས་  
 གཉེན་གྱི་དུང་འདིར་འོངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ ཏེ་སེམས་ཅན་  
 འཇིགས་པ་ལས་ རྒྱུ་བ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་རྟེ། །དཔེར་ན་མི་སྟོབས་རྒྱུད་པས་ཁས་དཀའ་ལ་རྩེ་  
 བོ་ཞུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཙོར་བུ་ལེན་པ་ལ་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་  
 དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཙོར་བུ་ལེན་པའི་དེད་དཔོན་མགོན་ མེད་པའི་མགོན་དང་  
 རྒྱུ་བས་ མེད་པའི་རྒྱུ་བས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཡོང་དང་ཡང་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་  
 བདག་ལ་བདེ་ བའི་ཡོ་བྱད་རྟོག་ པོའི་མིག་ རྟོ་བུ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱ་མཆན་དེ་འདྲ་ བ་བསྐྱེད་  
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ ཀྱིན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགེ་ བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རྟེན་བཀྱར་བྱེད། །ཅེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དན་པར་བྱ་རྟེ། དེ་འོང་  
 བའི་སེམས་ཀྱིས་ཁོ་ཁོ་འདིར་འོངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་ ཙོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོན་པ་  
 བརྒྱར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པས་བརྟེན་ཚུལ་ ལ་ལྟོ་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་པས་བརྟེན་དགོས་པ་ནི།  
 རྩ་མ་རྩ་བཅུ་པ་ལས། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་བས་འདིར་མང་ དུ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།

ཏེ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་ གླ་མ་འེ་བྱགས་ དགེས་ པར་ བྱེད་ པའི་ཐབས་  
 གང་ཡིན་ པའི་ནམས་ བྱ་ཞིང་། བྱགས་ མི་མཉེས་ པར་ བྱེད་ པའི་བྱ་བྱི་ ཀུན་སྡོང་པའི་  
 ཚུལ་ནི། གང་དང་གང་ཡིན་པ་ དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་ རྒྱུ་ཞིབ་དུ་ བརྟགས། ཞུས་རྒྱང་  
 དོར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྦྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི་བརྒྱ་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བས་བྱགས་  
 དགེས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྦྱབ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རྣམས་ན། མི་  
 རྣམས་དེ་ལ་ཆོག་གི་སྦྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་  
 མཆན་ཡང་འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ དངོས་གྲུབ་ ཐོམས་ཅད་དེ་རྗེ་ རྒྱུ་དཔོན་  
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་ རྗེས་སྤྱི་འབྲང་པ་ཡིན་ཞེས། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་འོས་དེ་རྗེ་འཆང་  
 ཉིད་ གྱིམ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར། གསུང་བར། ཤེས་ནས་ ལྷོས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་པའི་ དངོས་  
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱ་ཐོམས་ཅད་ནས་ གླ་མ་འེ་བྱགས་ ཡོངས་སུ་མཉེས་ པའི་ཐབས་  
 ལ་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་འབད་ པར་བྱ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་  
 པ་བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྡོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། གཞིན་པ་མཉེས་པའི་  
 རྒྱ་གསུམ་མདོར་བཤད་པ་ནི་ མཉེས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་  
 ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། རྗེ་ལྟར་ཡང་མདོ་  
 རྗེ་རྒྱན་ལས། གདོན་སྟོབ་པ་དང་མདོན་དུ་ཐང་བའི་ བཀྱར་སྟེ་ དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཟའ་བཏུང་  
 སོགས་འབུལ་པའི་ རྗེད་པ་དག་དང་ རྒྱ་མཉེ་ཕྱི་ལ་ཕྱིས་སོགས་ཀྱི་ རིམ་གྱོད་དང་། རྒྱུལ་བཞིན་  
 བསྐྱབ་པའི་ མཛོད་པའི་ རྒྱ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བརྟན་  
 པ་སྟེ་བྱིང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་གླ་མས་ རི་སྒྲད་བརྟན་པ་ རྒྱར་བསྐྱབ་པ་དེས། རྒྱུ་མ་ དེ་  
 ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགྲུ་བར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞིན་པ་དེ་གསུམ་རྒྱས་  
 པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་ ཟང་ཟིང་འབུལ་བ་ རི། རྒྱ་བརྒྱུ་པ་ལས། རྒྱུ་བ་

མིས་རང་གི་དམ་ཆོག་སློབ་དཔོན་དཔང་པསྟར་རྒྱུད་པའད་མན་ངག་གནང་པའི་གསུམ་མཛན་  
 ལྟ་བུ་ནི། །འཛིག་ཉེན་ན་སྤྱིན་ཤི་མེན་པར་གྲགས་པའི་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །དེར་མ་  
 ཟད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲལ་གིས་ཀྱང་དུས་དག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་པ་ཀྱང་བྱ་དགོས་ན། །དེ་  
 དག་ལས་གཞན་པའི་ནོར་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱིར་དུ་འཛིག་ཅིང་འདོར་དགོས་པའི་གཡོ་བས་  
 དེ་སྤྱིན་པ་ཀྱང་པར་སྤྱོད་ཀྱིང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་  
 ཡང་གྲ་མ་དེ་ལྟ་བུར་པའི་སྤུལ་བས་སྤྱོད་པས་བཅུད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །དག་  
 དུ་ཡུལ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །དེ་གླིང་མ་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་མལ་བ་ཡིན་ཡང་སློབ་མས་སངས་རྒྱས་སུ་  
 བརྟེན་ནས་མཆོད་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེའི་བ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱང་བྱར་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་ལེན་པར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་རིམ་ཐུ་ལས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཆོད་  
 པས། །གྲ་མའི་བ་སྤུ་གཅིག་མཆོད་ལྟག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་རང་གི་དོས་ནས་མཆོད་པ་ཡུལ་པའི་བསོད་ནམས་འཛོལ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་  
 བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། གྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཡུལ་ན། ཡུལ་པའི་བསོད་ནམས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་  
 སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཐོབ་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་  
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་གྲ་མ་ལ་ཡུལ་བ་དེས་ཅིར་འགྱུར་སྟེ་མ་དེ་ལྟ་བུ་པའི་སྤུལ་བས་བསོད་ནམས་  
 ཀྱི་ཆོག་སྤྱིས་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་གཉིས་ཆོག་ས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་དེ་འོ་མ་ཡིན་ལ། ཆོག་ས་  
 གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་རབ་དུ་  
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་འགག་སོར་བའི་ཞལ་ནས།  
 བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་འབུལ་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཏེ་གྲ་མ་དེ་ལ་དགུས་པ་འམ་  
 ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུང་ངོ། །ཁྱ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཟད་དེ་ཉིད་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རུང་ཟད་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་གང་

དང་གང་། ཡོད་པ་དེ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་མེད་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་  
 པ་ཉིད། ཤིང་དང་ཁང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཁྱ་མར་དབུལ་ཏེ། ཤིང་ཡིད་དུ་མི་ཁོང་བ་  
 དང་དམན་པ་ནས་མི་འབུལ་བའོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ་། ཉེ་ཡང་སློབ་མའི་  
 ངོས་ནས་ཆོག་ས་བསག་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བཞིག་དགོས་ཀྱི། ཁྱ་མའི་  
 ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་གཟིགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱུ་པ་པས་མཉེས་  
 གྱི་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་མི་བརྟ་བཞིག་ལ་ཁྱ་མ་ཟེར་བ་ཡིན་དེ་ལས་ཇོག་  
 པས་ནམ་གྲོལ་བརྒྱུ་བ་པའི་ཁྱ་མ་མི་འོང་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ བརྟེན་བུར་ནི་བྱས་བརྒྱ་མཉེ་བྱི་ཕྱིས་དང་བརྟེན་གཡོག་སོགས་  
 དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། གསུམ་པ་ བྱ་ལ་བཞིན་རྒྱུ་པ་ལ་གཉིས་ལས་  
 དང་པོ་སྦྱར་བཅང་ནི། རི་ལྗར་གདམས་པ་ལས་ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་དྲི་བའི་ཞལ་ནས།  
 ང་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་རྟོགས་པ་འཇམ་གཉེན་  
 པོ་ཐོབ་པ། འབྲིང་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ། ཐ་མ་མི་རུང་བ་ལ་འཛིན་ན། མི་འགལ་བར་བརྒྱུ་བ་  
 པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་པའི་རབས་ལས། རྟོན་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འབྱུངས་  
 རྒྱལས་ཤིག་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇའ་བོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་འབངས་དང་བཅས་པ་ཆང་ལ་བག་མེད་  
 དུ་སྦྱོང་པ་གཟིགས་པས་དེའི་དོན་དུ་ཆངས་པའི་གཟུགས་ཆང་གི་བུམ་པ་ལག་ན་ཆོག་ས་པ་ཞིག་དུ་སྤྱུལ་  
 ཏེ་ཁོང་འཁོར་བཅས་ཆང་གི་གདམ་སྒྲ་ཆོག་ས་སྒྲེང་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་ནས། ཁྱེད་ཅག་བུམ་པ་འདི་  
 ཉོ་བར་འདོད་དམ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་བུམ་པ་འདི་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་འདི་བ་ལ་འདི་ན་འདི་  
 རི་གཉིས་ཀ་རྒྱག་ཁྱེད་ཀྱི་ཆང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཆང་གི་ཉེས་པ་མང་པོ་གསུངས་པས་ཁོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆང་  
 གི་རྩྱུན་རིག་པས་ཆང་འབྲང་བ་ལས་སྒྲོ་ཡོག་ནས། དེའི་ཕན་ལན་དུ་ཡུལ་གྱི་སོགས་མཆོད་པ་མང་  
 པོ་སྤུལ་བ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་དག་མ་རྒྱངས་པར། ཁྱེད་ཅག་ཕན་ལན་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་



ཅེས་གསུངས་པ། སྤར་ལ་ཕན་བདགས་པའི་རྩོམ་ལན་དུ་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་འོ་མཆོག་  
 རིན་པོ་ལྷོ་བསྟོ་བའི་ཆོག་ལོས་མི་འདེད་བར་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དྲི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་  
 རོ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི་གལ་ཏེ་ཆ་མའི་  
 བཀའ་བཞེན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ན་ཆ་མ་དེ་བརྟེན་ན་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འབྱིད་པ་དང་  
 སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་  
 ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མཁྱེན་པོས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་ན་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། ཁྱེས་  
 དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་  
 ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོད་དོ་ཁྱེས་གསུངས་པས་དེའི་བསྟོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་  
 སོ། རི་རིགས་པ་ལ་མི་འདུག་པ་ནི་སྤྱི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་  
 དོ། རྩོན་པོ་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་འཁྱེད་ལས་པ་ན། དེའི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་  
 སད་པའི་ཕྱིར། དུམ་ཟེ་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱ་བཀོས་སུ་བཤད། ཅེས་མོགས་སྤྲོས་པས། གཞན་གྱིས་ཁས་  
 གུངས་པ་ན་འདིས་དང་དུ་མ་གུངས་པར། ལྟ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཆ་བོར་ནས་ནི། ཡིད་ལ་ཆོས་  
 དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལས། ཁྱོ་མོའི་སྤྱོད་ཚོགས་གོས་ངན་གྱི་ནས་ནི། འདྲ་ཡི་བྱིས་ནས་  
 འཁྱོར་པ་སྦྱོང་ཡང་བྱ། ཁྱེས་མོགས་སྤྲོས་པས་བྲམ་ཟེའི་སྦྱོབ་དཔོན་རབ་དུ་དགའ་བར་གསུངས་  
 པ་དཔོ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་མི་གུས་པ་དང་  
 བརྟེན་པ་དང་སྦྱོད་པ་མོགས་བྱར་མི་རུང་བས། ཆ་མ་ཁྱ་བཅུ་པ་ལས། ཆོ་མའི་གསུང་  
 དེ་རིགས་པ་ཡིས་ནི་ རྒྱུ་ལ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་མི་རུས་ན། རྒྱུ་ལ་ར་  
 མི་རུས་ པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ འཛམ་པའི་ཆོག་གི་ སྤྱོད་སྦྱང་། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་  
 སྦྱང་ལོགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། བཞི་པོ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་དགོས་  
 པ་ནི་དེ་ལྟར་ བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཆེ་ རྒྱ་ཡང་། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། ཆ་མ་དེ་

ཡོ་ཆོས་ གྱི་བགོ་སྐལ་ལ་ ཡོངས་སྤྱོད་ པུས་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ བོད་ལྡན་ པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་  
 དུ། འདྲིལ་བའི་བཤེས་གཉེན་ བོད་རབ་བྱ་བརྟེན་ པུས་བྱེད་ པུ་ཡིན་གྱི་ཟང་ཟིང་ བུ་པོ་ཆོ་  
 སྐལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ཞོར་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་ནི་བརྟེན་པ་མིན། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་གྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།  
 ཀུན་དགའ་པོ་སྟོན་པའི་ཞལ་རིང་དུ་བསྐྱོས་པའི་ཆོ་སྟོན་པས་མི་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་  
 འཆང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཤོས་ལྷག་མི་འཆལ་བ་ ཏཱི་ལུ་བ་ དང་དུས་ རེས་  
 པ་མེད་པར་ རྒྱུ་འདོད་པ་ར་སྟོན་པའི་སྤྱན་རླུང་འགྲོར་གནང་ན་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་བཀྲར་  
 བྱེད་དོ་ཞེས་གཅིགས་པ་བཟུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རང་  
 ཅག་ཆོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྟེན་བར་ང་སྤྱན་རེའི་མཐོ་དམན་ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་  
 བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བ་དེ་ཐུགས་རུལ་བའི་དྲགས་ཡིན་གསུང་ངོ་། །རྩ་བ་དུས་  
 རི་ཅམ་དུ་བརྟེན་པ་ནི། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཁོང་བཀྲའ་གདམས་གཞུང་པ་ཡིན་པས་  
 སྟོབ་མ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཁ་ཅིག་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་གསུངས་ཏེ། ར་ལ་ཏ་ སྟོབ་མི་  
 རེ་རེ་ ཚུར་བྱུང་ན་ཁུར་བསྟན། རེ་རེ་ པར་མོང་ན་ཁུར་བྱི་སྟེ། རྩོད་ལོགས་སུ་བཞུད་  
 ན་མི་འོང་བས་ཉི་རིང་རན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེདས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་  
 བ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ ལོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་  
 མོགས་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་  
 པ་དང་འདི་ནི་དཔེར་ན་འཛིག་ཉེན་ན་རང་གི་ལ་མ་ལ་གིན་དུ་གྱུས་པའི་བྱེད་ལ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་  
 ཚུན་ཆད་དགེས་པ་ཉུ་བུའོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དུ་སྟེན་གྱིང་ དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 གྱིས་མི་ཤོངས་པ་དང་ ཕྱི་མོར་རྩྱིང་བར་ངེས་པའི་ལས་ངན་མ་བསགས་པར་གི་ནས་ ངན་འགྲོར་

མི་ལྟར་བ་དང་ཆོ་འདི་ལ་མྱོང་བར་ངེས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་སྤྲེས་ནས་  
 མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ངན་པ་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པོ་ས་ཀྱང་ཐུབ་  
 པར་དཀའ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་མ་གཞིགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོ་ལྷ་མའི་ལས་  
 ཀྱིས་མའི་མངལ་དུ་འཕངས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཐུབ་ཟིན་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནོ། །ལས་བྱངས་པའི་  
 བསྐབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྲན་པ་མི་  
 ཉམས་པ་ དང་ལྡན་པས་ཡིན་ཏེ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ངེ་མཐོ་ངེ་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་  
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་བསམ་སྦྱོར་དགེ་བ་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དང་  
 ཅིང་ཆོགས་ཤིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་  
 ཀྱི་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་  
 བློ་ངན་འགྱོར་མི་ལྟར་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པ་རྟེ་ཐུགས་རྗེས་  
 དགོངས་ པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་དང་  
 འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་རྣམས་ནི་འདིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་  
 ལ་མི་བརྟེན་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་  
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་  
 ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཐུགས་  
 མཉེས་པར་འགྱུར་ངོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆོག་དང་མི་འགལ་བར་གནས་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉི་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆོག་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཉི་པར་འགྱུར་  
 རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མཛོན་  
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་སྤྱིན་ལ་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་ །བཤེས་གཉེན་  
 ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པས་ཆེ་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱགས་རྩེས་འཛིན་ཅིང་གང་དགོས་  
 གྱི་ཆོས་གནང་། དགེ་བ་དེའི་འབྲས་བུས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་མོངས། དེ་  
 ཡང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱགས་གྱིས་གཟུང་བ་དང་རང་གི་དད་པ་འཛོམ་ན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཏུ་འབྱུག།  
 དད་པ་མེད་ན་བྱགས་རྩེས་གཟུང་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིར་འབྱུང་། དད་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱགས་རྩེས་མ་གཟུང་  
 ན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཡང་འབྱུང་ནི་འབྱུང་ཞེས་གོང་མ་དག་གསུང་ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་  
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལས་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་གིན་ཏུ་  
 གྱས་པས་ཐུག་པ་ལ་ ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་ སྤྱིར་ཏུ་ཉི་པར་བརྟེན་པ་དང་ མིང་མིང་དང་  
 ལུས་ངག་གི་བརྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ བྱིས་ན་ཐུག་པ་ལས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་  
 ལེ་བརྟེན་ན་ས་ ཐོག་མར་བསམ་པ་དགེ་བ་ འདྲིང་བ་ དང་དེ་ལ་ བརྟེན་ན་ས་ ཐོས་བསམ་སྟོན་  
 གསུམ་དང་དགེ་རྟེན་ལ་འབྱུག་ཞིག་བྱེད་པའི་ སྟོར་བ་དགེ་བ་ འདྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིས་མ་  
 སྟོར་དགེ་བ་དེས་ རྒྱུན་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ སྟོན་གསུམ་དགེ་བར་འགྲོ་བ་ འདྲིན་སྟོང་  
 དེས་དགེ་བའི་གྲོགས་ རྣམས་ཀྱང་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དེ་  
 ལས་ བདེག་ཉིད་ རྟེན་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་བྱེད་པས་བདག་གི་ཡིད་གདུང་བར་  
 མི་བྱེད་པ་དང་ སྟན་འབྱེན་དང་བཙོད་འཛེམ་བྱེད་པས་གཞན་ལ་ ཡིད་གདུང་བར་ ཡོང་མི་  
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་པས་མ་གོས་གིང་གཞན་གྱི་རྟེན་སྟེན་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་བས་ན་ བདག་  
 དང་གཞན་ གཉིས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ བསྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་བསྐྱང་བས་ནི་ རྒྱུ་གྱི་རྒྱན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ ཡོངས་སྤྱི་རྫོགས་པར་བྱེད་ ཅིང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལམ་ངན་  
 པར་བྱགས་པའི་སེམས་ཅན་ གཞིན་རྣམས་ཀྱི་ འོང་དོན་བྱེད་པར་བྱས་སོ། །རྩི་མཆན་  
 དེ་བས་ རྟོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་  
 རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་ངན་རྣམས་ཟད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་  
 མང་པོར་ཡུལ་བ་བས་ཀྱང་རྟག་པ་ནི་གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཀྱང་པས་ནི། རིང་  
 ཞིས་ངན་འགྲོའི་རྩྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མྱོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ སྡིན་ནས་ ལུས་སེམས་  
 ལ་གཞིད་པ་ ཆེན་པོར་མ་ཟད་ སྤ་མོ་ཙམ་མམ་ དངོས་སུ་མྱོང་བར་མ་ཟད་ མི་ལམ་དུ་མྱོང་  
 བས་ཀྱང་ལས་དེ་ འི་རྣམ་སྡིན་རྒྱར་ འདྲོངས་ནས་ ལས་ངན་མྱར་དུ་ ཟད་པར་འགྱུར་བ་  
 དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཡུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཅ་རྣམས་ཟེལ་  
 གྱིས་གཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་གིན་དུ་ཆེ་སྟེ། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་པོའི་  
 བཤེས་གཉེན་ དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འབྱུང་པར་  
 འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདིར་ རིམས་ལ་སོགས་པ་འམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་  
 སེམས་ལ་གཞིད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་མི་ལམ་ཙམ་  
 གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་བཀག་ནི་བད་སྤྱིང་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བརྣམས་ཐབས་  
 བྱེད་པ་ལྟ་བུའམ་ཅི་འདྲི་ཀྱལ་གྱི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། སྤ་མོ་དག་ལྟོ་བས་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་  
 ཁས་ལེན་དུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། བརྒྱད་བཀག་ནི་སྟོ་བའི་བྱེད་ཐག་སྟེ། སྟོ་བ་ལ་སྤྲད་དོད་མང་  
 བས་དོན་སེམས་གོ་དགོས་པ་ནི། བཟི་བྱ་ལྟོ་སྟོ་བ་སྟེ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ལབ་པའི་དོན་ནོ། །ནི་རྣམས་ལ་  
 སྟོ་བ་འམ་བརྒྱད་པ་འམ་ཆར་བཅད་པ་ལོ། །མདོན་བརྗོད་མུ་དྲིག་འཕྲེང་བར། རྟག་ཐ་སྤྲད་པ་ལ་  
 པ་གྲུ་མེད་པར་སྟོ་བ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་ཀྱང་པ་དེས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་དཔག་  
 དུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསྟེན་པ་སྡིན་པ་འམ་མཆོད་པ་འམ་བསྐྱབ་པ་བརྒྱུད་པ་ལས་

བྱང་བ་ནམས་སྔོན་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །ཐ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་  
 པའི་ཡིན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་ཐུན་པའི་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་བཤི་  
 སྐྱེས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ནམ་པར་འཕྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཤེས་གཉིན་  
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་འདི་ལས་བྱུང་བར་བརྟེན། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་  
 བ་དེ་ལྟར་ཐ་མ་ལ་ལོ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་  
 བྱེད་རྒྱུ། །གིས་མ་དམ་པ་བསྟེན་ན་རང་གྲགས་ཀྱིས་ཡིན་ཏན་འབྱུང་བས་བསྟེན་དགོས་པ་ནི།  
 རྒྱུས་རབས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་དགྲི་བའི་བཤེས་གཉིན་ནམས་ནི་ཆོད་པ་ཐུན་པ་  
 ལུས་ཀྱང་རིང་ལས་ཐག་མི་བསྐྱེད་ཞེ། །གྲིས་པའམ་དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགོ་བ་རྒྱུས་  
 བྱ་དམ་པ་དེ་བསྟེན་པར་བྱ་བོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་དེ་དང་ཉིན་དམ་པ་དེ་  
 ཡི་ཡིན་ཏན་གྱི་དུལ། །རིང་ལ་ཆེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་། དམིངས་གྲགས་ཀྱིས་གོས་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རྒྱལ་ལྷན་ཆེན་བས་སུ་ཏ་སའི་བྱ་ལ་ཆོགས་  
 བཅད་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་གི་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ལྷན་དེས་བྲམ་ཟེ་ལ་  
 ཆོགས་བཅད་བཞི་གསུན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་འདྲ་འདོད། །ཡུན་བསྐྱང་ནས་འགྲོགས་པའི་  
 ཆོའང་བསྟེན་ཚུལ་ཉེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། པོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྒྲོལ་པལ་ཆེར་  
 དུ་སྒྲིག་བྱལ་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཆེ་ཞེ། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིག་བྱལ་བྱུང་པས་སྐར་མ་འབྱུར་འོང་གསེར་  
 རྒྱལ་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་འམ་གྲོགས་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོའང་འགྲོགས་ལྷགས་  
 མ་ཤེས་ན་དགོ་བཤེས་དེའི་ཡིན་ཏན་མི་འགོ་བར་ ཆོད་ཐུན་དཔར་གིས་ཐ་མ་སྟོན་དང་ཡིན་  
 ཏན་འབྲེས། །ནམ་པ་ཀྱན་དུ་ཐིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མིན་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོན་པག་  
 རེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱིད་པ་འགོས་ནས་འོང་བས་ དུས་ ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོགས་ལྷགས་ལུང་ལུང་  
 བྱས་པས་མི་འོང་གསུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན་སོ་སོར་དེས་པར་བྱས་ནས་རྟོན་རང་ལ་

མི་འགྲོ་བ་དང་དེའི་སྒྲིམས་ལོག་ལྟ་སྒྲུབ་འདེབས་སོགས་མི་འོང་པར་བྱེད་ལོན་ཏུན་གྱི་རིམ་ནས་དང་  
པ་དང་དག་སྒྲུབ་སྒྲུབས་རང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ ལོག་སྒྲུམ་ལས་དང་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱིར་ལུང་ཚུལ་ནི།  
བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆེ་འདིར་ནང་དང་གདོན་དུ་མས་གཙུག་  
བ་དང་ཕྱི་མར་རན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐལ་དཔག་དུ་མེད་པ་དུས་དཔག་དུ་མེད་པར་སྒྲོང་  
བར་འགྱུར་ཏེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་  
དག་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་བརྒྱས་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས།  
ཞེས་ལྷོག་ན་དོ་རྩེས་ཁུས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ ལོན་བཀའ་སྐུལ་པ། ལག་ན་  
དོ་རྩེ། ཞེས་པོས་རྣམ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་རྣོགས་པར་བཤད་ན་ ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲུག་  
པར་འགྱུར་གྱི་དོ་བོད་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་མ་སྒྲི་ཞིག ཅིས་རྣོགས་པར་མི་གསུང་བ་དང་དེ་  
ལྟ་ནའང་འདྲི་བ་པོའི་རག་མི་གཙུག་པའི་ཕྱིར་ གསང་བའི་བདག་པོ་ ཞེས་སྒྲིར་ཡང་པོས་ནས།  
རྣོགས་པར་མི་འཆད་དེ་ འོན་ཀྱང་ཅུང་ ཟླ་ཞིག་བརྒྱད་པར་བྱ་ཡི། དཔལ་པོ་ཆོན་པོ་ལྷག་  
ན་དོ་རྩེ་རྒྱུད་ བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག ཅིས་བསྐུལ་ནས། དེ་གང་ཞེན་སྒྲུག་བསྐལ་བར་ མཆོམས་  
མེད་ པར་སྒྲོང་བའི་མནར་མེད་ ལ་སོགས་མི་བཟད་པ་འོ། ། དཔལ་བ་གང་དག་ སངས་  
རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ ངས་བཤད་པ། ཞི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་བརྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་ དེ་རྣམས་  
ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྒྱུད། ཅིས་སོ། འོ་ན་དེར་ཡུན་རི་ཅམ་གནས་དགོས་སྐུམ་ན་གནས་ དེར་  
ནི་ཡུན་ བསྐལ་པ་མཐའ་ལས་ ལྷོག་ནས་དགོས་ སོ། རྒྱུ་མཆན་ དེ་ལྟ་བུས་ན་ སེམས་ཅན་  
གང་གིས་ཀྱང་། རྣམ་ པོ་ ཀུན་དུ། རྒྱུ་བ་དཔོན་ དེ་ལ་ དྲིས་ རྣམ་ཡང་བརྒྱས་ པར་ མི་  
བྱུ་ ཅི་ཅིས་སོ། ཞེས་དང་། ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་བ་དཔོན་ལ་ནི་ རྒྱུང་ནས་  
སྒྲོད་པ་དེ། ། ཡམས་ ཞི་རིམས་ནིད་ལས་གཞན་པའི་འགོ་བའི་ནད་ དང་མཛོད་དང་ ཡམས་

རིམ་ས་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ནད་རྒྱུས་དང་། །རྩ་རྒྱ་སོགས་གདོན་དང་ཉིན་  
 གཅིག་པ་སོགས་གསོར་མི་རུང་བའི་རིམ་ས་དང་རྒྱུར་བའི་དུག་རྒྱུས་ཀྱིས། །འཛི་རྒྱུན་  
 བྱས་ནས། མྱོང་ས་ཆེན་སྒྲིབ་དྲེན་ལ་སྟེན་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདོད་འོག་དང་བྲལ་ནས་དུས་མ་ཡིན་  
 པར་འཆི་བར་འགྱུར་བྱེད་དང་། །དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་མེད་དང་སྒྲུལ་གདུག་དང་། །ཁུ་  
 དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱུན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དམ་  
 ཉམས་དེ་བསད་ནས་གཤིབ་འོག་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་བྱེད་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་  
 མཆན་དེས་ན་སྒོ་ཐོན་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་དྲེན་དག་གི་ནི། །གནིས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་  
 སེམས་དཀྱུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐང་དོར་ལ་མྱོང་ས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་  
 པར་གྱུར་ན། །དེའི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་སྒྲིབ་ནིས་མེད་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་  
 དེས་པར་འཆོད་པར་འགྱུར། །མདོར་ན་མནར་མེད་ལ་སོགས་པ་འཛིགས་སྟེ་རུང་  
 བའི། །དཔུལ་བ་ཡོད་ཚུལ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྒྲིབ་དྲེན་  
 ལ་ནི་སྟོད་པ་རྒྱུས། །གནས་དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་པར་བཤད། །ཅེས་དང་།  
 མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་བས་མཛད་པའི་དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལས་  
 ཀྱང་། ཉན་འདོད་སྒྲིབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲ་ནས་ཆོག་མང་པོར་མ་ཟད་ཐ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་  
 མཉན་པ་ལ་ཡོང་གང་ཟག་། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་སྒྲིབ་གནས་  
 བྱེད་མ་ཆད་པར་བརྒྱུས་སྒྲིབ་ནས། །དེ་སྟེ་སྒྲིབ་ཅན་ཏེ་བཤེན་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་ངན་དུ་  
 སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །འདོད་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་ལ་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཐུན་དེ་ཀྱན་ནས་  
 སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེའི་སྟེང་དུ་དེའི་ཆ་གས་བརྒྱ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱལ། མ་རིག་པ་དེ་དག་  
 གི་རང་རང་གི་འཕངས་འབྲས་སྟུགས་པའི་སྤྱི་ཡི་སྒྲིབ་དང་པོ་ནས་སྒྲིབ་གཅན་ཀྱི་བར་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་  
 འདུ་བྱེད་ལས་རྒྱུས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་དེ་ལ་སྟེན་ལེན་གྱིས་གསོས་བདེ་བ་ནས་སྤྱི་



སྒྲིམ་སྒྲིབ་དང་པོ་གྲུབ་པ་ནས་དེའི་ཆ་གིའི་བར་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིེ་ག་ཅན་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་གྲུབ་  
 པའི་ཆེ་རེ་རེ་ལ་མ་རིག་པའི་ཆ་གསལ་རེ་རེ་འགགས་ཀྱང་མ་རིག་པ་སྒྲིེ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་  
 ལ་གཏོགས་པས་སྒྲིེ་ག་ཅན་གྱི་བར་དུ་མི་ཚྗགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བདག་གི་ཐ་  
 མ་ནི་ལས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་བྱེད་བྱས་ནས་སྒྲིེ་བ་དེ་དག་གཞན་གྱི་བར་མཆོད་  
 པར་ལེན་པས་ཁྲུབ་པ་དེ། ལས་དེ་མ་བྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་མང་པོ་དུས་  
 གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་སྟོགས་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་མདོད་བྱངས་པ་ལས། དག་སྒྲིེད་གི་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྒྲིེད་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་སེམས་དང་པས་ཕྱག་འཆལ་  
 བའི་ལས་གྱིས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱག་གི་བར་གྱི་ལུས་གྱིས་ཇི་ཅམ་ནོར་པའི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་  
 མ་ཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྒྲིེད་འགྱུར་ཚོབ་པར་གསུངས་པ་སྟོགས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་དེས་  
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ལུས་དང་པོ་དེ་འཕངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་སྒར་གྱི་ལས་གྱི་རྩས་པས་བྱན་མོང་  
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་བྱེད་བྱས་ནས་ལུས་གཉིས་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་  
 དེ་རྒྱུས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་ངེས་པར་ལེན་པས་ཁྲུབ་པ་དེ་ལས་དེའི་རྩས་པའི་ཡིན་  
 རོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་འདིའི་སྒྲིེ་ག་ཅན་རིགས་ངན་ལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་  
 ཅན་ཡིན་པས་ཁྱིའི་སྒྲིེ་བ་རྒྱུས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེའི་འཕངས་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་  
 ར་འདིར་རང་གི་བྱས་མ་ཟེ་བར་བྱེད་པས་སྒྲིེ་ག་ཅན་ཏེ་སྟོག་ཆགས་སྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
 ཀྱང་ལུས་དེ་དག་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་ཚུལ་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྒྲིེན་མེད་དོ། །སྐབས་  
 གཞན་དུ་སྒྲིེ་ག་ཅན་ཞེས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་བྱངས་པ་ལས་ག་ཟེ་བའི་  
 རིས་དམིགས་ལ་གདོལ་པ་གཞུང་ལུགས་ལ་མི་བརྟེན་པ་རིགས་ངན་སྒྲིེ་ག་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། བཙོ་  
 ཐག་མཁན་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲིེ་ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲིེ་ག་ཅན་སྟོག་པ་རྩ་ཅན་ལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །གྲིེས་པ་ཡིན་ཏན་མི་ཐོབ་ཅིང་སྒར་ཡོད་ཏན་མས་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་

ལྷོ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་གསེར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ ལྷོ་མ་སྐྱེས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་  
 འགྲོ་སྟེང་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུ་མཛད་ན་སུ་མ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། གཤེད་རྩང་  
 བེ་ཆོས་ཐོས་པའི་བླ་མ་ཡིན་ན་སྟོབ་མ་དེས་ བླ་མ་དེ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མཉམ་  
 སེམས་སམ་ཁོང་སྤྱོད་འཆའ་པའི་ཐ་བའམ་གཞོན་སེམས་མེད་པའི་རང་གར་སྤང་པའི་  
 སེམས་ཀྱིས་གནས་པས་གནས་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་འཕྲོག་པའི་གནས་མེད་དོ། ལྷོ་མ་  
 བཤད་པའི་དག་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ལོས་  
 གཞན་ཡང་། ལྷོ་འཕུལ་བ་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པར་བྱེད་པ་དག་མི་ལམ་དུ་ཡང་  
 མ་ཐོང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པའི་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བྱང་བྱང་གི་ཡོངས་  
 སྟོད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་ལྟེན་ནའང་  
 དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཤམ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། འདི་ལྟར་རྩང་གིས་ཆོས་འབྲེལ་མེད་  
 ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་གྲུས་  
 པ་དང་བླ་མ་འམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ ལྷོ་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་འཕྲོག་  
 པའམ་ ལྷོ་མ་ཐོབ་ཟིན་པ་རྒྱུད་མི་བྱ་བའི་གནས་མེད་དེ་དེའི་རྒྱུ་མཆན་ཆོས་སྟོབ་པ་ལ་མ་  
 གྲུས་པས་ནི་ཆོས་རྒྱུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེསྟོ  
 ན་བརྟན་འཛིན་ལ་མ་གྲུས་པའང་བརྟན་པ་རྒྱུབ་པའི་རྒྱུན་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་མི་དགེ་པའི་  
 བཤེས་གཉེན་དང་རྩིག་ཕྱོགས་བརྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་  
 དེར་མ་ཟད་རྩིག་ཕྱོགས་ཀྱང་བརྟན་ན་ཡོན་ཏན་ ལྷོ་མ་ཡོད་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་  
 ལྷོ་མེད་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ལ་ཉེས་པ་ ལྷོ་མ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་འཕྲེལ་ནས་ ཆོ་འདྲི་མྱེད་མི་  
 འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ མི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་རྩིག་ཕྱོགས་ རྣམ་པ་ཐམས་  
 ཅད་དུ་རྒྱུང་ཡིང་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་

ཆགས་དང་ནི་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་  
 སྤོ་སྤྱོད་ནི་དུག་གི་ ཡལ་འདབ་གང་ལས་སྤྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དང་། ལྷ་དན་ལས་  
 འདས་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གྱུར་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་གྲོགས་དན་པ་ལ་ རྩ་  
 ལྷར་འཛིགས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་མྱོས་པ་སོགས་པ་ལ་ནི་ སྤྲིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཆེན་  
 མྱོས་པ་ འདེས་ནི་ ཆེ་འདྲིའི་ ལུས་ཙམ་འཛིག་པར་བྱེད་ཀྱི་ བྱི་མའི་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དགེ་  
 བ་སོགས་འཛིག་པར་མི་བྱེད་ལ་ རྩ་མ་ སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱི་ས་ནི་ བྱི་མའི་བདེ་བའི་རྒྱ་ དགེ་བ་དང་  
 དེ་ཀླན་ནས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ནམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་ འོང་ འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །གཞིན་  
 ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ བྱིད་པར་ནི་རྩ་མ་ས་གའི་ལུས་ཙམ་ འཛིག་པར་བྱེད་པ་ དང་ བྱི་མའི་ཆོས་  
 ཀྱི་ལུས་འཛིག་པ་རྩ་བྱེད་པ་ དང་། དེར་མ་ཟད་རྩ་མས་ དན་སོང་དུ་བསྐྱར་བར་མི་རུས་  
 པ་དང་། བྱི་མའི་ དེས་པར་ ཏེ་གོ་དོན་མི་ཟེ་བར་དན་སོང་དུ་བསྐྱར་རུས་པར་ཡང་གསུངས་  
 པ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཙན་གང་དག་སྤྲིག་ པའི་གྲོགས་ ཀྱི་  
 སྤྲུལ་གྱིས་སེམས་ཟིན་ཅིང་། །དེ་སེལ་བྱེད་ དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་ སྤྲན་པས་སྐྱར་བའི་ཆོས་  
 ཀྱི་ དུག་སྤྲན་ནམ་ པར་ སྤངས་པ་ རྟོ་མི་བརྟེན་པ། །དེ་དག་ནི་ དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་  
 ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་གལ་ཏེ་ ཐོས་ པར་གྱུར་ན་ ཡོང་། །ཀྱེ་མ་ སྤྱང་རྩེའི་ཡུལ་དེ་ནི་རང་  
 དབང་མ་ཐོབ་པས་ བག་མེད་ པའི་ གཡང་ས་ཆེ་ནམ་ ལས་ འོག་ནས་འོག་དུ་རྒྱུང་། །ཞེས་  
 པ་དང་། མངའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཀྱང་། མནྟན་ཡོད་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་  
 གཅིག་ན་རྩས་བྱིན་རང་གི་འཁོར་དན་པས་བསྐྱར་ཏེ་འདུག་གོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ན་ ལྷ་འི་བྱ་འདོད་  
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱར་ཅིང་འདུག་སྟེ། དེ་གཉིས་མཐོང་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་  
 དད་པ་ཙན་རྩས་བྱིན་ལ་བརྩས་པར་བྱེད། ལྷ་འི་བྱ་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདི་གསུམ་  
 གསུངས་པ། ཕྱོགས་ཐོང་པ་ དད་པ་མེད་ཅིང་ སེར་སྤྱུ་ཆེ་པའི་ འདུངས་པ་དང་། །མི་བདེན་

པའི་བརྟེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དང་གཞིན་འབྲེད་པའི་སྤྲུལ་ཅན་དེ་ལྟེ་དང་། །མཁས་པ་གསེས་  
 རབ་ཅན་གྱི་ས་བཤེས་མིང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་པའི་  
 ཅན་གྱི་མི་དང་ཡིང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གལ་དེ་སྤྲུལ་པ་བྲེད་  
 པའི་མི་དག །སྤྲུལ་པའི་མི་བྲེད་པས་བརྟེན་ཅིང་རྩོན་ཅིག་གནས་ན་ཡང་། །མི་དེ་སྤྲུལ་  
 པའི་མི་བྲེད་ཅིང་གྲོགས་དེའི་རྩོན་གྱིས་མི་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། །གཞན་གྱིས་ནི་དེ་ལ་འདི་ཡང་  
 རྩོན་ཅན་འདི་དང་རྩོན་ཅིག་གནས་ལུགས་འདིས་ཅི་འདྲ་ཡིན་ནམ་སྟེ། །སྤྲུལ་པ་བྲེད་པར་  
 དོགས་པ་སྤྲུལ་ཞིང་། །དེ་ལོ་བརྟེན་ནས་མི་སྟན་པ་སྤྲུལ་གྱི་དམ་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་།  
 པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་མ་ཡིན་པ་སྤྲུལ་ཅན་བརྟེན་པའི་མི། །དེ་ཕྱིར་རྩོན་མེད་ཀྱང་  
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅན་དེ་ཡི་རྩོན་གྱི་དཔེ་དག །ས་ཅིག་གོས་རྩོན་མེད་དེ་ཡང་རྩོན་ཅན་དུ་འགྱུར་།  
 དེ་དཔེར་ན་མདའི་དོང་བར་དུག་བསྐྱས་པའི་མདའ་བཅུག་པས། །ཕྱིར་དུག་མ་བསྐྱས་  
 པའི་མདའ་གཞན་ལ་འང་སྤྲུལ་གོས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། །འོན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་དག་པའི་བཤེས་གཞིན་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན་གང་  
 ལ་བརྟེན་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྤྱིང་སྤྱིང་ཡོད་པ་ནམས་  
 མི་འགྲིབ་ཅིང་སྤྱིང་མེད་པ་ནམས་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ནམས་སོ། །དགེ་  
 བཤེས་རྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གང་ཟླ་ག་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲིང་  
 ལས་མི་ཐོངས། །གང་ཟླ་རབ་ཅིག་གྲོགས་མ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་  
 དགའ་ཆོགས་མེད་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་བཤེས་གཞིན་དང་གྲོགས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་  
 འདིར་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་བཤེས་  
 གཞིན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །དེ་རྩེར་ན་རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་

གདམས་པ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་དེ་  
 བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་  
 རེ་ཙམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཐུན་ལ་སྤྱང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་  
 ལམ་མ་ཞོར་བར་འབྱིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ།  
 དེའི་ཆེ་ཡང་མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས། གླ་མ་བརྟེན་བདོ་ཙན་སྤངས་དོགས་ཡོད་གསུང་  
 པ་ལྟར་བརྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བརྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱིང་འབྱུང་བས་བཤེས་  
 གཉེན་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་ནམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་  
 མའི་རྩ་བར་སྤང་བས་རགས་རིམ་ཞིག་བྱི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་  
 ནས་བྱངས་ཏེ་གོ་སྒྲུབ་ལ་ཡིད་འབྱུལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་དམ་པ་ནམས་  
 ཀྱི་གསུང་སྒྲིབ་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནིམ་  
 པ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི་འོ་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་  
 ཤིན་ཏུ་རགས་ལ། གླ་མ་བརྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་  
 ཆོས་ཉན་པ་ནམས་ལ་གླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་།  
 དེ་ལ་ཡང་སྤྲོ་མ་འཆགས་པ་དང་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྤར་  
 བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་  
 དུ་བསམས་ལ་ཆེ་རབས་སྤར་མ་ནམས་ནས་བརྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་ནམས་  
 བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྤྲོ་མ་སེམས་མང་དུ་བྱ། གསྒྲུབ་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་  
 ཅད་དུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། སྤྲོད་  
 རུང་གི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་པས་བསྐྱབས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་  
 མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ལུབ་

མ་ཐོབ་ཀྱི་པར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསེག་ཅིང་སྒོན་ལམ་མང་དུ་གདབ་  
 རྟེན་ དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤྱིང་སྒྲིབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱུ་  
 ཉག་དུ་དང་བཤེས་གཉིན་འཆོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་གཞིན་རྒྱ་ཚོར་བཟང་རྩ་  
 བྱར་འགྱུར་རོ། །**ཞེས་རྗེ་ཆུང་མིས་རང་རེ་རྗེས་འདུག་རྣམས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བའི་ཞལ་གྱི་གདམས་**  
**པ་གནང་བ་སྤྱིང་ལ་བཅངས་ནས་ལག་ལེན་ལ་གང་ཐེབ་ཐེབ་མངན་འཆལ་ལོ། །**

**གཉིས་པ་སྤྱིང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས།** **སྤྱིང་ཚུལ་དངོས་**  
**དང་།** དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །**དང་པོ་ལ་**བྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་**ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་བྱུན་**  
**མཆེས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་གཉིས་ལས།** དྲིང་པོ་བྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་**ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་**དངོས་  
 དྲིང་། **སྒོམ་པའི་དུས་སོགས་པ་བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱིང་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།** དང་  
 པོ་སྤྱིང་བའི་ཆོས་ནི་དུག་སྟེ། དེ་དུག་འདྲན་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་བ། རྒྱ་གསུང་  
 བྱགས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཤར་ཞིང་མཆོད་པ་གཡེ་མེད་པར་བཤམས་པ། རྟན་བདེ་པ་ལ་སྒྱེལ་མོ་ཀྱང་གིས་  
 འཁོད་པ། ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ། ཚོགས་བསགས་པ། གླིབ་པ་སྤྱིང་པ་གཉིས་རྣམས་ཡིན་  
 གསུངས། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་ས་ལ་སྒྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་ལོགས་པར་དགུམ་པ་དང་། མཆོད་  
 པོ་གཡེ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས་པ་དང་། རྟན་བདེ་བར་སྤྱིང་ལམ་བག་ཡོད་པས་  
 འཁོད་དེ་སྒྲིབས་སེམས་རྒྱད་དང་འདྲེས་ངེས་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་དང་། བསྟག་  
 རྒྱངས་ཤིང་ཚུལ་དང་། མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་གསེལ་བ་གདབ་པ་དུག་ཡིན་པར་ཆོས་འབྱུང་ཡབ་སྤྱུ་དང་  
 རྩ་མ་མཁན་ཆེན་གསུང་རྒྱར་འཐད་པས་དང་པོ་ནི། གསེར་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས།  
 གནས་ཁང་ལོགས་པར་བྱི་དོར་བྱ་ས་ལ་སྒྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་ལོགས་པར་དགུམ།  
 གཉིས་པ་ནི། མཆོད་པ་གཡེ་མེད་པར་བཅོལ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། **གསུམ་**  
 པ་ནི། དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་གཉིད་རྒྱགས་ཀྱི་གླིབ་པ་ལས་སེམས་སྤྱིང་བའི་སྒྲིབས་སུ་

ཕན་ཚུན་འཆག་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 སྐྱེའ་པ་ནམས་ལས་སེམས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་བྱིངས་བྱིངས་ལ་སོགས་པའི་སྤེད་དུ་སྐྱེལ་མོ་གྲང་  
 དུ་འཁོད་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས་གནས་མལ་བདེ་བ་ལ་ལུས་དང་པོར་བསྐྱར་སྟེ།  
 འདི་ལོ་ཕན་ཡོན་ལྷན་སྟེ་སངས་རྒྱུས་གྲིས་གནང་བ། ཡུན་རིང་དུ་ཚུགས་པ། མི་མ་ཡིན་པས་མི་  
 ཚུགས་པ། ལུས་མེད་པས་མེད་པ། སེམས་དང་བའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་གསུངས། སྐྱེལ་མོ་  
 གྲང་ངམ་སྐྱེལ་མོ་གྲང་སྟེད་དུ་འང་རུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་  
 བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་ཞིག་བྱ། བཞི་པོ་ཆོག་མཁོ་ཞིང་ནི། མདུན་  
 གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་གཞན་  
 ཡང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་  
 རྒྱུས་བཀའ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་དེ་ཆོག་མཁོ་གསོག་  
 པའི་ཞིང་གསལ་གདབ། རྒྱུ་པ་ལ་བསག་སྐྱུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། བསག་སྐྱུངས་  
 མོ་སོར་བཤད་པ་དང་། མོ་སོའི་དེ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི་དེ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་  
 སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཆོག་མཁོ་བསག་པ་དང་འགལ་ཆེན་སྐྱེའ་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་  
 ཆེན་མེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་ནམ་སྤྱོད་པ་ཅོམ་ལ་འབད་གྲང་ལམ་གྱིན་དུ་སྐྱེ་  
 དཀའ་བས་བསག་སྐྱུང་གི་གནད་རྣམས་བརྒྱས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྐྱུང་  
 དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་གཉིས།  
 དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་བཤགས་གྱིས་འགལ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ནས་  
 དགེ་བ་སྟེལ། རྟོག་མ་དུག་གིས་མཐུན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་སྤོ་ནས་དགེ་བ་སྟེལ་ཞེས་ཟེར་དེ་ལ་སྐྱག་  
 འཆལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལོས།

དང་པོ་སྤོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པའི་ཡུག་ནི། རི་སྟེད་སུ་དག །ཅེས་པའི་ཆོག་མཁོ་

བཅད་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོགས་རེ་བ་དང་དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་  
 མ་ཡིན་གྱི། སྟོགས་བརྒྱ་ག་ན་བཞུགས་པ་དང་སྨར་བྱོན་བྱེད་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་  
 འབྱོན་པར་འགྱུར་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་  
 གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟོག་སུམ་གྱིས་པས་ཕྱག་  
 འཆལ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ན་འང་བསོད་ནམས་དཔག་  
 ཏུ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་འཆལ་ན་ལྟ་བུ་སྟོན་ཞེས་སྟོབ་  
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་འབྲེལ་བར་བཤད་དོ། **ཁཉིས་པ་** སྟོག་སུམ་སོ་སོ་བའི་ཕྱག་ལ་  
**གསུམ་ལོས་དང་པོ་** ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྟོད་པ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་  
 གཅིག་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྟོགས་དང་དུས་ཀྱི་བརྟུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་  
 པ་ལྟར་དམིགས་ལ་རང་གི་ལུས་ཁོང་ནམས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་གངས་མཉམ་པར་  
 གྲུལ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྟོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའི་  
 སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འོ། །ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་བྱས་པའང་  
 བསོད་ནམས་ཆེན་ལུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཡིན་ཏུ་ཆེད་ཞེས་  
 སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་གསུང་དོ། **ཁཉིས་པ་** ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན།  
 ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ན་འང་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་  
 བཞུགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། **གསུམ་པ་**  
 ངག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་ཡུལ་ནམས་  
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཞུགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོད་པག་ཏུ་མེད་  
 པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་སྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྲུལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟན་



པའི་དབང་ས་གྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདིར་དབང་ས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་  
ནི་རྒྱ་སྡེ་ལོ། །རྒྱ་མཆོན་མང་པོའི་ཆོག་གོ། །

**གཉིས་པ་** མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་ **གཉིས་ལོས།** **དང་པོ་** ལྷ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་  
པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ། ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཏེ་མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་  
མེའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་མད་དུ་བྱུང་བ་སེལ་མ་རྣམས་སོ། །ཤེང་བནི་མེ་  
ཏོག་སྡེ་ཆོག་ས་སྡེལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྡེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་  
དོ། །སེལ་སྟན་ནི། རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་དང་འབྲུད་པ་དང་བརྒྱད་པ་དང་དྲེལ་བ་  
རྣམས་སོ། །བྱག་པ་ནི་སྤྲོས་ཞིམ་པོའི་སྡེ་གུའོ། །གདུག་ས་མཆོག་ནི་གདུག་ས་རྣམས་  
ཀྱི་མཆོག་གོ། །མར་མེན་སྤྲོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་ཞིང་འོད་གསལ་བ་དང་རིན་  
ཆེ་བའི་ནོར་བུ་འོད་གསལ་བའོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སྤྲོས་སྤྱར་བ་དང་སྡེ་གཅིག་པའོ། །  
ན་བཟའ་དམ་པ་ནི། གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དྲི་མཆོག་ནི། སྤྲོས་རྒྱ་ཡོན་  
ཆབ་ཏུ་གསོལ་བ་ཟེར་ཏེ་སྟོང་གསུམ་དུ་བྱི་དང་ལྷང་བའི་དྲིས་བསྟོས་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་  
པའོ། །ཕྱེ་མ་ཡུར་མ་ནི། སྤྲོས་ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རུང་བ་བྱམ་  
པོར་བྱས་པའམ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་པའི་ཆོན་ཕྱེ་སྡེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྩམས་རི་  
རབ་དང་མཉམ་པའོ། །བཀོད་པ་ནི། གོང་མ་ཀྱན་གྱི་མཐར་སྦྱོར་བ་སྟེ་པལ་ཆེ་བ་  
དང་སྤྲོས་པ་དང་སྡེ་ཆོག་ས་པ་ལ་བྱའོ། །**གཉིས་པ་ལྷ་དངོས་དང་བྱག་མཆོད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་**  
**གཉིས།** **དང་པོ།** མཆོད་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་  
བཅད་གཅིག་སྟེ་ལྷ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་བྱུང་རྒྱུ་བ་  
སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྤྲུལ་པའོ། །**གཉིས་པ་ཀྱན་**  
**སྦྱང་ནི།** ཆོག་ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཆོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་

དེ་ཐུག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ། །

**གསུམ་པ་** རྟེན་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདོད་ཆགས། ཞེས་པའི་ཆོགས་  
བཅད་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་དྲག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་  
བཞིན་ནི་བདག་གིས་བགྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་  
གཞན་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་  
ཅད་སྤྱིར་བསྟུས་པ་ནི་ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བྱན་ནས་སྤྲུམ་  
ལ་འགྱུར་ཅིང་བྱི་མ་ལ་བསྟུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྤར་བྱས་  
འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་བྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་འཆད་དོ། **བཞི་པ་** རྟེས་སུ་ཡི་རང་པའི་ཡན་  
ལག་ནི། སྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་གང་ཟག་ལྡོ་  
དེའི་དགེ་བའི་ཡན་ལོན་བྱན་ནས་དབུལ་པོས་གཏེར་སྟེད་པ་སྟར་དགའ་བ་བསྟོོས་པའོ། །  
**ལྔ་པ་** ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་རྣམས་སྟོགས་བརྩའི་  
ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྟོགས་བརྩའི་ཁིང་དུ་བྱང་རྒྱུ་དུ་རྣམ་པར་སངས་  
རྒྱས་ཏེ་མ་ཆགས་ཤིང་སྟོགས་པ་མེད་པའི་མཁུན་པ་བརྟེས་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་  
ལ་ལུས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་སྦྱལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐྱལ་མ་གདབ་པོ། །སྟོབ་དཔོན་  
ཡེ་ཤེས་རྟེས། བྱང་རྒྱུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས། ཞེས་བཏོན་ནས་བཤད་པ་མཛད་  
དོ། །

**དྲུག་པ་** གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། ལྷ་ངན་འདའ་སྟོན། ཞེས་པའི་  
ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྟོགས་བརྩའི་ཁིང་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་  
རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་  
དུ་ཁིང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་ལྷ་ངན་མི་འདའ་

བར་བཞུགས་པར་ལུས་དཔག་དུ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །བདུན་པ་བསྟོ་  
 བའི་ཡན་ལག་ནི། བྱག་འཆལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་དེ་གོང་གི་ཡན་ལག་  
 དྲུག་གི་དགེ་བས་མཚོན་ནས་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མིང་  
 དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོས་པས་ནམ་ཡང་མི་  
 མངོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་ནི། དེ་རྩར་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་  
 གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་དལ་བྱས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱས་  
 ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛིན་དོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟུ་ན།  
 དེ་རྩར་ན་བྱག་དང་མཚོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་ཡི་རང་དང་  
 རུ་ནི་མཐུན་ཆུན་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་འགལ་ཆུན་གྱི་བ་པ་སྟོང་  
 བ་དང་ཡི་རང་གི་ཡོགས་གཅིག་རང་གི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟོས་པ་ནི་རང་  
 གི་དགེ་བ་སྟེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བསྟོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་དང་  
 སྟེལ་བའི་དགེ་བ་ནམས་ཉུང་དུ་འང་ཆེས་མང་བར་སྟེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་སུ་འབྱས་  
 བུ་ཕྱང་ཉེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བསྟུ་ན་  
 བསག་པ་དང་སྦྱང་བ་དང་སྟེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ཡིང་  
 དགོས་ཆེད་རྟོག་པ་བྱས་པ་བསོད་ནམས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་ལས་བྱས་པ་འཇམ་གཞན་  
 གྱི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་དགེ་ཙུ་ཟད་པ་བཞི་ཡི་གཉེན་པོ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བྱག་འཆལ་བ་དང་  
 རྟོག་པ་བཤགས་པ། གཉིས་པ་ནི་མཚོད་པ་དང་ཡི་རང་། གསུམ་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་གསོལ་བ་  
 གདབ་པ། བཞི་པ་ནི་བསྟོ་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ལས་ཁ་ཆར་གྱི་དོད་ཡིན། ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཡོགས་ཀྱི་ཁོ་  
 རྩེད་བར་འཕུལ་གྱི་ཉེན་འབྱུང་ཉེན་ཡོད། འདི་ཀྱན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ལ་ཉེན་མེད་པའི་ལས་ཡིན་གོགས་  
 སེལ་བ་དང་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཚོག་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་ཆེ་བཀྲས་མང་པོས་ཀྱང་བྱགས་དམ་

གི་མཐིལ་ལྟ་བུར་མངོད། རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་གི་གཙོ་བོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱ་ཞེས་སྒྲ་  
མ་སྒྲ་མ་དག་གི་གསུང་ལས་བྱུང་ངོ། །དྲྀག་པ་མཆུལ་དང་གསོལ་འདེབས་ནི། དེ་ནས་དམིགས་  
པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཆུལ་ཕུལ་ཏེ་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་  
སྤྱ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་བར་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྒྲ་མཐའ་དག་ལྟར་དུ་འགག་པ་  
དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་  
གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐྱག་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་  
ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཁི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་མང་དུ་འདུན་  
པ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། དངོས་གཞི་ལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལྟོང་ཚུལ་དང་།  
སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལྟོ་སྒྲ་གི་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།  
སྒྲ་མ་ལེགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ད་ལྟོ་སྒྲ་  
ཞེས་གྲགས་པ་ནི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པའི་དམིགས་  
ནམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་འདི་འདྲོགས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་ཕྱར་དབང་  
དུ་གྱུར་ཞིང་སེམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱ་དབང་དུ་མ་གྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་དབང་དུ་སྤོང་  
པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་  
ནམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་བདེ་ལ་རྗེས་སུ་སྤྱོགས་པས་ཉེས་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་  
པར་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་དྲིལ་ཆད་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་  
དམིགས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རྒྱུད་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །  
གཉིས་པ་སྒྲ་མ་ལེགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འགྱུར་པ་ལ་ཡང་དང་པོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་  
པའི་ཆེ་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱབས་ན་རང་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གི་དགེ་

པའི་དམིགས་པ་གྲངས་འདི་ཙམ་དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་བཏང་སྐྱམ་ནས་བཏང་ཡང་  
 འདྲོད་པ་ལྟར་འཁོར་མི་ཉན་པས་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་  
 དུ་རུང་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆེ་སྤེལ་  
 པོའི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར། །གསུམ་པ་སྦྱོར་ལེགས་པར་སྦྱང་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ཐོག་  
 མར་གང་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ནམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱ།  
 དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕྲུག་  
 པ་དཀའ་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་ལ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་  
 ཉིད་དྲན་པས་ཆོར་གྱིས་བཟུང་ནས་སེམས་གཏང་། དེ་ནས་སྐབས་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལྷག་  
 ཆད་འདུག་མི་འདུག་སོགས་བདགས་ནས་འདུག་ན་ལེགས་པ་གསོས་ཏེ་རྒྱར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་  
 དེ་ལས་བྱེད་ཆོད་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྷག་ཆད་མེད་པར་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པར་བསྐྱེད་  
 བར་བྱའོ། །དེ་ཡིང་བསྐྱེད་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་མེད་ན་ཆད་ལྷག་དུ་འགྱུར། གོ་  
 རིམ་ངེས་པ་མེད་ན་སྒྲན་པས་སྒྲན་གཏོང་བའི་གོ་རིམ་ལོག་ན་ནད་ལ་མི་ཕན་པ་འཇུག་སྦྱོར་བ་ལོག་  
 པར་འགྱུར་དང་འདྲ་བས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་གལ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་  
 མོད། ཤག་ཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་སྦྱང་ཚུལ་ནི་གསུམ་ལས་དང་པོར་མོན་ཡོན་དང་ཉེས་པ་  
 བསྐྱེད་ཚུལ། བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་འཐོབ་པ་སོགས་དང་མ་བརྟེན་  
 པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་སྦྱི་མར་རྩྭ་ག་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསམ། འདི་ལྷི་བཤེས་  
 གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། ལྷ་གསུང་བུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་  
 པའི་སྦོ་ནས་དད་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་བྱིན་ངེས་སུ་དྲན་པའི་སྦོ་ནས་གསུམ་པ་སྦྱང་བ། མཐུག་དུ་ཇི་  
 ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གལ་ཆེ་བ་དམིགས་པ་བར་མ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། དང་  
 པོ་གཉིས་པོ་འདི། འདི་ནས་བཟུང་ནི་ལྷག་གི་བར་རེ་མེ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྐྱེད་པའི་

ཉེས་ངམིགས་ཞེས་ཐོག་མར་འབྲུང་བ་འདི་ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་བ་རྒྱག་བསམ་རབ་དཀར་ལས་  
 སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་བོར་ལྷ་གར་གྱི་སྒྲོན་ལྷ་བྱ་གང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་  
 ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་གསུང་ངོ་། །གྲིམ་པ་ཡོན་ཏན་དཔྱད་པའི་དད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ།  
 དེ་ནས་བླ་མའི་སྒྲིམ་ཏོག་པའི་བླ་ཡེ་མ་ཤོར་པར་བྱ་སྐྱམ་པའི་སྒྲིམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་  
 ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་  
 གིས་གང་ཏོགས་པ་རྒྱམས་བསམས་ཏེ་སེམས་དང་པའི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྒྲིམ་  
 གྱི་བར་དུ་བསྒྲིམ་མོ། །གསྒྲིམ་པ་བཀའ་དྲིན་དཔྱད་པའི་གུས་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་དེ་ནས་རང་ལ་ཕན་  
 བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་པའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱམས་སྐར་མདོ་སྡེ་ནས་དངས་  
 པ་ལྟར་བསམ་སྟེ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲིམ་མོ། །

གསྒྲིམ་པ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བཞི། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱམས་པ་ཟང་  
 པོ་སྦྱོད་པ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་  
 ཐུག་གི་སྒྲིམ་གནས་རྒྱམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པོ་སྒྲིམ་པའི་  
 དུས་སོགས་ལ། སྒྲིམ་པའི་དུས་དང་། ཐོག་མར་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། ཅུང་ཟད་བཟན་པས་སྦྱོང་  
 ཚུལ་དང་། རལ་དུ་བམི་འོང་བའི་མན་ངག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོ་རངས་  
 དང་སྤྱོད་དང་སྦྱོད་དང་སྦྱོད་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། གྲིམ་པ་ཐོག་མར་  
 སྒྲིམ་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིང་ན་བྱིང་ཤོད་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྒྲིམ་ཞིང་དེ་ལ་གོམས་  
 བ་སྒྲོ་འཆོས་དཀའ་བས་ཐུན་ཆུང་ལ་གངས་མང་བར་བྱ། བསྒྲིམ་འདོད་པའི་འཕྲོ་  
 ལ་བཅད་གྱིན་བྱས་ན་བྱི་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྟེང་འདོད་གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་པའི་  
 ཆོན་སྐྱུག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །གསྒྲིམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟན་པས་སྦྱོང་ཚུལ་ནི།  
 ཅུང་ཟད་བཟན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྐང་། པོ་ཞི་པ་རལ་དུང་མི་འོང་བའི་མན་ངག་ནི་དེ་

ཐམས་ཅད་ལའང་སྒྲོར་བ་དྲ་ཅད་དམ་ཅད་ཀྱང་ཅད་ཅད་སྒྲོར་པའི་སྒྲོན་དང་བྲལ་  
བར་བྱས་ལ་བསྐྱང་སྟེ། མི་སྟོན་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་བསྟོན་སྟོམས་དང་བྲམ་ལ་བསྟེན་བཟུར་རམ་  
ནད་གཡོག་གམ་ཕྱག་བྱ་བ་སོགས་ལའང་དྲན་པ་བསྟེན་ཅིང་ལྷུར་དུ་བྱ། དེའི་ཆེ་འཁོར་ལ་སོགས་  
པ་ལྷགས་ནའང་འདྲུ་འཛིས་ཡུན་རིང་དུ་འདའ་བར་མི་བྱ་ཆོད་རན་པར་སྒྲ་ཁིང་གཏམ་མང་པོའི་གྲང་  
མི་བསྐྱང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲོ་ལྷུར་དུ་བསྐྱས་ནས་ནད་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་སོགས་པ་སྐབས་  
གང་ཡིན་གྱི་དགེ་སྒྲོར་ལ་ལྷུར་བའོ་ནར་འཇུག །དག་དུ་དབེན་པ་བསྟེན་ཅིང་འཕྲོ་བ་བྱའི་འབྲས་  
བྱལུར་དུ་འཕྲོ་བ་པར་བྱ་སྟེ་འཆི་སྟེན་ཁོན་དུ་མང་ཁིང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ལུགས་  
འདི་འཛིན་པའི་བྲམ་མ་དག་གི་གསུང་ལམ་བྱུང་བ་བཀོད་པའོ། །དེས་ནི་གོགས་ཉུང་ཁིང་དྲ་ཅད་  
དུ་བ་པ་དང་བྱིང་རྒྱགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

གྲིས་པ་ ཐུན་མཆོམས་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ ལྟོད་མིགས་པ་སྤྱིའི་ཐོགས་འདོན་དང་། ཞི་  
ཞག་གི་རྒྱའི་སྒྲོན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་དང་བསྟོར་བ་དང་ཁ་ཉོན་སོགས་  
དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་  
ཐུན་བཏང་བའི་མཆོམས་སུ་བསྐྱང་རྒྱའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་  
ཡན་དུ་བཏང་ན་སྟེད་ཁོན་དུ་རྒྱུང་བས་ཐུན་མཆོམས་སུ་འང་དེ་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་  
བརྟེན་བཏང་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་མཐུན་སྟེན་ཆོགས་སྟོད་མ་ནས་  
བསག་ཅིང་འགལ་སྟེན་གྱི་བ་པ་སྤྱིར་བའང་སྟོད་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་གང་  
ཁས་བྲུངས་པའི་བསྐྱང་སྟེ་མ་ལ་གང་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་འབད་དེ་དམིགས་རྣམ་ལ་སྟོ་  
སྤྱིར་བ་དང་སྟོ་མ་བྲིམས་དང་ཆོགས་གསོག་གསུམ་ལ་སུམ་བསྐྱེལ་དུ་མིང་བཏགས་  
ནས་འབྲིད་པའང་ཡོད་དོ། །སྟོ་སྤྱིར་མེད་ན་པེ་མེད་མར་མེ་འདྲ། །སྟོ་མ་བྲིམས་མེད་ན་  
བདག་མེད་གཏེར་དང་འདྲ། །ཆོགས་གསོག་མེད་ན་རྒྱན་མེད་ས་པོན་འདྲ། །ཞེས་བྲམ་མ་གོང་མ་

དག་གི་གསུངས་ལས་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་རྟག་གི་རྒྱ་ནི་གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་རྟག་མཐོང་གི་ལས་བདེ་ཐུག་  
 ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོགས་བཞི་ལ་འང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲིམ་  
 པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་  
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོ་ཁྱེ་རྣམ་བྱ་བ་དྲིང་བཞི་པོ། །དང་པོ་ལ། གྲིང་  
 བེས་སྒྲིམ་པ། གང་སྒྲིམ་པ། ཡུལ་གང་ལས་སྒྲིམ་པ། ཇི་རྣམ་བཞུགས་པ། སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་  
 དང་ཐུ་ལས། དྲིང་པོ་གང་བེས་སྒྲིམ་པ་ནི། དན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དན་པ་  
 ལ་རྟག་འགྲུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ལས་བརྒྱམས་  
 པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྟེན་པར་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དན་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་  
 ཏུ་སྦྱེ་རྒྱུན་བསྐྱུང་བ་རྟག་སྦྱོར་དང་གྲུས་པར་ཏེ་གྲྱིས་སྦྱོར་གྱིས་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་གང་  
 སྒྲིམ་པ་ནི། དབང་པོ་དུག་གོ། །གྲྱིས་པ་གང་ལས་སྒྲིམ་པ་ནི་ཡུལ་དུག་ཡིད་དུ་འོང་  
 བ་དང་མི་འོང་བ་ལས་སོ། །པོ་ནི་པ་ཇི་རྣམ་བཞུགས་པ་ལ་དབྱེད་པོ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་  
 དབང་པོ་དུག་གིས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དྲིང་པོ་དབང་པོ་སྦྱང་བར་  
 བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ནིས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་  
 དུག་སྦྱེས་ཟེ་ཐའི་མ་དུག་ཏུ་ཡིད་ཤེས་གཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་  
 དུག་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དུག་ལ་སྒྲིམ་དུག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཕྱི་མི་དུག་ལ་སྤང་བ་སྦྱེ་  
 བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བོ་ན་དེ་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོས་གཞིན་པོ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་མི་  
 སྦྱེ་བར་སེམས་བསྐྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་དུག་གིས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་  
 པ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྟོགས་པ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཡིད་འོང་  
 དུག་པོ་དེ་རྣམས་ལ་དྲིང་པོ་རྣམས་དབང་པོ་མིག་ཏོང་བ་སྦྱེ་མི་འཕྲོ་བར་འགོག་པའོ། །མདོར་



བསྟེན་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དབང་པོ་དྲག་ཡུལ་ལ་གཡོས་ནས་ཆགས་སྡང་སོགས་སྟེས་  
 པ་ན་དེ་མ་ཐག་གཉིན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོག་པ་ནི་དང་པོ་དང་། དབང་པོ་དྲག་ཡུལ་ལ་དང་པོ་ནས་  
 གཡོ་བ་ཡང་བྱེད་མི་འདྲག་པར་འགོག་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་གཉིན་པོ་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་  
 རིགས་ལ་ཕྱི་མ་འདི་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། འདི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དབང་པོ་བསྟེན་པ་དེ་བསྟེན་  
 པའི་ཚུལ་ཡང་ཡུལ་ཡིད་འོང་དྲག་ལ་ཚུལ་མེད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མར་དང་མངོན་རྟགས་  
 སྤྱི་མི་འཛིན་ཅིང་གི་ལ་ཉེ་དེ་ལྷར་མ་བཟུང་ཡང་བརྟེན་ངས་དང་ཉོན་མོངས་མང་བས་ཆོགས་  
 པ་སོགས་སྟེག་པའི་སེམས་བྱུང་ནའང་དེ་མཐའ་ག་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་བསྟེན་པོ། །འོ་  
 ན་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་མངོན་རྟགས་སྤྱི་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྷ་བྱ་སྟེ་ན། མཆན་མར་  
 འཛིན་པ་ནི། བཏུ་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ་མི་རྒྱུད་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་  
 ཆེད་དུ་གཉིན་ནས་བརྩས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ། ཞིར་ལ་མངོན་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤང་བ་རྣམས་  
 ལོ་ཡུལ་དེ་མཐོང་བུ་དག་རྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་སྟེ་ཡུལ་དེ་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་འདི་ནི་མཛོས་  
 པ་སོགས་འདི་ལྟ་བུའི་སྟེ་དུ་ཡུལ་དེའི་མཆན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སྤྱི་མི་  
 བྱས་ནས་མཐོང་བའི་སྟེ་ནས་ཆགས་སོགས་བསྟེན་པ་འོ། །མངོན་རྟགས་སྤྱི་མི་འཛིན་པ་ནི་  
 ཡུལ་དེ་མཐོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་ཡུལ་དེའི་མཛོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་མ་བཟུང་ཡང་ཤེས་པ་  
 དྲག་གི་སྟེ་ཡུལ་དེ་མཐོང་བེན་པའི་མཛུགས་དུ་ཆགས་སྡང་མོངས་གསུམ་སྟེ་པའི་ཡུལ་སྟེ་  
 མཐོང་བའི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འདི་ནི་མཛོས་པ་སོགས་སྟེ་སྟེ་མར་འཛིན་པའམ། ཡིང་  
 ན་རང་གི་ཡུལ་དེ་མངོན་སྤྱི་མི་སྤང་བ་སྟེ་དངོས་སྤྱི་མ་མཐོང་ཡང་གཞན་ལས་ཡུལ་  
 དེའི་ཡིན་ཏན་བརྟེན་པ་སྟེ་ནས་དེ་དག་ལ་རྟེན་སྤྱི་མས་ཤིང་རྟོག་ལ་ཆོགས་པར་བྱེད་པའོ། །  
 རྟེན་པ་སྟེ་མ་པ་འི་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འདྲག་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་  
 ཡིད་བསྟུངས་པའམ་བརྩམས་ཟིན་ནས་ཡིད་གིང་ལ་འཛིན་སྟེ་ན་དགེ་བའམ་ལུང་མ་

བསྟན་ལ་འཛོག་པའོ། །འཛོག་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱབས་པའི་ཡུང་  
 མ་བསྟན་ལ་འཛོག་པའི་དྲིམ་ནི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཛོན་པའི་དུས་མིན་  
 གི་སྡོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དྲིམ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡོད་  
 པའི་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྡོད་པའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་སྡོད་པའི་ཤེས་བཞིན་ནི། དང་  
 པོ་ནི་རྒྱ་པོའི་ལས་དང་། སྡོད་པའི་ལས་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བ་དང་ཁྱན་པའི་ལས་ཁྲ་དང་།  
 སྡོད་པ་དང་ཁྱན་པའི་ལས་ཁྲའོ། །བརྩེ་པོ་འདི་དག་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་གང་ལ་སྡོད་པའི་གཞི་ལས་  
 ཤེས་བཞིན་གང་ལ་འཛོག་པའི་གནས་ཡིན་ནིང་འདི་དག་དང་ཁྲར་དབང་པོའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་  
 གི་འཆད་ཚུལ་རྣམས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ས་སྡེར་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་  
 བཤད་གཞིར་མཛད་ནས་དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་གྱིས་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་འཆོལ་ལུགས་  
 དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་གཞུང་འདིར་ཁྲར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐོགས་  
 མེད་སྤྱ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་རྣམས་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤུབ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་གཞུང་གཞིར་  
 བཞག་ནས་འཆད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ཁྱེད་ལར་རང་བཟོའི་བཤད་པ་མི་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།  
 དེ་ལ་དང་པོ་རྒྱ་བ་དང་ཁྱན་པའི་ལས་ཁྲའི་དྲིང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། ཁྱོང་དང་གཙུག་  
 ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་པར་འགོ་བ་དང་དེ་ནས་རྒྱར་ཁྲོག་པའོ། །གཉིས་པ་  
 མིག་གི་ལས་ནི་སྐྱོ་སྐྱོན་དུ་མ་བྱང་བར་ཡུལ་སྤྱ་ཆོགས་མཐོང་བའི་རྩང་ཟད་བལྟས་  
 པ་དང་། སྐྱོ་སྐྱོན་དུ་བྱང་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་པའོ། །གསུམ་པ་ཡན་  
 ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ནི། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བརྒྱུང་བ་དང་  
 བསྐྱམ་པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་གོས་དང་རྒྱུང་བཟེད་ཀྱི་ལས་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་  
 རྒྱུང་བཟེད་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་བའོ། །ལྔ་པ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ལས་ནི།  
 རོས་འཐུངས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྡོད་པའི་ལས་ཁྲའི་དྲིང་པོ་

ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། འཆག་ས་ན་འཆག་པའམ་ཆོས་མཐུན་པའི་གན་དུ་འགྲོ་བའམ་ཆོས་  
 ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོང་བ་དང་འཆག་ས་ཆོས་མཐུན་པ་མཁན་སྒྲོབ་ཆེ་མ་དང་  
 དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྤྱོད་པ་དང་བྲི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྦྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་  
 རས་འདུག་པའོ། **།གྲིས་པ་** ངག་གི་ལས་ནི། ལུང་མ་མཐོས་པའི་གསུང་རབ་བཅུ་  
 གཉིས་ཀྱི་ལུང་མོད་ཅིང་ཀྱན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་མཐོས་པ་རྣམས་ཁ་ཏྲོན་དང་གཞན་  
 ལ་སྟོན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་  
 བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། **།གསྒྲུམ་པ་** ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། རམ་གྱི་ཐུན་བར་བ་ལ་ཉལ་བ་དང་  
 དཔེན་པར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་སེམས་དགུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་  
 དུ་བྱེད་པ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པའི་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆ་བའི་དུས་སུ་ངལ་བའི་  
 ཆོ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་ཀྱི་སྟོམས་པ་འདོད་པ་བསང་བར་བྱེད་པའོ། **།བྲིལ་པ་** ཉིན་  
 མོ་དང་། **རྒྱུ་པ་** མཆན་མོའི་ལས་གཉིས་ནི། ཉིན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་  
 ཉལ་བས་བརྟན་ལ་དེས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་བརྟན་ཏོ། །ཉལ་བ་ཞེས་གསུངས་  
 པས་ཀྱང་མཆན་མོའི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་བརྟན་ཏོ། །**།གཉིས་པ་གཞི་** བཅུ་པ་  
 དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་ ལ་མཛོར་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ལ་སྦྱོད་  
 པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཤེས་  
 བཞིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ རྒྱ་བའམ་སྦྱོད་པའི་ལས་ཤིག་ཅོམ་པར་བྱེད་ན་དང་པོ་  
 ཁོ་ནར་ལས་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་བག་ཡིད་པར་སྦྱོད་ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་  
 ཟིན་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་  
 པ་དེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། **།གྲིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་**  
**པ་ལ།** མོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་དང་། སུན་ཡོན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དེ་ལོ་ཡང་གི་ཕྱི་གསུམ་ལས་མཉམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་  
 ལ་སྟོན་པའི་གཞི་བརྒྱུད་པ་གང་ལ་མཉམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་  
 དེ་ལ་མཉམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་དང་ཚྭ་ག་པའི་ལས་  
 ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཀྱན་སྦྱོང་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེའི་ཆེ་  
 ད་ལྟ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོན་ཞིས་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་གསུམ་གང་དུ་མཉམ་  
 པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱི་གསུམ་དེ་ལ་མཉམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ།  
 དཔེར་ན་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆང་འཆོང་ལ་སྟོན་པའི་གནས་ལྟར་སྟེ་ཆང་ཆོང་མ་ལུས་ཆོང་མ་  
 གདོད་པ་བརྒྱལ་བའི་ཕྱི་གསུམ་གང་ལ་མཉམ་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་གནས་ལྟར་སྟེ་ཆང་ཆོང་མ་ལུས་ཆོང་མ་  
 མཉམ་པ་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་འཛིག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་  
 གང་གི་ཆེ་མཉམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་  
 རྟོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་རྟོག་ཀྱི་རུང་ཡང་ཕྱི་རྟོག་རུང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་  
 སྦྱོང་ཅིང་དེའི་ཆེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་འཛིག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དེ་དག་ཇི་  
 གྲེང་ཅིག་མཉམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་སྟེང་ཅིག་མཉམ་པ་དེས་  
 དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བའི་ཆེ་མིན་ཏུ་བརྒྱུས་ཤིང་བྱིས་གཞན་  
 དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སྟོན་པའི་འགྲོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་མཉམ་པ་དེས་  
 བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དོན་བརྒྱ་ནི། མདོར་ན་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོའི་ཀྱན་  
 སྦྱོང་ཇི་ཅུམ་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་  
 བྱ་བ་དང་འཇུག་ཚྭ་གི་ཆོན་ལང་ད་ལྟ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོན་ཞིས་  
 བྱེད་ ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་ཚུལ་ ལ་ཤེས་བཞིན་འཛིག་པའོ། །གསུམ་པ་པན་  
 ཡོན་ལ། དངོས་དང་གཅེས་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡུལ་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་

རྒྱུད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་ལུང་བས་མི་གོས་པ་དང་གི་ནས་ཀྱང་རྒྱ་  
 མོང་དུ་མི་ལུང་བ་དང་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་ཆོགས་ལ་  
 གནས་པར་སྤྲོ་མོགས་ལམ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འདི་དང་དབྱེད་པོ་རྩྭ་པ་གཉིས་གཅེས་  
 པར་གདམས་པ་ནི། འདི་དང་དབྱེད་པོའི་སྒོ་སྒོམ་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་  
 གྱིས་མདོ་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་བྲལ་བ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལ་འབད་ན་དགེ་  
 སྦྱོར་ཕྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་པར་འོང་ཁིང་བྱུང་པར་དུ་ཚུལ་  
 བློམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་རྒྱག་མཐོང་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་  
 རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེ་ལྷག་དུ་འགྱུབ་པར་གསུངས་པས་འབད་པར་  
 བྱའོ། །གསྐྱེམ་པ་ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ་ལྟ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ་དོངས་  
 ནི། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཆོས་དང་པོ་དྲ་ཅང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། དྲ་  
 ཅང་ཉུངས་ན་བཀྲེས་པ་དང་ཉམ་རྒྱུང་བར་གྱུར་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་  
 འགྱུར་བས་སངས་ཀྱི་ཟས་གྱི་དུས་ལ་མ་སྟེབས་གྱི་བར་དུ་བཀྲེས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཆོད་  
 ཅམ་དུ་ཟ་བའོ། །ཁྱེད་ཆོས་གཉིས་པ་དྲ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་ན་ལུས་ཁུར་  
 ཐོགས་པ་ལྟར་ལྷུ་བ་དང་དབྲུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དཀའ་བ་དང་གཉིད་སྐྱགས་འཕེལ་བ་  
 དང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་པ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཁྱེད་  
 ཆོས་གསུམ་པ་ཟས་ལྷུ་བ་དང་འཕྲོད་པས་ནི། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐྱལ་  
 བ་རྣམས་པ་རྣམས་སྤོང་ཁིང་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐྱལ་གསར་པ་རྣམས་མི་བསྟེད་དོ། །ཁྱེད་  
 ཆོས་བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་རན་པས་ནི། ཁན་མ་ཐོབ་མི་བསྟེད་  
 པ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ནི་བསྐྱང་པའི་ཆོ། ཆོས་  
 མིན་པས་བསྟེད་སྟོམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ཤིང་ཆོས་གྱིས་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་ཆོ་ཆགས་ཞེན་

འཁུམས་གྱིས་སྤྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཟས་ལ་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོ་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ཟས་ལ་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོ། དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་ལས། **དྲིང་པོ་** མོངས་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁ་དོག་བྱི་རོ་བཟང་པོའི་ཟས་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཀྱང་སོ་ཡིས་བཟུང་ཅིང་མཆིལ་མས་བརྒན་པ་ན་སྤྲུགས་པ་ལྟར་སྤང་བ་སེམས་པའོ། **གཉིས་པ་** ཟས་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ཟས་དེ་ནམ་གྱི་ཐུན་བར་བའམ་ཐ་མ་ལ་ལྷ་ནས་གཏྲག་སྟགས་སྤྱེ་ཞིང་ཁ་ཅིག་ནི་བཤང་གཅིར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱད་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉེན་རེ་བཞིན་བསལ་དགོས་པ་དང་ཟས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སེམས་པའོ། **ཟས་བཞི་ནི་** ཁམ་གྱི་ཟས། རིག་པའི་ཟས། སྤྱི་མཉེ་དང་ཉི་མ་སྟགས། བསམ་པའི་ཟས། སྤྱོན་ལུ་ལྷུ་བ་དུས་ལ་མས་ཐལ་བའི་རྒྱལ་པ་ལ། འདི་ཅམ་པ་ཡིན་ཀྱས་པ་ལ་མ་མ་མེད་དུས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩས་པས་ཐལ་བར་མཐོང་བན་བྱིས་པ་རྣམས་ལུ་གེས་གི་སྤྱད། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཟེར། གེལ་མ་པ་ཟས་ཚོལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྔ་ལས། **དྲིང་པོ་** བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཆ་གང་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་འབད་པ་དུ་མ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་མ་གྲུབ་ན་མྱ་ངན་སྟགས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་གྲུབ་ན་འདྲ་སྟགས་པ་དང་ཆུད་ཟོས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱར་བའི་རྩོལ་བ་དྲག་པོས་སྤྲུག་བསྐྱལ་པའོ། **གཉིས་པ་** མཛའ་བ་ཉམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕ་དང་བུ་ལ་སྟགས་པ་འདྲ་ཕན་ཚུན་ཚུད་ཅིང་འཐབ་པའོ། **གསུམ་པ་** ངོམས་མི་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱད་པ་དེ་ཆེར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་སྟགས་ཕན་ཚུན་དུ་གཡུལ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་མ་སྤྱོད་པའོ། **བཞི་པ་** རང་དབང་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཟས་ཟ་བ་རྣམས་ཇེ་པོའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་

དང་འཐབ་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མ་ཁྱོད་བའོ། །རྩྱ་པ་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་  
 རྟེན་ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྩིག་པ་བསགས་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་  
 དག་དྲན་ནས་འཁྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་ཁིང་གི་ནས་ཀྱང་ངན་འགྱོར་ལྷུང་བའོ། །གསུམ་  
 པ་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ལྟ་ནའང་ཕན་ཡོན་འགའ་  
 ཡོད་དེ་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གནས་པའོ། །དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཟས་བརྟེན་པར་  
 མི་རིགས་པས་ལུས་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་དག་  
 པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་པོ་རྟེ་ལྷག་ལེན་པ་དང་སྤྱིན་བདག་རྟེ་རྒྱུའི་བདག་པོ་པགས་  
 པ་དང་ག་ཁྲག་བཙེར་ཏེ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་  
 གི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྐམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་  
 ནས་ཡོངས་སྤྱད་དོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ་སྤྱིན་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་  
 སྤྱིན་བྱུང་ལྟ་ཟུང་ཟིང་གིས་བསྐྱུ་ལ་མ་ཡོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུ་སྐྱམ་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པས་བཟའ་བར་གསུངས་པའང་དྲན་  
 པར་བྱའོ། །དོད་པས་བྱིན་པའི་ཟས་སྦྱོད་པ་ལ་ལྷན་གྲོལ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དགོས་པར་གསུངས་  
 པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བའོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་ཁ་ཉོན་སོགས་  
 ཀྱིས་ཡོན་མ་སྦྱངས་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་བྱ་ཡོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་།  
 ཁ་ཟས་སྤྱན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བརྟེན་བཀྱི་  
 རྟེ། །རྒྱགས་པོའམ་རྟེགས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས་བརྟེམས་པོ་རྟེ་འགྱིང་བའམ་སྟེག་པའི་  
 ཕྱིར་མ་ལགས། །མཆག་པ་རྟེ་ལྷིས་མདངས་བཟང་བའམ་ཆགས་དམ་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས་  
 འོན་ཅིང་ཕྱིར་ཞེ་ན་ལུས་གནས་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར། །ཏི་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིན་རྒྱགས་  
 ཕྱིར་བཟའ་བ་སོགས་གཅོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་སོགས་མི་གཅོད་དེ་ལུས་གནས་པའང་དེའི་

ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཉལ་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་  
ལོ་ཉལ་བའི་དུས་དང་། ཀྱན་སྤྱོད་ལེགས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། ཉལ་བའི་ཀྱན་སྤྱོད་དངོས་ལོ་ཀྱན་  
སྤྱོད་དེའི་སེམས་དང་། གཅེས་པར་གདམས་པ་དང་། སྒྲིམ་བཤམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མཆམས་སུ་སྤྱོར་  
ཚུལ་དུག་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཐུན་དང་ཐུན་མཆམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་  
ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱིལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་པོས་  
ནས་སྤྱོད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། རེ་རིམ་ཟད་མཆན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་  
དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདས་པར་བྱས་ནས་ནི། ཁྲིམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་མནལ་བུ་སྟེ་གཉིད་  
ལོག་པའི་ཆེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། གཉིད་གཞན་འགྱུར་ཡིན་པས་དགེ་  
བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དུན་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་ཐུན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཁོ་ལ། ཞེས་གསུངས་  
པས་ཉིན་མོ་ཕྱི་ལོ་དང་མཆན་མོའི་ཆ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་དང་ཐུན་མཆམས་  
སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བརྟེན་པས་འཆག་པ་དང་འདུག་ནས་སྤྱིབ་པ་ཐུ་ལས་སེམས་ཡོངས་  
སུ་སྤངས་པས་དོན་ལྟན་བྱ་བ་སྟེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཆམས་  
ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འདི་དང་དབང་པོའི་སྒྲི་སྒྲིམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཐུན་  
གྱི་ངོ་པོ་དང་ཐུན་མཆམས་གཉིས་ཀའི་ཆས་ཡོད་པས་འདིར་ཐུན་མཆམས་རྣམས་  
བཟུང་རོ། །

གཉིས་པ་ ཉལ་བའི་ཀྱན་སྤྱོད་ལེགས་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། ཐུན་མཆམས་ཡིན་པས་  
དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། རེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་  
ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་སྤྱོད་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་ཆ་  
བར་བ་ལ་བབ་པའི་ཆེ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྲུང་བ་རྣམས་



གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དེ་བརྟན་ན་དགེ་བའི་ཚུགས་  
 ལ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་ཁིང་ཕན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །  
 གསུམ་པ་ཉིལ་པའི་ཀྱན་སྦྱང་དངོས་ནི། ཉལ་བའི་ཆེ་ན་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་རྟེན་  
 པ་བརྒྱས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཁྲོ་གཡམས་པ་ཕབ་སྟེ་རྟེན་པ་གཡོན་པ་གཡམས་པའི་  
 རྟེན་དུ་བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ། །སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་  
 དུད་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སེའྲེ་ནི་ལུས་རྩལ་ཆེ་བ་དང་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ་  
 དང་བརྟན་པས་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། མི་ཉལ་བར་རྩལ་འཕྲུར་ལ་བརྩོན་པའང་  
 རྩལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཞོན་ཁིང་གནས་པས་སེའྲེ་བཞིན་དུ་ཉལ་གྱི། ཡི་དྲགས་  
 དང་ལྟ་དང་འདོད་པ་ལ་སྦྱང་བ་དག་གི་ཉལ་སྣངས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་དུག་ཐམས་ཅད་  
 ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུད་འགོ་ཁ་སྐྱལ།  
 ལྟ་གན་རྒྱལ། ཡི་དྲགས་བསྐྱམས་ནས། འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཁྲོ་གཡོན་ཕབ་པའི་ཞེས་ཟེར་རྩམ་  
 གངས་གཅིག་དུ་ན། ཁྲོ་གཡམས་པས་སེའྲེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོང་  
 པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ནའང་བྱན་པ་མི་བཞེད་པ་དང་གཉིད་རྣལ་ཤོར་མི་  
 འགྱུར་བ་དང་མི་ལམ་སྤྱིག་པའམ་ངན་པ་མི་མི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉལ་  
 བ་ནི་རྩ་མ་བཞི་ལས་ཐོག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ཉལ་བའི་སེམས་  
 ནི། བསམ་པ་ཇི་འདྲ་བས་ཉལ་བ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། འོད་  
 ཀྱི་མཆན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་འོད་དང་ཟུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་ཏེ་དེས་གཉིད་  
 ལོག་པའི་ཆེ་སེམས་ལ་ཐུན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་བྱན་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་དོན་  
 དང་ཟུན་པ་མཉན་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱན་པ་གཉིད་  
 དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་

ཡང་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་དེ་དག་ལ་སེམས་དེ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་  
འགྱུར་བ་ཉེ་མདོར་ན་གཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བཞིན་  
ནི། དེ་ལྟར་བྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་ནས་དང་  
དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ལྟར་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་དྲུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་ལྟར་  
བའི་འདུ་ཤེས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་ལ་སེམས་གཞིལ་བར་མི་  
བྱེད་པར་བཅོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་དྲགས་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་ཀྱིས་  
ཉལ་བའོ། །དེས་ནི་གཉིད་མི་འཇུག་ཅིང་ལྟར་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་སང་པར་  
བྱས་སོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཉལ་བ་བསྐྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། ཀྱི་མ་  
བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཉལ་སྣངས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
བགད་ན་ལོག་དུ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སོངླའི་ཉལ་སྣངས་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉལ་  
ལོ་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ལམ་གསུངས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་མི་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་  
དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་རྣམ་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེར་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདུན་པ་བསྐྱེད་  
པའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སོངླའི་ཉལ་སྣངས་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་  
པར་ཉལ་ལོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་ལ་བཅོན་པ་མི་འདོར་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། རི་ལྟར་བདག་  
གིས་དེང་མི་ཉལ་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བཅོན་པས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སང་ཡང་  
དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟེ་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་  
དེ་བརྟེན་ངས་ནའང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེར་བཅོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐུ་པ་གཅེས་  
པར་གདམས་པ་ནི། ཟས་དང་ཉལ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་འདི་ཁ་ན་མ་གོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་  
དུ་སྦྱོང་པ་བྱུང་ན་ཆེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཁྱེགས་པར་སྤང་བས་འཕགས་

པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་དྲངས་ཏེ་རི་ལྷར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལྷར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་པ་  
 པ་ལྷོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་མཆམས་སུ་སྦྲར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་  
 ཚུལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་དང་བྱུན་  
 མཆམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནམས་ནི་འདི་ནས་བརྒྱད་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་  
 ནམ་གང་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྲར་བར་བྱའོ། །བྱུན་མཆམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་བཤད་  
 ཟེན་ནོ། །

ལྷར་བཤད་པའི་པཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་འདི་ནམས་ལལ་ཆར་དཔྱད་བསྟོམ་  
 བས་ཆེ་བས་གཉིས་པ་དཔྱད་བསྟོམ་གྱིས་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་ཏོག་དགག་པ་ལོ་གསུང་  
 རབ་ལ་རྟོ་བ་མ་ཐོགས་པའི་བྱུན་པོ་དགག་པ་དང་། དཔྱད་འཛིག་གི་སྟོམ་གཉིས་མི་ཤེས་པའི་འབྲུལ་  
 པ་དགག་པ་དང་། སྟོམ་ལ་པོ་པོ་མིན་དུ་རྒྱུད་པའི་མཐམས་སྟོམ་དགག་པ་དང་། གསུང་རབ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཅམས་ལེན་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་འཛོལ་བ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་  
 དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་མན་  
 དག་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཤར་དང་སྟོམ་གྱི་ཆད་ལ་ནམས་ན་  
 རེད་ སྟོགས་སྟོམ་བ་པོ་འདི་དང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་མས་དག་དུ་མ་ཤར་བ་གཙང་གཅིག་  
 གསུངས། ལམ་སྟོམ་པའི་ཆེན་ལུལ་ལ་ཡང་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཛིག་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱ་  
 སྟོམ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ནམས་ནི་མཆན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཆང་བྱ་བ་  
 ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིས་ཟེར་རོ། །གྲིམ་པ་དེ་དགག་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་།  
 ཐོག་མའི་ཤེས་བཤད་མཐན་པོ་ངོས་བརྒྱད་བ་དང་། ཤེས་བཤད་དེ་བསྟན་པ་རྒྱལ་པའི་རྟོན་ཡིན་པར་  
 བཤད་པ་དང་། རབ་ལུགས་དཔྱད་འཛིག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དུག་ལས་

དང་པོ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པའི་ཅལ་ཅེས་ཡིན་པ་ནི་ འདི་ནི་ཉམས་  
 ལེན་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་  
 ལས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐབས་ འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་  
 རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་དོན་ རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་བློར་གི་ཤེས་རབ་  
 འབྱུང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པ་ལྟེ་ ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་  
 གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་  
 ཆོགས་ལོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་པ་ལས་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་རྒྱར་པའི་བསམ་  
 བྱུང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་  
 རྒྱར་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་། ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམས་  
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་  
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་  
 ཉམས་སུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་དང་པོར་གཞན་ལས་མཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་  
 བྱེད། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསམས་  
 ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་  
 ཆོམ་དང་བུལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་ཡང་  
 ཡང་དབྱེད་ཀྱིན་བསྒོམ་པ་དང་མེད་ཕྱིད་པའི་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ་ཐོས་  
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ལམ་པ་དེ་ལ་མེད་ཕྱིད་པར་འཇོག་པ་དང་། མོ་སྐར་རྟོག་པས་  
 དབྱེད་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཇོག་  
 སྒོམ་དུ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ནས་རྟོག་གཅིག་བཟུང་ནས་འབྲུག་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ན་  
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་

ཐོས་པ་དང་། བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩོན་དུ་བསམ་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་  
 བརྟེན་སྤྱད་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩོན་དུ་འདྲ་བར་བརྟེན་པ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བརྟེན་སྤྱད་  
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྟེན་སྤྱད་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩོན་དུ་  
 འགྲོ་བའི་བརྟེན་སྤྱད་པ་དེ་བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་  
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བརྟེན་སྤྱད་བྱང་གི་ཤེས་རབ་  
 འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་བྱུང་  
 བའི་ཤེས་རབ་མང་ལ་དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པ་མང་བ་དང་། དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་  
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་དེ་ཇི་ཙམ་མང་བ་བཞིན་དུ་བརྟེན་སྤྱད་པས་ཉམས་  
 སུ་ལེན་པ་མང་ལ་དེ་མང་ན་རྩོན་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་མང་བས།  
 རྟོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་  
 ཉམས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་པ་དེ་བརྟེན་སྤྱད་པ་མིན་  
 པར་ཕྱི་ལོ་ཆུ་གཙོད་པ་ཙམ་དང་བརྟེན་སྤྱད་པ་ན་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་བརྟེན་  
 ན་ནི་དགྲ་ས་གཞན་དུ་བརྟེན་ནས་ཆུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གསུངས་  
 པ་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་རབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་གསུང་རབ་  
 སྦྱིལ་ནས་གཞན་གྱི་ལེགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་མ་ནོར་བར་བཞོད་པ་ལ་  
 མང་དུ་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱས་པར་འགྱུར་རོ། །  
 གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་གནད་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ནི། འདི་དག་གི་གནད་མ་རྟོགས་  
 པའི་རྟགས་སུ་མདོ་སྟོགས་སམ། ལྷན་སྦྲེལ་སྟོགས་ལ་མང་དུ་སྦྱངས་པ་ཞིག་དང་གཞན་  
 ལ་སྦྱང་བ་ལེ་མ་བྱས་པ་གཉིས་ད་གཤིད་སྦྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉར་  
 མི་འོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱབ་པ་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ལྟོགས་མོགས་བྱས་

ན་མཆང་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་གིང་ས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་གཏན་ཆགས་པར་  
 བྱུང་བཡིན་ནོ། །གསྐྱེས་པ་སྒྲིམ་དང་བསྒྲིམས་བྱུང་མི་འདྲ་བ་ནི་དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་  
 རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དེ་བསྒྲིམས་བྱུང་མ་ཡིན་མོད་འོན་  
 །ཀྱང་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། འགལ་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟགས་  
 མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྟེ་ལ་སྒྲིམ་གཏན་མི་སྟིད་པར་འགྱུར་དེ། འདོད་པའི་ས་ལ་སེམས་གནས་  
 ད་ཀྱི་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ས་མཐོན་པོར་རྒྱུད་པའི་ཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་  
 རྒྱུངས་ན་མ་སྟེས་པ་ན་བསྒྲིམས་བྱུང་བསྟེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པའི་སོ་  
 དེ་ལ་བསྒྲིམས་བྱུང་མེད་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་  
 པ་སྒྲིམ་གྱི་ཐུན་ཅི་ནི་དེས་ནི་སྒྲིམ་ཞེས་པ་ནི། སར་ཕྱིན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་  
 བ་ལས། སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་བསྒྲིམ་བྱེད་དོན་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་  
 པ་ལམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའི་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་དད་པ་སྒྲིམ་  
 སྟོང་རྗེ་སྒྲིམ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེར་བསྟེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་  
 དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་དགོས་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་བསྐྱར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་  
 ཅོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 གོམས་པར་བསྐྱར་དེ་སྒྲིམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ།

དཔྱད་པ་དང་སྒྲིམ་འགལ་བར་འདོད་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་  
 རྗེ་བརྟན་བུམས་པས། རེས་འབྲེད་ཡན་ལག་རྒྱུར་པོའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི། ལམ་  
 དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་དང་རེས་  
 ཅོག་སྒྲིམ་པའི་ལམ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་

སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཁོང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་དངོས་སྒྲིམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཟེར། ཁོས་པའི་དོན་  
ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་ཡང་སེམས་པ། བསམ་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཞིག་ནས་དགུས་  
ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛོག་པ་དང་། དོན་དགུ་པོ་དེ་འབྲེད་པ་དང་། རབ་དུ་མས་པར་འབྲེད་པ་དང་།  
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེས་པར་རྟོག་པ་དེ་  
འབྱུང་། ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་དེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་  
པ་ལ་དཔུང་ནས་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲིམ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཅད་གང་གི་གནས་  
སོ། རྟོག་པ་སྒྲིམ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུད་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། རིགས་པ་ནི་དེ་རྣམ་ན་  
དད་པ་སྒྲིམ་པ་དང་ཆོད་མེད་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་  
རྟག་བསམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔུང་ནས་སྒྲིང་དགོས་  
པ་ལ་སྒྲིམ་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་སྟེ། སྒྲིད་འཇུག་དང་། བསྐྱབ་  
བདུས་ལས། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒྲིམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བཅུམས། ཞེས་གཞུང་དེ་གཉིས་  
སུ་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བདུས་  
ལས། དེ་བས་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིད་དང་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཏང་  
བ་དང་བསྐྱབ་བ་དང་དག་པ་དང་སྟེལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུས་  
ཡོངས་སྒྲིད་དག་ཅ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཏང་བསྐྱབ་དག་སྟེལ་བ་ཞི་བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་  
ཅད་སྒྲིམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུད་ཞིག་ལ་མི་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པོ་ཐོག་མའི་ཉེས་བཤད་མཁན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་  
ཅད་མཆན་འཛིན་ཡིན་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་གོགས་སུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་  
ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་འདི་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་དྲ་ཤང་གི་  
ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་རྣལ་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་

བྱའོ། །གསྐྱེས་པ་ཉེས་པ་གད་དེ་འབྲ་བ་སྐྱེན་པའི་རྩལ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེན་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་  
ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་གོགས་ཀྱང་ལོག་ཏོག་འདིས་བྱེད་དེ་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་  
ནི་ཕ་ལ་མོ་ཆེ་མོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྦྱང་ལ་དཔྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་  
ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །བསྐྱེན་པ་རྩལ་པའི་རྒྱུན་དུ་འང་  
འདི་ཆེ་སྟེ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་དུ་མི་འགྲོ་  
བར་མཐོང་ནས་ཞེ་ཅིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པོ་རང་ལུགས་དབྱུད་འཛོག་གི་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁུང་པར་ལ། ཡུལ་གང་ལ་དབྱུད་ཤོམ་  
དང་། གང་ལ་འཛོག་སྒྲིམ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱི་བ་དང་། ལན་གཉིས་། དང་པོ་  
ནི་༥ དེ་ལྟར་ན་ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ་དབྱུད་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་མི་དཔྱེད་པར་འཛོག་པའི་སྒྲིམ་  
གཉིས་ཡོད་ན་ལམ་ཇི་འབྲ་བཞི་དབྱུད་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། ཇི་འབྲ་ཞིག་ནི་འཛོག་སྒྲིམ་ཡིན་  
ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ལན་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྒྲིམ་པ་དང་  
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་མི་དྲག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་  
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབྱུད་སྒྲིམ་དགོས་  
སོ་༥ ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཆན་འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་ལ་རྩུན་རིང་བའི་ཡིད་འབྲལ་  
རྣམ་པ་རེ་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་སྒྲོག་སྒྲོགས་མ་གུས་པ་སོགས་འགོག་མི་རྣམས་  
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་དེ་རྩ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུད་  
ནས་བསྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆགས་ཡུལ་ལ་སྤྱག་པའི་  
མཆན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མང་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྦྱེ་བ་དང་། དག་ལ་ཡིད་དུ་  
མི་འོང་བའི་མཆན་མ་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྤང་དྲག་པོ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་  
ལམ་དེ་དག་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འདྲ་ཡི། སྒྲོའི་འཛིན་སྣངས་



ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་དགོས་པས་དཔུང་སྒྲོམ་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་  
 བྱེད་ཚུལ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བདུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་  
 རི་ཁླར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་བསྐྱབ་པ་  
 ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔུང་ན་སེམས་གནས་པ་སྐྱེར་མི་ཉན་  
 པས་དེ་ལ་ནི་འཛོག་སྒྲོམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ནི་ལྟག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་  
 བྱའོ། །

གཉིས་པ་དཔུང་འཛོག་གི་སྒྲོམ་གཉིས་མི་ཤེས་པའི་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟེན་  
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་དེ་ཁླར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔུང་  
 སྒྲོམ་ཁོན་བྱ་ལ། ཀུ་ས་ལེས་ནི་འཛོག་སྒྲོམ་ཁོན་བྱའི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་  
 པ་དེ་དགག་པ་ལ་ཇུ་ལས་མཁས་པ་དང་ཀུ་ས་ལའི་སྒྲོམ་ལ་དཔུང་འཛོག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ནི་རེ་  
 རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཁས་པས་ཀྱང་ནི་གནས་སོགས་བསྐྱབ་  
 དགོས་ལ། ཀུ་ས་ལེས་ཀྱང་བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་སོགས་བསྐྱབ་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔུང་འཛོག་གཉིས་ཀས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཁྱད་ས་བཤད་པ་ནི་སྒྲོམ་  
 པའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་  
 སྒྲོན་ས་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་ལ། གསུམ་པ་དཔུང་སྒྲོམ་བྱས་པའི་  
 དགོས་པ་ནི་ཚུལ་དེས་སྒྲོམ་པ་མེད་པའམ་ཉུང་ས་ན་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་  
 ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེ་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་  
 ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ནང་ན་  
 ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རི་ཁླར་རི་ཁླར་ཐམས་  
 ཅད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲོམ་ཉེས་པའི་

ཉགས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཇི་ཙམ་བསྟོམས་པ་ཙམ་དུ་བཟླ་བ་ལས་ཆེ་བས་དྲན་  
 པ་རྟུལ་བ་དང་སྤར་སྤང་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་རྟུལ་དུ་འགྲོ་བར་སྤང་ན་ལམ་གོ་ལ་བར་སོང་  
 བའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔྱད་སྟོན་  
 ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་  
 གྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དད་པ་འདར་མང་པོར་འཕེལ་བ་དང་  
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཁིང་སྟོབ་མང་བ་དང་  
 ཐར་པའི་ཐན་ཡོན་ཡང་སྟོད་མ་ནས་མཐོང་བས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་དག་པ་དང་བྱང་  
 རྟུལ་གྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་པ་དོ་མཚར་བའང་དུ་མ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་  
 ནས་དེ་དག་ལ་བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་པ་རྣམས་ཇི་ཉུས་  
 སུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་  
 དཔྱད་ནས་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་སྟོམ་གྱི་  
 རྒྱལ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་ལུས་པའི་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །གསྟོམ་པ་སྟོམ་  
 ལ་གོ་བ་རྒྱུད་པའི་མཁས་སྟོམ་དགག་པ་ལ་འདོད་པ་བཟློད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་  
 ཙེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དཔྱད་སྟོམ་ལ་ངེས་པ་དྲང་བམི་རིགས་ཏེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་  
 ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་བརྟན་པོ་བསྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 དཔྱད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་ནས་སྟོམ་གྱི་རྒྱལ་ལ་  
 གོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ན་རེ། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་པ་ཆེས་མང་བར་བྱས་  
 ཏེ་དཔྱད་སྟོམ་གྱིས་བསྐྱངས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་  
 གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཉིང་འེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེའི་ལཱ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་

ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐར་མ་གྲུབ་པ་གསར་  
 དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་དཔུང་ན་དེ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མ་གྲུབ་  
 བར་དུ་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་ལ་འཛིག་སྒྲིམ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་  
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྐར་ལ་དུ་དཔུང་སྒྲིམ་མང་ན་ཉིང་  
 རེ་འཛིན་དེའི་གོགས་སུ་འདོད་ན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབ་ལུགས་ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་  
 དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་གསལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་  
 གསེར་དང་དངུལ་ནི་མགར་བ་མཁའ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྟེགས་ཤིང་ཡང་  
 དང་ཡང་དུ་རྒྱར་བ་ཀྱས་ན་རྩི་མ་དང་སྟིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་  
 ཞིང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ནས་ན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅི་འདོད་འདོད་  
 དུ་བསྐྱར་བས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། རྩོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་  
 ཉེས་སྦྱོད་ནམས་ལ་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲིམ་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་  
 ཉེས་དམིགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིམ་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའམ་སྦྱོ་  
 བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྟེགས་པ་བཞིན་དུ་ནག་སྟོགས་ནམས་  
 ལས་ཡིད་བྱིར་སྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྩི་མ་དེ་དག་སྦྱོང་ལ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་  
 ཏན་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའི་  
 ལས་འབྲས་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་  
 བ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསྒྲིམ་པ་སེམས་  
 བརྒན་པར་འགྱུར་བའམ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་རྒྱར་བ་ལྟར་  
 དཀར་སྟོགས་ནམས་ལ་ཡིད་མཛོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་

ཆོས་ཀྱིས་སེམས་རྒྱལ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུར་ན་ཞི་ལྷག་གང་བསྐྱབ་པར་འདོད་  
 པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏང་པ་ན་ཆོག་ས་མེད་པར་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དུང་སྒྲིམ་ནི་མི་རྟོག་  
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་  
 པ་ཐོག་ས་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་མ་གར་བའམ་མ་གར་བའི་སློབ་མ་མ་ཁས་པ་ཞིག་གིས་  
 གང་གི་ཆོ་གསེར་རམ་དངུལ་ཞིག་རྩི་མ་དང་སྟེགས་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།  
 དུས་དུས་སུ་མེར་བསྟེགས་ཤིང་ཆུས་བཀྲས་ན་རྒྱན་དེ་དང་དེ་དག་དུ་བྱ་བ་མཉེན་ཞིང་  
 ལས་སུ་རུང་བའི་ཆུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལ་མགར་བའམ་  
 མགར་བའི་སློབ་མ་མ་ཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་དུང་གྱིས་  
 རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་  
 གང་གི་ཆོ་སེམས་དེ་བརྒྱལ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྩི་མ་དང་སྟེགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་  
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོབ་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་  
 དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་  
 པར་དགའ་བར་བྱས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་  
 མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་  
 བྱིན་དུ་ཉེ་བར་འབྱོར་བ་དང་བྱིན་དུ་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་མི་འགྲུལ་  
 བར་འགྱུར་ཞིང་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་  
 ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པའི་ཉིང་  
 རེ་འཛིན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཅི་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་  
 མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་རྫོང་ཤུགས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་

བ་གཅོད་པར་གིན་དུ་སྒྲ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་པའི་སྒྲོན་ས་སེམས་གཟེངས་  
བསྟོད་པ་ཡིན་པར་ཆད་ཅུ་མས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་རྟུག་  
བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་པའི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་  
ན་ཤོད་པ་གཅོད་པར་གིན་དུ་སྒྲ་སྟེ་ཤོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་  
གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་སྒྲོ་བས་བསྐྱགས་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པོ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གསུང་  
རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གོང་མའི་གསུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་དེས་ན་བཤེས་གཉེན་ལ་  
དད་པ་སྦྱོང་བ་ནས་འདུག་སེམས་སྦྱོང་བ་མན་ཆད་ལ་ངེ་ཅམ་དུ་མང་དུ་བསྒྲུབས་པ་  
དེ་ཅམ་དུ་མཁས་པ་དགེས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་དུ་འབྱུབ་པ་  
ཡིན་ནོ། །འཛིག་སྒྲོམ་དུ་མ་ཟད་དཔུང་སྒྲོམ་རྣམས་ལ་འདར་བྱིང་ཤོད་གཉིས་དང་བུལ་  
བར་བྱས་ལ་བསྐྱང་དགོས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་མཁས་པ་རྣམས་  
སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་འབྲེགས་པ་དེའི་དམིགས་སྒྲོར་ལ་ངེས་ཤེས་བྱང་པའི་ཕྱིར་  
དུ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་གིས་  
སེམས་ལ་བསྐྱོར་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པའི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། མཐའ་དག་པར་  
འཆད་ཅིང་ཆོས་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཉན་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ན་ཆོས་གྲུའི་  
སྒྲོའི་འཁུལ་འདྲ་བ་སྒྲོག་དུ་བསམས་པ་ལ་འོང་དཀའ་གསུང་བ་ནི་གིན་དུ་ཡོགས་ཤིང་  
མད་པས། ད་རེས་དམིགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཟེར་ནས་འབུས་ཅམ་རེ་བྱར་མི་རུང་  
སྟེ་དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཞེས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་པ་དང་  
ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པོ་རྒྱལ་པོའི་ཁྱིད་ཡིག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ འོན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་  
འབྱེད་ཤེས་པ་སྤྲོད་མཐའ་རུ་སྤྱང་བས་སྤྱོད་རྒྱ་ཉི་བར་བརྩམས་པ་རེ་ཡང་གཏུ་བྱ་བྱའོ།

གསུམ་པོ་དབྱེད་བསྐྱེད་གཅེས་པའི་ཚུལ་ནི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་  
དུ་འཆར་མི་འཆར་ནི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་མ་རྟེན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་  
སྤྱང་ཞིང་རྗེ་སྤྱོད་ལ་མ་སྦྱངས་པ་ནམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་དེ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་  
ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་ནམས་ཀྱང་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་རང་གིས་གང་ལ་སྦྱངས་པའི་  
གཞུང་དེ་དག་གི་སྤྱོགས་སྒྲ་མར་འོང་བར་སྤྱང་བས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་  
པར་འདུག་ནའང་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིམ་སོ། །སྤྱོད་ཚུལ་  
ལ་ལོག་ཏོག་དགག་པ་བཤད་ཟིན་དོ། །

༩ གཉིས་པ་བསྐྱེད་ནས་སློང་ལྷར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ།

ད་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་མ་དེ་  
ཐུ་མས་རི་ལྷར་འབྱིད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བསྐྱེད་ནས་  
སློང་ལྷར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་  
བརྒྱལ་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་རི་ལྷར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་  
ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལོ། །དང་  
པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དལ་བ་ངོས་བཟུང་བ། མི་ཁོམ་  
པས་མི་ཁོམ་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་པ་ལས། ཚུལ་  
ཁྲིམས་ཀྱི་མཐུ་ས་ བྱེ་བྱག་དུ་ དུད་འབྱོའི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་འབྱོ་བ་བྱིང་ནག་ནས་པ་དང་ལ་འབྲོར་  
བ་མོགས་ དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། ཉེ་རྩ་ཟད་སྤྱིར་ མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྱོད་ པོ་རྟེ་དེར་མི་སྤྱོ་ཞིང་

མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་ཁྲིམས་དེ་ཡིས་དལ་བ་ བརྒྱད་ ཉམ་ཏུ་སྒྲིལ་ པར་འགྱུར། །  
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བཞི་དལ་བའོ། །གཉིས་པོ་མི་ཁོམ་  
 པ་བརྒྱད་ནི་ ལོང་ཞེ་ན། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་  
 ཉིད། །ཡི་དགའ་ས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀུལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་  
 མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །མཛོར་སྐྱེ་བ་སྐྱེན་ཁིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། །ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་  
 རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་ པོ་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱུ་བ་པ་མི་དལ་བའམ། མི་ཁོམ་ པོ་ལྟོན་བརྒྱད་  
 པོ་ རྟེན་དག་དང་བུལ་ པོ་ལོ་ཁོམ་པ་ འཛིན་དལ་བ་ བརྒྱེས་ པོ་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་ ཅས་  
 ནི། རྟེན་ལོས་ཉོན་ཁྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བརྒྱུག་པའི་སྒྲུང་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་  
 ཀུལ་པོ་བདེ་སྐྱོད་ བཟང་པོ་ལ་གདམས་པ་དེ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་བ་ལས་ཉོན་  
 ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བྲུངས་པ་ལ་ཐུག་པས་དེ་བརྒྱུག་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བར་  
 དགོངས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 རོ། རྟེན་ཡང་འཁོར་ནམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་ འདི་ལོ་ས་ཆོགས་ཀྱི་  
 དབང་དུ་བྱས་པའང་ཡོད་མོད་ ཀྱང་འདིར་ནི་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤོད་འདི་  
 ས་ཆོགས་རྩར་ན་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ཁིང་ཆོས་ཆོགས་རྩར་ན་འང་ཁ་ཅིག་དགོ་སྤྱོད་མ་མེད་པས་མཐའ་  
 འཁོབ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་དགོ་སྤྱོད་མ་འདི་རྩར་འབྱེད་སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ཡང་འཁོར་  
 རྩར་བཞིའི་གཙོ་བོ་དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབྱུས་ཡིན་གསུངས་སོ། །  
 ཡིད་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་སྐྱེན་ པོ་དང་རག་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་སྐྱགས་ པོ་དང་ཡན་ལག་དང་  
 རྩ་བ་སོགས་མ་ཆང་བའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་ཆོ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་  
 གཞིས་སྤྱ་སྐྱེས་པའི་ ཀུལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་ དངོས་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་

ནི་ཐུང་དོར་གྱི་གྲོན་སྒོན་མཁན་མེད་པར་གཤམ་པར་མི་རྩས་ལ་གསུམ་པ་ནི་དམ་པའི་  
 ཆོས་ལ་མི་མོས་པའོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུབ་ར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་རྩུང་  
 ཟད་སྒྲེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་པོར་མཆོམས་མེད་པར་མནར་བས་སྒྲིབ་པར་མི་རྩས་  
 པ་དང་རྩ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་བཤམ་སྤྱིངས་འབྲེལ་པར། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་  
 མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་ཅིང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་  
 ཉག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་རྩ་ལ་བཤད་དེ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་  
 པའི་གནས་འབྲས་བྱ་ཆེ་པའི་ཚོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་  
 དེར་སྒྲེས་མ་ཐག་དང་འཆི་བའི་ཆེ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་  
 འགགས་ནས་བསྐྱེད་ཆེན་མང་པོར་གནས་པར་མངོན་པ་ནས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་  
 མེད་ན་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་མི་ཁོམ་པར་མི་རིགས་པས་དེར་སྒྲེས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་  
 ཉི་ཐར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། །ཉག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་  
 རྩ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཁྱིམ་པས་གཟུགས་མེད་དང་འདོད་རྩའི་སོ་སྒྲུབ་མི་ཁོམ་པར་གསུངས་  
 མོད་དེས་ན་དེ་དག་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཁྱེས་བྱ་སྟེ། བཤམ་སྤྱིངས་འབྲེལ་པ་ལས། གནས་  
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཁྱེས་བྱའོ། །ཁྱེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་རྒྱ་འབྱོར་གཞན་འབྱོར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྷ་དངོས་དང་  
 རྒྱ་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་  
 མ་ཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྒྲེས་པ་ནི་འཁོར་རྒྱུ་  
 བཞི་རྒྱ་བ་ཡོད་སར་སྒྲེས་པའོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་ནི་སྒྲེན་རྒྱགས་སུ་མ་སོང་ཁིང་ཡན་  
 ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མིག་ན་སོགས་ཆང་བའོ། །ལས་མ་ཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་མཆོམས་



མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་  
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་  
 པ་སྟེ་འདུལ་བ་ནི་འདིར་རྩེ་སྟོང་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །**གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི་**ལུ་ཡོ་དེ་  
 རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཤིང་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་གི་འཕྲོར་བ་ཞེས་  
 བྱའོ། **གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་སྐྱ་བཤད་པ་དང་དོགས་གཙོད་གསུམ་ལས་དང་པོ་**གཞན་འཕྲོར་  
 ལུ་ནི། སངས་རྒྱུ་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བཟླན་པ་གནས་དང་དེ་རྩེས་འཇུག།  
 གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བརྟེ་བའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་བྱོན་པའམ་འབྱུང་  
 བ་ནི་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་  
 ནི་ཞོ་ཡི་སྟིང་པོ་སྟོ་བྱ་སྟེ་གནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་དང་། རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོའོ། །དང་  
 པོ་ནི། འོངས་སྐྱུའི་གནས་འོག་མེན་དང་། སྐུལ་སྐྱུའི་གནས་རྩེ་རྩེ་གདན་དུ་རྩེ་རྩེ་ཕྱུའི་ཉིང་པེ་  
 འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ནི་ཐ་མེད་བྱང་ཆུབ་  
 ཉིད་ནི་ཟེར། ལ་འདུག་སྟེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་  
 སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱོན་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བཟླན་པ་གནས་  
 པ་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱོན་ཆོས་བཟླན་པ་ནས་ཐུ་ངན་ལས་མ་འདས་པར་དུ་དོན་དམ་པའི་  
 དམ་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་  
 པ་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་པོ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་  
 སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་རྩེ་རྩེར་རྟོགས་པ་ལྟར་བཟླན་པ་ལ་རྩེས་སུ་  
 འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྟོང་བརྟེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱིན་པ་པོ་དང་སྐྱིན་བདག་གིས་  
 ཆོས་པོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའོ། །**གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་ནི་**དེ་ལུ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་  
 ཅིང་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་འཕྲོར་རོ། །**གསུམ་པ་དོགས་གཙོད་ནི་**ཉན་

ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འཁྲོར་བཞི་ནི་ད་ལྟ་མ་ཆང་བར་སྤང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་  
 རྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲུག་  
 པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ཆང་དུ་རུང་ངོ་། །འདིར་གཞུང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་  
 སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཞལ་བཞུགས་པ་སངས་རྒྱུས་དེའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་རྟོན་  
 བཞིན་པ། རྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ། སངས་རྒྱུས་སམ་  
 དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གང་ཟག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སོགས་མཐོང་  
 བས་མིག་རྟེན་བྱས་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་འདྲུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དགྲ་བོ་ཅོམ་པ་ལོགས་  
 འོངས་ཀྱི་གདམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་སྤྱིན་བདག་སོགས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་སྤྱིང་བཙེ་བས་ཆོས་སོས་སོགས་  
 ཀྱི་མཐུན་རྟེན་སྟེར་བ་དང་མུར་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་  
 ལ་བྱེད་པར་འདྲུག་པས་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་དངོས་སུ་ཆང་བ་དགའ་ཡང་དོད་བྱབ་ཅིས་པས་ཆོག་པས་  
 གཞན་འཁྲོར་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་གོ་ཆོད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དལ་འཁྲོར་དོན་ཆེ་བས་མ་པ་ལ་བྱོན་ལས་དང་པོ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་  
 དུད་འགྲོ་རྩར་མི་རིགས་པ་ནི། གདན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་  
 བསྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་གྱི་རྩོན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྤྱིག་བསྐལ་སེལ་བ་  
 ཅོམ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་བདེ་འགྲོར་སྤྱིས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་  
 རྟེན་སྒྲོལ་སྤྱིངས་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བུ་ཁྱོན་ཟབ་ཁ་ནས་འབྲུངས་པ་ཡི། །རྩ་ལོ་  
 ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། རྟོན་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་སྤྱང་  
 བ་ལྟར། །འཆོ་བའི་འཛིག་རྟེན་རྟེ་ཆེ་འདི་ལོ་བདེ་བྱོད་དང་ལྟར་པོར་འདོད་རྣམས་དེའི་ཐབས་  
 འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའང་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེས་  
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱས་པས་རྩས་ཀྱང་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་



དུ་སྤྱིང་བའི་རྟེན་བསྐྱགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཡམ་ཆད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་  
 པས་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་སྤྱི་ཚུལ་སྤྱི་མ་པའི་རྣམ་པ་ནི་དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་  
 པ་འདི་བདག་གིས་ཅི་འདྲི་བྱེར་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་  
 གིས་རང་བསྐྱུས་པ་དང་ཚྲིངས་ཆད་པས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རན་འགྲོ་ལ་སོགས་  
 པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཐར་པ་འདི་  
 དོན་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཡང་གནས་དེ་དག་དུ་ལོག་ནས་འགྲོ་ན་ནི་རིག་སྐྱགས་ཀྱིས་  
 ཚྲིངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པའོ་སྤྱི་མ་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་སྤྱོད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔལ་པོས། མི་ལྷོས་  
 གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ཡི། །པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐྱོར་པའི་ས་པོན་བསྐྱུན། །ཐོ་མེད་  
 བྱང་ཚུབ་དཔལ་གྱི་ས་པོན་མཆོག་ །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ལས་སྐྱག་པའི། །ཡོན་ཏྱན་  
 ལྷན་མི་འཆིད་པའི་རྟེན་གྱི་མི་རྣམས་ནི། །ཐོ་རྩོན་སུ་ཞིག་སྤྱི་པོ་འདིར་རྟེན་དེ་འབྲས་  
 པོ་མེད་པོར་བྱང། །སྟེ་བྱད་མི་རིགས་ཅེས་དང་། སྤྱོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་  
 དལ་བ་རྟེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དག་གོམས་མ་བྱས་པ། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་  
 གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚྲིངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་  
 ཏོགས་ནས། ཚྲིངས་པས་བྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་ལུག་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་  
 ཆོ། །རྒྱ་རན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། །དཔལ་མེ་བཟོད་དགས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་  
 གི་ལུས་ལ་བསྐྱེགས་གྱུར་ན། །འགྲོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་  
 འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། །གིན་དུ་རྟེད་དཀའ་ཡན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་སྐར་ཏེ་རྟེད་  
 དཀའ་དཀའ་རྩར་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ཐུན་བཞིན་དུ། །བྱིར་ཡང་དཔལ་  
 པ་དེར་བྱིང་ན། །སྐྱགས་ཀྱིས་ཚྲིངས་པ་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་

མེད་དུ་ཟད། ཅིས་སྒོངས་པདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། པདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲིལ་ནས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོན་པས་སྒྲོང་པའི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅམ་ཐར་དང་སྐྱར་བཞི། དག་པོ་ཤེས་སྒྲིལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་པ་ལ། དལ་བ་འབྱོར་བ་མེད་ལུས་ཐོབ་པ་དུན་ནམ་གསུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་འདུག་རེས་ཀྱིས། གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་པ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འདུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་མཐུན་ཤིང་ཆོང་བའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་གནས་པས། གཤམ་ཏེ་འདི་འདྲིའི་དུས་སུ་པདག་ཉིད་རྒྱུ་འབྱེད་གཡང་སར་མི་ལྟར་བར་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་ན། སྤྱི་ལོ་གཡང་སར་ལྟར་ཆར་བས་གཞན་དབང་དུ་འདུག་དགོས་པར་འགྱུར་བ་འོ། །དེ་ལས་སྤྱིས་ནས་གཞིན་གང་གིས་སྒོང་བར་འགྱུར། ཏེ་མི་འབྱོར་ཞེས་འདུག་པ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལན་རེ་རེ་བཏོན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དུག་པོ་སྒྲོང་མཆན་གྱིས་སྒྲོང་ཆུལ་གྱི་དུས་པ་ཞི། དེ་ལྟར་མཐར་སྐྱེ་བ་པ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཀྱང་མེད་ཅམ་ཐོབ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོག་པའི་སྐྱེ་བ་པ་དང་ཆུལ་སྤྱིས་དང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཉེན་འདིས་བདེ་སྐྱེ་བ་དུ་བསྐྱེ་བ་ལུགས་ནམས་ཀྱང་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་མེད་ཅམ་ཐོབ་དང་རེས་ལེགས་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བའི་ཉེན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཉེན་མཆན་དུ་མ་འབད་པར་ཆུད་གཟན་ན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོང་ནས་ལག་སྒོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་བྱུང་བ་སྤྱི་མར་ཡང་བདེ་བས་ཤོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དལ་བའི་ཉེན་མི་འཐོབ་པ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟར་མར་འབྱུང་བས་དེ་བས་བསྐྱེ་བ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྐྱེ་བ་དུ་བསམ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། མི་གང་ཞིག་ད་ལྟ་དགོས་སྐྱེ་བ་པའི་མི་ཡི་ལྟོས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཀྱང་ས་མེད་དུ་བསྐྱེ་བ་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་སྒོང་དོར་ལ་སྒོངས་པས་སྤྱི་མར་ཡན་པའི་བསྐྱེད་

ནམས་ཀྱི་གཏེར། རྒྱང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གསོག་པ། རྟེན་གཤམ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་  
 ཏུ། རྟེན་གཤམ་མི་བཟད་པའི་གནས་སུ་སྦྱོར་རྟེན་སྤྱི་ཁབ་པར་འབྱུག ལམ་  
 འགྱུར་རྟེན་པེན་ན་རིན་ཆེན་གྱི་ཕྱིན་ཆོང་པའི། ལག་པ་སྟོང་པས་རང་བྱིས་ཏུ་བཞོར་  
 བ་བཞིན་ཏུ། རྟེན་ཡོང་ཁྱར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་དགེ་བཅུ་འཛིན་དབང་གིས་ཡིན་པས་ད་ཏུང་དགེ་  
 བཅུ་འཛིན་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། བྱིན་ས་ཡང་ནི་མི་ལྟོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་  
 ལོ། རྟེན་ལྟོས་མ་ཐོབ་པར་ཡོང་བདེ་བའི། རྟེན་ལྟོས་ཡོད་ན་མེད་དོ་དེ་ལྟར་བདེ་བ་  
 མེད་ཅིང་རྟེན་གཤམ་པས་ལྟོན་ཡིན་ལ། རྟེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆེ་བསྐྱུས་  
 པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྟེན་ལས་མཆོག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཡོང་གཞན་མེད། རྟེན་གསུངས་  
 པ་ལྟར་རོ། བདུན་པ་སྟོང་ཆུལ་དེའི་ནམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཆུལ་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་དང་བཅས་པ་  
 རི་དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྟོང་འབྱུག་  
 ལས། འདི་ལ་ཁྱ་རྒྱུན་བྱིན་ནས་ནི། རྟེན་རང་གི་དོན་བྱེད་ཆུག ལམ་པ་མེད་  
 པར་འདི་ལ་ནི། ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་  
 ནས་ནི། རྟེན་གཤམ་ཆུ་པོ་ཆེ་ལས་སྦྱོལ། གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། རྟོང་ས་  
 པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག རྟེན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཤོ་ཏོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་།  
 སྦྱིན་བྱས་ཕྱག་འཆོལ་བྱང་ལ་ཞོན། གཙང་པའི་ཉ་དང་སྟེའུ་ཟན། ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་བསམས་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་སྟེན་དཀའ་དཔེ་དང་། དེ་ལྟར་རྟེན་  
 དཀའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དཔེ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་སྐྱབ་མཁན་དཀོན་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ན་འང་ཞིག་པ་  
 གསར་མོགས་ཆེ་ཆུལ་དང་། དམིགས་པ་དེ་དག་གི་ནམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཆུལ་དང་། རྟོང་པའི་  
 ལག་རྟེན་དང་། ལྷད་པར་བཞི་ལྟར་དུ་སྦྱོར་ཆུལ་དང་། རྟོང་མན་གྱིས་སྟོང་ཆུལ་གྱི་དུ་བྱས་པ་

བརྒྱུད་ལམས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས། རན་འགྲོ་ནས་  
 སྒོ་འཕྲོས་ཏེ་སྤར་རྒྱུ་འགྲོ་དེར་སྐྱེ་བཞི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་འདྲེ་བ་དང་དེ་ནས་སྒོ་འཕྲོས་  
 ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བཞི་དེ་བཞི་ནི་གཤམ་གསུངས་པའི་ཕྱག་གི་སེན་མེད་ཅེ་མོས་ཐུངས་པའི་རྩལ་  
 དང་འབྲེལ་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་སྒྲིལ་གཉིས་ནས་སྒོ་འཕྲོས་ཏེ་རན་འགྲོར་འགྲོ་བཞི་ས་ཆེན་  
 པོའི་རྩལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་སྒོ་འཕྲོས་ཏེ་སྤར་ཡང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བཞི་ཕྱག་སེན་  
 གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོ་གཉིས་  
 ཀྱི་ནས་སྤྲོད་པར་དགའ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་དགའ་རྒྱུ་མཆན་ནི། དེ་ཙམ་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་  
 བ་རང་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན་དེའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། སལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་  
 རྟོག་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོ་མོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །པ་རྒྱུ་དེ་ལོག་ཞེས་  
 པ་གས་ཆེ་པའི་རྒྱུ་མཆན་དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་སྒོ་འཕྲོས་ནས་དེས་  
 པར་རན་འགྲོར་འགྲོ་བོ་གས་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་མི་ལ་སོགས་  
 པའང་ཕལ་ཆེར་དམ་པ་མིན་པ་མི་དག་བརྒྱལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་  
 པ་མང་ལ་དེས་ཀྱང་རན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་ལ་ཁོང་ཁོང་བརྒྱུ་བྱས་ཏེ་གཤམ་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱང་བསྐྱལ་པར་མཛར་མེད་དུ་གནས་དགོས་  
 རྟོག་སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྤྲོད་བསགས་པའི་སྤྲོད་པ་འབྲས་བུ་མ་སྤྲོད་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་  
 བཅོམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རན་འགྲོར་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་གནས་  
 དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟེས། གསུམ་པོ་དལ་འགྲོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུབ་པ་དགོན་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཀླུང་རན་  
 འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱར་བསགས་འདག་དེས་སུ་སྤྲོད་ཞིང་། གསུམ་དུ་འབྲུག་པའི་སྒྲིལ་སྤྲོད་པར་  
 བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མི་དགོན་ཀླུང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གིན་དུ་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་  
 རན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་རན་འགྲོར་སོང་ན་དགེ་བཞི་མེད་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པས་

བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཡང་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་  
 འདུག་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར།  
 མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། ཀྱང་ཆོད་གེ་སྤྱོད་  
 སྐལ་ལྡན་ཡང་། དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། ངན་མོང་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོངས་  
 པ་༥ རྟེན་ཆོད་བདག་གི་ཅི་བྱར་ཡོད། དགེ་བ་དག་གྱང་མ་བྱས་ལ། སྤྲིག་པ་དག་  
 གྱང་ཉིར་བསགས་ན། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། བདེ་འགྲོའི་སྤྱོད་ཡང་ཐོས་  
 མི་འགྱུར། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཤེད་སྤྱིག་ཉལ་ཁོང་  
 གི་རྩལ་ལ་རུས་སྐལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། མི་ཉིད་ཁོན་དུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས། སྐད་  
 ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྲིག་པས་གྱང་། བསྐྱེད་པར་མཉམ་མེད་གནས་འགྱུར་ན། ཐོག་  
 མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྲིག་གིས། བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འཛིན་པ་ངན་འགྲོན་ཡང་སྤྲིག་ཆེ་བ་སྤྱོད་ཆུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངན་འགྲོའི་  
སྤྱིག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ནམས་ཟད་ནས་ཡང་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པས་  
ཐར་བར་མི་དཀའ་འོ་སྟུང་ན། སྤྱིག་བསྐྱེད་ཏེ་མྱོང་བ་ཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་  
ལ་གསེག་པས་ངན་འགྲོན་གི་འཕྲོས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་བརྒྱད་དགོས་པས་ཐར་བར་  
དཀའ་སྟེ། ཆོ་སྤྲོ་མར་བསགས་པའི་ལས་དེ་ཅུམ་གྱི་འབྲིས་ལྟ་ཁོན་མྱོང་བར་གྱུར་ནས།  
ལས་དེའི་རྩས་པ་ཟད་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ངན་འགྲོ་ལས་རྣམ་པོར་ཐར་པོར་འགྱུར་སྟུང་ན་མི་  
འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྤྲོར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིག་བསྐྱེད་  
དེ་ནི་མྱོང་བ་ཞིན་དུ་ཡོང་། སྤྱིག་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་རྒྱུའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་གཞན་དག་རལ་  
དུ་སྤྱོད། བསྐྱེད་པས་དུ་གསེག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩ་པོ་དམིགས་པ་  
དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ་བྱེད་ཆུང་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་རྟེན་



འདི་ཉིས་སྤྱད་ལ་བཀོལ་ན་ནི་མིན་ཏུ་ཆུད་ཆོས་པར་བསྐྱས་ལ་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པས་  
 དུས་འདའ་བར་བྱའི་སྐུ་དུ་སྤྱང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་དེ། བཤེས་སྤྱངས་ལས། རྒྱ་  
 མཆོ་ཆེར་གནས་གཉའ་མིང་བྲག་པ་དང་། །རུས་སྐལ་སྤང་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་  
 ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་  
 མཆིས་པར་མཛོད། །དུད་འགྲོ་ལྷོ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་པ་འདི་  
 འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །གང་ཞིག་གསེར་སྤྱོད་རིན་ཆེན་སྤྱས་པ་ཡིས། །དང་  
 རྒྱགས་འབྲག་པར་འབྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྤྱེས་ནས་རྒྱིག་པའི་ལས། །  
 བཞུད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བྱུན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། །སྤྱོད་སྤྱངས་ལས་ཀྱང་། །མི་  
 ཡི་དངོས་པོ་མིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱར་ནས། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་འབྲིན་པ་དང་བྱང་  
 རྒྱབ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་གྲིམ་བྱ་འདི་ཐོབ་ན་སྐུ་དུ་ཡིད་ལ་བརྒྱག་པ་  
 གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟན་ཏེ་འཇམ་པོ་ཚོན་པའི་བྲགས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་  
 བྱིར་རོ། །དྲྀག་པ་དམིགས་ནས་དེ་བསྐྱངས་པའི་ལག་རྒྱུན་ནི། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་  
 པོས་སྤྱན་སྤྲུལ་བག་རེ་སྤྲོགས་ཞེས་པ་འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་རེ་ཡང་གྱིས་གསུང་བ་ལ་དེ་  
 ལྟར་འཆལ་བ་ལ་སྤྱོད་དོན་རྒྱར་འདུག་པ་ལ་མ་བྱས་པ་ནི་དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་པར་  
 དཀའ་བས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། འཕན་ཡུལ་ན་ཆུའི་སྤྱ་མཁར་བྱ་བ་མཁོར་  
 རྩེ་ཟེར་བ་འདི་ཡིན་གསུང་དོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དངས་སྤྲོགས་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ཁ་ཉན་  
 པོར་མོང་བས། ཆད་པོ་ཞིག་མཁར་དེས་གདུངས་ཡོད་པ་ལ་ལན་ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་  
 ཟེར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་རྣམས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་བགལ་དུད་བྱེད་ཅིང་  
 ཆུའི་སྤྱ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་རྩེ་ཟེར་བ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་  
 དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་རྟེན་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དགོས་ཞེས། པོ་དོ་བགསུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་

དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་རྟེན་དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

བརྟེན་པ་བྱུང་པར་བཞིས་སྒོ་མ་ཆུང་ཞི། དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་འདོད་  
 མཆན་ནིང་ཆར་བཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་བཞི་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་  
 པ་ནི་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་ཞེས་པ་ཡང་ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་ལོན་པས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་  
 པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གྲུབ་ན་ལེགས། མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་རྟུག་བརྒྱལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱབ་  
 པ་དང་རྟུག་བརྒྱལ་སེལ་བའང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་  
 རུས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཁང་བདག་གིས་བསྐྱབ་ཨེ་རུས་མི་ཤེས་སྒྲམ་ན་རུས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུན་བཤེས་གཉིན་  
 དང་ནང་གི་རྒྱན་དལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་དགོས་  
 པ་ནི་དེ་ལྟར་ཁང་ཆེ་འདིར་མ་སྐྱབ་ཀྱང་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་ཆོག་མོད་སྒྲམ་ན་དེ་ཡང་མིན་  
 ཏེ་འདིར་མ་བསྐྱབས་ན་སྟེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་གིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་  
 ལྟ་ནིང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི་ཆེ་འདིར་སྐྱབ་དགོས་སུ་རྟུག་ཀྱང་དལ་ཁོ་ན་དང་བསྐྱན་པས་  
 ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམ་འཆི་ལ་ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་  
 ཉི་སྟེ་བ་ནིང་མ་རྒྱལ་སུ་ཆོས་བྱའོ་སྒྲམ་ནས་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་པས་  
 ཉི་ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་ལོ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཞག་སྒྲ་མ་རྒྱལ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་  
 མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་སྒྲམ་ནས་མི་འདུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་  
 དུ་བསྐྱབ་པར་བརྟུས་ནས་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་བྲན་པ་ནི་  
 འདིར་ཡང་འབྲེལ་མོད་འོན་ཀྱང་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བས་འོག་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བརྟེན་  
 པ་སྤྱིར་ཆུང་ལྷུང་དུ་བྱས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསམ་ཆུང་ཞི། དེ་  
 ལྟར་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསམས་ན་སྟོའི་འབྲུལ་ཆེ་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསམས་

ལ་དེ་ཙམ་མ་ལྟས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ཤི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་  
ཐུག་གི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་ལུགས་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་ཤུའི་སྒོ་ནས་སྟེད་དཀའ་ཚུལ་དང་  
གཞིས་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་ཤི་རྩེར་འཆམ་པ་རེ་སྤར་བཤད་པ་ནས་བྱངས་ལ་བསྐྱེམ་མོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་དུ་བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ལྡོ་ནས་སྟེད་དཀའ་  
བའི་ཚུལ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་  
པའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྒྲ་གཅིག་ཤེད་དགོས་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཆང་བ་  
ཐོབ་པ་ལ་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། རེས་པ་རྩེར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་  
མེད་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཐོབ། དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་ན་རྟེན་དེ་ལ་ཡོངས་  
སྤྱོད་སོགས་མི་འབྱུང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆམས་སྤྱོར་མེད་ན་དམ་པའི་  
ཆོས་དང་མི་འབྲུད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་  
གྲོགས་བྱས། སྤྱིན་ལམ་དེ་མ་མེད་པས་མཆམས་སྤྱོར་བ་སོགས་དགེ་ཅུ་མང་པོ་ཞིག་  
དགོས་ན་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའང་གིན་དུ་ཉུང་བར་སྤྱང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་  
ཤུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་བ་སྟེད་དཀའ་བར་སེམས་  
པའོ། །གཉིས་པ། འབྲས་ཤུའི་སྒོ་ནས་སྟེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་  
རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་གྲིད་མཐར་སྤྱང་ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་  
ཙམ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དགོན་པ་བསྐྱེམ་པའོ། །དབྱར་དུས་  
ཙ་ཡུང་གཅིག་གི་སྟེང་གི་འབྲུ་སྤྱང་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེམ་ནས་རྩ་མིའི་ལུས་སྤྱིད་མཐར་སྤྱང་ཁོང་བདེ་འགྲོ་  
ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེམ་ནས་ཀྱང་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་བ་གྲིད་མཐའ་ཙམ་དང་དེ་བཞིན་  
དུ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོར་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་དེ་ལའང་ཆོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སོགས་  
བསམ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་དོལ་བས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མངོད་པས་ཆོས་

གཞན་ཀྱང་དེས་སྐྱེ་བྱངས་ནས་བྱུང་གསུང་པ་རྣམ་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤེང་པོ་ཇི་རྣམ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་  
ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་སྤེང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།  
སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་གཞག་  
རིམ་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མདོ་ཡི་བཞོད་བྱའི་དོན། །པར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་གནད་  
བྱོལ་བ། །སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཡི།  
གལ་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་འདིར་བཤད་ཅིང་། །སྤྱིས་དང་བསྐྱེད་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གཞན་དུ་འཆད།  
ཅས་འབྱུང་ཞེས་གོང་མ་གསུང་ངོ། །སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱིད་  
པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟུག་ལས། དང་པོ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དོན་གཉིས་  
སྐྱེ་བ་པར་འདུ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་པར་དུ་ཆོག་ས་  
བསགས་པ་དང་ཐ་མར་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་  
ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་རྣམ་ན་བསྐྱེད་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་གནས་  
སྐབས་མདོན་མཐོང་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་དུས་མདོན་  
མཐོ་སྐྱེ་བ་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་བསྐྱེད་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་རྟེན་  
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དངོས་སམ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་  
ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། ཆེ་འདྲིའི་རྒྱུ་བའི་ཐོབ་པའི་ཐོབས་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་པའང་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་  
དུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་ལལ་པ་འམ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པས་འདིར་བཤད་ཀྱའི་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་དུ་ཁྱད་  
པར་ཅན་ནི་ཆེ་འདྲི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུན་  
ལུས་ཆོག་ས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཁིང་དེའི་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་



རྒྱ་མ་སངས་རྒྱས་གསུང་བས་ན། །དེ་དོན་འདིར་ན་གྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། རྣམ་མཁུག་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་  
 སྒོར་དུ་འདྲ་སྟེ། སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སེམས་  
 ཅན་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་  
 ཏེ། ཕྱིན་དུག་དང་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་  
 ལམ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ལོ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བདག་རྒྱུད་གདོགས་པའི་སྟག་བསྐྱེད་  
 གྱི་ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་གདོགས་པ་འཇམ་ཡིད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་དེས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་  
 གྱི་གོ་ཆོད་ནས་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པའི་སྟོབས་ལྟེན་གདོང་ལེན་སྟེས་པ་རྩ་དུའི་གཡིག་སྟོན་དུ་འདུག་  
 པའི་ག་གདོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟག་བསྐྱེད་རྟོགས་ནས་དེ་གཞན་  
 ལ་གསྟོན་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་དེ་ཡང་ཟད་པར་འདོད་ཅེས་ར་འགོ་ཅན་གྱི་ར་རྟོགས་ཀྱི་བཤད་  
 པ་གཉིས་ཀ་ཐོག་པ་ལས་ལམ་རིམ་འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གསལ་ཆོད་ཞེས་གསུངས། རིམ་  
 པའི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གང་ཟག་སྟེས་བྱ་གང་ཞིག་གཞིན་གྱི་  
 སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་  
 པར་ཀུན་ནས་འདོད་པོ། །སྟེས་བྱ་དོན་མཆོག་གིས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
 བྱིང་སྟེས་བྱ་དེས་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟགས་གཉིས་  
 ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་པ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཁྲམས་བཤད་པ་ནི།  
 དེ་སྒྲིལ་ཡིན་དུ་རྒྱུག་གྱུར་སྟེས་བྱ་རྒྱུར་དུ་དང་འཁྱུང་རང་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདི་དག་གཞུང་  
 ལུགས་ལས་མི་འབྱུང་ངས་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟེ་  
 བར་གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། སྒྲིལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོམ་པར་འབྱུར་པ་ལ་དེས་

འབྲུང་གི་པམ་མ་པམ་ཟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ རྩོམ་པ་འང་མ་ཡིན་ ལོ་སྟོན་གསུམ་མི་དག་པ་བརྒྱ་  
 ལས་པ་ལྟམ་པ་ཅན་ཡིད་པས་ རྩོམ་པ་ ཅི་པ་ནས་ མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་པས་པར་ལྟམ་པ་འི་མི་  
 དག་བརྒྱ་སྟོང་གི་ རྩོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་དང་ལྟམ་པ་འང་ཡིད་  
 དོད་ རྩོན་མོས་དང་ལྟམ་པ་ རྩོན་ཡིད་པའི་འཁོར་པ་མཐའ་དག་སྟག་པར་ལྟམ་གྱི་རང་པ་ཞིན་དུ་  
 མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་རེས་འབྲུང་གི་པམ་མ་པམ་ཟེན་པ་འི་རྩོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་  
 ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་དང་ལྟམ་པ་འང་ཡིད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐབས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་  
 རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་  
 གྲངས་པ་དང་ལྟམ་པ་འང་ཡིད་དོ། །དེ་ལ་འང་དང་པོ་ནི་རྩྱུམ་པ་ ཐམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་  
 པ་ནི་རྩྱུམ་པ་ འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩྱུམ་པ་ མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་  
 ནི་འདི་དང་དོན་འདྲ་ལ། གཞན་ཡང་རྩྱུམ་པ་ཐམ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་འཛོག་  
 རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་སོ། །ལམ་རྩོན་བཞིན་དུ་མཛོད་འབྲེལ་ལས། རྩོབ་དཔོན་  
 དཔྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་རྩྱུམ་པ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་གསུངས་སོ། །དྲྀག་པ་དོགས་གཙོང་  
 ནི་རྩྱུམ་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཆོའདི་རྩྱུར་ལེན་པ་འི་ཅམ་པོ་པ་ དང་ལྷི་མ་རྩྱུར་ལེན་པ་འི་ལྷུང་པོ་  
 པ་ གཉིས་ཡིད་མོད་ཀྱང་འདིར་མི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ ཡང་ མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་  
 གཉིས་ཡིད་པའི་རྩྱུ་མ་མི་བཟུང་བས་ མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ཞོར་པ་ལ་ཞུགས་པ་བཟུང་  
 དོད་ རྩོན་ རྩོན་

ཡམ་སྐབས་འདིར་འཆད་རིགས་ཀྱང་རྒྱང་འབྲིང་གི་ཡམ་གཉིས་སྐབས་འདིར་འཆད་མི་རིགས་སོ་  
 གྲམ་ན་སྒྱུན་མེད་དེ་དེ་ཅུར་སྒྲེས་བྲག་སྐུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྒྲེས་བྲ་ཆེན་པོའི་ཡམ་གྱི་རིམ་  
 བར་སྒྲེས་བྲག་ནན་གཉིས་ཀྱི་ཡམ་ཡང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་ཡམ་གྱི་ཆ་གས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ན་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་  
 རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས། སྒྲིབ་གཙོང་སྤང་བའི་མི་འཆོ་བ་དང་བརྒྱན་  
 སྒྲིབ་པའི་བདེན་པ་དང་། །མ་བྱེན་མེན་སྤང་བའི་བྱེན་ནས་མེན་པོ་དང་ལོག་གི་ལོག་  
 སྤང་བའི་ཆངས་པར་སྤྱོད། །པ་སྒྲེ་ལ་བཞིན་སྤང་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི།  
 སྒྲིབ་པ་དང་ལུ་འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་ལྷོ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཆོག་ས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྱི་སྤྱོད་པ་  
 ཡིན་པས། །དེའི་སྤང་ནས་སྒྲེས་བྲ་རྒྱང་དུ་འོང་ཡམ་འཛིག་པ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་  
 དེ་ལྟེ་བྲག་ནས་ཡོངས་སྤྱི་མཐོང་ནས། །དེ་སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ན་པོའི་ནམ་པ་  
 ཅན་གྱི་ཡམ་བསྐྱེད་ཞིང་། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ཞོན་གྱི་ཁམ་མ་ཐོ་བོ་གཉིས་སྤང་བ། །འདི་  
 ཞི་ཞི་བ་རྒྱང་འདས་སྐྱུ་བ་པའི་རྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། །དེའི་སྤང་ནས་སྒྲེས་བྲ་འབྲིང་གི་ཡམ་  
 འཛིག་པ་དང་། སྤང་བཤད་པ་འདི་དག་ཀྱན་ཀྱང་སྒྲེས་བྲ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཉམས་སྤྱོད་སྤང་  
 བའི་བྲ་བ་ཡིན་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་འབྱུང་མཆོག་སྒྲེས་བྲ་ཆེན་པོའི་ཡམ་  
 གྱི་ཡན་ལག་གིས་ཆ་གས་སམ་ཡན་གྲགས་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ། །དེས་ན་སྤང་བཤད་པ་དེ་ནས་ཡམ་  
 གྱི་ཡན་ལག་དུ་བསམ་ནས་དེའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱོད་  
 འགྲོ་བ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྱུང་། །པ་སྒྲེ་ལྷོ་མས་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ལྱི་  
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་པོ་མཁས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལོ་སྤྱོད་པ་  
 ཞི་དེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྒྲེས་བྲ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 སྤྱོད་པ་དེ། །དེས་ན་འདིར་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཅན་ལ་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྲ་རྒྱང་



དུ་དང་འཁོར་པ་ལས་ཐར་པ་ཅམ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲུས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འབྲིང་པ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་སྒྲིན་འགྲོར་བྱས་ནས་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིར་བའི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྒྲུས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྲིང་པའི་དོན་ཡང་། སྒྲུས་བྱ་རྒྱུད་འབྲིང་སོ་སོའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་ས་ནས་འབྲིང་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་བ་ནམས། སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོར་འབྲིང་པའི་སྒྲིན་འགྲོ་ཞུ་བྱར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དགའ་ལྡན་ནས་ལྡ་སར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ལྟར་བསམ་ནས་ཆེན་པོར་འབྲུག་ཚུལ་ནི་དེའི་ཕྱིར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིར་པོ་ལེན་འདོད་སྒྲུས་པ་ན་སྤྱིར་པོ་ལེན་ལུགས་ནི། དབུ་མ་སྤྱིར་པོ་ལས། རྒྱ་གྲོམ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཀྱང་ཤིང་དྲོ་ཆུ་ཡི་དབུ་མ་ལྟར། །ལོས་ཉོན་ལྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་དག །དེ་ལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆ་འུན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས། །ལྟན་པོ་དྲོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་པོར་བསྐྱོར་དུ་ཡོད་པའི་ན་དུ་ཅི་སྟེ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་སྟེ་བྱེད་རིགས་སོ། །བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་ཡ་རབས་སྤྱིར་རྗེ་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སུ་གྱེ། །སྤང་ཅིག་རེ་ཡེར་ཡོང་ཆུད་མ་ཐོས་པར་ག་ཤི་དང་། །དེས་མཆོན་པའི་ནད་སྟགས་ཀྱི་གནོད་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དག་ནི། །གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་མི་དང་བཅས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དལ་བའམ་ཆོས་བྱེད་ཁོམ་པའི་རྟེན་འདི། །བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིར་བཤིན་དུག་བརྒྱ་བཞི་སྟགས་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱིར་པོ་ཉམས་སུ་གྱངས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་འབྱོར་འདི་གླམ་དུང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་སྒྲིན་ནས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ཤིང་དང་དབུ་བ་ལྟར་སྤོང་པོ་མེད་ལ་ནད་ཀྱི་ཁོང་ན་བ་ལ་  
 སེགས་པའི་རྒྱག་བརྒྱལ་གྱི་འབྲུང་གནས་འདི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཀྱེད་སྤྱིད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་  
 འདེལ་བར་བྱ་སྟོན་ན་ལྟ་དུ་བྱོལ་སྤྱོད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་  
 བྱ་རྒྱུད་འབྲིང་དང་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོར་འབྲིང་པའི་སྟོན་འགྲོར་འབྲིང་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཙོད་སྤོང་ནི་རྒྱུད་འབྲིང་དང་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་པ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་  
 པའི་ལམ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ཚུལ་ནི་འོན་དང་པོ་ནས་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་འབྲིང་  
 པར་རིགས་མེད་རྒྱུད་འབྲིང་དང་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་ས་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་གཉིས་  
 དང་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་པ་ཉིད་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་  
 ཉེ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་དངོས་  
 དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོན་ཡིན་པ་ནི།  
 སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོན་  
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱུད་ལ་སྟོད་པ་ལ་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་  
 གྱིས་ཁྱིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འདུག་  
 པའི་འདུག་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་  
 པ་ན། སྟོད་འདུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་པོར་གྱུར་ན་དེ་སྤྱིས་  
 པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་ཅིག་གིས། །སེམས་དེ་སྤྱིས་པའི་སྤང་ཅིག་རྩ་མ་ལ་འཁོར་པའི་བཅོམ་རར་  
 བརྒྱལ་པའི་ཉམ་ཐག་གིང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིང་། །སྤང་ཅིག་སྤྱི་མོ་ལ་བདེ་པོར་གཤེགས་  
 པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་ལ་པོའི་མིང་གིས་བརྟོད་པོར་བྱ་ཞིང་། །སྟོ་མིང་དེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་མོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་

རྟེན་དེ་ཐོག་ཆེན་པར་ཆུང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནམ་ཉིམས་པ་ན་ཐོག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་ཕྱིར་ལ་འཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་འབྲི་པམ་ཡིན་པས་མས་ནས་སྟོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་ས་དགོས་པ་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ནི་དེས་ན་ཐོག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ཁོང་གི་རྟོགས་ཟུར་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཆུང་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟེས་ཤུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུ་པོ་བོད་པའི་མདོ་དང་སྟོན་འཇུག་སོགས་ལས་བཟད་པ་རྩར་བསྟོམས་ནས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩེད་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐབས་འགྲོད་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ། བསྐབ་བདུས་དང་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་ཤུའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐབས་འགྲོད་དང་བཅས་པ་བྱེད་པ་ལ་སྟེས་ཤུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཆེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ལ་ཡང་སྟེས་ཤུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་བསམ་པ་སྟོང་དགོས་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོབ་འདོད་སྟེས་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོམ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྟེས་ཤུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས། ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་དེ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་འཆད་པ་ནི།

གསྒྲིལ་པ་སེམས་དེ་ལ་དོན་གཉིར་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་རྩར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྟན་ན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། །དང་པོ་ལའང་ངན་འགྲོར་མི་ལྟང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྟེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྟེས་ན།

དེས་ནི་དུས་མཐའ་མེ་བཞིམ་སྒྲིག་ཅན་ཙམས། །སྒྲུང་ཅིག་གིས་ནི་དེས་པར་བསྐྱེག་པར་བྱེད། །ཅེས་  
 པ་ལྟར། དན་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱར་བསགས་དུ་མ་འདག་པ་དང་། བྱིས་གསོག་པ་ཙམས་  
 རྒྱན་འཆད་པ་དང་། དེའི་པ་གཞན་ཀྱན་རྒྱ་མིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་ཕུ་སྐྱེད་ནས་ཟད་པར་  
 འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་མིང་ཉག་པར་ཡང་། །འབྲས་ཕུ་འབྱིན་པས་མེ་ཟད་  
 འཕེལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱར་བསགས་ནམས་དེས་  
 ཟེན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། གསར་དུ་བྱེད་པ་ཙམས་ཀྱང་དེས་ཀྱན་ནས་སྒོར་  
 བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པ་ཙམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་བདེ་གྲག་དུ་འགྱུར་པ་ལ། སྒྲིན་དུ་གནས་སྐབས་  
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་  
 ན་ཡན་ཡོན་དེ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་  
 བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟན་གས་ན་མིན་དུ་གསལ་  
 ཡོད། །དེ་ཞི་པ་ཡན་ཡོན་དེའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འབྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲིན་དུ་མངོན་  
 མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་གཉིས་པེ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་ཕུ་རྒྱུང་  
 འབྱེད་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་དགོས་སོ། །དེ་ཡིང་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་  
 ལ་དན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ཡོན་འདི་གཉིས་ལ་སྦྱོ་བྱགས་འཕེལ་བ་ལ་ཡང་  
 དན་འགྲོའི་རྒྱུག་བརྒྱལ་མཐོང་ནས་དེར་མི་སྐྱེ་བ་དང་མངོན་མཐོའི་ཡན་ཡོན་མཐོང་ནས་ཐོབ་འདོད་  
 ཡོད་པ་དགོས་པས་སྐྱེས་དུ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩོས་སྒྲོར་ཙམས་དགོས་ལ་མཐར་ཐུག་དེས་  
 ལེགས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་མེད་  
 ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཡན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲོ་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་ཕུ་འབྱེད་  
 དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩོས་སྒྲོར་ཙམས་དགོས་སོ། །རྒྱུ་པ་སེམས་དངོས་སྦྱོང་དུས་ཀྱང་རྒྱུང་འབྱེད་



སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །བརྒྱན་པ་དོན་ཆེན་པོ་ལམ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་  
 རྒྱང་འབྲང་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། འདིར་རྒྱང་དུ་དང་འབྲང་  
 གི་ཆོས་སྐྱོར་ནམས་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་འགྲོ་ལུགས་  
 ཉམས་ཐུན་མེད་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤམ་གྲང། སྒོ་བ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་  
 བྱས་ལ། སྒྱོང་རེས་ཀྱིས་རྒྱང་འབྲང་གཉིས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་འགྲོར་འལྱར་ཚུལ་དེ་དག་དུན་  
 པར་བྱས་ནས་རྒྱང་འབྲང་གི་སྐོར་གཉིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་ བྱས་ནས་  
 སྒྱོང་བ་གིན་དུ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ པོར་སྒྲ་མ་གཉིས་རྒྱང་པ་སོ་སོར་སྒྲིམ་དགས་  
 པ་ན་སྒོ་ལྟུང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་ རྒྱུ་མ་གཉིས་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་  
 འལྱར་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྐྱེབས་ཀྱི་ པར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་རྟེན་པས་ འཁོར་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་བསམ་དགས་པས་རང་ཉིད་གཅིག་  
 ཕུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོར་བ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སམ་ པོར་ཆད་དུ་  
 འལྱར་བའང་མིན་ ཡང་ན་ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་དངོས་ལ་མ་སྐྱེབས་པ་ དེའི་བར་དུ་དོན་  
 ཆེན་པོ་ལམ་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་ རྒྱུ་མ་ནམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་  
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དོན་ཆེན་པོ་ལམ་ཉམས་ལུགས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་  
 སྐྱེས་བུ་རྒྱང་འབྲང་གི་ལམ་ནམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་སྐྱོར་ཉིད་དུ་བྱས་  
 ཏེ་ཉམས་སུ་རྒྱང་མ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འལྱར་ཞིང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ལས་པ་  
 ཐོབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེ་ལམ་ཉམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཇོ་མོ་གླང་པོ་ཆེ་  
 མཇུག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱང་ནས་རྒྱང་ས་དེ་ལྟ་སར་ཕྱིན་པ་ན་གོ་མ་པ་རེ་རེ་པོར་བ་ཐམས་ཅད་  
 ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོང་བྱེད་འདོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་  
 རྒྱང་ས་དེ་ལྟ་སར་ཕྱིན་ནས་ཞིར་ལ་ཇོ་མོ་གླང་པོ་ཆེ་ལྟུང་ལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་

## གསུངས།

བརྒྱུད་པ་སེམས་གཉིས་སོགས་གོ་རིམ་དང་སྤྱངས་ཚུལ་དང་། སྒོ་བ་པའི་གོ་རིམ་གཉིས།  
 དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་སྤྱང་བ་དང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་  
 ལེགས་པར་སྤྱངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་བཅོས་ལ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྤྱེ་བ། དེ་  
 གས་སེམས་དེ་བཟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འགྲོ་བུ་མེད་མེད་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་  
 གས་སྤོན་པའི་ཆོག་གི་བྱ། སྤོན་པ་ཆོག་ས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་ལ་འབད་  
 པས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་དང་བརྒྱ་བཞི་སོགས་ལ་སྤོབ་  
 པར་འདོད་པའི་སྤོབ་འདོད་མང་དུ་སྤྱངས་ལ། སྤོབ་ཐག་པ་ནས་སྤོབ་འདོད་བྱུང་བ་  
 ག་འདུག་པའི་སྤོབ་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་སྤྱང་། བྱང་ས་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 ཆོས་ལ་རད་པ་མེད་པ་དང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་དང་ལྷན་པ་ལ་མི་སྤྱང་ཞེས་སོ། །གཉིས་  
 པ་ནི། དེ་ནས་ཅ་རྒྱུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྤྱོག་བསྤོས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཐག་པ་  
 རྒྱུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྤྱོ་གོས་  
 གཤང་རྒྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤོན་ནས་ལེགས་པར་སྤྱང་། དེ་ནས་  
 ཕྱིན་དུག་སྤྱོ་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་  
 པ་ལྟར་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞིག་ནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་ལེགས་  
 པར་བསྐྱེད་པོ། །ལམ་སྤོན་ལས། མཛོན་གས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་  
 པར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅོམ་སྤེ་སྐབས་གཞན་དུ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོག་མཛོང་  
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་ གཏོ་མོར་ནི་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་  
 པོ། རོ་དེ་ནས་ བང་ཐོག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་  
 ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་

མ་ཞིང་པར་བསྐྱེད་མཁན་ས་ཤིང་པར་གྱི་རི་བོ་ལྷག་མཛོང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྩེ་པ་  
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་ལྟར་ན་ལྷན་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་  
དང་ཆོག་ས་གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཅོང་བའི་ཁྱི་གསལ་དང་ལྷག་མཛོང་བསྐྱེད་  
པ་མ་གཞིགས་པའི་བརྟུག་རྩི་མ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་པ་ཆོད་པ་མ་ན་ཅད་ཅི་ཆུ་པ་བྱིས་མ་གྱི་བསྐྱེད་  
པ་དང་། ཁྱི་གསལ་ཅི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཛོང་  
ཅི་ཤེས་པར་གྱི་བསྐྱེད་པར་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལམ་གསུང་མ་ཞོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཆེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གཉིས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི། གཞན་  
 ཡང་ནི་གནས་མཉམ་ཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསེད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཀྱན་རྩིབ་བདེན་  
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་ཁྱེ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པ། ཀྱན་རྩིབ་དང་དོན་དམ་  
 དང་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་  
 རབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཐབས་  
 མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་  
 ཡ་བུལ་གྱིས་བྱུང་ཆུབ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་  
 ཆུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་  
 པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནམས་མ་ཆད་བཟེད་པའི་ཀྱན་རྩིབ་ཀྱི་བདེན་པའི་  
 གསོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་རྒྱུ་ཉིད་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་  
 པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གསོག་པ་གཉིས་བགྲད་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་ཀྱི། འགསོག་  
 ཆག་ལྟར་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་ཤས་འགྲུབ་ནས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་  
 པ་ལས། ཀྱན་རྩིབ་དེ་ཉིད་གསོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་ལྟར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་  
 པོ་དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་རྩྭ་ལས་





ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་ནས་ནོན་ཏན་ཆེ་པར་གསུངས་པས།  
 བཤེས་གཤེན་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པོར་སྤྱིན་གྱི་སྤྲུགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་ར་བཞིག་སྤྲུགས་  
 དེ་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྲ། དེ་ནས་ཁྱད་སྤྲུགས་མ་ནས་འབྲུང་པའི་  
 དབང་གིས་ཁྱད་སྤྲུགས་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་བཟོའ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་དམ་  
 ཆོག་དང་རིགས་ལྡན་དང་སོ་སོའི་སྤྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་བསྤོས་བྱས་ལ་ཚུལ་བཞིན་  
 དུ་བསྐྱེད། ཁྱད་པར་དུ་ཙུང་པའི་ལྷ་ར་པས་ཐོག་ན་སྤྲུགས་ཐུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་ཚུང་ཐོས་  
 ཏེ། ཡོན་ཏན་གཤེན་དུ་སྤྱོད་པར་དཀའ་བས་ཙུང་གིས་ཡེ་མ་གོས་པ་ལ་འབད། མགོ་  
 དྲོད་ཀྱང་ལག་སྟོན་དང་པོ་ནས་མ་ཆག་པ་དང་ཆག་ནས་སྤྲུག་གསོས་པ་གཉིས་མི་འབྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་  
 བེད་ཁྱད་པར་སྤྲུགས་ཐུ་མེད་ཀྱི་བྱེད་ཁྱད་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་ཐུ་བ་འདི་ཡིན་པ་  
 ལ་ཙུང་གིས་ཐོག་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སངས་མི་ཐུ་བས་བྱུང་པ་ཡིན་གསུངས། ཡན་ལག་གི་ལྷ་ར་  
 བ་ནམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་གོས་ནའང་བཤགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དག་པར་  
 བྲ་སྟེ། དམ་ཆོག་དང་སྤྲུགས་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དེ་ནས་ཁྱད་སྤྲུགས་  
 འོག་མ་ལྷ་ར་ན་མཆན་མ་མེད་བཅས་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྷ་ར་ན་བསྐྱེད་  
 རིམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བྱིད་ལ་བསྐྱེད། དེ་བཙན་ནས་ཁྱད་སྤྲུགས་  
 འོག་མ་ལྷ་ར་ན་མཆན་མ་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྷ་ར་ན་སྤྲུགས་རིམ་  
 ཀྱི་ནལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པོ། །

བྱུ་བཞི་པ་མཛད་སྤྲུགས་གཉིས་ཀར་འབྲུག་པ་ལམ་སྤྱོན་སྟོན་གྱི་དཀོངས་པར་བཤད་པ་  
 ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ནམ་པར་བཞག་པའི་ལུས་ནི། ལམ་སྤྱོན་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་རིམ་  
 ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱིད་པའོ། །གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་རྩི་པོ་ཆེན་པོས་  
 གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཐབས་བསྐྱེད་པ་ལས། སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་

མི་བྱུང་པའི་མྱེ་ཆེ་བ་འཕྲིན་ཏིན་མངའ་པོའི། ཁྱེ་ནི་མེད་པོའི་བྱང་ལྷུབ་དེ་ཐོབ་པོར་  
འདོད་ནི། བྱིང་ལྷུབ་དེ་ཐོབ་པོ་སྐྱབ་པོ་ལ་རག་ལས་པས། རྟོན་འཕྲིན་པ་བསྐྱུ་བ་པ་སྐྱུར་  
ཁྱེད་ཀྱིང་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་པའི་བརྒྱུད་ཆར་བས་པོའི་ཡུན་ལུས་ཆོག་ས་  
པ་རྟོན་ན་དོན་ཆེ་བའི་ལུས། འདི་མྱར་མིན་དུ་རྟོན་དཀའ་བ་ཞིག་རྟོན་པོར་གྱུར་པོ་  
ཡིན་ཅིང་། དེ་རིམ་ཟད་ཕྱིས་ཀྱང་མིན་དུ་རྟོན་པོར་དཀའ་བས་རྟོན་འཕྲིན་པ། གཞན་  
ཡང་བསྐྱུ་བ་པོ་ལ་རྩི་གཅིག་དུ་འབད་པས་དེ་ལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་དུ་བྱ། རིགས་ཏེ་ཞེས་  
དང་། རི་ལྟར་ཏིད་པར་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་བྱུ་བའི་བརྒྱུན་རར་བརྒྱག་པའི་བརྒྱུན་  
ནི་བརྒྱུན་ར་དེ་ལས། འབྲོས་པའི་སྐྱགས་སམ་སྐབས་ནི་བརྒྱ་ཡིག་ལ་ཏེ་བྱུང་བའི་ཆོ།  
ནི་ཟས་ནོར་སྟན་གྲགས་སོགས་ཆེད་ཀ་གཞན་གྱིང་དང་ཡོང་མི་སྟོམས་པར། རྟོར་དུ་  
བརྒྱུན་ར་དེ་ཡི་གནས་ནས་འབྲོས་པ་ར་བྱེད་པ་ལྟར། རྟོར་རེ་འཁོར་བར་འབྲུམས་པ་ཡང་  
འཁོར་བའི་བྱ་མཆོ་ཆེ་ནོའི་འདི་ལས། བརྒྱ་ལ་རིས་ཐར་པའི་སྐྱགས་སམ་སྐབས་དག་  
གི་ལ་ཏེ་བྱུང་པོར་གྱུར་ན། ཆོ་འདོད་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཀ་གཞན་གྱིང་དང་  
ཡོང་མི་མཉམ་པར། རྟོར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་འཁོར་བའི་བྱིས་རིམ་གནས་ནས་འབྱུང་  
བར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ཡོང་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བ་གཞི་རྟོན་དུ་བྱས་པེས་  
འབྱུང་གི་ངས་མ་པས་ཟིན་པའི་སྐྱག་པའི་ཚུ་པ་བྱིས་ས་རྟོ་དང་། རྟོར་པར་རྟོན་པའི་སེམས་  
བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིས། རྟོར་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པའི་  
རྟོན་པ་རབ་དུ་བརྒྱུད་ཞིང་། ལ་རོལ་དུ་རྟོན་པོ་དུག་དོར་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་  
སོགས་པ། རྟོར་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཅི་རུས་ཏེ་རྟོར་གྱི་རྟོན་  
རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཏེ་ཏེ་རིམ་མ་འཆོལ་ཞིང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་།  
ཅེས་དང་། དེའི་ནང་རིམ་གྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཐོབ་ས་ཀྱི་རྟོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་པོའི་དོར་གས་

རབ་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཡིན་པུ། གི་གཞིས་སྟོན་མཐོང་དྲི་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་བཟུང་བའི་རྣམ་  
 འཁྱོར་བསྟོམ། གིས་གསུངས་མིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོག་ས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། དང་  
 པོ་སྟེན་དུ་རྒྱུང་འཕྲིང་གི་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འི་སྟོབས་ལས་ལུང་  
 པོའི། སྟོན་པའི་ཉེན་རྟོགས་པའི་ལུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རང་  
 རྒྱུད་ལ་སྟེང་བ་བཏན་པོར་བྱ། ཁྲིང་དེ་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་བའི་ཡོངས་སྟོན་ཀྱི་བཏེ་  
 བ་ལོ་མ་ཆགས། ཤིང་སེར་སྟོའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མཐོང་དག་ལས་ཆུབ་ཀྱིས་སྟོགས།  
 པའི་སྟོན་པ་སྟོགས་པར་སྟོན་དུག་དང་དད་སྟོགས་འཕྲིགས་པའི་ནོར་བུ་ནི་སྟུང་སུམ་  
 ཆོགས། ལ་དྲིང་ལྡན་པ་སྟོགས་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཐག་གིས་མཆན་ཉིད་དང་  
 ལྡན་པའི་བྲམ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ལོ་སྟོང་ནས་གྲིས། ལམ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་  
 སྟོངས་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ། སྟོང་དེས་དཔྲིང་དུ་སྟེན་ཅིང་ཕོག་པའི་དམ་ཆོག་  
 དྲིང་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉིན་མཆན་དུས་དུག་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་  
 པོ་ལ་རབ་དུ་བཅོམ་པ་དེ་ནི། ལྷོ་མ་པའི་དཔྲིང་དང་གསང་བའི་དབང་དེས་མཆོན་པའི་  
 དབང་བཞི་བསྟར་བ། སྟོང་མ་དེ་འི་དྲིན་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་བཟང་པ་ལྟར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བཅུག་སྟེ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ། ཅིང་དེའི་ཤེད་  
 ལས་ཀྱིས་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་སྟོང་དང་བྱམ་མོང་གི་དྲི་མ་ནི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་  
 པར་དག་པ། དྲིང་ལམ་རིམ་གཉིས་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྣམ་  
 པ་ཀྱང་པར་ཅན་བཞག་པས་རྒྱུབ་པ་པོ་དེ་མཆོག་དང་བྱམ་མོང་གི་དངོས་གུབ་སྟོབ་པའི་ཐབས་  
 ལམ་རིམ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་སྟོན་རྒྱུད་དུ་བསྟུབ་ནས། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྟོམ་  
 པའི་ཡན་ལག་སྟོར་ལས་ལུང་པོའི། འཕོང་ནོམས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཉིན་ཉི་ཡོངས་  
 སུ་རྟོགས་པ་ལས། རྒྱུར་དུ་སྟོར་དེ་ཉིད་དུ་ལམ་མཆོག་གི་དངོས་གུབ་རྟོལ་འཕྲོང་འཕྲོབ་

[illegible][illegible]

ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒྲུབ་སྟེ་ག་དུ་བྱས་ན་འད་ཆོག་མོད་ཀྱང་དེ་ཆོན་ར་མ་ཟང་འདིའི་ཀུའུ་  
 བྱ་སྒྱུ་ཅམ་གྱི་དོན་ཡང་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ནི་ཀུའུ་བྱ་ཐ་མ་འད་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་འདི་གང་ཟག་  
 ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་གྱོད་དང་འཆམས་པའི་ལམ་ཆ་ཆར་ཞིག་བསྒྲན་པས་ཁོ་རང་གི་སྒྲུབ་  
 བ་དང་འཆམས་པའི་དོན་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཀྱི་ལམ་གོང་མ་ནས་སྒྲུབ་སྟེ་གང་། བསམ་པ་གོང་  
 མ་མི་སྒྱེ་ལ་འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ། གཤམ་ཡང་  
 གོང་མའི་སྒྲུབ་བ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྒྲན་དེ་སྒྲུབ་པ་ན། སྒྲུབ་ནས་སྒྱུས་  
 ཟེན་པའམ། སྒྲུབ་མ་སྒྱུས་ཀྱང་སྒྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་  
 འོག་མ་སྒྱུས་པ་ནི། གོང་མ་གོང་མར་བྱིད་པས་ཆོག་པས་རང་གི་ལམ་ལས་འགྱུར་  
 པ་མེད་དོ། །

གནིས་པ་སྒོ་རིམ་གྱིས་བྱིད་གོས་པ་འཁྲུངས་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཀྱལ་  
 པོས་ཁུས་པ་ལས། ཞོར་བྱ་མཁན་མཁས་པས་ཞོར་བྱ་རིམ་གྱིས་སྒྱུང་བའི་དཔེ་དོན་  
 དུ་སྒྲུར་ནས་བཀའ་སྒྱུ་ལ་ཉེ་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ཡིང་འདི་གསལ་  
 ཆེ་བས་གསལ་དུ་གཏོང་མི་དགོས་སོ། །འབྲིད་པའི་ཆོ་རིམ་འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་བྱུང་གིས་ཀྱང་།  
 དང་པོར་མདོན་པར་མཐོ་བ་ བེད་འབྲིད་ཆེན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྒྱུས་བྱ་ཆུང་དུ་འཛིན་སྒྲོར་བསྒྲིམ།  
 དེའི་ཕྱིས་ནི་སྒྲེ་རྒྱུ་རེས་པར་ལེགས་པ་ཐོར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་བ་འོ། །  
 ཐབས་སྒྱུས་དུ་འབྱེད་དང་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་བསྒྲན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་  
 གི་ཕྱིར་མ་འོགས་དུའི་ཆེད་པོར་མདོན་པར་མཐོ་བ་སྒྲེ་མིའི་ལུས་ཐོབ་ནས། །དེ་འདྲི་  
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་རེས་པར་ལེགས་པ་ཐོར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པོར་  
 བེད་སྒྲིབ། །ཞེས་མདོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིད་པར་  
 གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་



གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་དཔོན་མཁས་པ་མ་ཁོལ་གྱིས་ཀྱང་། རྩི་མ་དོང་བྲལ་པའི་གོས་  
 དཀྱིར་པོ་ལ་ཚོན་དེ་ཚོས་ཤིས་ཀྱི་འབྲུར་པའི་ཆེ་དང་པོར་ཚོས་ཤི་གདན་ལ་བཅོས་ནས་དེ་ནས་རིམ་  
 ཤིས་ཚོས་བཟང་པོར་བཞུར་བ་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྒྲིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཤི་ཚོགས་  
 ཤིས་མཚོན་པའི་སྒྲིས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་གདམ་ནམས་གྱིས། །མེས་མ་ལ་སྒྲོད་རྩྱིང་བྱེད་  
 པའི་ལེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་འི་རྒྱུ་ནས་ཀན་སྤྱུགས་ཤི་ཚོས་ནི་རིགས་པའི་ནམ་  
 རྒྱངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་ས་བསྐྱོམ་པར་མཛད། །པའི་སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིད་ཅེས་  
 གསུངས་ཏེ་ཡུང་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། །ཁྱུངས་སུ་དངས་ནས་  
 ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་མཛད་ལ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་གོ་  
 རིམ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་སྒྲུང་བས་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་བཅན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལམ་  
 ཤི་གོ་རིམ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ་འདི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པར་འཕྱགས་ན་ཇི་ཅམ་འབད་  
 ཀྱང་ལམ་གདན་མི་སྒྲི་བའམ་ཡང་ན་ལམ་དེ་དངོས་མེན་པར་དེ་དང་འདྲ་བཞིག་ཤུང་བ་ལ་འཁྱལ་  
 རས་དུས་འདའ་ལ། གོ་རིམ་མ་འཕྱགས་ན་གང་སྒྲིམ་གནད་དུ་འགྲོ་བས་ཐད་ཀ་དེའི་ལམ་ཡང་ལྷུར་  
 དུ་སྒྲེ་ལ་དེའི་མཐུས་ལམ་གོང་མ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲི་ཆུར་བའི་སྒྲིར་རོ་ཞེས་བྲམ་དག་གསུང་ངོ། །

### ༥ སྒྲིས་བུ་ཆུང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

གཉིས་པ་སྟིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། སྒྲིས་བུ་ཆུང་དང་ཐུན་མོང་  
 པའི་ལམ་གྱི་རིམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་  
 སྒྲོ་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།  
 ཆུང་དུའི་བསམ་པ་སྒྲུང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྒྲིས་པའི་ཆད། དེ་ལ་ལེག་པར་  
 ཉོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་



པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་  
 རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་  
 སྤྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།  
 འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་  
 དྲན་པའི་སློང་རྩ་བུ་ཞིག་བསྟེན་པ། འཆི་བ་དྲན་པ་བསྟོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་  
 ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྟོག་འཛིན་སྤྱ་རགས་གང་ཡིན་དང་གཞི་དཔེ་སྟོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་  
 དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པ་ལ་འདུག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས། མི་རྟག་པ་  
 ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་པོར་གཞི་དཔེ་སྟོར་འགྱུར་རོ། །དེ་  
 ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྟམ་པའི་ནམ་པར་  
 རྟོག་པ་ཉིད་གཞི་དཔེ་སྟོར་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་ད་གཟོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་  
 པ་ནི་ཀྱང་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟམ་  
 དུ་སྒོམ་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་འཆི་ག་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པོ་སྤྱི་མ་  
 རོན་གཉིས་ཅམ་ཡང་འགོག་ཚུལ་དེའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སློང་དུས་  
 བསྐབས་ན་ཆོ་འདིར་རྩྱེད་པའི་སློང་སྐྱེས་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་  
 ཆོ་འདི་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་  
 སེམས་ནས། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 རོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་སློང་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འདུག་པའི་སློང་སྐྱེར་མི་  
 རྟེན་ལ། གསུམ་པ་དོན་དུ་གཉིས་ཡང་མཐུ་རྒྱུད་བར་བྱེད་ཚུལ་བརྒྱ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་  
 པ་དང་བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོ་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་  
 བྱས་མཐུ་རྒྱུད་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་སྤྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བར་འདུག་པས་ངན་

འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོན་ནོ། །**པའི་པ་དེས་ཕྱི་མའི་དོན་སྦྱུང་ཀྱང་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་ཚུལ་**  
 གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་  
 བསྐྱབ་པོ་སྤམ་པའི་ཕྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་གཉིད་ཆུགས་དང་བྲེ་མོའི་  
 གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཤེད་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་  
 པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་མི་འོང་ངོ་། །**ཁྲི་པ་རྟག་འཛོན་ལས་ཆགས་སྤང་དྲག་**  
**པོ་འབྱུང་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་ལུས་སྟོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྐྱས་པ་ན་རྟེད་  
 པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྟེ་ཁིང་། དེའི་གོགས་བྱས་པ་འམ་  
 བྱེད་དུ་དོགས་པ་ལ་སྤང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྐྱོངས་པའི་གཏི་  
 རུག་དང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་ཤུག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་  
 བའི་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འདུག་གོ། **ཁྲི་པ་རྟག་འཛོན་ལས་**  
**ཉེས་སྦྱང་མང་པོ་འབྱུང་ཚུལ་** དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ཉེས་སྦྱང་བརྒྱ་དང་  
 མཆོམས་མེད་པ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་  
 ལས་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་དྲག་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་  
 བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་  
 གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྒྱབ་གྱིས་རྗེ་སྟོགས་སུ་སོང་ནས་མངོན་མཛོད་དང་  
 དེས་ལེགས་ཀྱི་སྟོག་བཅད་དེ། ངན་འགྲོ་སྐྱག་བསྐལ་དྲག་ཅིང་རྩལ་ལ་ཆ་ཁིང་ཡིད་  
 དུ་མི་འོང་བའི་གནས་སུ། འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་ངན་པས་འཁྲིད་པར་  
 བྱེད་པས་ན་དེ་ལས་མ་རུངས་པའི་སྟོག་ཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།  
**གང་ཟག་གང་ལྟ་འཆི་བྱེད་གང་ལྟོགས་སྟེང་ས་སྒྲིའི་** འཛིག་རྟེན་གསུམ་ **ཀ་ལོ་** མངའ་ **པལྟྱར་**  
 བའི་བདག་ **པི་ཡིན་པོ་ནི་** ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་དང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ རང་ཉིད་ཀྱི་བཅོངས་སྤྱི་

བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་དང་འཆི་བདེ་གི་རིང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བྱེད་དུ་  
འཇུག་པ་པོ་གཞིན་མེད་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པའོ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཇུན་གྱི་འཆི་བདག་  
དེ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་གང་ཟག་དེས་ན་ལ་མིར་སྤྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་དབང་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་  
གཉིད་ལོག་པ་མོགས་མོས་དཔ་དུ་སྡོད་ན། རྟེན་ལས་མ་རུངས་པ་འཁྲུ་མི་རིགས་པ་ཆེ་བ་  
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ངེས་སོ། ཁོ་སྤྱོད་གསུངས་པ་དང་།

འོ་ནི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་འཆི་བདག་  
དེ་ས་འོག་ས་སྤྱོང་ས་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ག་ལ་མངའ་བ་བསྐྱར་བས་ཁོས་མ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་པའི་  
གནས་མེད་པས་བྱིས་ཀྱང་མི་ཐར་པ་སྡོད་པར་ན་ཡུལ་གྱི་གཅིག་ཅུམ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་  
པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེན་ན་ཐར་པ་སྤྱིད་ཀྱང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་  
པོའི་ཆད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་  
སོགས་སོ་ཉར་མངགས་ནས་ཆད་པ་གཅིད་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་བྱས་ལྷན་རྒྱ་མཚན་སོགས་བྱེན་  
ན་ཐར་པ་སྤྱིད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ས་སུ་ཆད་པས་གཅིད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱར་མེད་  
པ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་འདིས་ཀྱང་ཀུན་ལ་མངའ་བ་བསྐྱར་བ་དེ་གཞན་སོ་ཉར་མངགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་  
པར་རང་ཉིད་མངའ་བ་སུ་དུ་འོང་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་ཐར་བར་དཀའ་བ་དང་། ཁྱད་  
ཆོས་གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆད་པས་གཅིད་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་དབང་དུ་མ་  
ཡིན་པར་རྒྱལ་པོ་སོགས་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་གལ་སྤྱིད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་རྒྱལ་པོ་  
དེ་ཉིད་ལ་ཁུ་བ་གསོ་ལ་བའི་ཐབས་རྟེན་ན་སྤྱོད་པོའི་ཆད་པ་དེ་ལས་འབད་མེད་དུ་གྱུ་བ་བསྤྱིད་ཀྱང་  
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆད་པས་གཅིད་པ་ལ་དེ་ལྟར་  
མིན་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་གཞན་  
མེད་པར་རང་དབང་ངམ་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡིན་པས་ཐར་བར་དཀའ་བའོ། རྟེན་འཇུག་ལས་

ཀྱང་། ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་ཆ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་ཞེས་པའི་བདེ་སྤོང་པ་ཡིན་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛེས་དང་མི་མཛེས་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་པ་རྣམས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆི་བ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷན་སྐྱུ་མ་ལས། དང་པོ་དོན་གཉིས་དུ་ཆེ་བ་ནི། འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒྲོ་རྣལ་མ་ཞིག་སྤྲེས་ན་དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉིས་དང་རྗེས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྤྲེད་པ་བརྒྱུག་ཅིང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སྤོང་པོ་ལེན་འདོད་པ་ལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེན་བཀྲར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་པ་འབྱུར་བ་ལྟར་སྤོང་པོ་མེད་པ་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྷོག་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་ཉྱག་དུ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤོང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྤོང་པོ་དམ་པ་བྱངས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛིགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འབྱིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྐྱགས་ཏེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་མོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྟེ་རྒྱུང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་ལ་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས་རྒྱང་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་ཆེ་བས་མཆོག་གོ། ཅིས་པ་འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་བ་རྒྱང་གི་ཁྱུ་མཆོག་ནི་ཅང་ཤེས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གང་དུ་སྤྲིན་ན་ཕྱོགས་དེར་འཛིགས་པ་ངང་ག་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མེད་ཅིང་གང་བདེ་པའི་ལམ་དུ་

འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དེས་སྐྱེ་བྱངས་ཅས་སོང་པའི་ཤུལ་དུ་རྩེས་བཅ་ལ་ནས་ཕྱི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཛིགས་  
 པ་དང་འབྲང་ལ་རྒྱལ་པ་སོགས་འབྲུང་མི་སྲིད་པས་རྩེས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་  
 བ་མི་རྟག་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དེས་སྐྱེ་བྱངས་པའི་རྒྱ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་འཛིག་  
 རྟེན་ཕྱི་མ་ཡན་ཆད་ལ་ཡན་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ག་སྟག་འོངས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་  
 གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༥ ཞེས་བཤད་  
 དགོས་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བརྩུ་བ་ལས། གྲང་པོ་ཆེའི་རྩེས་ནི་མི་སྟག་  
 པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་དམིགས་པ་རྩ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འོ། །  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོག་དང་ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་བ་རྒྱང་དུ་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་  
 དེ་དེ་དོན་ནི་འགྲེགས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་འང་མི་རྟག་པ་དང་  
 འཆི་བའི་འདྲ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་  
 མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་  
 དང་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དགེ་ལེགས་  
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པའི་རྩ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་  
 བསྟགས་པ་འོ། ། ཆོམས་ལས་ཀྱང་། འགྱིར་ཁ་ཅིག་དུ་ལུས་འདི་བུས་པ་འབྲུ་བར་རྟོགས་  
 བས་ཤིང་ཞེས་པ་འང་འདུག ། ལུས་འདི་རྩ་སྟོད་དྲིང་འབྲུ་བར་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པོར་  
 བྱ་ཞིང་། ། རྩ་སྟོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་སྟེག་རྒྱ་དྲིང་འབྲུ་བར་རྩ་བ་རྩ་བཞིན་མེད་  
 པ་ཤེས་ནས། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདུད་ཀྱི་མེ་དོག་གི་རྩིས་པའི་མད་འདི་ཆགས་པར་བྱེད་པ་  
 སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་ཁྱེད་པ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་རྩ་བུའི་མཆོན་ནི་འདིར་གཙོད་ཅིང་འཛོམས་པས་  
 དེས་མི་རྟོགས་པ་དྲིང་། ། འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོས་སྟག་སྟག་པོ་སོགས་ལྟ་ཞིག་ཐ་ན་མིག་  
 གིས་བརྟར་ཡང་མེད་པའི་གོ་འཕྲིང་དམ་པར་འགྲོ། ། འདི་དག་གིས་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་ཉེ་

པར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བུམ་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་སྤོང་དང་། སྤྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་སྤོང་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིང་པོར་མི་གནས་པར་གཤམ་ནས། བདུད་རྩི་མེ་དོག་ལྷ་བུའི་ཉེན་མོངས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་དེ་སྤྱི་ལྷ་བུ་ན་བཅད་ན་འཆི་བདག་ལས་འདུལ་བར་བསྟན་དོ། །ཟུབ་མོ་སྤོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་བདུད་འཛིམས་པའི་རིགས་ཐུགས་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྩ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྟོང་པས་ཉམས་སྤྱར་ཞིང་མོ་ནི་ཞིག་མདོག་ནས་གཉེར་མ་མང་པ་སོགས་ན་པའི་སྤྱི་ག་བསལ་མཐོང་ཞིང་། ཆེས་མི་བཟོད་པའི་ཆོར་པ་དྲག་པོས་གཟེར་བའི་ནད་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསལ་བྱ་དང་། །སེམས་དང་། ལུས་ཉེན་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་དང་། བྲལ་བའི་གི་བ་མཐོང་ནས་ནི། ལྷ་དེ་ལྷ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་ རྩེ་བྱིང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བཅོན་ར་ དྲིང་འབྲ་བའི་བྱིས་སྤངས་པར་ཁྱེད་རྩས་ཀྱི། །ཉེས་དམིགས་དེ་དག་མ་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཡལ་པ་ རང་གི་བས་ཁྲིམ་གྱིས་འདོད་ པོ་སྤང་རུས་རེ་སྟན། །དེ་གོ་དཔེ་ནས་མི་རུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩི་བ་མཐོང་ཞིང་ནད་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ཞི་ནི། མཉན་ཡོད་ན་སྤྱི་དགའི་བདག་མོ་གོ་དཔེ་དུས་ལས་འདས་ནས་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེར་གཤེགས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་རྩེ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་འཆར་ཀས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱགས་ངན་མི་མང་ད། འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡུམ་སྤྱ་གསོ་ཞིང་བསྟེད་པ་ལགས་ན་ཞེས་ལུས་པ་དང་འདི་སྟངས་ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །བྱང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྟེང་དེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་པོའི་སྤྱིང་ག་ཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འོག་དུ་དྲགས་མཆོར་ལ་གཟིགས་གིག །

གི་ཉེས་པ་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པ་ནི། མདོར་ན་སྤྱིས་བུའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་དུས་ནི་དལ་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྤྱིལ་ཕལ་ཆེར་ངན་འགྱུར་བསྟེད་ཅིང་བདེ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་རེ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་

སྤྱ་གས་ཆེ་བས་དེ་དག་དྲུ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མི་རྟེན་ལ། བསྐྱབས་པས་ཆོག་པའི་  
 རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་དྲུང་མི་འཆི་སྐམ་པ་འདི་  
 ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན། སྐོས་མི་འཆི་པའི་ཕྱོགས་འདིར་པ་ནི་ཆུང་པ་ཀྱན་གྱི་སྦྲོང་ང་  
 དེའི་གཉེན་པོ་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། **།གསྐྱམ་པ་**  
**ལོག་རྟོག་སྒངས་ལ་སྤིང་ཐག་པ་ནས་སྦྲོམ་དགོས་ཚུལ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་  
 གཞན་བསྦྲོམ་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་སྐམ་པ་དང་། བསྦྲོམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་  
 དང་པོར་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་བསྦྲོམ་པར་བྱ་ཡི་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྐམ་དུ་  
 མི་བཟུང་བར་འདི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྤིང་ཐག་པ་  
 རས་བསྐྱེད་དེ་བསྦྲོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་པའི་སྒོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། གཉེན་ལ་མོགས་པ་  
 ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་བུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བ་  
 ནི་ལམ་ལ་ལེ་མ་སྐྱངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྐྱག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་  
 རོ། །འོན་གང་ཡིན་སྐམ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྐྱངས་  
 པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྱག་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་  
 ལ་དགག་མི་རྒྱས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་གཉེན་ཕྱི་མའི་དོན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་འགོག་པ་  
 དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་པར་འཆི་བ་ལ་འདིགས་པར་བྱ་  
 རྟེན་ དེ་ལ་ནི་ངེས་སྐྱག་པ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་པས་འཆི་ཁར་མི་སྐྱག་  
 པ་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་དག་མ་བསྐྱབས་ན་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་། ཁྱད་  
 པར་དུ་ངན་འགྲོར་རྒྱུད་བས་འདིགས་ནས་འཆི་པའི་ཆེ་འགྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་  
 རྟེན་ སྤྱིས་རབས་ལས། **སྤྱི་དྲ་མའི་བུས་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བ་བཟའ་བར་བཅམས་པ་ན།** རྒྱལ་བུ་

བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་ཐུགས་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ་གཞན་ཐམས་ཅད་  
 འཆི་བ་ལ་ཤིན་དུ་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་སྒྲག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས་དེའི་ལན་དུ་ཁྱལ་  
 བུས་པའི་གསུངས་པ་སྟེ། ཁོ་པོ་འཆི་བ་ཙམ་ལ་སྒྲག་པར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལྷོས་  
 ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིམ་ནས་འཆི་བ་ལ་རབ་དུ་བརྒྱུ་མས་ཀྱང་མི་འཆི་བར་གནས་པར་བྱེད་  
 རོ་མི་ནུས་ཤིང་། ཀྱང་ལ་བཙོས་སུ་མི་རུང་བ་རྒྱུ། འཆི་དགོས་པར་ངེས་པས་ན་འཇིགས་  
 ཤིང་དང་བར་བྱས་པ་ཡིས། རེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཆར་  
 རྒྱ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་ནམས་འཆི་བ་ལ་སྒྲག་ཅིང་ཁོ་པོ་མི་སྒྲག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཇིག་  
 རྟེན་ནམ་མཁའ་ཅན་གྱི་འདི་ཡི་ཆོས་ཉིད་དམི་གནས་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ན། མི་ནམས་  
 སྤྱིར་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དྲིན་པས་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་འགྱུད་པར་འགྱུར་ཡོ། རེར་མ་ཟད་དགེ་  
 བའི་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པར་ཡོངས་སྤྱི་མ་བྱས། རྒྱུ་མ་དུ་འགྱུར་ཅིང་། སྒྲིག་པ་བྱས་ཤིང་  
 དགེ་བ་མ་བྱས་པ་དེས་གི་བའི་འོག་དུ་བྱི་མའི་ཆོ་ལ་སྒྲག་པས་ལ་འབྱུང་དུ་དོགས། པའི་  
 རྒྱ་མཆན་དེས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་ཅི་བྱོག་ཉིལ་མེད་པར་སེམས་ཆོངས་  
 ཤིང་སྒྲིག་པར་འགྱུར། ལ་བྱོག་ནི་ལས་གང་བྱས་པ་ལས་བདག་གི་ཡིད་ནི་འགྱུར་པོར་  
 འགྱུར་བ་ལྟེ། སྒྲིག་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ནི་བདག་གིས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པར་ཡོངས་སྤྱི་  
 མི་བྱས། ལ་དེར་མི་ཟད་དཀར་པོ་དགོ་པའི་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་གོ་མས་པར་བྱས། པོ་  
 ཡིན་པས་དེ་རྩ་བུའི་རྒྱང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གནས་ན་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས།  
 ཉི་འཇིགས་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྒྱལ་བྱས་སུ་ཏ་མའི་བྱ་ལ་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་  
 པ་ལས་ཀྱང་། བདོག་ནི་འཆི་འོ་སྤྱིར་དུ་སེམས་པ་ཡི། ཀྱང་ཟག་གིང་ལ་ངོས་པར་  
 རོ་མ་འཆི་བ་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཙམ་མིན་ཡོད་པོར་གྱུར་པ་ཡི། ཀྱང་ཟག་དེས་ནི་དོར་པོ་ནས་  
 འཆི་བ་དྲན་པས་ཐུབས་ཟིན་པའི་འཆི་ཁར་འཇིགས་པ་ཐོས་ཅད་ཡོངས་སྤྱི་བཏང་བ་ཞིག་



འོང་པའི་ཕྱིར། །མཐོང་འཆི་པའི་ཆོ་འཁོའི་བདག་ལ་ཡང་ག་ལ་འཇིགས་ཏེ། །འཇིགས་  
མི་དགོས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་འོངས་སྤྱོད་  
དང་ལྟར་དུ་འབྲལ་བར་གདོན་མི་ཟེའི་སྐྱམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཉག་པ་བསམས་  
ན་ནི། དེ་དག་ལ་མི་འབྲལ་བར་རེ་བའི་སྟེད་པ་ཚོག་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་  
པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའི་དབང་གིས་འཆི་བ་ལ་སྐྱག་པ་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཅ་བ་གསུམ་རྒྱ་མཚན་དག། ཐག་  
བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་  
བ་བསམ་པ་རྩ་བ་དང་པོ་དང་། རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་རྩ་བ་གཉིས་པ་དང་། འཆི་  
བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤན་པ་བསམ་པ་རྩ་བ་གསུམ་པ་འོ། །རྩ་  
བ་དང་པོའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱན་གྱིས་  
བརྒྱག་དུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ལྗངས་ཀྱང་  
འཆི་བ་འོང་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཆོ་མས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་དྲིང་རང་སངས་  
རྒྱས་དྲིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལུས་འདི་ནི་  
སྤོང་བའི་ཚུལ་མཛད་ན། །སྤོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཤལ་པ་རྣམས་འཆི་བ་ལྟ་ཅི་སྤོངས་ཀྱིང་ཅི་ཞིག་  
དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་བ་ནི་ཆོ་མས་དེ་  
ཉིད་ལས། གནས་གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྐྱང་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོའི་ནང་ན་འང་མེད། །དེར་མ་ཟད་རི་བོ་རྣམས་  
ཀྱི་གསེབ་དུ་འཁོར་གྱི་ལ་དུ་ཞུགས་ན་འང་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །འདིའི་རྒྱུད་གཞི་ན་  
རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤེལ་པོས་བླ་ཀྱ་རྣམས་བསད་པ་ན་སྟོན་པས་ལས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུའི་  
བྱ་གཉིས་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་གོ། །གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བཞག་གོ། །གཉིས་

ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཟེད་ནང་དུ་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ནམས་བསང་བྱིན་པ་དང་བྱུང་འབྱུང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་  
 སྒོ་བར་གྱུར་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡི། རྩོན་དང་སྤྱི་མའི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སེམས་  
 ཅན་རྣམས་འཆི་བས་འཛོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིལ་བྱུང་  
 བྱི་དང་སྤྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་འཕྲོ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་ལུས་  
 འདི་བཏང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཀྱན་འཇིག་པར་མཁས་པ་ས་རྟོགས་  
 གྱིས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་གནས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་མཁན་རང་འགའ་བ་ཞིག་གིས། ད་བ་  
 ས་ཀྱི་གང་གི་ཞེས་པས་འབྲལ་ཏེ་ཡིག་རྟེན་ལ་བཅོས་བྱས་པ་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དཔེ་རྟེན་མཆན་  
 མ་ཞིག་དུ། དེ་ཀྱན་འཇིག་པར་མཁས་པ་ས་རྟོགས་གྱིས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་གནས་ཀྱིས་  
 དེས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། ཅེས་བསྐུལ་ཆོག་དུ་བྱིས་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་མཆན་བྱུ་ཡང་འགྲོད་  
 བའི་བཞིག་ཡོང་བྱུ་ལ་འདིར་ནི་མཆན་བྱུ་ཡང་འགྲོད་དཀའ་མོ་ལྟར་སྤྱད་པོ། རྟེན་དགྱེས་ཀྱན་འཇིག་  
 ཅིང་མི་རྟོག་པར་མཁས་པ་ས་རྟོགས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། འཛིན་བྱུ་མཆན་དེས་ན་ཆོས་  
 ལ་གནས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེས་པར་ཆངས་སྟེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྟེ། ཅེས་སོ། འཆི་བདག་  
 ལ་ཤོས་པས་མི་ཐར་ཞིང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་  
 གདམས་པ་འཕྲོ་མོད་ལས། དཔེར་ན་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྩྭ་གསུམ་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་བཏན་  
 པ་རྟེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཁོང་སྟོང་མེད་པ་མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་སྟེ་འའོ་  
 སུལ་དང་སྤྱོད་སོགས་མེད་པ་ཤིན་དུ་མཁྱེགས་པ་གཅིག་དུ་སྟེ་ཆོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྲུག་པོ་  
 བཞི་གནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་རྩོག་སྟེ། ལྷ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ཡལ་ག་དང་  
 ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མར་འཐག་  
 ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མཁྱེགས་པས་འབྲོས་པ་འཕམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུག་པ་འཕམ་ནོར་གྱིས་  
 བརྒྱུག་པ་འཕམ་ཇས་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུག་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ **དེའི་དེ་བཞིན་དུ་** **མི་རྣམས་ལ་** འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ **པོ་** འདི་དག་འོང་  
 རྟེན་དེ་དག་ལས་མགྲོགས་པས་འབྲོས་པ་འམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརློག་པ་འམ་ནོར་གྱིས་བརློག་  
 པ་འམ་ཆས་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱིས་བརློག་པར་སྒྲ་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། **།** **འཛིགས་པ་**  
**བཞི་** **ཡོད་དེ་** གང་ཞེ་ན་ཀ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྟུང་པ་འོ། **།** **དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་**  
**གང་ཞེ་ན་** **ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་** **ཞེས་སྒྲར་བོས་ནས་བཞི་པོ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་** ཀ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་  
 པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། རྟུང་པ་ནི་ཡུན་  
 སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་སྲོག་འཛོམས་ཤིང་འོང་  
 རྟེན་ **བཞི་པོ་** དེ་དག་ལས་ནི་མགྲོགས་པས་འབྲོས་པ་འམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརློག་པ་འམ་ནོར་  
 ཀྱིས་བརློག་པ་འམ་ཆས་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ནམས་ཀྱིས་ཁི་བར་སྒྲ་བཞི་མ་ཡིན་ནོ།  
 ཞེས་སོ། **།** **༡༡་མ་པའི་ཞལ་ནས།** ད་ལྟ་འཆི་བས་འཛིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཁར་  
 མི་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འོ་སྒྲོལ་དེ་ལས་སྟོག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཛིགས། འཆི་ཁར་  
 བྲང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུང་ངོ་། **།** **དེ་ཡིང་དང་པོ་ནས་འཆི་བ་རྗེས་སུ་** དུན་ནས་བྲལ་བྲས་  
 པས་འཆི་ཁར་བྲལ་བྱིན་ནས་མི་འཆར་ལ་དང་པོར་འཆི་བ་མ་དུན་པས་སྟོད་བྲལ་པ་འབའ་ཞིག་བྲས་  
 པ་ལ་མཐར་འཆི་ལེས་པའི་ལུས་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲར་འབྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་  
 རྫོང་བྲུང་དུ་བྲལ་བ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་གི་པའི་འོག་དུ་ཡང་རྗེ་ལྟར་འལྟར་སྒྲུབ་དུ་ཆེས་ཆེར་སྒྲག་པར་  
 གུར་ཡུང་དེའི་ཆེ་འདི་བྱེད་ནི་མེད་པར་འལྟར་བའོ། **།**

ཆེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ **ལྷ་མཆན་**  
 གཉིས་པ་ནི། མངལ་དུ་འལྟག་པ་ལས། ད་ལྟ་འོ་དུས་སུ་སྟོད་ལམ་སོགས་ལེགས་པར་  
 གཟིབ་ཅིང་བག་ཡོད་པས་རང་གི་ལུས་བདེ་བར་ **འཆོ་བའི་ཕྱིར་** ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ན་དེ་རིང་  
 ན་ལོ་བརྒྱའམ་ **དེ་ལོས་** རྒྱང་ཟད་ཅིག་རྟག་པར་འཆོའོ། **།** **ལེགས་པར་མ་བསྐྱང་ན་ནི་དེ་ཙམ་**

མི་འཛོལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཛོད་གསུངས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་ རིང་མཐའ་  
 དེ་ཅི་མཁའ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་ཆོ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཁ་རལ་གྱི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་དེ་ཅི་མཁའ་ཐུབ་པ་  
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཆོ་འཇད་པ་ཤིན་དུ་མུར་དེ་ལོ་ནི་ཟླ་བ་  
 སོང་བས་འཇད་ཅིང་། ཟླ་བའང་ཞག་སོང་བས་འཇད་ལ་ཞག་ཀྱང་ཉིན་མོ་དང་མཆན་  
 མོ་སོང་བས་འཇད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྔ་དྲོ་ལ་སོགས་པ་སོང་བས་འཇད་པས་ན་ཆོའི་  
 སྤྱི་ཚད་ནི་ཉུང་ལ། དེ་ལའང་སྔར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྤང་ཞིང་ཆོ་ལྟག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་  
 སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འབྲིང་བྱེད་ཉིན་མཆན་ཀྱན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
 ཉེ་ སྤྱིད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཆན་ སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ཡོང་ཡོད་མེད་པར། །བདག་  
 གི་ཆོ་འདི་དུས་ ཉག་དུ་གོང་པ་སྟེ་ཆུང་ཆོས་པར་ འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལོ་ སྤྱིད་པ་ནི་གྲང་  
 རྣམས་མཁོ་གས་ཤིག་ རྣམས་འོང་བ་ཕྱིར་ཟད་ཀྱང་ མེད་ན། །བདག་ལྟ་ བྱི་ འཆི་བར་ཅིས་  
 མི་འགྱུར། ཉེ་འགྱིར་བར་ངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དུ་  
 མའི་སྟོན་པ་མཁོ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐགས་འཐག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྟུན་ཉག་མ་རེ་ལས་  
 མི་འགྲོ་ཡང་མུར་དུ་བདགས་ཟིན་ནས་འོང་བ་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱ་  
 རྣམས་གསོད་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་པ་ན། གོ་མ་པ་རེ་རེ་སྟོས་པས་འཆི་བ་ལ་ངེ་ཉེར་འགྲོ་  
 བ་དང་། ཆུ་ཆུང་དག་པོའི་ཆུན་འགྲོ་བའམ་རི་གཟར་གྱི་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་པ་བཞིན་  
 དུ་ཆོ་མུར་དུ་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ལུགས་རྩིས་དབྱུག་པ་བཟུང་ནས་ལུགས་རྣམས་  
 རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་གནས་སུ་སྟེལ་བ་ལྟར། ན་བ་དང་ན་བས་རང་དབང་  
 མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་འབྲིང་པའི་ཆུ་ལ་རྣམས་སྟོད་མ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་  
 རྟེན་ མི་ཉག་པའི་ ཆོས་པ་ལས། འདིའི་ཆེད་གཞི་ནི་སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་གྱི་  
 ཕྱིར་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ན་ཐགས་འཐག་ཅིང་འདུག་པ་སྟུན་བརྟུག་ཅིང་བརྟུག་པས་ལམ་ཆར་

རྫོགས་པ་གྲིགས་ནས་གསུངས་པ། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་འཇམ་པའི་ཆེ་ཆུ་བརྒྱུངས་པ་ལ།  
 ཐུན་ནི་སྤྱོད་རྩེ་ནས་གང་དང་གང་བརྟུག་པའི། ཐུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གཏིང་འཕྲུལ་མཐའ་  
 ལ་གཏུགས་པ་སྤྱིན་སྲ་ཡང་ཆུར་དུ་འཇག་ཆེན་འགྲོ་བ་ལྟར། མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱང་  
 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིག་དུ་མ་འདས་པས་ཆུར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེར་མ་  
 ཟད་དཔེ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་དེས་པར་བསད་པ་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་དག གཤེད་  
 མའི་བྱང་དུ་འབྱེད་པའི་ཆེ་མོས་པ་གང་དང་གང་པོར་བ་དེ་དོར་དེ་ས། བསད་པོར་བྱེད་  
 པའི་བྱང་དུ་བསྟེན་པ་འཕྲུལ་བ་ལྟར། མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིག་གཅིག་མོང་  
 གནིས་མོང་གིས་འཆེ་བ་ལ་ཉེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། གཞིན་ཡང་རི་གཟར་པོ་ནས་ཆུ་ཆུང་དག་དུ་  
 ཐུར་དུ་འབབ་པའི་ཆུན། ཐུར་གྱི་ཆུ་ཆུག་པ་མེད་པ་དེ་རི་རྩ་བར། དེ་བཞིན་དུ་  
 མི་ཡི་ཆེ་ཡོང་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་གྱིས་ཟད་འགྲོ་བ། དེ་ལོས་སྤྱོད་ཅི་ཆུག་པར་འགྱུར་  
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ཡང་ཆེ་འདི་ཡི་ཆེ་ཐབས་བསྐྱབས་པ་ནི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཕངས་  
 ཆོད་ལས་ཆུག་པ་གཅིག་ནི་ཐུབས་ཀྱང་འགྱུར་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དང་གི་ལ་ཉེ་འབད་པས་ཅུང་  
 ཟད་གྲུབ་ཀྱང་ཆུར་དུ་འཆེ་བས་སྤྱོད་ཡོང་མེད་པས་ཡུན་སྨྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཡོང་རི་ཅམ་བྱང་  
 པ་དེ་ཡང་འདི་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་པས་ལྟུང་དུ་མི་དང་ཆུན་པ་དག ཡིན་པས་ཆེ་འདི་ཆུར་བ་ཁོ་  
 ཅར་འཇིག་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཆུང་དག་པོ་ལ་དབྱུག་གུས་རྩམ་གྱིས་པ་  
 ཅ་དོད་པོར་གིན་དུ་དཀའ་ཞིང་ཅུང་ཟད་དོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཆུར་དུ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། ཡོང་  
 དཔེར་ན་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་པོ་དབྱུག་པོ་ཐོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ཐུགས་ཉེད་འགྲོ་རྣམས་  
 དེད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་ཕྱིན་པོར་བྱེད་པོ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ན་དང་ཅ་  
 པ་ཡིས། དེད་རྣམས་མི་རྣམས་རིང་དབང་མེད་པར་འཆེ་བདག་གི་བྱང་དུ་སྤྱེལ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྫོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཕྱོན་ནས་འཆེ་བ་མི་ཉག་པ་

བསྐྱེལ་པ་ལ་དེའི་དཔེར་རྒྱུ་ལི་ལི་ལྷོ་རྒྱུ་འགྲོ་བ་འདི་ག་ཡིད་ལོ་འཆར་བདེ་གསུང་  
 ཅས་བསྐྱེལ་པར་མང་ན། རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ས་འོག་སྤྲིང་ས་ལྷའི་སྤྲིང་  
 གསུམ་མི་ཉག་ལྟེ་དཔེར་ནི་སྤྲིང་ཀའི་སྤྲིང་ཐོལ་གྱིས་འོང་ཞིང་སྤྲིང་ཅིག་གིས་ཡལ་བ་དང་  
 འདྲ་བོད་དང་། །འགྲོ་བའི་སྤྲིང་འཆི་ཡིད་བདེན་མེད་པ་ནི་གར་ལ་བརྟུ་བོ་དང་མཚུངས་ཀྱི།  
 དཔེར་ན་གར་མ་ཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་ཤོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲིང་ཅིག་གིས་གཟུགས་སྒྲ་ཆོག་ས་སྤྲིང་  
 པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲིང་འཆི་ཡང་ལས་བཟང་རན་གྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོའི་ལུས་སྤྲིང་  
 ཆོག་ས་སྤྲིང་བཟུར་བའམ་ཡང་ན་གར་མ་ཁན་གྱི་མགོ་དང་རྒྱུང་ལག་མོག་ས་འཛིག་ས་གཅིག་དུ་མ་ངེས་  
 པར་སྤྲིང་ཅིག་གིས་འགྲུར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲིང་འཆི་སྤྲིང་ས་ལའང་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡིད་བདེན་  
 མི་རུང་བར་སྤྲིང་ཅིག་གིས་འགྲུར་འགྲོ་བའོ། །འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུར་དུ་འགྲོ་འཇམ་འཇིག་པ་ནི་ནམ་  
 མཁའི་ཐོག་དུང་མ་ཐག་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེར་མི་ཟད་རིག་ཟར་གྱི་མི་ལྷོ་འབབ་  
 རྒྱུ་ལྷོ་བུར་ལྷོ་རྒྱུར་ཞིང་མགྲོགས་པར་ཡོང་འགྲོ། །ཞེས་དཔེ་དུ་མའི་སྤྲིང་ནས་གསུངས་  
 སོ། །

དེས་ན་ནང་དུ་རྒྱུང་ཟད་བསམས་པའི་འབྲིག་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་དངོས་པོ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཉག་པ་མི་སྤྲིང་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དུ་མ་ལ་སྤྲིང་ནས་  
 བསམ། ཡང་ཡང་བསམས་ན་དེས་པ་སྤྲིང་། རྒྱུང་ཟད་ཅམ་རེ་ལ་མ་བྱུང་བུས་པས་  
 མི་པན་ཏེ། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། རང་གི་སྤྲིང་མི་ལ་ཆོས་བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་  
 ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡོང་ཡོང་བྱེད། མཆན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་གིན་  
 འདུག་ན་བརྟུན་མ་ཟེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དྲི་གཞི་འཆི་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་གཞི་  
 ཀྱང་ད་ལྟེ་བདེ་བར་ཞོད་པའི་སྤྲིང་ས་ཡིན་སྤྲིང་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོའི་མཐར་འཆི་བདག་  
 གིས་བཅོམ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་དེའི་བར་ནམས་སྤྲིང་འགྲོ་

འཆག་ཉལ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་བྱིན་ས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལེ་མེད་པས། མངལ་  
 ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་  
 ཏུ་ཁ་བཞུས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པའང་ན་བ་དང་ན་བའི་ཕོ་  
 ཉ་བས་བྲིད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་བྱད་པས་གསོན་པའི་སྐབས་ལ་འཛིག་  
 རྟེན་བྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྟོན་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་  
 མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་ལྷུང་བའི་ཆོ། ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྟངས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེ་  
 ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ **མདོ་དྲངས་**  
**པ་ལས།** མི་ཡི་དཔའ་པོ་ **ཞེས་གདམས་ཡུལ་ཀླུ་པ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བོས་ནས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་**  
**ལྷུང་བའི་ཀླུ་པོ་ཐོག་མའི་མཆན་མོར་ནི།** །གང་ཟླག་གོང་ན་འཛིག་རྟེན་ **འདི་རྩེའི་**མངལ་  
 ན་གནས་ **པར་གྱུར་མ་ཐོག་པ་ལྟེ།** །སྟོན་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ནས་བཅུ་མས་ནས་ **སྟོན་ཅིག་**  
**རེ་རེ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན།** །ཡིང་འགྲོས་ **དེ་ལྟ་བུའོལ་** མཁོན་  
 མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་ **རིམ་གྱིས་ཇེ་ཉེར་འགྲོ།** །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་  
 བཞི་འགོག་པའི་གདམ་ལས་ཀྱང་། **དཔེར་ན་མི་ཞིག་རེ་པོ་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོའི་སྟངས་**  
**ས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ཡིས།** །ལྟས་ཞིག་པོར་གྱུར་ **པོའི་ཆེ་ཅི་མི་འདི་** སྤལ་མ་ཐོག་  
 པའི་སྐབས་ཀྱི་བར་སྟངས་ལ་ནི་ **འགྲོ་བའི་ཆེ་བདེ་བ་མུང་** བར་འགྱུར་རམ། །**སྟེ་མི་འགྱུར་**  
**བདེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་** མ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་ཅིག་  
 ཀྱང་མི་སྟོན་པར་འཆི་བ་ཉིད་ **ཀྱི་ཕྱིར་** རིམ་ཆེད་དུ་དུས་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་ **འཁྲུག་ཏུ་བརྒྱག་**  
**པ་འཁྲུག་པ་ན།** །དེ་སྟེ་དུའི་སེམས་ཅན་ནམས་ནི་ **སྟོག་འགག་པ་དངོས་ལ་མ་ཐུག་པའི་**  
**བར་སྐབས་གང་དུ་བདེ་བ་ཇི་སྟར་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་** ཉེ་མི་འགྱུར། །**ཞེས་གསུངས་**  
**སོ། །** །དེ་དག་གིས་ནི་ལྷུང་དུ་འཆི་བར་ངེས་པ་བརྟན་ཏོ། །

གསོན་པའི་ཆོ་ལ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཛི་བ་བསམ་ཆུ་  
 མཆན་གྱིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རིང་མཐའ་དེ་ཅམ་ཐུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལོང་ཡོད་  
 བྱར་མི་རུང་སྟེ། དོན་མེད་དུ་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྤར་འདས་འདུག་པ་དང་ལྷག་མའང་  
 གཉིད་ཀྱིས་བྱེད་འདའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་  
 མ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། ལང་ཆོ་ལོ་ལ་ནས་ནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐབས་  
 ནས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཉམས་པས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་  
 མཐུ་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་རྒྱང་ཟད་ལས་མེད་དེ། མང་ལ་དུ་འདུག་པ་  
 ལས། མེ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བརྒྱ་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཉི་མོ་ཞིག་རེ་  
 ལ་ཉིན་མཆན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད་མཆན་མོའི་ཆ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཅིང་ཁེབས་སོ། །དེས་  
 ལོ་ཐུ་བརྒྱ་དང་། ཆོ་སྤྲོད་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོ་འུ་རུ་ནི་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་སེམས་ན་ལ་  
 དུ་མ་འཁོད་པའོ། །བརྒྱད་ཅུ་ཡན་ཆད་མཐའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ནས་པ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་  
 སྤྱིར་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཅད་པའི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། རྣམ་དང་གཉིན་སོགས་དང་བུལ་བ་  
 ལྷ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱང་ན་དང་རྣམ་གྱི་སྦྲེ་སྤགས་འདོན་པ་དང་། ལྷིས་ཀྱི་སྤག་བསྐལ་བ་  
 དང་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་རིང་  
 པོར་བཅད། པ་དང་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་དུ་མ་གྲིངས་བརྒྱ་  
 སྤག་དུ་མས་ཀྱང་བཅད་དོ། །དེའི་ལྷག་མི་ལའང་འདུ་འཛི་རྣམ་གཡེང་གི་མོའི་གཏམ་སོགས་  
 དང་ཚུལ་མེད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་དུ་མས་བཅད་དེ་ཆོས་བྱེད་ངེས་ཀྱི་སྐབས་ཆར་མི་འོང་ཞེས་སོ། །  
 ཞེས་པ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགྲོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་སྐབས་  
 འདི་ན་མི་རྣམས་ཆོ་མཆོག་དུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ལས་སམ་དེའི་  
 རང་ནས་ཀྱང་ནི་དང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ནི་བྱིས་པ་དྲིང་ཐ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ནས་པས་དོན་མེད་བྱེད་།



ཡོད་ཀྱི་ལྷན་པུ་བཅུ་གཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་དང་དེ་ལྷན་པུ་ནད་དང་ལྷན་པུ་སོགས་  
 དག་གིས་ཆོ་དེ་ལོ་ཆོས་རྒྱུད་པའི་དུས་མེད་པར་ཆ་གིས་ཀྱང་ནས་ཆོས་རྒྱུ་འདོད་པའི་  
 ཡིད་ཀྱིས་རེ་བ་འདོམས། །པར་བྱེད་པ་དེས་ན་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་  
 ཆོས་རྒྱུ་འདོད་པའི་མེ་ལོ་ནང་གི་འགྲོ་བ་རྒྱུས་པ་འཛོལ་ཞེས་ཀྱང་མཛད་ཅིང་ཞེས་ཞེས་ཡོད་  
 དེ་འགྲོ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆད་ཀ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ལོ་དུག་ཅུ་ལ་  
 རྒྱུ་ལྷན་པུ་དང་གཉིད་དང་ན་ཆས་བཅད་པའི་བཤོལ་ན། ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་ལོ་ལྷ་ཡང་  
 མེད་གསུང་ངོ། །

རྒྱུ་མཆན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིར་ན་ཆོས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོ་  
 འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སྤྱད་ནས་དུན་  
 པ་ལྟར་འཆི་བའི་དུས་སུ་དུན་པའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དག་ནི་དགག་  
 དུ་མེད་པར་དེས་པར་འོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོ་འདིའི་བསྐྱུ་བྱེད་ལ་དགའ་བར་བྱ་སྐྱེས་དུ་  
 བསམས་ཏེ་ཆོས་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྐྱེ། སྐྱེས་རབས་  
 སོ་གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱི་བྱིས་ལས་རྒྱུ་བ་སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། སྐྱོན་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ཞུན་འདས་  
 རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་བེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་ཡུལ་དེ་ན་ཀུ་ཏའི་འོངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་དུས་  
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་བྱ་ཡང་སྤྱོད་དངས་པ་ལ། རྒྱལ་བྱ་དེ་སྤྱོད་ཆོ་རབས་དུ་མར་རྒྱུ་  
 བ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་མོ་དེ་དག་ལ་གཞིགས་སུ་མ་བཞེད་པར་ཐུགས་གཡོང་བ་ལས་ནང་  
 དུ་བསྐྱོག་སྒྲེ་འདི་རྒྱར་བཞགས་པ་ནི། གྱེ་མའོ། ཞེས་པ་ཐུགས་རྒྱུ་བས་འཛིག་ཏེ་ན་ཏོན་མོངས་  
 པོ་ལམ་སྤྱུག་བཟུལ་དགྱི། ཅེས་རང་གི་འཁོར་ལ་བས་ནས་རྒྱུ་མོ་འདི་རྒྱ་ཕར་གཞིས་པ་འདི་  
 དགྱི་མེ་བཟན་ཅིང་མེ་ཏག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་རྒྱུ་མོ་འདི་ལ་དགྱི་འ་བོར་མེ་འགྱུར། །པའི་  
 རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ་ ཀྱུ་ལྷན་པུ་དཔལ་ལོ་མ་རྒྱུ་མོ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་། །དོ་རྒྱུ་ལྷན་



ན་ཆེ་འདིའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་སྐྱེས་དུ་བསམས་ཏེ་ཆོས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་ཐག་བཅད་  
ཅིང་ཞེད་མང་དུ་བྱུང། །

གཉིས་པ་ནས་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་མེ་རེ་ལེ་བཞིན་  
འཆི་བ་དྲན་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ མི། དེ་རིང་ཕན་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་འཆི་བ་འོང་  
བར་ངེས་ཤིང་། དེའི་བར་གྱི་ཞག་གང་ལ་འོང་མ་ངེས་པས་དེ་རིང་ལྟ་བུ་ལ་འཆི་མི་  
འཆི་གང་དུ་འང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོས་འཆི་བའི་སྒྲིགས་བཟུང་ནས་དེ་  
རིང་འཆི་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྐྱེས་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མི་  
འཆི་སྐྱེས་པ་སྐྱོས་མི་འཆི་བའི་སྒྲིགས་བཟུང་ན་ཆེ་འདིར་སྔོན་པའི་གུབས་བྱེད་བྱེད་  
ནས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་གུབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བཟུང་  
ནས་མུ་ངན་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་  
བའི་གུབས་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པས་མ་གཤིན་ཡང་དེ་  
བྱས་པ་ལེགས་ལ། བྱི་ན་ནི་བྱུང་པར་དུ་འང་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རང་  
ལ་གཞོད་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པའི་དག་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་འོང་བར་  
ནི་ཐག་ཆོད་ལ། ཞག་གང་ལ་འོང་མི་ཤེས་ན་ཞག་རེ་རེ་ནས་དེའི་སྐྱོ་བ་དྲན་པ་  
དང་འདྲའོ། །ཞག་རེ་རེ་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྐྱེས་པ་འམ་ཐ་ན་དེ་རིང་ཕལ་ཆེར་འཆི་  
སྐྱེས་པ་བྱུང་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་  
སྔོན་གུབས་མི་བྱེད་ལ། བསམ་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྔོན་པར་མ་ཐོང་  
ནས་དེའི་གུབས་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་དོན་མི་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་གནས་གཅིག་  
དུ་ཡུན་རིང་དུ་སྔོན་སྐྱོར་ན་དེའི་སྔོན་གུབས་བྱེད་པ་དང་། དེར་མི་སྔོན་པར་གཞན་  
དུ་འགྲོ་སྐྱེས་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གུབས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ནས་

འཆི་སྐམ་པའི་ཁོ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

རྩྱུ་བགཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། གཉིས་པ་རྩྱུ་མཚན་དངོས་བཤད་པ། འདི་  
ལ་རྩྱུ་མཚན་གསུམ་ལས། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི་རྩྱུ་  
མཚན་གཅིག་སྤྱིར་སྒྲུ་མི་སྐྱེན་པའི་ཆོ་ནི་ངེས་ཀྱི། གཞན་ནམས་རང་རང་གི་ཆོ་ཆད་  
ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ན་འང་ཡལ་ཆེར་ངེས་པ་མང་ལ། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་ཆོ་ནི་ཁོན་  
དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཆོ་ལོ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདར་བྱུང་ལ་ད་གདོད་ལོ་བརྒྱ་  
ལོན་པ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་ཆན་གཞིན་བར་མ་གང་ལ་འཆི་མ་  
ངེས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྒྲུ་མི་སྐྱེན་ན་ལོ་སྤྱིང་སྤྱི། གཉིས་  
ན་ཐུང་ཐུང་སྒྲུང་ས་པོ། ཞེས་སྒྲུ་མི་སྐྱེན་པ་ཆོ་ལོ་སྤྱིང་། བ་ལང་སྤྱིང་པ་ཐུ་བརྒྱ། ལུས་འཕགས་  
པོ་ཐུང་དང་སྐམ་བརྒྱའི་ཆོ་ཆད་ཡལ་ཆེར་ངེས་ཀྱང་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་  
ནི། རྩྱུ་བརྒྱུ་དང་པོ་དཔག་དུ་མེད། ཅིས་དང་། མི་རྟག་པའི་ཆོ་མས་ལས། དེ་རིང་  
གི་སྤྱི་རྩྱུ་པོ་མང་དུ་མཐོང་བ། དཀྱི་ལས། སྤྱི་རྩྱུ་དེའི་རྟོང་གི་ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་  
མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རིང་གི་སྤྱི་རྩྱུ་པོ་མང་དུ་མཐོང་བའི་རྟོང་ནས། ཁང་གི་སྤྱི་  
རྩྱུ་ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་མི་འགྱུར། ཁས་མ་ངེས་ཞེས་དང་། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་ན་ནི་  
གཞིན་མང་པོ་དང་། དེར་མ་ཟད་དར་ལ་བབ་པ་འདར་གི་རིམ་ངེས་མ་ངེས་ཅི་རིགས་སུ་  
འཆི་བའི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་སྤྱི་དེའི་རྟོང་ནས་མི་འདི་གཞིན་པས་ད་དུང་མི་  
འཆི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཞིན་པའི་ལྷོགས་ཐུང་པའི་གདེང་རྩྱུ་ཅི་ཞིག་ལོད་དེ་མེད་པར་  
ཐལ། འདི་དེ་སྤྱིང་གཞིན་སྐྱེས་པ་གཟུགས་བཟང་བ་གཉིས་རྩྱུ་ལ་པོ་རབ་སྒྲུང་གི་བརྒྱན་མོའི་འཁོར་  
དུ་མེད་པ་ལས། དེ་ཁྲོས་ནས་དེ་གཉིས་བསད་དེ་སྤྱི་ལ་མེ་བཏང་བ་ལས་སྐྱུ་མ་དང་བཅས་པའི་  
བྱུང་མེད་དང་དེས་མེས་པོ་ཆན་པོ་ཡང་གི་བར་གྱུར་དེ་ཞེས་སྤྱིན་པས་གསན་ནས་འདི་གསུངས་པ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་མའི་མངལ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དོར་། དེ་བཞིན་  
 ཉུ་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་སར་འཆི་བ་དོར་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་གོག་ཅམ་ན་འཆི་བ་དོར་།  
 དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པ་ཅམ་ན། འཆི་བ་སྒྲུབ་པའི་ལ་ལ་ནན་པོ་དང་  
 ལ་ལ་གཞིན་པ་དོར་། ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། རྣམས་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་འཆི་བ་  
 དང་ཡང་འགའ་ཞིག་གོ་རིམ་ངེས་པར་ནན་རིམ་ནས་རིམ་གྱི་རབ་དུ་འགྲོ་བའི་འཆི་བར་  
 འགྱུར་དེ། འདྲིའི་སྐྱེད་གཞི་ནི་སྟོན་པ་དག་སྐྱོང་གི་ཆོག་སྒྲིལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་དེ་ནགས་སུ་  
 རྒྱ་ཁིང་ག་གེགས་པ་ན་གིང་ལས་འབྲས་སུ་རྩུང་བ་ག་ཟེགས་ནས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། དག་སྐྱོང་དག་སྟོན་  
 བྱི་ཡིད་བདན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆོག་སྒྲིལ་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། དཔེར་ན་རྩོན་གིང་  
 གི་འབྲས་སུ་སྟོན་པ་རྒྱ་རིམ་ནས་སྐྱེད་པ་ལྟར་བ་བཞིན། ཉུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 གསུངས་དེ། ལྷ་མ་འམ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཆེད་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་སྟོ་བྱར་དུ་ཕྱི་  
 དང་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་གྱིས་བསམ་པ་མ་རྩོགས་པར་གི་བ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ་རྣམས་  
 ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་ངེས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་  
 དུ་བསམས་ལ་འཆི་བའི་སྟོ་ཅི་སྟེ་བྱའོ། །

འཆི་རྒྱུན་གིན་དུ་མང་ཁིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་  
 སྟོན་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་གནོད་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནོད་པ་མང་སྟེ། འདི་  
 ལྟར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདོན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མར་འཆོ་  
 བ་དང་དུད་འགྲོའི་རིགས་ལུས་དང་སྟོན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་  
 ཇི་ལྟར་འཆོ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་རྣམས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་  
 བ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་  
 རང་གི་ལུས་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་

གནོད་པ་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འཕེལ་འགྲུབ་དུ་གྱུར་  
 པ་ན་ནད་བསྐྱེད་དེ་སྟོག་འཕྲོག་པས་གནོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་དང་ལྷན་སྦྲེལ་སྒྲིལ་པས་  
 ལུས་སྟོག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་  
 ཤེས་ **འཛིག་ཆུལ་ནི་ རིང་གི་**སྟོག་འདི་ཉག་དུ་དག་ཅུང་བ་དུ་མས་བསྐྱོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་  
 རེ་རེར་ **ཡིང་** ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་ **འོ་དང་འདྲའོ་སྟུང་**  
 དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། **སྟོག་ནི་འཆི་**  
 བདག་རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། རྒྱུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་དང་།  
 བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཆོ་ནི་གནོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱུ་ལི་རྒྱ་བུར་  
 བས་ཀྱང་མི་ཉག་ན། དབུགས་རྩལ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། ལས་ད་  
 ཁོས་ **པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་པ་**གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། **འོ་སྟེ་མི་རིགས་**ཞེས་དང་།  
 བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། **རིང་གི་ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ལ་**  
 གཅིག་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ན་དཔེར་ན་དག་མི་གཤོ་བཞི་ཁང་མིག་གཅིག་དུ་བཞག་པ་དང་  
 འདྲ་ལ། དེ་དག་ཕན་རྒྱུན་དུ་གནོད་པ་མ་འབྱུང་བའམ་གནོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་ གནིས་པའི་  
 ཆོ་འབྱུང་ པོ་བཞི་ལོ་ཀྱན་ལ། ཁྲི་མཉམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་ རིང་དེའི་ཆོ་ལྷུས་  
 པ་དེ་བ་དང་འཆོལ་བཟང་བ་སྟེ་ པོར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་  
 རྟེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྩུང་ཟད་གནོད་པའི་ཆ་རྩུང་ཟད་མ་སྟོམས་ནའང་ལུས་མི་བདེ་ཞིང་ཆེར་  
 མ་སྟོམས་པའི་ཆོ་ལུས་མི་གནས་པའི་རྒྱུན་ཡང་དེ་ནི་དུ་གྱིས་བྱེད་པས་དག་མི་གཤོ་བཞི་སྟོགས་གཅིག་  
 དུ་བཞག་པ་སྟེ་འགལ་བ་ ལོ་མི་མཐུན་པ་ རྣམས་ལ་ རྒྱན་ཅིག་ཆོགས་པ་ བདེའོ་ཞེས། རྣམ་  
 པ་ཀྱན་དུ་འང་ ཡིད་བརྟན་པ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོགས་མ་ལྟ་བུ་གིན་  
 དུ་བདེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆོ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་བཟང་པོ་མཐུ་ཆེན་བསགས་པ་

ཆེས་ཤིན་དུ་ཉམ་པ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲན་ནམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་  
ནད་འཛོམས་པའི་སྒོ་བས་ཆུང་ཞིང་། ལོངས་སྤྱད་པ་ནམས་ཀྱང་བདེ་བར་ཞུ་ནས་  
ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱས་པར་འགྱུར་བའི་མཐུ་བྱི་བས་བདེ་བར་འབྱུང་ཀྱང་  
ཞིང་ཞུ་བས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་བསགས་ཀྱབ་ཆུང་ཞིང་  
ཉེས་སྤྱོད་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུ་ཆུང་བར་སོང་ནས་ཆེ་  
བསྐྱང་བ་སོགས་ཤིན་དུ་དཀའོ། །གསོན་ཆེན་ནམས་ཀྱང་འཆི་ཆེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་  
དེ། མི་འཆི་བའི་སྤྱིར་དུ་ནི་བཟའ་བཏུང་དང་གནས་ཁང་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་  
ནམས་ཆོལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་དྲ་ཅང་མངས་པ་དང་དྲ་ཅང་ཉུངས་པ་  
དང་མི་འཕྲོད་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གནས་ཁང་དྲིབ་པ་དང་མཛའ་པོས་  
བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་བའི་ཆེན་དུ་འགྱུར་བས་ན་འཆི་བའི་ཆེན་དུ་མ་  
སོང་བའི་གསོན་པའི་ཆེན་མི་སྤྱང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་  
ཞུགས་པ་ཡིན་པས་གསོན་པའི་ཆེན་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིན་  
ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། འཆི་བའི་ཆེན་ནི་མང་བ་སྟེ། གསོན་པ་ཡི་ **ཆེན་ནི་**ཉུང་ཟད་ཅིག།  
**ཡིན་ལོ་འཆི་ཆེན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གསོན་ཆེན་**དེ་དག་ནམས་ཀྱང་ **ཕྱི་མཆར་**འཆི་བའི་ཡང་།།  
**ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་**དེ་བས་རྟག་དུ་ **དྲིམ་པའི་**ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ **ཕྱི་མཆན་གསུམ་**  
**པ་**ནི། ལུས་ཆུང་དབྱེད་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་  
ཆེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་དུ་འགོད་པ་ལ་སྤྱད་བཏགས་ནས་ཀྱང་སྲོག་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་  
ན། འཆི་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་པར་ཡང་ཤིན་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་  
ལས། **ས་ཆེན་པོ་དང་རི་རབ་ལྟུན་པོ་དྲིང་སྤྱིའི་**བྱ་མཆོ་ **སོགས་ཀྱང་བསྐྱམས་བ་འཇིག་པའི་**

ཆོ་ཉི་མ་བདུན། གྲི་འད་ཟེར་འབར་བས་བསྐྱེགས་པའི་སྒྲོབ་སྒྲིམ་གྲུ་བཅན་པར་  
 རྒྱང་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །མཐོར་ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན།  
 བེན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ཡི་ལྷོས་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱིང་ཅི་འཆ་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསྒྲུམ་  
 པ་ཆོས་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་འཆི་བདག་  
 གིས་ལུས་སྐྱོག་ནམ་འཛོམས་ངེས་པ་མི་རྒྱང་བས་ཤིང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་  
 ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཀྲཱི་ཀའི་སྤྱངས་ཡིག་ལས། འཆི་  
 བདག་འདི་སྤྱ་དང་ཡང་མི་མཛའ་ཞིང་མི་བཤེས་པ། །ཡིན་པས་ངོ་ཆེན་སོགས་ཀྱང་རྒྱན་  
 དུ་མེད་ཅིང་ཐོག་ཏུ་ནམ་འོངས་མི་ཤེས་པར་སྒྲོ་བྱར་དག་ཏུ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་བས།  
 ཆོས་དེ་རིང་མི་བྱ་བར་སང་དུ་མ་གནངས་དག་བྱ་ཞེས་བྲིགས་ཉམས་སུ་མ་བཞེས་པར།  
 དེ་ལྷ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་འམ་བཅོན་འགྱུས་ཤུགས་བྲག་པོ་མཛོད། །ཅིག་  
 ཆོས་འདི་སང་བྱ་ལ་དེ་རིང་ནི་བྱ་བ་གཞན་འདི་བྱ་ཞེས། བྱ་བ་ནི་མི་རྒྱུས་ལ་བཟང་  
 པོ་མིན། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་འདི་སང་བྱ་སྐྱུ་པ་ལྷ་བྱའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ངང་དེ་ལ། དུས་ནམ་  
 ཞིག་བྱོང་ནི་མེད་པའི་མི་བར་འགྱུར་པའི། །སང་དེ་ཡི་ཐུག་པའི་བར་ལུས་པ་གཅིག་གའོན་  
 མི་ཟ་བར་འོང་། །འོ་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་སྤྱི་ཇ་ག་ཏུ་མི་  
 བྱ་ལྷ་ནན་ཏས་ཀྱང་། །འདི་ལྷ་བཅོན་མི་བྱ་འོ་གྲི་ཉིད་ཡིན་གསུང་། ས་བདག་ཅེས་པོས་རྒྱས་  
 རི་ལྟར་རྒྱེད་ནས་འབྱུང་བཞིན་གཡར་པོ་ལྷ་བྱའི་ལུས། །ད་ལྷ་ནད་མེད་རྒྱུད་མེད་བདེར་  
 གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ན་ལྷོས་འདི་ལ་རྒྱུང་པོ་སྤང་ནི། །ན་འཆི་རྒྱུད་པས་འཛིགས་  
 པོ་མེད་པར་བཅུ། །དོགས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གང་གི་ཆོ་ན་ནས་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་ནོན་  
 པ་ན། །རྒྱུང་པོ་མེན་དགོས་སྐྱེས་ཏུ་བྱན་ཡང་རྒྱུ་བམི་རྣམས་པས་དེའི་ཆོ་ཅི་འོང་བཅུར་མི་  
 མཆིས་སོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅུ་བ་གསུམ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བོས་ནམ་



འཆི་ངེས་མེད་བསམས་ནས་སྒོ་སྒྲུབ་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །འདིའི་  
མཐོང་དེས་ན་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མི་འདུག་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱེད་སྙམ་དུ་ཐག་བཅད་ཅིང་  
ཞེད་མ་མང་དུ་བྱའོ། །

ཙ་བ་གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་  
པ་བསམ་པ་འི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་  
མཐོང་བ་ན། དེའི་ཆེ་གཉེན་ནམ་བཤེས་ཇི་ལྟར་བརྩེ་ཁིང་གཏུང་བ་ཆེ་བས་མཐའ་  
བསྐྱར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད་པ་རྒྱ་མཆན་གཅིག་ །ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་  
ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་ཕན་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་འབྱེར་དུ་མེད་དེ། འོས་མེད་པ་རྒྱ་  
མཆན་གཉིས། རྒྱ་མཆན་གསུམ་པ་ ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ག་རུས་ཀྱང་འདོར་ན་གཞན་ལྟ་  
ཅི་སྟོས་ ཉེ་འདིའི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན། ནོར་ལོངས་སྟོད་  
ཀྱིས་མི་ཕན་པ། ལུས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་བསམས་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཆན་དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཕུན་  
ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པས་ཆོས་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་  
ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་  
ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྙམ་དུ་  
བསམས་ལ། དེའི་དུས་སུ་ནི་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་  
དུ་འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཀའི་སྤྱིངས་ཡིག་ལས། ཆེ་འདི་རྩ་མཐུན་  
འབྲིན་པ་འི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་སྟེ་ལོས་དེའི་རུས་པ་རྩོགས་  
པར་གྱུར་པ། །ནི་ཆེ་ཕྱི་མའི་རྩམ་སྟོན་འབྲིན་པའི་གསར་པའི་ལས་གཞན་ཞིག་དང་རྩོགས་  
སྟེ་འབྲེལ་ཁིང་། །དེ་དང་རྩོན་ཅིག་དུ་ཁྱོད་ འཆི་བདག་གིས་ནི་བྱངས་པ་སྟེ་ཁྱོད་ནས་འཇིག་  
རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། །རང་གི་བསྟོགས་པའི་ལས། དགེ་བའི་དང་རྩིག་པ་གཉིས་མ་

གཏོགས་པར། །རྩི་མི་རྩེ་འགྲོ་བ་གཞིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་མི་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པ་ལྟར་  
 བྱེད་ལོག་ནས། །དེ་དགོལ་ལས་འགའ་ཡང་སྡེ་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱིའི་ཀྱི་རྩེས་སྤྱི་མི་འབྲང་  
 པར། །དེསི་པའི་རྒྱལ་དེ་མཁུན་པར་མཛོད་ལ་དེ་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་གང་གི་ཡང་  
 དབང་དུ་མ་སོང་པར་རང་གི་དགེ་ཞིག་གི་རྒྱང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལེགས་པར་སྦྱོད། །ཅེས་  
 པ་དང་། བྱེད་གཏམ་ཁྲིས་ཀྱང་། ལྟ་ཅིག་ཅེས་བོས་ནས་ཆེ་འདིར་ནོར་ལོངས་སྦྱོད་  
 མོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཁྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་སྤྱི་གཤེགས་ནས་འཛིག་  
 རྟེན་གཞན་དུ་བཞུད་པའི་ཆོ། །དཔེ་ན་མྱ་ངས་རྩི་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་པོ་ལྟར། །  
 ཁྱོད་གཅིག་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་དེའི་ཆེ་སྤྱིས་མེད་བཅུན་མོ་ཡོད་པོ་མིན། །ན་བཟའ་མ་མཆིས་  
 བཤེས་མ་མཆིས། །རྒྱལ་སྤྱི་མ་མཆིས་ཁབ་སྡེ་མོ་མོང་མ་མཆིས། །དྲིང་པོར་ཁྱོད་  
 ལ་དཔག་དུ་མེད་པའི་མཐུ་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་མོགས་མང་འཕགས་  
 ཀྱང་། །དེའི་ཆེ་དེ་དགོ་སྤྱི་ཉིད་གཞིགས་སྤྱི་མ་མཆིས་སྤྱི་ཉིད་གསན་དུ་མ་མཆིས། །  
 དེར་མི་ཟད་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཞུང་བཟང་བ་གཅིག་ཅུ་ཉིད་ཅིག་སྤྱི་ཐག་  
 གིས། །ཁྱོད་ཀྱི་རྩེས་སྤྱི་འབྲང་བའང་མི་མང་འོ། །མདོར་ན་སྤྱི་ཡུལ་དེ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་  
 འབྲུ་བ་གཅིག་གྱུང་ཞེས་མིང་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདིར་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་  
 ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཅུ་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལོ་ཆེ་རྩེས་སྤྱི་འབྲང་བ་མེད་  
 ན་གཞན་རྩི་ཅི་སྤྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དལ་བདོན་ཆེ་ཞིང་གིན་དུ་རྟོག་དཀའ་བ་དང་རྟོག་པར་དཀའ་ཡང་གིན་  
 དུ་འཛིག་སྤྱི་པའི་འཆི་བ་དྲན་པ་བསམས་ནས། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ལན་ཆད་ཀྱི་གཏན་  
 བདེ་ཞིག་སྤྱི་པར་མི་བྱེད་ན། མ་གཤིས་ཆུན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱི་གསལ་  
 སེལ་བ་ལ་ནི་མི་བས་དུད་འགྲོ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལས་ཁྱུང་ཞུགས་པའི་

སྤྱད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དྲ་ན་པ་དེ་འགྲོ་རྟེན་རྟེན་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་དང་འབྲས་སྟེ།  
 སྤྱད་འདུག་ལས། མིར་མི་ཟད་ཡུགས་ཏེ་དྲོད་འགྲོ་རྟེན་གྱིས་པ་སྤྱབས་ན་འང་མི་དགོན་  
 པོ་འཕམ་མི་དགའ་བའི། །མཚན་གྱི་ཆུང་ཆེ་འདི་པ་དེ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱབ་པའི་དོན་དུ།  
 རྟེན་དཔལ་འབྱོར་ཡུན་སྤྱི་ཆོགས་པ་རྟེན་པར་དགའ་བ་འདི། །ལས་པོ་ཁྱི་སྤྱབས་  
 གྱིས་མཚར་བ་འཕམ་བམོད་ནམས་ཆུང་དྲ་རྟེན་གྱིས་བཅོམ། །པོ་འཕམ་ཆུང་ཐོས་པར་བྱས་  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསྐྱེད་འདིས་ནི་ལས་ངན་གྱི་མཚར་བ་མིན་པ་རྟེན་གྱི་ཆེ་འདི་  
 པ་དེ་པ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་དྲ་དཔལ་འབྱོར་ཆུང་ཐོས་བྱེད་མི་རིགས་ཞེས་གདམས་པའོ། །དེས་ན་སྤྱི་  
 དགའ་སེ་པོ་བྱུང་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་གེ་པའི་གཞེས་གཉེན་  
 པོ་དོ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་གིས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྱབ་པ་གང་  
 ཡིན་སེལ་བ་དགག་པ་གང་ཡིན། ཞེས་དགག་སྤྱབ་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དེས་པ་ན་ཁོ་ཡི་བསམ་པ་མཁྱེན་  
 རྟེན་ལན་འཁྱུག་པོར་མཛད་པའི་སྤྱོད་ནས་དོན་དུ་འཆི་བ་མི་དྲག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་པོ་  
 ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དེད་ཀྱི་སྤང་སེལ་མི་དྲག་པ་བསྒྲུབ་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ཉེ་འབྲེལ་  
 དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་སྤང་བ་ཀྱན་བསལ་ནས་རང་གཅིག་ཕུ་གཉིས་སུ་  
 མེད་པར་ཆེ་པ་རོལ་དུ་བྱུང་གིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་  
 རྟེན་མཚན་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་གདོད་འོང་། འདི་སྤྱོད་ལ་མ་སྤྱོས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།  
 ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་  
 ཞོར་བྱང་ལྷ་བྱུ་མ་ཡིན་པར་རུས་གིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན། ལོ་  
 བརྒྱར་ཡང་མི་སྤྱོད་སྤྱི་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྷར་ ཏེ་དགོན་  
 དགའ་ལྷར་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་རོ། །ཀ་མ་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤྱོད་པར་ཞུས་ཅོན་སྤྱོད་

མ་སྒྲིབ་སྒྲོད། འཕྲོ་ནས་ཞུས་ཅོན་འཕྲོ་ལེ་མ་བོད་པ་ཞེས་གསུང་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་  
 མོས་ཚུགས་ན་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་བསྒྲིམ་ཞིང་། དེ་ཐོས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་  
 ཚུགས་ན་ཅ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཆན་དག་ཅི་ལྟར་འཆོས་པར་རེ་བ་བྱུང་ལ། གསོད་  
 སར་འབྲིད་པ་ལ་རྒྱན་བདག་ས་པ་ལྟར་ཆེ་འདྲིའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་མ་ལོག་གི་བར་  
 དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །གསྒྲིང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་རྒྱལ་  
 རི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒོར་རྣམས་གསུང་རབ་  
 དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་  
 པར་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་ཐླག་དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་  
 ཏེ་སྐབས་གཞན་དུ་འད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ཐླག་དུ་རྟེན་པའི་  
 ཆད་ཡི་ཐིབ་པའདི་ཡིན་གསུང་། འདྲིའི་མཐར་འཁོར་པའི་ཆོ་རྒྱུས་མིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་  
 འདུག་པས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱ་བར་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་བསམ་  
 པ་ ལོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་རྒྱལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུར་  
 དུ་འཆི་བར་ནི་ངེས་པས་ཆེ་འདྲིར་ནི་བསྐྱད་ལོང་མེད་ལ། ཤི་བའི་འོག་དུ་ཡང་མེད་  
 དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ཐང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ས་མེད་  
 པས་བདེ་འགྲོ་འམ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ནི་མེད་  
 པས་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་  
 པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་  
 བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་འཇ་སོང་  
 དུ་སྐྱེས་ན་ཇི་འདྲ་བཞིག་དུ་འགྱུར་སྐྱེས་དུ་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།



ཁྱིད་བརྟན་པར་མཐོས། །ཞེས་དང་། དེ་ལོས་གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་བསྐམ་པའི་  
ཡོན་ཏན་ནི། །ཡིད་སྤྱོད་པས་ང་རྒྱལ་དང་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །རིང་ནམས་ལ་དཔགས་  
ནས་ལའོར་བ་པ་ལ་སྤོང་རྗེས། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱག་པོ་ལ་འཛེམ་ཞིང་བདེ་པོའི་རྒྱ་  
དགེ་པོ་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་འཛིགས་པས་ནམ་རྒྱག་ནས། །དེ་ལས་  
སྤྱོད་པའི་སྤར་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་རོ།  
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་སྤྱོད་འབྲུག་ཏུ་རང་གི་རྒྱད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་  
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་མིད། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་  
ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་རྣམས་ན་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་  
བསམ་པ་ལ་གསུམ། དུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་  
བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་པའི་  
དུལ་བ་དང་། ཁང་པའི་དུལ་བ་དང་། ཉི་ཆེ་པའི་དུལ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་  
རྩེ་གྲངས་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་  
དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་འཛིག་ན་ ཆོད་དུལ་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ།  
སྤྱོད་པས་འདིར་འདི་རྣམས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་རྒྱ་  
བུར་ཅན་ཡོད་ལ་དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་ཁང་དུལ་གཞན་བདུན་ཡོད་  
པར་གསུངས་པ། ཁང་དུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆོད་དུལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་སོར་དཔག་ཆད་ཁྲི་ལྷག་རེའི་  
པ་རོལ་ན་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་སྤར་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པའི་འོག་ན་  
ཆོད་དུལ་གཞན་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་  
པའི་འོག་ན་ཁང་དུལ་གཞན་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ཐད་སོར་མེ་འོང་བས་གང་

རུང་ཞིག་མ་དག་གམ་གསུངས།

དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཡང་སོས་ན་ནི་ བོ་ལྷ་མ་ཤུའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་ཁྱད་  
 ཏུ་བསད་ནས་བཤགས་ལྷོ་མ་ཤུས་ན་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་ཡང་སོས་སུ་སྒྲེ། དེ་ལན་མང་དུ་  
 གོམས་པར་བྱས་ན། དེའི་ཆེ་ཆད་དུ་ངེས་པར་སྒྲེ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་  
 འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་  
 གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་དེ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་དང་  
 རམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་  
 རམ་ཡང་ཡངས་དེ་སྤར་ལྟར་བསྟུན་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་  
 སུ་སྒྲིང་བར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ན་ནི། སེམས་ཅན་སོ་སོར་བཤགས་པ་  
 ཁྱད་དུ་བསད་ནས་མ་བཤགས་ན་དེར་སྒྲིས་པ་རྣམས་དཔལ་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བཞི་འམ་  
 ཟུར་བརྒྱད་དམ་ཆར་གསེབ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོས་བཅལ་ནས་ཐིག་  
 རི་ལྟར་བཏབ་པ་དེ་ལྟར་མཆོན་གྱིས་གཤེག་ཅིང་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་  
 ཉམས་སུ་སྒྲིང་བར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བསྐྱས་འཛོམས་ན་ནི། རྒྱུང་བྱེད་ཁྱད་དུ་  
 བསད་ནས་སོགས་སྤམ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཆོགས་  
 པའི་ཆེ་དཔལ་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་རི་རའི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཆང་  
 བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆིར་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་  
 ཅད་ནས་ཁྲག་གི་སྤྱང་རབ་དུ་འབབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་དང་རྟ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་  
 སེལ་དང་རྟག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆིར་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་འདུས་པ་ན་སྒྲགས་  
 ཀྱི་འབྱུལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བརྒྱལ་ནས་བྱུར་ཤིང་འཆིར་བ་བཞིན་དུ་འཆིར་རོ། །  
 དེ་ནས་ཡང་འདུས་པ་ན་སྤེང་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་པ་ཤིང་ཆེན་པོ་སྤྱང་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ས་གནི་

ལ་གཅོད་པ་དང་འབྲེད་པ་དང་བརྟུང་པ་དང་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་  
 བླག་གི་ཆུང་རབ་དྲ་འབབ་པོ། །པའི་པོ་ རུ་འཛོད་ན་ནི། སྐུ་ལྷག་གི་སྒྲིལ་པོ་ཁྱད་དུ་བསང་  
 ཅས་བཤགས་སྒྲིལ་མ་བྱས་པ་དེར་སྒྲེ་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གཞས་འཆོལ་ཁིང་ལྷགས་  
 གྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འདྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞུགས་པ་དང་མེ་ཀླན་དྲ་འབར་བས་སྒྲེག་  
 པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་པོ་ རུ་འཛོད་ཆེན་པོ་ན་ནི། སྐུ་མ་དང་འབྲེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་  
 ཁང་ནིས་རིམ་དུ་ཡོད་དོ། །དྲུག་པ་ ཆ་བ་ན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩ་བ་ཁྱད་དུ་བསང་ནས་  
 སོགས་སྐུ་མ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་དཔྱལ་སྤང་ནས་གྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་  
 ཆད་དུ་མ་ཡོད་པ་གིན་དྲ་ཆ་ཁིང་འབར་བའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བསྐྱོལ་ཏེ་ཉ་བཞིན་  
 དུ་བསྒྲེག་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་གསལ་གིང་རབ་དྲ་འབར་བས་འཛོངས་ནས་སྤྱག་སྒྲེ་  
 སྒྲིལ་ར་འབྲེན་པ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་སྒྲ་དང་ན་པའི་བྲ་གྱི་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྤྱིའི་  
 ཁྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་སྒྲེ་རབ་དྲ་འབར་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་ས་གཞི་  
 རབ་དྲ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་ལམ། ཁ་སྤྱད་དུ་བཞག་སྒྲེ་ལྷགས་གྱི་ཐོ་བ་ཆ་ཁིང་རབ་  
 དྲ་འབར་བས་བརྟུང་ཁིང་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། །པདྲུན་པ་ རབ་དྲ་ཆ་བ་ན་ནི། ལྷགས་  
 གྱི་གསལ་ཁིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཛོངས་སྤྱད་བཅུག་ནས་རྩེ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྤྱག་  
 པ་གཉིས་དང་དབྱས་མ་སྒྲིལ་ནས་འབྲེན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་  
 སྒྲི་རྒྱམས་སྤྱ་མེ་སྒྲེ་འབར་བ་འབྱུང་དོ། །ལྷགས་སྤེབས་པ་ཆ་ཁིང་རབ་དྲ་འབར་བས་  
 ལུས་ཡོངས་སྤྱད་གྱི་བ་དང་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འལྱར་བྱེད་བསྐྱོལ་བས་གང་ཁིང་  
 ཀླན་དྲ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྤྱི་ལྷགས་སྤྱད་བཅུག་ནས་བསྐྱོལ་བ་ན་སྤེང་འོག་དང་ཐད་  
 ཀ་རྒྱམས་སྤྱད་འགྲོའོ། །དེའི་ཆེ་པགས་པ་དང་ག་ཁྲག་རྒྱམས་ཞིག་ནས་རྟེན་རུས་འབའ་  
 ཞིག་ལུས་པའི་ཆོ་ཡང་སྤྱིར་སྤྱད་ནས་ལྷགས་གྱི་ས་གཞི་ལ་འབྲེམ་མོ། །དེ་ནས་པགས་



པ་དང་ག་ཁྲག་སྒྲིམ་པ་དང་། ཡང་ན་དྲ་འཇུག་གོ །ལྷག་མ་གཞན་ནི་ཆ་བ་དང་  
 འབྲེལ། **འབྲེལ་པ་** མཉམ་མེད་ན་ནི། བར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཕྱག་  
 དུ་མ་ཡོད་པ་ཀྱན་དུ་འབར་ཁིང་མཆེད་པ་ལས། མེ་འབར་བའི་ཤུགས་འོངས་ཏེ་དེས་  
 མེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པགས་པ་དང་ག་དང་རྒྱས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་  
 བཞིག་ནས་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དེ། མར་མེའི་སྒྲིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་  
 མེ་ལྷེ་འབར་བས་ཁྲབ་པར་འབྲུག་གོ །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བྱེད་ཕྱོགས་  
 བཞི་ནས་མེ་འོངས་པ་དེར་འབྲེལ་བས་རྒྱག་བརྒྱལ་མྱོང་བ་བར་མ་ཆད་པས་ཉམ་ཐག་  
 པའི་སྐད་འབྲིན་པས་མེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་མོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཁིབ་མ་ **སྒྲི་རྒྱ་**  
**མ་** རི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་རབ་དུ་འབར་བ་དག་ **དང་ལྷན་ཅིག་** འབྲབ་དུ་འཇུག་  
 གོ །ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་འཇུག་  
 པ་དང་། ཡང་ཁ་ནས་སྒྲེ་ཕྱང་སྒྲེ་ལྷགས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱས་བརྒྱངས་ནས་གྲང་གི་ཀོ་  
 བ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐང་བཅད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁུམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་  
 ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འབྲེད་ཕྱང་གིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་  
 ལྷགས་ཀྱི་བྱ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་པ་དང་ཟངས་བསྐྱོལ་བ་ཁར་རྒྱགས་ནས་ཁ་  
 དང་གྲོག་མ་དང་རྒྱ་མ་རྣམས་ཆོག་ནས་རྒྱ་དང་ནས་འབྱུང་ངོ་། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་  
 རབ་དུ་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གནོད་པར་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཡང་  
 གནོད་པ་མང་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཅི་ཅམ་ན་གནས་པའི་གནས་ཀྱི་ཆད་  
 དང་རྒྱག་བརྒྱལ་དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་པའོ།

རྒྱག་བརྒྱལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཅི་ཅམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་  
 ལས། དེ་ལྟར་རྒྱག་བརྒྱལ་ཡིན་དུ་མི་བཟད་ **པ་དེ་མྱོང་བའི་ཡུན་ནི་** ལོ། །བྱེ་བ་ཕྱག་

བརྒྱུ་རྩལ་བརྒྱལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །དེ་དྲིང་ཇི་སྲིད་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་པའི་དེའི་  
 རྒྱུ་པ་ཟད་པར་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ཡིན་གཅིག་གི་ཡང་སྒྲར་སོས་པས་སྲོག་དང་བྲལ་  
 བར་རམ་སྲིག་བཟུལ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲུག་བཟུལ་དེ་  
 རྣམས་མྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མྱོང་དགོས་སོ། །དེ་དགོན་གཙོ་  
 པོ་ཡིན་གྱི་བཤད་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་  
 བཞི་པའི་ཞག་གཅིག་དེ་སྲུམ་རུ་ལ་རྩེ་བ་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྲས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་  
 ཉི་ལྔ་ལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག་དང་དེ་  
 སྲུམ་རུ་ལ་རྩེ་བ་དང་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྲས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་དུལ་བ་ཡང་སོས་  
 པའི་ཆོ་ཆད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་  
 དང་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉི་སྲུམ་རུ་ཅ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འབྲལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་  
 རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆོད་ཆད་ནི་ལྟོད་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་  
 སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་བྲི་དུག་སྟོང་ཐུབ་པོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་  
 ལྟར་ཐིག་ནག་ནས་ཆ་བའི་བར་ཀྱི་ཞག་རེ་རེར་བྲས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་བྲི་དུག་  
 སྟོང་གི་བར་ཐུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་  
 ལྟ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་བསྐྱེད་  
 པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དེའི་ཆོ་ཆད། སྲུམ་རུ་ཅ་གསུམ་ནས་གཞན་འབྲལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་འདོད་  
 ལྟ་གོང་མ་པོར་མའི་ཞག་དང་ཆོ་ཆད་གཉིས་ཀ་འོག་མའི་ག་མ་ལས་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་  
 དང་། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དེ་ཆ་བའི་བར་དུག་གི་ཞོག་དང་ཆོ་ཆད་ནི་རིམ་བཞིན། །རྒྱལ་  
 ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཆོ་ཆད་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་  
 ཡང་སོས་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་པ་ནས་གཞན་འབྲལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆད་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆ་བའི་ཞག་གཅིག་

དེ་པས་གསུམ་པའི་རང་ལོ་ཁྱི་དྲུག་རྒྱུང་ཆ་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་པའི་བར་འདོད་ལྷ་དྲུག་པོ་འཛོམས་ཆད་  
དང་ཆ་དཔྱིལ་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་ཞིང་། ཁྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡོང་  
སོས་ནས་ཆ་པའི་བར་གྱི་ཆ་དཔྱུལ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཆོ། ཆད་ཀྱི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་མིང་  
འདོད་པའི་ལྷ་དྲུག་དང་འབྲུ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དོན་མི་འབྲས་ལྷ་དྲུག་གི་ཆོ་ཆད་ལོག་  
མ་ནས་ཡར་བཟངས་པ་ནམས་ཆ་དཔྱུལ་རྒྱུང་ནས་མར་བཟངས་པ་དྲུག་ག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་  
རེ་རེར་བྱས་གིང་དེ་འབྲུ་པས་གསུམ་པའི་ཆ་དཔྱུལ་དྲུག་གི་རང་ལོ་དང་འདོད་ལྷ་དྲུག་གི་རང་ལོ་འགྲངས་  
མིང་འབྲུ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གཞིའི་ཞག་ནི་ཁྱད་གིན་དུ་ཆོ་པའི་ཕྱིར། ཆ་དཔྱུལ་ལོག་མ་གཉིས་  
ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་རབ་དུ་ཆ་བྱི་བར་བསྐྱལ་ཕྱེད་མཉམ་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི། བར་གྱི་བསྐྱལ་  
པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ།

ཉི་འཁོར་བ་ནི། དཔྱུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩིག་དོས་པའི་བཞི་དང་  
སྟོ་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ར་པས་བསྐྱོར་ཞིང་ར་བ་དེ་  
ལའང་སྟོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། སྟོ་དེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་  
ཡོད་དེ་མེ་མུར་གྱི་འོབས་དང་། རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྷར་མཉམ་  
པ་དང་། སྤྱི་གིའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུང་རབ་མེད་དོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མེ་  
མུར་བྱས་རྒྱབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཛོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་རྐང་  
པ་བཞག་པའི་ཆོ། པགས་པ་དང་ག་ཁྲག་ཀྱན་འཛིག་ལ་བཞག་པའི་ཆོ་དེ་དག་སྦྱར་  
སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་  
ལྷར་མཉམ་པ་ཡོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གནས་འཛོལ་བ་དག་གིས་བརྒལ་བ་དང་དེར་  
འབྲེལ་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ། འདམ་དེ་ན་འབྲུ་མཆུ་ནོན་ཞེས་བྱ་བ་  
ཡོད་པས་དེ་དག་གིས། པགས་པ་དང་ག་དང་རྒྱས་པ་དང་རུས་པ་ནམས་འཕེགས་

ཤིང་རྒྱུ་ལ་གཏུགས་ནས་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདབས་  
 ཆགས་པ་ན་སྤྱི་ཁྱིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དག་  
 དེར་སོང་བ་དང་རྒྱུ་བ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་དང་ག་དང་ཁྲག་ཀྱང་གཅོད་ལ་བཏེག་  
 ན་དེ་དག་སྒྲར་སྒྱུའོ། །དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་གནས་ཆོལ་རལ་གྱི་ལོ་མ་ཅན་ཡོད་  
 དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཁོད་  
 པ་ན་ཤིང་ལམ་རལ་གྱི་ལྷགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འཕྲིགས་ཤིང་  
 རྒྱུ་བར་གཤེག་གོ། དེ་དག་དེར་འབྱེལ་བ་ན་བྱི་སྟེ་ཤི་དག་འོངས་ནས་རྒྱལ་བ་ལུ་ལ་  
 རྒྱུ་འཁོག་ཅིང་ཟེའོ། །

སྤྱི་རྒྱུ་ཤིང་གལ་མ་ལོའི་ཆལ་ཞེས་པ་མཆོམ་རྩིས་པའི་འབྲུམ་ན་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་ཁྱུང་རིགས་  
 བཞི་གནས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འདི་ནི་རལ་གྱིའི་ནགས་ཆལ་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་  
 ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་གལ་མ་ལོའི་འཛིག་རྟེན་གདགས་པ་ལས་སྟོང་རྒྱུང་རྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་  
 ན་ཤིང་ལྷོན་པ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟོང་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་འཛམ་བུའི་ཤིང་ལྷོན་པ་སྟོང་དང་། རྩ་  
 མཆོའི་འབྲུམ་གྱི་གལ་མ་ལོ་མཐོན་པོ་སྟོང་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་ཀྱི་ཅིང་ཏུ་པར་ལོ་སྟོང་དང་།  
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ས་བདོལ་སྟོང་འོ་ཞེས་ཤིང་སྟོང་ཆེན་པོ་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་འཛིག་  
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་རྒྱུའི་རིགས་སྟོང་སྟེས་སོགས་བཞི་སྟོང་དང་ཁྱུང་གི་རིགས་སྟོང་སྟེས་སོགས་བཞི་  
 སྟོང་ཡོད་ལ་ཁྱུང་བཞི་སྟོང་གལ་མ་ལོ་མཐོན་པོ་བཞི་སྟོང་ལ་གནས་ནས་ཁྱུང་སྟོང་སྟེས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོང་  
 ལྷེས་བཟའ་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གསུམ་མི་ཟ། ཁྱུང་མངལ་སྟེས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོང་སྟེས་དང་མངལ་  
 ལྷེས་ཟེའིང་གཞན་གཉིས་མི་ཟ་བ་དང་། ཁྱུང་འོད་གཤེར་སྟེས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོང་སྟེས་མངལ་སྟེས་འོད་  
 གཤེར་སྟེས་གསུམ་ཟེའིང་། ལྷས་སྟེས་བཟའ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུང་ལྷས་སྟེས་ཀྱིས་ལྷུ་རིགས་  
 བཞི་ག་ཟ་བར་བཤད་ཅིང་། དགའ་པོ་ཉེ་དགའ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པུ་ཏུ་བསྐལ་བར་གནས་པའི་

བྱ་བྱུ་རྣམས་ནི་ཁྱེད་རིགས་པའི་གང་གིས་ཀྱང་ཟེ་མི་ནུས་པར་ཡང་གདགས་པ་ལས་གསུངས་སོ།།  
 ཆལ་ཡོད་དེ་སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་དེར་སྤང་བ་དང་དེ་ལ་འཛེག་དུ་འཇུག་  
 རྟེ་འཛེགས་པའི་ཆེན་ཆེར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཐུར་དུ་བཞུ་ལ། འབབ་པའི་ཆེན་ཁྱེ་ཁྱེ་གི་  
 དུ་བཞུ་བ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་འཕྲིགས་ཤིང་གཤེག་པར་བྱེད་  
 རོ།། རྟེ་ན་ཁྱེ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེས་སྤྲག་པའམ་མགོ་བོ་ལ་བསྐྱད་  
 ནས་མེག་འབྲས་འཕྲིག་ཅིང་ཟེའོ།། རྟེ་དག་ནི་མཆོན་ཆའི་གནོད་པ་འབབ་པར་འབྱ་  
 བས་གཅིག་དུ་བྱེའོ།། བཞི་པ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ཆུ་ལྷང་རབ་  
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ ཟངས་ལྷན་ནམ་བུ་ཆ་སྤྲེགས་ཤ་རུས་འབྱེད་པའི་རྩ་ལྷན་པོ་བཏབ་པས་ འགྱུར་  
 བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། དེར་སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་ལྷང་  
 ནས་ རྟེ་དུ་ཆུ་ལྷན་མེད་པར་ རྟེ་དེ་ལྷག་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཆོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཟངས་ཆུས་བཀང་  
 བ་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བའི་ནང་དུ་སྤན་མ་སྤྲེགས་སྤྲེགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཆུ་ལྷང་དེའི་འགམ་  
 གཉིས་ན་སེམས་ཅན་ལག་ན་དབྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་ རྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ དང་བྱ་བ་ཟུང་བ་  
 དག་བསྐྱད་ནས་སྤར་འབྱུང་དུ་འང་མི་སྟེར་ལ་མཆིལ་པ་འམ་རྩས་སྤར་ལྷང་ནས་ས་  
 གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྩལ་དུ་བཞག་རྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲིའོ།། རྟེ་དག་གིས་  
 བདག་ཅག་གིས་ཅིར་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མཐོང་རྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲས་སོ་སྟོན་མོ་  
 ཟེར་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལྷུ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་ཟངས་བཀོལ་བ་ཁར་  
 ལྷགས་སོ།། རྟེ་དག་ཀྱང་སའི་དངོས་གཞི་ལྷར་བཀོད་པ་རྟེ། ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཉེ་  
 ཆོ་བ་གཉིས་ལ་ཆོ་ཆད་དེས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་བཤད་དོ།། འོན་ཀྱང་རི་སྤྱིད་དུ་སྤྲེག་  
 བསྐྱལ་དེ་དག་མྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཞི་དེ་དག་ལས་ཡུན་རིང་  
 པོར་སྤྲེག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།། ༡

གང་པའི་དུམ་ལ་བ་བརྒྱད་ནི། སེམས་ཅན་དུམ་ལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐང་  
 མོ་དཔག་ཆོད་བྱི་ཐུག་རེའི་པ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང་འདི་ནས་དཔག་ཆོད་སྤུམ་བྱི་ཉིས་སྟོང་  
 གི་འོག་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་ཡོད་ལ། **འདི་ཡིང་སེས་ཀྱི་ཐང་དུ་འོང་བར་འགྲིག་མི་འགྲིག་སྤར་བཤད་**  
**ཟིན་**དེ་ནས་དཔག་ཆོད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་  
 ལ་ཆུ་བྱར་ཅན་ནི། རྣམས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བྱར་ **ཅི་ཅམ་**  
 བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ **དེ་ཅམ་** འཁུམས་པའོ། །ཆུ་བྱར་རྫོལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆུ་བྱར་  
**ཅི་ཅམ་** རྫོལ་བ་བཞིན་དུ་ **དེ་ཅམ་** འཁུམས་པའོ། །སེ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་རྟུང་ཟེར་  
 བ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། ཆོག་འདོན་ལུགས་ལས་བཏགས་པའོ། །ཞུ་བ་ལྟར་  
 གས་པ་ནི། རྣམས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྤྲིལ་ཁ་ལུ་ལུ་ལུ་གས་པའོ། །  
 པརྫ་ལྟར་གས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྲོན་པོ་ལས་འདས་ནས་དམར་བར་གྱུར་ཏེ་ཁ་  
 བརྩམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །པརྫ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། པགས་  
 པ་གིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྩམ་དེ་ལས་མང་བར་ཡང་གས་པའོ། །དེ་  
 དག་གི་གོ་རིམ་དང་གནས་ཀྱི་ཆོད་དང་རྟུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམས་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ཇི་བཞིན་  
 རོ། །རྟེན་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤྲོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཁྱུངས་  
 པའི་ཆེ་ལུལ་ལུས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བཤེས་གཉེན་ངན་པའི་དབང་གིས་  
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་འཇོན་པས་མི་དགེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡོག་ལྟ་དེ་ལས་སྤྱོག་  
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ། ཆེ་རབས་སྤྲོ་མར་སྤྱོ་བ་སྤྱོ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་  
 ལོ་ཆོས་པའི་འབྲས་བུས་ཆེ་རབས་སྤྱོ་མ་ལ། ཁྱོད་དུམ་ལ་དུ་སྤྱོས་བའི་དག་གང་དུ་གནས་  
 པ་དེ་ན་ཐུན་ཅག་ཐེ་ཅིང་ཆུང་གང་མོ་ཆུང་བ། །དེས་ནི་གདོང་པགས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་  
 རུས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་གཏིང་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་ན། །བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་

པའི་ཤིང་ཟག་སུ་ཞིག་དེར་རུ་འདུག །སྟེ་འདྲིག་མི་རིགས་ཅེས་མཉན་པར་ཡོང་གནས་པར་གསུངས་སོ། །སྟོབ་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། རྒྱགས་པ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་འདི་ཅམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དཔེ་མེད་ཅིང་སྤྱི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རུས་པ་འི་གཏོང་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཐིང་པ་ཡིས། །ལུས་སྤྱེབས་ཤིང་པམི་པམི་པོར་གྱུར་ནས་འདར་ཞིང་སྐྱར་ནས་ཀྱམ་ཀྱམ་པོར་འདུག་པ། ཆུ་ཕར་བརྒྱ་ཕུར་དོལ་བ་ལས་སྤྱེས་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས། །ཐོས་ཤིང་ཆ་ལོ་བར་དབང་ནས་ཞག་དང་ཆུ་མེར་རྒྱང་བཅས་འཇག་དགོས་སྟེ་ཐག་ཅིང་སོ་འཐམས་སྐྱ་དང་པོ་སྤྱ་རྒྱམས་གཡེངས་པོར་གྱུར་པ་དང་། །མིག་དང་ན་པ་སྟོག་མ་སྟགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཀྱན་ནས་གཞོད་པས་ཀྱན་གྱི་གཟིར་ཞིང་། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་དག་རབ་དུ་སྟོང་སྟོང་པོར་གྱུར་ནས། །དེ་རྒྱུ་ལི་གྲང་པའི་དབྱུང་བར་སྤྱེས་ནས་གནས་ཤིང་ཉམས་ཐག་པས་ཤིན་དུ་འོ་དོད་འཕོད། །ཅེས་གསུངས་པོ། །

ལུན་ཇི་ཅམ་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་སྟོང་བཞི། སྤར་བཤིད་པ་དེ་ལྟར་ཇི་སྤྱིང་ལས་ངན་པ་དེ་དག་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞིར་ནི། གྲང་པའི་དབྱུང་བར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་སེམས་ཅན་དབྱུང་བ་བཅེན་པོར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱེད་སྤྱེད་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞིས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་བ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་དཔེར་ན་འདི་ན་ལུལ་མ་ག་རྣའི་ཉིལ་གྱི་སྐྱང་ཞེས་པ་དེ་རྒྱགས་པའི་སྟོང་གྱི་མིང་ཉེ་ལུལ་འག་འཁྱིག་དུ་དྲོད་དང་འབས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་འམ་བང་བ་སྟགས་ཀྱང་ཡིན་གསུང་། རྟེན་ཆུང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བས་ཤེའོ་ཆེ་ཡིན་ཅམ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཉིལ་དག་གིས་ཕུར་ཕུར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཉིལ་རེ་རེ་པོར་ན་དགེ་སྟོང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ལུལ་མ་ག་རྣའི་ཉིལ་གྱི་སྐྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དེ་

མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཆེས་ཆུང་གི་ཆུ་པུར་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གདུགས་པར་ནི་ང་མི་སྒྲུའོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་ཆུ་  
 པུར་ཅན་ནི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་པུར་དོལ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས།  
 རྒྱས་པར་ནི། ཡང་དགེ་སྤྱོད་དག་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་པ་  
 ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆེ་དེ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་མྱོང་  
 རོ་༥ །མཛོད་ལྷན་ཀྱང་། ཏིལ་ཐུང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཏིལ་རེ་ཐུང་བས་ཟད་ཐུར་པ།  
 ཆུ་པུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ནི། ཆ་དཔུལ་དང་གྲང་དཔུལ་གྱི་ནི་འཁོར་ན་ཡོད་ལ།  
 མིའི་ཡུལ་ནང་དང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས་མཆོ་  
 ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང་ནི་བ་ན་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ་ཐུ་བྱེད་དག་འདུན་བསུངས་  
 ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་  
 ཅན་དཔུལ་བ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི། སྒྲིམ་སྒྲེ་པ་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་རིགས་ཅན་  
 ཡིན་པས་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མངོན་པར་གྱུ་བ་  
 པ་དག་ཡིན་ནོ། །ནི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་རྩི་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་ཕྱེ་བྲག་པ་མང་  
 པོ་ལས་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
 དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྫོན་ཤིང་དང་ཀ་བ་དང་ཐག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པར་  
 གསུངས་པས་ རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་གནས་ནི་རེས་པ་མེད་དེ་ཆུ་བོ་དང་རི་  
 དང་མྱང་མའི་གྲོ་ལྷགས་དག་དང་གནས་ གཞན་དག་དང་སྤོ་འག་ནང་ཡོད་པའི་ཐུར་  
 རོ་༥ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་འབྱུང་ཏེ་བས་



ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྤར་བསགས་པ་ཡང་ད་དུང་དཔག་ཏུ་  
 མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་བར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ནས་འཛིགས་  
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་ནི་དཔགས་གྲུ་གྲུ་འགྲུ་བ་ཆད་པ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་  
 སྤར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོད་འཇུག་ལས། དཔལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། ཅི་  
 སྤར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། རྟོག་  
 ཅན་རྩྱུ་ཉིད་དཔགས་འབྱུང་འབྱུག་འགག་པ་རྩྱུ་བ་ཆད་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དུས་ཀྱིས་  
 ཆོ་འདི་སྤྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་རྩྱུ་བ་དཔགས་དཔལ་བ་ཡི། རྟོག་བསྐྱེད་གཞུག་ལས་འདི་རྩྱུ་བ་  
 ཐོས་ནས་རྩྱུ་བ་མང་དུ། མི་འཛིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེའི་སྤྱི་བར་ནི་དེ་རྩྱུ་བ་རང་  
 བཞིན་ནོ། །དཔལ་བ་འགྲུགས་སྤྱི་བར་པ་མཐོང་པ་དང་ཡོད་ཚུལ་བཅད་པ་ཐོས་པ་དང་།  
 དེའི་རྩྱུ་བ་ཡིད་ལ་བྱན་པ་དང་དེ་རྩྱུ་བ་འཛིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་པ་དང་འཕྱག་དང་ཆས་  
 གོས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་གཟུགས་སུ་བཀྱིས་པ་རྩྱུ་བ་མཐོང་བས་ཀྱང་། འཛིགས་པ་  
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་གཞི་དུ་མི་བཟད་པའི། འཕྱི་ཀྱི་རྩྱུ་བ་སྤྱི་བར་དེ་དངོས་སུ་  
 ཉམས་སུ་ཐོང་པ་རྩྱུ་བ་རྩྱུ་བ་ཀྱི་ཅི་འཆལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕྱིར་  
 བའི་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་ནང་ན་འཕྱིར་རྟོག་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་ལ། དེའི་ནང་ནས་  
 ཀྱང་དཔལ་བའི་རྟོག་བསྐྱེད་བཟོད་ཐུགས་མེད་དེ། ཉིན་གཅིག་ལ་མདུང་རྩྱུ་བ་  
 བརྒྱས་བར་མ་ཆད་དུ་བཏབ་པའི་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱིས། དཔལ་བའི་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱང་  
 དུ་ལའང་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་བར་རོ། །དཔལ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་  
 མནར་མེད་ཀྱི་རྟོག་བསྐྱེད་ཆེས་ཆེ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་  
 ན་སྤྱི་བར་ཟད་པ། འཕྱིར་འཕྱིར་པ་སྤྱིངས་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་བདག་པོ་འཕྱིར་མཆོག་  
 དུ་བཀྱིད་པ་རྩྱུ་བར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། མནར་མེད་

པོའི་དཔལ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་རྟེན་མི་བཟད། །པའམ་ཆེས་བཟོད་པར་དཀར་པོའི་ཆེན་  
 པོ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཆད་ཇི་ལྟར་བུ་ཞིན་འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་མཉུང་བྱུང་སྤུམ་  
 བརྒྱ་ཡིས། །པར་མ་ཆད་པར་རབ་དྲུ་དྲག་བཏབ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་མ་ཟད་གང་ལགས་  
 པ་། །དེས་ནི་དཔལ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་དྲ་ལའང་། །འོ་ལ་ཡང་མི་དབྱེ་ཆར་ཡང་  
 བརྒྱན་དུ་མི་མོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པོའི་རྒྱ་ནི།  
 རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཆུང་དྲས་  
 ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱེས་བུའི་ཕ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།  
 མི་དགེ་པོའི་འབྲས་དུ་དཔལ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་གྱི་ས་པོན་ནམ་  
 རྒྱ་ནི། །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་  
 ཅས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་དེ་རྒྱ་ལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་དུ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཕ་ལ་གྱིས་  
 སྤམ་མཐུ་ཕ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །

དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་  
 རྣམས་གསོད་པ་དང་། རྩ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་  
 གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་ལ། རྩ་དང་  
 མི་དང་རྩན་ཅིག་རྒྱ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །  
 མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། དུད་འགྲོ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ལུལ་བ་དག་  
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་ཕ་བཞི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་  
 པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་  
 གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སྤྱིངས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲུ་ཆོགས་པ། །  
 ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཡིན་དུ་མི་ཟད་པ། །ཁ་

ཅིག་ལུ་ཉིག་པལ་དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །  
 དབང་མེད་གཞན་དག་དོག་པ་ལག་པ་དང་། །ཚུག་དང་ཚུགས་ཀྱི་གདབ་པས་བཏབ་  
 རྟེ་བཀོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྦྱི་དང་། །གཉིས་པས་བྱང་  
 པར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསྟན་ཏོ། །པདེག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྦྱས་ནི་བཀོལ་བ་  
 དང་སྒྲ་དབྱག་པ་སོགས་པ་སྤྱས་ཏེ་དེ་ནི་མི་དང་མི་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་སོགས་  
 བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཞེས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རིགས་མཐུན་  
 གྱི་གཞོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་རྟེ། །ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་ནི་མྱང་འདས་འཕྲོ་  
 པའི་དགེ་བའོ། །དེ་སྤངས་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་ཞིང་ལམ་གྱི་སྡོད་དུ་མིང་རུང་བར་  
 བསྟན་ཏོ། །དོག་པས་བཏབ་རྟེ་བཀོལ་བ་ནས་གདབ་པས་བཏབ་རྟེ་བཀོལ་བ་ལྔ་ནི་  
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཏྲ་དང་མ་ཏེ་དང་པོང་བྱ་དང་ཁྲང་པོ་ཆེ་དང་ཁྲང་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་  
 དག་ནི་བཤེས་སྤྱིངས་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། །གཞན་ཡང་ལུན་པ་དང་  
 རྩར་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་ནས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁྲར་སྦྱི་བས་ངལ་བ་དང་རྩ་བ་དང་སྤྱ་  
 འདྲེག་པ་དང་བདའ་བ་དང་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་  
 ཏེ་གསོད་པ་དང་བཀྲེས་སྒྲོམ་དང་ནི་ཚུགས་ཀྱིས་གཟུར་བ་དང་རྩོན་པས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་  
 གཙེ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཛིགས་ཡེ་རེ་བས་སྤྱག་བསྐལ་བའི་རྩལ་རྣམས་  
 བསམས་ཏེ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆོའི་ཆད་ནི་མཛོད་ལས། དུད་འགྲོ་  
 རྣམས། མཆོག་རིང་བསྐལ་བའོ། །ཞེས་ཆོ་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཅམ་ཐུབ་  
 ཅིང་བྱང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམས་པ་ནི། །མེར་སྒྲ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་  
 ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་ལ། །དེ་དག་ཀྱང་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དང་རྩན་པ་པགས་པ་དང་། །ཤ་

ཁག་ཀྱན་བསྐྱམས་པ་སྤོང་དུ་མཆོག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྐྱེས་ཁེབས་པ་ཁ་གཉིན་དུ་བསྐྱམས་  
 མེད་ལྷེས་བཞུག་པ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཟས་སྒྲིམ་ལ་སྤྱིའི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི།  
 དེ་དག་ཚུ་མིག་དང་མཆོ་དང་མཆོ་འུ་ཚམས་སུ་རྒྱ་བྱ་བ་ན། དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྱི་  
 དང་མ་དུང་དང་མ་དུང་ཐུང་བ་ཐུང་བ་དག་གིས་ཚུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱིར་འགོག་  
 པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་རྒྱག་ཁག་དུ་མཐོང་ནས་འཐུང་བར་མི་འདོད་པ་ལོ། །ཟས་  
 སྒྲིམ་ལ་ནང་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་**ལྷ་མོ་**འབར་བ་  
 དང་མ་བ་ཅན་དང་གསུམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་གཤམ་མ་བྱས་པ་རང་གིས་ཟས་  
 སྒྲིམ་རྟེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཟའ་བ་དུང་མི་རུས་པ་ལོ། །ཟས་སྒྲིམ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི།  
 མི་ལྷེའི་སྤོང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་  
 ཅས་འཆོག་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱན་རྒྱན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བཤང་གཅི་ཟ་ཞིང་  
 འཐུང་བ་མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་ངོ་ར་བ་དང་གཉོད་པ་དང་སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཅམ་ལ་  
 བཟའ་བ་དུང་བྱ་བར་རུས་**ཤིང་གཞན་མི་རུས་སོ།** །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ག་ལས་བཅད་  
 ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་མ་དང་བཟང་པོའི་བཟའ་བ་དུང་ལ་སྦྱོང་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་  
 ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡི་དྭགས་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཉིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །  
 དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས། འཇམ་པུའི་སྤྱིང་འདྲིའི་འོག་དཔག་ཆད་  
 རྒྱ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་དེ་གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་རྣམས་རོ། །**ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་**  
**བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པས་ལྷེའི་དཔལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་དཔལ་བར་སྦྱོང་བའི་ལས་རྗེ་རྣམས་མི་**  
**ཤེས་པ་རྒྱམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་དེའི་འཁོར་རིགས་སུ་མ་རུ་རྩ་བུ་ག་ཡོད་པར་དཔལ་ཉེར་གཞག་**  
**ནས་གསུངས་ཞེས་གྲུ་མ་སྤྲ་མ་དག་གསུངས། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་འགྲོའི་གནས་**

སྐབས་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཡི་དྲགས་ན་ཡང་རྒྱ་འདྲི་དཔལ་འཕེངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་  
འབྲིས་ཀྱི་སྤྱུག་པ་ལྟེ་ཆུགས་ཏེ་བོར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་མི་འཆོས་པ་སྒྲི། །རྣམ་  
སྒྲིན་གྱུ་བཟེན་འཆོས་པ་འཕམ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བཀྲའ་སྒྲིམ་གྲང་  
རྩོད་པ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་རྒྱུག་བཟེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེན་  
འཆལ་ལོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དཀོས་པ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁ་བ་  
ཀྱི་མིག་ཅམ་ལ། །སྒྲོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཀྲའ་པས་ཉེ་ན། །མི་གཅང་གི་ནར་བོར་  
བ་རུང་ཟད་ཀྱང་། །འཆལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་  
རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྒྲི། །དེ་ལ་ལོ་ལ་ཐོག་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཅེ་མོ་དང་ཡང་ཐོག་ཅམ་  
པ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་འོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ཏོག་དང་མོ་ཏོག་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་  
ཅིག་མཆན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྒྲི། །ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་འཆལ་།  
དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྣལ་དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁག་མོགས་མི་གཅང་བ་ཡང་མི་  
ཆེད་དེ། །ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགིན་པ་ནས། །ཕྱ་བ་བྱུང་བ་སྒྲིན་པའི་  
རྣལ་ལ་འཆལ། །ཡི་དྲགས་འདི་དག་རྣམས་ལས་མོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བ་འང་ཆ་  
ལ་དགུན་ནི་ཉི་མ་འང་གྲང་། །སྒྲིན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བཟུས་  
པ་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་ཡང་སྐྱེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་  
པོས་ནི་སྐྱིད་དང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱུག་པ་ལྟེ་བཟེན་དོ། །ངལ་བ་ནི་  
ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུག་པའོ། །འཛིགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་རལ་གྱི་དང་གཏུན་ཤིང་དང་ཞགས་  
པ་ཐོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་འཛིགས་པའོ། །གྱི་ནར་བོར་བ་ནི་ཅི་བདེར་བོར་བའོ།  
མཆན་ཞིང་ནི་མཆན་མོའི་ཆེ་ཁ་ནས་མེ་འབར་བའོ། །འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་  
པ་ནི་ཟས་གང་ཁར་འབར་བར་བྱེད་པ་འཆལ་བ་སྒྲིབ་པའོ། །མིག་གཏུག་པའི་དུག་

གིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཁྲིམ་པོ་བསལ་བའི་གྲང་ཡང་སྐྱེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་  
 ཅིག་ལ་ནི། མེ་འབར་བ་འབྲིགས་པའི་མདག་མས་གང་བར་སྒྲུང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་  
 ཉེ་ཆགས་གྲུང་ཉེ་ཆ་ཕུ་སྒྲུ་ཆོགས་གྲིས་གང་བ་འབབ་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲོ་  
 མ་ལ་སྒྲིངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆེར་མེ་བཟད་པ་ནི་དྲག་པོའི་བདེ་འཛིང་དོ། །མི་བཟད་པོའི་  
 སྒྲོ་མ་པས་གདྲིངས་དེ་ཆུང་མི་ནས་ཆུ་གྲུང་དྲི་མི་མེད་པ། །སྒྲུང་ཅིག་དོང་པོ་ལ་མཐོང་  
 ནས་དེ་བཏུང་བར་འདོད་དེ་དྲུང་དུ་མོང་པོ་ན་སྒྲིད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དབང་གི་ཆུ་  
 ཆུང་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྒྲིར་ཕྱི་དེ་མེད་པར་སྒྲུ་ཤད་དོང་ན་ལྷུ་བས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ནག་  
 དྲི་མོན་པོའི་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ལོམ་རུལ་བ་འདྲེས་པ་དང་། །འདྲི་དྲི་མ་ལ་ཐུད་ན་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་  
 ཡང་འདུག་མེད་ལ་རུལ་བ་ལ་ཐུད་ན་བསྐྱེད་ཞེས་ཡང་འདུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཅམ་པ་བསྐྱེད་ས་  
 པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདས་ཐུབ་ཁྲག་དང་ཐུ་སས་གང་པའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །དཔྱིར་  
 དུས་རྒྱུ་བས་རྒྱུང་ལོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་འཐོར་པོའི་རི་ཅེ་གིན་དུ་བསལ་པར་གྱུར་ཅིང་། །  
 ཅན་དན་ཐོན་པ་ཐོ་འབྱུངས་མ་ལ་ཡར་རྩམ་རྒྱུད་ཆལ་བཟང་པོར་མོང་ན། །དེ་ཡང་  
 ཡི་དཀྱིས་འདི་ལ་ནགས་ཆོལ་བསྐྱེད་པོའི་མེ་ལྷེ་རྩོམ་ས་འབྲིགས་ཤིང་། །མགལ་  
 དུམ་འགྲེལ་པ་མང་པོས་རང་རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆུ་གཏོར་རྒྱུ་མས་འཛིགས་འཕང་  
 མཐོ་གྲེས་པ་འཕྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་འཆེ་བ་རྩྭ་གཤེར་འདུག་པར་མོང་  
 ན་ཡང་། །དེ་ཡང་ཡི་དཀྱིས་འདི་ལ་ཐུ་ཆོན་ཁྲག་ན་འཕྲོ་ཐོན་དམར་ཤོག་རུབ་ཤིང་  
 འཛིགས་པའི། །རྒྱང་དམར་འཛིགས་པ་འཛུབ་པའི་ཐུང་མ་གྱི་ཐོང་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཡི་  
 དཀྱིས་འདི་ནི་དེར་གནས་པོའི་ཆེ་ཐུ་ཆོན་སྐྱེས་ཆ་པའི་རྩྭ་གསལ་གྲིས་གདུངས་པ་ན་ཆར་  
 རྒྱུན་ཡང་བར་འདོད་པོ་ན་དང་པོར་བྱིང་ཡང་། །རྒྱུན་དེ་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་  
 པ་དོང་ཡང་དུད་པོ་འབྲུལ་ཞིང་མེ་ལི་མདག་མ་སྒྲིམ་ཐུར་དོང་བཅས། །མི་ཡི་ཆ་

[illegible][illegible]

པའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོག་གིས་ལྟུང་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །**འདི་**  
**འགྲོ་ལ་ལུས་ཆད་ཆེ་བ་བཟང་བར་བྱེད་ཀྱང་ངན་འགྲོ་པལ་ཆེར་ལུས་ཆད་ཆེ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་**  
**བ་འབབས་པས་ངན་པར་བྱེད་པའོ། །**

**ཆུང་བམ་ཐོན་བར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ཐོན་བྱུང་གི་གཏམ་ཆུང་དྲུང་རྒྱར་པའི།** དེ་ལྟར་  
 ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ནམས་སེམས་པ་ན། ད་ལྟ་མེ་མ་མུར་དུ་ལག་པ་བརྟུག་  
 ནས་ཞག་གཅིག་རྩོད་པ་དང་། དགུན་གྱི་ལྟགས་སྒྲུང་ལ་འབྲུགས་སྤྱབས་སུ་གོས་མེད་  
 པར་དེ་ཙམ་ཞིག་རྩོད་པ་དང་། ཞག་ཁ་ཡར་བཟང་བ་དང་བདུང་བ་མེད་པ་དང་ལུས་  
 ལ་སྤྱང་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཆ་དཔུལ་དང་གང་  
 དཔུལ་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དུང་འགྲོ་གཅིག་གིས་གཅིག་གསེན་པོར་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་  
 སོགས་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བཟོད་སྤྱོད་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གིན་དུ་  
 འཛིགས་གིང་སྤྱག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འཁྱུར་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་  
 ནས་ཡིད་ལ་མ་གོ་མས་པའམ་དུས་ཚུང་ཟད་པེ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཁྱུར་  
 ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། ཀུན་དགའ་པོའི་སྤྱིང་མོའི་བྱ་གཉིས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ལྟོག་དུ་  
 བརྟུག་པ་དང་དེ་ཞག་ཉུང་གས་གིག་ལྟགས་ནས་ལེ་ལོས་མི་ལྟོག་པ་དང་། **རྩ་འཕྱོལ་**  
**ཅན་གྱི་མཆོག་** མོ་འཕགས་ཀྱི་བྱ་ལ་གཏད་པས་ **ཡིང་** ལྟར་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཀུན་  
 དགའ་པོས་འདི་གཉིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་བྱས་པས། མོ་འཕགས་ཀྱི་  
 བུས་ཉིན་མོ་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་སར་བྱིད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་སྤྱལ་ཏེ་གཅོད་པ་  
 དང་ག་ཤེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་ནས་བཟུར་ཕྱིན་པ་དང་། གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་  
 སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་ཞིང་དེ་ན་ལྟགས་ཟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁོལ་བ་སྤྱང་ནས་འདིར་སུ་  
 ཡང་མི་འཕྱག་གམ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་པོའི་ཆ་པོ་གཉིས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་



ལེ་ལོས་དུས་འདུག་པར་བྱེད་པ་གི་ནས་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གིན་  
 ཏུ་སྒྲག་ནས་གལ་ཏེ་ཤེས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ་སྒྲུས་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་སར་  
 སྤྱིན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ནམས་བསྟན་དོ། །དེ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་དགེ་ཚུལ་  
 གཉིས། ཉེས་དམིགས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ལེ་ལོ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་  
 ཚུམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམས་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་  
 པའི་ཁོང་དུ་དམུལ་བ་དུན་ན་ནི་ཟ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཟས་ཟོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དུན་  
 ན་ནི་སྒྲག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཉིན་མོ་སྤྱོད་པའི་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱིད་ནས་སྤྱོད་པས་  
 གཅིག་ཏུ་ལྟ་དག་སྒྲུལ་པའི་པི་ཤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་བརྟུར་སྤྱིན་པ་དང་ལྟའི་  
 བུ་མེད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟའི་བུ་མོས་གང་བ་མཐོང་ནས། ལྟའི་བུ་མི་འདུག་པའི་  
 ལྟ་མཆན་དྲིས་པ་དང་། གྲུན་དགའ་པོའི་ཆ་པོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་  
 ཚུམས་པས་དེ་གཉིས་གི་ནས་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དགའ་ནས་མོའུ་  
 འགལ་གྱི་བུ་ལ་སྒྲུས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གཉིས་པན་ཡོན་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བརྩོན་  
 འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས།  
 བརྩོན་འགྲུས་ཚུམས་པས། ལུང་ནོད་པ་འཛིན་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་  
 བ་བདེ་འགོ་ནས་ངན་འགོར་སྐྱེ་བ་སྤར་དངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ན། འཕགས་པ་  
 ཞེས་བོས་ནས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཡང་ལྟ་མིའི་ནང་ནས་གི་འཕྲིས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་  
 དུ་སྐྱེ་དགོས་སམ་ ཞེས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་ཁུས་པ་ན་བཞིན་བཟང་གཉིས་ ཞེས་བོས་ནས་  
 འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་ཇི་སྤྱིད་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཐོ་རྒྱན་  
 བརྒྱད་མོའི་ཚུལ་གྱི་འཁོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྒྲུས་པས་དེ་གཉིས་ཡིད་བྱུང་ནས་  
 སྒྲན་ཆད་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཁུས་

པས་མོ་འགལ་གྱི་བྱས་ཆོས་བསྟན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ལམ་བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་ཐར་པ་ལ་བསྐྱལ་ཁིང་། དེ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཉི་ལྷག་བསྐྱལ་བ་སྟོམ་པ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་མན་ངག་ལ། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པ་ན་འད་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསུང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་རྒྱལ་གྱི་ན་ཁྱེད་ལ་ལ། རྒྱ་ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་སྟེས་པའི་བར་དུ་རྒྱན་ཅན་དུ་འབད་ནས་བསྟོམ་དགོས་སོ། །ངན་སོང་རྒྱ་དང་བཅོས་པ་ལ་འཛིགས་པའི་རྒྱོ་བསྐྱེད་དེ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐབས་འཆོལ་དགོས་པ་ནི། སྤུ་ཟུར་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེ་དག་དུ་སྟེ་པའི་རྒྱ་ཐར་བྱས་སམ་མ་བྱས། ད་ལྟ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ཕྱི་མ་བྱ་སྟམ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བཟགས་ལ། ཐར་བྱས་སམ་ད་ལྟ་བྱེད་དམ་ཕྱི་མ་བྱ་སྟམ་འདུག་ན་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེར་སྟེས་ན་དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་ཅུག་བྱེད་ངས་ལྟས་སམ་སྟམ་དུ་ཐུང་པ་ཆ་ཀམ་ཀམ་པ་འཇམ། ཐང་ལ་འདུག་པ་ཀོག་ཀོག་ཅུང་ཡིན་པ་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་པ་བསམས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་རྒྱོ་ཅི་སྟེ་བྱ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་གནད་དུ་སྟང་ཉི་ད་ལྟ་ཅེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ན་ཐར་བསགས་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཁིང་དགེ་བ་ཐར་བསགས་པ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བས་མང་པོར་སྤེལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་ནམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོར་སྟང་པའི་ཆོ། འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྦྱོབས་པའི་སྐབས་བཙལ་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྲེལ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དེའི་དུས་སུ་སྦྱོབ་པས་ད་ལྟ་ནས་ལས་འབྲེལ་འཛིག་དགོས་ཞེས་བྱ་མ་སྟམ་དག་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་བ་བདང་བྱ་བ་མ་

ཡིན་པའི་འདྲར་ལེན་ལ་སྒྲིའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྩིས་གང་  
གི་ཆོད་གཤེད་པོ་སྤྱད་པའི་སྐལ་བོད་དང་ཐུན་ཡང་། རྟོའི་ཆོད་གཤེད་བདག་གིས་མ་བྱས་  
ན། རྟོ་གཞིན་དཔེ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྤོངས་པ། རྟོ་འོ་  
ཆོད་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། རྟོ་མེད་ཅེས་དང་། སྤྱོད་པས་སྤྱིག་འཇིགས་པོ་ཆེན་  
པོ་འདི་ལས་བདག་ལེགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་འགྱུར་ཞེས། རྟོ་གི་  
པས་བྱེད་ཀྱི་འཇིན་པའི་མིག་བགྲངས་། རྟོ་གས་བཞིར་སྤྱོད་པས་དག་ཆོས་པར་བྱེད།  
རྟོ་སྤྱོད་བཅས་པ་ན་ རྟོ་གས་བཞིར་སྤྱོད་པས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། རྟོ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་ཐུག་  
འགྱུར། རྟོ་འོར་པའི་གནས་དེར་སྤྱོད་པས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། རྟོ་ཆོད་བདག་གིས་ཇི་སྤྱོད་  
བྱ་སྤྱོད་པ་ལ། རྟོ་འོར་བ་དང་དཔེ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པས་འཇིགས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྟོ་གི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་  
འོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱ་མཆོན་དེ་སྤྱོད་པས་ན་བྱ་ལ་པ་སངས་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཐུན་འདས་  
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་མགོན། རྟོ་འོར་བའི་བྱ་སྤྱོད་པས་མི་འདའ་བར་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་  
དོན་ལོ་བཅོམ་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྟོ་པས་ཆེན་པོ་དོང་ཐུན་པས་སྤྱོད་པས་རྟོ་སྤྱོད་  
པ་དེས་ན་འཇིགས་པ་ཀུན་མེད་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། རྟོ་སྤྱོད་དེ་རིང་སྤྱོད་  
དེ་ལྟ་ཉིད་ནས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཞེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོ་དེ་གཞི་རགས་པ་  
ཅམ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་པར་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ན་བཞགས་པས་མ་བསྤྱོད་པར་མི་ཤེས་པས་དེས་  
པར་བསྤྱོད་དགོས་ཤིང་ ཡོན་གཅིག་གཉིས་བསྤྱོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་མི་དེས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་  
བསྤྱོད་དགོས་ལ་ མ་བསྤྱོད་པས་ཤིང་མ་བསྤྱོད་པས་ན་རྟོ་དུ་ལ་ཐན་མི་ཐོགས་པས་བསྤྱོད་པ་ན་མས་  
ཀྱི་དོན་ལ་ ཡང་དོང་ཡང་དུ་བསྤྱོད་པས་ཤིང་བསྤྱོད་དགོས་སོ། རྟོ་ན་པའི་ཐུན་ཆེན་མཛད་  
སྤྱོད་པས་བསྤྱོད་དགོས། རྟོ་བསྤྱོད་པ་ཡང་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་དགོས། རྟོ་དོང་བསྤྱོད་དགེ་བཤེས་  
པ་དེ་དང་མ་མཛད་པའི་རིང་། རང་གིས་བག་པེ་བསྤྱོད་པ་ལ་ཅེ་ཅེ་ཡོད་དུ་སྤོང་གསུངས། སྤྱོད་

ཆུང་བ་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱར་ནས་བཞགས། ད་ལྟ་དབང་པོ་ཐམ་འབྲེང་དང་རབ་འབྲེང་དགོས།  
 ཆོད་ཀྱང་དྲ་སྒྲར་བའི་སྒྲིབ་པོར། མི་ཤིས་པ་རྒྱུང་བ་འབྲུང་བའི་གཉེན་པོར་ཆ། དེ་བས་སྐས་སྒྲུ་  
 བཅུག་པ་ཡིན་མིག་མི་འབྲལ་བར་བཞགས་ཤིང་ངོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟེན་པ་  
 ལ་འདུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐབས་འགོ་སྤྱད་པ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིད་  
 ཆེས་ཀྱི་དང་པ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སྒྲུ་འགོ་  
 བའི་རྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སྒྲུ་འགོ་བའི་ཡུལ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐབས་སྒྲུ་མོང་  
 བའི་རྒྱལ། སྐབས་སྒྲུ་མོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དྲོད་པོ་ལ་གཉིས། སྐབས་  
 འདིརི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གཉིས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་  
 དང་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐབས་འགོ་རིམ་རྒྱ་མང་ཡང་སྤྱིས་ཕྱི་རྒྱུང་དྲ་དང་ཐུན་མོང་པའི་  
 སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར། ཆེ་འདིར་རིམ་དྲུ་མི་སྤྱོད་པར་ལྟར་དྲུ་འཆི་བ་  
 དང་། བེ་བའི་ལོག་དྲུ་ཡང་གང་དྲུ་སྤྱོད་པ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་  
 ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྤྱོད་འདུག་ལས། ཇི་ལྟར་དྲུ་དཔེར་ན་མཆན་མོ་ཐུན་ནག་  
 རྒྱག་པོའི་སྤྱིན་རུམ་མེས་སྤྱིན་རུམ་ན། ཁྲོག་འགྲུ་བ་སྤྱོད་མ་ཐག་ལལ་འགོ་བའི་སྤྱད་  
 ཅིག་ཙམ་རབ་དྲུ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ལྟར། དྲོད་པོ་དེ་པའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་  
 འོས་ཐུགས་ཇི་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། སྤྱོད་མཐའ་ཙམ་དྲུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་བཤོད་ནམས་  
 དྲུ་དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་མཐའ་འགའ་དྲུ་ལོན་པེ་ཙམ་འབྲུང་། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་  
 རྒྱ་དགེ་བ་ལོན་མ་རྒྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་དྲུ་རྒྱ་དྲུ་སྤྱིན་པ་ལོན་སྤྱོད་མཐའ་ཆེན་པོ་ཡིན་  
 དྲུ་མི་བཟད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱའི་སྐབས་སྒྲུ་དཀར་པོའི་ལས་ཉམ་  
 ཆུང་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཆེས་ཡིན་དྲུ་སྤྱོད་མཐའ་ཆེ་བས་འགྲོས་པའི་སྐབས་སྒྲུ་རན་འགོར་

ལྷུང་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་པས་མས་པས་འཛིན་གསལ་གྱི་རྒྱལ་པ་སྤྱིས་ནས་སྤྱུབས་འཛོལ་  
 པའི་ཐོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱུང་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤེལ་མར་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ནི།  
 སྤེལ་གཞི་སྤྱོད་དེ་ན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་བརྟེན་པ་བརྒྱ་ལྷུང་པ་ལས། སྤེལ་ཆོས་སྤྱོད་དཔོན་  
 རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུང་པོས་སྤེལ་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤེལ་གཞི་ལ་དྲི་བརྒྱ་ཤུའི་ཆོག་ཡོད་ན་  
 སྤེལ་ཆོས་ཀྱིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་དང་། སྤེལ་གཞི་ལ་ལན་རྒྱ་ཤུའི་ཆོག་འདུག་ན་འང་  
 སྤེལ་ཆོས་ཀྱིས་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱི་སྤེལ་མར་མཛད་པ་ལས་འདྲི་བ་ནི་སྤེལ་རྒྱར་ཡིན་པས། གོ་ཉིང་  
 མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐར་བཞི་དཀའ་ལ་རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བོ་ནི། རྟོག་  
 བསལ་གྱི་རྒྱ་མཆོད་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། ལོ་འདི་ལ་འོད་དུ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་  
 ཉོན་མོངས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་སྤྱིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། རྟོག་ཉིང་རྒྱུག་བསལ་  
 འདི་ལས་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུབས་གོང་ལ་སྤྱིབས་སུ་མཆི། ཞེས་འདྲི་བའི་ཞེས་གསུངས་  
 པ་རྒྱུར་རོ། གཤིས་པ་རྒྱུད་གཙོ་བོ་གཤིས་པ་རྟེན་པ་ནི་ མདོར་ན་རང་རྩ་འགྲོ་ལ་སོགས་  
 པས་འཛིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་  
 པ་གཤིས་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་གཤིས་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྤྱུབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་  
 འདྲ་ལ། དེ་གཤིས་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱུབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་འབྱུང་  
 པ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱ་གཤིས་ལ་འབད་པར་བྱོལ། །

གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བརྒྱད་  
བ་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །དང་པོ་ནི་སྤྲེལ་གཞི་བརྟོད་པ་བརྒྱ་  
ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རྩེ་ངོས་པའི་ལན་གྱི་རྒྱ་ལན། སྐྱབས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཤིག་ཆགས་  
དང་བཅས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །རི་རྩེ་ཕུའི་སྐྱབས་གང་ལ་  
ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་སྤོགས་མེ་བམ་ཡིན་པར་འགས་

ཐམས་ཅད་གནས་པའི་མཆན་པར་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་བྱེད་གང་ལ་འདུག་ནའང་སྤར་བཞིར་  
 པའི་ཆུ་མཆོལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱབས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆུ་བྱ་དག་ལ་ཆུང་དོར་ལ་དཔྱོད་  
 པའི་གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ་ནི་ད་  
 ལ་ནི་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་བཟོད་པོ་དང་སྤྱབས་དེ་ནི་ཟོང་  
 ཟོང་ལུས་ངག་བསྐྱབ་པའི་སྤོན་པ་ཞེན་བཞུར་བ་དང་། །སྤྱབས་དེ་ཡི་ཡོང་དོགས་ཀྱི་བསྟན་  
 པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་པའི་རིགས་སྟེ། །ཞེས་མིང་  
 དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གསལ་པོར་མ་སྦྱར་བར་སྤོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཞོགས་དེ་སྤྱབས་སུ་འོས་ཅེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱབས་དང་སྤྱབས་མ་ཡིན་པ་གིང་ཡིན་འབྲེད་པའི་སྟོང་ལ་མཐུ་ཞིག་  
 ཡོད་ན་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྤྱབས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་  
 འདས་ནི་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །རྩ་འབྲེལ་འདི་དག་གིས་  
 ནི་སྤྱབས་སུ་འོས་པ་དེ་འདྲ་ཆེད་ནས་སྤྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ན་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཞུགས། དེ་  
 ཡང་སྤར་བཅད་པ་ལྟར་སྤོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ་ཆུ་བྱ་གང་ལ་འདུག་པ་དེ་གཏན་གྱི་སྤྱབས་  
 སུ་འོས་གིང་དེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་  
 རྒྱས་གཏན་གྱི་སྤྱབས་སུ་འོས་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གྲང་  
 མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་རྒྱལ་འོག་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྤྱབས་སུ་  
 འབྱུང་བ་དེ་ནི་ད་སྤྱབས་འགྲོ་བདུན་ཚུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་  
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ནི། །ཐར་པ་ཐོབ་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏོན་གྱི་སྤྱབས་  
 སུ་འོས། ཅེས་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མིང་དོན་འབྲེལ་པ་གསལ་པོར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་  
 ལྟར་རོ། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ སྤྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ ལོ་རྒྱུས་པར་བཅད་པ་དང་། དོན་

བསྐྱབ་དང་། རྒྱུ་གཅི་པོ་ཡིད་ཆེས་ལ་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་བཞི་  
ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་དེས་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་རྒྱས་སམ་སྙམ་  
ན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གོ་ལས་ཐོབ་  
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འགྲེལ་བ་ ཅིག་འགྲེལ་བ་ གཞན་ལ་བརྟེན་ མིས་ཐང་བར་མི་  
རྒྱས་པ་ལྟར་ རང་འཛིགས་པ་ལས་མ་ཐར་པས་ གཞན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་  
པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དེས་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབས་རྒྱས་  
ཀྱང་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་སམ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་  
བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་ འཛིགས་  
པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་རྒྱས་ཤིང་སྐྱོབ་  
པའི་ཐབས་ལ་མཁུས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་ངེས་པ་མེད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ མ་བྱུག་ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་ མཐོའ་གཅིག་དུ་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་  
ཉོན་ཡང་འདྲིས་ཤིང་བསྟེན་བཀུར་པ་སོགས་ཉེ་ས་ལ་སྐྱོབས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྐྱོབས་སམ་  
སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི། བསྐྱབ་པའི་  
མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཐར་ཕན་བདགས་པ་ལ་བརྟེན་པས། སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ སྤྱིའི་སྐྱབས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཛད་པ་ཐུས་ནི་མདོར་ན་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོལ།  
གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁུས། ཀྱན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་  
མེད་པར་འདུག །ཕན་བདགས་མ་བདགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ འི་མཆན་ཉིད་  
བཞི་ཐུན་ཞིག་ སེམས་ཅན་སྤྱིའི་གདན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཁོན་

ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞིན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྩ་དབང་ཕྱག་སོགས་ལ་མེད་པས་ སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་  
 གཏོན་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། རྩུ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ སངས་རྒྱས་  
 དེའི་ནུ་བོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཆེས་  
 གལ་ཆེ་རྒྱལ་ནི་དེས་ན་བསྐྱབས་བཅས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་དེས་པ་བྱངས་ནས་ཅེ་  
 གཅིག་པའི་ཐོ་སྤྱོད་བསྟོན་འཆང་ནས་ན། མི་སྡོམ་པ་མི་སྡོམ་བས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་  
 དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་གནས་ཀྱིས་རང་རྒྱུའི་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་གཉིས་ ཆའི་  
 དགོས་པ་ལས་ཐུའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྐྱབས་ཟེན་  
 ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐོ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་  
 པས་ སྤར་ཕན་ཆད་རྒྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱོད་ཕན་ཆད་རྒྱག་བསྐལ་བ་དེ་སྐྱབས་  
 ཀྱིས་མ་ཉེས་རང་གིས་ཉེས་པའི་རྩུ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ གཞིན་ཀྱིས་མ་བཅོལ་ཡང་ ཐུག་སྤྱོད་  
 ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱངས་པ་རྩི་སྟེད་ནས་ གཞིན་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་སེལ་བ་དང་ཕན་བདེ་བསྐྱུ་  
 པའི་གྲོགས་མཛད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡང་ འདྲིལ་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་  
 ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ་ འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་བཟང་པོ་ འདི་རྩུ་པུ་རང་གི་མགོན་  
 དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རིག་ པོ་མང་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་  
 རྟེན་ བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། རྟོན་པོ་རེ་ འགྲོ་བོ་མགོན་མེད་ པོ་ཁྱེད་  
 རྣམས་ཀྱི། །མགོན་དང་ཕན་འདོགས་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ ཡིན་ནོ་ཞེས་ རྒྱ་ཆེར་གྲོགས་  
 བྱིང་། ཐུགས་ བརྟེན་བསྟོད་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛིན་གས་པས་འགྲོ་བཞི། །མཐའ་དག་ ལ་དྲིམ་  
 དུ་འཁྱུད་པ་བཞིན་དུ་ རེས་སྤྱི་བཟུང་ནས་བཞུགས། །ཞེས་སོ། སྤྱིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་  
 ཆེ་ རྟོལ་མངའ་བ་འི་བདག་ཉིད་ཅན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་ བརྟེན་པར་རྟུན་ཞིང་  
 བརྟེན་པོ་དེས་ ཐུགས་ རྗེས་ བརྟེན་ པོར་མཛད་ པའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །དེས་ཀྱང་ནས་



སྒངས་ནས་གཞན་དོན་དེར་བཅོན་ཞིང་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ་འི་སྤྱིར་བ་ལུན་ཆོགས་དང་ཐུན་  
 པས་ན། །ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག་མཆིས་ཏེ་མི་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ཐུན་  
 འདས་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་མ་ལྟས་པ་ཀྱན་གྱི་མགོན་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་སྤྱི་ཡི་ཕྱན་  
 བདེའི་རྩ་ལག་བཟང་པོ་ལགས་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ལ། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 མགོན་དུ་འོས་སྒྲུབས་སུ་སྒྲུབས་མགོན་བཟང་པོ་ཁྱོད་བཞུགས་པའི་བཞུགས་པར་མ་འཆའ་  
 བས། །ཏེ་མི་ཤེས་པ་འཇམ་ངེས་ཤེས་འདྲིངས་པའི་སྤྱོ་སྤྱོ་མ་བཅས་པའི་རྩ་མཆན་དེའི་སྤྱིར་  
 དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་པོ་ནམས་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བར་གྱུར་ཅས་སོ། །འཇམ་ཟེའི་རིག་  
 བྱེད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁོ་བོའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་མི་མཆོག་རྣམས་ལ་བཞུན་ན་དོན་ཐུན་དུ་འགྱུར་  
 ཞིང་ཐ་གལ་ལམ་དམན་པ་ལ་བཞུན་ན་རིག་བྱེད་ཆུང་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཆུང་  
 དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ལ། སྤྱིན་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནིང་ཡི་བཞུན་  
 པ་འདི་ལ་རིགས་དང་རྩས་མི་གཙོ་རང་རང་གི་སྤྱུབ་པ་ནན་ཏན་གཙོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གིས་  
 བཞུན་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡང་དག་པོར་བཟུང་ཞིང་ཉམས་སུ་སྒངས་ནས་ནི། །ཆོས་དེའི་  
 མཐུས་གང་ཟག་མཆོག་དུ་མ་ཟད་ཤིན་དུ་ཐ་གལ་བས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་སེལ་བ་དང་  
 བན་བདེ་བསྐྱུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་རྣམས་པ། །འོས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་དམན་  
 པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་དག་བསྐྱོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི། །བཅོམ་ཐུན་འདས་  
 ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་བྱི་རོལ་པའི་སྤྱིན་པ་སོགས་འགས་ཏེ་སྤྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཤིང་མི་ཤེས་  
 སོ། །ཡོང་སྤྱུབས་གནས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་སྤྱུབ་སམ་སྤྱིའི་  
 ཡན་ལག་གཉིས་ཆང་དགོས་པ་ལས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱི་ཡི་སྤྱིའི་ཡན་ལག་གིས་  
 སྤྱོད་པ་ཀྱན་ནི། །བཅོམ་ཐུན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོངས་མེད་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པོར་བསྐྱུབས་  
 པས་ཆང་ལགས་ཏེ། །འོན་ཀྱང་དང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་སོགས་གདུལ་

བྱའི་ནང་གི་སྟོབས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡན་ལག་དག་མ་ཆང་བས། །བདེ་ག་སོགས་བྱིས་པ་སོ་  
སོའི་སྟེ་པོ་རྒྱལ་ས་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་རྒྱག་བསལ་བ་སྟེན་དམིགས་པ་  
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱབས་ནས་གསུངས་པ་བཞི་སྟེ།  
ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་ཐུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་  
མི་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ།  
སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཀ་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།  
ཆོས་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་  
ལས། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྒྱལ་ས་  
ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྦྱི་གར་ནས་ཡིད་ལ་དཀ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེ་ལ་བརྟེན་དཔ་  
ལས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆན་གྱིས་སྐྱས་པར་གྱུར་པ། ཤིན་ཏུ་མཛེས་  
པོར་གྱུར་པའི་མིག་གི་བདུད་ཅི་ནི། །དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ཆར་གྱིས་སའི་རྩལ་བར་སྤང་  
ལ་ཁྱང་བ་ལོགས་པར་མཉན་དགུན་གྱི་རྩལ་ཕྱེ་མ་ནི་མ་ལངས་པའི་སྤྲིན་མེད་པའི་སྟོན་གྱི་དུས་  
ནམ་མཁའ་གཡོལ་དག་པ་ལ། །སྤར་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱིན་ནས་སྐྱས་པ་འདྲ། ཞེས་  
པ་དང་། ཡང་བྱུང་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གསེར་གྱི་མདོག་དོར་ཞུན་པ་  
ལོ་དུར་སྤྲིག་གི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པོར་གྱུར་པ་ནི། །དཔེར་  
ན་གསེར་གྱི་རི་བོའི་ཕྱོལ་ནི། །ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་སྤྲིན་དཔེར་མེར་གྱིས་དཀྱིས་པ་འདྲ། །  
ཞེས་དོང་ཡང་མགོན་པོ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཁྱོད་རྒྱ་ཆ་གདུབ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་  
ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་མདངས་བཟང་པོ་གང་ཡིན་

པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཉི་གང་པའི་གིན་དུ་ རྒྱལ་ པོར་གྱུར་པ། རྒྱུ་བྱེད་  
 གི་རྒྱན་དང་བུལ་ པོ་ལའང་ རྩ་མོ་དེ་ ཅམ་ མ་མཆིས་ མེའི་སྤང་། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་  
 ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ མཚུ་སྤྱོད་དམར་པོའི་ པར་དང་། པར་ དམར་པོ་ ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ། གཉིས་  
 ཀྱི་བྱང་བས་མཐོང་ན་ དེའི་ཆེ་ པར་ དེས་དེ་ནི། གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་གས་  
 པའི་ཐེཾཾ་ སྤན་ཚུན་གང་ལ་མ་རིག་པའི་ དབྱང་ཐག་ དྲོང་འདྲ་བ་ ལ་འཇུག་ ཅིང་གཞིས་པར་  
 འགྱུར་ ཅམ་དང་། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ ཁྱོད་ ཀྱི་ ཞལ་ མོས་གསེར་གྱི་མདོག་ དྲོང་ ལྷན་  
 པར། ཆེམས་དཀར་ པའི་བུ་ཆང་བ་ མཛེས་པར་གྱུར་པ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་  
 རི་པོའི་གསེབ་ རྩ་དཀྱིལ་དུ་ རྩོན་ཀ་ཡི། རྒྱ་ཐེར་དྲི་མོ་མེད་ པ་དཀྱིར་བྱུག་གི་ཁྱུགས་  
 པ་འདྲ་ ཞིང་། ཡང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ མཆོད་ པོར་འོས་ པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་  
 ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཤམས་ གི་མཐིལ་ན་ནི། འཁོར་ལོའི་མཆོན་གྱིས་མཛེས་ པོར་གྱུར་པ།  
 དེ་ནི་འཁོར་བ་ འི་སྤྱོད་བུལ་གྱི་ས་སྤྱོད་པའི་མི་རྣམས་ལ། མི་འཛིགས་ཤིང་འཕྲི་སྤྱོད་  
 པོ་ཞེས་ ཕྱག་གི་ བདེ་ས་དབྱུགས་འབྱེན་ པོར་མཛད་པ་ རྩ་བུ་ལགས་ ཞེས་དང་། ཡང་  
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ ཐུབ་ པོ་ཁྱོད་གསེགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཞབས་གཉིས་ གི་མཐིལ་  
 ན་དཔལ་གྱི་པར་འདྲ་ པོ་རྩེ་བྱུག་གིས་ཀྱི་རིམ་ས། ས་གཞི་འདི་ནི་བྱིས་ པོར་གྱུར་པ་འོ།  
 དག་མཆན་གྱིས་མཛེས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ པར་ཅན་ ཉི་པར་འོ་ཆལ་ གྱིས་ སྤྱོད་ རི་ལྷར་མཛེས་  
 ཉི་མཛེས་པར་བྱེད་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱུག་པར་བྱའོ། །

གསུང་གི་ཡིན་ཏན་ནི་ གཉིས་ལས་དང་པོ་དྲི་བ་གང་གི་ལན་དུས་གཅིག་ལ་རྩོན་པ་ འཛིག་  
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ གི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་རེ་  
 རེ་ནས་དྲིས་ཀྱང་། སེམས་ གི་རྣམ་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ གྱིས་བཟུང་  
 བ་ནས། གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ གྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ གྱིས་

།ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་གིན་དུ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སེམས་པ་སྟེ།  
 གཅིར་བྱ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ཅིར་བྱ་སྟེ་གསུང་གི་ཚུལ་བཟུང་བ་བདེན་པ་སྟེ་བས་ཁུས་པའི་དཀོན་པ་ཅེགས་  
 གི་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། མེན་པོའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་  
 གི་སེམས་ཅན་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག་། རྟེན་མཆན་མང་པོ་དག་གིས་  
 རིང་རང་གི་འདོད་པའི་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དུས་གཅིག་དུ་སྟེ་ཞུ་བ་ལྟས་ན། རྟེན་ཆོ་  
 བཅོམ་ཞུན་འདས་གིས་སེམས་གི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དྲི་བའི་དོན་དེ་དག་ཐུགས་སྤྱོད་ཆུང་  
 བས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས་  
 བའོ། རྟེན་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཚུ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་འདྲེན་  
 པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ཞུན་འདས་དེ་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་ན། ཁོངས་པའི་སྐད་དབྱངས་  
 གི་གསུང་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་སྟོགས་པར་མཆིང་། རྟེན་མེད་སྟོགས་པ་དེ་ནི་  
 ལྟ་དོར་མའི་སྟགས་འོས་པ་ཀུན་རྒྱུག་པ་སྤུལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལས་མཐར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་  
 དྲུག་། རིང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་།  
 ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གསུང་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ཀུན་དང་འཆམས་ལ་ཉོན་མོངས་  
 མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟོན་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་། བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། ཁྱིད་ལལ་  
 བརྒྱ་ན་རབ་རྒྱག་པ། རྟེན་ལས་མཉན་ན་སྟན་པ་ཡི། གསུང་འདི་དག་ནི་རྒྱ་བ་ལས།  
 བདུད་ཅི་འཛག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཁྱིད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། དུལ་  
 རབ་ཁི་མཛད་ཆར་སྟེན་འདྲ། ཁི་སྤང་སྟུལ་གྱི་ནི་ཉམས་པ་དབྱངས་ནས་དབྱུང་བ་ལ།  
 ཉམས་མཁའ་ཁྲིང་དང་འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། རབ་རིབ་  
 འཛོམས་པས་གདུགས་ཉེ་ཉམས་དང་འདྲ། རྒྱུལ་རི་པོ་མངོན་འཛོམས་པས། རྟོ་  
 རྟོ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། །རྒྱུང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དོན་རྗེས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་

ནི་མི་བསྐྱ་བ་ བོང་། ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་པ་ལ་ རོངས་ པའོ་མཉེས་པ་ མི་མངའ་ རྩ་  
འབྱུང་མི་མྱོད་པའི་ སྤྱིར་རྗེས་སུ་མཐུན། །པས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོན་དུ་  
གང་འགྱུར་བ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བས་གོ་སྐྱེ་སྤྱེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་  
ཟུན། །རེ་ཞིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། །དེ་  
ནས་ཡིད་ལ་ ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ བསམ་ཞིང་གོ་མ་མི་པར་ བགྱིས་ན། །འདོད་ཆགས་ དང་  
ཞེས་པ་ གཏི་ལུག་ མངོན་གྱིར་དང་ས་པོན་ རྣམས་ཀྱང་མེད། །བ་སྤྱོད་འབྱུང་མི་མྱོད་པས་ལྷག་  
བསུལ་ཞིང་ སོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འབྱེན་ཞིང་། །བག་མེད་ པོ་ རྣམས་ཀྱི་ ཉེས་  
སྤོད་ལས་བརྒྱུག་པའི་ སྦྱབས་ཀྱང་མཛད། །འཁོར་པའི་ བདེ་བ་ཅན་དག་ འཁོར་པོ་ལ་ཡིད་  
སྦྱོར་ བོར་ བགྱེད་ པ་འཛོམས་སྟོན་པོས། ཁྱོད་ ཀྱི་ གསུང་ རྩི་ ཀྱང་ ཀྱི་ རྩི་ དང་མཆོམས་པར་  
འཇུག་ རྩི། །མཁས་པ་ དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་ ཡིད་ཆོམ་པའི་ དགའ་  
བ་བསྐྱེད། །བར་མ་ རྩེ་ཟད་རྟོགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་ རྟོང་རྟོས་གོང་དུ་ སྤེལ། རྩི་  
ཐམ་པའི་ མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་ རབ་རིབ་རྣམ་འཛོམས་པས། །གསུང་འདི་སྦྱོ་བོ་  
མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ ཀྱན་ལ་སྤྲུཅ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། མཆུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཤེས་བྱ་རི་  
ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཆུན་པ་  
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་མཆུན་པས་ཁྱབ་  
ཀྱི་ དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་ཀྱ་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་ཀྱ་ཆུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་  
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱགས་པོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། མཆུན་པའི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་གིས་  
ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་  
རྒྱུ་བཙུངས་ལྟར་འདས་ ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡོ་ཤེས་ སྤྲད་ཅིག་ཉིད་ ཀྱིས། ཇི་ལྟར་སྟེད་ཀྱི་

ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ ལོ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྒྲིན་ས་བྱ་བ་ སྤེལ་བྱོང་  
 ལ་སྒྲིན་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ཅན་ལི་ཤེས་ལྷག་པ་ ལགས་ཀྱི། །སྒྲིན་མཐའ་  
 མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་དུ། །འདིར་སྤྱོད་སྒྲོ་གྲོས་སྤྱོགས་གཅིག་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བརྩ་  
 རྒྱ་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་ཁྱེ་ཁྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་ཆེས་རེས་འཛོག་གིས་རྟོགས་པ་  
 ལས་མེད་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོད་ལས་གཞན་སྒྲོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྒྲོ་བྱིང་ཡུལ་  
 ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། ཡིང་སངས་  
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི། །རྣམ་པོ་  
 ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་རྒྱུ་མིང་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་  
 གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་རྣམ་དོན་རྟགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི།  
 ལག་མཐེལ་དུ་སྒྲུ་བྱ་ར་བཞིག་པ་ལྟ་བུར། །བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་  
 ཡུལ་དུ་གྱུར། །ཅེས་དང་ཆོས་རྣམས་གཡོ་བ་བརྒྱུད་དང་མིག་ཡོ་བར་སྤྱོད་དོང་བཅས།  
 གཅིག་དང་སྒྲ་ཆོགས་སེ་སེ་ལ། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་  
 དག་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བར་བྱའོ། །

བརྩ་བའི་ཡིན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་  
 པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་  
 པས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐུལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་མེད་  
 པར་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱུང་མེད་  
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །བྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག་ །དགྲེལ་སྤྱོད་  
 ཡུན་རིང་ཐུགས་ཆེས་བསམས། །དང་པོར་བྱོད་ལ་སྤྱག་བསྐུལ། །འོན་ནེ་རྒྱ་གང་  
 གིས་གནས་འཁོར་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོད། །འཁོར་བའི་སྒྲིན་མཁུན་བཞིན་དུ་འཁོར་



གྲིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་  
 འདོགས་པར་མཛད་པའི། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་འདི་དང་འདི་བྱའི་སྐྱེ་པའི་འབད་  
 ཚེ་ལྟུང་གྱུན་སྤྱོད་གི་རྟོག་པ་ཉེ་པར་ཞི་བའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ལ་འབད་  
 ཚེ་ལྟུང་རྟོག་པ་ཡོད་ན་རེས་འཇོག་གཅིག་འོང་བས་རྒྱུ་ཆད་པ་སྤྱིད་ཀྱང་དེ་མེད་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་  
 རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནམ་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དོས་ནས་བཀྱིར་  
 རུང་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཐུན་ཚོགས་དང་མ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱད་པ་ལས་མ་བྱངས་  
 པ་མེད་པས་བཀྱི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་  
 པ་ལས། བོཙམ་ལྷན་འདས་། ཁྱེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་རྒྱ་  
 དཀོས་པ་དང་དེའི་ཚུལ་ཡང་བཤིད། །དེ་སྤྱངས་ནས་འཁོར་བ་ལོ། །བདུད་ཀྱི་གཡོ་བའི་  
 གྱི་སྤོ་ནས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལ་ཐོན་དཀོས་ཚུལ་དག་གྱིང་བསྐྱེད་པ་རི་མཛད། བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་གཞིས་ཚུལ་རྒྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་དྲིང་ལྷན་པར་ཡང་བཛོད།  
 དེ་སྤྱང་བའི་ཐབས་འདི་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཐོར་པ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིང་བསྐྱེད། །དེ་ལྷོ་བྱའི་  
 མང་དོར་བྱེད་པའི་ཆོན་མེན་དགོངས་བཅོ་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྩེ་ཆོན་པོ་ཅན་ཆོས་ཅན།  
 ཁྱེད་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་ན་དོན་བཀྱི་བར་འཆོལ་  
 པ་རྒྱུ། །འོས་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་མཛད་པ། །གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་  
 ཀྱི། །རྩེ་མེད་པར་ཐལ་། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་སྤོད་ལས། ཁྱེད་  
 ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་བྱངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །དེ་རྩེ་བྱའི་མིང་དོར་  
 བྱེད་པའི་ཆོན་གང་དང་འདིག་རྟོན་མ་སྤྱད་པའི། །ཐུན་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས།  
 །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དཀོན་

① ཡང་རྟགས་ ༡༽ འདི་ལ་ཐོབ་པམ་དཔྱད།



མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་སློ་སློ་ཆོག་ནས་དབྱེད་སློམ་གྱིས་ཡང་ཡང་དུན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་  
དག་ནི་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དུན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། སློ་སློ་ཆོག་ནས་དུན་  
པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སློ་དུ་མ་ནས་སྟེ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དུན་པར་བྱས་ན་གྲགས་  
དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་འགྱུར་རྟེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ལ་ཡང་  
དེ་དང་འདྲོ། །

གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་སློམས་ན་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་  
རྟེན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསློམས་པས་འབྲིག་ཚུད་ན་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་  
ཕལ་མོ་ཆེས་སྐབས་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་སྟོན་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་དང་རྒྱ་  
དང་འབྲས་བུའི་ཡིན་ཏན་མི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མེད་གསུངས། དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་  
བར་འགྱུར་ལ། དབྱྱེད་སློམ་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དབྱེད་སློམ་ལ་དྲོག་པ་ཡིན་སྟེ་  
ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་འདོར་བ་ནམས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་ས་གསོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་  
པ་སྦྱང་བའི་སློ་དུ་མ་བཀག་ནས་སྟོད་པ་ཡིན་པས། དལ་བའི་དེན་ལ་སྟོང་པོ་དཔག་  
ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་གཤམ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་འགྲོ་ནས་དག་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་ལ་སྦྱང་བ་རྟེན་མ་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཉིས་  
ལས། ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ནི། འདི་ནམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་ཆོ་གོམས་  
པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དང་པོར་སྒྲོ་སྦྱང་དཀའ་མེ་བ་ཡང་། བྱིས་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་  
པ་དང་། རྗེས་སུ་དུན་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྟེ་  
དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟེ་བ་དང་། ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་མཐོང་བར་འགྱུར་  
བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྟག་བཟུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དུན་པ་ལས་མི་  
ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེད་ལ་རྩམ་བསྟོན་ཞིང་ཁོང་།

དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །བཞིན་ཡོད་ཅེས་པོས་ནས་དེ་གང་ཞེ་ན་ ཇི་ལྟར་ ཉེ་དཔེར་ཞུ་བྱེད་ མི་གིང་  
 དྲག་གིས་དོན་གོང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལོན་མྱོང་དུ་རྟོག་ཅིང་གོ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་  
 གོ་མས་པེ་དེ་ལེ་ལོན་མྱོང་དུ་གནས་པ་ལོ་མ་སེམས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་དོན། །དེ་བཞིན་  
 དུ་ནི་དོན་དེ་ལ་ཆེ་རིམ་དམིགས་ཀྱང་རང་གུགས་ཀྱིས་སེམས་གཞིལ་པོར་འགྱུར། །པེ་  
 གཅིག་ཡོང་ཞེས་སྤྱུ་བྱུ་བ་སྤྱུ་བས་ནས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་བས་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱུ་བྱུ་  
 དང་། །དེའི་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པོ་སྤྱུ་བས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་བྱུ་བ་དང་དང་དཔེ་  
 ཅིང་། །དེ་ཡང་དུས་རྟག་པར་ཉེ་རྒྱུན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དཔེ་པར་ཡང་ཡོང་བསྐྱོམས་  
 པོར་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཆེ་རིམ་བསྐྱེམས་ཀྱང་རང་དམ་གུགས་ཀྱིས་སེམས་གཞིལ་  
 ཞིང་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །བཞིག་ཡོང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་  
 གནས་པའི་རྒྱུད་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ། །སྤྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྤྱེ་སྤངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་  
 རབ་ཏུ་འདོད་པ་དོང་། །འཇིག་རྟེན་ནི་རྒྱལ་བ་མྱོང་ཞིང་པོར་བདག་འགྱུར་པར། །  
 འདོད་པས་མྱོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བྱུ་ཡང་སྤྱོན་ལམ་འདེབས། །པེ་སྤྱེ་སེམས་བསྤྱེད་  
 དེར་ཡང་འགྱུར་ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་  
 རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱགས་པ་བཅོད། །དེ་ལྟར་དེས་  
 བེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱོམས་པས། །ཉིན་མཆན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །  
 བེ་མ་ཞིག་དེ་ནི་མཆོང་མི་བདེན་ས། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་  
 རྒྱས་ལ་ནི་དཔེ་པེ་ཉམས་ཉེ། །རྒྱག་བསྐྱེལ་ཆོར་བས་འཕྲེགས་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །  
 ཅེས་དང་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལ་ལས། །གང་དག་སངས་རྒྱས་རྗེས་དཔེ་ཡིད་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྟག་  
 ཏུ་སངས་རྒྱས་བསམ་ལས་མཐོང་། །ཞེས་པོན་ཡོན་གིན་དུ་ཆེ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་པེ་ཡང་ཡོད་ལ་བསྐྱོམས་པ་དང་སྤྱུ་བས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དང་

པ་བསྐྱེམས་ན་དུས་དག་དུ་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རེས་སངས་རྒྱལ་མ་མཐོང་  
 བཞི་དེ་ལ་དད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་དག་ན་སངས་རྒྱལ་གར་  
 ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་པེ་ཏུ་འཛིན་པ་གཞིར་སྟེ་དབང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་མི་འཆར་ཡང་ས་  
 གཞི་དེ་དྲི་མ་སྟགས་ཀྱིས་སྟགས་མ་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་  
 དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་ལོ་ས་བྱམས་མགོན་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་  
 ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས། པོ་ཏྲ་པའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམ་ན་ཡིད་རྗེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་  
 རྗེ་དག་དུ་སོང་ནས་བྱིན་རྒྱུབས་འབྱུང་། དེ་ལ་ངས་ཤེས་རྟོག་པས་སྤྱིང་ཐག་པའི་སྒོ་  
 གས་སྤྱུབས་སྤྱོད་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་བ་ཅམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་  
 ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞིས་པ་ཡིད་ཆེས་མ་རྟོག་པ་ནི་འོ་སྒོལ་སངས་  
 རྒྱལ་གྱི་མ་བྱེད་པ་ལ་མོ་མ་རྩོམ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་ཅི་གསུང་། དེ་ཡང་མོ་མ་མ་ཐན་  
 རྩོམ་སྤྱི་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ད་ལོ་ཁྱེད་ལ་རྩུབ་ཆགས་མེད། ང་རང་ཤེས་ཟེར་ན། བདེ་  
 འཕོལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ན་རེ། ད་ལོ་ཆགས་ཡོད་དོ་འདི་ཙུག་གིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་  
 ན་འབད་ནས་བསྐྱབ། མ་གྲུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྲུབ་སྟམ་ནས་སྒོ་མི་བདེ་  
 བ་བྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདི་དང་འདི་སྤང་ངོ་། ཞེས་པ་དང་། འདི་དང་འདི་  
 བསྐྱབ་པོ། ཞེས་བཅས་པ་ལ་སྒོ་འགེལ་ལམ། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ།  
 ཆོས་ནས་དང་དེ་སྐད་བཤད་དེ། ད་ལྟ་ལྟུང་དུས་ཀྱིས་དེ་ཙུག་མི་གཏུབ། འདི་ཙུག་  
 བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རས་སྤྱི་ལོང་གིས་ཐོར་ནས་རང་ཤེས་  
 ཞིག་གི་ཐོག་དུ་ཁྱུག་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བཟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཆོག་  
 ཅམ་ལ་འབྲུལ་པ་མིན་པ། ཡིད་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཞིབ་དུ་བཟགས་ན་མིན་དུ་མད་ པོ་  
 སྟེ་བདེན་པར་སྤང་ངོ་། ཡིད་ཆེས་སྤང་ངས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པ་ནི། དེས་

ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་པ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ངེས་ཤེས་ཅི་  
འདྲོངས་ལ་འབད། དེ་བྱུང་ན། དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་  
དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅི་འོང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ།  
དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞིག །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་ཡང་འོང་ས་མེད་  
དོ། རྟོ།

ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཆོས་དང་  
དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ནིད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་མ་  
ཐག་པ་ལྟར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་  
མཐའ་ཡས་པ་ཅན་འདི་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགྲོག་པ་དང་ལོ་མ་གྱི་བདེན་  
པ་སྟོན་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བདག་ནིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་།  
བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱམ་དུ་བྱན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས།  
གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་  
དག་ནི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱིང་གང་གིས་སྐྱབ་པ་  
དེས་འཐོབ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ། ཐུག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱལ་པ། རྒྱལ་  
ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བདག་པོ་འི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ། ཉིང་ངེ་འདིར་གྱི་ཆོས་  
ལས་བྱུང་བ། ཉིང་པོར་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ ཅན། བྱིར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྟོན་  
པར། ཐ་མར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱུབ་པ་སྟེ། ལྷིང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་ཞེས་  
གསུངས་སོ། །

དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཐག་རྣམས་ཡིན་  
ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་ཏེ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ནས་བྲན་པར་

བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དགེ་འདུན་ནི་ འགྲོ་གིས་ལུང་གི་ ཆོས་  
 གྲུབ། ལྷོས་གིས་སྤྱབ་པའི་ ཆོས་སྤྱོད་པ། ཡིད་ཀྱིས་ ཆོས་ གྱི་དོན་ སེམས་པ། དེས་ནི་སྟོ་  
 གསུམ་དོགས་པའི་ ཆོས་གྱི་ཁིང་། ལྷོང་དང་སྤྱབ་པའི་ ཆོས་འཛིན་པ། ཆོས་ལ་ དུས་དྲིག་  
 ཏུ་རྟོན་པ། ཆོས་ལ་མཆོད་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ཅུང་ལྟོ་སྟོ་ ཆོས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་  
 གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་པ། ཟང་ཟིང་སྤྱོད་སྟེ་ཆོས་ལ་དམིགས་པས་ ཆོས་སྤྱོད་པ། ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་  
 པར་ གཡོ་སྤྱོད་པས་ རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་བ། རྟོན་སོང་སྟེ་སྤངས་པས་ རང་བཞིན་གྱིས་  
 དག་པ། ཐེག་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྟེན་ལས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་ སྟོང་རྩེ་ཆེ་ བའི་ཆོས་  
 ཅན། སྤྱིར་ནིང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྟེན་དང་བྱལ་བར་འདོད་  
 པའི་ སྟོང་རྩེ་དང་ཡུན་པ། རྟག་ཏུ་ འཛིག་རྟོན་ཆོས་བརྒྱད་དང་འདུ་འཛི་སྤངས་པའི་ དཔེན་  
 པའི་སྤྱོད་ཡུལ་པ། རྟག་ཏུ་ ཐོས་བསམ་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ ཆོས་ཉིད་ ལ་གཞིལ་བ།  
 རྟག་ཏུ་ རིག་སྤྱོད་དགེ་བ་སྤྱབ་པའི་ དཀར་པོ་འཛིན་ སྤྱོད་པའི་སྟེང་སྟོ། ཁེས་བྱ་བ་ལ་  
 སོགས་པའོ། ཁེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་ཡུན་པ་ནམས་དགེ་འདུན་ཡིན་  
 གྱི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁྲིམ་པ་མགོ་རྟེན་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཅག་ནམས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་  
 དུ་མ་ཆུང་པར་གདེ། ཡིན་མིན་ལྟ་དག་བྱ་འཆལ་ཁེས་ལུགས་འདིའི་སྟེང་སྟོ་སྤུམ་དག་གིས་གསུངས་  
 སོང་། ༥

བྱེད་པར་ཤེས་པས་སྤྱབས་སུ་སོང་བཞི། བསྟུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལ་  
 དུག་ལས། མཆོན་ཉིད་ལས་ལྟར་པའི་བྱེད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་  
 མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི།  
 དེའི་འབྲས་བུ་ སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྟོགས་པར་བསྐྱར་བ་ དང་། དགེ་འདུན་

དགོན་མཆོག་ནི། གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ།  
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ **སངས་རྒྱལ་ནི་** ཡུང་ལེགས་པར་འབོགས་  
 པ་དང་། **ཆོས་ནི་**ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། **དགེ་འདུན་**  
 དགོན་མཆོག་ནི་ཆོས་ཉམས་སྤྱ་རྒྱུད་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་  
 ཐོབ་ཅིང་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཛོང་ནས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ན་ཉམ་དུ་མངོན་པར་སྤྱོད་པར་  
 གྱུར་ནས་རྗེས་སྤྲུག་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པའི་བྱད་པར་ནི། རིམ་  
 པ་ལྟར་ **སངས་རྒྱལ་ནི་** བསྟེན་བཀུར་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། **ཆོས་ནི་** མངོན་  
 དུ་བྱ་བ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། **དགེ་འདུན་ནི་** ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་  
 ལྷན་ཅིག་གིས་འགྲོགས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་ལོ། །སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ནི།  
 རིམ་པ་ལྟར་ **སངས་རྒྱལ་ནི་** མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་དང་། **ཆོས་ནི་** རྣལ་འབྱོར་གྱི་  
 རྒྱུར་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། **དགེ་འདུན་ནི་** ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྤྱིད་ཐུན་  
 མོང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལོ། །རྗེས་སྤྲུ་བྱེད་པའི་བྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་ **སངས་རྒྱལ་**  
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པོའི་ཡིན་ཏན་སོ་སོར་བྱན་པ་ལོ། །བསོད་  
 རམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བ་སྟེ། **སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ནི་**དང་  
 པོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་ **ལོ་བརྟན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་**  
**བས་སངས་རྒྱལ་** དང་མང་པོ་ལ་བརྟན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ **དགེ་འདུན་** རྟེ། **དགེ་**  
**འདུན་ལ་**ངེས་པར་བཞི་ཡོད་པ་ **རྩ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་** འི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་པས་  
 རྒྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། **སངས་རྒྱལ་ལ་**རྒྱབས་སྟོན་པ་དང་། **ཆོས་ལ་**འདས་ལ་རྒྱབས་  
 དངོས་དང་། **དགེ་འདུན་ལ་**རྒྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་རྒྱབས་

སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་བྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟ་སྐབས་འགྲོའི་སྟེན་  
 པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་མི་སྡེ་བས་སྐབས་སུ་སོང་བ་ནི། ཅང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟེན་  
 པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སྡོམ་པ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཤེས་ནས། དཀོན་མཆོག་  
 གསུམ་ཁོན་ལ་སྐབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟེན་པ་སོགས་ལ་  
 གཏོན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་སྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་  
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྟེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་བྱུང་གི་སྟེན་མེད་  
 ཅིང་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟེན་པ་ནི་དེ་ལས་ཐོག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་  
 བ་སྟོང་ལས། བདག་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བོཅམ་ཐུན་  
 བྱོད་ཉིད་ལ་བདག་སྐབས་སུ་མཆོང་པོ། དེ་སྟེ་མཆན་ཅིའི་སྤྲད་ཏེ་ཁོན་ བོཅམ་ཐུན་འདས་  
 བྱོད་ནི། སྟེན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་ པོ། །གཞན་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་སྟེན་  
 པ་སོགས་ནི་དེ་ལས་བཞོག་པར་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི་རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་  
 སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་ཞེས་དང་། སུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་  
 ཇི་ལྟར་ནམ་བསམས་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་བྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དང་  
 པར་གྱུར། དེ་ལྟར་ ནྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ པོ་མིན་ པོ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ པའི། །ཕྱི་རྒྱལ་  
 པ་སོགས་ཀྱི་གུབ་མཐ འ་བོན་པས་བསྐབ་པའི་སྟེན་གྱིས་ རང་གི་རྒྱུ་ པའི་སེམས་  
 དྲིང་ཐུན། །པའི་སྟེན་ཡོན་མི་ཤེས་པའི་ པསམ་བརྟག་ ཕྱི་རྒྱལ་པོ་ ནམས་ཀྱིས་སྟེན་མེད་  
 པའི། སྟེན་པ་བྱོད་ཀྱང་ ཕྱོགས་སྤྱང་གི་སྐྱེ་བ་པས་སྟེན་མེད་པར་ མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་  
 མོ། །བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་བདེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་  
 བ་འཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱན་ལས་ཐོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ནམ་པར་བྱང་  
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་འདོད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། ཉེས་པ་

དག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ཐོག་པ་སྟེ། བྱེད་པར་འཕགས་  
 བསྟོད་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་སྟངས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། །ལོ་མ་  
 བདེ་བས་འབྲིས་བྱ་བདེ་བ་འཐོབ་བགྱིད་པ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྷོ་སྟངས་དྲུ་སྟེ་ཕྱི་པའི་སངས་ཀྱི་  
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི། །གཞུང་ཕྱགས་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་དགོང་དང་། ཁེས་དང་། བསྟན་ས་  
 འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ནི་འདུག་ཀྱི་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་  
 ཆོག་ནི་ཐོག་པ་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ལགས་དང་། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོག་ནི་ཀྱན་  
 ཅས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་ནི་རྣམ་བུར་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་གང་  
 ཡིན་པ། དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་། །གཞན་  
 ཕྱི་རོལ་པ་ཀྱན་གྱི་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ལགས། །ཡང་བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འདི་ནི་  
 དོན་ལོ་མེ་ལྟར་གནས་པ་གཅིག་ཕྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོག་དེ་ནི་དོན་  
 ལོ་མེ་གནས་པའི་བསྟོར་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ན། །བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱི་བཀའ་  
 དང་གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་ཀྱན་གྱི་ཆོག་གཉིས་ལོ། དེ་ལས་བྱེད་ཕྱགས་པོ་གཞན་ཅི་ཞིག་  
 འཆའ་ཉེ་མི་དགོས་ཞེས་དང་། །ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་འདི་ནི་མཐོའ་གཅིག་ཏུ་དགོ་  
 ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོག་དེ། །མཐོའ་གཅིག་ཏུ་ཐོར་པ་ལ་བར་ཆད་བགྱིད་པོ་ལགས་ན།  
 བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་ཀྱན་གྱི་ཆོག་དེ་ལས་མི་འདྲ་  
 ཚུལ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཉེ་མེད་དོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོག་དེ་ལས་འཁོར་པའི་སྟོན་གྱིས་  
 བསྟོན་གིང་ཉེ་བའི་བསྟོན་པ་རྩ་བུ་ཅིང་། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་འདི་ལས་ནི་ཐོར་འཁོར་  
 པའི་སྟོན་གྱིས་ཉེ་བའི་བསྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དག་པར་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ། དེ་ཉིད་ནི་  
 མཐོན་པོ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་། །གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་ཀྱན་གྱི་  
 ཆོག་གི་བྱེད་པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་



ཤེས་པར་རྒྱས་སོ། །

སྐབས་སུ་སོང་ནས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྐབ་པ་ལས་འབྱུང་  
 བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆཅན་གཉིས་ལས། བཞི་ཆཅན་  
 དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་  
 ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བརྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐབས་  
 སུ་སོང་བས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྐབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་  
 པའི་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་  
 པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་  
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཆོས་མདོའི་རྗེ་ལ་སྟགས་པ་ཅི་འོས་སུ་ཉན་ཅིང་།  
 གང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརློག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་  
 ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་བར་འཛིན་པར་  
 ཉིད་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ **ཆོས་ཉན་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་**  
**གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།** །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐབ་པ་ནི། ཆོས་མུ་  
 ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐབ་པ་སྟེ། **ཐོས་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བསྐབ་**  
**པ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའོ།** །དག་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་ནི། བྱང་འདས་སུ་  
 བཞོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྟོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐབ་  
 པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །བཞི་ཆཅན་གཉིས་པའི་དབང་པོ་མི་ཤོད་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བག་  
 ཡངས་སུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འབྱངས་ནས། ཡུལ་རྣམས་ལ་ཤོད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་  
 བཞུས་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཚུགས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྐབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པ་རྒྱང་

བར་བྱ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཅས་པའི་བསྐབ་པའི་གཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་ལེན་པའོ། །  
 མེས་མ་ཅན་ལ་སྤྱིང་ཆེ་བར་བྱ་བཞི། རྒྱལ་པའི་བསྐན་པ་སྤྱིང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་  
 པས། དེ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་མེས་མ་ཅན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱས་ཏེ་འཆོ་བ་  
 སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པོ་འདི་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་བསྐབ་བྱར་འོང་བའི་རྒྱ་མཆན་  
 ཉིད་ ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སྤྱིང་པའི་དགོས་པ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལམ་ལོན་ཏན་  
 འགོ་བ་གཅིག་འོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་མ་བསྐབ་ན་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དེ་མི་འོང་བའི་  
 ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་ནི། དེའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་  
 དེ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་ན་དེའི་ཞབས་ཏྟིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་མེད་ན་བཤེས་གཉེན་གྱི་  
 ཞབས་འདེན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དུས་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་རི་  
 བྱ་བཞི། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །

མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ དངོས་དངོས་དག་པ་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ གཉིས།  
 མོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསྐབ་བྱ་  
 དང་། སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་  
 གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། ཁན་དུ་འང་རྩ་ཉི་གཞན་  
 དག་ལ། སྐབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐབས་འགྲོ་བ། ག ཆོས་  
 ཉི་མཆོག་དུ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་འཆོ་བ་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་སྟེ། མི་འཆོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས།  
 སྐབ་མཐའ་དག་ནི་ཀུན་ལས་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། ཀ །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་མེས་མ་  
 དང་བྲལ། ཁ །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐབས་འགྲོ་བ། །མུ་སྟོགས་ཅན་དང་འགྲོགས་  
 པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་གཞན་ལ་སྐབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། མེས་མ་  
 ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྤྱོད་བ་དང་། མུ་སྟོགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་

ལ་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྩ་དྲག་པོ་དང་བྱུང་འབྱུག་སོགས་ལའང་ཕྱགས་ཀྱི་  
 རྒྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན། ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་ལྷ་ལ་ཉ་ཅི་སྟོན། དེ་  
 ཡང་རྒྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་སྟོང་འགེལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་  
 དག་ལ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཆོལ་བ་ཅམ་ལ་མི་རུང་  
 བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྩྱུན་བདག་ལ་འཆོལ་བའི་གྲོགས་འཆོལ་བ་དང་། སྤྲན་པ་ལ་  
 ཉན་གསོ་བའི་རེ་བཟོས་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དང་དྲུད་འགྲོལ་སོགས་  
 པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་གཞུག་པ་དང་སྤྲ་འབྲུགས་དང་མི་ཐེག་བཞིན་  
 དྲུ་འགེལ་བ་ལ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་འཆོལ་  
 སྦྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་།  
 སྦྱར་པར་བྱེད་པ་ནམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཡན་  
 ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ ལྟ་སངས་  
 དང་པོ་ལ་དངོས་སུ་དང་། མ་གུས་པའི་ནམ་སྟེན་སྟོན་བྱུང་གི་དཔེ་དང་། གུས་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་  
 གསུམ། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་  
 ལའང་། དཔུས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་བཞག་པ་དང་། གདའ་མར་  
 འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་མི་གུས་པ་དང་། བརྟན་ཐབས་སྤངས་ནས་སྟོན་པ་རྩར་བཀྱར་  
 བའི་ཞིང་དུ་བརྒྱུང་ནེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རི་རྩར་བདེ་བཤེགས་རྒྱ་གཟུགས་ཤིང་  
 ལས་ཀྱང་། །བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །  
 གཉིས་པ་མ་གུས་པའི་དཔེ་སྟོན་བྱུང་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བྱ་སེར་རྒྱས་སྟོབ་  
 པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ། རྒྱང་པོའི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་

ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་སྦྲས་མི་འདྲ་པ་བཅོད་བརྒྱུད་བྱས་  
 པས་མགོ་བརྒྱུན་མི་འདྲ་པ་བཅོད་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཆུ་སྤོར་ཉིད་རིགས་སུ་སྦྲེས་ཏེ། རྩོན་  
 པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་དུས་ནས་སྤྲུའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དྲུད་འགྲོར་བ་སྟེད་པར་གསུངས་  
 པ་དང་། སྒྲིབས་འདིར་གངས་རྒྱུད་འདི་དྲངས་པ་ནི་སྤྱི་གཟུགས་ཤོན་ལེགས་ཉེས་སོགས་གང་  
 ཡིན་ཀྱང་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་དཔུས་གདགས་མི་རུང་པའི་དོན་ནོ། །ཡུང་སྤུན་ཆོགས་ལས་  
 རྩོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྩེས་སུ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་ལྡན་གྱིས་མཆོད་  
 རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏེད་དུ་བརྟུག་པ་ན། གླུ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟ་དུའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་  
 པོ་གཏེད་དུ་གཞུག་པར་བརྩམས་པ། རས་ཅམ་ཟེན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་  
 ལན་གཉིས་སུ་འཕྲས་པ་ལ། སྤེས་ལེགས་པར་ཟེན་པ་ན་འགྲོད་ནས་གླུ་ངན་གྱིས་གསེར་  
 ཀྱི་བྲིལ་བུ་གཏེད་དུ་བརྟུག་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་བདགས་པས་མདོག་ངན་ཞིང་ལུས་ཆུང་  
 ལ་སྟངས་ལྡན་པའི་རྩོན་པ་བཟང་ལྡན་དུ་སྦྲེས་པར་གསུངས་པས་ གསྒྲུ་མ་པ་གྲུས་པར་བསྐབ་  
 རྒྱལ་ནི་སྤྱི་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ། ཞེས་མི་སྦྲེས་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱི་གཟུགས་  
 སོགས་རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་བསྐྱབ་པ་འཇམ། ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཕྲུ་བ་དང་། དེ་ལས་  
 རྩོག་པའི་ཁ་གོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་པོ་ལ་འཇམ་  
 དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིག་གཟིགས་སུ་སྤུལ་ནས། འདི་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ། ལེགས་ན།  
 རོང་པ་མགར་དགེ་བས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས།  
 ཇོ་པོའི་ཞལ་ནས་ཇི་བརྟུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད། ལྷ་པོ་  
 ནི་འབྲིང་གསུང་ནས་སྤྱི་པོར་བཞག། །བཞོ་ཟེན་པ་ཀྱར་ལའང་དེ་ལྟར་མཛེད་སྟངས་ལ་  
 རྒྱས་འདི་ལ་དཔགས་ན་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་པར་རྒྱར་གཏོང་བ་སོགས་མི་རུང་ཡང་མི་མི་  
 སོགས་ཀྱི་གཤགས་མ་བདུབ་པར་རྒྱར་སྤྱི་རྒྱས་པ་ཅམ་རུང་བ་འདྲ་སྟེ་དེ་མི་རུང་ན་ཇོ་པོས་རྣལ་འབྱོར་

པ་ཆེན་པོ་ལ་རོང་པ་མགར་དགེས་བྱེན་པའི་གཤེར་བྱེན་ནས་འངམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་ལེན་མི་རུང་གསུང་ཐང་བ་ལ་དེ་མ་གསུངས་པར་ལྷ་བཟོ་མཁས་མི་མཁས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཆོག་པའི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། སྒྲེགས་བམ་གཏར་འབྲུག་པ་དང་ཐོང་དུ་བྱེད་པ་དང་ས་སྒྲེ་བོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཛིག་པ་དང་། ལྷམ་དང་སྒྲེགས་ཏེ་འབྲར་བ་དང་འགོ་མ་ཡུག་སྒྲེགས་མ་གུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལྷར་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྤྲོན་མེ་བ་གསུང་རབ་གདན་དྲངས་པ་མཐོང་བ་ན། ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་ལྡང་། བྱིས་ལྡང་བར་མ་རྒྱས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྒྱར་སྐད། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན། སྒྲེགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡིག་མཁན་ཞིག་སེ་དྲེག་གིས་ཆོས་ལ་བརྒྱས་པ་གཟིགས་ནས། ཇོ་བོས་མ་བཟོད་ནས། ཨ་ཅ་མ་མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས། སྒྲེགས་པ་དེ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་སྐད། ས་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་མ་གུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཡིན། མྱོངས་པ་ད་ལྟའི་འདི་གས་ཆོག་གི་མྱོངས་པའི་རྒྱ་མ་གསོག་ །འདི་ལས་མྱོངས་ན་ཅི་བདེ་བ་གསུང་ངོ། །འོག་བཤོད་ཆོས་སྤངས་ཐ་དད་ཆོས་སྒྲུབ་གནོད། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་མ་གུས་དུག་དུ་འདོད། །དེ་དུག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་དགེ་འདུན་ནམ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟགས་ཅམ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྟམས་པ་དང་། བྱེད་དང་རིང་གི་ཆོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དགྲར་བལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལྷར་གུས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བརྒྱལ་བ་ལས། ཁོང་མིའི་ཡོན་ཏན་ རོབ་པར་འདོད་པ་འདི་དག་སྦྱོང་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །བྱ་རྒྱལ་བཞག་པ་ལྷར་པ་

རོལ་དགག་སྒྲིལ་ལ་བརྟག་པོར་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་གཞན་གྱི་སྒྲིལ་མཐོང་ཞིང་རང་ཉིད་རྟག་  
 པར་བཟུང་ནས་བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །རྒྱུགས་པ་དང་  
 དྲེགས་པ་སྟེ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐུམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །སྟེ་ཤོ་མི་རིགས་  
 ལ་༥ །རྒྱགས་པོ་ལམ་དྲེགས་པ་འདི་བག་མེད་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་  
 ན་དག་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཀྱང་དག་སྐྱོང་ཡོན་ཏྱན་དམན་པོ་གཞན་ལ་བརྟུན་པར་ཡོང་མི་  
 བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་བརྟུན་པ་གཅིག་གིས་སྐུ་ཐང་ཅིག་ལ་དག་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐར་  
 པ་འཐོབ་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །འོན་དག་སྐྱོང་དམན་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་  
 རམ་སྐུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱོང་དམན་པས་ཀྱང་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་  
 པ་འདི་ནི་བརྟུན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་སྟེ་བོ་བརྟུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོས་  
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་  
 ཀྱི་ཡོན་ཏྱན་མཐའ་ལས་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རེ་ཞིག་རིག་སྐུམ་སེམས། །  
 ཀྱང་གཏན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིས་བྱར་འོས་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་དང་དེ་ལ་འབྲུག་  
 པའི་བྱ་བའི་རིམ་གྱིས་ནི། །ཁད་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་བར་འགྱུར་གྱིས་དང་པོ་ནས་  
 ཐང་ཅིག་གིས་སམ་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར། །འབྲི་ཕྱིར། །འོན་  
 ཅི་ཅམ་ན་འགྱུར་སྐུམ་ན་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་ཞིག་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་  
 ནི་གཉེན་པོའི་གོ་ཆ་བརྟུན་པོ་འབྲུག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་བསྐལ་པ་  
 གཅིག་ཅམ་དང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སྐགས་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱགས་པ་མིན། །འབྲི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །སྟེན་  
 པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སེར་པོ་རེ་འགོ་མ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་  
 མི་འགོ་མ་པར་སྐྱགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། །གནིས་  
 པོ་༥ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་པའི་ཐན་ཡོན་ནི། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཅམ་གསུ་

པ་དེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་  
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། **གང་གི་འབྲུལ་བ་ཅི་མཛོང་ཡང་། ཉེ་དག་གི་ནི་ཉེས་མི་བཟོད། ཅི་**  
**འབྲུལ་ཡི་ལས་བྱས་པ། འབྲས་བུ་དེ་འབྲུལ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་སོ།།**

**གཉིས་པོ།** ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་ལ་དྲུག་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་  
པར་དང་། ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྤར་  
བགད་པ་ལྟར་སྤྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་གསུམ་ནང་པ་ན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་  
པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། བཀའ་ངེན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་  
དྲན་པས་དུས་ཉག་དུ་མཆོད་པ་ལ་ **རྒྱུན་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྗེས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བསམ་**  
**པའི་ཁྱད་པར་སོགས་བརྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉག་དུ་མཆོད་པར་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་**  
**བཅའ་བའི་ལུད་ཀྱང་དབྱལ་བ་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱིས་པ་དག་ནི་ཟས་ལ་**  
**ཆགས་གུར་ནས། ཟས་ལ་ཆོད་རིག་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱུས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་**  
**ནི་ཟས་རྟེན་ཀྱང་། ཉེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཞོ་མི་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་**  
**ཁ་ཟས་རྟེན་པས་མཆོན་ནས་རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་**  
**གི་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱས་པ་གཞོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །**

**གཉིས་པོ་རྗེས་པའི་མཆོད་པ་** དེ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་བསམ་  
པ་གཉིས་སོ། ཉིང་པོ་ལ་བརྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས། **སྐྱེ་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་**  
**ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་ལ་མཆོད་པའོ། མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་**  
**སྤྲེལ་དངོས་རྒྱུས་མཆོད་པའམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའམ་སངས་རྒྱུས་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་པའམ་**  
**དེ་ལ་དད་པའི་སྣོན་ས་** མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་མཆོད་པའོ། **མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་ནི།**  
**དེ་གཉིས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པའོ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་**

པའི་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་སངས་  
 རྒྱུ་དང་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་པའོ། །སངས་རྒྱུ་མུ་ངན་ལས་  
 འདས་ཤེས་སུ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་  
 ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཆོད་པ་ན་དེ་  
 དག་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་  
 པ་གཉིས་པོ་འདི་ལའང་མཆོད་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱིགས་  
 བརྒྱ་ལྟ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡང་མཆོད་དོ་སྐུ་མ་ནས་མཆོད་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་  
 མ་གྱུར་སྤྱིའི་མཆོད་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བས་  
 ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་  
 སངས་རྒྱུ་སམ་དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་སོགས། གཅིག་ལ་མཆོད་པ་ན་ཆོས་ཉིད་དཔེར་  
 མེད་པ་བྲན་པར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་གལ་ཆེའོ། །  
 རང་གིས་བྱ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་དང་སྦྱོམས་ལས་དང་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་  
 གཞན་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པར་རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པའོ། །གཞན་བྱེད་དུ་  
 བརྒྱག་པའི་མཆོད་པ་ནི། རང་ལ་དངོས་པོ་ཆུང་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་  
 བ་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་མི་རྒྱས་པ་འདི་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འགྱུར་  
 རོ་སྐུ་མ་ནས་སྤོང་རྩེ་དང་ཐུན་པས་གཞན་ཁོ་ན་མཆོད་དུ་གཞུག་པའོ། །གཞན་ཡང་  
 བསྐྱེལ་ནས་གཉིས་ཀས་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་  
 གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་ནི་སྤྱི་མ་དང་འདྲོ། །རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟོན་  
 མཆོད་པ་ནི། ཅ་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་གདན་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་གསོམ་  
 རྒྱན་དང་ཡོ་བྱད་དང་བདུག་པ་སྟེ། བྱུག་པའི་སྦྱོས་དང་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་དང་



རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་མར་མེ་སྒྲ་ཚོགས་འབུལ་བ་དང་། གུས་པར་སྒྲ་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མངོན་དྲ་ཁྱད་བ་དང་ཐལ་མོ་སྒྲར་བ་དང་བརྟོད་པ་སྒྲ་ཚོགས་བརྗོད་པ་དང་ཡན་ལག་ཐུས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་ནོར་བུ་དང་སྒྲ་ཆ་དང་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་། ཐར་ན་རྩལ་བུ་དཔུལ་བ་དང་ཀུརླ་པ་ཆ་གཏོར་བ་དང་སྤང་བུས་དགྲི་བས་སངས་རྒྱས་སམ། དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རྟེན་བཀྲར་དེ་དག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མང་བ་དང་བཟང་བ་དང་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་དང་། རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་སྤོང་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་མོས་པ་དྲག་པོས་མཆོད་ལ། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོབ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་ནི། བྱང་གསོད་དམ་བག་མེད་དམ་ལེ་ལོས་གཞན་དག་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་གི། རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞིན་དང་འབྲན་སེམས་ལྟ་བུའི་ཆགས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་རྟེན་བཀྲར་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་མི་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་སྟེ་དྲག་གོ། །མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི། མི་མཐུན་པ་བབ་ཐུས་བྱག་པ་དང་མར་ཁུས་འཁྱུ་བ་དང་གྲུ་གྲུལ་གྱིས་བདུག་པ་དང་ཨན་འི་མེ་རྟོག་སྟེ་ཆེ་མོའི་རིགས་དང་དྲུག་གི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་རུང་བ་མིན་པ་དང་བུལ་བ་རུང་བའོ། །ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་གཞན་ལས་བསྐྱངས་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་

ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱས་ནས་ཡི་རང་བྱས་ན།  
 ཆོག་ས་ཆུང་དུས་ཆད་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་  
 རོ། དེ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཉམས་པ་དེ་བ་དང་སེམས་དགའ་བས་བརྩོན་པར་བྱོ།  
 དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པོས་  
 མ་བཟུང་པའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་དང་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་  
 དབུལ་བར་བྱོ། །སྤྱབ་པའི་མཆོད་པོ་ནི། བ་ན་བ་འཛོམ་པའི་ཡུན་ ཅམ་དུ་ཡང་ཆད་  
 མེད་བཞི་དང་ འདྲེས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱག་བཟུལ་བ།  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཁིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་  
 བཞི་དང་སྤྱབས་གསུམ་དང་པར་སྤྱིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཟབ་མོ་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་  
 ཤིང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་དང་། ཆུ་ལ་བྱིས་ལ་སྤོམ་སེམས་བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་  
 ཀྱི་སྤྱོགས་དང་ཤར་སྤྱིན་དང་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལ་བསྤོམ་པ་དང་བརྩོན་པའོ། །མཆོད་པ་  
 བཅུ་པོ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྲོ་གས་པའི་མཆོད་པའོ།  
 དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་བཀྲར་སྤྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདྲའོ་གསུངས།

གསུམ་པ་བསམ་པའི་བྱང་པར་ནི། དེ་དག་གིས་མཆོད་པའི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་  
 གསུམ་གང་རུང་ལ་ཆུང་དུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་པའི་  
 བསམ་པ་ནི་དུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། ཐེག་པ་  
 གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ ཡན་འདོགས་པ་གོང་ན་མེད་དོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྟམ་པ་དང་། ལྷ་དུམ་ཤ་རའི་མེ་ཏོག་རྩར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཅོ་སྟམ་  
 པ་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་སངས་  
 རྒྱུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཁིང་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བ་ས་འབའ་ཞིག་པའོ་སྟམ་པ་

དང་། དེ་ལ་མཆོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཆུབ་གསུམ་དང་མ་འདས་པ་མཛོན་མཐོང་མི་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་པའི་གཞི་ཡིན་ནི་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་མཆོད་པའོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་པའོ། །དཔེ་རྟོག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅ་བ་ས་པོན་ལ་རྩས་པའི་ཆུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ཆུང་ལ་ཐུག་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཆུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ལའང་རྩས་པའི་ཆུལ་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་རྒྱུན་པར་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་ལ། དུས་བཟང་དང་དུས་ཆེན་གྱི་ཆེ་རང་གི་རྩས་པ་དང་བརྒྱན་པའི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་བྱའོ། །དུས་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པ་བཅག་བཅག་དུ་བཟང་ནས་བྱས་ན་ཆེ་འདི་ལའང་རེ་བཤེར་འགྲོ་གསུངས། རྒྱ་པ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་ཆོགས་རྒྱུང་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ཡུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཆོགས་མང་པོ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་རྒྱུན་པས་ཆུ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེག་ཐག་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱའོ། །རྟོག་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ན་ཐུགས་རྗེས་རྒྱུན་མི་ཆད་བྱ་བ་ཡིན།

དུག་པ་ལ་མ་དག་པའི་མཆོད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐུད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི་གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། རའི་ཡུད་སྙན་རེ་ལ་འབུལ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་དུལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང་ཞེས་གར་པའི་གསུང་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དཔེ་རྟོག་པོ་མཆོད་པར་གྲས་ཆུལ་དཔེར་ན་ཁིང་ས་ཤིན་དུག་ཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་པོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་རྩས་པ་འདྲ་ན་དེ་ལྟར་འཇོག་མི་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་ཐུན་བཤེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་

ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བདེ་བ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་  
 གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཆུ་  
 མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས།  
 བཙུང་ཐུན་འདས་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་དག་ནི། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་  
 ན་མ་མཆིས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་སྤྱིན་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །གལ་གཙང་མཛད་པའི་  
 གཙང་མ་ འདི་མི་དྲི་བ་བརྩུ་སྤངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལེགས་སྤྱད་ལ་གཙང་བྱེད་གསུམ་  
 དུ་མཛོད་ལས་འཆད་ཟེར་ལགས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བཙུན་བཀུར་ལྟ་བུའི་གལ་གྱི་གྱུར་དེ་ལ་སྟོན་  
 པ་བཞུགས་ན། དེའི་ཐུགས་རྗེས་དཀོར་སྤྱངས་ནས་གལ་དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་དཀོར་གྱི་ཉེས་  
 པས་གཙང་བའམ་མི་གོས་པའི་གཙང་མར་མཛད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཐུག་  
 མ་མཆིས་པའི། །མཚུ་སྟེ་དཀྱིས་དང་ཁིང་དག་ཇི་ལྟ་བར། ཁྱོད་ལ་སྤྲུལ་དང་གནོད་  
 བགྱིས་པའི། །ནམ་པར་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀྱི་འང་ཐུག་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་  
 ལྟར་རོ། །བརྒྱད་པ་གྱི་ན་བོར་ནས་མཆོད་པར་བཙོན་པ་ནི། ཁིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་  
 ཁིང་གི་མཐོང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ནི། འོ་སྟོལ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་  
 མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དགྲུ་པ་དེ་ལྟར་མཆོད་པས་མདོར་  
 མཐོང་དང་ལམ་སོགས་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁིང་དམ་པ་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་  
 ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོའི་མཐུ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟིན།  
 བསམས་ན་དོན་མི་ལོ། །བསྟོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེའི་སྟོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་  
 དུས་སུ་ཁིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །གོས་གིས་པ་དང་སྟོད་སྤྱད་སོགས་  
 ཡིད་དུ་འོང་བ་གསར་པ་བྱུང་ན་ཞག་རེ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་གསུང་། ག །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་  
 ཐུན་མ་ཁོལ་གྱིས། ༡ །ཁོ་བོ་ནི་དེ་སྟོབས་ལ་བྱང་རྒྱུ་པ་མི་རེ་ཞེས་དང་པོར་བཀའ་གདམས་དར་

ཅ་ན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་སྒྲིམ་ཟབ་མོ་ཡོད་སྟེ། ཁོང་གོལ་བ་བག་རེ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིས་ལམ་རིམ་  
 མེས་སུ་སྤོང་ཅ་ན་འགྲོས་ལས་དེ་མི་སྣང་། དེས་ན་དེ་སྤོང་པའི་ཆོས་ལམ་རིམ་ལ་མེས་སུ་འགྲུར་  
 བཞིག་མིན་པས་སྒྲིམ་གྲང་མི་ཤོད་པར་འདུག་གསུང་། ཞེས་ཆེ་མ་ཁྱ་མའི་གསུང་ལས་བྱུང་། ༡༥  
 སྟན་དངགས་རྩོམ་པ་མེས་ལ་སྒྲིམ་པ་ལས། དབང་ལྷག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། འདལ་  
 དང་གུགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛོལ་འགྲུས་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་ཞེ། འདུག་པོ་དག་ལ་སྐལ་ཞེས་  
 བྱ། འཇེས་སྐལ་བ་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་དུག་དང་ལུན་པས་སྐལ་ལུན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྐལ་  
 བོ་ཆེན་པོ། འདྲི་ལུན་པས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སྒྲིམ་  
 དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་པོ་ལྟར། ཆུང་དྲུང་ལིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྲུར། ཞེས་པོམ་  
 ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་དངགས་རྩོམ་པ་མེས་ལ་སྐལ་བ་  
 ཆེན་པོ་དང་ལུན་པའི་བདག་གི་སྒྲིམ་དབྱར་གྱི་ཆུ་པོ་ལྟར་ཆུང་དྲུང་ཆེན་པོར་འཕེལ་ཞེས་སྒྲིམ་  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བརྩེ་པ་མཆོད་པ་ཆེ་ཆུང་མེགས་མེས་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ཆུ་པོ་མཆོད་  
 པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཕྲོགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཕྲོགས་པ་ཡིན་གསུང་པ་ལྟར། དད་  
 པ་ཡོད་ན་མཐུལ་དང་ཆུ་དང་སྒྲིམ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལ་མེགས་པས་ཀྱང་མཆོད་  
 པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟིང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ། ༡ ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་རུས་པར།  
 བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལུན་བཞེན་ཆེན་ཏེ། མཆོད་པའི་རྩོམ་གཞན་བདག་ལ་ཅང་  
 མ་མཆིས། ཞེས་ཟེར་བཞི་པོ་དོ་པའི་ཞལ་ནས། དུང་པོར་བྱི་མ་ཅན་ཞིག་དུ་སྤང་  
 སྟེས་རེ་བཏབ་ནས། ཅན་དན་ག་ཡུར་སྟེས་ཀྱི་ཆུ། ཞེས་དམུས་ཡོང་གིས་མིག་ལུན་  
 ལ་མགོ་སྟོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འདྲའོ། ༡ བརྩེ་གཅིག་པ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་གཡོ་མེད་  
 པར་གོང་མའི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་ཆུ་པོ། ༢ ལུ་ཆུང་པའི་ཞལ་ནས་ངས་དང་པོ་སྤང་སྟེས་  
 སྒྲ་ཆ་ཏིང་པེ་བ་ལུ། དེ་ནས་རེད་པུ་ནི་སྟེས་བྱུར་གྱི་མིང་བཞི་སྟེར་ནི་དེ་སྟེས་པའི་བཞི་

ཆོག་ས་མངར་སིང་པ་དབུལ་རྩ་བྱང་། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱང་  
 ཆིང་དེ་འབུལ་གསུང་བ་ལྟར་མཆོད་པ་ཁུང་དྲ་ལ་བརྩམ་ནས་མ་ཐུལ་ན། ཆོ་རངས་  
 པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཁུང་རིམ་ནས་ནན་ཏན་བརྩེད་ན་རྩེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བས་  
 ཁོང་གི་ཐུག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྲང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་  
 གྱི་རྩོམ་སྒྲུར་སྟངས། བརྩེགས་པ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བའི་དཔེར་དབང་ཐོབ་པའི་མཆོད་ཚུལ་གྱིས་  
 མ་དག་པའི་ལབ་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐད་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་  
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ལུས་འབུམ་ཐུག་དུ་མར་སྐྱུལ་པ་དང་། ལུས་རེ་  
 རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྩ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱུལ་ཏེ་ཁིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱལ་  
 བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤང་ཅུང་ཟད་རེས་  
 ཆོག་ཤེས་པ་དག། ཁོ་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཚུབ་མི་རེ། ཞེས་སྒྲུབ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་  
 ཏུ་ཁུང་པའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། བརྩེགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་མཆོད་ཚུལ་ནི་དེས་ན་དགོན་  
 མཆོག་གྲིན་ལས། མདོ་རྩེ་རྣམས་ལས་རྩི་ཡིས་མཆོད་པ་དང་མི་ཡི་རིམ་གྱི་བྱ་བ་  
 རྩ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་  
 བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྩོམ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། ཞིང་རྩེ་རྩེས་སུ་བྱན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་  
 བུ་ལ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་རྩས་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་  
 བས་འགོད་པའོ། གྲུབ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་  
 ལ་མཆོད་ནས་གསེལ་བ་འདེབས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྟོང་བ་ནི།  
 བྱ་བ་རྩེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་  
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་

བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་པོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དྲ་བརྟེན་  
 དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དྲ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲིལ་ལ་བར་བྱའོ། །དགོ་བཤེས་  
 རྟོན་པ་རྒྱ་བ་གཉིས་ནས་འདའ་རྒྱའི་རྒྱབ་གཅིག་ཞུགས་དོགས་ན་བཞུགས་ཅོན་ར་རྒྱལ་དྲ་བརྟེན་གཅིག་  
 ན་བ་ལ་བྱམ་སྒྲིག་བཏང་བ་སྤང་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱང་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་དེ་ཀྱན་མ་ལེགས་པ་  
 བྱས་རང་ཅག་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསང་སྤགས་ལས་དེ་ཀྱན་གྱི་བྱ་ཐབས་ལ་  
 འདི་མ་བཤད་བྱ་བ་མེད་དེ། ད་ལྟ་སྤོང་དཔོན་མེད་གསུངས་ནས་ཅད་ཀྱིས་བཅད་ནས་དེ་ཐམས་  
 ཅད་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དག་འདུན་གྱི་བསྟོན་བཀྲར་མདོ་སྤེལ་བ་མེད་ཀྱིས་སྤྱང་སྒྲིག་ །ཁ་འབར་  
 མའི་གཏོར་མ། ཚུ་ཚུ་སྤྱིན་གཏོར་སོགས་བྱ། མདོ་སྤེལ་ཀྱན་ཡང་སྤྲབས་དང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་  
 དུ་སྒྲིག་པ་ལས་འུར་སྒྲིག་སོགས་མི་བྱ། དཀྱག་མར་འགྲོ་བས་མི་རུང་གསང་སྤགས་འདི་སྤྱ་རུང་  
 རུང་ལ་བརྟན་མི་འཆལ། ལུལ་དུས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་ལུགས་  
 འདིའི་རྒྱ་མ་རྒྱ་མ་དག་གི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་དྲ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་  
 བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་  
 བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས། བཞི་ཆོན་དང་པོའི་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་ཆོན་  
 པོ་ཐོབ་པ་ནི། འཆི་མེད་རྩ་རྒྱའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་བསམ་མི་  
 བྱབ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱབ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་  
 བྱབ། །བསམ་མི་བྱབ་ལ་དད་ནམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བསམ་མི་བྱབ། །ཅེས་  
 དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲབས་སོང་བསྟོན་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །  
 །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དྲ་རྒྱུང་། །རྒྱ་མཆོ་ཆོན་པོ་རྒྱ་ཡི་གཏོར། །ལུལ་གྱིས་  
 བཅལ་བར་གཞན་མི་རྩས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་

དགའ་བ་འཛོལ་བ་ནི། དྲན་པའི་ཆོམས་ལས། གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཆན་ནམས་  
 ལྟོ། རྟོས་ས་རྒྱས་ཐེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐུའམ་སོང་བ།  
 དེ་དག་མི་ཡི་རྟེན་པ་འི་མཆོག་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་སྐུར་  
 ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་འདྲ་བའི་སྐུའམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་  
 རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་ཐེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ། ཉིང་ེ་འཛོན་  
 དང་། རྟེན་པར་དག་པ་འཛོལ་བ་ནི། ཉིང་ེ་འཛོན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་  
 སྐྱེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །

བཞི་ཆོན་གཉིས་པའི་བསྐྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་  
 རོ། རྟོས་པར་མོས་པའི་སྐྱེལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་  
 ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཛོལ་བ་ནི། རྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་གྲོགས་ངན་པ་ལ་མོས་ནས་  
 སྐུའམ་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྟེན་ས་ཁུང་བ་དང་འདག་  
 པར་འགྱུར་བའོ། གཤམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྐྱེས་ཕུ་དམ་པ་རྟེན་ས་ཀྱི་ནང་དུ་  
 བགྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་བཞུན་  
 པ་ལ་དགའ་བའི་རྩ་རྟེན་ས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱེས་ཕུ་དམ་  
 པར་ཁུད་ཅིང་རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགྲས་པའོ། རྩ་རྟེན་ས་ཐེ་ལྟར་དགའ་བ་ནི། དུམ་  
 ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་སྦྱོན་བདག་ཅག་སྐུའམ་སུ་འགྲོ་བ་གང་དང་ལྟན་  
 པས་ཆེ་སྦྱོང་མའི་ཡུལ་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། རྩའི་ནང་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྐུའམ་སུ་འགྲོ་  
 བ་དེ་རྩེ་ཕུ་དང་ལྟན་ཞིང་དེ་ལྟེ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན། གང་ཟླ་ཆེ་གེ་མོ་དེ་ནི་དེ་  
 རྩམ་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་རྩའི་ནང་འདིར་སྐྱེས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་འོང་ངོ་སྙམ་  
 ཅས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྟེན་པས་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའོ། །



མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ཡོན་ལ་ དངོས་དང་མ་དག་པ་པས་ལ་བགཉིས། དང་  
 པོ་ལ་ བརྒྱད་ལས། ཅང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ནི། སྤྱིར་ཕྱི་ནང་ལ་འཛིག་ཚུལ་  
 མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་། རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་ནང་སྤྲོ་རྣམས་རྩ་བ་ལག་འཛུགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་  
 བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞན་སྤྲོ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་  
 སྒྲོ་ནས་ནང་སྤྲོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནང་བཀག་ལ་འཇུག་སྤྲོག་ཟེད། གཞན་སྤྲོ་རྣམས་འདོད་པ་བསོད་  
 སྒྲོ་ནས་དང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་ཟེད། རྩོམ་དང་པུ་རྩེ་པ་སྐྱབས་  
 འགྲོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ་ནས་མ་བཟང་བ་ལ་བྱུང་། དེས་ན་  
 ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤོན་  
 པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་  
 པར་མི་ཆུད་དོ། །སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས།  
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི། རྩོམ་པའི་ཡང་དག་པར་གྲང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་  
 དངོས་འཇུག་པའི་སྤོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་  
 ཀྱང་། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་མིང་ཅན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་  
 སྤྱི་འགྲོ་བ། དེ་ནི་སོ་སོར་ཐོར་པའི་སྤོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། སྐྱབས་འགྲོས་མྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་ཟེད་ཅིང་དེ་ལས་སྤོམ་པ་སྤྱི་  
 བ་ལ་དགོངས་སོ། །སྤོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་འཇོད་  
 པར་འགྱུར་བ་ནི། བསྐྱབ་བདུས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྤྲིག་འདག་པར་སྤོན་པའི་  
 སྐབས་སུ། འདིར་ཕག་གི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་དཔེར་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཕག་  
 དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་རྩོམ་པས་སྐྱབས་འགྲོ་བས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་རྩ་བུ་རྟེ། སྐྱབས་  
 འགྲོ་བས་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་གི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་ལས་སུམ་ཅུ་

ཅ་གསུམ་གྱི་རྩེ་ཕྱག་ཅིག་ལ་མེ་དོག་གི་རྒྱན་རྒྱིང་པ་ལ་སོགས་པའི་འཆི་རྩམ་ལྷུང་ཞིང་གི་ནས་རྒྱལ་  
 སྤེལ་ཁབ་དུ་ག་ཟེ་མོ་ཕག་མགོ་ཅན་གྱི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་ཤེས་ནས། གྲེ་དུང་སྤམ་ཏུ་ཅ་གསུམ་ཞེས་  
 རྩོམ་སྒྲགས་འདོན་ཞིང་རྩྱག་བསྐལ་སྤན་མི་བཟོད་པ་འདུག་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་དྲིས་པས་སྤར་  
 གྱི་དེ་དག་བཤད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་རྩིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ཐབས་གཞན་མེད་གྱི་དགོན་མཆོག་  
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོན་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཤིན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་  
 མོ། །དབརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གང་དུ་སྐྱེས་བཞུགས་པས་སྤམ་ཏུ་ཅ་གསུམ་མན་ཆད་ན་སྐྱེས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་  
 བོང་མ་མི་ཤེས་པ་ལུགས་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གང་དུ་སྐྱེས་ཤུས་པས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་  
 མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཆར་སྐྱེས་ནས་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་  
 བཅད་འདི་རྣམས་གསུངས་པ། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་  
 འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་འཐོབ་པོ། །ཀློང་  
 དག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བ་ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་བ། །ཞེས་ཆོས་  
 དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྩོན་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ལ་  
 ལ་ནི་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་འཛད་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་  
 ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ་ཡང་སྤམ་ས་  
 ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅིད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། རྩོས་པའི་  
 ཆོས་མདོ་ལས། དགོན་མཆོག་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅ་བར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱབས་  
 ཡིན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ཤོག་ལ་བརྟེན་པ་དག་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་  
 དུས་ན་མུ་སྤྲེགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་རི་ལ་བརྟེན་དོ། །གཞན་དག་ནི་གསེལ་ཆལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་  
 དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཤིང་དག་ལ་བརྟེན་པ་གཟིགས་ནས་འདིར་ཡང་གསུངས་པ། འཛིགས་  
 པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཤལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་དང་། །ཀུན་དགའ་རི་

བ་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་གནས་ཀྱི་རྩ་དོང་། རྫོན་ཤིང་གི་རྩ་རྩ་མས་ལ་སྐྱབས་  
འགྲོ་སྟེ། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་  
དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སྐྱག་བསྐུལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། གང་ཆོ་གང་ཞིག་  
སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། འབྲིས་ཕུ་སྐྱག་བསྐུལ་  
དོང་རྩ་སྐྱག་བསྐུལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་རྩ་ཕུའི་སྐྱག་བསྐུལ་ཡང་དག་པོར་འདས་  
པ་འོས་འགགས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། བྱ་ངན་འདས་  
པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་  
བྱེད་པ། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱབས་དེ་མཆོག་དྲ་གྱུར་པ་ཡིན། སྐྱབས་  
དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སྐྱག་བསྐུལ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་རོ། འདིར་མུ་སྟེགས་རྒྱང་ཞགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་མ་རྩམས་དཔེར་  
བྱའོ། །

ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་པའི་ཐོག་  
མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་  
ན་བདེ་ཐག་དྲ་འགྲུབ་པའོ། ཟུར་དྲ་འཆང་རྒྱ་བཞི། སང་གས་ཞུས་པ་ལས། འདིར་  
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པས་མི་ཁྲིམ་སྟོང་བར་འགྱུར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་ངན་སོང་  
གསུམ་སྟོང་། འདིད་པའི་དད་པས་རྩ་ཆེ་རིང་དང་ལོག་རྩ་སྟོང་། དད་པའི་དད་པས་མི་ཁྲིམ་པ་  
རྩ་གསུམ་སྟོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་བ་བྱེད་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྐྱབས་དང་  
མངལ་ནས་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྟོབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཆང་  
རྒྱའོ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆན་  
ལན་གསུམ་དྲ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱའོ། རྩོགས་སུ་བསྐྱང་བ་དཔག་མེད་བཤད་དེ་དེ་ཀུན་རྒྱས། དེ་

མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ལྷ་ལ་ལུ་ཇ་འབྲུལ་ཞིང་ཕྱག་དང་གསེལ་འདེབས་བྱེད་ཅེས་གསུངས། དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གང་གི་ཕྱིར་རམ། གྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ཞིང་བསྐྱང་  
 བར་བྱ་བཞི། ལུས་དང་གྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནི་མཐོར་འཆི་བའི་ཆོ་གདོན་མི་ཟ་བར་  
 འབྲུལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆོ་རབས་ཀྱི་ན་  
 ཏུ་ཕྱག་བསྐལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐུབས་མི་བཏང་ངོ་སྟུམ་  
 དུ་ཡང་ཡང་ཞེ་དམ་བྱ་ཞིང་། དོན་ལོ་མི་གཏོང་བར་མ་ཟད་ཐ་ན་ཀུ་རེ་དང་བཞད་གང་ཅམ་  
 བྱི་ཆེད་དུ་ཡང་སྐུབས་གཏོང་བའི་ཆོག་ ཅམ་སྐྱ་བར་ཡོང་མི་བྱའོ། །གནིས་པོ་མ་དག་  
 པ་བསལ་བའི་བསྐབ་བྱ་མིན་པ་དགག་པ། བསྐབ་བྱ་སོ་སོའི་ཁྲུངས། ཉམས་གཏོང་འབྲུལ་པ་བསལ་  
 བ། གཏོང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། ཉན་ཏན་བྱིས་གཅེས་ཚུལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲོགས་  
 གར་འགྲོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྐུབས་སུ་འགྲོ་པ་ལ་བསྐབ་ཅེས་པའི་བསྐབ་  
 བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྲུངས་མ་མཐོང་ངོ་། །གནིས་པོ་ཁྲུངས་ནི་དེ་ལྟར་ཐུན་  
 མོང་གི་བསྐབ་བྱ་དུག་ནི་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསྐབ་  
 བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། སྐུབས་འགྲོ་ཡན་ལག་  
 དུག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་ཇི་སྟངས་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གཟུགས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་  
 པ་དང་། །དགེ་འདུན་ལྷན་པ་སེར་པོ་བཏབ་པ་ ཡན་ཆོད་ལ། །དད་མོས་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་  
 པར་བཏག་ པ་སྟེ་བཟོས། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྐར་པ་མི་གདབ་  
 གྱི་པོར་ཐང་། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན། ཞིས་  
 སོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། འབྱུང་བ་འཁྱུངས་འགྲོའི་བསྐབ་བྱ་འདི་རྣམས་  
 རྟེན་ཐུར་པའི་ལམ་རིམ་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ལ། ཀ་མ་པའི་གསུང་ནས་འདི་རྣམས་སྟེའི་ཐུར་  
 པ་གསུང་ཐང་བ་ལ། དེད་མཉམ་པོར་དགོན་པ་བ་ལ་ཐོས་གསུང་ཞིང་། ཁོང་ནས་

ལུམ་པ་བ་ལ་བུད་པའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཉམས་གཏོང་འབྲུལ་པ་  
 བསལ་བ་ནི། བསྐབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་  
 རྒྱལ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱན་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་  
 སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྟེ་དུག་དང་འགལ་ན་གཏོང་  
 བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་སྟེ་དུགས་གཏོང་  
 བར་འདོད་དེ་ལྷག་མ་ཉམས་པའི་རྒྱར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་གཏོང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི།  
 འོན་ཀྱང་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐབས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་  
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་  
 རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་འང་གཞན་དུ་མི་སྐྱུ་བ་དང་འགལ་  
 བྱིང་། སྐབས་ལ་སློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་བསྐབ་བྱ་དང་འགལ་  
 བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཏོང་རྒྱ་མིན་པར་སེམས་སོ། །རྩྭ་པ་ནན་ཏན་གྱིས་གཅེས་པར་གདམས་  
 པ་ལ་འདུག་སྟོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུམ་བྲན་ནས་བསྐབ་པ་དང་། སྐབས་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་  
 རང་ལ་རག་ལས་ཚུལ་གྱིས་འབད་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བསྐབ་ན་མི་སྐྱུ་བ་པས་ལས་  
 འབྲས་བཞིན་བསྐབ་བྱར་གདམས་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་  
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་སྟོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་། སྐབས་འགྲོ་ཆོག་ཅམ་  
 མིན་པ་ཡོད་ན་མཐུ་སྐུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་གྱིས་  
 མི་བཞི་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ནམས་སྟེ་སྟོ་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་  
 གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་  
 སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྐབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་པ་  
 གནད་དུ་ཆེད། །

གྲིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་བ་དྲན་ཞིང་གི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བསམས་པས་  
 འཇིགས་པ་ན། དེ་ལས་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་  
 སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བར་བྱས་པ་ན་སྐྱབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་  
 ལྷམ་ན། ཆོམས་ནི་དགྲི་བཙུང་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་ནམ་ཆོས་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱེད་  
 བྱེད་ལ་བཀའ་ཡིན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ ལས། སྤྱད་པའི་ཟུག་དྲུག་ཅོད་བྱེད་དངོས་ནི་ལས་  
 བདེན་དང་དེས་ཐོབ་པའི་འགྲོག་བདེན་དེ་ལྟ་ཕྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པས་ ལམ་  
 དོན་རྩལ་སྤྱད་ཐྱིད་ཅག་ནམས་ལ་བལྟན་ཟེན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། །དེ་  
 བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་ཐོགས་ཡིན་པས། སྐྱབས་  
 དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབས་  
 འགྲོ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་པས་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱབས། བདེན་བཞི་བསམ་པས་འཁོར་  
 བ་ལས་སྐྱབས། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་བསྟོམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་ཞིང་མཐའ་གཉིས་ལས་སྐྱབས་  
 པས་ན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་དངོས་སུ་བཞག་གོ། །མཐའི་འབྲིས་ཕྱི་ ཆོས་དཀོན་མཆོག་  
 གྲིབ་གཉིས་ཐུངས་པའི་འགྲོག་བདེན་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལྟ་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་  
 ཀྱི་སྟོན་ཐོགས་རེ་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོགས་རེ་ཅམ་བསྐྱབ་  
 པའི་དོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་རྟེ་སྤངས་ལས་ཐུ་མ་བྱུང་ཞུགས་ཏེ་མོང་ན་  
 མཆན་དོད་པར་སོང་བ་ལ་འཇོག་གི། །འགྲོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་  
 ཤིང་དེ་ཉིད་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འགྲོག་བདེན་སོགས་གསུང་། དེ་ལས་  
 གཞན་འབྲིས་ཕྱི་སྐྱབས་སྟོན་པར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་

ནི་ཆོས་མངོན་དུ་བར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་  
 འཛིགས་པ་ལས་སྐབས་པའི་སྐབས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་སྐྱོས་ཕྱུ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་ངན་  
 འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐབས་པའི་སྐབས་དངོས་གཅིག་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།  
 དེ་ཡང་འབྲས་ཕྱུ་རྒྱུད་འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐབས་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་འཇུག་པ་ཚོགས་  
 པས། དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བརྩུའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་  
 དུ་བསྐྱབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྒྲན་ནས་དག་པ་ནི་སྐྱོས་ཕྱུ་རྒྱུད་  
 ཡུལ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དེའི་སྐབས་ལུ་ལ་ཆོས་  
 དཀོན་མཆོག་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མཆན་ཉིད་པ་མིན་བྱས་ན་ཅི་འདྲ་ཡོང་ངམ་གསུང་། གསུམ་  
 པོ་ལས་འབྲས་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་གདམས་པ་ལ་མདོར་བཅུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་  
 པོ་ནི། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་མི་དགེ་འབྲས་ཕྱུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་  
 པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དགོས་ཏེ། ལས་  
 གཉིས་འབྲས་ཕྱུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་  
 ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་བརྒྱོག་པས། ངན་འགྲོ་ལ་འཛིགས་ཀྱང་འཛིགས་པ་དེ་ལས་མི་  
 སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྒྱུས་པ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བརྒྱུ་མས་ནས་མི་དགེ་  
 བ་སྐྱངས་ཤིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ངན་མོང་གསུམ་ལས་འཛིན་པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་བརྒྱུ་  
 པས་བདག་གཉིས་སྐྱུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས།  
 དང་པོ་ནི་ལམ་བཤེད་དང་དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བཤེད་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་དངོས་ཡིན་  
 པས།

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། འབྲེལ་དགོས་པ་དང་། བཤད་པ་དངོས་  
 གཉིས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱུའི་དུས་སྐབས་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་

ན་ཡིད་མི་དགེ་བ་ལ་འདུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་  
 རྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་བཤད་པ། གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་  
 པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་། བསམས་ནས་འདུག་ཐོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་  
 པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་རྟེ་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་  
 ལ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལོ་དངོས་དང་། དཀར་ཆོས་ཀྱང་གི་གཞིར་བཤད་པ་  
 གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་སྦྱོ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོར་བ་སེམ་པའི་  
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་སྦྱེས་པ་ན་རྒྱུང་བ་སེལ་བ་ལངས་  
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོན་དགེ་བའི་ལས་བསམགས་པ་ལས་  
 འབྱུང་གི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཆོར་བ་གདུང་  
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསུལ་ཐ་ན་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་  
 ཅད་ནི། སྤྲོན་མི་དགེ་བ་བསམགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། དཀྱིལ་བའི་ལས་ལས་སྤྱག་བསུལ་  
 འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲིས་བྱ་  
 སྤྱག་བསུལ་ཀྱན་འབྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ་རྟེ་འབྲུང་ངོ་། །རྒྱ་  
 དགེ་བ་ལས་འབྲིས་བྱ་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། དེར་མ་ཟླ། རྒྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་  
 བ་དག་ཀྱང་འབྲུང་། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་སྦྱིར་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསུལ་  
 རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་དབང་ཤུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་  
 པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་ཏེ་དེ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཉག་ཏུ་མི་  
 འབྱུང་བར་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་སྦྱིར། དེ་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་རྟེ། མར་  
 མེ་འོད་ལས་ཐུན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྦྱི་ལས་བདེ་སྤྱག་



སྤྱི་དང་། བདེ་སྤྱག་གི་ཁྱད་པར་སྒྲུ་ཆོག་པ་ལྟམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་  
 སྒྲུ་ཆོག་པ་ལས་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་  
 པ་ཅན་ནམ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་སྟོད་པ་ནི། ཉང་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་  
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བསྒྲགས་པའོ། །ལས་འཕྲུལ་  
 ཆེ་བ་ལ་ལོས་གཉིས་ཆུང་དྲུང་ཡང་འཕྲུལ་ཆུང་དང་། དེ་བཟང་ངན་འདྲེས་པའི་སྟོན་ཕྱུང་གི་དཔེ།  
 དེ་བཟང་པའི་སྟོན་ཕྱུང་གི་དཔེ་དེ་འདྲེས་ཕྱུང་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཡུང་བསྐྱར་པའི་ཆུང་དང་། ཡིད་  
 ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དེ་འདྲའི་མཆོག་མོ་བུ་ཆུང་དང་། ལས་རྒྱུ་ལྟམས་ཆུང་དྲུག་ལས། དང་  
 མོ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཆུང་དྲུང་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་  
 མི་དགེ་བ་ཆུང་དྲུང་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་ནད་གི་རྒྱ་  
 འབྲས་ཀྱི་འཕལ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོམས་ལས།  
 རྟོག་པ་ཆུང་དྲུག་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་འཛིག་ཆེན་དང་། །ཡུང་  
 དྲུག་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དྲུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་  
 ཆུང་དྲུག་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་  
 བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་ནམས་ཕུན་ཆོག་སྤྱིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་  
 བསྐྱུ་དོན་ནི་ཞིག་པ་ཆུང་དྲུག་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་བསོད་ནམས་ཆུང་དྲུ་  
 བྱས་ཀྱང་བདེ་བཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་དུ་མིག་སོད་པར་བསྐྱར་དོ། །གཉིས་  
 པ་ལས་བཟང་ངན་འདྲེས་པའི་སྟོན་ཕྱུང་གི་དཔེ་ནི་ལས་ཆུང་དྲུང་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་  
 བ་དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་ཕྱུང་བའི་མཐའ་བཟོད་པས་ངེས་པ་བསྟེད་པ་ནི། ཡུང་གཞི་ལས།  
 གནག་རྩི་དགའ་པོ་དང་དེའི་འཁར་བས་བརྩིས་པའི་སྐལ་པ་དང་། ངང་པ་དང་ཉ་  
 དང་རུས་སྐལ་ལྟ་བུ་དང་ཡི་དྲུག་སྐལ་ལྟ་བུ་དང་ཞིང་པ་དང་སྐང་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱུང་བ་

དང་། གསུམ་པོ་བཟང་པོའི་སྒྲིན་བྱང་གི་དཔེ་ནི། མཛངས་སྒྲིན་ནས་འབྱུང་བའི་གསེར་  
 རྩ་དང་གསེར་དབྱིག་དང་སྒྲང་པོ་སྒྲིང་གི་བྱང་བའི་མཐའ་བཞིན་ཏེ། བྱང་དང་མཛངས་  
 སྒྲིན་དང་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་གྱི་བྱང་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལས་  
 འཕེལ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ། །

བཞི་པ་འབྱུང་འགྱུར་བྱང་བསྐྱན་རྒྱལ་ནི། གཞན་ཡང་། ཅ་རྩྱའི་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་  
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་དང་། ཆོས་གོས་བཞོ་བ་སོགས་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དང་ཁ་  
 ཏོན་སོགས་དགེ་ལྡན་གས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འགྲུང་འཆག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འདུལ་  
 བ་དང་མི་འགལ་བས་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཕྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་སྟེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་  
 གོས་པའི་ཆོག་དང་ལོག་འཆོ་ལྡོམ་མ་གོས་པའི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་རྣམས་འཆོ་བ་དང་འཁོར་  
 འདོས་ལས་འབྲས་མེད་པར་བཏུ་བ་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་འཇིན་པ་ཏུ་  
 མ་ཡིན་པར་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་རྩ་  
 བ་རྩེ་དོ་བཞི་ལས། ཕྱི་མ་མ་ཉམས་གིང་སྤྲ་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པར་  
 མ་བྱས་པར་ཆ་འགའ་ཏེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱར་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་  
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པ་ལས། བཅོམ་ཞུན་འདས་གང་གི་ཆེ་བདག་བསྐལ་པའི་དང་  
 པོར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཁོར་  
 བ་འཇིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་རྒྱ་དང་རྒྱའི་བྱ་དང་  
 ལྷའི་བུ་མོ་དག་ཉུང་བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ཀྱང་འཁོར་ཉུང་བར་གྱུར། བཅོམ་ཞུན་འདས་  
 ད་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་རྒྱ་དང་རྒྱའི་བྱ་དང་རྒྱའི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་འདི་རྩར་ཆད་  
 མ་མཆིས་ཏེ་གངས་ཀྱི་མཐའ་རྫོགས་པར་མི་རྣམས་ལགས་ན་བཅོམ་ཞུན་འདས་འདི་  
 ལ་རྒྱ་ནི་གང་ལགས་རྒྱེན་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། ལྷའི་

བདག་པོ་གང་དག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཆོག་ཉམས་པ་དང་འཆོ་བ་ཉམས་  
 པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་རྩ་བ་  
 ཡང་དྲང་པོར་གྱུར་ཏེ་དེ་མེས་མ་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་མི་སྦྱེ་ཡི། བེ་འཕྲོས་ནས་  
 རྩའི་སྤྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་འཁོར་  
 བ་འཛིག་གི་བརྟན་པ་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་སྤྲག་གོ་བརྟན་དང་། སྟོན་པ་  
 གཤེར་ཐུབ་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་སྤྲག་རེ་བཞི་དང་། སྟོན་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་བརྟན་  
 པ་ལ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྟན་ཅུ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་སྤྲག་གོ་  
 དག། ཆོག་དང་འཆོ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ལྷུར་སྤྱེས་པ་དང་  
 སྤྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རང་པོའི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་འདྲེན་པའི་བཞི་རྩེག་  
 སྤྱོད་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ནས་ལྷུར་སྤྱེ་བར་གསུངས་སོ། །**ཁྲི་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་**  
**དད་ལས་མཆོག་གུ་བ་ཚུལ།** འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མ་དག་ཀྱང་། བརྟན་པ་ ཀྱིན་རྫོབ་  
 ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་པ་ **དྲ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་** མ་ཉམས་  
 པའི་དབང་གིས་ནི་ལྷ་ནས་བེ་འཕྲོས་ཏེ་རྩ་དང་མིར་སྦྱེ་ཞིང་། བརྟན་པ་བཟང་པོ་འདི་  
 ལ་འཆང་བྱ་བ་ **སྤྱོད་པའི་དེ་དག་གི་བརྟན་པ་ལ་** **འཁྲིམས་ནས་** ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་  
 མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཤད་དོ། །**དུག་པ་ལས་རྗེས་**  
**སུ་འབྱངས་ཚུལ་** དེའི་ཕྱིར་དཀར་ནག་གི་ལས་སྤྲོ་མོ་ཡང་གྲིབ་མ་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱངས་  
 རས་པའི་རྩེག་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དག་པའི་ལས་སྤྲོ་མོ་  
 རས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དང་། རྩེག་རྒྱུར་སྤྲོ་མོ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ།  
 ཆོས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། གྲིབ་མ་རྣམས་ཅིག་འགྲོ་བ་བཞིན།

ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་། །ཇི་ལྟར་  
 ལམ་བརྒྱགས་ཉུང་བ་དག །ལམ་ཁྱུགས་སྟུག་བསྐལ་འགྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་  
 བཟང་མ་བྱས་པའི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཇི་ལྟར་ལམ་བརྒྱགས་  
 མང་བསྟོགས་པ། །ལམ་ཁྱུགས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་  
 པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་ཁིན་དུ་ཆུང་དྲུ་  
 ལའང་། །མི་གཞོན་སྐམ་དུ་བརྟན་མི་བྱ། །ཁྱ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། །སྟོན་  
 ཆེན་ཁད་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་  
 བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཁིག །ཁྱ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟང་བ་ཡིས། །སྟོན་ཆེན་གང་བ་དེ་  
 བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རབ་དུ་གང་བར་འགྱུར། །  
 རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་ཆུང་བའི་སྟོན་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རྟུས་པ་མེད་པར་  
 མ་སེམས་ཁིག་ཟླ། དུག་ཆུང་ཡང་གསོད་པ་དང་མེ་ཆུང་ཡང་གདུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་  
 བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོངས་མ་སེམས་ཁིག །ཁྱ་ཡི་ཐིགས་པ་  
 ལྟང་བ་ཡིས། །བུམ་ཆེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །  
 བརྟན་པ་རབ་དུ་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྟུས་རབས་ལས་ཀྱང་། །སྟོན་པ་  
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་དུས་མཆོམ་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆུ་བྱ་སྟོན་གསུམ་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཆུ་འགམ་  
 དུ་སྟོན་གིང་དང་མེད་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་ན་ཉིད་ཀྱི་པ་པོ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་ཏེ་ཉ་རྟུས་བྱམས་པས་  
 སྟོང་བའི་ཆེ་རེ་ཞིག་ཅིག་ན་ཆར་མ་བབས་པས་མཆོ་རྟུས་པ་པ་ཐུག་ཏེ་རྟུས་འཆར་བར་ཉེ་བར།  
 བྱང་སེམས་དེས་ཀྱི་དུད་ཉ་རྟུས་མ་རུངས་པར་སྟུར་གྱི་མེད་དོ་སྐམས་ནས་བདག་གིས་བསམ་བཞིན་  
 དུ་རྟོག་ཆགས་བསད་པ་མི་དྲན་པའི་བདེན་པས་རྟུས་ཀྱིས་ཆར་འཕེབས་གིང་མཆོག་གང་བར་གྱུར་  
 ཅིག་ཅས་བདེན་ཆོག་བཞིན་མ་ཐག་ཆར་སྟོན་འདུས་ཏེ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་ནས་མཆོག་གང་བས་ཉ་རྟུས་

རབ་དྲ་དགའ་བར་གྱར་པ་ལས་བཅམས་ཏེ། བྱང་མེམས་ནི་རྩ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནམས་  
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་འབྲལ་དུ་དགེ་བའི་བསམ་པ་འབྱུང་པར་འགྱུར་ན་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རྩ་མོས་ཀྱང་  
 ཅི་དགོས་སྒྲམ་དུ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས་འདི་སྤང་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་དང་མི་  
 དགེའི་ལས་ནམས་གོམས་བྱས་པས། །མི་ནམས་ལ་ནི་འདྲིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་  
 རྩ་བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱེམས་ཀྱང་། །ཆོ་རབས་གཞན་ལ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད། །རབ་  
 དྲ་སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་མ་སྤྱངས་ན། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་  
 མ་ཆོའི་ཡོན་ཏན་ནམས་དང་ནི། །སྟོབས་ནི་རབ་དྲ་ཆེ་ཁིང་ནོར་ནམས་སྤྱུག་ཀྱང་རུང་། །  
 བྱི་མའི་ཆོ་ལ་སྤྲུལ་དང་བདེ་བ་འཛོལ་མི་འགྱུར། །རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྤྱིག་  
 ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །རབ་དྲ་སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དབྱར་  
 གྱི་དུས་ན་འབབ་ཁུས་ཀྱི་མཆོ་གང་བ་བཞིན། །བྱི་མའི་ཆོ་ལ་དེས་པར་བདེ་བ་གྲུས་  
 པར་འགྱུར། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་མ་རོལ་དུ། །བདེ་དང་སྤྱུག་  
 བསྐྱལ་འབྱུང་བར་རབ་དྲ་དེས་བྱས་ནས། །སྤྱིག་པ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལ་རབ་  
 དྲ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤྲད་པ་ནི། བདེ་སྤྱུག་མྱོང་བའི་རྒྱ་ཁྱར་པའི་ལས་མ་  
 བསགས་ན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་གཏན་མི་མྱོང་བ་ནི། རྟོན་པས་ཆོགས་  
 གངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེའི་རྒྱ་ཐམས་  
 ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་དགོས་པ་ དཔེར་ན་རྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད་  
 གྱི་རྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་མྱུང་བ་ལའང་ཁིང་དེའི་རྒྱ་ཡོངས་  
 རྟོགས་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་རྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ལས་འབྲེལ་འཛིག་པ་སོགས་རྒྱ་ཚུང་ཟད་  
 བསག་དགོས་པ་རྩ་བུ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བུ་ནི། ལས་དགེ་བ་དང་མི་

དགེ་བ་བྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་སྟེ། བྱང་  
 པར་འཕགས་བ་སྟོད་ལས། བྲམ་ཟེ་འི་རིག་ཏུ་ནམས་ལྟོ་ཞི་དགེ་བ་དོང་སྟེག་པ་  
 དག། འདྲིས་པོ་འགའ་ཞིག་གཅིག་གིས་བྲིན་པ་གཞན་གྱིས་ལེན་པ་བཞིན་གཅིག་གི་ཆུང་  
 ལ་ཡིད་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཆུང་ལ་འཕྲོ་བར་སྒྲུ་ལ། །སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་  
 ཉི་ལོས་བྱས་པ་ཆུང་མི་ཟ་བ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་མེད་པར་གསུངས།།  
 ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆུལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྩེ་གི་ལས་བྱས་ནས་འབྲས་  
 བུ་རེག་པར་རྩ་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་པ་མིན་ལ། །གཞན་གྱིས་ལོས་བྱས་པ་འི་འབྲས་  
 བུ་ཆུང་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་ཆོར་བའི་ཆུང་བར་འགྱུར་བའང་མེད། ཅེས་དང་། འདུལ་  
 བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྒྲར་ལས་ངེས་པ་དང་འཕེལ་ཆེ་བ་སོགས་བཤད་ཟིན་ནས་དེར་མ་ཟད་ལས་  
 ནམས་བསོགས་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་སོང་ཡང་ནི། ཆུང་མི་ཟ་བའང་ཡིན་ཏེ་འབྲས་  
 བུ་འབྲིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཆོགས་པ་དང་དུས། །སྒྲིབས་སྟེད་པ་ན་བསོགས་པ་པོ་ལུས་ཅན་  
 ནམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་  
 སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བརྟུ་གཅི་བོར་བརྟན་  
 པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་མདོ་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་  
 བརྒྱར་བཤད་པ་དང་། བརྟུ་ཐང་དོར་གཅེས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་འཛོམས་པ་སྤངས་པ་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྤྱག་གི་ཆུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་  
 ཆེ་བ་དང་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་ཅིང་བྱས་པ་ཆུང་མི་ཟ་བར་རིག་པ་དེས་ལས་དང་  
 འབྲས་བུའི་ཆུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྟེན་ནས་ཐང་དོར་བྱ་ཞེན། སྤྱིར་  
 ལེགས་སྟོད་ཉེས་སྟོད་འདུག་པའི་སྟོན་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྟོན་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུར་མི་འདུས་ཀྱང་། དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོང་ངམ་  
རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་  
ཀྱིས་གནད་བསྐྱུས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྤངས་  
ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བར་གཟེགས་ནས་དཀར་པོའི་  
ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དྲི་མི་དགེའི་ལས་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་  
ཏེ་དེའི་ནོར་ནས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར་རྟོ། །གཉིས་  
ཀ་ལ་འང་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས་  
ཀྱང་། འདྲིའི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་ཐུབ་པ་དེས་བསྐྱར་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་དགེ་ལྡན་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་པ་སྟེ།  
ཐུབ་པ་གོ་བྱ་ཏེ་མའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འདུན་ཅིང་སྤྲིག་པ་ཉེ་བར་གསོག་ལ། དགེ་  
བ་བྱ་བ་ལ་རྩོམ་པར་མི་འདུག་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྩུང་བཟད་ཀྱིས་མཁྱེ་བར་གྱུར་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་  
བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ངག་རྣམས་བསྐྱུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱུམས་ཏེ།  
ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སྤྱོད་དག་  
པར་རབ་རྟོ་སྤྱངས་ན། །དང་སྤོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཛོལ་  
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡིང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་ལ་དགེ་བ་བཅུར་འཛོག་ཀྱང་། མི་དགེ་  
བ་བཅུ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ནི་ལུང་མ་བསྐྱར་ཡིན་ཀྱི་དགེ་བར་མི་འགྱུར་བས་ ནག་པོའི་ལས་ལམ་  
བཅུ་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་ཤེས་ནས་ དེའི་ཉེས་དམིགས་མཛོང་བའི་སྒྲིམ་ནས་ དེ་དག་གི་  
ཀྱན་སྦྱོང་འཕྱྲར་ ཙམ་ནས་ཀྱང་བསྐྱུམས་ཏེ་སྒྲོག་གསུམ་དེ་དག་དང་ཡེ་མ་འདྲེས་པར་  
བྱེད་པ་རེ་ཡི་དམ་འཆའ་བ་འེད་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱར་པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་  
ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེས་བུའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ས་

རྒྱལ་བས་སྒྲོ་བ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས།  
 དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། **མདོན་མཐོ་ལྷ་**དང་མིའི་སྤྱེད་གྱི་ཡུན་སྤུམ་ཆོག་ས་  
 པ་ **མི་ལུས་པ་**འི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། **། རེ་མི་ལེགས་ལ་གཉིས་ལས་**ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། **། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་**ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་  
 རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། **། རྩ་བའི་རྟེན་**དེ་གེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་  
**དེ་དག་གྱང་གང་ཞེན།** འདི་ལྷ་སྤྱེད་གེ་བ་བརྩའི་ལས་རྣམས་ཏེ་ཞེས་དང་། ལྷའི་  
 བདག་པོ་ **ཞེས་བོས་ནས་**དཔེར་ན་གྱིང་ **ཁྱིམ་བཞི་སྤང་གཅིག་ཡོད་པ་**དང་ **བཟོ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་**  
**ཡོད་པ་**གྱིང་ **ཁྱེར་དང་** **ཆོང་འདྲུས་ཡོད་པ་**གྱིང་ **དལ་དང་** **མི་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་**སྤྱོད་ས་དང་  
 ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་དང་གིང་གེལ་བ་དང་སྤྲན་  
 དང་གིང་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ **ཆོང་ཁེ་སྒོགས་དང་ལྷ་བརྒྱུད་པ་**དང་ཁོང་ལས་རྒྱ་  
**འགྲུལ་སོགས་**ཐམས་ཅད་དང་ས་པོན་གྱི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་དང་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་  
 སྤྱེ་ཁོང་རྫོ་བ་དང་གལ་བས་བགལ་བ་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་ས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་  
 དག་གི་གནས་ནི་ས་ཡིན་ནོ། ལྷའི་བདག་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལས་  
 འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྤྱེ་བ་དང་ **ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སྒྲོབ་པ་**  
 དང་མི་སྒྲོབ་པ་ **ལྷེ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོས་པ་**འི་དགེ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་རང་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བརྩ་  
 པའི་མདོན་ནས་མི་དགེ་བརྩའི་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་བྱིས་ལ་བརྒྱལ་པའི་དོན། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་  
 པ་ལས་ཀྱང་། **སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་** **ཐོ་མལ་པ་**རྣམས་དང་གསུང་སྤྱེས་ **ཉན་ཐོས་**དང་། **། རང་**  
**བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་རེས་རྣམས་** **ཏེ་རྩེད་རྒྱལ་དང་།** **། རྒྱལ་གསུམ་** **བྱང་སེམས་**རྣམས་



ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་  
རྒྱུ་ཞན་པོད་པ་གཅོད་པ་མིན་ཀྱང་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ངེས་ལེགས་འབྲུག་པ་ལ་རྒྱལ་བྲིམས་  
དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་དགོས་པས་དེ་དོར་ན་མི་འབྲུག་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་འཆོས་སྤང་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྲིམས་སྣ་རེ་ལ་ཡང་སྟོམ་སེམས་  
ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་བསྐྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། །ཁོ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཞེས་སྣ་ན་ནི་  
ཤིན་ཏུ་སྤྲད་དེ། །སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དག་པོའི་ལམ་བུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་  
རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། །གང་ཇི་སྤྱང་འཆོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དག་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་  
ཅམ་ཡང་མི་བསྐྱར་ལ། །འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྤྲད་དུང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ། ང་  
སྣ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆོལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་  
དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འཆོས་རྟེན་ཕྱིར་རྒྱུད་ལམ་འཆོས་པས་  
འདིའི་ཆར་མེ་མོད་པ་བྱུང་སེམས་ཡིན་པ་སྤྲད་དུ་བརྟུན་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པ་མི་ཆོས་སྒྲིམ་གཞན་གྱིས་  
འདིའི་ཆར་མེ་མོད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་དེ་དེ་དགོད་པར་  
དུ་བཞག་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕྱན་བདེ་རྒྱལ་པའི་མགོན་དུ་གཉེར་བ་སྤྲད་དུ་ཁས་འཆེ་ཡང་དེའི་  
རྒྱ་མི་སྤྲུབ་པས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཆད་པར་སྤྲུབ་པ་སྟེ། དེ་རྒྱ་ག་  
བསྐྱེད་ཀྱིས་རྫོང་ས་བཞིན་དུ་འཆེ་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་རྟུང་པར་འགྲོའོ། །ཞེས་  
གསུངས་སོ། །ལོག་པར་རྟུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུང་ན་འགྲོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་  
གོ་བར་བྱའོ། །

ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་པོའི་ལས་འབྲས་དང་།  
དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་  
གསུམ། རྒྱ་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། རྩི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལོ་ལས་ལམ་དངོས་དང་། རྫོགས་ཐེང་གི་བྱུང་པར་དང་།  
 ལས་དང་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྩུ་ལས། རྫོགས་གཅོད་ལ་སྦྱར་དངོས་མཐུག་  
 གི་བྱུང་པར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་གཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་  
 ལ་བརྩུ་བར་གཞི་དང་འདྲ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་མཐའ་སྡེ་ལྟར་  
 གསུངས་ཀྱང་། བར་པ་གསུམ་བསམ་པར་བརྩུས་ཏེ་སྦྱར་བ་བརྩུན་ནས་གཞི་དང་  
 བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་མཐའ་ཐུག་བཞི་བཞིར་བརྩུས་ཏེ་བཤད་ན་འཇུག་པ་བདེ་  
 བོང་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དེ་ལ་རྫོགས་གཅོད་  
 གི་གཞི་ནི། འདྲུལ་བར་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མི་འམ་མེར་ཆགས་པ་གསུངས་ཀྱང་འདི་ནི།  
 རྫོགས་དང་ཐུན་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གསོད་ན་སྦྱར་བའི་  
 རྫོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་ལས། རྫོགས་  
 ཆགས་པ་རོལ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཀྱན་སྦྱང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་  
 ལས། འདྲུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྡེ། གཞི་སེམས་ཅན་རྩ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་  
 དང་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་  
 པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་སྡེ། འདྲུ་ཤེས་དང་པོ་དང་  
 གསུམ་པ་ནི་མ་འབྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འབྲུལ་བའོ། །འདི་ལ་ཀུན་  
 སྦྱང་ཕྱེ་བྲག་ཅན་དཔེར་ན་རྩ་བུ་ཁོ་ན་བསད་རྩ་མ་ནས་སྦྱར་བ་བརྩུས་པ་ན་མཆོད་  
 སྦྱོར་དུ་འོར་ནས་བསད་ན། དངོས་གཞིའི་རྫོགས་མེད་པས་དེ་རྩ་བུ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་  
 བ་དགོས་ཤིང་། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གང་ལྟར་ཡང་གསོད་རྩ་མ་པ་ཀུན་སྦྱང་སྦྱི་ལ་ཞུགས་  
 པ་ཡོད་ན་འདྲུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མ་ཕྱེན་ལེན་སོགས་ རྫོགས་  
 མ་དགུ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི། དུག་གསུམ་གང་

རུང་རོ། །ཀུན་སྒྲིང་ནི། བསད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་ལ་སྦྱར་བ་པོ་ནི། རང་གིས་བྱས་པ་འམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་བ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཆོན་ནམ། དུག་གམ། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྦྱོན་ས་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྦྱར་བ་དེའི་ཉིན་གྱིས་ཕ་རོལ་པོ་དེའི་ཆོའམ། དུས་གཞན་གྱི་ཆོ་གི་བའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། **པམས་དྲུ་ལས་གསོད་པ་པོ་གི་བ་ཟ་བ་དང་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གི་བ་ལ། །རྒྱུང་བ་དངོས་གཞི་མེད་དེ་པམས་དྲུ་གི་བའི་ཆོག་སོད་པ་པོས་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་བྱེད་དུས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཞིག་ནས་བར་དོ་སོགས་ལུས་གཞན་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །** ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། **འདྲུལ་བ་ལུང་ལས་རང་ལས་ནོར་བ་དང་པའི་མི་ཡིས་བདག་དུ་བཟུང་བའི་རྣམ་རིམ་ཐང་ཆང་བ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདྲུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །ཀུན་སྒྲིང་ནི་འདྲུལ་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབུལ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་ལ་སྦྱར་བ་པོ་ནི་སྤར་དང་འདྲ་ལ། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐུས་འཕྲིག་པ་དང་འཇབས་ནས་བརྟུ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བུ་ལེན་དང་བཅོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་པ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། རང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ནམ་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་ནའང་འདྲ་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ལ་བཞི་ལས། **མཐར་ཐུག་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བརྟུ་བ་ལས། གནས་གཞན་དུ་སྦྱོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་དགག་པ་ནི་འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྣམ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྦྱོས་པ་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ནེ། ཞིང་ལ་སོགས་****

པ་ལ་གནས་ནས་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གསྐྱེས་པ་  
 རང་ལུགས་ནི་དེས་ན་རང་གི་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཐོབ་སྒོ་སྦྱས་པའོ། །བཞི་པ་དོགས་  
 གཙང་ནི་དེ་ཡང་འཕྲུག་དུ་འཇུག་པའམ་བརྒྱར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྦྱེས་པས་ཆོག་སྟེ། དཔེར་  
 ན་རང་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་ཁོ་ལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་གི་བ་དང་གསོད་  
 དུ་འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལོག་པར་གཤམ་པའི་གཞི་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་མིན་  
 པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བཟོད་པར་བྱ་  
 བ་མིན་པའི་བྱད་མེད་དང་། སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་ངོ་། །དེའི་དང་པོ་ནི།  
 བརྟུ་བ་ལས། མ་ལ་སོགས་པ་དང་མས་བསྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོ་ལས་ངི་སྐད་  
 གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་  
 དོན་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། བཟོད་པར་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་ནི། གཞན་བཟུང་  
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ལྟར། རིགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་དང་རྒྱལ་པོས་བསྐྱངས། གཞན་  
 གྱིས་གྲངས་པའི་སྤྲད་འཛོང་དང་། ཉེ་དུ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དག་བཟོད་  
 བྱ་མིན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུང་  
 མའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཅན་ནི་རབ་བྱུང་མའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་ནི་  
 བག་མར་མ་སོང་བ་རང་གི་ཕ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་ནམ་གྱིས་སྦྱུག་གམ་སློབ་སྐྱུང་དམ་  
 དེ་དག་མེད་ན་རང་གིས་ཀྱང་བསྐྱངས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་བསྐྱོས་པས་བསྐྱངས་པ་  
 ནི་དེ་ལ་ཆད་པའི་བྲིམས་བཅས་པའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱ་གཞལ་པའི་སྤྲད་འཛོང་ལ་ལོག་  
 གཤམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གིས་སྐྱ་བྱིན་པ་ལ་ལོག་གཤམ་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །ངོ་  
 པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྦྱེས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་

ལ་བྱའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི། མངལ་སྒོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒྲིབ་  
 དཔོན་ན་དབྱངས་ཀྱིས། ཡན་ལག་མིན་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁ་དང་བཤང་ལམ་བྱིན་  
 པ་དང་། །བརྒྱ་བསྐྱམས་ལག་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་ཆེན་  
 རིས་ཡན་ལག་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དང་བཤང་པའི་ལམ་དང་བྱེད་དང་བྱ་མའི་མདུན་  
 དང་རྒྱབ་ཀྱི་བྱག་པ་དང་རང་གི་ལག་པའོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གནས་མིན་  
 པ་ནི་ཐུ་མ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་མངོན་  
 སུམ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ས་སྒྲོགས་འབར་འབྱར་ཅན་དང་སྤ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །  
 སྒྲིབ་དཔོན་ན་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཡུལ་མིན་བྱ་བ་ནི། །དམ་ཆོས་མཆོད་རྟེན་སྐྱ་  
 སོགས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཞུགས་གནས་སོགས། །མཁན་པོ་དང་ནི་  
 སྒྲིབ་དཔོན་དང་། །ཡུལ་དྲུང་ན་གནས་པ་ནི། །ཡུལ་མིན་དེ་རུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། རྫོང་ཆེན་རིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དུས་མིན་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་  
 འཛག་པ་དང་རྒྱ་བ་ཆང་པའི་རྒྱུ་མ་ས་དང་རྩ་ཞོ་འཛག་པའི་བྱ་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་དང་།  
 བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་འབྲིག་པ་སྤྱད་མི་རུང་པའི་ནད་དང་ལྷན་པ་དང་ཆོད་  
 ལས་རྒྱག་པའོ། །ཆོད་ནི་ལན་ལྡེའི་བར་དུ་བྱེད་པའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ན་དབྱངས་ཀྱིས།  
 དེ་ལ་དུས་མིན་བྱ་བ་ནི། །རྒྱ་མཆན་འཛག་དང་རྒྱུ་མ་ས་དང་། །བྱ་རྒྱུང་དང་བཅས་  
 མི་མོས་དང་། །རྒྱག་བསྐྱལ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་གནས་  
 དུས་མིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་  
 ནི་ཉིན་མའི་དུས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མཛད་དོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་སོགས་གསུམ་ནི།  
 རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ཡང་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བསམ་པ་ལ་  
 གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ལ་ལྷགས་གསུམ་ལས་ལས་ལམ་དངོས་ལོག་གཡེམ་ནི། བསྐྱེད་

ལས། དེ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདྲུལ་  
 པ་ལས། **གཉིས་པ་མི་ཆངས་སྤྱད་པ་འདུལ་བ་ལྟར་ནི་**མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡམས་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་  
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །**གསྒྲིམ་པ་ལོག་གཡེམ་འདྲ་ཤེས་འབྲུལ་སོགས་**  
**ཀྱི་བྱང་པར་ནི་**མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། རང་གི་ཡིན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཆུང་  
 མའི་གནད་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ལ་དེ་ལས་  
 གཞན་པའི་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་པའི་ལུགས་  
 གཉིས་བཤད་དོ། **ཉོན་མོངས་ནི།** དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །**ཀུན་སྒྲིང་ནི།** མི་  
 ཆངས་པར་སྤྱོད་པས་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའོ། །**སྒྲིང་བ་**ལྷ་ལུགས་གཉིས་ལས་ཐོགས་མེད་  
**ལུགས་**ནི། བསྐྱུ་བ་ལས་གཞན་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་ལ་ཡང་འདུག་པ་པོ་  
 ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། **ལུགས་གཉིས་པ་ནི་**མཛོད་  
 རྩ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྩ་བུ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་མེད་པར་བཤད་དེ། **ལྷན་རྒྱན་**  
**ནི་**སྤྲ་མ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་**སྒྲིང་པའི་ངོ་ཅོན་ནི་**དེའི་དོན་ལ་  
**རྩལ་བའོ་ཟེར་**བརྟག་གོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱད་པ་འདོར་ཞིབ་ཆ་སོ་  
 སོར་དགོས་པ་འོ། །

བརྩན་དུ་སྒྲུ་པའི་གཞི་ནི། མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནམ་པར་ཤེས་  
 པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ཐོག་པ་བཞི་སྟོ་གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཐ་རྩལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་  
 པ་ལ་གསུམ་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྐྱུར་བ་དང་། མ་  
 མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་བ་སོགས་སོ། །**ཉོན་མོངས་ནི་**གསུམ་མོ། །  
**ཀུན་སྒྲིང་ནི།** འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཏེ་སྒྲུ་པར་འདོད་པའོ། །**སྒྲིང་བ་**ལྷ་དངོས་དང་དོགས་  
 གཙོད་གཉིས། **དང་སོ་**ནི། སྒྲུ་པའམ་ཅང་མི་སྒྲུ་པས་དང་དུ་ལེན་པའམ་ལུས་བསྐྱུར་

བའི་མཆན་ལས་སྟོན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་  
 བའི་དོགས་གཅོད་ནི་དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་  
 གྲུས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བཅོལ་བའི་དང་། ཡོང་གཞན་གྱི་དོགས་གཅོད་  
 ནི་ལྷགས་གསུམ་ལས་ས་སྡེའི་ལྷགས་ནི་འདིར་བརྟེན་དང་སྤྱི་མ་དང་ཆོག་རྩལ་མོ་གསུམ་  
 ལ་བཅོལ་བ་ལ་འང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་གིང་དབྱིག་གཉེནྟྟ་ལྷགས་ནི་མཛོད་  
 ཙ་འགྲེལ་དུ་ངག་གི་བཞི་ག་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལྟ་  
 བའི་ལྷགས་རྩུང་བར་རྩུར་བ་ནི་འདུལ་བ་ལས་ནི། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་རྩུང་བ་བརྟེན་  
 པ་ལ་རང་གིས་གྲུས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ལོ་དངོས་དང་དོགས་  
 གཅོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་རོལ་པོས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ནི་མ་གོ་ན་  
 ཆོག་ཀྱལ་པ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྱི་མ་དང་ཆོག་  
 རྩལ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །

སྤྱི་མའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་  
 པ་ལ་གསུམ་ལས་འདྲ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སྟོང་ནི། སེམས་  
 ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུམ་པར་  
 འདོད་པ་ལོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་འདི་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བས་བརྟོན་  
 བྱ་སྟན་མི་སྟན་གང་རུང་བརྟོན་པ་དང་དགོས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་ཕྱིར་དུ་གྲུ་  
 བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བརྩུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་རིག་  
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲེད་པའི་ཆོག་གྲུས་པ་གོ་བའོ། །

ཆོག་རྩལ་པོའི་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་སྟེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་  
 ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་

སྒྲིང་ནི། ངག་རྩལ་པོས་སྒྲུབ་ར་འདོད་པའོ། །སྒྲིར་བ་ནི། བདེན་མི་བདེན་གང་  
ཡང་རུང་བས་རིགས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་སྒྲུར་བའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཀུན་སྒྲིད་  
ཀྱི་སྒྲིན་ལས་བཅུམས་ཏེ་མི་སྟན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་མཐའ་  
ནི་དེ་ལ་ངག་རྩལ་པོ་སྒྲུས་པའི་ཁྲིམ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་སྒྲུས་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་  
བ་དགོས་པར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

ངག་ཀྱལ་པའི་གཞི་ནི། **དགོས་པའི་**དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་  
པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྲིམ་པ་ཙམ་ལས་མ་  
གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་བཛོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་**ཙམ་**  
**གྲིས་མ་འབྲུལ་བའི་གོ་ཚེད་པ་**ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསྐྱེང་  
འདི་ཡི་རྩལ་པས་གོ་བྱའི་ཡུལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་  
ལའང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་སྒྲིན་ལ་སྒྲུབ་སྟུངས། མཚོད་སྒྲིན་ལ་སྒྲུས་ནའང་  
འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་ཁྲིམ་གསུངས། ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་རོ། །ཀུན་སྒྲིང་  
ནི། མ་འབྲེལ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ར་འདོད་པའོ། །སྒྲིར་བ་ནི། ངག་ཀྱལ་པ་སྒྲུ་  
བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལ་དངོས་དང་དབྱེ་བ་དོགས་གཅིད་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ངག་  
ཀྱལ་སྒྲུས་ཟེན་པའོ། །གཉིས་པོ་ནི། དབྱེན་འབྲེལ་པའི་དང་། ཚས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དང་། ཉམ་  
ཐག་གི་དང་། དགའ་མགུ་བར་གྱི་དེ། འདུ་འཛིའི་དེ། སྒྲིས་པ་ལྟ་བུའི་དེ། ལོག་འཛིའི་དེ་དང་  
བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གཞི་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་  
བ་དང་ཚོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་དང་། གཉིས་པོ་ཚས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་  
བསྟན་བཅོས་སམ་བྲམ་ཟེའི་གསང་སྟགས་ལ་དགའ་བའི་སྒྲོས་ལུང་འཕོགས་པ་དང་  
ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་། གསུམ་པོ་ནི། ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲུབ་སྟེ་སྟགས་ལྟ་བུ་དང་།



བཞི་པ་ནི། བག་དཔ་དང་ཅེས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་པ་དང་དགའ་མགུར་སྐྱད་པར་  
 གྲུ་བ་དང་། ལྷ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཐོན་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱན་པོའི་གདམ་ལ་སོགས་  
 པའི་འདུ་འཛིའི་གདམ་གྲུ་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ནི། ར་རོ་བ་དང་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུར་གྲུ་བ་  
 དང་། བདྲན་པ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བས་གྲུ་བའོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་དང་མི་  
 ལྡན་པ་དང་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་སྒྲུ་བ་ནི་སྤྱི་མ་འབྲེལ་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་  
 རྒྱོན་པ་དང་བཞད་གད་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིམ་གར་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་  
 པའི་དུས་ན་གྲུ་བའོ། །གསྐྱུ་ལ་དོགས་གཙོད་ནི་དག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་དག་ཀྱལ་  
 དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྱི་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་  
 མོ། རྟེན་ནི་དག་གི་བཞིའི་ནང་ཆེན་གྱི་དག་ཀྱལ་ནི་དག་ཀྱལ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ནི་དག་  
 གི་དང་པོ་གསུམ་ཡང་དག་ཀྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་  
 ལས། འདུ་ཤེས་ནི། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་  
 གང་རུང་ངོ་། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བསམས་  
 པའི་དོན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྫོགས་ཚད་དང་།  
 མ་རྫོགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བདག་གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྒྱལ་  
 སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་ལྡ་ཆང་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་ལྟག་  
 པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་གསོག་པར་འདོད་པའི་བརྒྱལ་  
 ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་  
 སུཏྟག་ཅིང་རོ་བྱང་བར་བྱེད་པས་འཆུམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་

དགགི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ར་གྱུར་ཅིག་སྒྲམ་པ་འབྲུ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་།  
 བརྒྱུ་བ་སེམས་དེས་ངོ་ཆ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་མི་ཤེས་  
 པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའོ། །གསྲུ་མ་པ་ནི། མ་རྒྱུ་གས་པའི་ཆད་དང་།  
 རྒྱུར་པའི་དོགས་གཅོད་དང་། མ་རྒྱུ་གས་པའི་མཆན་གཞི་རྒྱས་བཤད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།  
 སེམས་དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་བརྒྱུ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་རྒྱུ་གས་སོ། །  
 བཞིམ་པ་རྒྱུར་པའི་དོགས་གཅོད་ནི། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ག་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་ས་ལས་  
 རྒྱུར་བ་གསུངས་སོ། །གསྲུ་མ་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུ་གས་པའི་བརྒྱུ་བ་སེམས་  
 སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཀྱེ་མ་བྱིས་ཀྱི་རྩེ་དཔོན་དེ་བདག་གི་བྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་  
 དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་པ་དང་། དེའི་བྱ་དང་ཆུང་མ་སོགས་དང་ཟས་ལ་སོགས་  
 པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལའང་དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཀྱེ་མ་བདག་འོན་པ་དང་ཆུང་དྲ་  
 རྩེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བཟང་མང་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་དོན་གཉེར་མེད་པས་ཆོས་མེས་པའོ། །  
 འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་རབ་དུ་དཔེན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་  
 པ་དང་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་  
 པ་དང་། བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་དེད་དཔོན་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་བཀུར་སྟེ་བྱས་  
 པ་དང་ཟས་ཤོས་སོགས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་པ་དང་། ཀྱེ་མ་བདག་སྤྱི་མ་ལ་ལྟར་  
 སྤྱིས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལྡན་པ་ཕྱེ་བ་དང་། དག་པོ་དང་བྱུང་འཇུག་གི་འཇིག་རྟེན་  
 ཅས་གཞན་འབྲུལ་དབང་ཕྱེད་དུ་སྤྱི་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲམ་དུ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།  
 བ་མ་དང་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་དང་ཆངས་པར་རྒྱུད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་  
 འདོད་པ་བསྐྱེད་ན་ཡང་བརྒྱུ་བ་སེམས་སོ། །

གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནི། ཆོག་རྩུབ་པོ་

རི་ལྗ་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སྦྲིང་ནི། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ། བསད་པ་  
 དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་  
 པ་སོགས་སོ། །སྦྱར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལ་  
 དངོས་དང་། རྩོགས་ཆད་དང་། མ་རྩོགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟེན་པ་སོགས་བྱ་  
 བར་ངེས་པ་འམ་ཐག་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་ལུ་ཆང་ན་རྩོགས་ལ་མ་  
 ཆང་ན་མི་རྩོགས་ཏེ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མཆན་མར་འཛིན་  
 པས་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་  
 དང་། ཡང་དང་ཡང་དྲ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱན་པས་  
 ཁོན་དྲ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། བརྟེན་པ་དང་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་འབྲུ་བའི་  
 སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་ཉེས་དཔྲིགས་ལས་འབྱུང་  
 བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་ལྡང་དང་ལྡན་པའོ། །གསྒྲུམ་པ་ནི།  
 གཞོད་སེམས་ཅམ་དྲ་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའོ་  
 སྟམ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་རྩོད་སེམས་པ་དེ་རྩོད་ཐམས་ཅད་གཞོད་སེམས་  
 ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དྲ་གཞན་གྱི་གཉེན་དང་ལོངས་སྟོན་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་  
 ལ་ཉམས་པར་སྟོན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་སྟམ་དྲ་སྟོན་པ་ཡང་གཞོད་  
 སེམས་སོ། །

ལོག་པར་བརྟེན་པའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །མི་དགོ་བ་བརྒྱའི་ནང་ཆན་དྲ་ལྱར་  
 པའི་ལོག་རྩ་ལ་ཆད་རྩས་བྱུང་པས། ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པར་བརྟེན་བདགོས་སོ། །བསམ་པ་  
 ལ་གསུམ་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི། ལྟར་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདྲ་ཤེས་  
 པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ་། །ཀུན་སྦྲིང་ནི། ལྟར་བ་འདེབས་

པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བཞི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྒྲོར་བ་བརྟམས་པའོ། །དེ་ཡང་  
 བཞི་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་བྱེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲར་པ་འདེབས་  
 པའོ། །རྒྱ་ལ་སྒྲར་བཞི། ལེགས་པར་སྒྱུད་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་  
 མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲར་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །  
 བྱེད་པ་ལ་སྒྲར་པ་ལ་གསུམ་ལས། ས་པོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲར་  
 པ་ནི། ས་དང་མ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་ཡོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲར་བཞི། འཛིག་  
 ཉན་ཁྱ་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲེ་བར་འགྱུར་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲར་བཞི། སེམས་  
 ཅན་བརྩམས་ཏེ་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདི་བྱང་སའི་གསུང་མོར་གཞག་བཞོད་པ་སྟེ། དེ་  
 ཉི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲར་བཞི། དག་བཅོམ་པ་སོགས་  
 མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལ་དངོས་དང་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་དོགས་གཅོད་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲར་པ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །དྲིང་མོང་རྒྱང་མིག་གིས་སྒྲེ་བ་  
 ལྷོ་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་བྱས་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་ལུས་  
 རྫོགས་ཏེ་ཤེས་བྱ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་མིངས་པའི་སེམས་དང་སྤྲིག་པ་ལ་དགའ་  
 བས་དག་བྱལ་གྱི་སེམས་དང་རྒྱལ་བཞིན་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པས་ལོག་  
 པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་། སྒྲིན་པ་དང་མཆོད་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་སྤྲེག་དང་  
 ལེགས་སྒྱུད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲར་བ་འདེབས་པས་རབ་དུ་ཉམས་པའི་སེམས་དང་  
 ལོག་ལྟ་དེས་ངོ་ཆ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་  
 ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཏེ་ལུ་པོ་དེ་དག་དང་ཐུན་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཆང་ན་ནི་མི་རྫོགས་  
 མོ། །འདི་ལྟེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་ལྟ་ཆང་བར་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཅུང་  
 ཟད་འབྱུང་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་དོགས་གཅོད་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་

གྱི་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལོག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིས་དག་ཅ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་ཐོག་  
 པ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པས་ན་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་  
 སྤྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལ་འང་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཆང་ཁིང་། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་  
 ལས་ལ་བསམ་པ་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱང་སྤྱོད་བ་ལུས་ངག་དུ་ཐོན་པ་ཡོང་གྲང་། འདི་ལ་དེ་ལྟར་  
 བྱར་མེད་པས་འདི་དང་འདི་བྱའི་སྐྱེས་པའི་དང་པོའི་ཀུན་སྤོང་ནི་སེམས་པ་དེ་ལ་སྤར་ཡང་བསམ་  
 མནི་བཟང་སྤྱོད་ཡང་ཡང་ཐུག་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་བར་བྱ་དགོས་སམ་གསུངས། །གཉིས་པ་རྩོགས་  
 བྱེད་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ནི། དེ་ལ་སྤོག་གཅོད་དང་ཆོག་རྩལ་དང་གཞོད་སེམས་ནི་དྲོད་པོར་དུག་  
 གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྤྱོད་ཚུལ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་རྩོགས་པ་འམ་ མཐར་འབྱེན་  
 པར་བྱེད་ཅིང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་དང་བརྟལ་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་  
 ཚུལ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་རྩོགས་པ་འམ་ མཐར་འབྱེན་ནོ། །བརྟན་དང་  
 བྲམ་དང་ཆོག་ཀྱལ་པ་ དྲོད་པོར་ནི་ཚུལ་པ་དང་ མཐོག་རྩོགས་པ་འམ་ མཐར་འབྱེན་པ་གཉིས་  
 ཀ་ འོར་ གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། ལོག་ལྟ་ནི་ དྲོད་པོར་དུག་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་པར་  
 བྱེད་ལ་ མཐོར་གཏི་མུག་ཁོ་ནས་རྩོགས་པའི་ མཐར་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །གསྲིམ་པ་ལས་  
 དང་ལས་ལམ་གྱི་ཁྲུང་པར་ནི། བརྟལ་དེ་དག་ལས་ ལུས་ངག་གི་ལས་འདི་དང་འདི་བྱའི་སྐྱེས་  
 པའི་ཀུན་སྤོང་གི་དུས་ཀྱི་སེམས་བྱང་ སེམས་པ་ནི་ རྒྱུ་ཉིད་ལུས་ངག་གི་ལས་གཞན་བདུན་ལ་  
 པར་འདི་དང་འདི་བྱའི་སྐྱེས་དུ་འབྱུག་པའི་སེམས་པ་ཡིན་པས་ ལས་ཡིན་ལ་ རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཀུན་སྤོང་  
 གི་སེམས་པ་སྤར་མ་གཞན་འབྱུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་ ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་  
 གི་བདུན་ནི། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་རྒྱུར་འབྱུག་  
 པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྟལ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་  
 ནི་ ཀུན་སྤོང་གི་སེམས་འབྱུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །སྤྱོད་

ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱེ་ཡང་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བརྒྱུ་ཁྱེ་ཡང་དང་། ཞར་  
ལ་སྒོ་བས་ཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱུས་ཏེ་བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ **ལྷ་སྟག་གཅོད་ཀྱི་ཁྱེ་བ་དང་།**  
**ཡང་བ་དང་།** རྒྱག་མ་དགུའི་ཁྱེ་ཡང་གསུམ་ལས། **དང་པོ་ནི་** **བསམ་པ་དང་།** **སྦྱོར་བ་དང་།**  
གཉིས་པོ་མེད་སོགས་དང་། **ཞེན་པ་དང་།** གཞིའི་ཁྱེ་བ་སྟེ་ **ལྷ་ལས།** **སྟག་གཅོད་པ་ལ་མཆོན་**  
**ན།** **བསམ་པ་སྦྱེ་བ་ནི།** དུག་གསུམ་དག་པོས་བྱེད་པ་ལོ། །**སྦྱོར་བས་ཁྱེ་བ་ནི།**  
སྟག་གཅོད་པ་བྱས་སམ། བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པའི་  
སེམས་དང་ཐུན་པ་དང་རང་ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་བརྟགས་  
པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམས་  
ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ཉལ་དུ་དང་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་ལན་  
རེ་ལ་ཡང་མང་དུ་གསོད་པ་དང་རྟུག་བརྟུལ་དུ་གསོད་པས་གསོད་པ་དང་འཛིགས་  
པ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ་གསོད་པ་དང་ཞན་པ་དང་རྟུག་བརྟུལ་  
བ་དང་བཞེན་པ་དང་ཉམ་ཐག་པར་སྦྱ་བ་དང་སྦྱིང་རྒྱུ་བར་སྦྱེ་རྟུགས་འདོན་བཞིན་དུ་  
གསོད་པ་ལོ། །གཉིས་པོ་མེད་པ་ལས་ཁྱེ་བ་ནི། **སྟག་པོ་ལ་གཉིན་པོ་སྒོ་བས་བཞི་མེད་པ་དང་།**  
**དགེ་བ་ལ་གཉིན་པོ་ཁོང་སྒོ་སོགས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །**ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་འགའ་ཡང་  
མི་ལེན་ལ་རྒྱ་བྱེད་དང་བརྟུད་དང་བརྟུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྷ་ལ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་  
པ་དང་དུས་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་མངོན་དུ་སྦྱ་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་  
བ་དང་ཐང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་འདུད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་།  
དུས་དུས་སུ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་དང་འཁྲོད་པ་གས་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པ་དང་  
ཁམས་ཡོང་ཡོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བརྟུ་བའི་འཛིག་ཉོན་པའི་རྟུག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་

པ་འཇིག་མགོ་གཞིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྱལ་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་  
 མི་རྟག་སོགས་བུ་དྲུག་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་བདེན་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རྟག་  
 པ་རྟེན་དོག་ལྟ་བུའི་གཞིན་པའི་མེད་པ་ལོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞིན་པ་ལས་ཁྱེ་བཞི། བྱགས་  
 གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཆོས་སྤྱི་འགྱུར་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་བ་དཔྱད་ལ་བདེན་པས་  
 ཆོས་འདོད་ནས་གསོད་པ་དང་བློ་མ་ཟེ་ནམས་གྱིས་རང་ཉིད་ག་ཟ་བར་འདོད་ནས་བྱགས་  
 ནམས་ནི་སྦྱེད་དཀྱིལ་བདག་པོས་རྒྱ་མིའི་འོངས་སྤྱོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱར་སྦྱལ་པས་ན་བསད་  
 གྲང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་བདེན་སྟེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལོག་ལྟ་གང་རུང་ལ་བདེན་  
 ཉེ་ཆོས་སྤྱི་འགྱུར་སྟེ་ནམ་གསོད་པ་སོགས་ཁྱེ་བཞི། གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། དུད་འགྲོ་  
 བོང་ཆེན་པོ་དང་མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་དང་། བ་མ་དང་ཕུ་བྱ་དང་ཐ་མ་ལྟ་བུ་དང་  
 ཡིད་གཙུགས་པ་དང་སྒོ་བ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་  
 གསོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོངས་མི་རྩས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ངན་སེམས་  
 གྱིས་ཁྲག་འབྲིན་པའོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་  
 ཕྱང་བའི་མཚམས་མེད་འབྱུང་བའི་ངན་སེམས་ལ་དོན་ལ་བཀྲོངས་མི་རྩས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གསོད་སེམས་  
 དེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལྟོ་པོ་དེ་ལས་ཐོག་པ་ནི་  
 སློག་གཅོད་པ་ཡང་བའོ། །ཀློང་མ་པ་ལྟག་མ་དཀྱིལ་ལྟེ་ཡང་དང་། ཞར་ལ་བྱང་བའི་དངོས་  
 གཞི་ལྟེ་བ་དུག་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱི་ལྟེ་ཡང་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།  
 དང་པོ་ལྟེ་བ་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། ལྟག་མ་དཀྱིལ་བའི་གཞི་མ་གཏོགས་པ་སློག་གཅོད་པ་ལྟར་ལྟེ་ཡང་  
 ཤེས་པར་བྱ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། དངོས་པོ་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་  
 དང་། ལྷོ་རང་ལ་ཡིད་བརྟན་པ་ལ་འཁྲུའིང་འཕྲོག་པ་དང་དམན་པ་དང་བཀྲོན་པ་

དང་ཕྱི་ནིང་གཉིས་ཀའི་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་འདི་ནིང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་  
 འཕྲོག་པ་དང་གོང་དུ་སྒྲིབ་དུ་ཆུད་པ་འཕྲོག་པ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་  
 རང་སངས་རྒྱུ་དང་དག་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆས་འཕྲོག་པའོ། །གཉིས་པ། ལོག་  
 གཡེམ་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། འདུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་མཁམ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་འམ་སྒྲིམ་  
 པ་ཡིད་གཙུགས་པའི་ཆུང་མཁམ་དག་སྒྲོང་མ་དང་དག་སྒྲོབ་མ་དང་དག་ཚུལ་མ་ལ་  
 ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་ཁར་འདུག་པ་དང་། དུས་མིན་པ་བསྟེན་  
 གནས་ལ་གནས་པ་འམ་སྒྲུམ་མ་ཆུང་བ་ཆང་བའམ་ནད་པ་དང་གནས་མིན་པ་མཆོད་  
 རྟེན་གྱི་ཉི་འཁོར་དང་དག་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉལ་པོ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་  
 རྟོ། བརྟུན་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། ཀུན་སྒྲོང་གཞན་འདྲིད་ཅིང་བསྐྱུ་བར་འདོད་པས་དོན་  
 མང་པོས་བརྟུན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡུལ་པ་མ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བར་དང་བཟང་པོ་དང་  
 མངའ་པོ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་བྱེད་ལས་སོག་གཅོད་པ་སོགས་གསུམ་ཁྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །  
 དག་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱེ་བའོ། །བཞི་  
 པ་ནི། སྤ་མ་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཤེས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་  
 གཉིན་དང་པ་མ་དང་བྱའམ་དག་འདུན་འབྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་ལུས་ཀྱི་གསུམ་ཁྱེ་བ་  
 བསྐྱེད་པའི་སྤ་མའོ། །རྩེ་པ་ནི། ཆོག་རྩུབ་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། ཡུལ་པ་མ་ལ་སོགས་དང་  
 རྩེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་དོན་ཡང་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་མིན་པ་ལས་བརྟུན་པའི་བརྟུན་  
 གྱིས་ཆོག་རྩུབ་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་གཤེ་བ་དང་སྒྲོ་བ་དང་བརྟུད་བཀག་རྟེ་བརྟུན་  
 ཐབས་སྒྲུབ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། རག་ཀྱལ་པ་གཞི་ལས་ཁྱེ་བཞི། བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་  
 གསུམ་གྱི་རག་ཀྱལ་གྱི་ཁྱེ་ཡང་ནི་རྩར་དེ་གསུམ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འཐབ་མོ་  
 དང་མཆང་འབྱུ་བ་དང་ཚོད་པ་དང་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་ཀྱལ་པ་དང་ཆགས་



སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བརྟན་བཅས་སྟོག་པ་སོགས་དང་པ་མ་དང་ཉི་དྲ་དང་ཐ་མ་  
 ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དེ་ཆོད་བརྟེན་དང་ཅོ་འདྲི་བ་དང་ཆོག་གི་ལམ་སྤྱོད་དྲ་སྤྱོད་པ་ལ་  
 བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་མི་གཤམ་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །བརྟེན་པ་བརྟེན་སེམས་  
 གཞི་ལས་སྤྱོད་བཞི། དག་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དགོར་ལ་འདོད་པ་དང་རྩེ་ཉིད་  
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱོད་པ་ལོ་སོགས་པ་དང་ཆངས་པ་མཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁུ་  
 པ་རྣམས་ལས། སེམས་ཀྱི་ཁེད་དང་བཀྲུས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྟེན་པ་གཞི་སེམས་  
 གཞི་ལས་སྤྱོད་བཞི། པ་མ་དང་ཉི་དྲ་དང་ཐ་མ་དང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་བཀྲུག་པ་དང་  
 རྟུག་པ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དག་དང་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དག་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་བཞགས་  
 པ་བྱེད་པ་ལ་མཉམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དགྲུ་པ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་གཞི་ལས་སྤྱོད་བཞི།  
 གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པར་བཞུགས་པ་སྤྱོད་པ་ལོ་སོགས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལས་  
 སྤྱོད་པ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་  
 བཞུགས་པ་དག་མེད་ཅེས་སྤྱོད་པ་ལོ་སོགས་ལོ། །དེ་ལས་སྤྱོད་པ་ལོ་སོགས་པར་  
 བྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་བཞག་ཆུ་ལ་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ལ་དྲུག་  
 གསུངས་ཏེ་འདྲི་དག་མི་དག་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ནོ། །མཛོད་པར་འདྲེས་བཞི།  
 དྲུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲུག་པོས་ལས་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་པ་ལོ། །གོ་མས་པ་  
 ནི་དག་མི་དགའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀྱན་དུ་བརྟེན་གོ་མས་ལན་གངས་མང་  
 དུ་བྱས་པ་ལོ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་ཁྲ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་  
 བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལོ། །གཞི་ནི། སངས་  
 རྒྱལ་ཆོས་དག་འདུན་ཐ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གོད་བྱེད་པ་ལོ། །མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་

གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། རི་སྤྱིད་འཛོལ་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཁྲམས་  
 ཏེ་འདུག་ལ་དགེ་བ་ནི་ལམ་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་འོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་  
 དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྦྱོང་པ་འོ། །

གསྲིམ་པ་བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱིས་ཁྱར་བཤད་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱིང་། ལྷོ་མཛེན་  
 འདི་ལྟར་གྱི་གོམས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་གྱི་བྱེད་པ་དྲིང་མཛོན་པར་འདི་ལྟར་གྱི་མཛོན་  
 པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དྲིག་པོ་བྱེད་པ་དང་དགོ་སྤྱོད་རང་རང་གི་གཉེན་  
 རོ་མེད་པོས་ཁ་ཡན་ལྟ་བུ། །འདི་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སོགས་དང་གནད་གཅིག་  
 ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ཐུ་མ་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་ཕན་འདོགས་གཙོ་ལྟར་གྱི་གཞི་པོ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་  
 ལྟ་བུ་དེ་ལ་འདྲིན་ན་ས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་བྱ་དང་མི་དགེ་བྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་ཆེན་གཉིས་  
 རོ་དེ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དང་མང་པོར་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཉི་ཅེན་པོ་སྟེ། །ལྟ་  
 ཆེན་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཚོད་ནས་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་བཙུན་པར་གྱིས་ཤིག་ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྟར་པའི་གཞི་དང་  
 པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ཁར་ལ་སྟོབས་དང་ལྟར་པའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཞིང་  
 དྲིང་ནེན་དང་དཔོན་དང་བསམ་པ་བཞི་ལས། དྲིང་བ་ལྷི་དགོན་མཆོག་གི་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་  
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞིང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞིང་གི་སྟོན་སྟོབས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དགོན་  
 མཆོག་གསུམ་དང་ཐུ་མ་དང་ཐུ་མ་དང་འབྲུ་བ་དང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་དག་  
 ལ་ནི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་བྱ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་  
 དང་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་  
 ལྟོ། །རི་སྤྱིད་དུ། སངས་རྒྱུས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དག་ལས་ནི་ཆུང་བྱ་ཞིག་

སྒྲངས་ན་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྟེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མ་གྲིན་  
 པར་སྒྲངས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རིས་སུ་མ་ཐུན་པར་སྤྲོད་ཐུག་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་  
 ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་བརྒྱས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་  
 ཏུ་བྱས་ན་སོ་སྟེ་ལ་དགེ་སྤོང་གི་རྩོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་བཞི་ཡན་ཆད་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་དགེ་  
 སྤོང་བཞིར་མ་ཆད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་འདུན་དུ་གཏོགས་ཤིང་། གཙོ་  
 བོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །ཆོར་བ་མ་ཕྱིང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་  
 ཞིང་སྟེ་བའི་སྤྱིར་གལ་རྟེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྟོ་ཞིག་ན་ནི་དེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་  
 པོར་ལྷུང་ལ་གལ་རྟེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྟོ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ནང་གི་བར་མནར་མེད་པའི་  
 འཁོར་ཐུན་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**གཉིས་**  
**པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞིང་ནི།** བྱད་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་རྩིས་འདབ་མ་འམ་མེ་རྟོག་གསལ་འབྲས་  
 བུ་ཅམ་ཞིག་ཚུ་ལ་འཆལ་གྱིས་སྤྱད་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྟེ་བ་དང་བརྒྱ་  
 ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐར་ཡང་འབྲོག་དགོན་པ་ སྤོང་ལོས་རྒྱང་གྲགས་སུ་འཕགས་པའི་ལུང་  
 པ་ཚུ་མེད་རྒྱང་འཕྲོ་བ་ཐུང་མ་གྱི་ཐང་ལྟ་བུ་སྟེ་རོ་བསྐྱམ་དུ་དུད་འགྲོ་རྒྱང་ལག་མེད་པ་དང་།  
 ཡི་དྲགས་ལོང་བ་རྒྱང་ལག་མེད་པར་སྟེ་རྟེ་ལོ་མང་པོར་རྩྭ་ག་བསྐལ་ཕྱིང་བ་ལ་སོགས་  
 པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སྤོང་ལ་བསྟོས་པ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཅམ་  
 ཡང་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་བྱིས་པ་ལ་སྟེར་བ་དང་བྱིས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་  
 བར་གསུངས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡང་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་གྱི་རྟོན་  
 པོ་དག་གིས་སྤྱ། །རང་གི་ཡན་ལག་གཏུབས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྟོས་  
 ཟེན་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །མེ་ཆུང་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་

ལམ་ཐོས་པ་སྒྲིབ། །དགེ་འདུན་དག་ལས་གང་དེ་ནི། །དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལོངས་  
 མི་སྤྱད། །རྩུན་པོ་དང་ནི་འབྲ་བའི་མེ། །སྒང་བ་བྱས་ཏེ་ཐོས་པ་སྒྲིབ། །ཁྱིམ་པར་  
 གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །ཡོན་ལག་དྲུག་ཐོམས་ཅད་  
 སོ་སོར་བྲལ་ཞིང་ནང་ཁྱོལ་རྣམས་ དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་པར་  
 གྱུར། །གོས་ལ་གིང་གི་སྤྱོད་དུ་བཏོག་པ་སྒྲིབ། །རྟེ་རྒྱུད་གི་ ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་  
 གྱི་རྩམ། །ལོངས་སྤྱོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མེ་མདག་དག་གིས་གང་བ་ཡི། །གནས་  
 ཁང་དེར་ནི་ཞུགས་པ་སྒྲིབ། །ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་གནས་ཁང་དུ། །མཆན་མོ་གནས་  
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་གྱི་ནི་ དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ནི་དགེ་མི་དགའི་ཞིང་གི་རྒྱ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་  
 སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྱོས་ནས་ཕྱོགས་  
 བརྒྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་སྤྲུན་གནག་དུ་བརྒྱག་པ་བས་ཁྱོས་ཏེ་བྱང་  
 སེམས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བརྟུང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་  
 ན་སྤྱི་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདྲ་བུའི་སྤྱོད་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕྱོགས་པ་བས་བྱང་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱད་  
 ན་སྤྲར་སྤྲར་དང་། མཆོད་རྟེན་གང་གྱའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་བཞིག་པ་དང་བསྤྲུགས་  
 པ་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ བྱང་སེམས་སོ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པས་བདག་  
 གཞན་མཉམ་པར་སོས་པ་ཅོམ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དངོས་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ལོ། །  
 གནོད་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྟན་པ་སྤྱུས་ན་སྤར་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།  
 རྩེ་ཅག་གིས་བསྐྱང་སྤྱོམ་དང་ཁ་ཏོན་བྱུང་བྱས་ཀྱང་ཞིང་ཁྱུད་པར་ཅན་ལ་རང་ཅམ་ཞིག་གོར་  
 ན་དོ་ལོན་མེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་གུས་པ་སྤྱོད་བ་མེད་ན། ལུ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྤྱོད་

ཞེས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་དག་གསུངས་སོ། ། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འདྲུག་པའི་ཐུག་ཀྱི་མདོ་  
ལས། ཐུགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་  
སྒར་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐུ་མ་ནམས་བཅོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་བསྐྱར་རམ་  
ཆངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་  
ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང་དང་བས་བལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱགས་པ་བརྟོད་ན་བསོད་  
ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་དུ་ཞི་བ་ནམ་པར་དེས་  
པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་པུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
སྒྲིག་གཅིད་དམ་བཅོག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དྲུད་འགྲོ་  
ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྒྱུན་པའི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་རྩིག་པ་ཆེས་གངས་མེད་  
པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གནས་འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ ལམ་ཁས་སྒྲུན་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། རྟོམ་  
ཐུན་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། རྩལ་འཆལ་གྱི་རྩིག་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཆུལ་བཞི།  
དང་པ་ནི། རྩལ་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་ཆུའི་གཏིང་དུ་འབྱིང་ལ། དེ་ནི་དྲོད་དུ་བྱས་  
པ་ནི་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྲོ་བཞིན་དུ་མི་མཁས་པ་དང་། མཁས་པས་བྱས་པའི་རྩིག་  
པ་ཡང་ལྷེ་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་ཏེ་དེའི་རྩུ་མཆོཅ་ནི་འདས་ཆེན་ལས། གཏི་ལྷག་  
ཅན་མི་མཁས་པས་རྩིག་པ་བྱས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིང་བྱང་ར་སྐབས་ལ་འབྱར་བ་འབྱུང་བའོམ་  
སྟོན་པར་མི་རྣམས་པ་དང་འདྲེ་བར་ཉེས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའོམ་བགགས་པར་  
ཡང་མི་རྣམས་ཤིང་ ཉེས་པ་ཐུ་མ་ལ་འགྲོད་སེམས་མེད་པས་ དེའི་གཉིན་པོ་དགེ་བ་ གང་ཡོང་  
གསར་དུ་སྟོད་མི་རྣམས་ལ། སྟོན་ ཆེད་ཅིང་གསོང་སྟེ་བཅའས་པས་སྐར་གྱི་དགེ་བ་དག་  
ཡོད་ཀྱང་རྩིག་པས་སྟེ་བ་ སྟེ་གཅོག་པོར་བྱས་པས་ན། ད་ལྟ་ ཆོ་འདི་ལོ་ནམ་པར་སྟོན་

པ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་རྟེན་ཕྱི་མོར་དཔུལ་བའི་རྟེན་གྲུབ་ཆེས་གིན་  
 ཏུ་སྦྱོར་བ་མེད་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དཔེར་ན་ཆུ་མོར་གྲིང་ཅམ་གྱི་ཉུང་དུར་ལན་ཚུ་ལུལ་  
 གང་བཏབ་ན་བཏུང་བར་དཀའ་བ་བཞིན་ནམ། མི་སྡོད་མི་རྒྱུད་གིས་གཞན་གྱི་གསེར་  
 རོང་ཆེ་གཅིག་སྡེ་ཞི་གྲིང་ཅམ་གྱི་ཕྱ་ལོན་གཞན་ལས་ཆགས་པ་རྒྱུར་པོར་འཇལ་མི་ཤིང་པོ  
 སྡེ་མི་རྩས་པས་སྡོད་འཕེལ་རྟེན་འཁོར་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེས་བཅིངས་དཀགས་རྟེན་གྲུག་གསུལ་  
 མེད་བ་དང་འབྲེལ། རྟེན་ཡིད་མི་མཁས་པས་སྡིག་པ་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུར་ཀྱང་མི་བཞགས་ཤིང་སྡོད་འཕེལ་  
 ནས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་མཁས་པས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་རྩས་ཀྱང་རྒྱུར་དུ་བཞགས་སྡོམ་སྟོགས་བྱེད་  
 ཅིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་ཡང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་རྒྱུ་རྩམ་པ་ཁྲས་ད་ལྟར་གྱི་ཆེ་འོད་  
 ཉིད་ལ་སྡོད་བར་འགྱུར་བའི་རྩམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་བའང་འགྱུར་ནས་དཔུལ་བའི་རྒྱུ་བར་  
 སྦྱིན་པར་འགྱུར་རྟེ། གཏི་ལྷག་ཅན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་བ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་  
 རྩེ་བ་དང་འགྲོད་ཆངས་མ་བྱས་པ་དང་ཐོག་མར་དགེ་བ་མི་སྦྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པས་སྡེ་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱི་མ་སྡོམ་པ་དང་སྡིག་པ་མི་གསང་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་  
 དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་གྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་གསོད་  
 གྱི་སྟོན་མེས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུར་མེད་ལས། ལས་གྱི་རྩམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་ཆེ་སྡེ་མའི་ལས་གྱིས་  
 འདིར་འཕངས་པའི་རྩམ་སྦྱིན་གྲུབ་ཐོན་བསྐྱོག་དུ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་སྡེ་གསེགས་ལས་དམ་  
 ཆོག་ཉམས་པ་སྟོགས་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་བཞིན་པ་ཡང་རྩམ་སྦྱིན་འཕྲོ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་དང་།  
 སྡིག་པ་གིན་དུ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་འཕངས་ཐོན་གྱི་རྩམ་སྦྱིན་པ་རྒྱུར་སྡོད་པ་གཅིག་ཡིད་པར་མེགས་  
 བས་ལ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་གསུངས་ཤིང་འདིའི་དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྲུང་ངོ་། །འདི་  
 དག་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མཁས་རྫོངས་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོར་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། འོག་དུ་རིན་པོ་

ཆེའི་ཡུང་པོའི་མདོ་དང་། ཆུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་པ་ཆར་གཙོད་པའི་མདོ་དང་ཡུང་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ལྷགས་  
 གོང་མེ་ལྷེ་འབར་པ་དག །ཅེས་སོགས་བྲིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱི་ཡང་གི་ཁྱད་  
 པར་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ཆུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་པ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་པའི་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་  
 གསུང་། གཉིས་པ་ནི། རེན་པོ་ཆེའི་ཡུང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་དྲེ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཀྱལ་སྤྱིད་དང་ལྡན་པ་རེ་རེས་ཀྱང་  
 མར་མེའི་སྟོང་ཀྱི་མཆོ་ཙམ་ལ་སྟིང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་མཆོད་  
 རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་བྲིས་ནས་བྱུང་བས་མར་མེའི་སྟིང་པོ་འབྲུ་མར་  
 གྱིས་བསྐྱས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་  
 སོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདིན་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཁིང་ལ་ཁྱད་མེད་  
 ཅིང་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་གིན་དུ་ཆེ་ཡང་ བྱང་སེམས་བྲིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་  
 སྟོབས་སུ་གསལ་ལོ། །འདིའི་རིགས་པས་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་  
 ལ་ཡང་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལམ་བསྟོམ་པ་ཡང་  
 རྩ་མ་རྩ་མ་རྩ་མས་ལས་བྱེ་མ་བྱེ་མ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་གསལ་ཁིང་བྲིས་པ་ལྟ་བུས་སྦྱིན་  
 གཏོང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་བསྟེན་གནས་འདྲ་པའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ངང་  
 ཉན་བྱེད་པ་དང་། སྟོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིན་དུ་  
 ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་པ་ཆར་གཙོད་པའི་མདོ་ལས།  
 མི་དགེ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱན་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྟིག་  
 བསགས་པ་ལས། དགེ་སྟོང་ཆུ་ལ་བྲིམས་རལ་བས་དྲང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་  
 གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ཡོངས་རྒྱད་ན་མི་དགེ་བཅེས་མང་བར་  
 གསུངས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་རྟིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །བྲི་མ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟིག་

པར་འཁྱར་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་དེ་མིན་པའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་གོང་  
མེ་ཁྱེ་འབར་བ་དག །ཟློས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་  
སྒྲུབ་པས། །ཡུལ་འཁོར་པས་ད་སྟོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་ཚུལ་འཆལ་དང་བསྐྱབ་  
པ་ལས་ལྟོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །**འཛིན་པ་ནི།** ལྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་  
ནས། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱིག་པ་བྱུང་བྱུང་ཡིན་གསུང་  
སྟེ་མད་པར་སྒྲུང་རོ། །**ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་།** ཆོས་སྤོང་ལྟ་  
ལ་མི་བྱེད་པར། རབ་བྱུང་གིས་བྱས་པའི་སྤྱིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བྱིས་པས་མི་དགེ་བཅུ་ག་ལ་  
བྱུང་པ་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཆབ་མ་སྒྲངས་པ་ཙམ་ཕྱི་གསུངས།

**གསུམ་པ་ནི།** དངོས་པོའི་སྟོན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་  
བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་སངས་རྒྱུས་མཆོད་པ་ལ་སྦྱུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་  
སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་དེས་མཆོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་  
པར་བྱའོ། །**དེ་ཡིང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་།** ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་  
ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མཆོག་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་འཁོར་  
བ་དང་རན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྟོབས་པ་མཆོག་གོ། **འཛིན་པ་ནི།** བསམ་པའི་སྟོན་པ་སྟོབས་  
ཆེ་བ་ལྷི་ཡང་དེ་ལྷགས་དག་ཞན་རྒྱུན་རིང་བྱུང་སྤྱིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། ཁོང་བློ་སྤྱོད་པར་ཆེ་བ་གཉིས་  
ལས། དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཡུང་པོ་ལས། རྟེན་བྱིང་སེམས་མིན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ་  
དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེ་དུ་རའ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་སྦྱིར་བ་སྟེ་སྟངས་དུ་བྱུ་བ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱིས་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་དང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱུ་བ་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་



པའི་སེམས་དང་མ་བུལ་བས་མེ་དོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་ལ་དམིགས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་དང་དེ་ཡང་གྲགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །**དེསྐྱོན་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙུང་མ་ཆུན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིན་མཆོད་པ་སོགས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།** གཉིས་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་གྲགས་དྲག་པ་དང་རྒྱན་རིང་བ་སྒྲོ་བས་ཆེ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྒྲོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀྱང་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱས་ལ་སྒྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། **ཕྱན་ཆུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གཞོད་སེམས་བྱས་ན་ནི།** །**དཔེ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དེ་ལ་ཆུ་ལ་བྲིམས་དྲིང་ཆུན་པ་ཐོས་པ་མྱོང་བ་མེ་ལུས།** །**དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་དགོན་གནས་སྤྱི་གནས་པས་སྤྱོད་མི་ལུས།** །**དེ་རིམ་ཟད་སྤྱིན་པ་གཏོང་མེད་ཅན་ཡིན་པས་མི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མཆོད་མཁེན་ཡིན་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མིན།** །**ཞེས་དང་།** སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། **སེམས་ཅན་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དག་དེ་ལ།** །གལ་ཏེ་དན་སེམས་ཏེ་ཁོང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ། །དན་སེམས་སྤྱོད་ཅིག་མཛི་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་གུངས་བཞིན་ཏེ་དེ་དྲིང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས། །**ཞེས་སོ། །མཛོད་ལས།** རྣམ་སྤྱིན་རྒྱལ་བསྐྱལ་སྤྱིར་དང་རྒྱ་སྤྱིན་བསྐྱེད་སྤྱིར་དང་། །འདག་འབྲས་གཞི་བྱིན་མེད་སྤྱིར་འབྲས་རྣམས་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་ཟེར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ **རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དེ།** རྒྱ་མཐུན་གྱི་དེ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་  
 གསུམ་ལས། **དང་པོ་**རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་  
 དྲག་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སློག་གཅོད་  
 མོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དཔྱལ་བ་དང་། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྲགས་དང་  
 ཆུང་དྲ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དྲ་འགྱུར་སྒྲེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་  
 པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོག་སྟེ་གསུངས་མོ། །**གཉིས་པ་**རྒྱ་  
 མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྒྲེས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ **སློག་གཅོད་ཀྱིས་**ཆོ་  
 ཐུང་བ་དང་ **མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་**ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོངས་པ་དང་། **འདོད་ལོག་གིས་**ཆུང་  
 མ་མ་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བ་དང་ **རྒྱན་གྱིས།** རྒྱར་པ་མང་བ་དང་ **སྤྲོ་མས་**མཛའ་པོ་  
 དང་འབྲེ་བ་དང་ **ཆོག་རྩལ་གྱིས་**ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྲོ་ཐོས་པ་དང་། **དག་གྲུལ་པས་**གཞན་  
 གྱིས་ཆོག་མི་ཉན་པ་དང་ **བརྒྱུ་མེས་**ཆགས་ **གཞོད་མེས་**སྤང་ **ལོག་རྩྭ་**མོངས་གསུམ་  
 གས་ཆེ་བའོ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་དེ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་  
 བུ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཏེ་གལ་ཏེ་མིར་སྒྲེས་ན་ཡང་ཆོ་ཐུང་ལ་ནད་མང་བ་དང་  
 ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་གཡོག་འཁོར་མི་བསྐྱན་  
 པའམ་ཡིད་བདན་དུ་མི་རུང་ལ་ཆུང་མ་འགྲན་ཆེད་བཅས་པ་དང་། རྒྱར་པ་མང་  
 བེད་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དང་འཁོར་མི་འདུམ་ཁིང་ངན་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་  
 བེད་འབྲལ་མོའི་ཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆོག་མི་བཅུན་པའམ་ཆོག་བཟུང་མི་འོས་བེད་  
 མ་ངེས་པའི་སློབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ཁིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་མི་  
 ཡན་པ་ཆོལ་བའམ་ཡན་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ་གཞན་གྱིས་  
 གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་རྩལ་པ་ངན་ཁིང་གཡོ་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་

སོ། །སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྒྱལ་མེར་སྒྲེན་ཡང་སྒྲིག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་  
འགྱུར་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་སྒྲུ་མ་རྒྱལ་མེར་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་  
བྱར་བཞེད་དོ། །འཕགས་པའི་ཐ་སྲིད་བྱས་པའི་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པ་ཅ་ལེ་ཅི་ལ་  
མགོ་མྱོངས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དག་གི་འདི་རྒྱལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་འགྲུ་དག་མི་བརྩན་  
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། འཕགས་པའི་མི་སྒྲུ་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་གདམ་བྱ་ཡི། བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་གདམ་  
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སུ་མ་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་འམ་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ནི། སྒྲིག་བཅད་པ་ལས་  
ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བརྟུང་དང་སྒྲན་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་རྒྱུང་  
བ་དང་ཉམ་རྒྱུང་པའི་ བསྐྱེམས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྟོབས་རྒྱུང་བ་དང་འབྲུ་དགའ་ཞིང་  
ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ལལ་ཆེར་ཆེ་མ་ཟད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་།  
མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་བདག་འབྲས་ ནི། འབྲས་བྱ་རྒྱུང་བ་དང་འབྲས་བྱ་མི་གྲུང་བ་དང་  
འབྲས་བྱ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ལོང་བ་དང་ཐན་པ་ཆེས་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་  
དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེམས་པ་དང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། བཤང་  
གཅི་དང་འདམ་རྒྱུ་དང་རྒྱན་རྒྱུ་དང་མི་གཅོད་བ་དང་དྲི་ང་བ་མང་བ་དང་ཉམ་ང་  
བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བའོ། །བརྒྱན་དུ་སྒྲུ་བའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གུ་སྟོད་པའི་ལས་  
ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཅེས་པ་ནི་ཞིང་ལ་བདག་པོ་རྒྱ་མེད་ཆེ་སྟོན་ཐོག་  
བཟང་པོ་འོང་བ་ལ། བདག་པོ་བརྗེས་པའི་ཆེ་ཕྱི་མའི་རིང་ལ་མི་འོང་བ་དང་། བྱ་པོ་རྒྱ་བྱ་ཡང་  
དང་པོར་སྒྲེ་པོའི་རྒྱ་འགྲུལ་མང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་པ་མང་པོ་འོང་བ་ལ། ཕྱིས་བདག་པོ་གཞན་  
གཅིག་ལ་གྲུ་པོ་དེའི་བདག་པོ་བྱུང་ན་རྒྱར་གྱི་དེ་འདྲ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྒྱ་བྱ་ནི། བདག་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་  
ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པ་རྒྱ་བྱའོ། ། མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལལ་

ཆེར་བསྐྱུ་བ་དང་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་སྐྱུ་རྩུང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ཐུན་པ་དང་།  
 སྤྲ་མའི་ནི། ས་ཕྱོགས་འབར་འབྱར་དང་ཕྱང་སྤྱོད་དང་མཐོ་དམའ་དང་བསྐྱོད་དཀའ་  
 བ་དང་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་སྐྱུ་རྩུང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ཐུན་པ་དང་། དག་རྒྱུ་བ་  
 པོའི་ནི། ས་ཕྱོགས་སྤོང་དུ་མ་དང་ཆེར་མ་དང་དོ་དང་གསེག་མ་དང་གྱུ་མོ་མང་བ་  
 དང་རྒྱུ་བ་པ་དང་མདངས་མི་སྐྱུ་མ་པ་དང་འབབ་རྒྱ་དང་མཆོད་དང་སྤྱོད་ཀ་མེད་པ་དང་  
 རྒྱུ་མ་ས་དང་ཆུ་སྤོ་སྤོ་བྱ་ཆུ་ཅན་དང་དགོན་དུང་སྤོ་གྲོག་པོ་ཕྱུ་རྒྱས་དང་ཐ་ཆད་དང་གཤེད་  
 ཁ་དང་ཐིག་པ་ཅན་གྱི་ས་གཞི་དང་འཛིགས་པའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ཐུན་པ་དང་། ཆིག་  
 ཀྱལ་བའི་ནི། འབྲས་བུའི་རྫོན་གིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་འཆགས་པ་དུས་མིན་པར་ཡང་  
 འབྲས་བུ་འཆགས་པ་དང་དུས་སྐུ་མི་འཆགས་པ་དང་མ་སྤྲོན་པ་སྤྲོན་པར་སྤྱང་བ་དང་  
 ར་བ་མི་བཏན་པ་དང་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་ཀྱན་དགའ་ར་བའམ་ནགས་ཆལ་ལམ་  
 རྫོང་བུ་ཉམས་དགའ་བ་མི་མང་བ་དང་འཛིགས་པའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ཐུན་པ་དང་།  
 བརྒྱུ་མེམས་ཀྱི་ནི། སྤུན་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་དུས་ཆོགས་དང་  
 རྒྱ་བ་དང་ཞག་རེ་རེ་ཡང་ཉམས་གིང་འབྲི་ལ་འཕེལ་བ་ནི་མིན་པ་དང་། གནོད་མེམས་  
 ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འབྲུག་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་དམག་  
 ཆོགས་ལས་འབྲུག་ལོང་མང་བ་དང་སེང་གེ་དང་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱལ་གདུག་  
 དང་ཐིག་པ་དང་སྤྲོན་གྱི་མེ་སྤྲོན་གྱི་མེ་ཞེས་པ་འདི་ད་རྒྱའི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་འདི་ན་བར་སོང་བ་ལ་  
 ས་གཞི་ལ་རས་སྤོན་པོ་འདིང་ང་དལ་བུས་བདུངས་གིང་རྒྱ་འཛོར་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱར་ཉམས་གཏོད་  
 པས་ན་བ་ནས་བྱུང་བའི་གདམ་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལྟངས་འབྱུང་བའི་སྐབས་སྐྱོན་གྱི་མེ་ཞེས་གསུངས་  
 པས་སྤོ་མ་ཡིན་གསུངས། མང་བ་དང་གནོད་སྤྲོན་གདུག་པ་དང་ཆོམ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་  
 མང་བ་དང་། ལོག་རྒྱའི་ནི། སྤོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་གསེར་ཁ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་

ཁྲུང་ས་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དག་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་དང་སྤྱག་  
བསྐལ་བ་དག་མཆོག་དྲུག་ཙམ་དང་བདེ་བར་སྤྲང་བ་དང་སྤྱིར་འཁོར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་  
ལས་བསྐྱོག་པའི་གནས་དང་ཤུ་ཤུ་མཐོ་རིམ་གྱི་ཉེ་བར་འཛེབ་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་  
རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྱབས་མེད་པར་འགྱུར་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་གཞན་  
དོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལའང་གནང་བའི་སྤྱབས་མེད་དོ། །

དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་དང་འབྲས་  
བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཡུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་གཙོ་དང་སྤྱི་གས་བཅུ་མ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་ལ་གནས་པར་  
མི་འགྱུར་བས་མི་དགེ་བཅུ་དངོས་ཟེན་ནས་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟན་ཏེ་སྤྱིར་བའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ཤིང་  
བསྐྱམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་འཛོལ་དགོས་པས་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་དཀར་པོའི་  
ལས་གསུམ་ལྟ་བུའི་དེ་བོ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱི་གཙོ་དང་པ་དང་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་དང་ལོག་པར་  
གཡེམ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྟན་པས་དེ་དག་  
ཡང་དག་པར་སྤྱི་མ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དང་བསྐྱམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་  
ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྱར་ཏེ་བྱང་  
པར་ནི་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་  
གསུངས་པས་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་རྟམས་ཅི་རིགས་པར་  
སྤྱར་ཏེ། སྤྱི་གཙོ་དང་སྤྱིར་བའི་ལས་ལམ་ལ་མཆོན་ན། གཞི་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་  
ནོ། །བསམ་པ་ནི། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྤྱིར་བར་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་  
གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་  
བསྐྱམས་པ་ཚུགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །རྒྱལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲས་བྱ་ལ་གསྲིམ་དུ་བཤད་པ་དང་། མཆོག་ཡང་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྟེན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་པའི་ཆུ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆར་སྒྲེའོ། །ཆུ་མ་ཐུན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་ཚྷག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །དོན་བ་བརྩ་པོ་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པས་སྤྱི་ལམ་ཉམས་སྦྱང་བྱ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ནི། ས་བརྩ་བ་ལས་ནི། བརྩ་པོ་འདི་དག་འཁོར་བས་སྒྲག་ནས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་སྟིང་པོ་ཐ་མའི་ཆེ་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་བརྩན་པའི་སྤྱི་རྩེས་སྦྱ་འབྲངས་ནས་བདོག་མེད་དོན་གས་པའི་རྣམ་པ་བསྟོམས་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འགྲུབ་པོ། །ཡང་བརྩ་པོ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་སྟིང་པོ་ཐ་མའི་ཆེ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ཅིང་སྟེ་ཆོས་བརྩན་པ་ལ་མ་ཆོས་པར་རང་ཉིད་འཆང་བྱ་བར་ཉེ་རིང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་སྦྱངས་ན་ནི་རང་རྒྱལ་བ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡིང་བརྩ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་སྦྱ་ཆེ་བ་དེ་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་སྟེ་དེ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རྟོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པས་སྦྱངས་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལམ་བརྩ་ཆོན་གཉིས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྩུ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རབ་དྲ་དེ་བ་གཞན་བརྟན་པ་ལ། འཕེན་ཚྭ་གས་དང་། དེས་  
 མ་དེས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོག་མར་གང་སྤྱིན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དག་མི་དག་གཉིས་ཀྱི་  
 འཕེན་ཚྭ་གས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དེ་བ་དང་། སུ་བཞི་བཙེ་ཚུལ་དང་། འཕེན་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ལས་  
 གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དྲ་འཕེན་བཤད་པ་བཞི་ལས། འོ་པོ་འཕེན་ཚྭ་གས་ཀྱི་དེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་  
 འཕེན་པའི་ལས་ནི་དག་བ་དང་། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དག་བ་ཡིན་ལ་ཚྭ་གས་  
 རྩེད་ལ་དེས་པ་མེད་དེ་བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཆང་  
 བ་དང་མདོག་མི་སྟག་པ་དང་ཆེ་བྱང་བ་དང་། ཅད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་སོགས་ནི་  
 མི་དག་བས་ཤེད་ལ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་སུམ་ཚོགས་  
 བ་ཡོད་པ་ནི་དག་བས་ཤེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཕེན་ཤེད་དག་བས་འཕངས་  
 པ་ལ། ཚྭ་གས་ཤེད་ཀྱང་དག་བས་ཚྭ་གས་པ་དང་མི་དག་བས་ཚྭ་གས་པ་གཉིས་དང་།  
 འཕེན་ཤེད་མི་དག་བས་འཕངས་པ་ལ་ཚྭ་གས་ཤེད་མི་དག་བས་ཚྭ་གས་པ་དང་དག་བས་  
 ཚྭ་གས་པ་གཉིས་ཏེ་སྤྲ་བཞི་ལོ། །གསུམ་པ་འཕེན་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། ཀྱན་ལས་བདུས་  
 ལས། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་སྤྲ་མཐོ་བདེ་འགྲོ་དང་ཕྱི་མོས་ངན་འགྲོར་  
 སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་བར་ཤེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་  
 པ་ནི་ལོས་གང་གིས་འཕངས་བྱའི་འགྲོ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར་པོ་འཕེན་པོར་ཤེད་  
 པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་བར་ཤེད་པ་ནི་ལོས་གང་གིས་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱེས་ཟེན་པ་ན་  
 རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པོར་ཤེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲི་  
 པོ་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་  
 པ་ནི། མཛོད་ལས། ལོས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་ཚྭ་གས་  
 ཤེད་པ་དྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཀྱི་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ།





འབྲིག་གམ་བཟགས་གསུང་། གང་ལྟར་ན་འང་ངག་གི་ཉེས་པ་ལྟ་བུའི་ལས་སྟོབས་ཐུན་གཅིག་ཉིད་  
 གྱི་བྱེད་པས་ངན་འགྲོའི་ལུས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེའི་ཆོ་འཕེན་  
 བྱེད་ཀྱི་ལས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་ལས་དང་པོ་དེས་ལུས་  
 དང་པོ་གྲུབ་ཅིང་ཉེན་དེ་ལ་ལས་ཟུ་མ་དེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ནམ་སྐུལ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱས་  
 ནས་ལས་ཐྱི་མ་ཐྱི་མ་བསགས་ནས་ལུས་ཐྱི་མ་ཐྱི་མ་འཕེན་ཟེར་དགོས་སམ་ཟེར་བཤད་པ་ལྟར་གང་  
 བདེ་བཟགས་ལ་བྱེད་གསུང་།

གཉིས་པ་ངེས་མ་ངེས་ལ་བྱས་བསགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་  
 དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངེས་མ་ངེས་གྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་  
 པར་དང་། དེ་གཉིས་སུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། རྟག་མ་ལ་སྒྲིར་ཚུལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། མྱོང་  
 བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། མྱོང་བར་འགྱུར་  
 བར་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།  
 མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། མ་བསགས་  
 པ་གང་ཡིན་པའོ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །**གཉིས་པ་ནི།** བྱས་པ་དང་བསགས་  
 པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་བསམས་པ་འཇམ་བསམས་  
 ནས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཁྲིས་དང་།  
 བསགས་པའི་ལས་ནི་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ལམ་དུ་བྱས་  
 པ་དང་མ་ཤེས་པར་བྱས་པ་དང་བསམས་བཞིན་མིན་པར་བྱས་པ་དང་དག་པོ་མིན་  
 ལ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་པར་བྱས་པ་དང་ནོར་བར་བྱས་པ་དང་བརྟེན་པས་བྱས་པ་དང་  
 མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་དང་འགྲོད་པས་  
 བསལ་བ་དང་གཉེན་པོས་བསལ་བ་སྟེ། ལས་རྣམ་པ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་

པའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པའོ། །མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་པོ་ཇི་སྟེ་བརྟན་  
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་མུ་བཞིར་གསུངས་པའི་བྱས་ལ་བསགས་པ་  
 དང་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་གཉིས་སྟེང་ངེས་སོ། །བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི་སྟེང་བར་མ་ངེས་པའི་  
 ལས་དང་། མ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི་གོ་སྟོན་པོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱས་པ་ནི་ཀུན་སྟོང་  
 ལྟར་ལུས་ངག་གང་རུང་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུའོ། །བསགས་པ་ནི་ལས་བརྒྱུ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་  
 ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་སེ། མདོར་ན་བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི་ཀུན་སྟོང་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་  
 འགྱུར་ཞིང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ལྟར་དུ་སྦྱོར་བ་བཅུ་མས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ཅིང་ལུས་ངག་  
 གང་རུང་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་འཛིག་ལ་འདིར་བརྟན་པའི་བརྒྱུ་པོ་ནི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་  
 ལས་ཡིན་ནོ། །གཞན་གོ་སྟོན་། །གསྲུ་མ་པ་ལ་མུ་བཞི་ལས་དང་པོ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི། གཏན་  
 ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར་ཡང་མུ་བཞི་བཤད་དེ། སློག་གཅོད་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི་  
 མི་མཁའ་པས་བྱས་པ་དང་། འདི་མི་ཁས་མོངས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མི་མཁའ་པས་བྱས་པ་ནི་ཐར་  
 རྩེ་བར་བཤད་པས་མ་བསགས་པར་མི་འོང་བས་སྟོད་ལམ་མི་མཁའ་པ་འཕམ་པོ་མ་གཟོ་བས་སློག་གཅོད་  
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་མི་ལམ་ན་བྱས་པ་དང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་  
 གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་ལན་ཅིག་ཁོན་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཀྱང་འགྲོད་  
 པ་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སེམས་དྲག་པོས་བཅོམ་ནས་སྟོང་པའི་སྡོམ་པ་བྱངས་ནས་  
 བྱེན་དུ་སྤྲུལ་མེར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་མ་བསྐྱེད་པར་འཛིག་ནེན་པའི་ཆགས་བྲལ་  
 གྱིས་ས་པོན་ཉམས་སྤང་པ་དང་འཛིག་ནེན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ལམ་གྱིས་ས་པོན་  
 ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །གཉིས་པ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི། སློག་ཆགས་བསད་  
 པའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ་སློག་ནི་མ་བཅད་པའོ། །  
 འདི་མཐར་ལུས་ངག་དུ་མ་བྱོན་ཡང་ཀུན་སྟོང་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བརྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རྩེ་བར་

བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་པ་ལ་ཐིག་པ་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་  
མ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་འདྲེས་ཆེས་གསུམ་ཆང་བའི་སྒྲིན་སྒྲིག་བཅད་  
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཞི་པ་མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་ནི་གསུམ་པ་དེ་མ་གཏོགས་  
པའོ། །བཞི་པ་སྒྲིག་མ་ལ་སྒྲུར་ཚུལ་ནི་མ་བྱིན་ལེན་ནས་ངག་ཀྱལ་པའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་  
དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་གཉིས་པ་  
བསྒྲིགས་ལ་མ་བྱས་པ་མེད་ཅིང་ལྷ་དང་པོ་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་  
བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིག་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མྱོང་  
པར་ངེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིག་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།  
དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་ནི། ལས་  
དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆེ་འདི་ལྷ་  
མི་ལྷ་གཉིས་དང་། སན་སེམས་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་མནར་  
སེམས་དང་དད་པ་གཉིས་དང་། ས་མ་སོགས་ལ་ཕན་གནོད་གཉིས་དང་། བརྒྱད་དེ། ལུས་  
དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱིད་པ་ལ་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པ་སེམས་ཉི་མེ་དགེ་བ་ཆེ་འདིར་  
མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ལ་མི་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པ་སེམས་ཉི་མེ་དགེ་བའོ། །དེ་  
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་ཕན་སེམས་ཤས་  
ཆེ་བ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་དང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་  
དང་དེ་དག་ལ་དད་པ་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་ཕ་མ་དང་  
སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་འབྲུ་ཞིང་བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་བསམ་པ་སེམས་ཉི་མེ་  
དགེ་བ་ཆེ་འདིར་མྱོང་ལ་སྒྲུར་ཕན་འདོགས་པས་བྱས་པ་གཞོ་བའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་

བས་ནི་དགེ་བ་ཆོ་འདི་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།  
 གནིས་པ་སྤྱོས་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོ་གནིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བའོ། །གསྐྱམ་  
 པ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོ་གསྐྱམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་སྒྲིན་པར་  
 འགྱུར་བའོ། །གསྐྱམ་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་གང་སྒྲིན་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་མང་  
 པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཚུ་ལ་ནི། ལས་གང་སྒྲིན་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིན་ནོ། རྒྱེ་  
 ཡང་མཉམ་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིན་ནོ། དེ་ཡང་  
 འདྲ་ན་གང་གོམས་པ་གས་ཆེ་བ་དེའོ། དེ་ཡང་འདྲ་ན་ཐོག་མར་བྱས་པ་དེ་སྒྲིན་ལ་  
 སྒྲིན་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་དུ། ལས་མངོན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འབྲས་  
 བུ་འབྲིན་ཚུ་ལ་ནི་དེའི་ནང་ནས། རྒྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་  
 གང་། སྒྲིན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། རྒྱེ་མ་རྒྱེ་མ་རྒྱམ་སྒྲིན་འགྱུར། ཞེས་བྲངས་  
 པ་སྟར་རོ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་ཉོ་བས། དཔེའི་སྒྲིན་ནས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་པོ་ཆེན་  
 པོའི་ཤན་ས་ལྟ་བུ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་མོགས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཉོར་འདྲ་  
 བུ་ཞིག་བྱང་ན། ཁོ་དབང་ཆེ་བས་སྒྲིན་ལ་སྒྲོལ་དགོས་ལགས། དེ་དང་དབང་ཆེ་རྒྱུད་ན་ཤན་  
 གཏོང་ཁ་རང་དུ་མ་སྤྱོད་ན་མི་འོང་བས་གཏོང་ཁ་རང་དུ་གང་ཉི་བ་དེ་སྒྲོལ་བ་དང་། གཏོང་ཁ་  
 ཡོད་པ་འདྲ་ན་མཉམ་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་དེ་སྒྲོལ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ན་དང་  
 པོ་ནས་སྒྲོལ་བའང་སྟོན་ཞུ་འབུལ་སྤྱོད་པ་དེ་སྒྲོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

གནིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བསམ་པ་ལ་གནིས་པ་སྤྱོད་དང་པོ་རྟེན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱུ་  
 དགོས་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་མོད་ཀྱང་རྟེན་མ་མཁུན་  
 བསྐྱུ་བ་པའི་རྟེན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གྲུབ་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་  
 མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྐྱུ་བ་བར་བྱའོ། །མ་ཐུན་པའི་ཡུལ་དེ་བསྐྱུ་བ་པའི་གནས་སྤྱོས་བུ་དམ་

པ་དེ་གྲོགས། བསོད་ནམས་དེ་རྒྱ། ལེགས་སྒྲིན་ནི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ཐུ་མ་དག་གསུངས།  
 གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ འདི་ལ་གསུམ། ཞེས་པ་དོག་ནས་འབྲུང་བའི་བརྒྱད་པ་འདི་  
 མ་མེད་ངོ་པོ། མམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན། མམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་བརྒྱད་པ་དེའི་  
 བྱེད་ལས། མམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུའོ། ཞེས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་གང་ལས་འབྲུང་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་  
 བརྒྱད་ལས། ཆེ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྡོན་གྱི་འཕེན་པས་ཆེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་  
 འཕངས་པ་ལྟར་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའོ། །ཁ་དོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ཁ་  
 དོག་དང་དབྱེ་བས་ལེགས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བལྟ་  
 བ་སྟུག་ལ་ཁུ་ཞེང་གཤམ་པས་མཛེས་པའོ། །རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། འཛིག་  
 རྟེན་པས་བཀྱར་ཞིང་གྲགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོ་ནམས་སྤྱུ་སྤྱེས་པའོ། །དབང་སྟུག་  
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཛིངས་ཆེ་  
 བ་དང་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། ཆོག་བཙུན་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་བསྐྱུ་བའི་  
 ཡིད་བདན་དུ་རྩང་ལ་རྩྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ཆད་མར་འོས་པས་སེམས་  
 ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ནི། སྒྲིན་  
 པ་ལ་དཔའ་བའམ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་གྲགས་པ་དང་  
 སྒྲིན་པ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་སྤྱོད་པོའི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་མཆོད་གནས་སྤྱུ་གྱར་པའོ། །སྤྱེས་  
 པ་ནི་དེ་ནི། སོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་  
 མཐུས་ རིང་གཞན་གྱི་ལས་དང་བྱ་བ་དག་གིས་ངལ་དུ་བ་རྒྱུང་བའི་ རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ་  
 རྒྱུང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་འདིའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་བཆེ་བའོ། །འདྲི་སྒྲར་རང་  
 ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་བྱ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཆབས་སུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་ད་དུང་ཡང་ངས་གང་  
 བྱས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ་སྒྲམ་དུ་རང་ཉིད་སྤྱོད་བཆེ་བའོ། །དེ་ཡང་། བདེ་འགྱོར་གནས་པ་ནི་དང་

པོའ། །ལུས་ནི་གཉིས་པོའ། །སྤྱི་བཞི་གསུམ་པོའ། །ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་ནི་  
བཞི་པོའ། །ལྔ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆད་མའོ། །དྲུག་པ་ནི་དེའི་གྲགས་པོའ། །བདུན་  
པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཐུ་དང་ཐུན་  
པོའ། །

**གཉིས་པོ་** རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་  
གྱི་དོན་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་པར་བྱེད་པོའ། །གཉིས་  
པ་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ལ། དེའི་ཆོག་མཉན་པ་དང་  
བྱ་བར་སེམས་པོའ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱབ་བོའ། །བཞི་  
པ་ནི། སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ། **ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱོད་དྲུ་རུང་པའི་** སྤྱོད་  
པར་བྱེད་པོའ། །ལྔ་པ་ནི། ཉན་པར་སྐྱ་བ་དང་དོན་སྤྱོད་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་  
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པོའ། །དྲུག་པ་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ཡན་བདགས་པས་བྱས་པ་གཞེ་ཞིང་ལྟར་དུ་བསྟོ་བ་ཉན་པོའ། །བདུན་  
པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་འདུན་པ་དང་ཚུལ་བས་བྱ་བ་ཙུལ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་ཤེས་བྱ་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ལ་གཞན་  
ཡང་འཁོར་དུ་མི་འཛིགས་པ་ **སྟོབས་པ་ཆེ་བ་** དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རྩྭ་ཅིག་  
འགོ་བའམ་སྐྱ་བའམ་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་དཔེན་པར་གནས་པ་ལ་བསྐྱོག་པ་དང་གོགས་  
བྱེད་པ་མེད་པོའ། །**བྱུང་མེད་ནི་གཅིག་ཕྱར་དཔེན་པར་གནས་མི་རྣམས་སོ།** །བརྒྱད་པ་ནི། རང་  
དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོ་ཞིང་སྤྱོ་བྱགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་  
རྟོག་པའི་སྟོབས་ **ནི་སྤྱོ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་སྤོང་གསུམ་བརྒྱམས་ཏེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕྲུག་**  
**རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་།** འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་དམ་བཙའ་

བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནིད་ཀྱི་སྒྲོབས་སྒྲོབ་ནས་མངོན་པར་གེས་པ་ལྟར་པའོ། །

གསྒྲུམ་པ་ནམ་མེན་གྱི་རྒྱ་ལོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆོ་བ་དང་སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་འཆོ་བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསོད་སར་ཆུད་པ་ལེགས་བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སྲོག་གིས་ཡན་བཏགས་ཤིང་། །སྲོག་ཆགས་འཆོ་བ་ལས་ཐོག་བས། །ཆེ་རིང་བ་ནི་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སྟན་པ། །སྟན་ནི་རབ་དུ་བྱིན་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་པོང་བ་དབྱིག་སོགས་གྱིས། །འཆོ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་གོས་གསར་པ་སྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྒྱན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད། །ཕྱག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་རབ་དུ་བཤད། །དེ་ཆོ་འདིར་གཞན་གྱི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཡུན་ཆོགས་གང་ལའང་ཕྱག་དོག་མ་བྱས་པར་དགའ་བ་བསྟོམ་པས་ཕྱི་མར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་བྱེད་ཀྱང་ཁོ་མ་ཐེ་ན་མི་ཡོང་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཐོབ་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་པོའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱན་ཏུར་གྱས་པར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྲང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེན་པ་དང་མི་སྦྲང་ཡང་ཡན་འདོགས་པ་དང་རྟུག་བསྐལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྟེན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྦྲང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དུག་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་ཆོགས་བསྐྱབ་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། །དེའི་རྒྱར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁན་སྒྲོབ་དང་རྒྱ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །པདྱན་པ་ནི། རྣམས་

པའི་ཡིན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་  
 སུ་བལྟ་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་བརྒྱེད་པ་དང་པོའི་དབང་  
 པོ་གཙོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་  
 པའི་མདོ་ལས། མཆོད་རྟེན་ལ་དོ་ཐལ་བྱགས་པ་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་  
 སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོད་པའི་བྱེད་ཐུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་གསུངས། གཞན་གྱིས་གཏན་  
 མི་རྒྱས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྟོམས་པས་རྒྱས་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་  
 བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་སྟེར་བའོ། །ཤུམ་ཉམས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའང་མེས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་  
 བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་གིས་བྱེད་པའོ། །

**གཉིས་པ་ནི།** རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་གསུམ་དང་ཐུན་མོན་རྣམ་པར་སྟོན་པ་རྣམས་  
 ལུ་བྱ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གསུམ་ལ་མེས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་ལ་བརྟེན་  
 པ་གཉིས་ནི། རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པ་ནི་  
 རྣམ་སྟོན་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྣམས་བྲག་པའོ། །  
 གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་པར་རབ་འབྱེང་ཐ་གསུམ་མཐོང་ན་ཕྱག་  
 དོག་དང་འགྲན་པ་དང་བརྟན་པ་སྤངས་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་དེ་དག་ལྟར་  
 མ་རྒྱས་ན་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་པ་  
 ལ་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་རྣམས་བྲག་པའོ། །  
 གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡང་དག་པར་མ་སྤངས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། སྤངས་  
 པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་པ་བརྟོན་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱེད་  
 པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་དེ་གཉིས་ཉིད་འབྲས་  
 བུ་མང་ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འབྲུག་པའོ། །**འཕྲིན་པོ་དེ་ལུ་བྱ་བྱང་བྱེད་**



པའི་རྒྱ་གསུམ་ནི་བསམས་པ་དག་པ་རྒྱུར་བ་དག་པ་གཉིས་དང་ཞིང་དག་པ་ནི་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་དང་  
འདྲ་བས་བྱང་མར་དེ་རྩར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་  
བྱང་མ་ནས་གསུངས་པ་ལ་འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་ནས་བཤད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་བསམས་ནས་འདུག་ཞོག་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་།  
བྱང་པར་དུ་སྒྲོབས་བཞིས་སྤྱང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལྷ་ཉིན་མཆན་ཀླན་དུ་བསྒྲོམ་པའི་  
ཆོ་སྤྱོད་རྒྱལ་དང་། ལས་འབྲས་བསྒྲོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ནས་ངེས་རྒྱལ་དང་། རྩོང་ཉིད་  
ལས་འབྲས་སུ་འཆར་རྒྱལ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་མ་བསམས་ན་ཤེས་ལོ་ཅམ་གྱིས་མི་ཕན་པ་དང་།  
དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བཅགས་རྒྱལ་དང་། དེ་རྩར་བསམས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ཞོག་རྒྱལ་དང་། འཕྲལ་  
དུ་བདེ་བ་རྩར་སྤྱང་ལ་འབྲེལ་ན་ཕྱགས་སུ་གཞིད་རྒྱལ་དང་། དམས་པ་གོང་མའི་གསུང་བཞིན་རིགས་  
པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འདུག་ལས། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱག་  
བསྐལ་འབྱུང་། །བོར་ནི་ངེས་ཤིང་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དེས་གང་བར་འདུག་པས། དེ་ལས་ཐའོས་  
ངི་རྩར་བྱས་ན་ངེས་པར་ཐར་ཞེས། ཁོང་དྲུག་མོང་བ་རྩར་ཉིན་མཆན་རྟག་དུ་བདག་  
གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་  
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་ནི་དེ་ལྷ་མོས་པའི་འདྲུན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ལ་མོས་  
པའོས་འདུན་པ་དེའི་ཡང་རྩ་བ་ནི་དོད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་ཁྱེད་པའི་དུས་རྟག་དུ་ནི། །ལོས་  
དཀར་ནག་གི་རྩ་མོ་རྩ་མོ་འབྲས་བྱ་བསམས་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྒྲོམས་  
པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩར། དཀར་ནག་གི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་  
ནས་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྤྱོད། འདི་ཤིན་  
དུ་ཞོག་དུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་ཆེས་རྩེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ངེས་པ་རྩེད་དཀའ་བ་  
ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྩོང་ཉིད་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོ་རུས། །ནན་

རྣམ་ཐབས་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་གསུང་དོ། །

གནིས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ན་རྣམ་པའི་སྐུ་ལ་ནི། དེ་ལོ་པའི་སྐུ་  
 པ་རྟེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལས་པས་དེའི་སྐུ་ལ་  
 རྟེན་དེ་ཡང་ཉིད་པའི་འཛིན་སྐུ་ལོ་ལས། རྒྱ་པ་སྐར་མར་བཅས་པ་རྒྱ་གི་གནས་  
 རས་སོ་ལ་རྒྱུང་ཞིང་། རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྤང་ཐུན་  
 གི་རྒྱ་གོང་ཞིག་པ་རྣམས་ཞིག་ལ། རྣམས་མཁའ་ཁམས་ནི་སོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམས་  
 པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཨ་སྤྱིད་ན་མི་སྤྱིད་མོད་གལ་ཏེ་དེ་དག་སྤྱིད་པར་གྱུར་ཀྱང་། སངས་  
 རྒྱུ་པ་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཀྱིང་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། འབྲས་བུ་གསུང་མི་སྤྱིད་ཅེས་  
 བདག་སྐུ་པ་མཐའ་བཟུང་རྣམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་  
 ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱར་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མེན་གྱི་པའི་སྐུ་པ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་  
 གང་ལ་ཡང་སྐུ་པ་བ་དགུས་པའི་པའི་སྐུ་པ་མི་རྟེན་དོ། རི་ཡང་ལས་འབྲས་རྟེན་པའི་མདོ་  
 རྣམས་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རྒྱ་མི་བཞིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དུ་དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་  
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གཞན་མ་གསུང་བར་པའི་དོན་རྒྱ་མི་བཞིན་པར་བཟུང་དོ། །  
 གསུམ་པ་རྟེན་ཉིད་ལས་འབྲས་སུ་འཆར་སྐུ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་པའི་སྐུ་པ་རྟེན་པ་སྤྱང་  
 ཟེར་ནས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་པའི་སྐུ་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་བཅེ་བཅེ་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་གོ་  
 བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མོང་བ་སྟེ། རྒྱ་གོང་པོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཉིད་ལོགས་པར་གོན་ནི་  
 རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གོང་པོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐུ་པ་ཅམ་  
 གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་པའི་སྐུ་པ་སྟེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་  
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་རྒྱ་མ་ཐུ་བྱར་སྟེ། རྒྱ་གོང་པོ་འདྲ་ཞིང་། །  
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་གོང་པོ་རྒྱ་པ་དེ་རྒྱ་པར་སྤང་ཡང་རྒྱ་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། །

དྲི་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བེ་ནས་འཇིག་  
 རྟེན་པ་རོལ་ དྲི་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྦྱེས་པ་ དྲི་ཤེད་བུ་ཞེས་སྟགས་མཛད་  
 ལས་མེད་གི་ནམ་གུངས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ ཞེས་པས་གང་ཟག་  
 གི་བདག་མེད་བརྟན་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། །དེ་གི་མི་དགའི་ལས་རྣམས་བྱས་  
 པ་མེད་ པའི་མ་གྲུས་པ་དང་ཤད་པར་ ཡོང་མི་འགྱུར་དེ། །རྒྱ་དཀར་ནག་ཇི་ ལྷོར་ཡིན་  
 པ་བཞིན་ དྲི་འབྲས་བུ་ བདེ་སྤྱི་མི་སོར་ སྒྲིན་པར་བྱེད། །པའི་རྩོད་པ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་  
 རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གཅིག་ཤོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་འདི་བཟང་པོ་  
 རྟེན་ །པའི་དེ་ དུས་བས་མངོན་སུམ་དུ་ མཐོང་དཀའ་ཀླུལ་བ་ ཁོ་ནི་འདི་ མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་  
 ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལས་འབྲས་ལ་མ་བསམས་ན་ཤེས་ལོ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་  
 ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་  
 སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོ་གཅོད་ཀྱི། ཐོག་མར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་  
 ལ་མི་མཁས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་  
 སྒོ་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཞུས་པ་ལས། ལྷའི་བདག་པོ། ཞེས་པོས་ནས། བྱང་  
 རྒྱུ་མེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་  
 སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་ཇི་ལྟར་  
 གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྟུང་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་  
 རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་པ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་ཐོག་མར་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རང་རོ་  
 འབྱོད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱ་

འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་དང་བསྐྱན་པ་ན་ཡེ་མ་མཐུན། འདིར་འོ་སྐྱལ་འཁྲུགས།  
 དེས་ན་ཡེ་མི་ཐར། ལས་འབྲས་དང་བསྐྱན་ནས་མཐུན་ནས་མི་མཐུན་བཏུ་བ་ཡིན།  
 ཆོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཞུས་དག་བྱས་ཅན་མཐུན་པ་ཡེ་མེད་མ་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་  
 ནས་དེ་ལྟར་རིག་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་མངའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ས་  
 ལས། དེ་གི་སྤྱོད་ཞིག་བདག་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་ཆུང་བ་བྱང་བས་བྱིས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་བཅོམ་  
 ལུན་འདས་ཀྱིས་འདི་གསུངས་པ། བྱིས་པ་གང་ཞིག རྩེ་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཆོས་དང་བསྐྱན་པའི་  
 ཆོ་མ་མཐུན་པ་ན་རང་ཉིད་བྱིས་པའི་ཞེས། ཆོས་དྲིང་མི་མཐུན་པའི་ཐ་མལ་བར་ངོ་ཤེས་པ་  
 དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོས་དང་བསྐྱན་ཅན་རོ་ཁྲར་བ་  
 ལྟར་རྒྱབ་བསྐྱེལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཆོས་པ་དང་མཁས་པ་བཅུན་གྱི་ཡང་ཅེར་རེ་ན་བྱིས་པའི་  
 ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་མངའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་  
 དྲིང་མི་མཐུན་པའི་ཐ་མལ་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ནི་མཁས་པ་འོ་སྐྱེལ་དུ་སེམས་པ། དེ་ནི་  
 བྱིས་པ་འི་ནང་གི་ཐ་གལ་ཞེས་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། མ་ཐ་ན་འང་ཆོས་ལ་  
 རྩེ་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཆོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྩེ་མཁས་  
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་རེ་བའི་ཤེད་དཔེ་སྟེ་སྒྲོ་བྱིང་བར་སོམ་མམ་བཅད་དོན་བྱང་བར་སོམ་  
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤེད་ཅེས་པ་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེད་ལས་སྦྱེས་དང་ཤེད་  
 བདག་གི་ཤེད་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་དོགས་བྱེད་ལས། མ་ན་ས་ཤེད་ཅན་དང་། མ་རུ་  
 ངོ་ཤེས་སྦྱེས་སམ་ཤེད་བྱ་རང་ཉིད་དང་བམ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་དང་མ་ན་ཡིད་  
 ཀྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པར་བཤད། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་སྐྱོན་ལ་ཅང་མི་ཤེས་པས་ན་སེམས་ཅན་སོགས་  
 དང་། དེ་སྐོགས་ལ་བས་ཤེད་ཅན་ནས་ཤེད་བྱའི་བར་བཏགས་པར་གདགས་པ་དང་། ལུང་ལས་  
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་དངོས་གཞིར་བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བས་ཞེས་བཅད་འཁོའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་

ཅིང་། སའི་དངོས་གཞི་ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱང་  
 ལ་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་ལོ་སྟུང་ནས་སེམས་ཅན་ནས་ཤིང་བྱའི་བར་མིང་བཏགས་  
 པས་ན་ཡིད་དང་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་བདེའོ་དོན་སྤྱད་པར་སོམ་ཞེས་པའི་  
 དོན་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། ཆོག་སྤྱི་བཤད་སྤྱི་བཏགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གིས་  
 ཞེས་སོ། །**སོམ་གཞིག་** ཅེས་པ་འདིར་རྩ་བའི་པར་ཡིག་ལ་སོ་དང་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོག་མེད་  
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་གཅིག་དང་། སོ་དང་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོག་ཡོད་པའི་དབང་  
 དུ་བྱས་པའི་བཤད་སྟེ་ལ་གཅིག་དང་བཅས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མཆན་བྱ་འགོད་ལུགས་འདི་  
 བྱེ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤིད་དཔེ་སོ་ཞེས་པ་ཤིད་ཆེ་པ་དང་། མ་གཞི་གཅེས་  
 པ་མ་བསམ་ཞེས་པ་འམ་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་འང་ཆོས་ལ་ཤིད་ཆེ་མ་བྱེད་  
 ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཡང་སོམ་ཞེས་པའི་འབྲུ་མཛད་ནས་ལུགས་འདིའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་སོམ་  
 གཞིག་ཅེས་འདོན། བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་ཆོས་ལ་ཤིད་དཔེ་སོ་མ་གཞིག་གསུངས་ཞེས་སྟོན་  
 ནས། ཤིད་དཔེ་སོ་ཞེས་པ་ཤིད་ཆེ་དང་། མ་གཞིག་ཅེས་པ་མ་བསམས་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་ཤིད་ཆེ་  
 མ་བསམས་པ་དེ་མ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ནམ་ **གསུང་ངོ་།** །དགེ་བཤེས་ལམ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་  
 རིམ་ལས། འཕྲང་བྱང་ཅ་ན་ཆོས་ཡོ་ཞར་ལ་བཞག་ནས། དེ་ནས་དད་པ་ཅན་དང་མཁས་བརྩན་  
 བཟང་པོར་རེ་སྟེ། བྱིས་པ་མཁས་པར་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བར་  
 འགྲོ་གསུངས་མ་ཐུན་ཡང་དང་དང་ཆོས་མ་མཐུན་ཞེས་ཞེ་ཐག་པས་ཤེས་ན་མཁས་པར་འོང་སྟེ། གང་  
 གིས་བྱིས་པ་བྱིས་ཉིད་རིག་ །དེ་ལ་དེར་འཛིན་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་མཁས་བརྩན་  
 གྱི་ཆོལ་འཛིག་པ་སྤྱིད་ཀྱི་ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ནི་དོན་ལ་ཤིད་མ་བྱེ་བ་འོ་སྟེ་ལ་ཡོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་  
 པ་འདི་སྒྲ་མ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ཞེས་པ་འདི་མཆན་དཀྱས་མ་མིན་གསུངས།  
 པོ་དོ་བ་ཡང་སྟེས་རབས་ཀྱི་འདི་དྲངས་ནས་རྒྱུད་ལ་བཏག་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཇི་

སྒྲུབ་དུ། **དཔེར་ན་**ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། །རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་  
 རྒྱ་རོལ་འབྲམ་ཡང་རིང་། །ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང་། །**དཔེ་དེ་མཆིན་**  
**དུ་སྒྲུབ་པ་**ལམ་པའི་ཤེས་རྒྱུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བླ་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། ལམ་པ་རང་ཅག་དང་ཆོས་གཉིས་དཔེ་དེ་དག་དང་འབྲ་བར། བར་ན་འགྲུངས་  
 ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་བྱང་མེས་ས་རྒྱ་བས་བྲམ་ཟེ་  
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་ཁྱེར་འོངས་པ་ཞིག་ལ་སྤང་སྤྱོད་ལུལ་ནས་སྤངས་པའི་ཆོས་སོ། །  
**རྒྱལ་སྤྱོད་ཤེས་སུ་ཏེ་མའི་བྱ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཞི་གསུངས་པའི་བཞི་པ་འང་འདི་ཡིན་ནོ། །**སྤྱོད་  
 ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། **རྒྱ་མཚོ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་**ཏེག་གེས་པ་ཞིག་གིས་  
 བཏགས་ན་རེ་ཞིག་ལ་བྱ་གྲུ་ཐུབ་ལ་བཏང་བ་ལྟར་ཆོས་དང་ཐེ་རིང་སོང་བ་ཞིག་འོང་  
 གསུང་རོ། །

**དུག་པོ་**དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྤྲོག་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་  
 པ་པོའི་ལེན་ལས། **རྒྱལ་པོ་**ཞེས་པས་ནས་ ཁྱོད་ནི་སྤྲོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །**དེ་ཅིའི་**  
**ཕྱིར་ཞེ་ནི།** རྒྱུ་པོ་ཀྱན་ལ་སྤྲོག་ནི་རབ་དུ་ཡངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཆེ་བསྐྱུང་སུ་འདོད་  
 པས། །**དངོས་སུ་སྤྲོག་མི་གཅོད་པར་མ་ཟད་**ཡིད་ཀྱི་དགྲ་ལའང་ རྩེ་དྲོད་པོར་ཀྱན་སྤོང་འགྲུ་  
 པའི་སྐབས་ནས་ སྤྲོག་གཅོད་མི་བསམ་སོ། །**སྤྲོ་འགོག་པོར་གྱིས།** ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
 མི་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་གཞན་ཡང་སྤྲོ་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནམས་ལ་ཀྱན་སྤོང་གི་  
 བསམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བར་ བསམ་པོའམ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ སྤོམ་སེམས་ཀྱན་དུ་བརྟེན།  
**སྤྱོད་པོའམ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་**གོམས་པར་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོད་རླུང་གི་དུས་སུ་ཡང་ཡང་སེམས་  
 པ་ ལན་མང་དུ་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ལས་མ་ལོག་ན་སྤྲོག་བསྐྱལ་མི་འདོད་བཞིན་  
 དུ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་པ་འབྲུལ་དུ་བདེ་བ་སྒྲར་སྒྲར་ལ་འབྲུལ་ན་སྤྱགས་སུ་གཞོན་ཚུ་ཡི། དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་  
 དུ་ཆུང་ཟད་བདེ་བར་སྒྲར་ཡང་འབྲུལ་བུ་སྒྲིན་པའི་ཆོན་མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་  
 ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བརྟེན་དགོས་པའི་ལས་ནམས་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། རྣམ་  
 སྒྲིན་གྱིང་པའི་ཆོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་ནམས་  
 ནི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཆོམས་ལས། འདིའི་རྒྱུད་གཞི་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁྱུང་ཀྱི་  
 ཞིང་ག་ཤེགས་པ་ན་ཉ་པ་ཞིག་གིས་ཉ་མང་པོ་གསོད་པ་གཟིགས་ཏེ། ཉ་པ་ཁྱོད་ལ་གང་འཇིགས་པ་  
 ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས། གོ་ཏེ་མ་བདག་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འཇིགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསོལ་པས་འོ་ན་ཁྱོད་  
 གྱིས་གཞན་སྤྱག་བསྐལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་བྱས་པས་རང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། ཞེས་  
 གསུངས་པ། ཁྱོད་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་། ཁྱོད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་མི་སྤྱག་  
 པོ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་ཡོད་ན། །མངོན་སུམ་དག་གམ་སྒྲིག་ཏུ་འང་རུང་། །སྤྱིག་  
 པ་ཅན་གྱི་ལས་མི་བྱ་ རྟེ། །གལ་ཏེ་སྤྱིག་པའི་ལས་ རྟེར་བྱས་སམ། །ཁྱིས་ བྱེད་ཀྱང་  
 རུང་སྟེ་ཁྱོད་གྱིས་ནི། །དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིང་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་མལ་ནས་ ཀོག་  
 ཅས་ལངས་ཏེ་བྱོས་བྱས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ དེ་ལས་ནི་ཐར་མི་འགྱུར། །  
 དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གང་དུ་གནས་ན་ལས་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྤྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་  
 མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྒྲར་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་  
 ཞུགས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོར་ལ་མོངས་པའི་བྱིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུང་དུ་དྲག།  
 བདེག་ཉིད་ལ་དབྱ་བཞིན་ དུ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །ལམ་ གོང་ཞིག་ བྱིས་པ་ཡིས་  
 འབྲས་བུ་ཆོ་ པོར་འགྱུར་པའི། །སྤྱིག་ཅན་ལས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ལྡོད་ནི་གིན་དུ་  
 མི་རིགས་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་མཁས་པས་ནི་ལས་ གང་དག་བྱས་པར་གདུང་འགྱུར་  
 ཞིང་། །མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་དུ་བཞིན་དུ། །རྣམ་སྒྲིན་ མི་རྩེད་པ་ མོ་མོར་བརྟེན་

དགོས་པ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་མ་བྱས་ན་ལེགས། །གང་ཞིག་བྱས་ན་མི་གདུང་ཞིང་།  
 དག་འཁྱིང་ཡིད་ནི་བདེ་བ་ཡིས། །རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་པོང་སོ་སོར་བརྟེན་པར་ལྷོར་བ་ཡི།  
 ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །ཏེ་དྲོད་པོའི་རྩ་མཆན་ནི། རྩུལ་པོའི་ཁབ་ན་གནས་བརྟན་  
 ལྷ་པོའི་བྱའི་ཐད་དུ་ཡི་དྲགས་ཤིག་འོངས་ནས་སྐྱས་པ་ནི། འཕགས་པ་བདག་ནི་རྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་  
 གྱི་ཆོང་པར་ལྷར་ཏེ། སེར་སྒྲ་དང་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པའི་དབང་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲིགས་སྦྱོང་  
 པའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་སོ་བདག་ཅག་གི་ཏེ་དུ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་  
 སྲོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བཤོས་གསོལ་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་ན་དེ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆར་སྐྱས་ཏེ་དེའི་  
 དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ཇུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། བདག་ཏིད་བདེ་བར་འདོད་པའི་  
 སྤུར། །དེ་སྦྱོང་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། རོད་ཅིང་བགྱམས་པར་སྤྲིན་པའི་ལས་བྱས་པའི།  
 སྤྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱག་པ་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་དག །དུ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར།  
 ཞེས་དང་། སྤྲིན་པོའི་ལས་ཀྱིས་འཕུལ་དུ་བྱས་མ་ཐོག་ངེས་པར་ནི། །མཆོན་བཞིན་  
 གཅོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲོས་བྱ་འགྲོ་བ་བཟོང་བར་ཅིར་འགྱུར་  
 དག །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་མཛོན་པར་འགྱུར། །རི་རྩེར་མཛོན་ན། མཉན་ཡོད་ན་  
 ཆོང་དཔོན་ཀློགས་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་དད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དོ་ཆ་མི་ཤེས་སོ། །གསུམ་  
 པ་ནི་སྤྲིན་ལ་སྦྱོད་དོ། །བཞི་པ་ནི་སེར་སྒྲ་ཆེའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་དག་དུ་བསམ་པ་འདི་རྩ་བུ་སྐྱེས་  
 ཏེ་ནམ་ཞིག་བདག་ཅག་མཐོ་རིམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱབ་སྤེལ་མཐོ་རིམ་ཐོབ་ནས་དེའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱོང་  
 བར་བྱའོ། །ཞེས་བསམས་ནས་སྤོན་པའི་ཐད་དུ་སྤྲིན་པ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་འདི་རྩར་གསུངས་པ། འགྲོ་  
 བ་གང་དུ་སྤྲིན་ལས་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །རྩྭ་ཕུང་ཆ་བ་སོ་སོར་བརྟེན་དགོས་  
 པ་ཡི། །རྩྭ་སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འཕྲངས་པའི་རན་སོང་གི་འགྲོ་བ་དག །འདི་རྣམས་ཤི་འཕྲོས་  
 རས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་ཤེས་པར་ཏེ་མཛོན་དུ་འགྱུར། །ཅེས་དང་། སྤྲིན་པའི་ལས་



བྱས་པས་བྱེད་མཁན་རང་ཉིད་འཕྲུང་པ་ནི་དཔེར་ན་ལྷགས་ལས་གཡའ་ནི་ལངས་པོར་གྱུར་  
 པ་ནི། །གཡའ་ལངས་པ་དེས་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ཟེ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་དོར་  
 ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པོར་བྱས་པ་ཡིས། །རང་གི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་  
 རང་ཉིད་རན་འགྱོར་འགྱོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱུད་པ་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་བཞིན་མཛད་རིགས་  
 པ་ནི། སྤ་རྒྱུང་བ་ལ་ཁམ་ལུང་པས། རྩང་རེའི་དགེ་བཤེས་རྩོན་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་  
 ན་གཡེ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ་ད་རྩ་འི་མཁུས་པ་འདི་ཀུན་དེ་ལ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་  
 རྩོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། ཁྱིམ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སྤྱུ་རྒྱུང་དཀའ་འམ་རྩམ་གསུངས་  
 པས་སྤ་རྒྱུང་བ་ཡང་དེ་ཚུག་ལགས་གསུང་བ་དང་དགེ་བཤེས་རྩོན་པའི་ཞལ་ནས། རྩོ་  
 བོ་པ་ཞེས་བོས་ནས་སྤྱིང་ཁམ་ཆེར་མི་རུང་ཉེན་འབྲེལ་འདི་སྤ་གསུང་བ་དང་སྤ་རྒྱུང་  
 བའི་ཞལ་ནས་ང་ནི་ཀས་ཁར་ལས་འབྲས་རྩོན་པའི་མཛད་སྤྱུན་ལ་ཁ་ལྷན་གྱིས་  
 འཇིག་སོང་གསུང་བ་དང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱོན་ཅི་  
 བྱུང་ཡང་སྤོགས་རན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་འདས་བར་ལས་འདི་བྱས་པས་  
 འདིར་སྤྱེས་བྱ་བ་ག་རྟག་གསུངས། རྩམ་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ལ་  
 གདའ་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་ས་བཞིས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷོ་མི་རྩམ་པར་མི་བཞག་པར་རྩོན་པ་བྱགས་  
 རྩེ་ཅན་གྱི་གསུང་རྩར་ཐབས་སྤ་རྩོགས་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་དང་། རྒྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། རྩོགས་པ་  
 རྩོད་ས་བཞིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། འདག་ཚུལ་ཅོད་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཐོག་མ་ནས་མ་  
 གོས་པར་འབད་ཚུལ་དང་། ཉམས་སྤྱུ་ལེན་དགོས་པའི་དཔེ་དང་། གང་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཉམས་  
 སྤྱུ་རྒྱུང་དགོས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩ་བར་བསྐྱགས་ཉེ་ལས་འབྲས་གཅེས་པར་གདམས་པ་དང་  
 བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་རྩར་ཉེས་སྤྱིད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་

པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྐྱམ་པར་  
བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་  
པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི། རྟོན་  
པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ།

གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོན་པ་བཞི་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་  
པོ་ནི། རྟོན་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་རྟོན་པ་བཞིས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།  
བྱམས་པ་ ཞེས་པོས་ནས་རང་དོན་མཐར་ཐུག་རྒྱན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་  
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ གཞིན་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་  
བཞི་དང་ཐུན་ཅན་རྟོན་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་  
གང་ཞེ་ན་འདི་རྩ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲེན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་  
ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ཐོག་པ་དང་། རྟོན་གྱི་རྟོན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།  
བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞོན་ཀུན་ན་མ་དེས་  
པ་རྩ་ཅི་རྩོས། རྟོན་པ་ཐུག་དག་རྟོན་པ་བཞི་པོ་འདི་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ་རྟོན་པ་རྟོན་པ་སྦྱོང་བ་དང་།  
མ་རྟོན་པ་མི་བསྟེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕྱོད་པ་བསྟེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྟེད་པའོ།  
དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲེན་པའི་རྟོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྦྱར་བསྟེད་པ་དང་། གཉེན་  
པོ་ཁྱད་པར་བཟེ་བྱས་ཏུ་བསྟེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་རྟོན་པ་དང་། གཉིས་  
པ་ནི་རྟོན་གྱི་རྟོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོན་པ་མ་རྟོན་པ་མི་བསྟེད་པ་ནི། ཉེས་པ་ལས་སྤར་བསྟོག་  
པའི་རྟོན་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲེན་པའི་རྟོན་པ་གྱིས་རྟོན་པའི་འཕྲོ་ཆད་པར་བྱེད།  
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་རྟོན་པ་གྱིས་རྟོན་པ་ཉམས་དམའ་བར་བྱེད། ཉེས་པ་ལས་སྤར་བསྟོག་པའི་  
རྟོན་པ་གྱིས་རྟོན་པ་ཅུང་པ་ནས་འདོན་པར་བྱེད། རྟོན་གྱི་རྟོན་པ་གྱིས་རྟོན་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་

སྟོབས་པར་བྱེད་ཅེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཉམས་སྤྱེལ་བྱེད་ཚུལ་ དེ་ལ་སྟོབས་ དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ སྦྱར་ བྱས་པ་ལ་འགྱུར་པ་མང་བ་ ཡིན་ཏེ། འདི་སྟེ་བ་ལ་ མི་དགེ་བའི་ རྣམ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ རྟེན་རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་ འབྲས་ དྲུག་སུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཆོ་ནི་གསེར་འོད་དམ་ པའི་བཤགས་པ་ རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པའང་ཡིད་པ་ དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལཱའི་སྟོན་པ་ཀྱི་ བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད། །

གཉིས་པ་ སྟོབས་གཉིས་པ་ གཉེན་པོ་ཀྱིན་ཏུ་སྟོད་པ་ ལ་དྲུག་ལས་ བྱང་པོ་ མདོ་སྡེ་ ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཆོག་ལེན་པ་དང་ དོན་ འཛིན་ པ་དང་ རྟེན་གསུམ་བཟུང་ ཆོག་པ་ ཆོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ལུང་པར་བྱེད་པ་ སོགས་སོ། །དགེ་སྦྱང་ དཔལ་བྱིན་ཞེས་པས་བསོད་སྟོན་པ་ལ་བྱིན་པ་གཟུགས་བཟང་བ་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ཆགས་ཏེ་དེ་ དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ནས་བྱིན་པ་བདག་བསད་པ་ལ་འགྱུར་དེ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་ ལ་སྡོག་པ་སྟོང་དུ་བྱིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟང་པ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལ་རྟོག་ཏུ་བརྟག་པས་སེམས་ ཡང་དག་པར་མཐོང་བས་ལྟང་བ་དག་སྟེ། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །གཉིས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི་ བྱང་ཐག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ ཅིང་ རྒྱུ་གཞན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ ཐོས་བསམ་སྦོམ་གསུམ་ ཀྱིས་འདུག་ཅིང་ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྟོ་བར་པོའོ། །ཞེས་ གསུངས་པ་ལྟར་གདོད་མ་ནས་ རྒྱུ་གཞན་གྱིས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པོའོ། །སྟེག་པའི་འཁོར་ གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྟེག་པ་སྟོང་པའི་མཆོག་སྟེ། བསོད་ནམས་རྒྱུང་དུས་ཆོས་ འདི་ལ། བཅོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། བཅོམ་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། བྱིད་པ་དུལ་པོར་

བྱེད་པར་འགྱུར། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞུ་མ་པ་ བཟུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ ལོ་ཐེག་པ་  
 འདག་པའི་མཆན་མ་བྱུང་གི་པར་དུ་བྱ་བ་དང་། དག་པའི་དཔེ་དང་མཆན་མ་གཉིས། དང་པོ་  
 མི་དེ་ ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས། ❶ སོ་སོའི་གཞུང་ལས་  
 འབྱུང་བའི་❶ ཆོག་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པའོ། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྲིམ་པ་ལས། དཔེ་རྟོག་  
 སོ་ག་འི་དུས་སུ་ནགས་ལོ་མེ་མཆེད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། ཆེད་དུ་མ་བསྒྲིམས་བཞིན་དུ་  
 རྩོད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ ཆང་ཆིང་ཀུན་བསྟེག་པ་ ལྟར། གཞུངས་ཐུགས་ཟབ་མོ་སོགས་  
 བཟུངས་བཞིན་གྱི་ མེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ རྒྱུང་གིས་སྤར། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་སྤྲོ་  
 ཆེར་བསྐྱོད་པ་འི་མེ་ལྷེས་ཐེག་པ་བསྟེག། ཅེས་དང་གཞན་ཡང་དཔེར་ན་ ཇི་ལྟར་གངས་  
 ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། གཞུངས་ན་གཟི་བཞིན་མི་བཟོད་འདུ་བ་བཞིན། ཚུལ་  
 བྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཞི་རྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ བཟུངས་བཞིན་གྱིས། གཞུངས་ན་ཐེག་  
 པའི་གངས་ཀྱང་ ལྟར་དུ་ ཟད་པར་འགྱུར། ཁྲིམ་དང་། གཞིན་ཡང་དཔེར་ན་ ལུན་ནག་  
 ཐུག་ལ་མར་མེ་ཐུང་བ་ཡིས། ལུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོར་བས་  
 རྩོང་ནས་བསགས་པའི་ཐེག་པའི་ལུན། བཟུངས་བཞིན་མར་མེས་ལྟར་དུ་སེལ་བར་  
 བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། འདི་དག་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དགོས་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་ངེས་  
 པ་དངས་པ་གལ་ཆེད། རྟེ་ཡང་ཐེག་པ་བྱུང་བའི་མཆན་མ་མཐོང་བ་དེ་མིན་དུ་བཟུངས་  
 བཞིན་བྱའོ། གཉིས་པ་ མཆན་མོ་ནི་ཆི་ལམ་ན་ཟས་ངན་པ་སྒྲགས་པ་དང་ཞོ་དང་འོ་  
 མ་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་སྒྲགས་པ་ གཉིས་ཀྱི་ དང་ཉི་མ་དང་ཆུ་བ་ མཐོང་བ་དང་  
 རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་ ལུས་སམ་གོས་ལ་ མེ་འབར་བ་དང་མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་  
 པ་དང་དགེ་སྦྱོང་དང་དགེ་སྦྱོང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། ཅན་དན་དཀར་དམར་

❶ ཆོག་འདི་དག་ཞོལ་པར་ན་མི་འདུག །

ག་བྱར་གྱི་ཤིང་པ་རྒྱུ་ལོང་པོ་འབྲས་བྱ་ཅན་དང་། འོ་མ་འབྲུང་པའི་ཤིང་དང་སྒྲུང་པོ་དང་  
 ཁྱུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེང་གའི་བྱི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྒྲིང་དྲུ་འཛེག་པ་དང་ཆོས་ཉན་  
 པ་མིས་པ་ཡིན་པར་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །གཙོ་བོ་ནི་ཉན་མོངས་པ་  
 ཆུང་དྲུ་མོང་པ་དང་། གླ་མ་དཀོན་མཆོག་དང་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེ་ཆེ། ཆོས་ལ་སྒྲོ་  
 རེ་འཁྱོར་མོང་པ་ནི་དྲགས་ཡང་དག་པ་ཡིན། མི་ལམ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་ཉན་ཡོད་པེ་དྲར་ཡང་ཆོ་  
 འབྲུལ་ཆེ་གསུངས། བཞི་པ་སྐྱ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱུང་ཤས་སོགས་མ་ཡིན་པར་སངས་  
 རྒྱུལ་ལ་དད་པ་རྟེན་ནས་སྐྱ་གཟུགས་བྱེད་པའོ། །དཔྱད་བཟང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། གཙང་  
 ཞིང་དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དག་དྲུ་ནི། །བྱེ་མའམ་ནི་འཛིམ་པ་ལས་བྱས་པའི། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་  
 ཉན་རིང་བསྐལ་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞིག་པ་རྒྱུང་ཕྱིར་དྲག་དྲུ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་པ་  
 མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམས་པ་སྐྱ་  
 ཆོགས་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་མཆན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་སྐྱུས་ཆེན་  
 པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་པའོ། །འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བདུས་སྐྱ་དངོས་སྐྱ་  
 བྱང་བ་ཅམ་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དམིགས་ནས་དགེ་ཅེ་གང་བྱས་  
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

གསྐྱུམ་པ་ནི། རྟོགས་གསུམ་པ་ ཉེས་པ་ལས་རྟོག་པ་ལ་རྟོགས་དངོས་པམ་ཡོན་དང་བཅས་  
 པ་དང་། ཞེ་ཐག་བས་རྟོམ་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ཕྱི་རྟེན་ཡང་  
 དག་པར་རྟོམ་པ་སྟེ་འདིས་ནི་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་  
 ཉན་མོངས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱས་པ། བྱེད་དྲུ་བརྒྱག་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྟོན་  
 ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།  
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་རྟོམ་སེམས་མེད་པའི་བཞགས་པ་ཆོག་ཅམ་དྲུ་འཁྱོ་བ་ལ་དགོངས་

ནས་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་མམ། ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པར་འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་  
 ནས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་  
 ཡང་སྡུམ་ལ་ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་ཡོད་ན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་དང་  
 རྒྱགས་ཀྱིས་འོང་བ་ལས་སྦྱོབས་དང་པོ་ནམ་པོར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྦྱོབས་ལ་རག་ལས་སོ། །  
 དེསྟན་ཤིག་པ་བཤགས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྡུམ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱི་མ་ལ་སྡོམ་སེམས་གཉིས་མེད་  
 མི་རུང་བ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་ཅིང་དེ་ཡང་སྦྱོབས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་  
 འདི་གཉིས་ཡིན་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱོལ། །

སྦྱོབས་བཞི་པ་ལྟ་དངོས་དང་སྦྱོབས་བཞིར་ཤིག་པའི་གཉེན་པོ་ཆང་རྩུལ་གཉིས། དང་  
 པོ་ནི། སྦྱོབས་འགྲོ་དང་བྱང་རྩུལ་གྱི་སེམས་བསྡོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་  
 རྩུལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་ཤིག་པ་སྦྱོང་པའི་སྡོམ་སྡོམ་ཆོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། གཉེན་  
 པོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་སྦྱོབས་བཞི་ཆང་པའོ། །རྩུགས་ལས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་  
 ཁྱད་དེ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འཇོགས་ལྟ་སྦྱོབ་པའི་ལག་གི་རྩམ་པ་ཅན་བསྡོམ་པ་དང་། དག་པུ་ཤིག་པ་  
 དུད་ཁྱད་དང་སོལ་ཁྱེས་གསུ་རྩམ་པ་དང་། དག་བྱེད་རྩུལ་པའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱང་བདུད་བཅིང་རྩུ་རྩུ་སོགས་ཀྱི་རྩམ་པར་བསྡོམས་ནས་འབྱུང་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་  
 ངོ་པོ་གཉེན་པོ་སྦྱོབས་བཞི་ཆང་བ་ལས་མ་འདས་པའོ། །

བཞི་པ་འདག་རྩུལ་ཅོད་སྤངས་དང་བཅས་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྦྱོང་མཁན་དང་གཉེན་  
 པོ་རྩོགས་མ་རྩོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདག་རྩུལ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་སྡོམ་ཆོགས་ཡོད་རྩུལ་ནི། ཤིག་པ་  
 འདག་ལུགས་ནི་ངན་འགྲོ་སྤྱུག་བསྡུལ་ཆེན་པོར་སྦྱེ་བའི་རྩུ་རྩམས་སྤྱུག་བསྡུལ་རྒྱུང་  
 བར་སྦྱེ་བའི་རྩུར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྦྱེས་ཀྱང་དེའི་སྤྱུག་བསྡུལ་མི་སྦྱོང་བའམ།  
 ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཅམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩུ་རྩུ་རིང་

པོར་སྤྱོད་དགོས་པ་ན་མས་ཡུན་ཐུང་དུ་འཇུག་མྱོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་  
ཡང་སྤྱོད་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྩེ་གསུམ་མ་རྩེ་གསུམ་དང་ལྷགས་  
དག་མི་དག་དང་རྒྱན་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་  
པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པོ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་ཅ་བ་ནས་འདག་ཚུལ་ནི། མདོ་སྤྱོད་དང་འདུལ་བ་ནས།  
ལས་ན་མས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་བ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོབས་  
བཞིའི་གཉེན་པོ་བསྟོན་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤད་  
པ་ལྟར་སྤྱངས་ན་ནི་སྤྱོད་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་  
ལས། འདི་ལྟར་གང་དག་གཉེན་པོའི་སྟོན་སྟེན་ རྩྱུང་ཟད་འཕེལ་དུ་ཉེ་བ་ན་ རྩྱུང་ཉིད་རྩྱུང་  
ཟད་འགྲེལ་པ་ ལྷོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ གཉེན་པོའི་སྟོན་སྟེན་ཆེར་འཕེལ་ནས་སྟོབས་  
དང་ལྷན་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྩེ་གསུམ་པ་ན་ སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཉེན་པོས། རྩྱུང་ཉིད་གཏན་  
ཟད་པར་ འགྱུར་བའི་སྟོབས་སོགས་སྤྱིད་པ་ ས་ཁྲིལ་པ་ ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་གསེར་གྱི་གཡའ་  
ལ་སོགས་པ་ དྲིང་པོར་སྤྱོད་པ་རྩྱུང་ཟད་བྱས་པ་ན་རྩྱུང་ཟད་དག་པར་འགྱུར་དུ་རྩྱུང་བས་མཐར་  
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩེ་གསུམ་པ་ན་གཡའ་ཡང་གཏན་ཟད་པར་འགྱུར་དུ་རྩྱུང་བ་ བཞིན་ནོ། །དམ་  
པའི་ཆོས་ཀྱི་ རྟོ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ སྤྱིལ་པ་ལ་སོགས་པ་ སྟོབས་ཆེན་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་རི་རྒྱུད་  
དུ་བཤད་པའི་ གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྩེ་གསུམ་པ་ན་རྩྱུང་ཉིད་གཏན་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་ ཆོས་ཅན་  
ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ སྤྱིལ་དག་འདི་ཡིས་ རིགས་པས་རྩེ་གསུམ་སྟེན་སྟེན་ དེས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་  
བ་ལ་སོགས་པ་ སྤྱོད་པའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པར་ གཉེན་པོས་ ཟད་པར་འགྱུར་བ་ ར་གྲུབ་པ་  
ཡིན་ནོ། །

གསྟོན་པ་ངེས་པའི་སྤྱིལ་པ་འདག་ཀྱང་ངེས་པ་ངེས་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་དང་མི་འགལ་བ་ནི། རྩེ་

པ་ལ་ཁོ་ན་རེ་འོ་ན་མདོ་ལས། གང་ཡང་ལས་ནམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུང་མི་  
 ཟེ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ ཆུང་ཟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ལས་ཡོད་པར་ གསུངས་པ་ དྲང་འགལ་  
 ལོ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཤྱགས་བསྟོམ་པ་མེད་ན་ རྣམ་སྟེན་  
 ཆུང་ཟེ་མི་སྲིད་པར་ངེས་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ རྣམ་སྟེན་པ་དག་  
 བཞེད་པ་དེ་ལྟ་ཕྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་འི་ལྷོང་མང་པོ་དང་ ཡོང་འགལ་  
 བར་འགྱུར་རོ། །བྱོམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ་འོ་ན་རྣམ་སྟེན་ཚུང་ངེས་ཀྱི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་  
 ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ་རྣམ་སྟེན་ ངེས་པར་ཚུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ རྣམ་བྱས་ལ་བསགས་པའི་  
 ལས་ལྟ་བུ་གཉེན་པོ་མ་བསྟོམ་ན་རྣམ་སྟེན་ཚུང་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ ཟེ་ནི་  
 པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚུང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་  
 བསྟོམ་ན་རྣམ་སྟེན་ཚུང་བར་མ་ངེས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། ཚུང་  
 ངེས་ཀྱི་ལས་ནི་གཉེན་པོ་མ་བསྟོམ་ན་རྣམ་སྟེན་ཚུང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཚུང་བར་ མ་ངེས་པར་  
 གསུངས་པ་འི་ལས་ ནི་གཉེན་པོའི་ཤྱགས་མ་བསྟོམས་སུ་བློན་ཀྱང་ རྣམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་  
 གུ་འབྱེན་པར་མ་ངེས་པས་ འབྲས་བྱ་རེས་འགའ་བཞིན་ལས་ཡིན་པར་ངེས་པར་ རྣམ་ཤེས་  
 པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཚུང་མཁའ་རྣམས་ཆུང་དྲས་ལས་གཏན་ནས་མ་དག་ཀྱང་གང་དག་པ་དེའི་རྣམ་སྟེན་  
 ཉམས་སྟངས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱེན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤགས་པ་དང་བསྟུམས་  
 པ་ལ་སྟགས་པས་རྣམ་སྟེན་འབྱེན་པའི་རྣམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྟེན་གཞན་  
 དང་ཐུད་ཀྱང་རྣམ་སྟེན་འབྱེན་པར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟར་སྟེས་པ་དང་ཁོང་  
 ཁྱོས་དག་ཅུ་བཅོམ་པ་ལའང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གང་  
 གི་ཆེ་དགེ་བ་ཡང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་དང་གཞོད་སེམས་ སྟགས་ཀྱིས་ བཅོམ་པས་ ཉམས་པར་



གུར་པ་འམ་མི་དག་པ་ཡང་སྤྲོད་པ་སྟེ་སྒྲིལ་པ་འབྱུང་མེས་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་  
 མི་གསོང་བར་འཆགས་པ་ལ་སྟོགས་པ་མདོར་ནི་སྟོབས་པའི་ཆར་བའི་གཉེན་པོས་བཅོམ་  
 པོས་སྟོབས་ཉམས་པར་གུར་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཡིད་པོ་སྟེ་དེ་དང་མཉམ་དུ་  
 ཟེལ་གྱིང་དོག་པ་དང་མི་དག་པའི་ལོས་དེ་དག་ནི་རང་གི་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་ས་  
 པོན་གྱི་རྩས་པ་གཉེན་པོས་ཉམས་པར་བྱས་པས་ནི་དེའི་ཕྱིར། དགོ་མི་དག་གིང་ལས་  
 འབྲས་བུ་པོད་སྟུག་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། “ཁྱོད་རང་གི་  
 གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པ་ན་རང་ཉིད་ཅུང་ཟད་འབྱུང་དུ་ཅུང་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན་  
 ན་རང་གི་གཉེན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རང་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཟད་པའི་སྟོབས་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་  
 ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་ཁྱོད་གནས་པ་ལ་གོགས་ཀྱིས་པའི་གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པ་ན་ཁྱོད་  
 གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཞོན་ཅིང་ཅུང་ཟད་ཟད་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཁྱོད་གནས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོགས་  
 པ་ཅུང་ཟད་མེ་མེད་པ་འམ་མ་ཆར་བ་ས་གྱིང་ཁྱོད་ལ་གཞོན་ཅིང་ཁྱོད་གནས་པ་ལས་དུས་གྱུང་  
 གཞན་མི་གནས་པ་ཉིད་དུ་འམ་ཟད་པར་གྱུར་ན་སྟེ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། “དེ་ལྟར་ཉམས་པར་  
 ཁྱེད་རྩས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་མཆན་ཡང་ཆོས་སྤང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ན་ཅུ་བ་  
 བས་ཤིན་དུ་འབྲིན་ཅིང་ཟད་པའི་སྟོབས་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། གཉེན་པོས་  
 རྟོག་པ་བཅོམ་ཆུལ་ལ་ཅུ་བ་ནས་ཟད་པར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བཅོམ་ཆུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།  
 དེ་སྐད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་  
 ཆོ་སྤྲོ་མ་ངན་འབྱུང་སྟུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་བར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་  
 ཀྱི་སྟེ་པོ་འདི་ལ་རྣམ་སྟོན་རྒྱུ་དུ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བོ་ཞིན་དུ་  
 གཞན་ཡང་སྤྲོ་མར་ངན་འབྱུར་འབྱོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ། གཉེན་པོས་བཅོམ་པས་འདིས་  
 ནི་ཆེ་འདྲིར་སྟུག་བསྐལ་རྒྱུ་དུ་མགོ་བོ་ཆ་བཅོམ་དུ་འགྱུར། ཞེས་གྱུང་འབྱུང་རོ། །ཞེས་

ཡུངས་དང་སྤྱར་བ་ལ་ཁོན་རེ། འོན་ཆེ་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསམ་ཆེན་པོ་མུང་བར་འགྱུར་  
 པའི་ལམས་གཉེན་པོའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་  
 ཡུལ་ལུས་ཀྱང་མི་དགེ་པའི་ནམ་སྤྱིན་ཅ་བ་ནས་དག་པ་མི་འགལ་ཚུ་ལ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་འདིར་མགོ་  
 བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ལྷོ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅ་བ་ནས་སྤྱང་བ་ལྷོ་  
 བཅོམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་རྩི་ཡིན་ཏེ་མི་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ་རྒྱག་པའི་ལས་  
 དེ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉེན་པོས་མི་བཅོམ་པར་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་མུང་དཀོས་  
 པ་བྱུང་ན་དཔུལ་པའི་སྤྱག་བསམ་པ་མི་དྲུག་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་མུང་བར་འགྱུར་བ་དཀོས་ཀྱི་  
 ཡིན་པ་ལས། གཉེན་པོ་གང་དག་གིས་སྒོ་བས་ཀྱིས་ལས་དེའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་དེའི་  
 དཔུལ་པའི་སྤྱག་བསམ་པ་ཡུལ་ལུས་ཅམ་ཡང་ནམས་སུ་མུང་བར་མ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལྷོ་  
 ཤེས་འབྲས་བུ་མིན་དུ་ཅ་བ་ནས་སྤྱང་བ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན། ཏེ་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་ཡང་ཆེ་འདིར་  
 མགོ་བོ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་འབྲས་བུ་ཅམ་ལས་འདི་ལ་སྤྱང་བས་ལྷོ་ཤེས་འབྲས་  
 བུ་ཡེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་ཡིན་ཞེས་སོ། །དྲྀག་པ་སྒོ་བས་བཞིས་  
 རྒྱག་པའི་ས་བོན་གཞིམ་པའི་གཉེན་པོ་མ་བྱས་ཀྱང་ནམས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པའི་ཚུ་ལ་  
 རྩོད་ཏེ་ནོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་མ་རྩེད་ཀྱང་འགལ་ཀྱིན་ཀྱིས་ནམས་  
 སྤྱད་པས་ཀྱིན་གཞན་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་  
 ལ་མང་པོ་སྤྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་སྒོ་བས་བཞིས་རྒྱག་  
 པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནམ་སྤྱིན་རེ་ཞིག་རྒྱང་བ་མཐིངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་  
 པ་མིན་ཏེ། དེས་དེའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བའི་  
 ས་བོན་སྤྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་  
 རྩོད་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་དགེ་བ་འཛོམས་པའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མ་

བསྐྱུངས་ན་ཁྱར་འབྲས་ཕ་ཅ་བནས་འཛོམས་པ་ ལྟར་གསུངས་པས། ཐུན་ཆོད་མི་འབྱུང་  
པའི་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་ཅིང་ ལྟར་བསགས་ཀྱི་ མི་དགེ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བཅོན་དགོས་  
སོ། ༥

པོ་དྲན་པ་ནི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པའི་ཞ་ཡོང་སོགས་མ་ཚོག་ཀྱང་དེས་པའི་ལས་ཀྱང་གཏན་ནས་སྦྱོང་ཚུ་ལ་  
ཀྱི་ཅོང་པ་སྦྱོང་ཚུ་བཞི། འོ་ན་གཉེན་པོ་སྤྲོ་བས་བཞི་ལྟ་བུས་སྦྱངས་ན། བིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་དང་ལྟར་  
པའི་ལས་ཀྱང་གཏན་སྦྱོང་བར་རྒྱས་ན་ མདོ་ལོས་ སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་  
མ་གཏོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་དམུས་ཡོང་  
དང་ཞ་པོ་སོགས་ཆེ་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱིས་འདིར་འཕངས་ཤིང་འཕངས་པ་ལྟར་ རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་ཟིན་  
པའི་ཆེ་ན་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་སྦྱང་དཀའ་ལ། ཆེ་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཀྱང་ད་ལྟ་  
ལ་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་སྐབས་ཡིན་ན་སྒྲོག་པར་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་  
ལྟར་གསུངས་པས་སྦྱོན་མེད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོས་བཅོམ་  
ན་ རྟོག་པ་སྤྲོ་བས་ཆེ་བ་ཡང་ བིན་ཏུ་ ཅོ་བནས་ ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཅི་འཕྲིར་བཅོམ་  
ཞིན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་ སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཞེས་པ་  
བསྟན་ཞེ་ན་དེ་ནི་དམུས་ཡོང་དང་མིག་གཅིག་པ་དང་ཞ་པོ་དང་འཕྲང་པོ་དང་སྐྱགས་  
པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་འདི་པོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་དང་དེའི་རྒྱ་བསྐྱེད་  
རྣམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་སྐབས་ ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།  
རྒྱ་མཆན་ གང་གི་ཕྱིར་ན་ རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་  
དམུས་ཡོང་སོགས་གྲུབ་ཟིན་པ་ ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ གཉེན་པོ་སྤྲོ་བས་བསྐྱེད་པས་ ཡོངས་  
སྤྱོད་པར་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རི་རྩོན་ཡང་འབྲས་བུ་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་ ལྟར་གྱུར་

པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྨོན་སེམས་པས་མངོན་པར་བདུ་བྱས་ཤིང་པལྱེགས་པ་འི་ལས་  
ནི་མིང་གི་པོ་རྒྱ་ལ་མཆོན་ན་ནི་ལས་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཉེད་འཁོར་པོ་ཐོབ་ཅིང་  
སྒྲིམ་པ་ན་ཡིང་ས་སྒྲ་བྱད་པར་བལྟར་བ་ཤི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་རི་རྩར་ན་སོར་མོའི་  
སྤང་བ་སྤྲོད་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཡིང་ས་བ་པས་ད་པ་དང་མ་སྒྲིམ་དམ་སྤྲོད་པ་ལྟོང་ས་  
པ་དང་སྤྲ་ཀ་སྤྲོད་པས་དང་ཡིན་ནི་དང་བདུ་པས་ཕ་གསོད་པ་དང་ཆོས་བྱེད་ལྟ་  
ངན་མེད་ཆོ་སྤྲོད་ལི་གདུམ་པོ་སྤྲོད་པས་དུ་གསལ་པའི་སྤྲིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞིན་པོ་  
པས་སྤྲོད་པ་པས་སྤྲོད་པ་པས་དུ་གསལ་པའི་སྤྲིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞིན་པོ་།

དུང་པ་ཐོན་པུར་གི་མ་ངེས་པ་སྤར་ཚུལ་ནི། གལ་ནེ་མ་སྐྱེས་དག་དང་མ་གསོད་  
 པ་དག་ལ་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་སེམས་པ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡིད་པའིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་  
 པར་མ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བའི་དེར་མ་མཉམ་མེད་པ་དག་དུ་སྐྱེས་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་  
 དེའི་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་ལུ་འདི་འབྲུང་གི་རྒྱ་འབྲས་དེན་འབྲེལ་མི་པསྐྱེ་བའི་མཚོན་ཤེད་དམ་ལས་  
 དང་འབྲས་ལུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་དེར་མ་ལ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་  
 པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་ལུ་འི་སྐབས་རྒྱག་དུ་མེད་ཅིང་རྒྱའི་སྐབས་རྒྱག་དུ་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་  
 ཅ་མི་ཞིག་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་མིའི་མངལ་དུ་ལྷགས་ནས། ལོ་འདུན་པ་ལ་མིག་གཅིག་ཁར་བ་དང་  
 བཅུ་པ་ལ་རྒྱང་པ་ཞེས་འབྱུར་བ་དང་ནི་ཤུ་པ་ལ་ལག་པ་ཡང་ཁ་ཤོར་འབྱུར་བར་འཕངས་ཟིན་པ་  
 ལ་དང་པོ་ལ་བརྒྱག་ཐབས་འགྲུལ་མ་གྱུབ་པས་འཕངས་པའི་རྒྱ་བར་ལོ་འདུན་པ་ལ་མིག་ལ་གཅིག་  
 ཁར་བ་གྱུབ་ཟིན་པ་ན་རེ་ཅི་རྣམ་སྐྱེན་གྱུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་བརྒྱག་མི་རུས་ལ། ཤི་མ་རྣམས་འཕངས་  
 ཟིན་གྱུང་འཕངས་པ་ལྟར་གྱུབ་མ་ཟིན་པའི་རྒྱའི་སྐབས་ཡིན་པས་བརྒྱག་ཐབས་ལྲས་ནས་བརྒྱག་རུས་  
 པ་རྩ་ལུ་ཡིན་ནམ་གསུངས། སྤར་སྐྱིག་པ་གིན་དུ་སྤྲོད་མ་ཆེན་པོ་ཡང་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་སེམས་གཞན་  
 སྐྱེ་བ་ན། ཟད་པར་འབྱུར་བས་ཁྲུབ་ལྲས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩར་ན་མཉམ་

མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ ཡོད་ཅམ་ གྲེ་བ་བསྟན་པ་ ཅམ་ ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ལྷག་མ་  
མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དཔལ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་  
དགོས་པ་ལས་དེར་སྤྱིས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ དར་གྱི་པོ་ལོང་བདེ་བས་པ་ལས་ དེ་མ་ཐོག་ འཕར་  
བ་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱིས་ཤིང་ དེ་མ་ཐོག་ ཐར་པ་ཡིན་ལ། དཔལ་པའི་མེད་ཐེང་བ་ལ་  
སོགས་པས་ རྒྱང་ཟད་ གྲང་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་ འདིས་ནི་གཉིན་པོ་  
གོམས་པས་ རྟིག་པ་ རྟོབས་ལྡན་ཡང་ ཤིན་དུ་ཅ་བ་ནས་ རྒྱང་འབྱེན་རྩིས་ པར་ཡང་གྲབ་  
ལ། རྩིས་པ་རྒྱད་མི་ཟ་བས་ ལས་ལ་འབྲས་བུ་ གཏོན་ནས་ མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་  
ཀྱང་གྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་སོ། །

དྲུག་པ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་མ་དེས་ཀྱང་སྤྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། འོན་གཉིན་པོ་གོམས་པར་  
བསྟན་ནིག་པ་རྟོབས་ཆེན་ཡང་ཅ་བ་ནས་འདག་པས་བྱབ་བམ་ཞེན་ལས་ཤིན་དུ་རྟོབས་ཆེ་བས་ གང་  
ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མ་དེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱིས་མེད་ཏེ་  
ཟུ་མཇེས་བཀྱོངས་པ་ལ་འགྲོད་དེ། མཆོད་རྟེན་བསྟན་ནས་མཆོད་པ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་  
བསྟན་ཤིང་ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་རྟིག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྤོང་ཕྱག་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་ལྟར་  
བསྟན་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཀྱང་། ཆོ་འཕྲིས་ནས་མཛར་མེད་དུ་སྤྱིས་  
པ་དང་། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཅར་བ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་  
མཐའ་ལས་པ་སྤྱོད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །མི་གཤིང་བ་སོར་  
མེད་ཐེང་བ་ཅན་དང་སྤྱ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོན་གྱི་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་མཛངས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སོ་  
སོའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། འོ་ན་བཤགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་ངམ་  
རྣམ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བཤགས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཤགས་ན་དེ་བས་  
ཀྱང་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅས་

ཐུན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དྲུད་འགྲོ་བས་ད་པའི་ཆུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ས་དག་པ་ན། དེའི་སྡིག་པ་མ་དག་  
 གྲང་སྤ་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་ན་ཆུང་བ་དེའི་ནམ་མཁུ་སྤྱོད་དང་བཅས་  
 པ་ལྷག་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་སྡིག་པ་འདག་ཡུགས་ལ་ཅུ་བ་ནས་འདག་  
 པ་དང་། ཆེན་པོ་ཆུང་དྲར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་བྱང་དྲར་འགྱུར་བ་སོགས་གཉེན་པོ་སྟོབས་  
 ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་བྱང་སོགས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གང་དག་པའི་ཆ་དེ་ས་བོན་མེས་ཆོག་  
 པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཏན་མི་འཕྲིན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མར་ཚོང་འགྱུར་འདིར་  
 དྲངས་པ་ལ་འབང་། ཁ་ཅིག་ཆེ་སྐྱབ་བྱས་པས་ཕྱི་མ་ལྟའི་ཆེ་རིང་བ་འདིར་དྲངས་པ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་  
 སུ་ཡོད་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་པ་ཐོག་མ་ནས་མ་གོས་པར་འབད་དགོས་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་  
 བཤགས་བསྐྱམ་གྱིས་སྡིག་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་འདག་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དང་པོ་  
 ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དག་པ་དང་བཤགས་ནས་དག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ།  
 དཔེར་ན་བྱང་ས་ལས། ཅུ་ཆུང་བྱང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བྲངས་པས་ཕྱིར་  
 འཆོས་ལུས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་རྟ་བུའོ། །ནམ་  
 པར་འཐག་པ་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་སྡིག་  
 པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གིས་ཆོས་སྤོང་བ་འདི་རྟ་བུ་འདི་བགྱིས་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་  
 ཐུན་འདས་དེའི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅས་གསལ་བ་དང་།  
 བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་སྐྱལ་  
 ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་  
 པ་ལ་ཉེས་པར་བཤགས་ན་དེའི་འོག་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱང་ན་བསྐལ་  
 པ་བཅུས་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ལྟར་ན་

ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྟུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ལུས་  
 པར་དག་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་  
 གྱི། ལམ་གྱི་དོགས་པ་སྟེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མ་  
 གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འིག་ལྗོངས་སྤོང་ཁོང་སྤོང་དང་། ཁྱུང་འགྱུང་དང་སྤྱིད་པ་  
 དང་། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དང་། རྟེན་འགྲུར་ཞེན་པས་བྱིམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་  
 རྩ་མ་བྱང་དུ་གསོད་། འདི་དག་དགེ་བ་འཛད་པའི་རྒྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་འཛེམ་ཞིང་  
 རྩེག་པ་བཞགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་  
 རྩེག་ལྟུང་ཕྱ་མོ་ལའང་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བཞགས་པས་དག་  
 པ་དང་། དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་བྱང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 རོད་ རྟེན་འགྲུར་ཞེན་པ་ལྟར་སྟེ། ཀྱང་ལག་སོགས་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་  
 གྱང་། དང་པོ་ནས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །

དྲུག་པ་གང་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་དཔེ་ནི། དེ་ལྟར་འབད་པས།  
 རྩེག་པའི་ཆོས་ས་ལས། རྟེན་གཞི་ནི་བྱུང་པས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ན་རྩོགས་  
 བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱིམ་གྱིས་རྟོན་པ་ལས་བརྟུམས་ཏེ་ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་གསུངས་པ། རྩེག་  
 པ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ལ། ཆོས་དང་གོ་ལ་ཞིང་ཆོས་མིན་ཐོབ་པའི་མི།  
 རྩེག་པའི་ལས་ཅན་འཆི་བས་འཇིགས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ནང་དུ་བྱུང་ན་ཞིག་པ་བཞིན།  
 བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་རྩེག་པ་མ་བྱས་ལ། འདམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་  
 པས། དེ་ནི་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་མེད་དེ། བརྟན་པའི་གྲུ་ཡིས་ཡ་རོལ་འགྲོ་  
 བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲ་མ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཅི་འགྱུར་བྱའོ། །

དབྱུག་པ་གང་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་ནིས་རིགས་

པའི་སྡེ་གདུན་ཆོག་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་མ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་། ལྷག་ལེན་ལ་འདུག་པའི་ཆེ།  
 བག་མེད་པར་འདུག་ན་དོན་ཆུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་དུ་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་  
 ཤེས་པ་ལ་འདོར་ལེན་གྱིས་ ལྷག་ལེན་ལ་བཏབ་ནས་ བསྐྱབ་ན་དོན་ཆེ་སྟེ། བློ་ཡོད་ཀྱི་  
 ཆོས་ས་ལས། རྒྱུད་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ལྷན་པའི་མདོག་ཁུ་ཆུར་  
 གྱིས་བསྐྱུན་ནས་བསད་དེ། གཞན་ཡང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྡེ་ཆོག་མ་བྱས་དེ་དུས་གཞན་ན་འཁོར་གྱི་  
 མང་དུ་ཡོག་ནས་ནས་གྲངས་དུ་མར་ཆོས་བཞུན་དོ། །དུས་དེ་ནིད་ན་དེ་དང་ཉི་ཤ་ཞིག་ན་ཕྱེ་མ་རེད་  
 གྱི་དུས་སུ་བ་ལང་ཤིས་པ་རྒྱང་བཟང་ཁིང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་འདི་གསུངས་  
 མོད་ རྟག་ལ་དེ་ ལྷན་བྱིན་ལྟ་བུ་བག་མེད་པས་ཁ་ནས་ རིགས་ པ་སྡེ་གདུན་ཆོག་མ་དང་ བཅས་  
 པའི་ཆོག་ མང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་། ལྷག་ལེན་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་ནི། བག་མེད་ པར་འདུག་པའི་མི་  
 དེ་དག་དེ་ལྟར་ ཉམས་སུ་ལེན་པས་ བྱེད་ པར་ མི་འགྱུར། །སྡེ་དཔེར་ན་ཐུགས་ཤིས་  
 གཞན་གྱི་ཐུགས་བཟང་ པར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་དོན་ཅམ་ཐོབ་ཀྱི། ཐུགས་ཉིད་དང་དེའི་འབྲས་  
 བུ་ལོ་མ་དང་མར་སོགས་མི་ཐོབ་པ་ ལྟར། བག་མེད་ དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོག་གི་བྱ་བ་དང་ལྷན་  
 པའི་བརྒྱལ་པ་ཅམ་ཐོབ་ཀྱི་ དགེ་སྤྱོད་ གི་ ལྷལ་བ་ རྟེན་དགེ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་ ཐོབ་ པ་ མ་ཡིན་  
 རྟོ། རྟག་ལ་དེ་རིགས་བཅས་ཉུང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་ཤིས་སུ་ རྒྱུད་གཞི་ལྟར་  
 རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་ ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་སྤོང་བྱེད་པ།  
 དེ་དག་དགེ་སྤྱོད་ལྷལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དགེ་སྤོང་བག་ཡོད་ལ་དག་འཁེང་། །བག་  
 མེད་པ་ལ་འཛིགས་ མིང་རྒྱག་པར་ ལྟ་བས། །བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་ལས་འདྲིན་དེ། །འདམ་  
 རྩལ་ལས་ནི་རྒྱང་ཆེན་བཞིན། །དགེ་སྤོང་བག་ཡོད་ལ་དག་འཁེང་། །བག་མེད་པ་  
 ལ་འཛིགས་ མིང་རྒྱག་པར་ ལྟ་བའི། །ཤིག་པ་ཐམས་ཅད་ཐུག་པར་བྱེད། །རྒྱུད་གིས་  
 རྒྱན་ཁིང་ལོ་མ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །



བརྒྱད་པ་ཡིང་དག་པའི་ལྷ་བར་བསྐྱགས་ཏེ་ལས་འབྲས་ལ་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་  
 ལྷར་ན་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ མཐོ་རིས་ སྐུ་གནས་སྐབས་མངོན་  
 མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ ཐར་པ་ དང་ཐེམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ མངོན་དུ་མཛད་ བཞེད་ན་ འོང་  
 འཇིག་རྟེན་པའི། །ཡང་དག་པའི་ ལྷ་ བ་ལོས་གཉིས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ ལ་  
 གོམས་པ་དག་དུ་མཛོད་ ཅིག་ དེའི་རྒྱ་མཆན་ གང་ཟག་ ལོས་དགེ་སྤྱིག་ལས་འབྲས་བྱ་དེ་  
 རྒྱག་མི་འབྱུང་བའི་ འོག་པར་ལྷ་བས་ འཕྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ ལེགས་པར་ སྤྱད་པ་ལྷར་སྤྱད་ གྲང་།  
 ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤྱོན་པ་ རྒྱག་བསྐྱེད་ མི་བཟད་ པ་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་ ལྷན་ པ་ག་སྤྱག་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་  
 འབྲས་བྱར་བཅས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱེས་པའི་  
 རོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པས་མཆོན་  
 བས་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མཛངས་བྱུན་དང་། ལས་བརྒྱུ་པ་དང་། རྟོགས་  
 བཛོད་བརྒྱུ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་སྤྱིང་ནམས་དང་གསུང་རབ་གཞན་ནམས་  
 གྲང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་བྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་གྱི་དོན་  
 དུ་བཟུང་བར་བྱ་འོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྤྱེས་པའི་ཆད་ནི། སྤར་འཇིག་རྟེན་འདི་  
 དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མེན་པ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་གཉེར་ཆོག་ཇེས་འབྲངས་  
 པའི་གོ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གོ་ས་འཕྲོས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་གཉེར་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་།  
 འཇིག་རྟེན་འདི་ཁར་བྱུང་ཅམ་དུ་སོང་ན་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བཞན་པར་བྱེད་  
 དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྤྱང་བར་བྱ་འོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་འོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འོག་རྟོག་དགག་པ་དང་།  
 ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་

པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ནས་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཡིད་ལྗིད་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ལུས་དང་ལོངས་  
 སྟོང་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོན་འཁོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་  
 པར་མི་རིགས་སོ་སྐྱེས་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མངོན་མཐོར་ལྟོས་ནས་དགག་པ་དང་།  
 དེས་ལེགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུས་ཡུན་ཚོགས་སོགས་  
 རིམ་པར་རྒྱུད་དགོས་སྐྱེད་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བུ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་  
 པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་  
 ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི་གྲོ་ལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་  
 དགོས་ཏེ། རྟན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ལས། མཐར་དེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགོས་པ་ནི། ལུས་དང་  
 ལོངས་སྟོང་དང་འཁོར་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་  
 བས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཐིམ་པ་ནི་  
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་དེའི་ཞིང་གི་འབྲུར་བ་དང་དེའི་འཁོར་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
 དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྟོང་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལུས་  
 ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ཚུམ་པོ་ལམ་མཛད་པ་ཡུན་  
 ཡུན་ཚོགས་པ་སྟེ་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལའི་རྣམས་ཏེ་མངོན་མཐོ་བྱིད་པར་ཅན་གྱི་པོ་པོ་ཡིན་པ་  
 དང་། །ཞེས་པར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞིས་མངོན་མཐོ་བསྐྱུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་  
 མང་པོ་ནས་ཤིང་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱབ་སྐྱབ་པར་ཡོང་ཡང་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁུན་བསྐྱུབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་རྒྱན་  
 པ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་དུས་ལྟན་རིང་པོར་བསྐྱུབ་

པས་ན། རྒྱ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ཡང་ཆེས་ཐུལ་དུ་  
བྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ལོག་ཏོག་དགག་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་མ་ཟང་རྒྱ་དེ་ལས་  
མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་གཉིས་འབྱུང་པ་ནི། སྤྱིད་འཇུག་ལས། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་  
ནས་ནི། །རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་པོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་མིས་མཆོན་པའི་  
བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་མཆོ་བཀལ་བ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་མཁྲིན་དེ་ཐམས་  
ཅད་མཁྲིན་པའི་གོ་འཕང་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། གོ་འཕང་དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་རྟེན་གཅིག་ལ་  
མི་འབྱུང་པས་ཆེ་དུ་མར་བརྒྱུད་པའི་རྟེན་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་མངོན་མཐོའི། ལོས་  
སྐྱབ་པའི་རྟེན་མཆན་ནིད་ཆང་བའི་རྒྱར་རྒྱལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱུང་དགོས་རྒྱུ་ཡིན། ལུས་  
དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པ་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྒྱལ་བྲིམས་ནི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཐོར་པ་དང་ཐམས་ཅད་  
མཁྲིན་པ་བསྐྱུབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གས་སྐམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། བདེ་  
འགྲོའི་ལུས་ཀྱང་མཆན་ནིད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཡིན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ལྟན་  
པས་ལམ་བསྐྱུབས་ཀྱང་ས་ཆེད་རྒྱུད་བས་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིག་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་  
པ་ལ་ནི་དགེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བསྐྱུང་བས་  
མི་ཆོག་པས་དགེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱུང་  
བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་རྒྱུད་བས་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་  
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་རེ་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ནི་བདེ་འགྲོ་  
བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེ་ནི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པས་དཀའ་ལ་དོན་རྒྱུད་  
པའི་དགེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཁྲིས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་སོ་ཐར་གྱི་དགོས་

པ་དག་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དགེ་སྦྱོང་ནི་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པར་དུ་མི་རུང་ཞིང་  
 དགེ་བསྟེན་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་འཕྲོད་དུ་ཡོད་པས་རྟེན་དེ་བཟུགས་ཀྱི། དཀའ་  
 ལ་དོན་རྒྱུད་བའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། **གཉིས་པ་ནི།** བརྟན་པའི་གནད་  
 མ་ཤེས་པའི་ཅལ་ཅལ་ཆེན་པོ་ ཡིན་ཏེ། ལྷོགས་ཀྱི་མའི་རྒྱལ་བྱིས་པས་བསྐྱུང་བ། ཐམས་ཅད་  
 བདེ་འགྲོ་ཅམ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་  
 དགོས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཅལ་ཅལ་ཡིན་ཞིང་ལུགས་ཕྱི་མ་སོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཅམ་གྱི་  
 ཕྱིར་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་འབད་དེ། ཐེག་ཆེན་པས་སོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི་མཐར་ཐུག་  
 སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ཏན་ཡོངས་  
 སུ་རྫོགས་པའི་རྟེན་པར་མ་ཆད་པར་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་བྱིས་པ་ལྷོགས་  
 རེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དགེ་བསྟེན་སོགས་  
 རྩོམ་པ་འོག་མ་འོག་མ་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་གེ་སྦྱོང་སོགས་གོང་མ་གོང་མ་གྲུངས་ནས་  
 བསྐྱུབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱུང་བ་ལ་འགྲུས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་  
 དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

### ༥ སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

༥ གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་མཆོད་པར་བརྫོད་དེ་མཆོམས་སྦྱར་  
 བ་དང་། དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་དོན་འབྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་  
 མ་དང་འདོད་པའི་རྩལ་ལྷུག་འཁོལ་བ་ནི། རྩལ་ལྷུག་དམ་པ་ལྷུགས་རྩལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་  
 རྣམས་ལ་གསུམ་པས་ལྷུག་འཁོལ་ལོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ངན་པ་དེ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་འབྲིང་  
 ལམ་ལ་འབྱུག་རིགས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཆི་བརྩེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཁི་ནས་

ངན་འགྲོར་སྤྱང་པའི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདི་ལས་སྒོ་ལོག་ནས་སྤྱི་མཐི་བདེ་  
 འགྲོ་དོན་གཉེར་སྤྱེས་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་  
 དེས་པའི་སྒྲོན་ནས་སྤྱི་པ་སྤྱང་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་  
 མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་གྱི། སྤྱེས་བྱ་རྒྱུ་དང་དང་ཐུན་  
 མོང་པའི་བསམ་པ་དེ་སྤྱེས་པ་དང་། **སྤྱེས་བྱ་** འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བ་འཁོར་བ་མཐའ་  
 དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་  
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོར་འབྲིང་པས་སྤྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྤྱང་  
 དགོས་ཏེ། **སྤྱི་མཆན་** འདི་ལྟར་ལྟ་མཐི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། **ཐྱོབ་པ་** འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་  
 པས་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་ལ་སྤྱང་ཡང་ངན་འགྲོར་དེས་པར་སྤྱང་བས་མཐའ་  
 ངན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་གཡང་སར་སྤྱང་བ་འགའ་གཡང་ཁ་ན་ངལ་  
 བསོ་བ་བཞིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་འགྲོ་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་  
 བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སྤོང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་  
 རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་། །ཞེས་དང་། **སྤྱོད་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་རང་གི་** སྤོབ་མ་ལ་སྤྱིངས་པ་ལས་  
 ཀྱང་མི་གང་ཞིག་ **ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་ཆེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱད་**  
**པའི་འཁོར་པའི་འཁོར་ལོ་** བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་མ་དེས་པར་སྤྱེ་བས་ **ཉག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡི།**  
 རང་དུ་ཞུགས་ **པ་ལས་ད་ལྟ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་** རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ **སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ངལ་བསོས་པ་འདི་** ཙམ་  
 ལ་ **སྤྱོད་གཞུང་ནས་** བདེ་ **པོར་སེམས་** ཤིང་ཆོས་མི་སྤྱོད་པ། །དེ་ནི་དེས་པར་ **ལས་ཉོན་གྱི་**  
 དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱོད་ཆེ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་ **ལྟན་གངས་** བརྒྱ་སྤྱུག་ཏུ་  
 རྟེན་མང་པོར། །བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རང་དོང་མཉམ་པོ་དང་མི་མཉམ་པོ་བརྟན་འགྲོའི་འགྲོ་

པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་ལོག་མ་སྒྲིམ་ན་མི་ཐོལ་བས་བསྒྲིམ་རིགས་པ་ནི།  
 དེའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡིད་བདན་མི་ཐེར་བས་ངན་འགྲོ་དང་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་  
 བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཁོར་བའི་གནས་སྡུལ་གཟིགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་  
 ལ་ངན་འགྲོར་མ་ཟད་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དུམ་ལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་  
 པར་འགྱུར་བས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཁས་པ་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ལ། །སྲིད་པ་འཁོར་  
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དཀོན་པ་སྟེ་མེད། །ཞེས་དང་། ཡོན་  
 ཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་འཁོར་བར་དེའི་ཕུན་ཚོགས་ཆགས་  
 པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར། །ཞེས་དང་།  
 སྒྲོབ་མ་ལ་སྤངས་པ་ལས་ཀྱང་། །རི་ལྗོངས་ལྗོངས་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བའི་  
 འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་འཕེལ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོར་  
 འགྱུར་ལ། །རི་ལྗོངས་ལྗོངས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ། །དེ་  
 ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་མོར་འགྱུར་རྟེ། །རྣམ་འགྲུལ་ལས། དེ་  
 ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་རྟག་བསྐྱེད། །རྟག་བསྐྱེད་ལས་མི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་  
 པའི་སྐྱུལ་བྱེད་ནི། ཁོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རི་ལྗོངས་ལྗོངས་ཆགས་ཡུལ་ལ་རྟག་པ་འཕྲུལ་ཡིད་  
 དུ་ཡོང་བའི་རྣམ་པ་བསྒྲིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་ཆགས་པའི་  
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་འཕྲོ་བར་འགྱུར་ལ། །རི་ལྗོངས་ལྗོངས་ཆགས་  
 ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ལས་མི་རྟག་པོའི་མཚན་མ་བསྒྲིམ་པ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་  
 བར་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གཞིལ་  
 བས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་

བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གོམས་པའི་གཉེན་པོར་  
 འཁོར་བུ་རྒྱལ་པ་སྤལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་མི་རྒྱལ་པ་བསྒྲུལ་པ་གོམས་  
 པར་བྱས་ན་སྲིད་པའི་ཚུན་ཆོགས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་རྒྱལ་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་  
 དག་ཚྲོག་ལ། དེ་གཉིས་མ་བསྒྲུལ་ན་འཁོར་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་པའི་གཏི་མུག་  
 དང་འཁོར་བའི་ཚུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་ནས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་  
 སྒྲོར་བར་གསུངས་པས་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲུལ་པ་གནད་དུ་ཆེད། །

གཉིས་པོ་དངོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་པས་ལམ་གྱི་རིམ་  
 པ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྒྱུར་བ་དངོས། དེ་སྤྱེས་པའི་ཆད། དེ་ལ་ལོག་  
 རྟོག་བསལ་ལ། ཐར་པར་བཀྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་  
 པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དོས་བབྱུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་  
 སོ་དུ་དང་པོ་ལྷོ་ཐར་པ་རོས་བབྱུང་བ་དང་། དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དང་། ཐར་པར་སྒྲོ་འདོགས་  
 པ་སྤངས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ།  
 དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་  
 གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་དྲིང་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཁམས་  
 གཟུགས་མེད་དེ་ཁམས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བས་ཕྱེ་ན་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ནི་མེད་ནང་  
 དུ་བསྐྱེས་པའི་ལྷ་འམ་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་དུག་དང་སྤྱེ་གནས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མང་ལ་སོགས་  
 པ་སྤོང་སྤྱེས་ཤོད་གཤེར་སྤྱེས་རྒྱས་སྤྱེས་བཞིར་རང་དབྱིང་མེད་པར་ཕྱང་པོ་ཉིང་མཆམས་  
 སྤྱིར་ཞེས་པ་འདས་པའི་ཆོག་དེ་མ་དག་པས་སྤྱིར་བཞི་བཅིངས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་  
 གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ནི། དེ་སྤོབ་པར་འདོད་པ་ལྷོ་ནི་  
 ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོའོ། །གསྐྱུམ་པ་ཐར་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱིང་བ་ནི། ཐར་པ་དེ་





ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ནི། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས།  
 ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒྲོན་མ་བསམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་  
 སྒྲོན་མ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་  
 པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་  
 བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྟན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་  
 བསྒྲིམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། ལན་དངོས་གཉིས་ལས། དང་  
 པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱ་དང་ལྷག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་ལྷ་  
 ལཱ། ལྷག་བདེན་འཕྲི་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ མདོ་ལྷན་དོན་  
 ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དགེ་སྦྱོང་དག་ ཅེས་པོས་ནས་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་  
 བསྐྱེད་པའི་མ་དག་པའི་སྒྲོང་བརྒྱན་འདི་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་  
 པ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་  
 ལྟར་བརྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་ན་ནམ་  
 པར་དག་པ་ཐོབ་པས་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་  
 གཟིགས་པ་ལྟར་བདེན་ལ། བྱིས་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འཕགས་པས་  
 བདེ་བར་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ལྷག་བསྐྱེད་རིག །གཞན་གྱིས་བདེ་བར་གང་འདོད་  
 པ་ །དེ་ནི་འཕགས་པས་ལྷག་བསྐྱེད་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།  
 གཉིས་པ་ལྷན་ལ་མདོར་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲོན་པས་རྒྱ་འབྲས་  
 ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ཐོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྒྲོན་  
 མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལུང་ལྟར་རྒྱག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འོག་གི་  
 ལམ་རིམ་པས་སྟོན་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཞིན། འདི་ལྟར། གདྲེལ་བྱ་ཐར་པར་བགྱི་  
 བ་ལ་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་ཞིག་  
 མ་སྐྱེས་ན་ཅ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་ཇི་ལྟར་འབྲིད། དེས་ན་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་  
 ཐོག་མར་སྐར་ཕན་ཆད་མ་རིག་པའི་ལུན་པས་བསྐྱེད་པས་ནས། འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོག་ས་  
 རྒྱག་བསྐྱེད་པ་འི་རྩལ་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་  
 ཡོག་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཁོར་བཞི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་  
 ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་གཉིན་པོ་མ་བསྟེན་ན་ཐར་པའི་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་  
 མིན་ན། །ཤེས་པ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤིང་རྒྱ་མཆོ་འདིར་ནི་ཡུན་རིང་མོ་ནས་  
 ཤིང་བར་འབྱོར་བ་བདེས་ལ། །འཇིགས་ཤིང་རྒྱག་པ་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་ན་སྐྱེ་བའི་འབྱུར་  
 ཏེ་འབྱོར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་འམ་  
 དེས་པར་བདེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་  
 པ་འོང་བཤད་ནས་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱག་བསྐྱེད་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་  
 པས་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །རྒྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དེ་ནས་རང་  
 རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་ན་རྒྱག་བསྐྱེད་  
 པ་དེ་བསྟོན་དགོས་པར་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་མ་བསྟོན་ན་མི་ཐོག་པར་ཤེས་ནས། རྒྱག་  
 བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྐྱེས་ཏུ་བརྟོགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་  
 གི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གསུངས་  
 སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་དེ་སྤོང་ལུས་སམ་མི་ལུས་སྐྱེས་ཏུ་བརྟོགས་པ་ན་འབྲས་  
 ཏུ་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་  
 གི་བདེན་པ་ བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ཤེས་པ་སྦྱེས་གིང་ ཚ་བ་བདག་འཛིན་དེ་ཡང་ ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་  
 པས་བབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་པར་ཉོགས་པས་ བཞོག་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་  
 འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས་དེའི་འོག་དུ་འགོག་པའི་  
 བདེན་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མ་ཐུ་མ་དག་དཔེར་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དང་དེའི་སྤྱང་  
 གི་བྱམ་པ་བཀག་པའི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་བྱམ་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་འཕགས་བྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བཀག་  
 པའི་བྱམ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེའི་སྤྱང་དུ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བཀག་པའི་ཆ་ཡང་འགོག་  
 བདེན་ནོ། །བདའི་འགོག་པ་ནི་འཛིན་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་པའི་འགོག་  
 པའོ། །དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀྱན་དུ་བཅོམ་པའི་འགོག་  
 པའོ། །གང་དུ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གང་གིས་འགོག་པ་ལམ་དང་གང་འགོག་པ་ཉོན་མོངས་  
 འབྲུང་བའོ་ཞེས་གྲུ་མས་གསུངས།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཞུན་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་སྤྱག་བདེན་བཞུན་  
 པ་ན་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྦྱེ་བས་སྤྱག་བདེན་གྱི་འོག་དུ་འགོག་བདེན་ཉོན་པར་རིགས་  
 སོ། །ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ་དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྦྱམ་པའི་  
 ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོས་མ་བྱེན་ཅིང་རྒྱུ་དེ་བཞོག་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་  
 ལྟར་བདེན་ཉོན་གྱིས་ཞེན་དོན་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་གྱུ་ཆོམ་དུ་དམ་མི་འཆའ་བས་འགོག་པ་མངོན་  
 དུ་བྱའོ་སྦྱམ་དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱུང་མི་འཛིན་པ་ འམ་དམ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་  
 ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྦྱམ་དུ་འཛིན་པ་ འམ་དམ་བཅས་པ་ན་དེར་འགྲོ་  
 བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྦྱམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འབྱུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་གསུངས་  
 སོ། ། གསུམ་པའི་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ལུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་གྲུ་མ་ལས།

དཔེར་ན་ནད་ནི་དོ་ཤེས་པོར་བྱ་ནད་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱ་ལ། འདྲི་ལས་གྲོལ་བའི་པདྨ་པོར་གནས་པོ་ཐོབ་བྱ་དེའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །རྒྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དོ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྒྲིང་བྱ་རེག་པར་བྱ་བྱིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀྱང་དུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་གིང་། འཁོར་པར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་རྒྱུག་པའི་གནད་རྣམས་པདྨ་པར་གསེགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱེད་པ་ལ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྒྲོམ་ཡང་ཆེ་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་མ་འབྲིང་དགོས་ཏེ། རྒྱུག་བདེན་བསམས་པའི་སྒྲོམ་འཁོར་པ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་ཞིག་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱང་འབྲུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀྱང་འབྲུང་བསམས་པའི་སྒྲོམ་འཁོར་པའི་ཙ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན་འབེན་མ་མཐོང་པའི་མདའ་བརྟེག་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བརྟུང་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འཇུར་བའི་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིང་བྱ་རྒྱུག་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་དེ་ཉི་པར་ནི་བའི་ཐར་པ་འང་ངོས་མི་ཟེན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་རྫོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་སྒྲིལ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཐལ་འཇུར་བས་གཞལ་བའི་ཆོན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ངོས་མ་ཟེན་ཟེར་དགོས་སམ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྒྲིལ་རྒྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། མོ་སྒྲིལ་རྒྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུག་བསྐྱེད་བརྟུང་བསམ་པ། རྒྱུག་བསྐྱེད་དུག་བསམ་པ། རྒྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་བསམ་པ་ལོ། །དང་

པོ་ལི་རྒྱག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲུང་ས་འགོད་པ་དང་། དབང་པོའི་རིམ་པས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ཁྲིང་  
 རྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་  
 འབྲུག་ཚུལ། བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཁྲོད་པ་སྐྱེས་ཆད་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། བཤེས་  
 སྤྲིངས་ལས། དེས་པ་ཞེས་ཀྱི་ལ་པོ་ལ་ནས་འདོད་པས་མོངས་པ་ལྟེ་བཙལ་གྱུར་མ་རྟེན་  
 པ་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་པ་དང་ན་པ་ལོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱེས་པས་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྒྱག་པ་  
 དང་མཉམ་པ་དང་། རྒྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ཡིན་པའི་ཡུང་པོ་ལྟེ་རྒྱག་བསྐལ་  
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྐྱེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་དུ་མ་ཡི། །འབྲུང་གནས་སྤྱི་  
 མཐོང་པའི་སྐྱོན་ལ་འཁོར་བ་ལ་ནི་གྲིགས་ལ་སྐྱོ་བྱ་བསྐྱོམས་པར་མཇད་ཅིང་། །འཁོར་  
 པོ་འདི་ཡི་ཉེས་པ་རང་གི་གཡོན་དུ་ལུས་ནས་ཀྱང་ནི་གསལ་པར་རིགས། ཡིག་རྒྱུང་འདི། འདི་  
 ཡི་ཉེས་པ་ཤེས་གྱུར་གསལ་པར་རིགས། །ཞེས་པའི་ཅུ་ཆོག་འདི་ཡི་ནོན་ཡིན་འདུག་རུང་། འོན་  
 ཀྱང་ཤས་ཞེས་པ་ཆ་ཤས་སམ་ཉུང་ཤས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ།  
 ལྷིང་དེའི་དོན་དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དེ་ལ་རྒྱག་བསྐལ་དུ་མའི་འབྲུང་གནས་  
 སྤྱི་ཤེས་པའོ། །རྒྱག་བསྐལ་ནི་འདོད་པས་མོངས་པ་ལ་སོགས་དངོས་སྤྱི་བསྐྱེན་པ་  
 བཞི་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱེས་པ་བཞི་སྐྱེ་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་བཙོམ་ལྡན་  
 འདས་ཀྱིས་རྒྱག་བདེན་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པོ་ནི། སྐྱེས་པ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་དམིགས་སྐྱོར་སྤྲོད་པ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུད་དུ་དང་། ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་སྤྱི་བཤད་པ་རྣམས་  
 འདིར་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། འབྲིང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་རྒྱ་རྣམས་དེང་  
 དེས་མཆོན་པའི་དམིགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ནི་སྤོའི་མཐུ་ཡོད་ན་འདྲར་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་ལྟར་  
 བསྐྱུང་ལ། སྤོའི་མཐུ་རྒྱུད་ན་དེའི་ཞིང་གི་ཡུང་འདྲན་དོར་ནས་སྐབས་སྤྱི་གང་བལ་

པའི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅམ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་  
 གི་ཆོག་སྒོ་ལ་གཟུང་ནས་བྱང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་དཔལ་བུའི་ངག་དྲུ་འདོན་པའི་ཤར་སྒྲིམ་  
 བྱེད་པ་ཉིད་ལམ་རིམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བྱང་ན་ཤིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་སོ་ཞེས་ཆ་  
 མས་གསུངས།

གསྐྱེས་པ་དཔུང་སྒྲིམ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱོམ་དགོས་ཆུབ་ནི། འདི་རྣམས་  
 དཔུང་སྒྲིམ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་  
 མ་བརྟན་གང་ལ་འདེམ་མི་བཏང་བར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཆོད་པ་སོགས་དགག་ །གཉིད་  
 ཟུགས་དང་བྱིང་པའི་དབང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དྲངས་པའི་  
 ངང་ནས་བྱང་ཆགས་སུ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྤྱིད་འདུག་ལས། བཟས་བརྗོད་དང་ནི་དག་འ་  
 ཟུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་  
 བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པ་སྒྲིམ་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤོན་ཡོན་རི་སྒྲོང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་  
 མེད་པོར་འབྲས་བུ་རྒྱང་བར་གསུངས། །ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་  
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་རྒྱང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་  
 བསྐྱོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམས་གངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་  
 ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་  
 ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་  
 དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ནི་དོན་དང་ཆོག་སྟེ་ཡང་དག་པར་བསམས་  
 པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣོས་དཔུང་ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་

པ་ཐམས་ཅད་ལ་ སྒྲིབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་དང་། ཆོག་དོན་ལ་  
སྔ་མོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་པ་ དེ་གཉིས་དགོས་པར་བརྟན་དོ། །

**འཁྱིལ་པོ་ནི།** དེས་ན་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་  
དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཞིག་ནས་  
དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྔོ་སྔར་  
དཔྱད་པའི་རྩེ་ལ་དང་རྩེ་དེ་ལ་འབྲེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་  
མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །**དེས་ན་རྒྱན་པོའི་ཡུ་ཚུགས་རྒྱུང་པས་**  
**མི་འོང་གསུངས།** དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དུམས་པ། ཡང་  
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་  
རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་པ་འཇམ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་  
ཞིག་ནས་དང་རྒྱག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་  
ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་  
ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །**རྩེ་པ་བརྒྱད་བརྗོམ་**  
**རྒྱལ་ལ་བརྒྱད་ལས།** དང་པོ་སྟེ་པའི་རྒྱག་བརྒྱལ་བརྗོམ་པ་ལ་དང་པོ་རྩེ་དང་། རྩེ་དང་པོ་རྩེ་དུ་བརྒྱལ་  
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱག་བརྒྱལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་སྟེ་པའི་རྒྱག་བརྒྱལ་  
བསམ་པ་ནི་རྩེ་ལས། རྩེ་བ་རྒྱག་བརྒྱལ་དང་རྩེན་པས་རྒྱག་བརྒྱལ་བཞི། སེམས་  
ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་ ཡི་དྭགས་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱག་བརྒྱལ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་  
པ་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱག་བརྒྱལ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་མང་ལ་ནས་སྟེ་བ་རྣམས་  
དང་སྟོང་ལས་སྟེ་བ་སྟེ་བ་ཞི་པོ་དེ་དག་ **ཐམས་ཅད་ནི་སྟེ་བ་ན།** རྒྱག་བརྒྱལ་གྱི་ཆོར་  
བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་པར་སྟེ་བའོ། །**རྩེས་རྒྱུས་དང་འོང་གཤེར་སྟེས་གཉིས་ལ་འདི་**

མི་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ཐུན་པས་སྐྱག་བསྐལ་བ་ནི། ལམ་ཉོན་གྱིས་  
བསྐྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་  
པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཐུན་པས་ ཏེ་རྒྱའི་སྐབས་ནས་ལས་ཉོན་གཉིས་རྒྱར་མོང་པའི་གནད་  
གིས་ཁོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བས་ ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་ འདོད་པོ་ལྟར་  
རང་དབང་མི་འདུ་བས་ དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ པའི་རྒྱུང་གིས་ཆེན་པོ་ཡོད་ ལ། དེ་ལྟར་རྒྱའི་  
སྐབས་སུ་ལས་ཉོན་རྒྱར་མོང་པའི་འབྲས་ཀྱི་ཁམས་ཅན་གྱི་འདྲ་བྱེད་མངོན་  
པར་འབྱུང་བ་ན་འང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་  
སུ་འབྲེལ་བ་ར་རྒྱུ་པ་སྐྱེ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་  
ས་པོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ བའོང་དེའི་ས་པོན་གཟུང་ བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བ་མེད་པའི་ལས་  
སུ་རུང་བ་ཡང་མེད། ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་འི་རྒྱུང་གིས་  
ཆེན་པོ་སྐར་བ་གད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཟངས་དང་གསེར་ལ་ལྷགས་དང་འཁར་བ་མོགས་འབྲེས་  
ན་བརྒྱུང་བ་དང་རྒྱན་ལ་མོགས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མི་རུང་བར་འཁོར་བ་དང་རྒྱུང་  
གས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་ལྷན་འབྲེས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་ལས་ཉོན་རྒྱར་མོང་  
པའི་རྒྱན་ཏེ་འདི་ནི་ཁྲུལ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་  
པའི་ས་པོན་འདིས་གཟུང་པའི་གནད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཕྱད་པ་ན་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱག་བསྐལ་མདོན་གྱིས་  
སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་ལ་ས་པོན་དེ་མེད་ན་རྒྱན་གང་དང་ཕྱད་ཀྱང་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་དེ་དཔེར་  
ན་མི་འགའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་འབྲས་དང་ཕོལ་མིག་གི་ནད་ཡོད་པའི་གནད་གིས་བརྟུན་དང་ཉི་མ་མོགས་  
དང་ཕྱད་པ་ན་ཟུག་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ནད་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་རྒྱན་དེ་དག་དང་ཕྱད་ཀྱང་ཟུག་རྒྱུ་དེ་དག་  
སྐྱེ་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལྷགས་འདིའི་རྒྱ་མ་སྐར་དག་ལུས་སྐྱེ་བ་ལ་མོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སྐྱོར་



མི་བཅོད་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་རབ་དུ་ཁྱར་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་  
 མི་བཅོད་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བདེ་ནས་ལུས་སེམས་  
 ཞིན་སྤངས་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ཁྱིས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སྤྱུར་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི། ཁམས་  
 གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་  
 སྤྱག་བསྐྱལ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ལོས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མངས་ཙམ་ཉིད་ནས་ན་ཀ་  
 འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རང་ཆས་སུ་འབྱུང་བ་ལོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་  
 གནས་སྤྱུར་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་  
 བའི་ཡུལ་དང་། མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ནམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཁིང་། དེས་  
 ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་ཁིང་སྤྱག་བསྐྱལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྐྱེ།  
 ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་ནས་ལུས་དང་སེམས་གདུང་བ་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་  
 ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཁིང་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གདུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་སྐྱེད་པ་ལོ། །རྩེ་པ་སྐྱེ་  
 བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཆི་  
 བར་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དོན་བསྐྱེ་བ་  
 དང་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བཅས་  
 པ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་ཁིང་། སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་ན་ཀ་ལ་སོགས་  
 པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་དང་འཆི་བ་འདྲེན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་  
 བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཡང་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱས་བཤད་དང་། སྐྱིང་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མངལ་སྐྱེས་སྤྱག་བསྐྱལ་

ལམ་ལས། དང་པོ་མངལ་དུ་མི་གཙང་བར་གནས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་ནི། བྱད་པར་དུ་མངལ་ན་  
 གནས་པའི་ཆེ། རྒྱག་བསྐལ་ཐེ་འདྲ་བཟོང་བ་ནི། སྤོབ་མ་ལ་སྤྱངས་པ་ལས། བིན་  
 ཏུ་མི་བཟད་དྲིང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། །རབ་དུ་དོག་པ་མུན་གནག་འཐིབས་  
 པོར་འདྲག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་  
 ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་མཆན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 རོ། །རྒྱུར་མངལ་དུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མེས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་བྱེད། མངལ་དུ་མི་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མེ་  
 དོག་འབུལ་བ་དང་པར་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་ཞེངས་པ། མོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་མགོས་  
 པ་ལོ། །ཞེས་ཐུ་མ་སྤུ་མ་ནམས་གསུངས་སོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། མངལ་དུ་འདྲག་  
 པ་ལས། མི་གཙང་བ་རྒྱལ་བ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྤིན་པུའི་རིགས་སྣོད་ཤག་  
 མང་པོའི་གནས་བིན་དུ་དྲིང་བའི་སྒོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་རུས་པའི་བྲག་དང་ཁྲད་བྲ་  
 ཤུག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། གཅིན་དང་ལྡད་པ་འཛིགས་དང་ལྡད་རྒྱས་དང་ཞེས་པ་ལྡད་  
 པ་ལས་བྱུང་ཞིང་བབས་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་གསུངས་ ཀྱང་གི་ཆོགས་ཀྱི་ལྡན་ལྡན་ཅན་དུ་པོ་  
 བའི་འོག །ཡོང་ཀའི་སྤེང་ན་ པོར་སྤྱེ་ན་ཁ་ནི་སྤེལ་ཆོགས་ལ་བརྟམ། རྒྱབ་ནི་སྤོ་བའི་  
 པགས་པ་ལ་བརྟན་ཏེ། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཟླ་མཆན་འབྱུང་བས་ནི་བརྟ། ཞེས་པ་ཆོས་ས་  
 པའམ་རྒྱས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་མས་ཟས་ཟོས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་བ་ནི། མ་ཡིས་ཟས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་སོའི་བྱང་  
 བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཤིང་མེད་པར་མེད་པ་ནས། འོག་ནས་ཁའི་མེའི་དྲི་མ་  
 དང་ཁ་རྒྱས་བརྟན་པ། སྤེང་ནས་ལྡད་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུགས་པ་སྤྲུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་  
 ཟས་ཀྱི་རོ་མའི་ཁོང་ནས་ བྱུའི་སྤེ་བའི་བྲག་ནས་འདྲག་པས་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱར་  
 རྒྱར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་དང་ནར་ནར་པོ་དང་གོར་གོར་པོ་རྣམས་ལག་འཁྱུས་པའི་རོ་

པོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་པོའི་སྒྲིམ་མཁའ་དོན་པ་ནས་ན་ཆའི་རྒྱག་བསྐལ་  
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ཞེས་རྒྱ་མས་གསུངས། ལག་པ་དང་རྒྱུང་པ་དང་འགྲམ་པ་ནི་  
ག་མའི་སྒྲིམ་དཀྱིས་དཀྱིས། རྒྱབས་ཐུ་ས་བཞིན་དུ་དྲིང་བ་མཉམས་པ་མི་བཟད་པ་མཉམ་  
གནག་རྒྱན་རྒྱན་གྱིས་འགྲང་བར་ནི་ཡན་མན་དུ་རྒྱ། མིས་ཐོས་པའི་ཟས་ཀྱི་རོ་ཁ་བ་  
དང་སྒྱར་བ་དང་རྒྱབ་པ་དང་ལན་ཚུ་དང་ཆ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་མེ་སྟག་ལྟ་བུ་དག་གིས་  
ནི་རེག །ལྷོས་ལ་གནས་པའི་ཁྱིན་གྲོལ་མ་བཞིན་མི་གཙང་བའི་ཁྱ་བས་ནི་གསོ། མི་  
གཙང་བ་ཞུ་ཞིང་ཐུགས་པ་རབ་དུ་འབར་བའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་སོང་། སྟག་གི་དབང་  
པོ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་པོར་གྱུར་པས་མི་བདན། ལྷོས་ཤིན་དུ་ཉམ་རྒྱུང་བ་ལ་མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་  
གི་མེས་ནི་ཀྱན་ནས་གདུང་། ཀྱན་དུ་གདུང་། ཡོངས་སུ་གདུང་། ཆ་ཀྱན་དུ་ཆ་  
ཡོངས་སུ་ཆ་། བསྟེག་ཀྱན་དུ་བསྟེག་ཡོངས་སུ་བསྟེག་ཅིང་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་  
པོ་དྲག་པ་རྒྱབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསྒྲིམ་པ་མས་སྒྲིམ་པ་དང་ཟས་སྒྲིམ་གསུག་བསྐལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེའི་  
མ་གཡོ་བ་དང་ཀྱན་དུ་གཡོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཅིང་བ་  
ལས་རྒྱུང་ལག་བཞི་མཁོ་དང་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་མེ་མ་སྒྱར་གྱི་དོང་དུ་བརྟུག་པ་ལྟ་བུར་  
རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྒྱབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དཔེ་འདི་  
ཙམ་མེ་ཞེས་བྱ་བར་དཀའ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་  
དུ་མས་ཟས་ཏ་ཅང་མང་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཏ་ཅང་རྒྱམ་པ་རྒྱབ་པ་གང་བ་ཆ་བ་ལན་  
ཚུ་ཆེ་བ་སྒྱར་བ་མངར་བ་ཁ་བ་ཆ་བ་ཏ་ཅང་བསྐྱབ་པའི་ཟས་ཐོས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་  
སྒྲིམ་པ་དང་། ཏ་ཅང་རྒྱག་པ་དང་མཁྱོགས་པ་དང་མཆོང་བ་དང་རྒྱལ་བ་དང་མའི་  
དུང་ན་འདུག་གམ་ཅོག་ཅོག་པུར་འདུག་ན་ཡང་མངལ་ན་གནས་པ་ལ་གནོད་པར་

གསུངས་ཤིང་། སོ་བམ་བཀའ་ལོང་ཀས་བརྟེན་ནས་བཅིང་བ་ལྔས་བཅིངས་བའམ་  
གསལ་ཤིང་གིས་བཅུགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བཅའ་དུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད། མངལ་ནས་བཅའ་བའི་ཆོ་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་  
སྤྱོས་པའི་ཆོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་། ཆོ་བ་སྤྲོངས་ལས། **མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་** དེ་ནི་རིམ་  
གྱིས་**དཔེར་ན་** ཉིལ་མར་བཅོར་སྤྲད་སྔ་བའིས། བཅོར་བ་ལྟར་བྱས་**མི་མངལ་** དེ་  
ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་**དགྲ་འདུལ་ལྟར་** བཅས། འོན་ཀྱང་**དེའི་** མངལ་ལ་དེ་སྤྱི་གཟི་འདོར་  
པོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ལོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པས་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་སྤྲད་པའི་  
ནམ་པར་མཐོ་བཅུམས་པོ་ཡིན་མོད། གཞིན་ལོས་མེད་ཅེས་སོ། མངལ་མི་གཙང་བོ་  
དེ་ནང་གནས་བཅས་འགྲོ་བའི་ལུས་དེ་ནི། མངལ་གནས་སྟོན་པས་དཀྱིས་ཤིང་བྱི་  
ང་མི་བཟད་ལྟན། འུས་པའི་འཕྱལ་འཁོར་གྱིས་གཟེར་བས་གཞོང་པ་བདོ་དེ་མ་སྟོན་ཞིག་  
པ་ལྟར། སྤྱག་ལ་བྱག་པ་བཞིན་དུ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ལ་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་  
ནས་འབྱུང་འདོད་འབྱུང་བེར་སྟོན་གྱི་བྱུང་པས་སྟོང་། ཞིས་པ་ནི་དུས་འཁོར་སོགས་ལས་  
མངལ་དུ་དང་པོར་རྒྱ་བ་བདུན་གྱི་ཆོ་བྱུང་པ་མེད་ལ། དེ་ནས་མ་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་  
བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤར་སྤྱོད་པ་བྱུང་པ་དེ་བརྟེན་ཅེས་པའམ།  
ཡང་ན་སྤར་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྤལ་ནམས་བྱུང་པ་བརྟེན་ཅེས་པའོ། ཞིས་གསུངས་  
པའོ། ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡན་ལག་དང་  
ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སྟེས་ནས་གཅིན་གྱི་གནས་རུལ་བ་ལྟར་བ་འགྲུང་བ་མི་བཟད་  
པ་བྱིང་བ་མནམ་པ་ཐུན་གནག་མཐོང་ན་ཁིན་དུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཕྱི་ས་དང་གཅིན་  
གྱིས་བསྟོས་པ་བྱི་མི་ཞིམ་པའི་བྱི་མ་དང་ཁག་དང་རྒྱ་སེར་ཅན་ཉག་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱའི་  
སྟོར་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྟོན་པ་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱང་གིས་རྒྱང་པ་ནི་གྱིན་དུ་བསྟན།

མགོ་བོ་ནི་ཐུར་དུ་བརྟན་ལག་པ་གཉིས་བསྐྱམས་པ་ན་རུས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གཉིས་  
 གྱིས་གཟིར། གྱུན་དུ་གཟིར་ཡོངས་སུ་གཟིར་ཞིང་། རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་  
 སྒྲིག་པ་རྩལ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ར་  
 པ་ལྟ་བུ་གཟེ་རེ་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩོན་པོར་གྱུར་ཞེས་པ་དཔེར་ན་འབྲེང་བ་ལ་སྟགས་པ་འབྱུར་  
 མིག་ནས་དྲངས་པ་ན་དམ་དུག་པས་དེ་རྩོམ་བྱང་དུ་སྐབ་མོར་འབྲོ་བར་འགྱུར་བ་རྟུམ་པོ། །རྩོན་  
 པོར་གྱུར་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོ། མངལ་གྱི་བྱི་མ་གཅིད་དུ་བཅོག་པས་  
 ནི་ལུས་གཡོགས་སྒྲིམ་པས་མཚུ་དང་མགྲིན་པ་དང་སྡིང་ནི་བསྐྱམས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་  
 ཉམས་ང་བ་མི་བཟད་པར་གནས་པ་དེ་རྩུ་དང་རྩེན་གྱི་དབང་གིས་རྩོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་  
 པར་སྡིན་པ་ལས་སྡེས་པའི་རྒྱུད་གིས་སྐལ་བ་ན་དགའ་དགའ་ལྟར་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་འབྱུང་  
 རོ་༥ །རྩོན་པ་བཅས་མ་ཐག་སྟགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་ནི། དེ་བྱུང་མ་ཐག་དུ་སྡི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་  
 མ་ལ་ཆི་དུག་པོའི་རེག་པ་ཅན་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་ལག་པ་འཕྲུལ་གོས་ཀྱིས་རེག་ན་རལ་གྱིས་བཅད་  
 པ་བཞིན་དུ་རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩལ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་  
 བ་རྩྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བ་ལང་པགས་པ་བལྟས་པ་ལ་སྟོག་ཆགས་  
 གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་ཅན་ལུས་ཚོས་པ་རྩུག་གིས་བྲབས་པ་ན་རྟུག་བསྐལ་དྲག་  
 པོ་རྩྱུང་བ་བཞིན་དུ་བཅས་མ་ཐག་པ་དེ་པར་དུ་བྲངས་པ་སྟགས་དང་ཆོ་བ་དང་གང་  
 བས་རེག་པ་ན་ཡང་རྟུག་བསྐལ་དྲག་པ་རྩལ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྩྱུང་བར་  
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྡིང་པོ་བརྟུ་བཞི། རྟུག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་  
 པོ་འདི་དང་ཐ་མ་ལ་ནན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྒྲིམ་དགོས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་  
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ན་པའི་རྟུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་རྩོས་བཤད་དང་། སྡིང་པོ་བརྟུ་བ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ་ ལྷ་ལས། རྒྱུ་ལས། གཟུགས་པམ་དང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། རྟེན་པ་  
གཞུ་ལྟར་དུ་སྦྱ་བ་དང་མགོ་སྦྱ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་དཔལ་བ་བྲས་གདན་  
ལྟར་གཉེར་མས་ཁེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཆོ་ཉམས་ནས་མི་སྦྱག་པར་འགྱུར་བའོ།  
གཉིས་པོ་ མཐུ་སྒོ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ན་སྦྱེ་ཐག་པ་ཆད་པ་འདྲ་བ་  
དང་ལངས་ན་གིང་ཅ་གནམ་དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང་སྦྱ་ན་ཁྲིབ་ཅིང་འགོ་ན་འབྱུང་བ་  
སོགས་བྱེད་པའོ། གསུམ་པ་ དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་  
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་བརྟེན་ངས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་  
དན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྱི་བའོ། བཞི་པོ་ ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་  
པ་ནི། བཟང་བདུང་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དཀའ་ཞིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་  
ཆམས་ལ་ཡོངས་སྦྱང་པར་མི་རུས་པའོ། ལྔ་པ་ ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྦྱག་བསྐལ་  
ནི། ཆོ་པལ་ཆེར་ཟད་པས་སྦྱར་དུ་འཆི་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་ཆམས་ཡང་དང་  
ཡང་དུ་སེམས་པའོ། གྲོ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་བསམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀྱ་ཆེར་རོལ་  
པའི་ཡུང་འདི་ཆམས་སྟོན་བཅོམ་སྟོན་འདས་གཞིན་རུ་དོན་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྟའི་  
སྟོ་བཞིར་སྟོ་བའི་ཆུལ་བསྟན་པ་ན་གར་སྟོར་ན་བའི་སྦྱག་བསྐལ་གཟིགས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་སྟོར་ན་  
བཟུང་བ་སྟོར་འཆི་བ་གཟིགས་ནས། འཁོར་ཆམས་ལ་འདི་ཆམས་ཅེ་ཡིན་གསུངས་ནས་བྱིས་པ་  
ན་རེ་རེ་ནས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པ་ལ་སྦྱག་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་གཅིག་ཁོན་ལ་འོང་བ་ཡིན་ནས་  
གསུངས་པས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་བ་ལགས་ཞུས་ནས། བྱང་སྟོར་བྱོན་པ་ན་དགོ་སྟོང་  
དག་བཅོམ་པའི་ཆམ་པ་ཅན་ཅིག་གཟིགས་ནས་སྦྱག་བསྐལ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ཡོད་དམ་  
དཔོངས་ནས་དེ་ལ་སྦྱར་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱི་བ་མཐོང་པའི་ཆོག་ཡིན་  
པས། ག་བས་ག་བྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ག་བའི་སྦྱག་བསྐལ་སྦྱོར་གས་གཟིགས་ཆུལ་ཆམས་གསུངས་

ནས་ཐུབ་པ་སྟེ་དྲང་སྲོང་ངམ་དགེ་སྲོང་སྟོན་གྱིས་ཀྱི་པའི་རྒྱག་བསུལ་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་  
 ཐར་པའི་ཐབས་སྒྲིལ་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱ་པ་འཁྲུག་གས་  
 པས་ཀྱི་པའི་ནས་པ་བྱས་ཏེ་ན་ཆོད་གཞིན་ཕྱི་དྲུས་ལས་ཡོལ་པར་གྱུར་པ་ན། དཔེར་  
 ན་ཤིང་གི་སྲོང་པོ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་གནས་ལྷགས་གྱིས་ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། རྟེན་ལུས་  
 གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀྱ་པས་ཤིན་ཏུ་ལོ་ལོ་གས་ན་འབྱེལ་བ་ལོགས་  
 འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁང་རྒྱལ་འབྱེལ་ལ་ཁད་པ་དང་འདྲ་པོར་སྒྲུབ་པས། ཀྱ་པའི་  
 རྒྱག་བསུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ཐུབ་པ་འཁྲུག་དྲང་སྲོང་ཞེས་པོས་  
 ནས་སྟོན་གྱིས་བདག་ལ་གྱུར་བྱ་སྒྲིལ་ཤིག་གཞན་ཡང་བྱད་མེད་སྒྲིལ་པའི་ཆོགས་གཞན་  
 རྟེན་ལང་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་པས་སྒྲེམས་པར་བྱེད་དོ། དཔེར་ན་འབྲི་ཤིང་སྤྱ་ལའི་  
 རྒྱག་སྒྲན་གཞིན་རྟེན་ནགས་ཆལ་ལ་རྒྱུང་དམར་ལོག་པོ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཀྱ་པས་  
 རྒྱས་བྱ་སྟོབས་ལྷན་གྱི་བཅོམ་འགྲུས་དྲི་ལུས་གྱི་ཅལ་དང་སེམས་གྱི་ཤུགས་འཕྲོག་སྟེ།  
 དཔེར་ན་སྒྲིལ་བྱ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། རྟེན་པོ་མ་ཟད་ཀྱ་པས་སྒྲིལ་གཟུགས་རྒྱག་  
 ཅིང་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ནམས་གཟུགས་ནི་མི་རྒྱག་པོར་བྱེད། རྟེན་པོ་ཞིན་དུ་ཀྱ་པས་གཟི་བརླིང་  
 འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག་ཀྱི་པས་སེམས་བདེ་བ་ལོ་རྒྱུ་པར་གནས་པ་འཕྲོག་  
 ཅིང་གཞིན་གྱིས་བརྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀྱ་པས་མཐོར་གྱུར་དུ་འཆི་པོར་བྱེད་ཅིང་  
 ཀྱ་པས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་ཅེས་གསུངས་སོ། བཞིན་པ་སྟེང་པོ་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱན་  
 སྤེལ་ཞལ་ནས་འཆི་བའི་རྒྱག་བསུལ་ཐུ་སྟེ། ཡུན་བྱུང་། ཀས་པ་འདི་ག་ཐུ་གསུང་  
 རོ་༥ རྟག་པའི་ཞལ་ནས། ཀས་པ་ཁད་གྱིས་ཁད་གྱིས་ཡོང་བས་དྲག་དུས་གཅིག་  
 ལ་ཡོང་ན་བསྐྱུ་ཐབས་མེད་གསུང་རོ། །

གསུམ་པ་ན་པའི་རྒྱག་བསུལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ཐུ་ལས། དྲི་པོ་ལུས་གྱི་རང་

བཞིན་འགྱུར་བཞི། ལུས་ཀྱི་ག་ཞུ་པགས་པ་བསྐྱམས་པ་སོགས་སོ། **གཉིས་པ་** ལྷག་  
 བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཁིང་། དེ་ལ་གས་ཆེར་གནས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆུ་  
 ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་གས་ཆེ་ཆུང་དུ་འབྱུགས་པས་ལུས་ལ་  
 གདུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ཉིན་མཆན་འདའ་དགོས་  
 པའོ། **གསུམ་པ་** ལུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་  
 བའི་ལུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གཞིང་ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེ་  
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པའོ། **བཞི་པ་** ལུལ་གྱི་ལོངས་  
 སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི་སྤྲོད་དང་བཟའ་བདུང་  
 སོགས་ཡི་གར་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་བསྟེན་པ་  
 དང་མཚོན་གྱིས་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔུང་རྩལ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །

**རྩ་པ་** སོག་གི་དབང་པོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ནད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་  
 ནས་ལྷག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཁྱིའ་དུ་སེམས་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་  
 ལས་ཀྱང་། ནད་བརྒྱ་མང་ **རྩ་གྲངས་མང་པོ་** དང་ནད་ **རྩ་མས་སྤྱིན་** ཐེབས་པ་**རྩ་ལྟུང་** ལྷག་  
 བསྐྱལ་གྱིས། །འཁྲོ་བ་ **རྩ་མས་** གཙེས་ཏེ་ **དཔེར་ན་རྩ་པོ་** མི་ཡིས་རི་དྲགས་གཙེས་  
**པོ་** བཞིན། **དེ་རྩ་ལྟུང་** ག་པོ་དང་ན་བས་བཅོམ་པའི་འཁྲོ་པོ་འདི་དག་དག་སྤོང་ཁྱོད་ཀྱིས་  
 རྟོས་ལ། །ལྷག་བསྐྱལ་དེ་དགོ་ལས་ནི་ **དེསྟོ་པར་** འབྱུང་བ་ **འཇམ་ཐར་པར་** འགྱུར་བའི་ཐབས་  
 བདག་ལ་ཐུབ་པ་དག་སྤོང་ཁྱོད་ཀྱིས་ ལྷར་དུ་མོད་ཅིག །དཔེར་ན་དགུན་སྤང་རྒྱང་དང་  
 ཁ་བ་ཆེ་རྟོས། །རྩ་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ནགས་ཆལ་སྤྲོད་སྤོང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་  
 མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་པོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འཁྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །  
 དབང་པོ་གསལ་བ་དང་གཟུགས་མཛེས་པོ་དང་རྟོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་།



ནིད་ལ་ཡན་དུ་རེ་པའི་རིམ་གྱི་སྒྲིགས་ཀྱིས་ནོར་འབྲུན་མཆན་ཐ་མར་ཟད་པར་བྱེད། །དེ་སྤྱི་  
ན་ནད་ནི་ཉག་ཏུ་འགྲོ་བ་བརྟམས་ བེང་ཉིམ་ཆུང་བར་བྱེད། །འགྲོ་བོ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་  
ཅིང་རླུག་ཅིང་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ ལ་རླུག་པོར་ཡང་སྤང་བར་བྱེད། །འགྲོ་བ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་  
གདུང་བོར་བྱེད་པོད་པེར་ན་མ་ཁའ་ལས་ཉི་མ་གསལ་བའི་དོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲིགས་པ་གདུང་བ་  
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འཆི་བའི་རླུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ཇུ་སྟེ། དྲིང་པོ་ཡོངས་སུ་དོད་རླུག་  
པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཅ་འཛིང་རླུག་པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་  
པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། གསུམ་པ་འཁོར་རླུག་པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་  
དང་། བཞི་པ་ལས་རླུག་པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། རྩི་པ་འཆི་བའི་  
ཆོ་རླུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དག་པོ་སྤྱིང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྦྱོར་བར་མ་གུར་  
གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྤང་མ་བཞི་རླུག་བསྐལ་དུ་འགྲོ་ཆུལ་ནི་ཡུན་  
ཆོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་རླུག་བསྐལ་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་  
པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནིས་འཆི་བོ་དང་པོ་རོལ་དུ་འཕོ་བོ་དང་བོར་དོ་བྱུང་བ་དེ་སྟེ་སྤྱིད་དུ་  
ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བའི་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ་འཁྱིང་ཅིན་དེ་བྱུང་བ་ན། །གཅེས་ལ་མངས་  
བེང་ཉིང་དུ་རླུག་པའི་སྟེ་པོ་རྣམས་དང་ཉག་ཏུ་འབྲལ་གྱི། །ཁོ་བདེ་ཕྱིར་ལོག་མེ་འོང་  
ཞིང་དེ་དང་དངོས་ཀྱི་སྤང་པར་འགྱུར་བོའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། །དཔེར་ན་བེང་ལས་  
མོ་མོ་བྱལ་བོ་སྤང་རྒྱར་དུ་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཆུ་ཁྱུང་དྲིག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱན་གྱི་ནོད་  
བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་དང་མཆུངས་པོ་དང་། །ཡང་འཆི་བ་ས་རྩིང་དབང་དོང་སྟོབས་ཡོད་པ་འི་  
ཤྱིགས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་རྩིང་དབང་དོང་སྟོབས་མེད་པོར་བྱེད། །དེ་འཆི་བ་ས་རྩིང་དབང་  
དང་སྟོབས་འབྲོག་པོར་བྱེད་པའི་དཔེར་ནི་རྒྱ་པོས་བེང་རྩིང་དབང་མེད་པར་དེད་པོ་བཞིན་

མོད་ རྒྱལ་པོའི་ཆོ་མིན་གཉིས་ རྒྱན་ཅིག་འགྲོ་བ་ མིན་ པོར་ མོགས་མེད་གཅིག་ཕུར་འགྲོ།  
 དེ་ཡིང་རང་གང་འདོད་དུ་འགྲོ་བར་ཡང་མེད་དེ། རང་གིས་བསམགས་པའི་ ལས་ བཞིས་རང་  
 རང་གིས་ འབྲས་བུ་ བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་དང་ རྒྱན་པས་ བེད་མོ་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་གཉིས་  
 མོ་མོར་འཕེན་པ་གར་སྐྱེ་ དཔང་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་ འཆི་བས་སློག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་  
 མང་ པོ་མི་འཆིར་བར་དེས་པར་འཛིན་དེ། །དཔེར་ན་སློག་ཆགས་ འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ལ་  
 རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་སྤྱོན་བཞིན། །དེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་རྒྱ་སྤྱོན་ཆེན་པོ་ཁ་གདངས་པ་ན་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་  
 ཁྲིའི་ཁ་ནང་དུ་འབབ་པས་རྒྱ་ནང་གི་སློག་ཆགས་ཆེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་བྱའི་ནང་གི་མཁྱེན་པོ་སོགས་  
 ཐམས་ཅད་དེར་འགྲོ་བར་བགད་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་གཞན་ཡང་མོ་མོར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱ་  
 ལ་མཁའ་མེད་ དྲིང་སྤང་ཆེན་ ལོ་སེང་གོ་ དྲིང་འབྲ། །རྩ་བའི་ དྲིང་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ འབྱུང་  
 པོ་ རྩེད་རྩིས་པོའི་ཆོགས་ ཟླ་བ་ལ་མེད་དང་མཆུངས། །དེ་ཅི་འབྲེལ་སྤྲོས་ཆེན་ཅིག་ཡིན་  
 གྲང་འཆི་བདག་དང་ཕྲད་ན་ཉམ་རྒྱུད་གཏིང་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་པོའི་རྒྱ་འདི་ལ་  
 ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། རྒྱ་དོག་པའི་དཔང་དུ་བྱས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དཔང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་མ་ནས་  
 ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་པོར་བྱས་མིང་། རྒྱ་ཡངས་པའི་དཔང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱ་ལས་འབྱུང་  
 བ་ལ་འབྱུང་པོར་བྱས་པ་སྐྱེ་འདི་ཡང་སྐྱ་མ་ནི་སྐྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དཔང་དུ་བྱས་པས་འགལ་  
 བར་མི་བཟུང་རོ། ། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་པ་མི་སྤྱུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་སྐྱེ། དག་ལྟ་  
 བུར་དང་ཕྲད་པ་ཅོམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་  
 པས་གཙོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སྤྱུ་གུར་པ་དང་། ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་པ་ བྱིང་བའི་  
 གསུང་རིགས་མེད་པ་སྐྱེ་གདམ་ངན་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་  
 འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་ལས་འགལ་བས་གི་བའི་འོག་དུང་ན་འགྲོར་སོང་གིས་དོགས་

ནས་འཇིགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །**རྒྱག་པོ་**རྒྱག་པ་དང་བྲལ་པའི་རྒྱག་  
བསྐལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཕངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་  
སེམས་ལ་ཐུང་ན་སྟེ་བ་དང་། ངག་དུ་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་**བྲིང་བརྒྱུང་བ་དང་སྟེ་**  
**འབལ་བ་དང་ས་འགམས་པ་དང་ཟས་གཙོད་པ་སོགས་**ལུས་ལ་གཙོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཡུལ་  
དེའི་ཡོན་ཏན་བྲན་ཁིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང་། **ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་སྟུབ་དུ་ཡོད་པའི་**  
དེའི་ཡོངས་སྟོན་མ་ཆང་བ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་སེམས་པ་**སྟེ་རྒྱག་བསྐལ་བ་འོ། །**འདུན་  
**པོ་**འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། རྒྱག་པ་དང་  
བྲལ་བ་དང་འདྲའོ། །འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སོ་ནམས་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་  
གྲུབ་པ་དང་། ཆོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྟོགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཉེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་  
ནས་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་པས་ཡི་ཆད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་འོ། །

**བརྒྱད་པ་ལ་ལྟས་བཤད་དང་།** རྟོང་པོ་གཅེས་པར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་རྒྱག་བསྐལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡང་  
ལྟ་སྟེ། མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་སྟོན་དྲིང་། མདོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་  
པའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་སྟོན་དྲིང་། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་སྟོན་དྲིང་། འགྲུར་  
པའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་སྟོན་དྲིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྷོར་པ་སྟེ།  
དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །**རྒྱས་པར་བཤད་པ།** དེ་ལ་**ལྟ་ལོས་**དང་པོ་ནི་ཉེར་  
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་**ཉོན་མོངས་སྟེས་པ་དེས་ལས་བསགས་ནས་སྟེ་**  
བ་ཐུ་མ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་རྣམས་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། **དྲི་རྩའི་ཕུང་པོ་**  
གྲུབ་ཐོན་པ་**འདི་ཉིད་**ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་**རྒྱག་བསྐལ་གྱི་**རྟེན་དུ་གྱུར་པ་  
**རྟེ་ཕུང་པོ་འདི་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་གང་ལས་འགྲུང་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །**གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་

ནི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་འགྱུར་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་གནིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་  
 ཅམ་སྔོ་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གནིས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བདེ་ཡང་དེ་གནིས་  
 གྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་པ་ནའང་སྤྱེ་བས་དེ་གནིས་ལས་མི་ཐར་པའོ། །ལྟ་པ་ནི། ལྷོ་ས་  
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་  
 གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱེ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུམ་པའི་གཞན་གྱི་  
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དེ། རིམ་པ་རྩར་མ་འོངས་པའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་  
 ཐོབ་འདོད་དང་། ད་རྩར་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་གནིས་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་  
 གནིས་ལས་ཕུང་པོའི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞིས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་དང་གིང་ལས་  
 ཕུང་པོའི་མེ་ལ་རྩ་དང་གིང་གི་མེ་ཞིས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་རྒྱུའི་ངོས་ནས་སྤྱུ་བཤད་པའོ། །ཡང་  
 ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དེས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པས་  
 ཕུང་པོ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞིས་བྱ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་  
 པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་གིང་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་གིང་ལ་མེ་  
 རྟོག་གི་གིང་དང་འབྲས་བྱའི་གིང་ཞིས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲས་བྱའི་ངོས་ནས་སྤྱུ་བཤད་  
 པའོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱུས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞིས་ལུགས་  
 འདིའི་ཆ་མ་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །འདི་ཞིབ་དུ་སྤྱུག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་  
 བཤད་པར་བྱའོ། །

གནིས་པོ་སྤྱེད་པོ་སྤྱུམ་རྒྱལ་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་  
 བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་བཞུགས་མ་ཞིག་མ་སྤྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུལ་  
 མ་སྤྱེས་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྱེ་

ཐབས་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་གིན་དུ་གལ་ཆེ་ལོ།  
 དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྟན་གྱི་རྗེས་སུ་  
 འབྲངས་ནས་གོ་བ་རྣམས་དག་བཅའ་ཏེ། དེ་ནས་རིང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་  
 གྱིས་སྒྲོའི་འགྲུར་བ་དྲག་པོ་འདོན་དགོས་པས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བདེན་  
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་  
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་དེའི་སྤྱིང་བསྐྱེས་ཆད་ནི། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། ཐ་  
 མ་འདི་གཉིས་བསམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་རྟེན་ནས་གོམས་པ་ལ་རག་  
 ལས་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་བ་རྣམས་ནི་ཁྱི་ལ་རྩོལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱོ་ལྟར་ལམ་ལ་མ་སྤྱངས་  
 ཤིང་གསུང་རབ་ཀྱི་གོ་བ་གཏན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འང་སྟེའོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་ལན་འདི་གཉིས་ལ་བདེ་འཛིང་རྩ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཐུག་པར་གོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་  
 དབང་གིས་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་ཕྱང་པོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་  
 གཉིས་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཉོན་རྒྱུར་སོང་ཞིང་དེའི་ས་པོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་  
 གཞན་རྣམས་འབྱུང་བ་འོས་མེད་ཡིན་པས། དེ་ཕྱང་བ་ལ་མི་འདོད་པ་བྱས་ཞན་འབྱུང་བ་ནི། དགེ་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཉི་བའི་ཞལ་ནས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཆད། ཉ་  
 ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་མུ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་  
 མུ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་མིན་འཁོར་བའི་མཆན་  
 ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་  
 དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྤྱིང་དགོས་གསུང་བ་དྲིང་། ཡང་ཕྱ་རྒྱ་  
 རྒྱ་ཇའི་གཏམ་བརྒྱུད་ཇི་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོང་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཤེས་རབ་

རྒྱལ་མཆན་གྱི་བཞིག་ཡིད་པ་ལ་མངོན་དུང་བས་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་  
 མ་བྱེད་འཁོར་བ་འདིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏོང་  
 སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ན་སྦྱེ་བ་བླངས་པ་འདིས་ལན་པས་འདི་སྤྲོང་བ་ལ་འཛོད་ཅེས་གསུངས་པ་ ལྟར་  
 ལྟར་བཤད་པའི་སྦྱེ་གན་འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་  
 མོ། ཎ

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་དུག་བསམ་པ་ འོད་ངོས་དང་། དུག་གསུམ་དུ་བསྐྱེལ་གཉིས་  
 ལས། འོད་པོ་ལ་མངོར་བཞུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་  
 འགྲེལ་པར་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ནི་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་འདིར་དུག་  
 བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པོ་རྒྱས་བཤད་དེ་ལ་ སྤྱག་ལས། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་  
 པ་ འོ་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་ངེས་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་  
 ཉི། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་ན་པ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉིན་ནམས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་  
 དགར་འགྱུར་ཁིང་དག་ནམས་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་པ་བྱར་འགྱུར་ཁིང་  
 བྱ་པར་འགྱུར་བ་དང་མ་ཆུང་མར་འགྱུར་ཁིང་ཆུང་མ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་རིམ་  
 པ་བཞིན་འཕྲོས་ནས་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་བཞུན་རུང་བ་ལེ་མེད་པ་སྟེ། བཤེས་  
 སྤྲིངས་ལས། པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྟེ་བོ་དགར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་  
 ཉིད་ སྤྱའགྱུར་བ་དང་། །དེ་ལོས་ ལྷོག་པ་ བྱ་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ཉིད་དུ་ འགྱུར་མཆི་བས་  
 རྒྱ་མཆན་དེ་ འོ་སྤྲད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་ རྟེ་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་ མ་མཆིས། །  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དོག་ནི་ཆེ་འཕྲོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་དེར་མ་  
 ཟད་ ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་གཉིན་ཕན་ཚུན་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔུང་བཟང་  
 གིས་ཁྲུས་པ་ལས། དེ་ཞིག་ཅིག་ན་དག་ཡང་མང་འཁོར་འགྱུར། །མང་འཁོར་ཡང་

ནི་དེ་བཞིན་དགའ་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་  
མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དག་པོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཛེས་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་  
ནི། །སྒྲོ་བློས་ཐུན་པས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་  
ནམ་ཉིག་དག །བརྒྱུག་ནས་དགེ་བའི་ཕྱགས་ལ་ཅི་བདེར་ཏེ་རྒྱུ་བའི་བཟང་པོ་  
བྱ། །སེམས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས་དག་གཉེན་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས། ཆགས་  
པ་དང་སྣང་བསྐྱེད་བཀག་སྡེ་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་གཏད་ས་གང་ཡང་མེད་པར་བཞུགས་  
ལ་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ རོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་  
རྣམས་ཀྱི་ཅུང་ཅི་ཅུང་སྤྱད་པ་དང་ད་དུང་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་སྤྱད་དགོས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་རེ་  
རེས་རེ་རྒྱུ་ཕྱགས་བཞིའི་བྱ་མཆོད་བཞི་ལས་ལྟག་པ་ཡི། །འོ་མ་སེམས་ཅན་གཅིག་  
ཉིད་ནས་ཀྱང་སྤར་འབྱུངས་པས་ཁྱབ་ཏེ་ད་དུང་འབྱུང་དགོས་མི་དགོས་ནི་སོ་སོ་ཡི། །སྒྲི་  
བོ་བྱ་ནི་པོ་འདི་འི་རྒྱུ་སྤྱད་འབྱུངས་ནས་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་  
བས། །སྤར་བྱ་དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བདུང་འཆལ་ལོ། །ཞིས་ཏེ་ལམ་བསྒྲུབ་པ་  
ལ་འབད་ན་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པའང་ཡོད་པས་མ་དེས་པའོ། །ཞེས་  
སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་སྤར་མའི་རྣམས་ཀྱི་ཅུང་ཅི་ཅུང་སྤྱད་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་ཐར་  
པའི་ལམ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་ཇི་ཅུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་འཁོར་  
བའི་བདེ་སྤྱག་གིས་རོམས་པ་དང་སུན་པ་མེད་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་མཚོན་པ་ཅུང་སྤྱད་པའི་བཟང་པོ་  
ཐུན་ཆོག་ས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འདི་མ་སྤྱང་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་  
སྦྱོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ཡིད་ཆོས་པའི་བྱིར་ཡིན་ན་  
སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཇི་ཅུང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོས་པ་མེད་པས་བྱི་བྱིར་སྤྱད་པ་འཕེལ་

བར་འགྱུར་ཁིང་། ལྷོ་དེས་ཀྱང་འཁོར་བར་ཡོན་རིང་དུ་འབྱུངས་ཏེ། བདེ་བ་དེ་  
 དག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བརྩོན་དུ་མི་ཤོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གིན་དུ་བརྩོད་དགའ་བ་རྣམས་  
 དུས་དཔག་དུ་མེད་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟོན་ལྟལ་པོ་  
 ཆངས་སྟེན་གྱི་སྤྱུ་ལྟེན་སྟེན་སྤྱུ་ལྟེན་པའི་ཆེ་སྟེན་པ་སྟོན་མ་རིམ་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ལྟེན་  
 ལྟེན་ལྟེན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཉེས་པས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དུག་ལྟར་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་  
 དན་ནས་སྤྱགས་འཕྲིའི་ཚུལ་བཟུང་བ་དེ། བདག་གི་སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་དན། །ལོ་ནི་དུག་ལྟེན་པར་  
 དག་དུ། །མི་ལོ་ནང་དུ་རིགས་བཟུང་བའི། རྒྱལ་ཆ་བ་བདག་གིས་བཞུས་པ་གང་། །ལོ་ནི་དུག་  
 ལྟེན་པར་དག་དུ། །དཔལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་སྟེ། །དཔལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ། །དག་  
 པོ་འཛིགས་ཕྱིད་དེ་དན་ནས། །དཔལ་བར་ཡང་སྟེན་མི་རུང་བས། རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་ནི་མངོན་མི་  
 དགའ། །ཡལ་གཅིག་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། །བདག་ནི་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བཞུད། །ཅེས་  
 ཡལ་ལ་གནང་བ་གསོལ་བར་སྟེས་རབས་བཞི་བརྒྱ་ཅད་ལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་ཡོད། །ཞེས་ལུགས་  
 འདིའི་གྲུ་མ་སྤྲ་དག་གསུངས་སོ། །གསྐྱེས་པ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་མཛོད་ནད་བཞིན་དུ་སྤྱད་པས་མ་  
 ཆོམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྟེ་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱོདས་ལས། རི་རྩར་མཛོད་ཅན་སྟེན་  
 བུས་ཉེན་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་བསྟེན་ཀྱང་། །ཁི་བར་མི་འགྱུར་དེ་  
 ཉིད་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་འང་བསྟེན་པས་ཁི་བར་མི་འགྱུར་ཁིང་  
 སྤར་འཕེལ་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། བཞི་པོ་ནད་གིན་དུ་ཆེ་བ་གསོ་དགའ་བ་  
 ལྟ་ཡོད་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། སར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་དེ་དག་སྟོབ་པ་དང་། །  
 ཉེན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་། །མང་དུ་བསགས་པས་མི་དོམས་ན། །དེ་ལས་  
 ནད་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། ལྷོ་པ་སྟོན་ཆད་མ་སྤྱོད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འཁོར་  
 བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆགས་བྱལ་མེད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་སྤྱོདས་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་



མེད་གྱི་བར་གྱི་འགྲོ་བ་ འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་ ཉེ་གྲངས་མེད་པར་ མ་སོན་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་  
 ཡོད། །སྡོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྡོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག་ །རྩ་ཡལ་དཀར་མཛེས་ལྟ་  
 དུའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ །སྡོན་མེད་མོད་ །འོན་ཀྱང་ །དེས་མི་  
 ཆོས་པར་སྒྲར་ཡང་ །འདོད་ཆགས་འཕེལ། །དེ་པོ་ཞིན་དུ་ །སྡོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྡོང་སྟུག་  
 བསྐྱལ་དེ་ཡོད་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཆོས་འགྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་  
 གི་སྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །འོན་ཀྱང་ །ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་པ་ལ་ཆགས་  
 བྲལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །དུག་པ་ཤིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་བརྟག་དཀའ་  
 མཐའ་མེད་དུ་མ་སྡོང་ཚུལ་ནི། །གཞན་ཡང་ །སྟོབ་དོན་ཉ་དབངས་གྱིས་ །བྱ་ངན་བསལ་བ་  
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་ཤིན་དུ་སྟོབ་པར་འགྱུར་ཉེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་  
 དཔྱལ་བ་ན། །ཟངས་ཁུན་བསྐྱལ་བ་གང་འབྲུངས་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྒྱ་ལ་ཡང་།  
 །དེ་ཡི་ཆད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱི་དང་ཕག་དུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཟོས་  
 པ་༥ །དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྒྱན་པོ་ཡི། །ཆད་ལས་ཤིན་དུ་སྟུག་པར་འགྱུར། །མཛེས་བཤེས་  
 རབ་དུ་བྲལ་བ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་  
 པ་ཡི། །སྟོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་འོང་ །རུང་མ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དག་དུ་ཅོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་  
 བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟུངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་  
 ལས་ཀྱང་ཐལ། །སྟོན་བུར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཞེས་པས། །ས་ལུང་ཟོས་པ་གང་ཡིན་  
 པ་༥ །དེ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་དུ་འགོང་། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་རོ། །

བདུན་པ་སྟེར་གྱི་ལུས་བཟང་ངན་གྲངས་མེད་ཆུད་ཟོས་པ་དུན་ཉེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་འབད་  
 པར་བསམ་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །ཁྱོད་གྱིས་འདོད་ནི་གི་རྒྱས་

དོན་མེད་རྒྱུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྤྲོན་གྱི་མཐའ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བླན་པར་  
 བྱས་ཏེ། སྤྲོད་དོན་ཟུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སྤྱི་  
 ཆོལ་པའི་སྤྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། ཞེས་པ་ཉེས་སྤྱིད་བརྟུལ་བ་དང་ལེགས་སྤྱིད་ལ་གཞུག་  
 པ་ལ་ཟེར། བཅས་འདིར་སྤྱིའི་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཆོལ། གཞིན་  
 དང་སྤྱིད་ཀྱིས་འདོད་ཆེན་གྱི་རྒྱས་དོན་མེད་རྒྱུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྤྲོན་གྱི་མཐའ་  
 གང་བླན་བྱས་ཏེ། གྲུངས་མེད་པ་དེ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་གང་གྱི་ཕྱི་མི་སྤྱིད་ཕྱོན་  
 ཀྱིང་ལུས་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཅམ་ཡང་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །འདི་འདྲའི་  
 གསུང་དོམ་པའི་ཆོས་གང་སངས་རྒྱས་ལས་མ་ཐོས། སྤྱིའི་ལུས་མང་པོ་རྒྱུད་གཟན་ཅས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིད་པའི་ཡུན་ཆོགས་ཇི་སྤྱིད་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱས་པ་དང་། དོན་  
 མེད་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་ནས་སྤྱིར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུད་  
 ཟོས་པ་བླན་པར་བྱ། ད་དུང་ཡང་མ་འབད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་བསམས་ལ་  
 སྤྱིབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བརྒྱུད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་མྱོང་བ་སྤྱིས་ཆད་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་  
 བཞིན་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱན་སྤྱིའི་ཞལ་ནས། ཇི་པོ་སྤྲོན་པ། ཞེས་པོས་ནས། ཐོག་མ་མེད་  
 པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཞིག་སྤངས་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མ་  
 མྱོང་བས་འབུངས་དགོས་གསུང་བ་དང་། འཁོར་བར་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་  
 པ་ཇི་ཅམ་མྱོང་སྤྱི་ལས་ཀྱི་གནད་གསུམ་དེ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མ་མྱོང་ཞེས་སྤྱི་མ་དག་གསུངས་སོ། །  
 གསང་བ་པའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་འདིར་རེས་བདེ་འབྱོར་སྤྱིས་རེས་ངན་འབྱོར་སྤྱི་བས་  
 གན་རྒྱལ་དང་ཁ་བྱུང་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་བ་  
 ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་སྤྱིས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་དགོས་ཤིང་། སྤྱིས་ནས་ཀྱང་རྒྱན་ལྟར་བསྐྱེད་  
 དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་  
 རུས་པའི་ཡུང་པ་ནི། །ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ལུས་བྱངས་ནས་དོར་བའི་རུས་པ་མ་གོད་ན་ལྷན་པོ་ལས་  
 གྲང་མང་བའོ། །འབྲི་པ་ ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་ ལ་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ཁྲུངས་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་ཀྱ་ཀྱག་ཆོག་གུ་ཅམ། །རི་ལུས་བྱངས་  
 གྲང་ས་ཡིས་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་  
 དགག་པ་ནི། འདི་སྒྲ་མ་ནམས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ལ་སྒྱུར་  
 བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། རྒྱགས་སྒྲ་ཡུང་འདིས་དགག་སྟེ། འདིའི་འབྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས།  
 དག་སྒྲོང་དག་དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཀྱ་ཀྱག་གི་ཆོག་  
 གུ་ཅམ་གྱི་རི་ལུ་ཐོགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། །འདི་ནི་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་  
 མའོ། །ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན། དག་སྒྲོང་དག་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཛིམ་པ་ནི་ཆེས་  
 སྒར་འཛད་པར་འགྱུར་གྱི། མི་ནམས་ཀྱི་མ་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 རང་གི་མ་ནས་དེའི་མ་ལ་སོགས་པའི་མ་རིམ་པ་གཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་པར་སྒྲང་བའི་  
 ཐུར་དང་། རིགས་པས་དགག་པ་ནི་ གཞུང་ལས་གྲང་མའི་ཐུག་མཐའ་ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཐུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་བསྟོམ་ཆུལ་གསལ་པ་ནི། འདི་སྒྲོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ལུགས་  
 ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་གི་ ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོང་བའི་འཁོར་བའི་ལུས་  
 ལྟ་བུའི་ འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་། །ཐོག་མའི་རྒྱ་འཛིན་ཐུག་མཐའ་ནི་སྤྱི་ལའང་འདི་ཅམ་  
 མོ་ཞེས་ སྒྲང་པོ་མིན་པ། །དེའི་ ཆོ་འབྲས་བུ་ གཅིག་ཉིད་ ལ་ཡང་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ རྒྱས་  
 པར། །མཐོང་ནས་ བྱིས་པ་ གང་ལ་འཛིགས་པོ་མི་འབྱུང་ རྟོ་འབྱུང་རིགས་སོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་དང་དེའི་འབྲེལ་པར་ཡང་། འདིས་ནི་རྒྱན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་མོ་

རེག་པའི་ཆོང་ཆོང་གིས་ཆེས་རྒྱ་པར་རྩམ་བཟོད་པར་དགའ་བའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་  
 པ་ཆེན་པོ་འདྲི་ལ་རྟག་དུ་སྒྲིབ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་  
 རྒྱལ་བཞིན་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པས་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པར་རེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་  
 ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །

རྒྱུ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དྲིག་ལས་དང་པོ་འགྲོ་  
 པ་མཐོ་དམན་གྱི་སྟག་བསྐལ་བ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་  
 གྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྤེང་ལྟར། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །  
 འཁོར་བ་དག་དུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གཉིས་པ་རེག་པའི་བདེ་སྟག་སྤྱོད་བ་ནི། མཐོ་  
 རིས་བུ་མོའི་རྩ་མ་ཞེད་པ་ལ། །རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་ནས་སྤར། །དུམ་ལ་  
 བར་འཐག་གཙོད་དབྱད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི། །རེག་པ་ཁིན་དུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆོལ་  
 ལོ། །དགས་ལྷོ་མ་གནས་བཟང་ངན་གྱི་བདེ་སྟག་ནི། མཐོ་རིས་གྱི་གནས་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་  
 གྱི་ས་གཞི་ལ་རེག་ན་བདེ་བའི་མེ་ཏོག་གི་བཅལ་བཀྲམ་པ་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ནེས་བྱེད་ཅིང་བཞག་ན་  
 འཕར་བྱེད་པས། རྒྱུ་པའི་རེག་པས་ནེས་པར་བདེ་བཟོད་པ། །རྒྱུན་པོའི་སྤྱོད་ལ་ཡུན་  
 རིང་གནས་ནས་ནི། །སྤར་ཡང་མེ་སྤར་རོ་སྟགས་རྒྱ་བཡིས། །སྟག་བསྐལ་མི་བཟོད་  
 པོག་སྒྲམ་བཞིན་འཆོལ་ལོ། །བཞི་པ་ཡིད་འོང་མེ་འོང་གི་བྱ་བའི་སྟག་བསྐལ་ནི། མཐོ་རིས་  
 རྒྱའི་བུ་མོས་འབྲངས་ཉེ་བསྟེན་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །རྣམ་པར་མཛེས་ཆོལ་སོན་པར་  
 བཅེས་ནས་སྤར། །འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཆོལ་གནས་རྣམས་གྱིས། །རྒྱུ་པ་ལག་ན་  
 བ་སྟག་ཙོད་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱུ་པ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་བཟང་ངན་གྱི་སྟག་བསྐལ་ནི། རྒྱའི་  
 རྒྱལ་བའི་ལྱིས་འབབ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱའོ་ནི། །གདོང་མཛེས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གསེར་  
 གྱི་པད་མ་དྲིང་ལྷན་པོའི་རྒྱར་ཞུགས་ནས། །སྤར་ཡང་དུམ་ལ་བའི་རྒྱལ་བའི་ལུས་མེད་

པདྨ་རྩེ་འཕྱོར་བྱེད་ཀྱི་རྩེ་པོ་རྩེ་པུའི་ཆ་ཤོས་པ་མཛོད་སྐྱེགས་རྩེ་ཆོན་འབྲུག་འཆའ་ལོ། །རྩྭ་  
 པ་བདེ་རྩུག་རྩེ་ཆོན་མཛོད་མཛོད་པའི་རྩུག་བསལ་ནི། ལྷ་ཡུལ་འདྲོད་བདེ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་དང་།  
 ཆངས་པ་ཉིད་འོག་སྤྱི་ལ་ཆགས་བྱལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱང་  
 ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །རྩུག་བསལ་རྩུན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཆའ་ལོ། །བདེན་པ་ལུས་  
 མོགས་ཀྱི་འོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩུག་བསལ་ནི། ཉི་མ་རྒྱ་བཅིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། འོད་ཀྱིས་  
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤར་བྱས་ཏེ། །སྤར་ཡང་མུན་གནག་སྐྱེག་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས།  
 རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བའང་མི་མཛོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱན་པ་དེ་དག་གི་འབྲུག་ཉེར་བཞི། འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གསུམ་  
 ཉི་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱེས་འཛོམས་དང་ཐིག་ནག་ཆ་བ་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །མཐོ་རིས་  
 བྱ་མོས་འབྲོངས་པ་ནི་རྩེ་པུའི་བྱ་མོས་བསྟེན་པའོ། །ལྷ་ཡུལ་འདྲོད་བདེ། ཞེས་པ་ནི་  
 སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདྲོད་རྩེ་པོ། ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་འོད་ནི་རྟེན་དང་  
 བརྟེན་པ་མ་ཕྱེ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། ཕྱིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་  
 མེད་ཁང་གི་འོད་དོ། །དགྲུ་པ་དེའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེས་ཏེ་སྤོམ་རྩུལ་ནི། འདི་དག་གིས་མཆོན་  
 ནས་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་འགྲོ་བའི་རྩུལ་ཐམས་ཅད་བསམས་ནས་སྤྱིད་པ་ལ་སྦྱོ་  
 བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱད་པས་རྩུད་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱུད་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ན་ཆོང་དཔོན་བཞི་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་  
 ཉི་རྟོར་གསོག་པ་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་ཁང་མཆོག་དུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་  
 ཉི་རྟེ་དུ་དང་ཕྱད་པ་མཆོག་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་བརྩུད་ལེན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་མཆོག་དུ་བྱེད་དོ། ཅི་  
 ཅམ་ན་རྩུལ་པོས་ཉོར་མ་ལུས་པ་འཕྲོགས་པ་དང་། བྱིམ་མེས་ཆོག་པར་གྱུར་པ་དང་། གཉེན་  
 དང་བྱལ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཤི་བར་གྱུར་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་བཅོས་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །མཐོན་  
 པོ་ནམས་གྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར་། །ཕྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་  
 མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲུག་པ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་  
 པ་ནི། བོང་དྲུ་བ་ལྟར་པ། དེ་ལྟར་ཞོངས་པར་འགྱུར་འཆལ་བ་སྟེ་འཆི་དགོས་པར་མཆོད་  
 པར་མཛོད་ལ། བསོད་ནམས་ནི། །སྟོགས་མ་གྱི་འམ་སྟེན་པ་དང་ཚུལ་བྱེད་མས་དང་བསྟོམས་  
 པ་ལས་ཕྱང་བ་ རྣམ་ པོ་གསུམ་གྱིས་ མར་མེའི་སྣང་བ་ ཐུགས་ཉམས་སུ་ རབ་ དྲུ་ བཞེས་  
 སིག །མོར་སྟེན་དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་སྟེན་པ་ལས་ཕྱང་བ་དང་། ཚུལ་བྱེད་མས་ལས་ཕྱང་  
 བ་དང་། བར་སྟེན་ལྷག་མ་བཞི་བསྟོམས་པ་ལས་ཕྱང་བའི་ནང་དྲུ་བ་སྟུ་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་མཛོད་  
 ན་གྲོགས་མེད་པར་རང་ཉིད་ གཅིག་ཕུ་ སྟེན་པ་གཞན་ཉི་ལྔའི་འོད་ཀྱིས་སེལ་ཡང་འདིར་ཉི་མ་  
 རྒྱ་བས་མེ་བཞི་བ་ འམ་བྱེད་ཀྱིས་མེ་ཞོན་པ་འི། །མོ་རིག་པའི་ ལུན་གནག་མཐའ་ཡས་ པའི་  
 རང་དྲུ་འཇུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞོངས་པར་འགྱུར་བ་འཆལ་བ་  
 ཉི་ལོང་དྲུ་བ་ལྟར་པ་དེ་ལྟར་འཆི་དགོས་པ་མཆོད་པར་མཛོད་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་  
 ལྟར་བ་བཞེས་སིག་ཅེས་པའོ། །བསོད་ནམས་གསུམ་ནི་སྟོགས་མ་གྱི་དགེ་བའམ་སྟེན་  
 པ་ལས་ཕྱང་བ་སོགས་གཞི་གསུམ་མོ། །ལུན་གནག་མཐའ་ཡས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་  
 ལུན་པའོ། །གྲོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟོད་འཇུག་ལས། དྲིང་པོར་སྟེ་བ་ན། ལུས་  
 འདི་གཅིག་ཕུ་ཕྱང་བ་ དེའི་ ཡང་། །ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ག་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་ མཐོར་  
 མོ་སོར་འབྱེས་ པོར་ འགྱུར་ན། །མཛོད་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །སྟེ་ པོ་ན་གཅིག་  
 ཕུ་སྟེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་ ཕུ་ འཆི་སྟེ། །སྟུག་བསྐྱེད་ གྱི་ པོ་སྟོ་  
 སྐལ་གཞན་ གྱིས་ མེ་ལེན་ན། །ཆོས་ གྱི་ བོགས་ཤེད་མཛོད་བས་ཅི་ཞིག་ཕུ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དྲུག་གསུམ་དུ་སྟུང་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲུག་ནི་གསུམ་དུ་འདྲ་

སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་  
 རོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་  
 ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །  
 ཡན་གཞི་དེ་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། དེས་པ་མེད་པའོ། །ཡུན་ཆོགས་  
 ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་  
 ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། ཐོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་  
 ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་སྟེ། སྒྲིབ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མཛོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུས་  
 ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་གསུམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལོ། སྒྲིལ་དང་དབྱེ་མའི་ཡུགས་གཉིས་ལས།  
 དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ནི། མདོ་ལས་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྟེ་བ་  
 ན་ཡང་བདེ། གནས་པ་ན་ཡང་བདེ། འགྱུར་བ་སྟེ་ཞིག་པ་ན་སྐྱག་བསྐྱེད་ལོ། །སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་  
 ཆོར་བ་ནི་སྟེ་བ་ན་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ། གནས་པ་ན་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་དང་གང་མི་རྟག་  
 པ་དེ་སྐྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དཔེར་ན་པོ་ལ་མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་  
 ཏུ་ཆ་བདེ་ལ་ཁུ་བསེལ་བ་བདེ་བ་ན་ ཅུང་ཟད་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བ་པ་ན་མས་  
 ཀྱི་ཟླ་བ་ཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་འམ་འོག་ག་པ་ན་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་  
 གཞིན་བསྐྱེད་པས་ ནི་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལོ། །འདི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཟླ་བ་ཅས་  
 ཀྱི་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་  
 པར་ཐུན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་ནམས་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་བའི་ཡུལ་  
 ཟླ་བ་ཅས་ནམས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་  
 ནི། འབྲས་ཆ་བས་གདུངས་པ་དེ་ཚུ་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་།

སྤང་པ་ན། ཆེས་སྤྱག་བསྐལ་བ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིང་། བེས་པར་བྱ་སྟེ།  
 རྟོ་ནམ་སྟེས་པ་ཅམ་ནས་ལུས་སམ་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱག་བསྐལ་  
 གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ། མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཕྱ་  
 མིན་པ་མཛུངས་ལྟན་དང་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནི་སྤྱར་ལྟར་རོ། །གསྒྲིམ་པ་  
 འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རྒྱ་བམལ་བ་དང་འཇུར་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མ་སྤང་  
 པའི་དུས་ཀྱི་འབྲས་ཚབ་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། ཉོན་  
 མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །ཆོར་  
 པའི་བཏང་སྟོམས་དེ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་  
 ལ་གནས་ངན་ལེན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་དགེ་བ་དང་  
 མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྐྱར་གསུམ་ཡོད་ལ། དགེ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་  
 ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དུ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཟག་མེད་རྣམས་སྤྱག་བཏེན་མ་  
 ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བག་ཆགས་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ས་པོན་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་བཤས་ལྟ་བུ་ཡིན་  
 ལམ་ དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱེད་དགོས་པ་ལས།  
 འདིར་མི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐལ་སྟེ་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱ་དང་ས་པོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཕྱ་ལ་མི་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་ལྟར་རོ། །ཞེས་སྤྱག་བསྐལ་  
 གསུམ་གྱི་མཆན་གཞིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏེན་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་བཟུང་ཞིང་། དེ་གསུམ་  
 སོ་སོ་དང་མཛུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་དེ་མིགས་ནས་དེ་དག་  
 སྟེ་པའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་གིང་། ཡུལ་  
 ཟག་བཅས་ལ་དབང་པོ་དང་དབང་ཉེན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་གཤམ་དེར་བསྐྱེད་  
 དགོས་པ་འདྲའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཡུང་པོའི་འཇུར་བ་སྤྲམ་མོང་དང་ལས་ཉོན་རྒྱར་



མོང་པའི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའམ་རང་དབང་མི་འདུས་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་  
 འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བསལ་གྱི་མཆན་གཞི་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་  
 བསལ་ལ་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་བསལ་  
 དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་ནམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་ ཀུན་  
 ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའོ། །བོལ་པ་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གནས་ངན་ལེན་  
 སྐྱེ་ལུལ་ནི། ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་དུག་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དེས་ན་དེ་དག་  
 འགོག་པའི་ལུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱལ་བསལ་  
 སྐྱེས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་འཕེལ་བ་དང་བདེ་རྒྱལ་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དུ་  
 གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདོན་པས་གདི་ལུག་རྒྱས་པར་  
 འགྱུར་རོ། །རྒྱ་པ་གནས་ངན་ལེན་ལས་རྒྱལ་བསལ་སྐྱེ་ལུལ་ནི། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་  
 བྱི་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བསལ་བསྐྱེད་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་  
 འདིར་ཕྱ་ངན་སོགས་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་རྒྱལ་བསལ་བསྐྱེད་ཅིང་། གདི་ལུག་  
 གིས་ནི་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བསལ་གཉིས་ཀ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ།  
 རྒྱལ་པ་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གནས་ངན་ལེན་དག་ག་དགོས་ལུལ་ནི། དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་  
 ཉིད་དོན་ལ་རྒྱལ་བསལ་ཡིན་པ་ལ་ལྟར་དེ་ལྟར་མ་གཤིས་པར་བདེ་བར་བརྒྱང་བ་ལ་དེ་རོ་གསོ་ནས་  
 རྒྱལ་བསལ་དུ་བརྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དག་ག་ཚོར་བ་རྒྱལ་བསལ་ལ་ཐོག་བཅས་གྱི་  
 བྱང་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་བསལ་གྱི་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྒྱལ་བསལ་འབྱུང་བ་  
 བྱེད་པའི་མིག་ལས་ལུག་རྒྱ་ལྟར་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཁོལ་མིག་གི་ནད་གཞི་རང་ལ་ཡོད་  
 ན་དེ་ལས་ལུག་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་ཁོལ་མིག་ས་ལ་ལྟར་ལེ་ལན་བྱུང་པོ་ལ་བདས་ལ། ཞེ་སྤང་དག་ག་ཚོར་  
 བ་བྱང་སྟོམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཟད་ཅིང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བརྟེན་

པ་སྒྲེ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲེམ་ལ་གཏི་མུག་དགག་སྒྲེ་ཆོར་བ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱར་  
མི་གཏོང་བའོ། །དྲུག་པའི་དག་གི་ཁུངས་ནི། དེ་དག་ནི་ནལ་འབྱུར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་  
རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཅིང་ཁྲབ་ཚུལ་  
གྱི་རྒྱལ་བསྟུལ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་པ་ལ་ངོ་མཉེན་གྱི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས་དང་  
ངོ་ནི། དེ་ཡིང་། དཔེར་ན་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ན་ཁུར་དེ་ཇི་ཅམ་འཁུར་དགོས་པ་དེ་  
ཅམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ལྷོ་ཨོན་གྱི་དབང་གིས་འཕངས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་  
ཡུང་པོའི་ཁུར་འོད་ཡང་དྲོང་པོར་གྲངས་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ངོ་སྤྱོད་བཟུང་དགོས་པ་དེ་སྤྱོད་  
དུ་རྒྱག་བསྟུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུང་པོ་འདི་ལ་འབྲིས་པུ་རྒྱག་བསྟུལ་དང་རྒྱུ་ལས་དང་  
ཨོན་མོངས་གྱི་སྤོ་མོན་བསྒྲིས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བཞུགས་ཆགས་པ་སྒྲེ་རྒྱུ་ལུ་འབྲེལ་བ་ར་  
ཡོད་པས་ཡུང་པོ་དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བསྟུལ་ཡིན་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བསྟུལ་ལྷོ་ཟམ་  
བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེ་ཡོད་ན། འཕྲུ་ཡོད་སྤྱིར་ཆད་ཆོར་བའི་རྒྱག་བསྟུལ་མངོན་གྱིར་གཉིས་  
ཀ་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྒྲུབས་རེ་བྱུང་ཡང་རྒྱུ་མོང་དང་ཡུར་ར་ན་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྒྲེ་རྒྱ་ཆོག་ས་  
ནས་རྒྱག་བསྟུལ་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བསྟུལ་ནི་རྒྱག་བསྟུལ་ཐམས་  
ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་དང་རྒྱག་བསྟུལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་མང་དུ་  
བསྒྲུལ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་ཆོར་བ་མྱོང་  
ཅད་པ་ངལ་གསོ་བ་རྒྱ་བྱེད་བདེ་བ་ནི་པལ་མོ་ཆེ་རྒྱག་བསྟུལ་སྒྲུ་མ་ཁྱེར་བཅོས་པ་སྒྲུ་འཕགས་  
པ་ལ་བདེ་བའི་སྒྲོ་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱག་བསྟུལ་པ་ཞིན་བསལ་བ་ལ་མ་བསྒྲུས་པའི་  
ངོ་མཉེན་གྱིས་བདེ་བ་སྒྲོ་བ་དེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགྲོ་དགས་པས་

སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ན། བསྐྱད་པས་བདེ་བའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་རིམ་  
 ཅས་འགགས་པའི་ཆོ། བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་  
 བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྤར་ཡང་བསྐྱད་དྲགས་ན་སྤར་མ་སྤར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་  
 རོ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་རིམ་བསྐྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་  
 སྤྱག་བསྐྱེལ་རེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་འདུག་དང་ཉལ་བ་དང་བཟའ་བ་དྲུང་  
 དང་ཉི་མ་དང་གྲིབ་མ་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་རིམ་ཅམ་རིང་དུ་བསྐྱེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་  
 བ་རེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དྲགས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་  
 སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། རྒྱལ་ཐག་བཙས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཆེ་བ་དེ་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཅིང་  
 སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞན་ཞིག་ཆེ་རིམ་ནས་འཕགས་པ་ན། རོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐུང་དུ་སྤོང་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་  
 གཞན་ཞིག་ཐུང་བཅད་གསུམ་དུ་སྦྱས་པ་ན། དེ་ཐུང་བས་སུ་མཛོན་པར་བདེ་བ་སྤྱུར་སྤང་བའི་སྤྱག་  
 བསྐྱེལ་སྤར་བ་ཙམ་པ་ལ་བདེ་བ་འོ་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁའི་རོ་བོ་བདེ་བ་སྤྱུར་ཏེ། དེ་ཆེར་  
 སྦྱས་ནས་མཛོན་བྱེད་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་སྤང་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཁོ་ཅི་ཙམ་  
 བསྐྱེན་དྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་རེ་ཆེར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་  
 ན་ཆོད་པས་ཐད་དུ་མ་པ་ན་གྱང་སར་བསྐྱེད་མ་ཐག་བདེ་བར་སྤང་ཡང་དེར་བསྐྱེད་དྲགས་ན་སྤར་སྤྱག་  
 བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པ་སྤྱུར་པོ། མཛོད་ལས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་པ་གཞན་འབྱུང་ལ། ཞེས་དང་།  
 དག་འཛི་མང་ལ་འཇུག་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ་འགགས་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ཁོ་  
 མ་འགགས་ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱུར་ཡང་མང་ལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། བཙམ་ཐུན་འདས་  
 གྱིས་ དག་འཛོ་ཞེས་པོས་ནས་ འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་ཉལ་བའི་སྤྱོད་  
 ལམ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་སོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་པས་  
 སྤྱོད་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་འཆག་པས་ཉི་མ་འདའ་

བར་བྱེད་ཅིང་འབྲིང་བར་མི་བྱེད་འདུག་པར་མི་བྱེད་ཉལ་བར་མི་བྱེད་ན། དེས་འཆག་  
 པ་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་ཁོ་ན་སོ་སོར་སྤྱིང་བར་འགྱུར་ཁིང་དྲག་པ་ཉིད་དང་རྩལ་པ་ཉིད་  
 དང་མི་བཟད་པ་ཉིད་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་སོ་སོར་སྤྱིང་བར་འགྱུར་གྱི། འཆག་  
 པ་དེ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་གསུངས་གིང་། སྤྱིད་  
 ལམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། དགའ་བོ། འོན་ཀྱང་སྤྱིད་ལམ་  
 གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དང་དེ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་གསར་པ་གཞན་དང་གཞན་  
 འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དགའ་བོ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་  
 འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ཁྱེས་ཐག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་བྱང་ཅམ་ནས་ངོ་འོ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་  
 རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས། འགག་པ་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ཁོ་ན་འགག་  
 ཡིང་ཐག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་རྒྱུ་གྱི་དུས་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པར་སྤྱག་  
 བསྐལ་གཞན་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དག་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ། ཡིང་དེ་འགག་པ་ན་ཡང་  
 རྒྱུ་གྱི་དུས་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པར་སྤྱག་བསྐལ་གཞན་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དག་ཉིད་ཀྱི་འགག་  
 བོ། ཁྱེས་གསུངས་གིང་། ཁོ་ན་རེ་ཐག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་དྲགས་པའི་མཐའ་  
 སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་དྲགས་པའི་མཐའ་བདེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པའང་ཡིད་  
 པར་མཚུངས་སོ་ཁྱེས་པའི་ལན་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་  
 རྩི་ཐག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་དྲགས་པའི་མཐའ་ཡི། ཇི་སྟེ་འོ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བསྐྱོག་  
 པ་འོ་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བརྩི་གྲུབ་པ། ཇི་སྟེ་ཐག་བཅས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་  
 འཕེལ་བཞིན་པ་ལ། མཐོང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་འོ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་  
 རོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བཟད་ཐིན་གསུམ་དང་། མ་བཟད་པ་བཟད་པ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་དྲུག་ཡིད་པ་ལས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་པ་བད་ཟེན་ནི། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མི་ཡི་རྒྱག་བསྐྱེད་ནི། བཀྲེས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་དང་ཆ་བྱང་གི་རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཆོལ་འགྲོ་དང་ངལ་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་དང་གཞན་ཡང་སྐྱེ་གན་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་ལྔ་འང་ངན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཆ་འདྲ་ཡོད་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོགས་གྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤང་། །རྒྱག་བསྐྱེད་གཟིར་བས་དཔྱལ་བ་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤེན་རྩེའི་འཛིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་། །མཐུ་ལྷན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པར། །རྣམ་པར་གཏོན་ཁིང་འཆོ་བ་དག་ཀྱུ་པོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་ལས་ཀྱང་པོ་དང་། །གཞིན་དག་ཆོག་མི་ཤེས་པོ་ལས་བྱང་བོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པོ་དང་། །ཐོ་མས་ཅད་འཁྲུའིང་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མི་མཆོག་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཁུར་ཆེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་ནི། །མི་ཐ་མལ་བ་རྩེ་ལལ་བ། རྣམས་ལ་དབྱེ་ཤིངས་པ་བཞེས་སྟོད་སོགས་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་གཅོ་ཆེ་བས་སོ། །རྒྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། །རྟེན་རེ་རྟེན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྤར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པར། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་ལ་དངོས་དྲིང་། །འགྲོ་བར་དཔུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལྟ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོལ། །དཔལ་ལ་སྤང་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཆེ། །དེ་དག་ཆོ་དང་སྤང་ནའང་འགྲོ་བཡི། །སྐྱིབ་པས། །འགྲོ་བའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱིབ་ཅམ་ནས་སྐྱིབ་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འདྲ་རྩེ་རྩེ་གཤེས་པ་རྩེ་ཅན་དུ་སྐྱེས་སྤྱིན་ཞེས་ཆེ་བ་སྟོབས་ལྟེན་པར་བྱའོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་



པའི་རྒྱལ་འབྲུང་ཞེས་བགྲི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྒྲོན་བྱེད་འཆི་སྒྲུལ་ལ། །སྒྲུ་ལུ་ལ་  
 གནས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་འབྲུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྒྲོན་  
 པར་བྱེད་པའི་འཆི་སྒྲུལ་རྣམས་དང་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**གློ་མ་པ་ནི།** གནས་  
 འོག་མར་ལྷུང་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ནི། ལྷ་ཡི་འཛིག་ཉེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་  
 ཉེ་དགེ་བའི་སྒྲུག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་དང་།  
 དཔལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །**གློ་མ་**  
**པ་པ།** ལྷ་གོང་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེས་བྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་རྣམས་  
 ལ་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ཆེས་ལྷུང་དུ་བྱུང་བ་འབྲུང་ལ། དེ་སྒྲིའི་བྱ་བསོད་ནམས་ཀྱང་  
 བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་དེ་ལས་སྒྲུག་བསྐལ་དང་  
 ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་པའོ། །**གསྒྲུ་པ་ལ་ལ་བཅད་བྲལ་སྟགས་དང་།** གཡེང་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་  
**གནིས་ལས།** དང་པོ་ནི། བཅད་ཅིང་བྲལ་ལ་གསོད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་  
 མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆད་པ་དང་ལུས་བྲལ་བ་དང་གསོད་  
 པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཕྱིར་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ་ཡན་ལག་སྒྲུག་མ་བཅད་ཅིང་བྲལ་  
 བ་རྣམས་ཕྱིར་སྟེ་ཞིང་འཆོའོ། །སྒྲུགས་པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་  
 འབྲུགས་ན་སྒྲིའི་བྱ་ཆེས་མཐུ་ཀྱང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ།  
**གློ་མ་པ་གཡེང་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ནི།** གཞན་ཡང་། ཆོགས་ཀྱི་གདམ་ལས། འདོད་སྦྱོང་  
 ལྷ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་འང་བདེ་བའི་སེམས་མེད་དེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་  
 རིམས་བདུབ་པའི། །ནང་གི་མེ་ཡིས་བསྟེགས་གྱུར་པ། །གང་ཞིག་སེམས་གཡེངས་  
 གྱུར་པ་དག །དེ་ལ་བདེ་བ་གལ་ཡོད། །གཡེངས་མེད་སེམས་ལ་སྤྱད་ཅིག་གྱུང་།  
 དབང་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་གཡེང་དཀྱགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །རྣམ་

ཡང་ནི་བར་མི་འགྱུར་དེ། རྒྱུང་བཅས་འབར་བས་བྱལ་པ་ཡི། མེ་ནི་གིང་དང་  
བཅས་དང་མཆུངས། ཁེས་དང་། ཉན་བསོས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི། ཉན་པས་  
མི་འཕྲོད་ཟོས་དང་མཆུངས། ཁེས་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་ནི།** ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྩ་ནམས་ལ་སྤྱུག་  
བསྐྱལ་དེ་དག་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཁིང་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་  
ལ་འཆེ་འཕོ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་  
བྱིས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བའོ། །སྤྱར་ཡོང་ངན་མོང་དུ་རྒྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོད་ཆུང་ཞེ། གཞན་  
ཡང་ཆོགས་ཀྱི་གདམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་དེ་བཟུགས་ཀྱི་རྩ་དང་གཟུགས་  
མེད་པའི་རྩ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱི་གྲུབ་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་འདས་པ་རྩ་  
བྱུར་བྱུར་གིང་། ཉིང་པོ་འཛིན་གྱི་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཉེ་ལོ་བསྐྱལ་པ་མིང་  
པོར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་ལ། ཉེ་ཡོང་འཛིན་བ་ལས་ཕྱིན་དུ་ངེས་པར་གྲོལ་བ་  
མིན། ཀྱང་གས་ཆེར་གྲོལ་བར་རྩོམ་ཁིང་རྩ་རྩོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གདན་ལ་ཐར་ལམ་དང་  
འབྲས་བུ་སྟེ་པའི་བསམ་གདན་ལ་ཐར་པར་འབྲུལ་བ་ལས་འཆེ་འཕོ་གར་སྤྱར་ངན་འགྱོར་རྒྱུང་བར་  
མ་ཐོང་ནས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་གདན་མི་རུང་བར་སེམས་པའི་ལོག་རྩ་སྟེས་དེ་མནར་མེད་སོགས་སྤྱི་  
བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་ཡང་མནར་མེད་སོགས་སུ། རྒྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ཉེ་རྩ་  
བའི་བསམ་གདན་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ན་མོང་ལས། འདས་པ་  
རྩ་བྱུར་བྱུར་པར་གྱུར་པོར་ཐོན་ལ་མ་འདས་ལ། བསམ་གདན་དེ་ལ་ཇི་ཅམ་འབད་ཀྱང་  
ངེ་རྩོར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ནི། དཔེར་ན་མཁའ་ལ་སྤྱིང་བའི་བྱ་དང་མཆུངས་པ་ལས།  
བྱིས་པའི་རྩོམས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་པ་རྩར། ཉེ་ནི་མ་ཐོར་རྒྱུང་བའི་མཐའ་ཅན་  
ཡོན་ལྷོ། ཉེ་རྩོར་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྩ་དེ་གཉིས་འཆེ་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་



མེད་པས་དཔེར་ན། མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་ལྟར།།  
གྲོན་ས་ངན་ལེན་གྱིས་། འདུ་བྱེད་ཡོངས་འབྱར་ཞེས་པ་ཡི། །སྤྱག་བསམ་དག་གིས་ཉེ་བར་  
གཙུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་ལུངས་དུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྱག་བསམ་  
བསམས་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་  
གིས་བྱས་སྐྱམ་དུ་རྒྱ་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་བས། གཉིས་པ་ཀྱང་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་  
བའི་འདུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱེ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་  
ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལོ་ཉོན་མོངས་གཙོ་  
ཚུལ་དང་། དེ་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་དང་། དེ་གཏན་ལ་དབབ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་  
བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་གཙོ་  
བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་བགྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་  
ཀྱང་ཆེན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྤྱ་གུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལས་  
ལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པས་སྤྱག་བསམ་གྱི་སྤྱ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་  
མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་ཕུང་  
པོ་སྤྱེ་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་  
རྣམ་བཤལ་བ་སྟོ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ། །ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་  
པོ་གཞན་འཕེན་རུས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་ ཟད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་པ་དོང་ནི། །ལེན་པ་ཡོད་ན་ཉེ་ལེན་གྱི་  
ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། སྤར་ཡང་སྟོ་ཞིང་། འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་

ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་མཆན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་དུ་མ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཆགས་སྤང་སོགས་སྤྱི་བ་ན་སེམས་སྤོང་སྤོང་པོར་གྱུར་བ་ནི་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་ནི་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་སྤྱིས་པ་ན་སེམས་རྒྱ་དང་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ལ། ལྷོ་པ་ལྟ་དང་ལྷོ་མིན་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་བཙུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་སྤྱི་ལམ་ནང་གི་ཡུལ་སྤྱུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྦྱུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དགའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱེད་དགའ་བའོ། །ཁོང་ཁོ་བཞི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྤྱུག་བསལ་དང་མཆོན་དང་ཆེར་མ་སོགས་སྤྱུག་བསལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྩལ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གཞིད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ཁྲིང་སྟེ་གཞིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་མས་ཁུབ་ཀྱང་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་མས་མ་ཁུབ་འོ། །དང་རྒྱལ་ནི། འཇིག་རྫོང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱི་ལམ་ནང་གི་མཐོ་དམའ་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི། བདེན་

བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་སློམ་གསལ་བས་མི་ཤེས་  
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྤྱི་ཤུ་འབྲིང་དང་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་མེས་མས་ཅམ་པ་མན་ཆད་དང་  
 སྤོང་སྤྱན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས་འདིར་ཡང་མ་རིག་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཡུང་གི་རྟེན་སུ་འབྲང་  
 བ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི། བདེན་པ་ལྷོས་འབྲས་དཀོན་མཆོག་སྟགས་གསུམ་ལ་  
 དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུང་པའོ། །འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བཙི།  
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་  
 བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་གོ་དོན་ནི། དེ་ལ་འཇིག་པ་  
 ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཆོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་འདིས་གང་ལ་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་  
 དང་དུ་མའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡུའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་  
 བསྟན་པའི་ཤུར་དུ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་  
 བ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་ལྟས་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་  
 རམ། རང་རྩ་བུ་བའི་རྩ་སྟོན་ཡོད་སྟགས་སུ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཅི་ལོག་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡུང་པོ་འདི་རྟག་  
 ཏུ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་པ་དང་གཅིག་ཡུ་མིན་པར་ཆོགས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །མཐར་འཛིན་  
 པའི་ལྟ་བཙི། འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་  
 པའམ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་  
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདི་ལོ་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་  
 པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་  
 རས་འབྲུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་དུ་རྟེན་དོན་གྲུལ་གྱི་རྩུར་འཛིན་  
 པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་  
 ནི། རྒྱ་ཤིང་གི་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཚུལ་ཚུལ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྒྱ་ཤིང་པའི་གཡང་གཞི་

ངང་གིང་རུས་འཆང་བ་སོགས་ཀྱི་ ཆ་བྱད་དང་ རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྒྲེའི་མ་གྲུ་ལ་བཤེར་  
 བཞུ་བ་ལྟ་བུའི་ ལྟུང་དང་ རྒྱུ་ལ་ལྟུང་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་དང་ ལུས་གཅེར་བྱ་དག་གི་སྒྲུ་  
 བ་སོགས། ལུས་དང་དག་གི་འདུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། གང་  
 ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ སྤྱིར་རེ་ལ་པོ་ཁ་ཅིག་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་དག་གྲུ་ལ་གྱི་  
 རྒྱར་འདྲིང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་དང་ རྟོན་མོངས་ལས་  
 གྲུ་ལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་རྟོན་མོངས་ཅན་  
 རོ་། རྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་འདྲིང་བ་ནགས་མ་གཅས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིང་གིས་  
 རྟུལ་བྱིས་ནས་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བ་དེས་སྒྲོམ་ནས་དག་སྤྱོད་གྲོང་འདབ་པ་སོགས་གཞན་ལ་བརྟུས་  
 ཤིང་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འདྲིང་བྱུ་བྲིས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་  
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་དོན་ལ་དག་གྲུ་ལ་གྱི་ཐངས་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལ་དེ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལོ་  
 ལས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་ག་རྟོག་པལ་ཆེར་ནི་སྤྲོ་བ་མ་ལ་ངས་སྤྲིན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དུན་  
 གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་  
 གི་སྤྲོ་བ་ལྟ་མ་གར་སྤྲོས་བརྟགས་པ་ན་ཆེ་ལྟ་མ་གྱི་ཤག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཞིག་དུ་སྤྲོས་པ་དེ་  
 ལ་ཐོང་ཞིང་བརྟུལ་ཞུགས་དེའི་མཐུས་འདིར་སྤྲོས་པ་ཡིན་པར་དག་ཅ་གཞན་གྱི་མཐུས་ཡིན་ཀྱང་ཁོས་  
 དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་དེས་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུ་ལ་ནས་ད་ལྟ་འང་  
 བརྟུལ་ཞུགས་དེ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཡང་དེ་འདྲུ་པའི་རིགས་འགྲེལ་ཞིག་གིས་རང་གི་སྤྲོ་བ་ལྟ་  
 གྱི་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན་སྤྲོ་བ་ལྟ་སྤྲོ་བ་ཞེས་གསུམ་ཅམ་མཐོང་། དེ་ཕན་ཆད་མ་མཐོང་  
 བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཕན་ཆད་མེད་སྤྲོ་བ་ལྟ་སྤྲོ་བ་ཞེས་མེད་པར་དམ་འཆའ་བ་སོགས་དང་། བ་  
 རྒྱང་དང་རི་དྭགས་དང་བྱ་གཤམ་གྱི་པ་མི་ཞིག་དུ་སྤྲོས་པ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་མཐོང་རིས་  
 གྱི་རྒྱར་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། ལོག་པར་ལྟ་བུའི་ ཆེ་ལྟ་སྤྲོ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་

མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་གཅོམ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་  
 རྒྱར་འཛིན་པ་རྒྱུ་ལོ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འཕེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་  
 རོག་རྩ་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་ཕྱི་རྩ་བ་གཉིས་ཀའང་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་བརྩེ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་ལས་  
 བདུས་དང་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་དང་ཡུང་པོ་ཁྲའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་  
 བ་ལྟར་བཤད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་ལྟ་སྟུམ་ལས་དང་པོ་འཇིག་རྩ་དང་མ་རིག་པ་འགལ་  
 བར་འདོད་པ་ས་ཁྲའི་ལུགས་ནི། འཇིག་རྩ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་  
 ན་ཐག་པ་བ་སྒྲོགས་པ་ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་  
 བ་ན་དེ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བ་ལྟར། ཡུང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་  
 སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ལས་ཡུང་པོ་ལ་བདག་དུ་འབྱུལ་བ་སྦྱོལ། དེ་ལས་ཉོན་  
 མོངས་གཞན་རྣམས་སྦྱོལ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྩ་ཉིད་མ་རིག་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་  
 ཆོས་གུགས་ཀྱི་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འཇིག་རྩ་ཉིད་ཉོན་མོངས་  
 ཀྱི་ཅ་བའོ། །གསྐྱུ་པ་ལུགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཅ་ཉོན་རྣལ་མའི་སྦྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་འཇིག་  
 ལས་བདག་དུ་བཟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་  
 བཅད་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་ཁིང་  
 བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྦྱོལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་  
 ཅིང་བདག་དུ་རྩ་བ་སོགས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོད་པ་རན་པ་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་  
 པ་སྦྱོལ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་  
 དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟའམ། ཡང་  
 ན་དེ་རྩ་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཆོས་བསྦྱེད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྒྲུང་། །འདི་  
 དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིཾཾལ་ལ་ཡུང་གི་རྗེས་འབྱུངས་ན་མས་མ་རིག་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཅམ་  
 ལ་འཛིག་ཅིང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་འདོད་ལ་འཛིག་ལྷ་ནི་བདག་འཛིན་  
 དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཡུང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་ཡུང་པོ་  
 ལ་བདག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་འཛིག་ལྷ་སྟེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་ན་མས་སྟེ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཐག་པ་  
 ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་པ་ན་དེ་ལ་ཐག་པར་མི་ཤེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུལ་འཛིན་ཕྱི་སྟོང་ཕྱི་པ་བཞིན་  
 རོད་ །ཞེས་བཞེད་དོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྱུངས་ལྟར་ན་འཛིག་ལྷ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ལོག་  
 རོག་ཏུ་ཡང་བཞེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་དུག་ བྱིང་སར་གསུངས་པ་ ལས་ཉོན་ནི།  
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ ཉེ་མོ་པོ་ལོ། །དམིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བ་  
 དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་མས་སྒྲུང་བའོ། །འདྲུ་འཛིན་ནི། སྟེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་  
 ཁོགས་ངན་པའི་རྗེས་སྟེ་བ་པའོ། །བག་པ་ནི། ཆོས་ལོག་པ་མཉན་པའོ། །གོ་མས་  
 པ་ནི། སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལྷག་  
 མི་ལྷག་གི་མཆན་མ་སྟོང་འདོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་  
 མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ ལ་ཉོས་པ་ཆེ་ཚུལ་ལས་གཞོད་པ་རིང་དུ་བྱས་ཚུལ་  
 དང་། དེས་ན་དགྲར་བརྩ་ཚུལ་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་  
 མོངས་སྟེས་པ་ན། དང་པོར་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་  
 པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་  
 མཐུན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་

ལ་གནོད་པ་དང་། ཆོ་འདི་དང་སྤྱི་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་།  
 ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་  
 པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་ལས་རིང་དུ་དང་དགེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་།  
 ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་བ་ན་ཡིད་ཁྱུས་པ་དང་དགའ་  
 བ་དང་མི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱགས་མཆོམས་ཀྱང་དུ་མི་སྟན་པ་འཕེལ་བ་དང་།  
 རྟོན་པ་དང་སྤང་མ་སོགས་དམ་པས་སྦྱོད་པ་དང་། འབྱོད་བཞིན་དུ་འཆེ་ལ་གི་ནས་  
 ཀྱང་ངན་འགྱུར་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་དོན་མི་འཛོལ་པོ། །མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཅོན་  
 མོངས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དང་སྤྱི་མར་ལྷག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བས། བདག་འཛོམས་ཉོན་  
 མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་  
 སོགས་འཛོམས་ཤིང་སྤྱག་གོའོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་སྐྱུམ་ཆོགས་  
 པ་འཛོམས་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་ཉམས་པ་བཅས་  
 གཞན་མ་དད་པས་ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་རིང་གིས་བརྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་རྩ་དང་  
 དཀར་སྤྱགས་སྦྱོང་པའི་སྤང་མས་སྦྱོང་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་ བདག་  
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་ཁྱོད་ནི་བྱིས་པོ། །ཁྱེན་པོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་  
 པོ། །མངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཆོས་རྒྱན་ནི་ཁེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་རྟོན་ས་ རྟོན་པས་  
 སྦྱོད་པ་དང་། །སྤྱགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་  
 དེ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་བུ། །ཁེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོད་པར་འགྱུར་  
 བ་དང་། ཅོད་པ་མི་སྟན་པ་སྤྱི་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་གདས་ངན་གིས་ཁུབ་པ་དང་ཚུལ་འཆལ་  
 དེ་ནི་སྐྱེ་བྱི་གཞན་དུ་བློ་འགྲོ་སོགས་མི་ཁྱོད་པོ་ཤི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དོ། །ཡོན་ཏན་སྤར་  
 ཐོབ་པ་དང་སྤར་མ་ཐོབ་པ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ས་ཡིད་ལ་འབྱོད་

འོ་དག་པོ་སྤྲོས་ནས་ ལྷག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འཛོལ། ཅེས་གསུངས་སོ། །**འོ་ཉེས་པ་ནི།** སྤྱིད་  
 འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞེ་སྤང་སྤེད་སོགས་དག་རྣམས་ནི། ཀླང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་  
 མིན་ལ། དཔལ་མཛངས་མིན་ཀྱང་ངེ་ཞིག་ལྟར། དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་  
 བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། དགའ་མགུར་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་  
 པར། དེ་ལ་མི་ཁྱོ་བཟོད་པ་ནི། གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤྲད་པའི་གནས། གལ་ཏེ་  
 ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགར་ལངས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་  
 ཀྱང་མཉམ་མེད་པའི། མེ་ནང་བྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་བྱས། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་  
 དག་འདིས་ནི། གང་དང་ཕྱད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། དེར་  
 བདག་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། དུས་རིང་  
 ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། དག་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་  
 ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན།  
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། བྱིར་ཞིང་ལྷག་བསྐལ་གཞོད་པ་བྱེད། ཅེས་  
 གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །**གསུམ་པ་གཉེན་པོ་སྟོམ་ལུགས་དམ་**  
**པ་གོང་མའི་གསུང་དང་སྐར་རྒྱལ་ནི།** དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་  
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མཆོན་ཉིད་དང་གཉེན་པོ་དང་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་  
 ཤེས་དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོན་དུ་བཞུ། དགར་བཟུང་ཉེས་  
 དམིགས་མ་ཤེས་ན་དགར་མི་གོ་བས། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་དང་སྤྱིད་འཇུག་ནས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་  
 ཆོས་མདོན་པ་མཉན། མ་ཐ་ནའང་ཡུང་པོ་སྤེལ་རབ་བྱེད་མཉན་ལ། ཅུ་བ་དང་ཉེ་  
 བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱད་



ལ་སྐྱེས་ཅན་འདི་དེ་ཡིན་ཡང་ཁོ་ཤུང་ངོ་སྐྱེས་དུ་ངོས་བཟུང་གིན་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་  
 པ་ཡིན་ནོ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །**དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་**  
**ལས། རང་སེམས་འདུལ་གཞན་སེམས་སྤང་བ་དེ་ཡང་བག་ཡོད་དུ་གསུངས་སོ། །**

གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་  
 བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཏེ། སེམས་  
 པའི་ལས་དང་། བསམས་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། སེམས་  
 པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་  
 བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལུལ་ནམས་ལ་གཡོ་ཞིང་  
 སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་**ལྷ་དངོས་དང་། དེའི་ངོ་**  
**པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྐྱབས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་བཤད་པ་དང་། ལས་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས་མི་**  
**གཡོ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི།** སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་  
 ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་ཀྱིན་སྒྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པའི་ལས་  
 དང་དེས་བྲས་པོ་ནི། །བསྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་  
 ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒོག་གཅིད་སོགས་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལུས་  
 དང་ངག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ལས་  
 ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྲས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་  
 དུ་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་  
 བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་  
 བཤད་དོ། །ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ། བསག་བྱའི་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་ནི་ལུས་ངག་གི་

ལས་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བའི་ཀྱན་སྤྱོད་གི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་ནི་དེས་ཀྱན་ནས་  
 བསྐངས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་ཤེད་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སེམས་པའོ། ཤྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་  
 ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་ལ་སྤྱོད་བཅོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་འབྲུལ་  
 དུ་བཀག་ནས། མདོ་སྤྱི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སེམས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་  
 ལས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཉིས་སོ། །  
 དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ལས། འདིར་རྟོན་མོངས་པའི་ཟག་  
 བཅས་དང་དེ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་  
 གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་  
 ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདྲོད་པ་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་  
 དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་  
 པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། བསོད་  
 ནམས་འདྲོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། མི་གཡོ་བོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། ཁེས་གསུངས་  
 སོ། །རྩེ་ལྷུ་རྩེ་ལྷུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཁེས་བྱ་ཁེ་ན། རི་ལྟར་འདྲོད་པ་ཁམས་ན་ལྷུ་རི་  
 རྩེ་ལྷུ་རྩེ་ལྷུ་ལས་ཁེས་ཀྱི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རྩེ་ལྷུ་རྩེ་ལྷུ་པའི་འབྲས་  
 བྱ་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་ས་གཞན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་ལས། ས་དེ་  
 ལས་གཞན་དུ་མི་སྤྱོད་པས་མི་གཡོ་བ་ཁེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། གང་བྱིར་ས་ནི་  
 དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྤྱོད་བྱིར་མི་གཡོའི་བྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །  
 གཉིས་པ་དེ་གསོག་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་མི་དགེའི་ལས་ཅམ་གསོག་པ་  
 དང་འཁོར་བའི་སྟེ་བ་འཕེན་ཤེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་མི་གཅིག་པ་ནི། སྤྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་  
 ལ་དགེ་བའི་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་

དང་ཕྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའི་འཁོར་བར་འཕེན་  
 པའི་ལས་ནི་འཕགས་པས་གསོག་པ་མི་སྤྲོད་དེ། དབྱ་མ་ཙ་བ་ལས། འཁོར་བའི་ཙ་  
 བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་ཆུང་མས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་  
 ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །དྲུ་མ་ཙ་བའི་ལུང་གི་དོན། འཁོར་བའི་ཙ་  
 བ་སྤེལ་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ལ་མཁས་པ་སྤེལ་འཕགས་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཕེན་  
 བྱེད་གྱི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྤེལ་གསོག་པ་མི་སྤྲོད་ཅིང་། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་  
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་མཁས་པ་སྤེལ། མི་སྤོའི་སྤྱོད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་རྣམས་དེ་གསོག་པའི་  
 བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་དང་། སྒྲུབ་དཔེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་  
 པ་མེད། །སྤྲོད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྤྲོད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི། དེས་ན་རྗེ་སྤྲོད་དུ་རང་ཉིད་  
 གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྤྲོད་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་  
 ལ་༥ བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་  
 གིས་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསལ་དུ་མི་གསོག་སྤེལ། མི་སྤོའི་ལས་  
 རྣམས་སྤོའི་ལས་ཐུང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལྟར། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་ཀྱང་བདག་  
 འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། སྒྲུབ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པའི་ས་ལས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་པ་མེད་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་  
 སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཐུན་ཆད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་འབྲེལ་བཞིག་  
 དང་། བདག་འཛིན་ཀྱང་གུགས་དག་པ་ཡོད་པས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་རྣམས་ལ་བདག་མེད་  
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་བདག་འཛིན་གུགས་ཞན་དུ་སོང་བེད་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་

པ་ལ་ནི་ལས་སྒོ་བས་ཆེན་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡང་ཤུགས་རྒྱུ་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པ་ཞིག་  
 དགོས་པ་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གསར་དུ་མི་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་  
 འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་  
 ལ་གནས་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །

གསུམ་པ་དེས་ལས་གསོག་ཆུ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་  
 འཛིག་ལྡིམ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་སྒོ་གསུམ་པོས་སྒོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་  
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་  
 གྱི་དགེ་བ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་  
 གྱི་ལས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་  
 བསྐྱེད་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལམ་ཞུགས་ཆོག་གས་སྦྱོར་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་པ་ཡང་ཀྱང་འབྱུང་དངོས་མིན་གྱི་ང་  
 རྒྱུ་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཕྱི་པའི་ཐུན་ཆོག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་  
 བཟུངས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པའི་འདུན་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་  
 བསྐྱུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཤེས་  
 རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་མཚམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་  
 འབྱུང་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་ཆོག་སེམས་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་  
 ལས་རང་དགེ་བ་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པ་  
 དང་བདག་མེད་པ་ལ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་མཚམས་  
 ཉིད་མེད་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོར་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཅིང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་  
 འཛིན་དང་དམིགས་མཚམས་འགལ་བར་འདུག་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱང་འབྱུང་གི་བདེན་པ་

རང་དགའ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་འབྱུང་དངོས་  
 དང་ཐུས་སྒྲིམ་ཐུན་པས་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པར་བཞག་གོ། རྟེན་ལྡར་ཡང་། གཏན་  
 ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་ འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡང་  
 འབྱུང་བའི་སྲིད་པའི་རྩ་ སྲིད་པ་སྐྱུན་འབྲིན་ཞིང་དེ་ལ་མི་ཕྱོགས་པར་འཛིག་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ རེས་འབྱུང་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེ་  
 དག་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་  
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཐར་པའི་རྩ་ འཁོར་བའི་གཞེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ རོ་བོ་  
 ཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ འཁོར་བ་ ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་  
 ཡང་འབྱུང་བའི་བདེ་འཕྲོའི་འཁོར་བའི་རྩ་ ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་  
 པ་ ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ དང་ཐུས་སྒྲིམ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་  
 འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱུ་པ་དེས་ན་རེས་འབྱུང་དང་བདག་མེད་པའི་རྩ་བ་དགོས་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་  
 དང་རྩ་ ལེགས་པར་བསམས་ནས། དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་  
 བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་  
 ཀུན་འབྱུང་ཐུས་སྒྲིམ་ཐུན་པར་གསུངས་པས་བསམ་པ་འདི་དང་བདག་མེད་པའི་ཤེས་  
 རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། ། སྦྱོར་ཚོགས་སྦྱོར་བས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་  
 པ་ཡིད་ཀྱང་། དེའི་རྩ་བ་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་དེས་ཟེན་པའི་དགེ་ཆ་མཚུངས་ཐུན་དང་  
 བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྩ་བ་དང་དེས་ཟེན་པ་སོགས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྐྱུས་  
 པ་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཏེ། རྩ་བ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་  
 པའི་གཞེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བས་

བྱུང་པའི་ཕྱིར་དེ། བསྟུ་བར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ཀྱུན་འབྱུང་བདེན་པ་རང་བཞིན་པ་ཡིན་མཁས་ཞེས་དེས་ནས་དེ་དག་ཁོར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱད་པ་ལ་མི་ཚུགས་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོའི་ཚུགས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་འབྱུང་བའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་སྟེ་ཡང་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་གསུངས། དེས་ན་ངེས་འབྱུང་དང་ལྟ་བུ་གང་རུང་གིས་མ་ཟིན་པའི་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཆེར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་གསལ་བས་དང་སངས་རྒྱ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ན་རབ། དེ་ལྟར་མེད་ན་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བ་འདི་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་དུས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སེམས་ཟིན་པས་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ལ་འདི་ཀྱང་གསལ་བ་ཐོར་མོར་སྒྲིམ་པ་གཞན་ལས་འདི་ལ་འབད་བའི་དེད་དགའ་ཞིང་དེ་ལྟ་དགེ་རྩ་རྒྱ་མ་བཟང་པོ་ལྟ་དུས་བསྟེ་བ་སྒྲིམ་ལུས་རྒྱས་པའདུག་ལྟར་སྒྲིམ་པ་འདི་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡང་འགའ་ཤེ་ཡིད་དོ་གསུངས་སོ། །

དྲི་ག་པ་ངེས་འབྱུང་དང་བདག་མེད་པའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ལལ་ཆེ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཁོར་ནར་འལྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་རྣམས་གྲངས་དུ་མར་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྤྱད་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟོལ། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དཔྱད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་ཤེ་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་རང་དགའ་བར་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །**འདྲན་པ་** ཁམས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོག་རྒྱལ་ནི། ལས་གསོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་

ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གསོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་སྤང་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་བརྟའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོར་མ་ཤི་ཙམ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་གོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སྲུན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པའི་དོན་དུ་ལས་འདུ་བྱེད་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་སྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །**འཕྱུང་པ་ངེས་འབྱུང་གི་ལས་དེས་ཐར་པའི་རྩ་བྱུང་པ་ནི།** དེའི་རིགས་པས་སྤིང་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཇེ་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་ཚུལ་ལ་ལྟ། འཆི་བའི་རྒྱུ། འཆི་བའི་སེམས། རྟོད་གང་ནས་སྤྱད་པ། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྱུར་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་འཆི་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་ཟད་པས་འཆི་བ་ནི། སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཇེ་ལྗར་འཕངས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་འཆི་བ་

སྟེ་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་བའོ། །གནི་ཤི་པ་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཡོ་བྱད་  
 མེད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ། ཡ་ང་བ་མ་སྒངས་པས་འཆི་བ་ནི། ཆོ་མ་  
 ཟད་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དགུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནེ། ཁ་ཟས་ཆོད་མི་ཟེན་  
 པར་ཟ་བ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་དང་སྒྲ་མ་མ་ཞུ་བར་ཟ་བ་དང་མ་ཞུ་བ་ལྟོར་བསགས་  
 པ་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་སྒྲིན་པ་བསྒྲགས་པ་དང་། སྒྲན་སོ་སོར་མི་བསྟེན་པ་  
 རྟེ་ཟེས་དེ་དག་སོ་སོར་ཟོས་ན་ནད་མི་སྦྱེད་ལ་སྦྱར་ནས་ཟོས་ན་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་གོ་མས་  
 པ་དང་མ་གོ་མས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་མཆོངས་ལ་གོ་མས་པའི་རྗེས་སུ་མ་གོ་མས་པས་མཆོངས་  
 ན་གཡང་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དཔྱིར་ས་རྩོས་པའི་གཡང་ཁར་འགྲོ་བ་དང་  
 དགུན་གིང་ལ་འཛྲིག་པ་ལྟ་བུ་དང་བྱིད་མེད་ཀན་མོ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའོ། །འཆི་བའི་  
 སེམས་ནི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་ངར་དུ། དགེ་མི་དགེ་གང་ལ་གོ་མས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་འབྱུང་  
 ལ། དེ་མཉམ་ན་དང་པོར་གང་དུན་པ་དེ་ལས་སེམས་གཞན་ཤས་ཆུང་བས་སྦྱོམ་ཅི་ལུས་སོ། །འཆི་  
 སེམས་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡང་མ་བརྟན་གྱིས་ཁྲུབ་པོ། །འཆི་ཁར་དགེ་སྒྲིག་གི་མཆོན་མ་ཉམས་སྦྱང་  
 ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་བཟའ་བདུང་སོགས་མི་འདོད་པ་ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེ་ལ། བཟའ་བདུང་སོགས་  
 འདོད་པ་དེར་མི་སྦྱེ་བ་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྦྱིང་པོ་སྦྱ་གཤེགས་ཁར་སྤྲས་གྱིས་ཟས་མ་  
 ལུལ་བས་བཞེས་ནེ། སྤྱི་འོ་བྱ་དེར་ཁྱོན་པ་ལ་འཕགས་པ་བཟའ་བདུང་གང་ན་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་  
 ལ། བྱང་ཕྱོགས་རྒྱང་ལོ་ཅན་ན་རྒྱལ་ཆེན་ནམ་སྤྲས་གྱི་བྱང་ན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་དེར་འདོད་  
 པ་སྦྱིས་པས་རྒྱལ་ཆེན་ནམ་སྤྲས་གྱི་སྤྲས་རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་དུ་འབྱུངས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་  
 གསུངས།

གནིས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ལ་དེའི་སེམས་རགས་པ་དང་། ཐ་མའི་བླ་མ་གནིས། དང་  
 ཡོ་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ཡང་མ་བརྟན་གསུམ་ལས། དང་པོ། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་



འཆི་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་སོགས་ལྟ་ལས། དང་པོ་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པ་འམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བརྟུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་གོམས་པ་ཆ་མ་མཉམ་པས་འཆི་བ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པ་འམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤྱོད་གང་ལམ་མང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆེས་སྒོ་བས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སེམས་དེ་ལ་གཞི་ལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ནི་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཆ་མ་ཉམ་པའི་འཆི་བ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་གོམས་ན་ནི་དང་པོར་གང་དྲན་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འདུག་གོ། །བཞི་པ་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ནི། དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི། བྱུང་བྱོད་ནས་སྤང་བར་འགོ་བ་དང་འབྲེལ། འཆི་བའི་དུས་ན་དེ་ལ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲུའོགས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྟག་བསྟལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལྔ་པ་གནད་གཅོད་མེད་པ་ནི། ལས་ལེགས་པར་བྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནད་གཅོད་ཤིན་དུ་ཆབས་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེས་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པ་འམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བརྟུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དྲན་པ་རྣམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་འབྱུང་ཁིང་། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྟག་བསྟལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་འཆི་བའི་ཆེན་མོ། མི་དགེ་བ་སྤར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྤྱ་ལྡས་རྣམས་འདིར་

མྱོང་སྟེ། མི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་དུ་མ་དེ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བ་ནས་མུན་ཁྲིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲོ། །གསྐྱེམ་པ་དེ་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་དང་བྱེད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ངེས་པ་རྣམས་ནི། མཆན་མ་མི་སྤྱག་པ་དེ་དག་མཁོང་བས་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱིར་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། ཤང་ལག་གཡོ་བ་དང་བཤང་གཅི་འབྱུང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རྫོབ་པ་དང་མིག་ལྡོག་པ་དང་ཁ་ནས་དབུ་བ་འབྱུང་བ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་དེ་འབྲིང་གི་སྤང་བ་དང་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་དགེ་བ་འབྲིང་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལས་ཁ་གཅིག་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གནད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་ཆབས་ཆེན་།

རྒྱུ་པ་གནད་གཅོད་ཀྱི་རོགས་གཅོད་ནི། གནད་གཅོད་ནི། ལྷ་དང་དཔལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱེ་གནས་ གཞན་ ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནད་དམ་སྤྱི་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདྲི་ཆེ་ཤིས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྩིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིད་དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ལྷ་བྱུང་མིགས་ངས་ལ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དྲིག་པ་འཆི་མེས་ས་གསུམ་ག་ལ་སྟེང་པས་མཆོམས་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སྟེབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས། བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་ཡོང་ལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་།

གི་དང་དུ་མི་ལེན་དེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུ་དུ་བརྟུང་བ་དང་འདྲའོ།  
 བྱིར་མི་འོང་ན་མས་ལ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་  
 པའི་འདྲ་ཤེས་མི་གསལ་པ་ལ་མ་སྟོབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་  
 འབྱུང་། དེའི་འོག་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འབྱུང་རོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱག་  
 ཅས་ལུས་ལ་དགའ་བའི་སྟོང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བར་དོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱུགས་  
 དང་བྱིར་འོང་ལ་བདག་ཆགས་དེ་འབྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་བྱིར་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ལ།  
 བྱིར་མི་འོང་བ་ལ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་བྱིར་འོང་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་  
 རྒྱུ་ཀྱི་བདག་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། བྱིར་མི་འོང་བ་དེ་སྐྱར་ལས་དབང་གིས་  
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་འདོད་པའི་སེམས་བརྩམས་ཀྱི་བདག་ལ་ཆགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེས་ཁམས་  
 གཞན་ལ་འང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐར་དེ་རྩ་བུའི་བདག་ཆགས་དེ་བར་དོ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་  
 བཤད་ན་བྱིར་མི་འོང་ལ་དེ་མེད་ན་དེའི་བར་དོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། བྱིར་བར་དོ་  
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བ་དང་། སྟོན་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་གཉིས་  
 གསུངས་པའི་སྐྱ་མ་འདི་ལ་མེད་པས་བྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱིར་མི་འོང་དེ་སྟོན་  
 པས་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེན་དིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་རྩ་བུ་མོགས་  
 ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགེ་དང་མི་དགའི་སེམས་གཉིས་དམིགས་ནས་  
 འཛིན་པའི་སྟོང་ཤུགས་ཅན་ཡིན་པས་འཆི་སེམས་ཆད་ལ་ཁད་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཞན་པ་དེ་དང་མི་  
 མཐུན་ལ། ལུང་མ་བསྟན་དང་སྟོའི་རིགས་མཐུན་པས་འཆི་སེམས་དངོས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་  
 ཁྲབ་པར་གསུངས་སོ། །

གསྟེན་པ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། དགེ་བ་དང་  
 མི་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པའམ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གིས་དེ་གཉིས་མ་བླན་ལ་

གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་ན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་བ་དེ་སྤྱག་གཉིས་ཀ་དང་  
 མི་ལྟ་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱ་མོའི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པ་ནི། དགེ་བའི་  
 སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའི་བར་ལ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་ཆ་  
 ཕྱ་མོ་རྒྱ་བའི་ཆོ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལྡོག་ཅིང་ལུང་མ་བརྟན་གྱིས་སེམས་སུ་འགྱུར་  
 ཏེ། དེས་དེའི་ཆོ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་བརྟལ་བར་མི་རྣམས་ལ།  
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་ན་པར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་འདྲ་  
 ཤེས་ཕྱ་མོ་རྒྱ་བ་ན་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བརྟན་ཏོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས།  
 དགེ་མི་དགའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བས་འཆི་སེམས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་  
 མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོད་གང་ནས་སྤྱད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་  
 པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་སྟོད་ནས་ལྷས་འདོར་བར་བྱེད་དེ་དང་པོར་རོ་སྟོད་གང་མོར་  
 འགྱུར་ཏེ། སྟིང་ག་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་འདོར་ལ། དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་སྤྲད་ནས་  
 འདོར་ཞིང་གང་བར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕྲོལ། །དང་  
 པོ་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞུགས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྟིང་གར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་  
 མར་ཐྱིགས་གང་ནས་འཕྲོལ་བ་དེ་ནི་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆར་ན་ལུས་  
 ཀྱི་རྟོད་ཐོག་མར་སྟོད་ནས་སྟིང་ག་འང་སྤྲད་ནས་སྟིང་གར་བརྩམས་ནས་དེ་ནས་སྤྲད་  
 དམ། སྟོད་ནས་དེ་བར་དུ་སྤྱད་པ་ནི་མ་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ལ་བརྟུ་བཞི་ལས། དང་པོ་བར་དོ་གནས་གང་  
 གསལ་བྱུང་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ཆར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕྲོས་པའི་ཐྱིགས་དེ་ནས་བར་  
 མ་ཆད་པར་སྤང་མ་དའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། །གཉིས་  
 པ་བར་དོ་གྲུང་པའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྟེས་པ་དང་། སྟོན་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་ལས་དེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། ། བོར་དོན་རྒྱ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ཆང་བ་འགྲོང་གང་དུ་སྒྲེ་འགྲུར་གྱི་བྱང་གཟུགས་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་མིག་ཁར་བར་སྒྲེ་ན་བར་དོད་ཞེས་བ་དང་། སྒྲུར་པོར་སྒྲེ་ན་སྒྲུར་པོར་འོང་བ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཀྱང་མིར་སྒྲེ་འགྲུར་ཡིན་ན་མིའི་བྱང་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། མཛོད་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་འོངས་པ་ན་རང་ལ་འབྱུང་འགྲུར་གྱི། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་པ་དེའི་བརྒྱུགས་སམ། བྱང་གཟུགས་ཅན་མིའི་བར་དོན་དང་ཕན་ཚུན་དང་སྤེའི་བར་དོན་དང་ཕན་ཚུན་སྤེའི་བར་དོད་རིགས་མཐུན་དང་སྤེའི་མིག་ལ་སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མ་དག་པ་དང་། བསྐྱོས་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་དག་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མས་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྤེའི་མིག་ལྟ་བུས་མི་མཐོང་ངོ་། ། འོ་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་དེ། །སྤྱི་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ངོ། །མཛོད་ལས་ནི་མི་བསྐྱོག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཀྱན་ལས་བདུས་ལས་བསྐྱོག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །བར་དོད་དེ་སྔོན་གྱི་ལུས་ལ་ནམས་ཤེས་མི་གནས་པ་དེ། དེ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་ཐེན་པས་སྔོན་གྱི་ལུས་དེ་ངའི་ཡིན་སྐྱེལ་པ་མོགས་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སྔོན་གྱི་ལུས་མཐོང་ནས་བར་དོད་ཡིང་མི་བདེ་སྤྱི་བར་བཤད་པ་དང་། བཅིག་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་པ་དེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་བྱང་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་མོགས་ནི་སྔོན་བདགས་སོ། །མཛོད་ལས་ཀྱང་། སྔོན་དུས་སྤྱིང་འབྱུང་ཞེས་མ་འོངས་པའི་ཆོག་འབྱུང་གི་འདས་པའི་ཆོག་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྤར། ནམས་སྤོན་འབྲིན་པ་སྔོན་ལས་ཀྱིས། ཁྱིད་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་གྱུར་དེ། །གསར་པའི་ལས་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆེ་སྤེའི་ལུས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེའི་བར་དོད་ལུས་དེ་བྱང་ཐེན་ཅིང་བར་དོད་ལུས་དེ་དང་ཆེ་སྤེའི་ལུས་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གཅིག་པས་ཆེ་སྤེའི་སྤྱི་བའི་གནས་ལ་མོགས་པ་མཐོང་།

བར་གསུང་གི་ཆེ་ལྡན་མའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲེགས་པམ་  
 རན་པའི་ཆེད་འདམ་གྱི་རྒྱུ་བཅངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལས། མཐོང་བ་རྩ་བུར་གསུངས་པ་དང་ཡར་མར་  
 གྲ་ཐངས་ཐལ་ཡོད་པ་རྩ་བུར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅུལ་བར་བྱའོ། །རིས་ཅན་མིར་སྤྱུ་འགྱུར་  
 སོགས་གང་དུ་སྤྱེས་པའི་གནས་དེར་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དག་  
 མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མི་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་གང་དུ་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་  
 དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་ལྡན་འགྲོ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ངན་འཁྲིའི་  
 པར་དོ་བ་ཕྱར་བ་ནག་པོ་རྩ་བུ་སོགས་ནི་ཉམས་སྤང་གི་བྱེད་པར། རྡོང་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་རྩ་བུ་སོགས་  
 ཉི་ལ་དོག་གི་བྱེད་པར། རྣམ་པ་འམ་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་སྤར་བ་མཉན་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བར་དོའི་གཙུགས་སོགས་ནི། བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་  
 པོ་རྣམས་ཆང་བ་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྤྱེ་བ་མ་  
 ཐངས་ཀྱི་བར་དུ། མིག་ནི་རྩའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་  
 དང་ཐུན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །མཛོད་ལས་ཀྱང་། དོན་འཕྲུལ་པ་གཅིག་པའི་  
 ཕྱིར། །སྤྱོད་དུས་སྤྱིད་འབྱུང་གཙུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱོད་རོལ་ཏེ། །སྤྱེ་  
 པའི་སྐད་ཅིག་ཡན་ཆད་དོ། །རིས་མཐུན་རྩ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྩ་  
 འབྲུལ་གྲགས་དང་ཐུན། །དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་ཐུན། །མི་ཐོག་དེ་ནི་ཏི་  
 ཟའོ། །ཞེས་བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩའི་མིག་སྤྱོད་དང་  
 བལ་བས་མཐོང་ལ། འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་བྱུང་ན་དེ་ནས་སྤྱེ་བ་གཞན་དུ་བསྐྱོག་  
 དུ་མེད་པར་གསུངས་མོད། ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་ཐོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །པཱི་པ་སྤྱོད་  
 དུས་དོས་བཟུང་བ་ནི། སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ནི་སྤྱིད་པ་བཞི་སྟེ་གི་ནས་སྤྱེ་བ་མ་ཐངས་བར་  
 ཉི་ལར་སྤྱིད་དང་། སྤྱེ་བ་ཐངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྤྱེ་སྤྱིད་དང་། དེའི་སྐད་

ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མ་ཐའི་སྡོན་རོལ་ནི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་  
 དང་། འཆི་པའི་སྐད་ཅིག་ཐའི་མ་ནི་འཆི་སྲིད་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་པས། །རྩེ་པ་  
 སྡོན་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་གཞན་འབྲུལ་པ་ནི། ད་བཟོད་སྟེ་བ་ཐངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སྲིད་  
 ལ་བརྟེན་པའི་སྡོན་རོལ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་འབྲུལ་ནས་སྟེ་བ་ཐའི་ལུས་དབྱིབས་  
 ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས་ཞག་  
 ཐུང་དང་བཞི་སྟེ་བ་ཐའ་དང་ཐུང་དང་བཞི་སྟེ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་  
 རི་ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོ་བདགས་ཁོ་ནའོ། །དྲྀག་པ་གཞན་གྱི་བར་དོའི་  
 སེམས་ཚུལ་སོགས་འབྲུལ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྡོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་  
 འབྱུང་བར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སར་གསུངས་པས་སྡོན་གྱི་ལུས་མཐོང་ནས་ཡིད་  
 མི་བདེ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡང་སྟོ་བདགས་སོ། །འདྲན་པ་དགེ་མེད་གེ་ཐུང་པའི་བར་སྲིད་སྐད་  
 བ་འཆར་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བ་ཐུང་པའི་བར་སྲིད་ནི། ཡུར་བ་ནག་པོ་འམ་མཆན་མོ་  
 ལུན་ནག་དུ་སྐར་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བ་ཐུང་པའི་བར་སྲིད་ནི། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་  
 རྩ་པའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཆན་མོའི་སྐར་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁྱུང་པ་མཐོང་ཚུལ་ནི། རང་  
 དང་རིགས་མཐུན་གྱི་བར་དོ་དང་དེ་དག་དང་རང་གི་སྟེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་རོ། །དྲྀག་  
 པ་བར་དོའི་ཁ་དོག་ནི། མངལ་དུ་འདྲུག་པ་ལས། དཔུལ་བའི་བར་དོ་ནི་སྡོད་དུམ་ སེས་  
 ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་  
 རྩ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་  
 པའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་གསུངས་ཏེ་ཁ་དོག་གི་ཁུད་པར་རོ། །བརྩུ་པ་བར་དོ་ཡོད་མེད་  
 ལས་མས་ཀྱི་ཁུད་པར་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྟེ་ན་བར་དོ་ཡོད་  
 ལ་དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་ན་གང་དུ་གི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་འགྲུབ་

གྱི་པར་དོ་མེད་དོ། །གཞུང་ཁྲུངས་མ་རྒྱལ་མ་རྒྱལ་པར་དོ་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་  
 འདི་ལས་མ་བཤད་པས། ཡར་དང་མར་གྱི་མཆོམས་མེད་ལ། པར་དོ་མེད་པར་  
 འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །**འཕྲི་གཅིག་པ་འགྲོ་ཚུལ་ནི།** ལྷའི་པར་དོ་ནི་གྲུ་དུ་འོ། །མིའི་  
 པར་དོ་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོ་འོ། །**ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་པར་དོ་མིག་ཐུར་དུ་**  
**བྱས་ཏེ་སྤྱི་འཇུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ།** ངན་མོང་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པ་འབྲོ་འོ། །  
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། མི་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་རང་རང་ཇི་འབྲ་བ་དེ་  
 བཞིན་འགྲོ་བར་བཤད་དོ། །**འཕྲི་གཉིས་པ།** ཆོ་ཆད་ནི་སྤྱེ་བའི་རྒྱན་མ་རྒྱེད་ན། རེ་  
 ལྷར་ཐོགས་ནའང་ཞག་བདུན་གནས་སོ། །རྒྱན་རྒྱེད་ན་ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །**འཕྲི་གསུམ་**  
**པ་མ་རྒྱེད་ནའང་བདུན་ཕྱག་བདུན་རྒྱན་ཆད་ལས་ཕན་ཆད་མི་གནས་པ་ནི།** མ་རྒྱེད་ན་ཡང་ལུས་  
 བརྩེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་རྒྱན་ཆད་དུ་གནས་གྱི། དེ་རྒྱན་ཆད་དུ་དེས་པར་  
 སྤྱེ་བའི་རྒྱན་རྒྱེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་མི་གནས་སོ། །གཞུང་ཁྲུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་  
 དེ་ལས་རིང་བ་མ་བཤད་པས། དེ་ལས་རིང་བ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་  
 སོ། །**འཕྲི་བཞི་པ།** པར་དོ་བ་གཞན་གྱི་པར་སྤྱིད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ལྷའི་པར་དོ་ལྷ་བྱ་དེ་  
 ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ལྷའི་པར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་པར་  
 དོ་འགྲུབ་ཆེ། ལས་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་འགྱུར་བས་པར་དོ་དེས་ཐོན་འགྱུར་བར་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྷར་རོ། །

ལྷ་པ་དེ་ནས་སྤྱི་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱིར་རྒྱུལ་ **ཡི་དྭགས་ལས་དང་པོ་ཆགས་སེམས་**  
**ཀྱི་སྤྱེ་གནས་ལ་འགྲོ་ཚུལ་** ནི། མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་པར་སྤྱིད་དེས་སྤྱེ་བའི་གནས་  
 སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཛོང་ནས་དེ་དག་ལ་བརྟུན་བ་དང་ཅེ་བ་  
 སོགས་བྱ་བར་འདོད་ནས་སྤྱེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། **གཉིས་པ་མཛོང་**



ཚུལ་འབྲུལ་པ་ནི། ས་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ས་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྟུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་པར་དོ་བ་དེས་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་གང་དུ་མཐོང་པའི་གཞི་བྱེད་དངོས་གནས་ལ་ས་མ་གཉིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁུ་ཁྲག་ལ་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པའི་མཐུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་བསྐྱེད་ཐེགས་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཡང་རྗེས་སུ་ས་མ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐེགས་པ་དང་ས་པ་གཉིས་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་མའི་མངལ་དུ་འདྲེས་པའི་དབྱས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བར་བཤད་པས་དེའི་ཆེ་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱས་ཐིན་པས་ད་ལྟ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་མཐོང་བའོ། །དེར་ཡང་མོར་སྟེ་ན་བྱད་མེད་དང་འབྲུལ་བར་འདོད་ཅིང་། སྟེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །མོར་སྟེ་ན་ནི་སྟེས་པ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཅིང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་སར་ནི་པོར་དོད་ས་ས་མ་དངོས་མཐོང་བ་མིན་པར་ས་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ས་མར་འབྲུལ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །གོང་ལྟར་ན་འདྲ་དང་པོར་ནི་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ནམ་པར་མཐོང་ལ། སྟེས་ནི་མཚན་མ་གཉིས་ཅམ་མཐོང་བ་སྟེ། །

གསུམ་པ་ཁྲིས་པས་གི་ནས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྟེས་ནས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཉེ་བར་སྟོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་པོ་མའི་མཚན་མ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་རོ། །དེ་ལ་ཁྲིས་ནས་བར་སྟིད་དེ་འཆེ་འཕོ་ཞིང་སྟེའོ། །དེ་ཞི་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ནམ་གེས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་འདོད་ཆགས་དྲག་པོའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་མཐུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་

གི་ཐིགས་པ་གཉིས་གདོན་མི་བླ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་  
 ནས། དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐོལ་བ་གྲང་པའི་སྤྱིས་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་  
 རྩལ་ཅིག་དུ་བར་སྤྲོད་དེ་དགག་པར་འབྱུར་ལ། དེ་འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་དུ་  
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་དེ་འོ་མ་བསྐོལ་བའི་སྤྱིས་མ་བཞིན་ཆགས་པའི་ཁྱེ་བྱག་  
 འདུས་པ། ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྒྱའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆ་སྟེ་  
 བ་དང་རྩ་མ་འདྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱེ་བྱག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་རྩ་  
 མ་ལས་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་  
 ཞེས་བྱའོ། །འོན་པ་མའི་ཁྱེ་བྱག་གི་འབྱུང་བ་ལོན་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་  
 ལས་བྱུང་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྟེ། ལཱ་ལ་རྩ་མ་བཞིན་དེས་ས་པོན་དང་རྩུ་གུ་བཞིན་དུ་ཁྱེ་བྱག་དབང་  
 པོ་མེད་པ་འགགས་ནས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་འདོད་དོ། །སྦྱོར་འབྱུང་མོགས་ལས་ནི་བར་འོང་དེ་མའི་  
 ལའམ་སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས་དེ་ཅ་སྟོང་སྟག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བར་པའི་བྱང་མེམས་དང་  
 འགྲོགས་དེ་མའི་མངལ་དུ་འདུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བཤད་པ་སྦྱར་པ་མའི་ཁྱེ་བྱག་འདྲེས་  
 པའི་དབྱུས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་སྦྱར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་པ་ལས་  
 མི་ལེན་པ་སྦྱར་བ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སྦྱར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཆེ་སྐྱེ་མའི་དབང་  
 པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྩ་རྒྱུད་ཐད་སྤྲོས་པའི་ཆ་སྟེ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འདྲེས་པའི་ཁྱེ་བྱག་འདུས་  
 པ་ལས་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་སྦྱར་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་ཞུགས་པའི་གོང་གི་ཁྱེ་བྱག་ལས་གཞན་པ་ཞིག་  
 ཟུང་སྟེ་དེའི་དབྱུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་རྣམ་ཤེས་  
 མ་ཞུགས་གོང་དུ་པ་མའི་ཁྱེ་བྱག་འདུས་པ་དེ་དབང་པོ་དང་མ་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ། བར་དོ་དེ་ཆེ་  
 སྦྱར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབང་པོ་རྒྱའི་བག་ཆགས་སམས་ས་པོན་བསྐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱེ་བྱག་དེའི་

དབྱུས་སུ་པར་དོད་ཞུགས་མ་ཐག་ནས་ལུས་ཕྱི་མིའི་དབང་པོ་ལྗེའི་ཆ་གསུམ་མོ་རེ་རེར་སྐྱེས་ནས་  
 དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འདྲེས་པའི་དབང་པོ་ལྗེའི་ཆ་གསུམ་དེ་དང་བཅས་པའི་བྲུ་ཐྱག་དུ་གྲུར་བས་  
 ལྷར་དབང་པོ་དང་མ་བཅས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞོའི་རུ་མ་མ་བཅུག་གོང་དུ་ཞོའི་  
 ཆ་གསུམ་དང་མ་བཅས་པའི་འོ་མ་ཡིན་གྱིང་། བཅུག་ནས་དེ་དང་བཅས་པ་རྩ་བུའོ། །

རྒྱུ་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་གིས་མཆམས་སྦྱོར་དུས་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྐྱར་པ་ནི། དེ་ལ་པོར་  
 དོད་པ་སོད་ནམས་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། རིགས་དམའ་པར་སྐྱེ་སྡེ་འཕྲོ་བ་དང་འདྲག་  
 པའི་ཆོ་གྲུ་ཙོའི་སྐྱ་དང་འདམ་བུ་དང་ནགས་ཐིབས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་བའི་  
 སྐྱར་པ་འབྱུང་ལ། ལེགས་པའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ནི་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་སྡེ།  
 ཞི་བ་དང་སྟན་པའི་སྐྱ་འབྱུང་ཞིང་ཁང་བཟང་དང་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པའི་  
 གནས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱར་པ་འབྱུང་རོ། ། །དྲྀག་པ་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ཚུལ་དང་བཅའ་དུས་  
 རིམ་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཡག་སོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྩེ་བ་དགུ་ལ་ཞག་བཞིས་  
 ཆགས་པ་ལ་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་  
 བས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཅའ་སྡེ། མངལ་དུ་འདྲག་པ་ལས། དེ་ན་རྩེ་བ་དགུ་འམ་  
 དེ་ལས་འདས་ན་ཤིན་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། རྩེ་བ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་སོད་  
 ཀྱི་ཤིན་དུ་རྫོགས་པ་མིན་ནོ། ། རྩེ་བ་དགུ་གམ་བདུན་གྱིས་ནི་མི་རྫོགས་ཏེ་ཡན་ལག་  
 མ་ཆང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་བུའོ། ། འདི་དག་རྒྱས་པར་མངལ་  
 འདྲག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་སྐྱེ་གནས་རན་པ་ནམས་སུ་པར་དོད་པ་དེ་འགྲོ་མི་འདོད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་གནས་  
 སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགྲོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དབྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་  
 བྱས་ཤིང་བསགས་པ་འི་ནང་ནི། ལུག་གསོད་པ་ལོ་གོ་མས་པ་འམ་བྱ་ཁྲི་བརྒྱུད་ནས་བྱ་

ཐམས་ཅད་གསོད་པའམ་ཕག་འཛོང་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་མེན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་  
 ཉེ་སྤྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྡོམ་གོམས་པའི་  
 དགའ་བས་དེར་རྒྱག་གོ། དེ་ནས་སྤྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁྲིས་ནས་བར་སྲིད་འགག་  
 ཅིང་སྤྱེ་སྲིད་དུ་སྤྱེ་སྤེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བ་དང་འབྲ་བའི་ཡི་དུགས་ལྷ་བ་ཅན་སོགས་  
 པར་སྤྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ། །**པརྒྱུད་པ་དུད་འགྲོ་སོགས་ངན་པར་སྤྱེ་ཆུལ་ནི།** དུད་འགྲོ་  
 དང་ཡི་དུགས་དང་མི་དང་འདྲོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཆུའི་རིས་  
 རྣམས་སུ་སྤྱེ་ན་ནི། སྤྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་  
 བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཁིང་དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་འདྲོད་པ་བསྤྱེད་དེ་སོང་བ་དང་།  
 སྤྱེ་བའི་གནས་ལ་ཁྲིས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་། སྤྱེ་སྲིད་དུ་སྤྱེ་བར་རྣལ་འབྱོར་  
 སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་མེན་ཅན་བྱ་བ་དང་ཕག་འཛོང་སོགས་མེན་པའི་  
 དཔྱལ་བར་སྤྱེ་ཆུལ་ཡང་འདི་དག་དང་འབྲ་བར་བྱའོ། །**དགྲུ་པ་སྤྱེ་གནས་བཞི་ལས་ཀྱི་དྲ་**  
**གཤེར་དང་རྩལ་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྱེ་ཆུལ་ནི།** མཛོད་དུ། དེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདྲོད་གཞན་།  
 ཞེས་ཀྱི་དྲ་གཤེར་ལས་སྤྱེ་ན་དེ་འདྲོད་པ་དང་། བརྩས་ཏེ་སྤྱེ་ན་གནས་འདྲོད་ནས་སྤྱེ་  
 བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆད་ཆུལ་དུ་སྤྱེ་ན་དྲོ་བ་འདྲོད་པ་དང་། གང་དཔྱལ་དུ་  
 སྤྱེ་ན་བསིལ་བ་འདྲོད་ནས་བར་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྤྱིང་སྤྱེས་  
 གང་མངལ་སྤྱེས་དང་འབྲ་བར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་  
 མཆོམས་སྤྱོར་ཆུལ་རྣམས་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལྟར་  
 བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་  
 དཔྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་བརྩུ་བ་དང་། ཆོ་དུ་ལ་རྩོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་

བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་མ་  
 རིག་པ་དང་འདྲུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་ག་ཟུགས་དང་སྦྲེ་མཆོད་དུག་དང་རིག་པ་དང་ཆོར་བ་དང་  
 སྲིད་པ་དང་མེན་པ་དང་སྲིད་པ་དང་སྦྲེ་བ་དང་ག་ཤིའི་ཡན་ལག་གི་བར་ཏེ་བརྒྱ་གཉིས་ལས། རྒྱ་  
 པོ་སྐྱུན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཤུའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་ལྔ་འོ་པོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། རོ་པོ་ལ་འདོད་ཚུལ་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ནི། རྟེན་མོ་ལོང་བ་དང་འདྲ། མཛོད་ལས། མ་རིག་  
 མི་མཛོད་རྒྱན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཛོད་བ་དང་  
 རྒྱན་ནི་མཛོད་བའམ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་མམ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་  
 གྱི། མཛོད་བ་དང་བདེན་ཆོག་གི་འགལ་ཁྱར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱེད་པ་  
 ལྟར། མ་རིག་པ་ཡང་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་བཀག་ཅམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་  
 པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི་རིག་པའི་འགལ་ཁྱར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །མ་རིག་  
 པ་དེ་རིག་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་མཛོད་བ་དེ་  
 ཡང་མཛོད་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཛོད་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སོགས་ཁོང་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་  
 པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདོན་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིག་  
 ལྷ་མ་རིག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། དེ་ལ་འདིར་གཉེན་པོ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གང་  
 ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་འགལ་ཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་  
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟོལ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞེད་ལ། གསུམ་  
 པ་མ་རིག་པ་ལྷ་བ་དང་འགལ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྦྲེ་མཆོད་  
 ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྦྱངས་  
 པ་ཅམ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་ལོག་པར་ཉོག་པ་དང་མཉོགས་  
 པའི་སྟོབ་གཉིས་ལས་མཉོགས་པའི་སྟོལ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཐོག་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་

གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེད་པར་འདྲོ། །མ་རིག་པའི་རྟོག་  
 རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེད་པ་རྟོག་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་  
 པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་ཆེད་སོགས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་  
 གཉིས་ཀྱི་འདྲ་ཡང་སྤྱོད་མཁུ་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་པའི་སྒྲིན་ས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་འཛིན་པའི་  
 ཡོག་རྟོག་དུ་བཞེད་ལ། ཕྱི་མས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ས་རྫོངས་པ་ཅམ་གྱིས་  
 མ་རྟོགས་པའི་རྫོར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དཔྱེ་བ་ནི། རྫོངས་པ་དེ་ལ་ཕྱེ་ན། ལས་འབྲས་  
 ལ་རྫོངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོས་ནི་ངན་  
 འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་ལ། གཉིས་པས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་  
 གསོག་པར་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་འབྲས་ལུང་པོ་འཇམ་ཡང་ཕྱིད་  
 འདུ་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་རྩིས་ཁན་འདྲ། དེ་ལ་ངོ་མོ་དང་། དཔྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་  
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་  
 དང་། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་སོ། །ཕྱི་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་  
 བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་  
 པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྒྱུ་གི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པས། གསྐྱུ་མ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་  
 པ་སྤྱུ་བྱེད་འདྲ། དེ་ལ་ངོ་མོ་དང་དཔྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་  
 ཆོགས་དུག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་  
 ར་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །གཉིས་  
 པ་དེ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ལ་རྫོངས་  
 པས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་གསོག་ལ། ལས་དེའི་བག་ཆགས་  
 བསྐྱོས་པའི་ཆོ་འདོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་  
ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་  
ལ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས། བདེ་འགོ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་  
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་བར་བབྱང་བས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་  
པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱ་དུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་  
མའི་བདེ་འགྲོར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུས་ཀྱི་ལོ། །

པཌེ་པ། སྤང་པོ་ལྷ་མན་རྒྱུན་མདུང་བྱིས་ལྟར་བརྟེན་བས། མིང་དང་གཟུགས་ལ།  
གཉིས་ལས་དང་པོ་གྱིར་ཞུགས་པ་འདྲ། མིང་ནི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ། གཟུགས་  
ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ས་པོན་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ལ་དེ་ལས་  
གཞན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་  
རོད། རྟོད་པོ་དུག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ལམ་རྒྱུན་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཡང་ཟེར། རྣམ་  
ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པས། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཟེར། རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་  
བྱེད་པས་སྐྱེ་བའི་སྣོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་དེ་ལ་དངོས་དང་། རོགས་གཙོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མངལ་  
སྐྱེས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྩྱང་སྒྲོང་འདྲ། ནི་མངལ་ལས་སྐྱེ་ན། དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་  
པའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་མེར་མེར་པོ་དང་མིང་རྣམས་འཕེལ་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་  
བཞི་གྲུབ་པ་སྟེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མེར་མེར་པོའི་དུས་ནས་ཡོད་དོ། །གཉིས་  
པ་ནི། བརྟེན་དེ་སྐྱེ་ན་ནི་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་པའི་ཆོ། དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་  
འབྲུབ་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། གཞུམ་པ། སྤོང་སྐྱེས་དང་རྩོད་གཤེར་སྐྱེས་ལ་

ནི་མང་ལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དེ་དང་འདྲ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །གྲིས་  
 པ་དོགས་གཅོད་པ་གྲིས་ལས་ངོ་བོ་དང་། ཁམས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་གྲིས་ཀྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་ནི། དེ་  
 ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་གྲུབ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛོལ་ལ། སྦྱེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་པ་ན་  
 ལུས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྲུབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་གྲུབ་པའོ། །སྦྱེ་མཆེད་དུག་པ་སྦྱོང་སྦྱོས་  
 དང་ཤོད་གཤེར་སྦྱོས་ལ་མང་ལ་དུ་ཞེས་པའི་ཆབ་དུ་སྦྱོང་དང་ཤོད་གཤེར་འདོན་པ་སྦྱོ་བ་མ་གཏོགས་  
 མང་ལ་སྦྱོས་དང་འདྲའོ། །མིང་གཟུགས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་ནས་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་  
 གྲུབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གྲུབ་ལ་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་  
 དེ་གྲིས་གྲུབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲིས་པ་ཁམས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི། སྦྱེ་མཆེད་  
 གཟུགས་ཅན་ལྗོན་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །

དུག་པ་རེག་པ་ནི། ཤེས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རེག་པར་བྱེད།  
 ཤེས་པ་ཡུལ་དང་ཐུད་པའི་ཆོ་རེག་པའི་ཐ་སྐྱད་འདོགས། དེ་ནི་ལོ་བྱེད་འདྲ་ཞེས་གདའ། ཡུལ་  
 དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་  
 སུ་གཅོད་པ་སྟེ། སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱང་མཆོཅན་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ ཆོར་བ་ ལོས་ཀྱི་འབྲས་དུ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ ནི། མེག་  
 ལོ་མདའ་ལོག་པ་འདྲ། རེག་པས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པར་ཆོར་  
 བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྦྱོམས་གསུམ་སྦྱོས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ སྤྱོད་པ་ ལོ་བཞི་ལས། དང་པོ་  
 ངོ་བོ་ ནི། རྒྱུ་འབྲུང་འདྲ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འབྲལ་  
 བར་སྤྱོད་པའོ། །གྲིས་པ་རྒྱུན་གྱི་དོགས་གཅོད་ནི། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྦྱོ་བར་  
 གསུངས་པ་ནི་མ་རེག་པའི་འདུས་ཏེ། རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལས་སྤྱོད་  
 པ་བསྦྱོད་ཀྱི། མ་རེག་པ་མེད་ན་ནི་ཆོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མི་སྦྱོའོ། །གསུམ་པ་རེག་



ཆོར་ངང་ངེས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཆོར་  
བ་ནི་སྤྱི་བའམ་རྣམ་སྟེན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་ལོངས་སྤྱོད་  
ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོལ་ཕྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲེད་པ་གསུམ་  
ཡོད་དོ། །

ཡོང་སྤྱོད་དགུ་པ་ལེན་པ་ ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་མོ་ནི། བྱང་དོག་ལོན་པ་འབྲ། ཡུལ་  
རྣམ་པ་བཞི་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་བཞི་སྟེ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུགས་  
སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས་པའི་རྣ་བ་ངན་པ་རྣམས་དང་  
རྣ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་  
ལ་རྣ་བ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། རྣ་བ་ཉེ་བར་ལེན་  
པ་དང་རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བདག་དུ་སྤྱི་བ་ཉེ་བར་ལེན་  
པའོ། །དྲིང་པོར་ཐུད་པས་རེག་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱད་ཆོར་པོ། །དེ་ལ་བརྟེན་  
ནས་སྲེད་པ་འཕེལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྤྱོད་ལེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་གསོག། དེ་ལ་  
བརྟེན་ནས་འབྲས་ངན་བསྐྱེད། ཞེས་གོང་མ་དག་གསུངས་མོ། །བའྲུ་པ་ལ་དོ་བོ་དང་། རྒྱ་དོན་  
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་མེད་སྤྱུམ་མ་འབྲ། ལྟར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་  
ཤེས་ལ། ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྟོས་པ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ་པས་ཡང་སྤྱོད་  
སྤྱི་མ་འདྲེན་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། རྣ་བ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་  
བཟགས་པའོ། །བའྲུ་གཅིག་པ་སྤྱི་བ་འོ་དེ་མོ་ནི། སྤྱི་སྤྱི་བ་འབྲ། སྤྱི་གནས་བཞི་པོར་དང་  
པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཆོངས་སྤྱར་པ་ ལོ་ལས་དང་སྟོན་ལམ་དང་བརྟུལ་ཉེ་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་  
འདིར་ལས་གྱི་སྤྱི་བ་འོ། །བའྲུ་གཉིས་པ་ ག་མི་འོ་དེ་མོ་ ལ། རོ་ཁྱུར་བ་འབྲ། ག་བ་ནི། སྤྱང་  
པ་སྟེན་ཅིང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྤྱང་པོ་འཇིག་པས། བེ་བ་ནི་སྤྱང་པོའི་རིས་

མཐུན་དོར་བ་ འབྲས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་སྤྲེས་པ་ནི་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། མིང་ག་ཟུགས་ནས་  
 ཆོར་པའི་བར་འབྲུང་བ་ན་ན་གི་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བ་ ལ་བཞི་དང་། གསུམ་དང་། ལྷ་བཞིར་བསྟུ་བ་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞིར་བསྟུ་བ་དང་། སེ་སེར་བཤད་པ་དང་། དོགས་གཅོད་དང་། འཕེན་  
 རྒྱལ་དང་། འབྲུབ་རྒྱལ་དང་། བྱུང་དོན་བཤད་པ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ལས་བདུས་  
 ལས། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་  
 པའི་ཡན་ལག་དང་མདོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་མདོན་པར་བྲུབ་  
 པའི་ཡན་ལག་གོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།  
 མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ནམ་པར་གཤམ་པའོ། གཉིས་པ་ནི། འཕངས་པའི་ཡན་  
 ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་ག་ཟུགས་དང་སྤྱེ་མཆེད་དུག་དང་རིག་པ་དང་ཆོར་པའོ།  
 གསུམ་པ་ནི། མདོན་པར་འབྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་  
 སྤེད་པའོ། བཞི་པ་ནི། མདོན་པར་བྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤྱེ་བ་དང་ག་  
 བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་དོགས་གཅོད་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། ལན་  
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཕེན་པ་དང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆཅན་པ་གཉིས་ཀྱིས།  
 སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཅིག་སྟོན་ནམ། ཆར་གཉིས་  
 སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་ནམ་གཤམ་ནས་ཆོར་པའི་བར་བྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་  
 སྤེད་པ་སོགས་སྤྱེ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་སྟོར་བྱེ་  
 མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ནམ་གཤམ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་  
 སྟོར་བྱེ་མ་ལ་སྤེད་ལེན་དང་སྤེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།  
 དང་པོ་གོ་བྱོབ་ཀྱི་ལན་དང་། དེ་གོས་པ་བཤད་པའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་མེད་དེ། འཕེན་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་འཕངས་བདེ་ཉིད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱབས་ཅིང་འཕངས་པ་དེ་  
 བྱུང་བ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་ཆ་གི་ར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྟུག་  
 བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་གནིས་ཀྱིས་བྱེད་  
 རྒྱུ་སོ་སོར་གོ་བའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱོད་ཚེར་གྱི་དོགས་གཅོད་གསུམ་ལས། དགོས་པ་དང་པོ་  
 རྟོག་ཅི་རྒྱ་འབྲས་སྒོར་གནིས་སུ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་  
 བུ་སྟུག་བདེན་དང་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟུག་བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་  
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱི་མ་ནི་འཕངས་པའི་དྲུས་ན་ས་ཐོན་དུ་གནས་ཀྱི། རང་གི་  
 རོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་སྟུག་བསྐྱལ་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་  
 དེ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཆེ་འདི་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་བའོ། །

**དོགས་པ་གནིས་པ་ནི།** གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་།  
 དེས་འཕངས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གནིས་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྒོར་གནིས་  
 སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཡི་དངོས་གཞིར། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཆེར་  
 བ་ལ་ཐུག་པ་དག་དང་། སྦྱེ་བ་དང་ཆ་གི་རྒྱམས་འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིའི་  
 ཕྱིར་རྒྱུ་པ་གནིས་སུ་བརྟན་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐྱལ་བའི་དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་  
 པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོངས་  
 སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྒྱམས་ལས། དུ་ཞིག་སྟུག་བསྐྱལ་  
 གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་ལ། ཆེ་འདིའི་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གནིས་ཏེ། སྦྱེ་བ་  
 དང་ཆ་གི་འོ། །དུ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ལ་སྟུག་  
 བསྐྱལ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆེར་བ་ལ་ཐུག་པ་ས་ཐོན་དུ་གྱུར་  
 པ་རྒྱམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**གྲྲི་སྤྱུ་པ་སྤྱོད་ཚེར་གྱི་དོགས་གཅོད་ནི།** དེས་

ན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་  
གཅིག་པས་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་  
སྐབས་ཡིན་ནོ། །འདྲིའི་འཕེན་འབྲུབ་ཀྱི་ལས་དང་སྐར་བཤད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་རྫོགས་  
བྱེད་ཀྱི་ལས་གོ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྐར་བཤད་པ་ནི་ལུས་དེའི་ངོ་བོ་འཕེན་བྱེད་ལ་འཕེན་བྱེད་དང་།  
བྱེད་པར་འཕེན་བྱེད་ལ་རྫོགས་བྱེད་དུ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་དེའི་ངོ་བོ་དང་  
བྱེད་པར་གཉིས་ཀ་འཕེན་ལ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འཕེན་  
ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་ནི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕངས་ན་  
འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཡན་ལག་བྱེད་དང་ཟུང་། གང་གིས་  
འཕངས་ན། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་འཕངས་ན། ལྷ་  
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་  
དོན་ནི། སྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྲུབ་རུང་དུ་བྱས་  
པའོ། །རྒྱུ་པ་ལ་འབྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་གཞན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲུབ་བྱེད་དང་བྱུབ་པ་  
ནི། གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་གིས་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྲིད་པའི་ཁྱེན་ཅན་  
ཀྱི་ལེན་པས་སོ། །གང་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་ན་མིའོ། །རི་ལྟར་འབྲུབ་པར་  
བྱེད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་རྣམ་པ་མཐུ་  
ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲུབ་ཚུལ་གཞན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་  
དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ནས་ན་མི་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་སུ་  
གསུངས་སོ། །དུག་པ་བྱུབ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་དགེ་པའི་འཕེན་འབྲུབ་བཤད་པ་ནི།  
དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱང་ནས་བསྐངས་པའི་མི་དགེ་པའི་  
འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ངན་པའི་བག་ཆགས་བཞག་ནས། ངན་སོང་གསུམ་

གྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསེས་བཏབ་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱི་མ་ངན་འགྱོར་སྤྱོད་མོགས་འགྲུབ་ལ། **གཉིས་པ་དགེ་བའི་འཕེན་འགྲུབ་བཤད་པ་ནི།** ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྒྱུང་ས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཁམས་གོང་མས་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ། ལས་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་ནས། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྗེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་ལེན་གྱིས་ཡང་ཡང་གསེས་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་དེ་དག་དུ་སྤྱོད་བ་སོགས་འགྲུབ་པོ། **གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལམ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྤྱོད་དོན་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། **གསུམ་པ་རྩུ་བཞིར་སྤྱད་པ་ནི།** སྤྱུ་ལྷ་རྒྱུད་པའི་མདོ་ལས་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱད་པའི་རྩུ་བཞི་གསུངས་ཏེ་མ་རིག་པའི་འདེབས་པ་པོས་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་དེ་སྲིད་པའི་རྒྱས་བརྒྱན་པར་བྱས་ན་མདོ་མང་ལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གུ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་ ལ་དངོས་དང་། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་ཅམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འབྱུང་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་ལས། ཉོན་མོངས་དབྱར་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་

བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་པ་གསུམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐམས་ཅད་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། འཕེན་  
 བྱེད་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་བཟང་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་  
 ཡོད་པའང་སྲིད་ལ། ཆོ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འགྲུབ་པའང་  
 སྲིད་དོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་  
 འོང་པས་མྱུར་བ་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་  
 ལ་ལྟར་རྒྱུ་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གསལ་དུ་བསགས་ན། དེའི་ཆོ་མ་རིག་  
 པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། ཡན་ལག་སྲིད་དང་གསུམ་དང་འཆི་  
 ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་རྫོགས་ལ། རྒྱེ་བ་བྱི་མ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་  
 བྱེད་དང་ལྔ་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུན་རིང་ན་ཡང་  
 ཆོ་གསུམ་ལས་མི་འགྱུར་སྟེ། འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་འཕེན་བྱེད་གསུམ་  
 ལ་ཆོ་རེ་རེ་དགོས་ལ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་  
 གྱི་ཆོ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་ཆོ་མེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བར་དོའི་ཆོ་ཟུར་  
 དུ་མ་བརྟེན་སོ། །**གཉིས་པ་ནི།** དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཆོ་  
 ན་ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ **གསྐྱེམ་**  
**པ་ནི།** སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཙམ་གྱི་རྒྱའི་ཡན་ལག་ལས། ཆོས་ཙམ་གྱི་འབྲས་  
 བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྱུང་ཁིང་། འཁོར་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་དེ་ལ་རྫོངས་ནས་  
 བདག་ཏུ་བཟུང་ཁིང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོག་གསུམ་དགེ་བ་དང་  
 མི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་སྤར་ཡང་འཁོར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་  
 ལས། ལས་གཉིས་དང་དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་བདུན་འབྱུང་ཁིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་

ཉོན་མོངས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་འཁོར་བས། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་  
 མེད་པར་འཁོར་ཏེ། རྩོད་དཔེན་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་  
 རྟེན་༥ གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་  
 ལོ་རྒྱུ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། ཁེས་གསུངས་སོ། །**ཁྲིད་པ་རྩྭ་ག་བཟུལ་གྱི་**  
**རང་བཞིན་ཏེ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་རྒྱས་དེས་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་**  
**བས། དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་འང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་གཤམ་དགོས་**  
**ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་ལས་གསོག་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཙམ་**  
**དུ་ཟད་དོ། །འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རྩྭ་ག་བཟུལ་ཙམ་**  
**དུ་ཟད་དོ། །པཱི་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་བསམས་ན་ནི་སྒྲོ་**  
**བའི་ཐབས་མཆོག་དུ་འགྱུར་ལ། རྩྡི་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ནས་དགེ་གི་**  
**དགའི་ལས་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་མ་ལུང་ཁིང་གཉིན་པོས་**  
**མ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན། དེའི་དབང་གིས་**  
**བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འབྱུང་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྤྲོན་སོ་སྒྲུའི་དུས་སུ་བསགས་**  
**པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བགང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་**  
**བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དགར་བཟུང་ནས་**  
**འགོག་པ་ལ་བཅོན་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱླ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱེས་བུ་རྒྱུང་**  
**དུའི་ལམ་གྱི་གཞི་བྱེད་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་བསེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ལུ་རྒྱུང་བཞི། རྟེན་ཅིང་**  
**འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ནིད་ལ་སྒྲོ་སྤྱོད་མཛད་ཅིང་། ལམ་**  
**རིམ་ཡང་དེའི་ཐོག་འཇུག་སེམས་པ་རང་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་**  
**བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྦྱེས་བུ་རྒྱུང་དུའི་སྒྲོར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་འབྲིང་**

གི་གཞི་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ནས་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་འབྲུག་  
 མེམས་པ་ནི་སྤྲེས་པུ་འབྲིང་གི་སྒྲིབ་རོ། །གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེར་བཞུག་ཚུ་ལ་ནི། དེ་  
 ལྟར་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་མར་ལྟུར་པའི་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་  
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབས་འཁོར་བར་འབྲུམས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། དེ་  
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པ་ནི་སྤྲེས་  
 པུ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་དུ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བརྒྱ་པ་ལོ་ངམ་འབྲུང་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བག་  
 ཆགས་སད་པའི་ཐབས་གཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ལས་བཤད་པ་དང་། དེ་  
 ལྟར་དུ་རྫོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཤེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་  
 ཀྱན་འབྲུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་འབྱུབ་  
 ཚུ་ལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་  
 ཚུ་ལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱད་པ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མོངས་པའི་མུན་པ་མི་བཟད་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མེད་པ་  
 དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས། བྱེ་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྲུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་  
 པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། རྒྱ་ལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་  
 རྟོན་གཅེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་གཞིན་སྤེལ་བ་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་  
 རས། སྒྲིབས་དྲག་པོས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་བསྐྱལ་བ། སྤར་དེ་ལྟར་གོམས་པ་  
 རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་  
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱད་ལས། གཏི་  
 མུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱ་ལུ་ཡུང་པ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་



ལེགས་པར་མཐོང་ན་སྡོམ་དང་སྡི་མའི་མཐའ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་  
 ངན་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྡོབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱུང་གིས། རྟེན་  
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་ལྟལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིག་པ་ཟབ་མོ་དེ།  
 ཞེས་པ་དང་། **གསྡུམ་པ་ནི།** འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་ནི་  
 དུས་སུ་དུས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་བརྒྱས་ནས་འཛམ་ཡུའི་སྤྱིང་དུ་  
 གཤེགས་ཏེ། འཁོར་བཞི་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྦྱག་བསྐུལ་ནམས་བཛོད་པར་མཛད་དོ།  
 གང་ལ་ལའི་**ཁྲི་པ་གཅིག་དུ་** ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། **ཁྲི་པ་སོ་སོར་ཉེ་བར་གནས་པའི་**  
 ཉེ་གནས་ཆངས་སྦྱོང་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་དག་དེས་བྲིད་དེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་འདོམས་  
 སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འདོམས་སོ། །གདམས་པ་ན་  
 ཆངས་སྦྱོང་ལ་དགའ་ཞིང་གོང་དུ་བྱུང་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོན་པས་  
 གཟིགས་ནས་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་བྲིས་པས་རྒྱ་མཆན་ནམས་གསོལ་བ་དང་། ཐམས་  
 ཅད་དུ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་བས་སྡོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་  
 ཆ་ལྟེ་ཁོར་ཡུག་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་ཀྱང་བྲིས་  
 བྱིག་གསུངས་ནས་དེ་ནས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་པ་དང་། ལྟལ་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་ན་ལ་  
 བྲིས་སྦྱ་བསྐྱར་བ་ན། འོག་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་  
 བྲིས་ནས་བསྐྱར་བ་ལྟལ་པོས་བཟུང་ནས། ནམ་ལངས་པའི་ཆེ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་  
 ཏེ་ལུས་དྲང་པོར་དྲན་པ་སྦྱོགས་པར་བཞག་སྟེ། **དེ་ཡང་རྒྱུའ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་**  
**མཛུངས་པར་ལྷན་པའི་དྲན་པ་ནི་ནག་པོའི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱིར་སྦྱོགས་མིང་མི་མཐུན་པ་**  
**ཡིན་པའི་སྤྱིར།** དྲན་པ་དགར་པོའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་སྦྱོགས་པར་ཞེས་བྱའོ། **རྟེན་འབྲེལ་**  
**གྱི་རྒྱུལ་གཉིས་ལ་ནམ་པར་བརྟེན་པས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།**

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤང་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ན་གཉིས་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་རེས་བྱེད་པའི་གྲོགས་  
 པོ་ཡིན་པ་ལ། ལན་ཅིག་ལྷ་ཏུ་ཡ་ནས་རྗེ་རྒྱལ་གྱི་ཁྲབ་ཅོར་བྱ་ཆུ་བྱ་གཅིག་ཡིག་རྟེན་དུ་བསྐྱར་པས་  
 རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤང་པོས་དེའི་ལན་དུ་ཡིག་རྟེན་དེ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་བསྐྱར་རྒྱལ་རྟེན་ཅན་ཁོ་  
 མཐའ་འཁོབ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་དབུས་སུ་དམག་དྲངས་སུ་དོགས་ནས་སེམས་ཁྲལ་བྱས་པས་  
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས་བཅོམ་ཇུན་འདས་ལ་ཁྱས་པ་དྲག་ཟེར་བ་བཞིན་ཁྱས་  
 པས་སྟོན་པས་བཀའ་གནང་ནས། བཅོམ་ཇུན་འདས་ཀྱི་བྱིས་སྤྱིའི་འོག་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་  
 གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་སྤྱད་པའི་འཁོར་ལོ་བྱིས་པ་བསྐྱར་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིག་རྟེན་ལས་ལྷག་པ་  
 ཡོང་པས་བསུ་བ་ལ་ཤོག་བྱས་པས། ཁོས་དེ་མི་བདེན་ཡང་། དེད་རང་གི་བདེན་པ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་  
 དུ་འགྲོའོ་སྟམ་ནས། བསུ་བ་བྱས་ཏེ་དེའི་རྩལ་མོ་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་རྫོབ་ལ་བརྩེད་ནས་བསམས་  
 པས་ནས་ལངས་པ་ན་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྦྱེས་པའི་ཆད། ལོ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་དག་སྦྱེས་པའི་  
 ཆད་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱག་བསལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་  
 གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཞིབ་དུ་ཤེས་བར་བྱས་པ་ན། དེ་དག་འདྲོར་  
 བར་འདྲོད་པ་དང་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདྲོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་  
 གི་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། རིགས་པ་དྲུག་ཙུ་པའི་  
 འབྲེལ་པ་ལས་ས་གསུམ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་ན་འདུག་པ་ནི། ཁྱིམ་  
 རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་ངེས་བར་དེ་ལས་འདའ་བར་འདྲོད་ཅིང་།  
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཅོན་ནི་བཅོན་ར་ལས། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་  
 པ་ལྟར་མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཆུད་པ་དང་། བཅོན་རར་ཆུད་པའི་བཅོན་གནས་དེ་  
 དག་ལ་མི་འདྲོད་ཅིང་། དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདྲོད་པའི་རྫོང་ཅིམ་སྦྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་

སྤོའི་ཚོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བུ་ཁིང་། གཉིས་པ་དེ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པ་ནི། དེ་ནས་  
 ཀྱང་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །ཡིང་སྤྱད་ལེན་པ་ལ་བསམ་བློའི་མི་ལ་རལ་གྱི་འཕྲར་  
 བ་ལྟར་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡམ་མེ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་  
 ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལྟར་སྤང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། བསམ་པ་འདི་ག་ར་བས་གསུངས་པ་ལྟར།  
 མིང་སྐྱར་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱེ་བཞིན་ཁ་ན་ཕར་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན། འཁོར་  
 བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་བརྟེན་པ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་  
 ན་སྐྱག་ཀྱན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་  
 ཕྱིར་ཐར་བའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཆོག་ཅམ་དུ་འགྲོ་ཁིང་། སེམས་  
 ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སྐྱག་བསུལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱང་ཇེ་ཡང་འོང་ས་  
 མེད་ལ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མ་བཅོས་པ་ཡིད་སྐྱལ་བར་བྱེད་ནུས་  
 པའི་ཤུགས་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོག་ཇེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་  
 ཅམ་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །པཱི་པ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་གདམས་པའི་མཐེལ་  
 ཡིན་པ་ནི། དེས་ན་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒོར་འདི་དག་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་བཟུང་ནས་  
 སྦྱོང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་དོག་བསལ་བ་ལ་ལོག་པར་དོག་རྒྱལ་དང་། དེ་སེལ་བ་གཉིས་  
 ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་ཡིད་ཡིན་དུ་འབྱུང་ཁིང་སྦྱོབ་བ་བསྐྱོམས་ན་ཉན་  
 ཐོས་ལྟར། འཁོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཁི་བའི་མཐར་ལྟང་བས་སྦྱོ་  
 བ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མཛོས་ཀྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་དེ་བསྐྱོམ་པ་  
 མི་རིགས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་  
 ནམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། འཁོར་བ་ལ་ཕན་

ཡོན་དུ་བརྟུང་བའི་ལྷ་མོ་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་དང་།  
 གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྐྱག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་  
 པར་ལྷུང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ཡུན་འདས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་  
 སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྐྱག་པར་འགྱུར་ལགས་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྐར་འཁོར་  
 བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། གཞིས་པོ་ལ་བརྟུང་ལས། དང་པོ་འཁོར་བར་མི་སྐྱག་པའི་ཡུང་དོན་ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་བརྟུན་པ་ནི། འདི་ནི་མདོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་  
 པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་རྟེ། འདི་ལྷ་མོར་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་  
 དོན་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འབྱུངས་པའི་སྐྱེ་ན་ན་འཆི་  
 སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་  
 གོ་ཆ་བཞོས་པ་ན། འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་  
 ལུས་དང་སེམས་ལ་བབ་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཡིད་སྦྱོའིང་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་  
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྟོན་འགྲུས་ཅོམ་པ་ལ། འཁོར་བ་ལ་མི་སྦྱོར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྷ་མོ་ཡང་། སྦྱོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། འགྲོ་བའི་  
 སྐྱག་བསུལ་མ་ལུས་པ་སྐྱགས་པ་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྣམ་  
 པ་གཞན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འགྲོ་  
 བའི་སྐྱག་བསུལ་ཅིག་ཅར་སྐྱགས་པ་དག་གིས་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྦྱོར་བར་བྱས་པའི་  
 བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་  
 པ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་བ་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་རིག་པར་བྱས་ནས། སྐར་ཡང་

མྱིད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཐུང་བར་རིགས་ཏེ། ཞེས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་དེ་ནམས་བྲངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིང་མེམས་འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་གསུངས་པའི་དོན་  
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་མ་ལུས་པ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྟོམས་པ་དུས་འཁོར་བའི་མྱིད་ཀྱི་  
 བར་རང་གི་ལུས་མེམས་ཀྱི་སྡེད་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་འབབ་པ་འི་ལྷ་བའི་བཞེན་དུ། སྒྲུབ་ཅིག་  
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་ལ་བར་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་བབས་ཀྱང་དེས་མི་སྐྱོ་བར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་  
 བསུལ་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་སྡེད་དུ་ལྷགས་པ་དེ་དང་དུ་ཐུངས་ཤིང་སྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་མ་སྟོང་  
 གི་བར་དུ་གཞན་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བཅམས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲུབ་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་གཞན་དོན་  
 ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པར་རྩོགས་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་མྱིད་པར་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཐུངས་  
 ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་མྱིད་པར་ཕན་ཡོན་དུ་བརྟེན་བ་གསུངས་པའི་དོན་ལོག་པར་  
 བརྒྱུད་བ་བསལ་ཚུལ་ནི། མྱིད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡང་། མདོ་དེ་  
 གཉིས་ལས་བྱུང་མེམས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འི་ལྷར་བརྩོན་  
 པ་དེ་ལྟར་ཐུགས་བདེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། མྱིད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་དོན་འཁོར་  
 བར་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །གསྐྱེས་པ་འཁོར་བར་སྡིང་རྩེས་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱག་དགོས་  
 ཚུལ་ནི། དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ན་སྤྱག་  
 བསུལ་དུ་མས་མནར་ནས། རང་གི་དོན་ཡང་མི་རུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས།  
 དེ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པས་ཐོག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་དུ་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་དགག་  
 དགོས་ཤིང་། སྟོན་ལམ་དང་སྡིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་  
 པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ། །འཛིན་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་  
 དང་། སྟོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་སྟེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེ་ལྟར་སྤྱུང་ན་ཉོན་ཅན་ལ་

ཉེས་བྱས་སྦྱི་བཞི། དེ་ལྟར་མ་སྦྱེད་པར་སྤར་ལྟར་སྤྲོ་ནི་སྤྲོ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་  
 གྱི་སྤྲོས་པ་ཡིད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་པསྦྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་  
 ཏེ། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་མོ། །སྤྲོ་པ་སྤྲོད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་  
 སྤྲོད་པ་རང་ལུགས་མཁས་བྱ་བ་དུ་མའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པའི་སྤྲོན་མཐའ་དག་  
 པར་མཐོང་ནས་གིན་དུ་ཡིད་འབྱུང་ཡང་། སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བྱངས་པས་སྤྲོད་  
 པ་མི་སྤྲོད་བཞི་དོ་མཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟར་  
 མཐོང་བའི་སྤྲོད་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྱི་བར་གཞན་དོན་ལ་སྤྲོད་བདགས་ནས། ཁོ་  
 བོ་ཅག་འཁོར་བ་མི་སྤྲོད་བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་མགུ་བར་ག་ལ་འབྱུང་། །དབུ་མའི་སྤྲོད་  
 པོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྲོན་མཐོང་བའི་རེས་འབྱུང་བྱགས་དག་དང་  
 ལྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་སྤྲོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པར་གནས་པ་མེན་པར་།  
 སེམས་ཅན་ལ་བཙེ་བ་སྤྲོད་ཆེས་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དོན་དུ་ཞིབ་མུ་  
 དན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། །གཞན་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐག་པ་མཆོག་གི་  
 བདུལ་ཞུགས་ཅན། །གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་ཆེ་དང་སྤྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་  
 བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་འཁོར་བ་ན་ཡང་སྤྲོད་པ་འཛིན་ཅིང་གནས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་  
 མོ། །

དྲི་ག་པ་རྒྱ་མཆན་དེའི་སྤྲོན་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་གོས་ཚུལ་དང་། འཁོར་བར་མི་སྦྱི་བ་གཉིས་  
 འགལ་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོ་པསྦྱེད་པའི་རྒྱར་  
 བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལྷག་བསྐལ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱ་ལུ་ལྷག་བསྐལ་མཐའ་ཡས་  
 པ་མཐོང་ནས། ལྷགས་ལ་མི་བཟོད་པ་བྱགས་དག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་པསྦྱེད་དགོས་པ་  
 དང་། འཁོར་བ་ལ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྲོད་ཞེས་པའི་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །པདྨ་

པ་འཁོར་བ་ལ་ཡིང་འབྱུང་ཆེ་ཡང་ནི་མཐར་མི་རྩུང་བར་སྤྱོད་ཚུལ་གཅིས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་  
 ཡིད་ལེགས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་  
 ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་མཆོར་འབྱུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྡོབ་  
 དཔོན་ཆེན་པོ་རྩ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་མངད་དེ་ཇི་སྙད་  
 དུ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པས་ཡིད་སྟག་ཅིང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་  
 དག་ལུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་རྣམས་ལ། རྒྱ་རིམ་གྱི་མ་དམ་པ་འཁོར་བའི་  
གནས་ན་གནས་པར་གསུངས། གང་ལ་ཤའམ་མའམ་བྱའམ་བྱ་མོའམ་ཉེ་དུའམ་སྟག་གི་  
 གཉེན་མཆོམས་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་དང་འབྲ་བར་མི་སྦྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་  
 གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱི་གསུང་རིག་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བ་  
 བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལག་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་གྱི་  
 ཁིང་མགོན་མེད་པ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་བྱ་  
 བའི་ཕྱིར་མཆོང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྱོད་པ་སྟོ་  
དེ་འབྲུ་ལར་སྤྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་མ་ཟིན་སྟགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་དུག་གི་བཟང་གོས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་  
བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་ནི་གསང་སྟགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགོས་ཏེ།  
 སྤྱོད་པ་བསྐྱས་པའི་སྟོན་མེ་ལས། རིམ་པ་འདིས་ཤིན་ཏུ་སྟོོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་  
 འབྱུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྦྱབ་པ་བོས་  
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་དན་པར་བྱས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་

བདེ་བ་འདོད་པས་འདྲ་འཛི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རྒྱལ་སྤྱི་  
ཀྱི་དབང་རྒྱལ་ལ་ཡང་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་འདྲ་ཁེས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། ། ཁྲིམ་འཕགས་  
པ་ལྷས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཐར་པར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ **ལྔ་མཆན་ས་**  
**རྒྱར་བ་དང་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་**  
**འཁོར་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་སྒྲིབ་སྤྱད་དགོས་ཚུལ་ནི།** སྤྱི་ཇ་ག་ཏ་མི་དྲས། རྒྱལ་བསྐལ་  
རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད། སྤྱིད་པའི་སྒོང་དུ་བྱིང་གུར་ཀྱང་། །སྒྲི་མེད་འཛིགས་  
མེད་དགའ་དང་ཤོད། །བདག་ཅག་སྤིང་ལ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཡོངས་དང་བཅལ་  
དཀའ་བསྐྱང་དང་བརྒྱལ། །འབྲལ་དང་ན་ན་རྒྱད་པ་ཡིས། །ཉག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་  
ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་རྩོམ་སྒྲིན་པ་ལགས་པར་སྟེ། །ཁྲིམ་དང་། ཀྱི་དྲུང་འཛིག་  
རྟེན་མིག་བཅས་ཡོང་། །མངོན་སུམ་ཉག་ཏུ་ངེས་མཐོང་ཡང་། །ད་དུང་ཅུང་ཟད་  
མི་སེམས་པ། །ཁྱོད་སྤིང་དེ་རྒྱར་གུར་ཏམ་ཅི། །ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྷར། རང་ལ་  
རང་གིས་བསྐྱལ་ཞིང་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲིམ་པས། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་  
རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་གནས་པ་རྒྱ་ནང་མོང་པའི་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བཞིན་  
གཡོ་བར་མཐོང་། །འདོད་པ་ཁྲིམ་པའི་རྒྱལ་གྱི་ལུས་བསྐྱལ་གདེངས་ཀའི་གྱིབ་མ་  
ལྷ་བྱར་མཐོང་། །འགོ་བ་འདི་དག་རྒྱལ་བསྐལ་མེ་ཡིས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བར་མཐོང་  
བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མངོན་དགའ་དུར་ཁྱོད་དག་ཏུ་མཆི། །  
**གཞོན་ནུ་མ་བདུན་ནི་རྒྱལ་པོ་གྱི་ཀྱིའི་སྤྱི་མོ་ཡིན་ལ། དེ་འཁོར་བས་སྒྲིན་སྤྱི་མས་འབྱུང་བའི་**  
**ཕྱིར་ལབ་ལ་གནང་བ་གསལ་བའོ། །ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྷར་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྒྱང་**  
**གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་རྒྱར། སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་འཛིག་པའི་མི་ཉག་པ་དང་**



འདྲོད་པའི་ཡིན་ཏེ་ནི་མཉོག་ཆུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བ་སྤྱལ་གདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་  
 འབྲེལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ནམས་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བས་ཀྱང་  
 དུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། སྲིད་པ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བྱང་བའི་བྱིས་  
 པའི་སྒོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེས་ན། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་  
 ཐོབ་འདྲོད་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་བའི་བྱིས་པ་ནི་བྱང་ན་རྩམ་པ་དཀོན་པས་ཉུང་མ་ཉི་  
 ཆེ་བ་བས་བྱིས་པ་ཞིག་བཀྲས་ཏེ་རྩམ་པ་བྲེ་འདྲོད་ནས། མ་ལ་ཟས་བསྐྱངས་པ་ལ་  
 མ་ལ་རྩམ་པ་མེད་པས་ཉུང་གཤེར་ཞིག་བྱིན་པས་དེ་མི་འདྲོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་  
 བསྐྱམ་པོ་ཞིག་བྱིན་པས་མི་འདྲོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་སྔོ་ག་ཞིག་བྱིན་པ་ལ་ཡང་  
 ང་མི་འདྲོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་བཙོས་འཁེངས་ཤིག་བྱིན་པས་དེ་ཡང་ང་མི་འདྲོད་  
 ཟེར་ཞིང་ཁོ་མ་མགུ་ནས་དེ་ཡོ་ཉུང་མ་ཡིན་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་འཛིག་  
 རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡང་འཛིག་  
 རྟེན་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཡིན་དེ་ཡོ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་  
 ལྷམ་ནས་སྤྱག་ཏིང་ཏིང་བ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ངོ། །**ཁ་ཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་**  
**བར་སྐར་འཁོར་དོགས་ནས་གཞིམ་པར་བརྩོན་དགོས་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་སྐར་ཐོག་མ་མེད་པ་  
 རས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་བསམས་པས་ནི་སྒྲི་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ད་གདོད་  
 འབྱམ་དགོས་པ་བསམས་པས་ནི་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྒོ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་པ་  
 སྟེས་པ་དེས། དཔེས་སྤྱིངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འབྲེལ་གས་པས་སྒྲི་མི་དང་། །དབྱལ་  
 བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲོའི་གནས་དག་དུ། །སྟེ་བ་བཟང་པོ་མ་འགས་སྟེ་བ་ནི། །གནོད་  
 པ་དུ་མའི་སྒོད་འགྱུར་འགས་མ་ཁྱེན་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། གནོད་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཁོར་བར་སྟེ་བ་བསྐྱག་དགོས་སོ། །**ཁ་སྐྱེམ་པ་འཁོར་བ་བསྐྱོག་འདྲོད་པས་**

མི་ཆོག་པར་རྒྱ་ཉོན་མོངས་གཞིམ་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བརྒྱུག་  
 པ་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་  
 མི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤར་བསགས་མེད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། འཕྲུལ་  
 འཕྲུལ་དུ་གསོག་བར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པར་བྱའོ། །**འབྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་**  
**གཞིམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གཅེས་རྒྱུ་ཡིན།** དེ་འཛོམས་པ་ཡང་ལམ་མ་ནོར་ཁིང་  
 ཚང་བ་བརྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

**གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་** འདི་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་  
 བ་བརྒྱུག་པ་དང་། ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བརྟོམས་པས་བརྒྱུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་**པོ་རྒྱ་**  
**གཅིག་ལས།** དང་པོ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བརྒྱུག་དགོས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲོངས་  
 ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། ལྷི་དུགས་ཉིད་དང་དཔུལ་བར་  
 སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་པའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་དུ། རྒྱ་མོར་སྐྱེ་དང་སྐྱེན་  
 ཁིང་རྒྱགས་པ་ཉིད། ཆེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྲི་མི་  
 ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། དེ་དག་དང་བུལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། སྐྱེ་བ་བརྒྱུག་པའི་སྐད་  
 དུ་འབད་པར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་  
 བརྒྱུག་དགོས་ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བརྒྱུག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤར་བཤད་  
 ཟེན་ཏོ། །**གཉིས་པོ་ད་རེས་འབད་དགོས་པ་ནི།** རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ད་  
 རེས་ཕུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞོག་སུང་། པོ་རྟོ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་  
 སྤར་དེ་ཅམ་ཞིག་འབྲུམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཅོན། ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་  
 བས་བརྒྱུག་དགོས། བརྒྱུག་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་  
 ཡིན་གསུང་ངོ་། །**གསུམ་པ་རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་བཟང་རྒྱུ་ཡིན།** དེ་ལས་ཀྱང་བྱིམ་ན་གནས་

པ་ནི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྦྱོན་ཆགས་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་ཐོག་པས་ན་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པའི་ཉེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་དུ་ལྷུང་པས་མཁས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །**ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་སྦྱོན་ཡོན་བསམ་པའི་དགོས་པ་ནི།** ཁྲིམ་པའི་སྦྱོན་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ནི། རུར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ན་མས་ཀྱི་ནི་བསམ་པ་བཏན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་དུ་མ་བྱུང་བ་ན་མས་ཀྱི་ནི་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་འཛིག་ཅིང་སད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་པར་བྱའོ། །

**ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ནི།** དེ་ལ་ཁྲིམ་པ་ནི། འཕྲོར་ན་དེ་བསྐྱང་བའི་འབད་པས་སྤྱག་བསྐལ་ལ། དབུལ་ན་ནི་འཛོལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཤ་ཐང་བས་བདེ་བ་མེད་པ་ལ། མོངས་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ་ནེ། **སྤྱིས་རབས་བཙུག་པ་ལས་བཙུག་པ་ལས་འདས་བྱུང་སེམས་སྤྱུར་པའི་ཆོ་ཚུལ་རིགས་སྤྱག་པོའི་ཁྲིམ་ལུན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་** དེ་སྤྱི་པོ་ཀུན་གྱི་དབྱེད་གཉེན་དུ་ལྷུང་པ་ན་ཁྲིམ་གྱི་ཉེས་པ་རིག་ཅིང་རང་གི་ཕ་མ་གཉིས་ཆོ་འདས་པས་ཀྱང་ཁྲིམ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱོ་བས་ཁྲིམ་ཇུས་དང་དབྱིག་བརྒྱ་སྤོང་ཡོད་པ་གཞན་ལ་བྱིན་ཁྲིམ་པོར་དེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ནགས་ཆལ་ཞིག་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དེའི་ཆོ་ཕྱི་མང་འཕྲོས་དེར་འོངས་ནས་ཁྱོད་དབུལ་པོའི་ལས་གསར་དུ་ཁྱེད་པ་ལྟར་ཟས་ཀྱིས་ངན་པས་འཛོལ་འདི་མི་རིགས་པས་རང་གི་ཁྲིམ་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱད་ནས་ཆོས་ཀྱང་སྦྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ནན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་དེའི་ལན་དུ་བྱུང་སེམས་དེས་ཁྲིམ་གྱི་ཉེས་པ་གསུངས་པ། **བཙོན་ར་འབྲུ་བའི་ཁྲིམ་ལ་ནི།** །ནམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །སྤྱག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །ཁྲིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །གཅིག་ནི་བསྐྱང་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་ཆོལ་བས་ཤ་ཐང་ངོ་། །སྤྱག་

གས་ཡང་ན་དབུལ་བ་ཡང་། གང་ན་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་། རེ་ལ་དགའ་བ་མོངས་  
 པ་ནི། ཨྱིག་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཉིད། གང་ན་བདེ་བ་མེད་པའི་བྱིས་ལ་ཆགས་པ་ནི།  
 བྱིས་གཟི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་ཏུར། ཆེ་རབས་སྤྲུལ་པའི་ལམ་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་  
 རྒྱུ་མ་གསུངས། ཅེས་བྱང་མེས་ས་དེས་པའི་མངའ་བོ་ལ་གསུངས་སོ། རེའི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་  
 མང་པོ་འཛིན་པ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཆོལ་བ་ནི་རབ་བྱ་བྱང་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་དང་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་པས་སོ། བཞི་པ་བྱིས་པ་ཆོས་དང་རང་  
 རྒྱལ་གྱིས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཤེས་ནས་རབ་བྱང་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་བྱིས་ན་གནས་  
 པ་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བས་དེར་ཆོས་བསྐྱབ་པར་དགའ་སྟེ། སྤྱི་རབས་དེ་ཉིད་ལས།  
 བྱིས་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་བྱིས་ན་གནས་ཕྱིན་རྒྱུ་དགོས་པ་སོགས་ཆོས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་  
 འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་བྱང་མེས་ས་དེས་པའི་མངའ་བོ་ལ་སྤྲུལ་པ། བྱིས་གྱི་སོ་ནམ་བུས་ན་ནི།  
 བརྟན་དུ་མི་སྤྱར་མི་རུང་ཞིང་། བཟོ་བའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། བཟོ་བའི་ཉེས་པ་  
 མི་རུང་ངོ་། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་བྱིས་གྱི་སོ་ནམ་འཆར། བྱིས་ལ་ཕྱོགས་ན་ཆོས་  
 ཀྱང་གལ་འགྲུབ། ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་རབ་བྱ་ཞི་བ་ཡིན། བྱིས་གྱི་དོན་ནི་དག་ལུལ་  
 ཅན་གྱིས་འགྲུབ། རེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་ཕྱིར། བདག་ལ་ཕན་  
 འདོད་སུ་ཞིག་བྱིས་ན་གནས། ཞེས་དང་། དེས་ན་བྱིས་ལ་གནས་པ་ལ་སྒྲོན་དེ་ལྟར་ཡོད་  
 པས་བྱིས་དུག་སྐྱུལ་གྱི་ཆང་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཡོད་སུ་ཞི་བར་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱང་མེས་ས་  
 དེས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བྱིས་ན་གནས་པས་འབྱོར་བ་ཆེན་དེགས་པོ་དང་ར་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་  
 འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཆོངས་པའི་གདོ་མུག་སྟེ་དྲྀག་གསུམ་སྐྱུལ་གྱི་ཆང་ལྟ་བུ། རབ་  
 བྱ་ཞི་བ་སྤྱོད་ན་ལས་འདས་པ་ལ། དགའ་བའི་བདེ་བོ་འཛིག་པར་རྟེན་ཅིང་། འཁོར་བའི་  
 སྐྱག་བཟུལ་མི་བཟད་པོ་མང་པོའི་འབྱོར་གནས་སྤྱི་ཡུལ་པའི་བྱིས། སྐྱུལ་གདུག་པ་

གནས་པའི་ཁྲི་དང་འབྲ་བ་དེ་ར་རྩོམ་སྤྱི་ཞིག་གནས་པར་བྱེད། འོ་དག་གནས་  
མེད་གསལ་མོ། འཛིན་གསུངས་སོ། འོ་ཁྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲིན་ཡང་  
ཡང་བསམས་ལ། རབ་དྲ་བྱང་བ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །

ཐེ་པ་རབ་བྱང་ཡང་ཆོག་ཤེས་དང་དཔེན་པར་དགའ་བ་སོགས་དགོས་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་  
ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ངན་ངོན་དང་བསོད་སྒྲོམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་གིང་དཔེན་པར་  
རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱངས་ནས། གཞན་གྱི་ཡོན་གནས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིན་པ་ནི། གཞོན་  
ལུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལས། སྒྲ་རྒྱུས་བྲེགས་པར་བྱུར་ནས་ནི། ཡུག་དར་  
ཁྲིད་གྱི་གོས་འཆང་ཞིང་། འདོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི། རྒྱུ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་  
ཞིག་གྱ། གཉལ་གིང་གང་ཅམ་རྣམ་བཞུ་ཞིང་། སེམས་ལྷུང་བཟེད་ལག་སྟོགས་ནས།  
དཔུས་མེད་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་དུ་ནི། རྒྱུ་ཞིག་སྒྲོང་མོ་སྒྲོད་པར་འགྱུར། རྟེན་དང་  
བུར་སྒྲི་ཆགས་མེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཆེར་མའི་འདམ་ཐུབ་དག སྒྲོང་བར་  
བྱེད་ཅིང་གོང་ཁྲིར་གྱི། སྒྲིན་པའི་གནས་སུ་རྒྱུ་ཞིག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་  
ལྟར་རོ། འདྲི་པ་དེ་བས་སྦྱངས་ཡོན་ལ་དགའ་བ་ནི། མལ་ལྷན་རྩ་ལས་བྱས་པ་ལ་བྲག་བ་  
མེད་པར་ཉལ་བས། གོས་བ་མོས་ཁྱེ་བ་དང་བཟེད་བདུང་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་  
པ་དང་། གནས་མལ་གིང་དུང་དུ་རྩ་འཇམ་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དེས་འཆོ་ཞིང་  
ཉལ་བ་ལ་སྒྲིན་པ་ནི། རྩ་ལི་ཆོགས་ལས་ལངས་ནས་ནི། བ་མོས་ཁྱེ་བའི་གོས་དག་  
དང་། ལམ་སྒྲིམ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ནི། རྒྱུ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར།  
གིང་དུང་ནི་ཅོ་ལྟར་ཐུང་བའོ། འདྲི་བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཅན་དུ། མཐོང་ཆོས་བདེ་  
བའི་དགའ་སྒྲིན་དང་། རྒྱུ་ཞིག་བདག་ནི་ཉལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་  
ལྟར་རོ། འདྲི་པ་ཁོང་མའི་སྒྲིན་ལམ་རྩར་བསྐྱབས་པ་ནི། པོ་དོ་བ་མཁར་སོག་དུ་ཁ་བ་

འཆགས་ནས་དོན་བཞི། གཞོན་ཀྱི་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དེ་ནས་བཞད་པ་དང་འདྲ་  
 བཞིག་བྱུང་བས་དགའ་བཞིག་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སྤྲོད་འདོད་པ་མིན་པ་  
 གཞན་མེད་གསུང་ངོ་། དེས་ན་སྟོན་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དགོངས་ནས་རབ་བྱུང་དགའ་རྒྱུད་  
 གི་ཚུལ་མཛད་པ་བཞིན་རྩེས་འདུག་ནམས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པས། བརྒྱུད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
 སེམས་མི་རྟག་ཅིང་བདག་མེད་གོམས་པར་སྟོན་ཚུལ་ནི། སྟོན་རྒྱུངས་དང་རྒྱ་པོའི་རྟོགས་སྤྱི་  
 གནས་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་སྟོག་གཉིས་འདྲ་བར་སེམས་  
 པ་དང་། སྤྲོད་པའི་རྩ་བ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོ་སོར་  
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། སྤྲོད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་པ་དང་  
 སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ནམས་སྤྱི་མ་སྟོགས་དང་འདྲ་བར། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་  
 པ་ལ་སྟོན་པ་ནི། ཉམས་ཞིག་རྒྱ་རྟོགས་སྟོན་རྒྱུངས་སྤྱི། གནས་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
 འཛིག་དང་། འཛོལ་བའི་འཛིག་རྟོན་གནས་འདྲ་བར། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟུན་བར་  
 འགུར། ལྟ་བ་ཀྱན་གྱི་མར་གུར་པའི། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་འབྲེན་པ་དང་། སྤྲོད་  
 པའི་ཤོངས་སྤྲོད་མི་འདོད་པར། བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འགུར་ཞིག་གྱ། མི་ལམ་སྟོག་  
 རྒྱ་རྒྱ་མ་སྟོན། དྲི་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་མཚུངས་པར་ནི། རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་འཛིག་རྟོན་  
 དག ཉམས་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱང་རྟོན་རབ་དུ་བྱུང་བ་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་པའོ། ཉིང་  
 དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཚོས་སྤྲོད་ཅི་འདྲ་བར། ཟས་དང་སྟོན་དང་དེ་བཞིན་  
 གོས་རྒྱམས་དང་། མི་རྟོག་སྟོས་དང་བྲེད་བ་རྒྱམས་ཀྱི་ནི། རྒྱུང་མཚོག་རྒྱལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་  
 བྱས་མི་འགུར། གང་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་རབ་དུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ངན་ལ་ཡིད་འདྲུང་  
 སེམས་ཅན་གྱི། དོན་དུ་དགོན་པར་སྟོགས་དེར་གོམ་བདུན་པོར། འདི་ནི་དེ་བས་བསྟོད་ནམས་

ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་ཐུང་གསུངས། དགྲུ་པ་བསྟན་པའི་དམིགས་ཀྱི་ན་འོང་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི།  
མཆད་ཀ་པའི་ཞལ་ནས། དཀའ་བྱུང་གི་རི་སྐལ་དུ་བྱང་སྤོང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་གནས་  
པ་ཞིག་བྱུང་ན། དག་ཟེད་ཡས་བྱ་གསོས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ག་ར་པའི་ཞལ་  
ནས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་ལས་ཀས་བྲེལ་བའི་དུས་སྐབས་བཟང་བཟང་གྱོན་ལ། དེ་ན་  
པར་མོང་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཨ་རེ་སྤྱོད་སྟུང་ནས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་བྱུང་གི་ཐག་  
ཆགས་འཛོག་གསུང་རོ། །

བརྒྱུ་པ་མདོ་ལས་རབ་བྱུང་ལ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས་  
ཀྱང་། བདག་ཀྱང་སྟག་བསྟེན་གྱི་གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མདོན་པར་བྱུང་སྟེ།  
ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་  
དང་། གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་དང་འདུད་པའི་ལས་དེ་ལ་གནས་  
པར་འགྱུར་སྟུང་ནས། དེས་འདི་ལྟར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བར་བྱའོ།  
ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་ན་གནས་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ།  
འདིས་ནི་གཙོ་བོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྤྱི་རྒྱན་  
ལས་ཀྱང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། **འདྲི་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་ནམས་དང་**  
**ལྡན།** དེ་ལྟས་སྤྱི་མ་བཙོན་བྱིམ་པ་ཡི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་འཕགས།  
ཞེས་གསུངས་སོ། །**བརྒྱུ་གྱི་ཅིག་པ་མདོ་ཕྱོགས་སུ་མ་ཟད་ལམ་སྟོན་ལྟར་དུས་འཁོར་སོགས་ཐ་**  
**མེད་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་  
ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ནམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་ན་རབ་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པར་  
མ་ཟད། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོན་སྟུང་ནས་མཁྱེན་བསྐྱབ་  
པ་ལ་ཡང་། **རྒྱད་དོ་རྩེ་ཕྱོང་བ་ལས། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིང་། ཁང་དུ་འདུས་པ་ལ་**

རབ་དགའ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གུར་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། སྤུས་འཁོར་ལས། གསུམ་  
ལས་དག་སྤྱིར་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། །དག་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཐ་མེད།  
ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། རབ་དུ་བྱུང་བ་དེན་མཆོག་དུ་གསུངས་ལ། རབ་དུ་བྱུང་  
བའི་རྫོམ་པ་ནི་རྫོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེ་སྤར་གཅིག་གི་སྤྱིད་དང་ཡན་ལག་དང་། །ལག་  
མཐིལ་ཁབ་ཅེ་རེ་རབ་བཞིན། །བར་ཆོད་མཆོར་རྩུར་མཉམ་པོད། ཞེས་གསུངས། ཐར་པ་  
ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སེ་སྤར་ཐར་པ་ལ་གསུམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་རིམ་ལྟ་བུའི་ག་བསྐྱེམས་པས་བསྐྱོག་པ་ལྷ་ལམ་ངོས་བརྒྱུད་ཆེ་མཆོམས་  
རྩུར་བ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རྩེང་  
འདས་རྩུབ་པ་ལ་གིན་དུ་རིངས་གིང་རྩུར་བ་མགོ་འཇགས་ལ་སྒྲིབ་པར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་  
སྤྱིར་བསྐྱོག་བཅུ་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་བགྱི་བའི་སྤྱིད་དུ་ལམ་བསྐྱེམ་  
པ་ལ་འབད་པར་འཆལ་དེ། །ཡིང་སྤྱིད་ཟད་པ་འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དུ་ལྟར་པའི་སྤྱིས་  
བྱའི་དོན་ནས་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས་པའི་སྤྱིར། །འོ་ན་ཡང་སྤྱིད་ཟད་པའི་ཐབས་གང་  
ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་ངན་ལྷོས་འདས་  
པོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩལ་མེད་མྱང་འདས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་  
ཞི་བོ་དུལ་བ་རྩེང་འདས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོག་པ་མེད་པས་རྩི་མི་མེད་པའི།  
གོ་འཕང་ཡིན་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདར་ན་ཆོད་འཕྱར་བ་མེད་པས་མི་ན་བ་དྲིང་སྤྱོག་གཞན་དུ་འཕྱར་  
བ་མེད་པས་མི་འཆོལ་བའི་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པས་ཟད་མི་འཆོལ། །འབྲིག་ལྟར་བྱུང་གི་གོ་  
འཕང་དེ་ཡང་ཐར་པ་དེ་དབྱིབས་དང་ཁྲི་དོག་གི་གཟུགས་སུ་མེད་པས་སྤྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་  
འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཉི་མེ་སོགས་ལ་ཐོབ་བྱ་མཐར་བུག་གས་ཐར་བར་འཛིན་པ་རྩུབ་མ་ཡིན་པས། སྤྱི་  
རོལ་བ་ཐར་བ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དག་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ས་རྩུམ་རྩུང་



ཉི་ཟླ་བྲལ་བ་དེ་ཐུར་པར་པ་ཤོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོབ་པར་མཛོད།  
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་དགོས་སོ།  
 བཞིན་པ། དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གྲྲིངས་ངེས་དང་། གོ་རིམ་དང་། རང་བཞིན་དང་།  
 གཞན་གཉིས་འཆད་འགྱུར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གྲངས་ངེས་པ་  
 ཉི་མེས་འདུལ་བ་ལ་བརྟོས་པའི་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དང་། སྤང་བུ་ལ་བརྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་འདུལ་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སེམས་  
 རྣམ་པར་གཡངས་པ་གཡང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་།  
 སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་  
 གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྟེ།  
 དེ་གསུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། རྟོགས་ཀྱིས་པའི་བསྐྱབ་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བ་ལ་མོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་  
 ཡིན་པས་རྒྱག་པའི་བསྐྱབ་པ་འོ། །ཞཉིན་པ། འབྲས་བུ་ལ་བརྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་  
 ཁྲིམས་མ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉམས་པའི་  
 འབྲས་བུ་ནི་ངན་འགྲོའོ། །སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་  
 འགྲོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཐར་པ་རྟེ། མདོར་ན་བསྐྱབ་  
 བྱ་མཛོད་མཛོད་དང་། དེས་ལེགས་གཉིས་དང་། སྤུ་མ་ལ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེ་  
 འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་གསུམ་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་  
 གསུངས་སོ། །**གསུམ་པ།** གོང་མ་རྣམས་ནི། སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་ལ་བརྟོས་ནས་  
 ཀྱང་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་སུན་འབྲིན་པ་དང་མདོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་  
 དང་ས་པོན་རྩད་ནས་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོ། །**ཞཉིན་པ།** གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི།

ཆངས་པས་ཁྱས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་བྲངས་པ་ལས། ཅ་བ་གིན་དུ་བརྟན་པ་དང་།  
 ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཕགས་པའི་ལྟ་དང་སྤྲིག་པའི་ལྟ། །ལྡན་པར་  
 གྲུབ་པའ་བར་གྲ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཅ་བ་  
 རྟེན་གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟན་ནས་སེམས་  
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་  
 བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལྟ་བ་  
 འོད་གསལ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་འོད་གསལ་སྤྲིམ་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་གྲུལ་བ་  
 ཞི་གསུམ་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལྷ་ལྷུང་དགོད་པ་དང་། དོན་  
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆངས་པས་ཁྱས་པ་ལས། ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་  
 པ་དང་། །གནས་བཞི་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། །བཞི་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དྲག་དུ་  
 ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཡན་ལག་  
 དུག་དང་ལྡན་པ་རྟེན། བསྐབ་པ་ཆངས་ནས་ལྷས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་ཅིང་མ་ཉམས་  
 པ་དང་སྤྲིན་མེད་པར་བྱེད་པ་རྟེན། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དྲང་སེམས་ཐར་པའི་སྤྲིམ་པས་  
 བསྐྱེམས་པ་སེམས་ཐར་པ་རིགས་འདུན་གང་རུང་ལས་འདིར་ནི་དགེ་སྤྲོད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགེ་  
 སྤྲོད་གེ་སྤྲོད་པས་བསྐྱེམས་པའོ། །གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པར་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་  
 དག་པ་བརྟན་དོ། །ཆོ་གེ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་སྤྲད་ཆོང་སོགས་ལྟ་བུངས་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་  
 ཀྱིས་ནི་མ་སྤྲད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་བརྟན་དོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་གོས་བཞོ་དང་བཤང་  
 གཅི་འདྲར། །རྒྱ་འབྱུངས་སོ་གིང་གྲོང་འབྲུག་གོ། །ཁ་དོན་རྣམ་འདུད་ལྡང་དང་། རད་གཡོག་  
 རྩམ་འདུད་ལྡང་སོགས། །འབྲུལ་བྱ་དགེ་སྤྲོད་ཀྱི། ཆོ་ག་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། དགེ་སྤྲོད་ས་

ཀྱི་ཆོག་ནི་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅུ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་འདུལ་དང་རྩེས་མཐུན་ཞིང་། །མི་འགལ་ཆོག་དང་  
 རྟན་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་རགས་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་བརྟུ་བེས་ནི་མ་ཉམས་པའི་  
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་བརྟན་ཏོ། །བསྐབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལོ་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་ལེན་དུས་  
 དང་། དེ་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་འདོན་དུས་དང་། དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ཉན་དུས་དང་གསུམ་ལས།  
 རྩ་མ་རྩ་མའི་དུས་སུ་མ་གོ་བ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་དམིགས་ཕྱེད་པའི་གོ་བས། ཡང་དག་  
 པར་ཐངས་ཏེ་སྒྲིབ་པོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་བརྟན་ཏོ། །གྲིམས་  
 པར་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པའི་རང་བཞིན་ནི། སེམས་ཀྱི་གནས་བཞིན་པས་མ་གཏན་  
 བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་དང་རྟན་པ་སྟེ། སེམས་  
 ཀྱི་བསྐབ་པའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པའི་རང་བཞིན་ནི། བཞི་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་  
 ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྒྱག་བསྐལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་པ་དང་སྟོང་  
 པ་དང་བདག་མེད་དོ། །ཀྱན་འབྱུང་ལ། རྒྱ་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་  
 རོ། །འགོག་བདེན་ལ། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་གྲོ་མོ་དང་ངེས་འབྱུང་དོ། །  
 ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དང་ངེས་འབྱེན་ཏེ། བརྒྱ་དུག་པོ་  
 དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པའོ། །

བཞི་པོ་བསྐབ་པ་གཞན་འཆད་འགྱུར་དུ་བརྟན་པ་ནི། འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་  
 རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན་བསྐབ་པ་གསུམ་པ་འབྲིང་ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་།  
 དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་སྒྲག་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ལུགས་  
 ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་  
 མི་སྒྲོའོ། །རྩེ་པ། དེས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐབ་རྒྱལ་མདོར་བརྒྱས་ཤིག་བརྗོད་པར་  
 བྱའོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་བྱུང་པར་དུ་བསྐབ་རྒྱལ་ དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱོངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།

མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་  
 བྱིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས། རྩིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་གྲགས་འཕེལ་  
 བར་བྱ་སྟེ། རྩ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་དགེ་པའི་ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱི་དང་དུ་འགྲོ་བའི་ཐེམ་སྒྲུབ་སོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་  
 ས་ཡིན་པ་ལྟར་ཅ་བའོ། །ཆོང་དཔོན་ཆོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར།  
 དགེ་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་འཕྲོ་གཞི་ར་འགྲོ་བའོ། །བརྒྱ་  
 བྱེན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དགེ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ས་  
 ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་ནོ། །རྒྱ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲུ་  
 བུ་ངན་སོང་གི་ལམ་གཏན་གཅོད་པའོ། །སྤྱི་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་གསོ་བ་སྟེ་  
 ཞི་བར་བྱེད་པ་ས་སྒྲུན་གྱི་སྤོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་བ་འཁོར་བའི་ལམ་ཉམས་ང་བ་ངན་འགྲོ་  
 སོགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུངས་པ་འི་ལམ་བརྒྱགས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དག་  
 འཛུམས་པའི་གོ་མཆོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐུ་ལ་གདུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྤྱུགས་  
 སོ། །སྤྱི་བའི་རྒྱལ་ལས་སྒྲོ་བའི་ཟམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་བ་  
 ཀྱིས་ཀྱང་། བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་  
 པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཇི་  
 ལྟར་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྒྲོན་མེད་པར་ནི་སྟེ་བ་ལྟར། །དེ་  
 བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཞེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག་རྩིང་ཇི་དེ་རྒྱས་བརྒྱན་པས་ནི་རྣམ་  
 པར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁས་བྱུངས་ནས་མ་བསྐྱངས་ན་ཉེས་  
 དམིགས་གིན་དུ་ཆེ་སྟེ། དགེ་སྤོང་ལ་རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་རྒྱལ་

བྱིས་པ་དེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྟུག་བསྐལ་ཡིན། །ཚུལ་བྱིས་པ་རྩན་པ་  
 དེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བ་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་བསྐབ་པ་ཁས་བྲངས་པ་  
 དེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །  
 རྒྱུ་རྒྱལ་ཡོད་པ་དང་ཆོག་ས་རྒྱུ་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལས་འདས་ན་འདར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་  
 གྱི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར། རན་མོང་དུ་འགྲོ། བདག་ཉིད་དམ་སྟོན་པ་ལས་རྩ་ལམ་ཆངས་པ་མ་རྒྱུངས་  
 པར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་པར་འགྱུར། སྟོགས་མཆོམས་སུ་མི་སྟན་པའི་ལྷ་བསྐྱགས་ནས་འདི་  
 སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འདེ་བ་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་ལ་འཛིགས་པར་བརྟུ་ཞིང་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་བསྐབ་པའི་  
 གཞི་སྤྱོད་ལའང་བསམ་བཞིན་དུ་མི་འདེའ་བར་བརྟུ་ལ་འདས་ན་ཡང་མུར་བ་མུར་བར་ཆོས་བཞིན་  
 དུ་སྤྱིར་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམས་  
 ལ་བསྐབ་པ་ལ་རབ་དུ་གྲས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་གཉེན་པོ་བཞིར་གདམས་པ་དང་།  
 ཐོག་མ་ནས་མ་གོས་པར་འབད་པ་དང་། གོས་ན་འདར་མུར་དུ་བཤགས་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་རྩར་  
 མ་བྱས་ན་མི་གྲོལ་བ་དང་། བྱད་པར་དེང་དུས་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་ཁམས་  
 མི་རུང་བ་དང་། རབ་བྱུང་ཐུགས་པས་ཀྱང་དེ་རྩར་དགོས་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་  
 བྱེད་ག་དུ་གདམས་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བཞི་ལས། དྲིང་  
 ས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བསྐབ་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་  
 པ་བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བྲང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བཤེད་པའི་བྲན་པ་དང་  
 འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྟོགས་མ་ལ་ད་རྩི་བདག་ཇི་རྩར་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྐམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་།  
 ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འདུག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདེག་གས་ཆོས་ཀྱི་  
 དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛེམས་པ་དང་འཛིག་ཉེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛེམས་པ་སྤངས་ཏེ།

དདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་འཛིགས་པ་དང་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་  
 དང་འགལ་པས་འཛིགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པས་འབྲུ་ཞིང་སྐྱར་པས་འཛིགས་ནས་ཉེས་པ་ལ་  
 འཛམས་པའོ། །དདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛམ་པའི་ངོ་ཆ་  
 ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱད་དུ་འོང་སྐྱམ་ནས་འཛམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། ཉེས་  
 སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་ལ་འཛིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་སོགས་ དག་པོ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པ་  
 དང་མི་དག་པ་འཕྲེལ་གྱིས་དོགས་པའི་བག་ཡོད་ ལ་བསྐྱབ་པོ། །གསྐྱེས་པ་ མ་གུས་པའི་གཉེན་  
 པོར་ནི། རྟོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་  
 གུས་པར་བྱ་ སྒྲི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་ནས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དེ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་གཉེན་  
 པོའོ། །བཞི་པ། ཉོན་མོངས་མང་པའི་གཉེན་པོར་ནི། རྒྱུད་ལ་བཅགས་དེ། ཉོན་  
 མོངས་གང་གས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པོ་བཅས་པ་སྤྲོ་མོ་ལ་  
 ཡང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་མི་རུང་ཆུལ་སྟོན་བྱུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་ཅམ་  
 ལས་འགལ་ཡང་སྟོན་ཆུང་ངོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། བཅས་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡངས་  
 སུ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་འཛོལ་སྟེ། ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་  
 རྟོན་པ་ཐུགས་རྟེན་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་གིང་ཅུང་ཟད་འད་བྱེད་པ། དེ་  
 ཅི་དེ་ལས་རྒྱག་བསྐྱེལ་གཞན་དབང་འཛོལ། སྤྱིག་ཆལ་བྲེགས་པས་ཨ་ལཱ་འི་ཆལ་ཉམས་  
 བཞིན། །བཟོལ་གིང་ལ་ཨ་ལཱ་འི་ཆལ་སྤྱིག་མའི་ར་བས་བསྟོར་པའི་ཕྱི་སྤྱིག་མའི་ཆལ་བྲེགས་པས་  
 རང་ཨ་ལཱ་འི་ཆལ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བམི་དག་པ་བཅུ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆུལ་  
 ཁྲིམས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བྱིན་ལེན་སོགས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམས་  
 གསུངས་པ་ལ། འདི་ཅམ་ལས་འགལ་ཡང་ཉེས་པ་ཆུང་སྟམ་དུ་ཡང་བར་བརྒྱང་ནས་མ་འཛམ་  
 ཞིང་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆ་བའི་ལྷང་བས་ཀྱང་གོས་

པར་འགྱུར་ཁིང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་ཤིན་དུ་ཆུང་བཅའ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཕྱང་བ་རྒྱུར་རོ། །འདི་  
 ན་ལ་ལས་ཀྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་འཛོལ་མི་འགྱུར། །  
 ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཅེ་ལའི་འདབ་  
 གྱུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསྐྱེས་པ་གོས་ན་མུར་དུ་བཤགས་དགོས་ཚུལ་  
 རྟོགས་པར་བསམ་ན་ཉེས་ལྡང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་གོས་ན་ཡང་ཇི་མི་སྐྱེས་  
 པར་མི་འཛོག་པར་རྒྱང་བ་དང་སྤྲིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་  
 པར་བྱའོ། །ཆངས་པས་ཞུས་པ་ལས། །བསྐྱབ་པ་ལ་ཉི་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལ་  
 རྩིང་ནས་ནན་ཏན་བྱ། །ཕྱིར་ནི་སྤང་པར་མི་བྱ་ཁིང་། །སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་བཤག་  
 མི་བྱ། །རྟག་དུ་ནན་ཏན་གནས་པར་བྱ། །འདུལ་བ་ལ་ཉི་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་  
 དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་སློག་དང་བྲལ་  
 ཁིང་གི་བཙེ་སྤྲོལ། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པའི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་  
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སློག་དང་བྲལ་ཁིང་གི་བསམ་ནི་སྦྱོང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི།  
 ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྦྱོང་བ་འདུམ་ཐག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་  
 ཁིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ། རྣམ་པར་རྒྱང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་  
 གཏན་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་རྒྱལ་པ་ལྟར། སློག་དང་བརྟོས་ཏེ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །  
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་བྲགས་ཤིང་གོས་དུར་སྤྲིག་བགོས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་སྐྱེས་དུ་  
 བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛོལ་གྱི་ཀྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱུས་བརྟེན་པ་འདི་ལ་  
 རབ་བྱུང་ནས། སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཁོར་དང་འབྲུལ་  
 རྩིང་པོར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་། །བཞེན་དང་བ་སྤང་ཤིང་ཏ་རྣམས་ལ་ཆགས། །གང་  
 ལ་བསྐྱབ་པའི་ནན་ཏན་མེད་པ་རྣམས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བྲགས།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པའི་པོ་དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་པ་སྤང་བར་མ་བྱས་ན་འཁོར་བ་ལས་  
 མི་གྲོལ་བ་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་  
 ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཉམས་ན་ནི་འགྲོ་མི་རྩལ་པར་མ་ཟད། འཁོར་  
 བར་སྐར་འཁོར་ཞིང་རྒྱག་བསྐལ་ནམས་ཀྱིས་འཛོམས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ། ཉིང་  
 རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱལ་པོ་ལས། མི་ཞིག་ཆོམ་རྒྱན་མང་པོས་རབ་གཙོས་ནས། འཛོམ་བར་  
 འདོད་པས་བྲོས་ཤིང་འགྲོར་བཅའ་ན། རེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱག་མི་རྩལ། ཆོམ་  
 རྒྱན་དག་གིས་དེ་བཟུང་བཅོམ་པ་ལྟར། རེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ཉམས་པ་རྒྱུ་དང་ས་པའི་  
 མི། །འདུས་བྱས་དག་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། ཁྱལ་བྱིས་ཉམས་པས་  
 དེ་ཡང་འབྲོས་མི་རྩལ། རྒྱ་ཆ་འཆི་བ་དག་གིས་གིན་ཏུ་འཛོམས། ཞེས་གསུངས་  
 མོ། །ལྔ་པ་དེ་དུས་བསྐྱེད་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཚུལ་ནི། དེས་ན་མདོ་དེ་ལས། བྱིས་པ་སྤྱོད་  
 པོའི་གོས་གྲོན་ལ། འངས་ནི་བསྐྱབ་པ་གང་བཤད་པ། རེ་ཆོ་དགེ་སྦྲོང་དེ་དག་ལ།  
 བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བསྐྱེན་ལ་གསུངས་  
 པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བསྐྱེད་བ་དགེ་སྦྲོང་ལ་ཡང་མེད་པར་  
 གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི། ལྷག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་  
 འབད་པར་བྱ་རྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱལ་བ་ཕྱེ་བ་གསྒྲའི་ཕྱེ་སྟེད་དུ། འང་པའི་  
 མེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྱང་བ་  
 ཡིས། སངས་རྒྱས་ཕྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཛིག་  
 པ་དང་། བདར་གཤེགས་བསྐྱེད་པ་འགག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉིན་མཆོན་དུ་ནི་  
 བསྐྱབ་པ་གཙོག་སྦྱོང་པ། བསྟོན་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་ཕྱེ་བྲག་འཕགས། ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །



དྲུག་པ་བཤགས་ཆོག་སྐུ་པའི་སྤྱིང་ཁམ་མི་རུང་བཞི། གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་  
 བཤགས་པས་ཆོག་སྐུ་མ་ནས། བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་ཨྲོ་མེས་མེད་པར་འཇུག་  
 པ་ནི་བྱིས་བཙོས་པས་ཆོག་ཟེར་ནས་དུག་ཟ་དང་འབྲས་སྟེ། བྱམས་པ་མེད་གེ་སྤྱི་  
 མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱི་མའི་ཆེ་བྱི་མའི་དུས་ལྡ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་  
 དཔའ་བྱིམ་ན་གནས་པ་དང་རབ་དྲུ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅས། སྤྱི་པའི་  
 ལས་ནི་ཉེས་པ་བཤགས་པས་མ་ལུས་པར་འཛད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་།  
 དེ་དག་སྤྱི་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཡང་བཤགས་པར་  
 བྱའོ། ། ཞེས་ལྷུང་བ་སྟེག་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིས་ཨྲོ་མ་པ་འཛོན་པར་ནི་མི་  
 བྱེད་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆི་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ང་སྐྱ་  
 རྟེན་འཆི་བ་ཡང་གང་ཞེན། འདི་རྩ་སྟེ། དཔེར་ན་དུག་ཟ་བའི་མི་དེ་དང་འབྲས་པར་  
 འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྒྱུས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། ། ཞེས་  
 དང་། བྱམས་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འདི་རྩ་སྟེ།  
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་འོ་རྩུ་བཙས་པ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་གིས་  
 ནི་དུག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་པ། རབ་བྱུང་ཐུགས་པས་ཀྱང་དེ་རྩུ་རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱང་དགོས་པ་ལ་བཞི་ལས།  
 དང་པོ་ཐུགས་པ་རབ་བྱུང་དུ་མ་ཟད་བྱིས་པས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བསྐྱང་དགོས་པ་ནི། དེ་རྩུ་བྱེད་རྒྱལ་  
 བྱིས་བསྐྱང་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཨྲོ་ལྡན་ཡིན་ན་གསང་ཐུགས་ལ་ཡང་འབྲས་པ་ཡིན་ཏེ།  
 དཔུང་བཟང་གིས་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི།  
 རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱུ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། ། ཐུགས་པ་བྱིས་པས་ཉགས་དང་ཆོ་  
 ག་སྤང་། ། རྩུག་མ་རྒྱུས་ནི་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ། ། ཞེས་ཐུགས་པ་བྱིས་པས་ཀྱང་

རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་རྒྱང་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་  
 མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ན། རྟགས་  
 པ་རབ་བྱུང་ལ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གྲིས་པ་དེ་ལྟར་མ་བསྟུངས་པར་རྒྱལ་བྲིམས་  
 འཆལ་བས་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མེད་པར་མ་ཟད་བདེ་འགྲོ་ཡང་མི་ཐོབ་པར་སྒྲན་པས་  
 གྲང་གསུངས་པ་ནི། རྟགས་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་རྒྱལ་བྲིམས་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་  
 གིས་ཁུས་པ་ལས། རྟགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོ་རྒྱལ་བྲིམས་ཏེ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་  
 དང་ནི་བོ་ཟོད་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དད་དང་བྱུང་རྒྱལ་སེམས། །གསང་རྟགས་  
 དང་ནི་ལོ་ལོ་མེད་པའོ། །དི་ལྟར་མི་དབང་འིན་ཆེན་བདུན་ཐུན་པ། །སྐྱོ་བ་མེད་པར་  
 སྐྱེ་དགྲུ་འདུལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་རྟགས་པ་ཡན་ལག་འདི་བདུན་དང་། །ཐུན་  
 པར་གྱུར་ན་རྟིག་པ་འདུལ་བར་བྱེད། །མི་དྲིའང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་དགྲུ་འདུལ་  
 བ་ལ་འཛིན་པོ་ཆེ་བདུན་དགོས་པ་ལྟར་རྟགས་པས་རྟིག་པ་འདུལ་བ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་དགོས་གསུངས།  
 ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྟགས་སྒྲིམ་པའི་ཡན་ཡོན་མང་དུ་བཤད་  
 ནས་པན་ཡོན་དེ་འབྱུང་བའི་རྟགས། སྒྲིམ་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་བྲིམས་མ་ཉམས་པ་གཅིག་ཀྱོགས་  
 སུ་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས། །པ། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ནི། གྲུབ་  
 པ་མཆོག་མེད་ཅིང་། །གྲུབ་པ་འབྲིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་  
 ཡིན། །རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་ལ་གྲུབ་དབང་གིས། །རྟགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་  
 ཏེ། །རྩུ་ངན་འདས་སྤྱིང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྲིས་པ་  
 ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །རྟགས་འགྲུབ་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་པོ་རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་འདི་  
 ལ་། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་ག་ལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་རྩ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་  
 མཆོག་དུང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྟགས་ནམས་ནི། །འགྲུབ་

པར་འགྱུར་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲྭ་སྐུ་པ། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ཉམས་ལེན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཁྲེར་ཚུལ་དམ་པ་ཤོང་མའི་ཐུག་ལེན་ལ་བཏབ་ཚུལ་ནི། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་སྐྱ་གེ་བྱང་ཅ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཀོར་ཀོར་འོང་བས་འདི་ལ་འབྱུངས་ཤིག །ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་པས་དེས་ན་འདི་མེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་དང་། བ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བཟུབ་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཅད་བ་བརྟག་ཐུབ་པ་ཉམས་དགའ་བ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོན་ཞིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཅ་འབྱེད། སྒྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་འི་བཅོས་མཆོམས་ཅ་འབྱེད་དེ། འདུལ་བ་སྒྲགས་ཀྱི་གྲོགས་སྒྲགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་དང་ཁྱ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་དང་། དཀྱི་བཤེས་སྟོན་པས་ཁ་ཅིག་གིས་འདུལ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་སྒྲགས་ལ་མི་གུས། ཆོན་ཅིག་གིས་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་འདུལ་བ་ལ་ཐེག་དམན་ཞེས་སྐར་པ་འདེབས། དེ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་སོང་བ་དང་ཁྱ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་མེད་གསུངས། དེ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་སོང་བ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་སྒྲགས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་དགོས་ཚུལ་ཡང་སྐར་གསང་སྒྲགས་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་འབྱུང་ལན་གསང་སྒྲགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་དགོས་པ་ནི། དགེ་སྤྲོད་དེ་ཇི་འདྲིན་པ་ལྟ་བུས་བྱི་རྡོའི་ཁ་བས་བློས་ན་འདུལ་བ་རྒྱང་པ་ཡིན་ན་རྒྱང་བྱེད་ཅམ་ལས་མིན་ཀྱང་སྒྲགས་ལས་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་དུ་གསུངས་པས། སྒྲགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལས་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པའི་

དགེ་སྲོང་དེས་ཆེས་འཛེམ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་གསུང་འདི་དང་སྤར་ཡང་བསྟན་  
 པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱི་ཁྱིར་ཤེས་པ་ངའི་སྒྲ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་གནད་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་  
 གི་དོན་དང་ལོག་ཏུ་གནད་བཀག་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ཡིན་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་  
 གྱི་དོན་ནི། ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཞེས་སྟགས་དང་འདུལ་བ་གཉིས་ཀར་བཀག་པར་  
 འདྲ་བཞིག་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་གནད་བར་འདྲ་བཞིག་དང་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་ཤེས་སྒྲུ་ལ།  
 ཡང་གཅིག་ལས་བཀག་པ་དེ་གཅིག་གོས་ལས་གནད་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདུལ་བ་  
 རས་བཀག་ཅིང་སྟགས་ནས་གནད་བ་ཡལ་ཆེ་བ་ནི་འདུལ་བ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་  
 མེད་པ་དང་། བདེ་སྲོང་དཔེར་མེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་མཐོན་པོ་ལ་མ་སྒྲེབ་པའི་གདུལ་བུ་  
 གས་ཆེ་བས། དེ་འདྲ་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཀག་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་སྟགས་ལས་  
 ཀྱང་མ་གནད་ལ། དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཤེ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟགས་ལས་གནད་  
 བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་འདོད་ཡོན་སྟགས་ལ་སྟུང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་འདུལ་བའི་ཡང་དགོངས་  
 པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མི་ཇུན་པས་སྟུང་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་  
 པས་འགལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ཞེ་བ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་བསྟན་དགོས་  
 པ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོར་མ་ཟད་དགོན་སྡེའི་ཕྱག་ལེན་ཏུ་བཞབས་ཚུལ་ནི། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་  
 ཀྱང་། རེད་རྒྱ་གར་བ་ལ་དོགས་ལ་ཆེན་པོ་འམ་བྱ་བ་སྒོ་བྱར་བ་བྱུང་ན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་  
 པ་རྣམས་ཆོགས་ནས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་མི་  
 འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དེའི་སྡེ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། རེད་བྲི་ཀ་མ་ལ་  
 སྒྲི་ལ་བ་ལ་དེའི་སྡེ་དུ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ་དེ་དང་མི་འགལ་  
 ལམ་བྱ་བཞིག་ཡོད་ལ། མདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་  
 རོ་དོ། །འོ་ཞེ་བ་བྱ་བ་ཆོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེ་བྱེད་པ་རྣམས་པ་ལ། གཉེན་པོ་སྤར་བའད་པ་དང་།

སོ་སོར་གདམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བརྟུལ་བ་དངོས་བྱུང་གི་གཙོ་བོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་  
བཅོམ་པ་ལ་དཔའ་པོར་བསྐྱགས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་  
ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ལ་བརྟོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་།  
སྟེ་འབྲུར་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ནང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་  
ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་འོང་། དེ་ཙམ་ན་ཉོན་  
མོངས་མགོ་གཞོན་པ་དང་ཅད་ནས་སྤོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་  
པ་མི་འོང་བས་འཁོར་བར་གཏན་དུ་འབྱུང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་  
པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་དེ་དག་དང་  
བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སོ་བཅུགས་ཏེ། ཉོན་  
མོངས་པ་གང་མགོ་འབྱར་འབྱར་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདུང་བུ་འདེབས་དགོས། དེ་  
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉུག་གིས་བྱུང་མ་ཐག་ཉིད་དུ།  
དེ་ལ་དགའ་བཞུགས་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་དང་པོར་བྱུང་ཙམ་དང་  
དུ་ལེན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེས་འདེབས་པར་སོང་ན་འཐབ་ཆེ་མེད་པར་  
ཁོ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱུང་ཡང་རྒྱན་གཙོད་པ་ལ་འབད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབད་པས་མ་ཐོག་ན་ཡང་།  
རྒྱན་མི་འཐུད་པར་སོད་ལ་ཐོག་པ་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྩ་ལ་  
རིམ་གྱིས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དཤེས་སྤྲིངས་ལས། སེམས་ནི་རྒྱུད་དང་ས་དང་རྩོལ་  
ལ། རིམ་གྱིས་པ་དེ་འབྱར་རིག་པར་བཞི། བོ་ལས། །དེ་ལེ་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་  
ཅན་ལ་དང་པོ་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ནི། །མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་ན་མས་ལ་ཐ་མ་རྩ་  
ལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བདང་སྟོམས་ལ་རིམ་

བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་བས་བར་མ་ལྟ་བུ་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་པར་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་ལས་ཐོག་པར་བྱའོ། རྒྱུད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།  
 'ཉོན་མོངས་'འདི་ལ་བདག་གིས་ རྒྱུད་གཞིར་པ་བྱས་ཆུལ་ཡིད་ལ་བབུང་ནས་ ཞེན་ པོར་ བྱ་ཞིང་།  
 རྒྱུ་མཚན་དེས་ ཁོ་ཉེ་དུ་བབུང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ། རྒྱུ་ལ་པར་བྱའོ། །ཐོ་སྦྱོང་ལས་གཞུང་  
 བབང་པོ་མ་བརྟེན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོས་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་  
 པར་ ་དེ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་ཡང་ ཉོན་མོངས་འཛོམས་ པོར་ བྱེད་ པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་འཁོན་  
 འཛིན་བྱེད་རུང་བ་ནི་ མ་གཏོགས་ ཉི་དམིགས་བསལ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་ མོ། །བདག་ནི་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་ ཁོ་ཅིག་བཤས་ཏེ་ཟེར་ བསལ་གྱུར་ཏམ། །རྒྱུང་ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་གསུངས།  
 བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་ཟ། །རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགལ་ལ་འབྱད་  
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །

གསུམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྦྱོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེས་པའི་སྒོ་ནས་དགུར་བརྟེན་ན་ཐོག་སྒོ་བ་ནི།  
 དགེ་བཤེས་སྤྱ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ར་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱར་གྱིས་མཚན་ཡང་  
 མ་ཐུང་འོག་ནས་སེ་ཆོགས་བྱེད་གསུང་བ། པོ་ཏོ་བས་གསན་པ། དེ་ཅུག་སེང་  
 ར་མོད་ལ་ཐོག་གསུང་རོ། །འཁོལ་པ་བརྒྱུག་ན་དགལ་ལྟར་སྤར་མི་ཐོག་པ་ནི། ཐམ་མལ་བའི་  
 དགའ་ནི་ལན་ཅིག་བཏོན་ཡང་ཡུལ་གཞན་བབུང་ནས་སྒོ་བས་རྟེད་པ་ན། སྤར་ཆོལ་  
 དུ་འོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་ལན་ཅིག་རྩ་བ་ནས་  
 འདོན་བྱལ་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ་སྤར་འོག་ནས་ཀྱང་མི་འོང་རོ། །འོན་  
 ཀྱང་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་བས་ལན་ཏེ། རྒྱུད་འཇུག་  
 ལས། ཐམ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་སྤྱང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་དུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་  
 བབུང་ནས། །རྣམ་པ་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོག་གི །ཉོན་མོངས་དག་ཆུལ་དེ་

དང་འབྲེམ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ ཤེས་  
རབ་མིག་གིས་སྤང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། གང་དུ་  
གནས་ནས་བདག་གཞིད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། ཁྲོ་ཞན་བདག་ལ་བཅོན་པ་མེད་པར་ཟད།  
ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྷོ་པ་བཞྌག་ཐབས་ལ་དྲར་བྱ་ཚུ་ཡིན། བསྟག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་  
པ་ཉུག་གིས་བྱང་ཅ་ན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་མོད་ལ་གཉེན་པོས་བཞྌག་ བཞྌག་མ་རུས་  
ན་ལངས་ལ་མཆུལ་དང་མཆོད་པ་བཤམ། རྩ་མ་དང་ཡིད་མ་ལ་སྤུལ་ལ་གསོལ་བ་  
གདབ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་པོའི་བཞྌས་པ་བྱས་པས་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་བ་དང་།  
སྤང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདུག་ས་སྤོས་པ་དང་སྤྱི་ཅུ་ཅུ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་  
ཀྱང་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུངས་ཏེ། ཁོང་རང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབས་པར་སྤང་གསུང་  
ངོ་། །དུག་པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་ཐབས་རྒྱ་ན་མེད་པ་ནི། དེ་ཡང་དགོན་པ་པའི་  
ཞལ་ནས། ཉོན་མཆོན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ཅི་ཡོད་གསུང་  
པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འོང་ཆོད་དུ་གདའ། རོ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ལན་  
དུ་སྤང་གྱང་། དེའི་རིང་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་འདྲི་སྐད།

གཉིས་པ་སྤྱི་མོར་གདམས་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གདི་མུག་གི་གཉེན་པོར་གདམས་པ།  
ཉོན་མོངས་དེ་དག་རི་རྩར་སྤྱོད་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བཆེ་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་ཞིང་།  
ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་བྱེད་པ་ནི་གདི་མུག་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་  
ཉོན་འབྲེལ་མང་དུ་བསྒྲིམས་ལ། འཁོར་པའི་འཇུག་ཚྭ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་  
གོམས་ན་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་  
པ་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གདམས་པ་ནི། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྟག་བསྐལ་སྟེར་ཞིང་དགེ་

ཅ་བསགས་པ་རྣམས་ ཟླ་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམས་ འཛོམས་པའི་དགའ་ཞི་ཞེ་སྒྲིང་  
 ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། ཞེ་སྒྲིང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 རོ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐབས་མི་དབྱེ་བར་བཟོད་པ་ལ་འབད་  
 རོ། འདི་མ་གྲུབ་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྟེ། གང་ཞིག་བསྐྱེམས་  
 ཏེ་ཁོ་འཛོམས་པ། དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། ཞེས་སྦྱོད་འདུག་ལས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གདམས་པ་ནི། དགེ་མི་དགའི་ལས་སྒྲིང་  
 བསགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འགྲུབ་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱས་པ་རྩེ་རྒྱས་སུ་  
 གཏོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྟེང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡུལ་  
 ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་རེག་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཆོར་པའི་རོ་རྒྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བས། བྱེ་  
 དང་ནང་གི་མི་སྤྲུག་པ་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྐྱོམས་  
 ལ་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་དྲགས་དང་མྱང་  
 པོ་དང་བྱེ་མ་ལེབ་དང་ཉ་དང་། རྒྱང་མ་ལུ་པོ་སྐྱོ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྟ་རེ་རེ་ཡིས་བཅོམ་  
 པོར་གྱུར་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལྟ་པོ་གཅིག་གིས་གྱིང་དེ་ལྟར་འཛོམས་ལྟུང་ན་སྤྲུག་པུ་གང་  
 ཞིག་འདོད་ཡོན་ལྟ་པོར་རྣམས་ནི། དྲིས་རྟག་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྟ་པོ་ཅི་བྱིར་  
 འཛོམས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། རི་དྲགས་སྤྱིང་བུ་སྤྲུགས་སྤྱིང་མྱང་པོ་རྒྱབ་ཐ་བ་སྤྲུག་  
 པ་ལྟ་བུའི་རེག་བྱ་དང་བྱེ་མ་ལེབ་མར་མེ་སྤྲུགས་གཟུགས་དང་ཉ་རོ་དང་རྒྱང་མ་དྲིས་བཅོམ་སྟེ་འདོད་  
 ཡོན་ལྟ་པོ་རེས་གྱང་དེ་ལྟར་འཛོམས་པར་རྒྱས་ན་ལྟ་པུ་སྤྲུག་དུ་བསྟེན་ན་སྤྲུག་ཅི་སྟེས་སོ། ཞེས་  
 གསུངས་སོ། བཞི་པོ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་ཉེ་ལ་དབྱེའ་བར་  
 དཀའ་བ་རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདེ་བ་བཞི་ལ་སྟེང་ཅིང་། དེ་དག་  
 གི་ཚྭ་གྲྭ་གསལ་བཞི་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དེ། དེ་ཡང་སྦྱར་འཁོར་



པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཆི་བ་དྲན་པ་གནད་དུ་སོང་ན་ཕྱི་ག་  
 པར་འགྱུར་རོ། །རྩེ་པར་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྤྱང་ཚུལ་ནི། ང་རྒྱལ་ནི་འདིར་ལམ་སྐྱེ་བའི་  
 བོགས་ཀྱི་མཆོག་ཕྱི་མར་བྲན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་སྤང་སྟེ། སྤྱང་ཚུལ་ནི། བཤེས་  
 སྤྱངས་ལས། ཉ་ན་འཆི་སྐྱག་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ལས་རྣམས་བདག་གིར་བྱ་  
 ལས་མ་འདས་ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། །དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་  
 སྒོ་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་  
 དང་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་པ་རྒྱས་**ཉོན་མོངས་**མི་འབྱུང་རོ། །

**དྲུག་པ་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་གདམས་པ་ནི།** གཞན་ཡང་གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་དང་  
 རྟོད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དང་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་བརྟེན་ངས་  
 དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་  
 ལ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཡིན་པས། ཉེས་དམིགས་རིག་པར་  
 བྱས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕུལ་འཕུལ་དུ་མཐུ་ཏེ་རྒྱུད་དུ་གཏོང་བ་ལ་གོ་མས་པར་  
 བྱའོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་སྤྱངས་ལས། རྟོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་  
 རྒྱགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །སྤྱི་བ་པ་ལྡ་པོ་འདི་  
 དག་དགེ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་རིག་པར་མཛོད། །ཅེས་  
 དང་། རྒྱག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྒྱགས་ལ་  
 དགའ་འགྱུར་བ། །བད་ཀན་རྒྱུད་དང་དེ་བཞིན་མཁྲིས་པ་རྣམས། །དེ་དག་དེ་ཡི་  
 ལུས་ལ་གས་ཆེར་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་ཁམས་རྣམས་རབ་དུ་འཁྲུག་པར་འགྱུར། །གང་  
 ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །ཁ་ཟས་ཉེས་པས་ལྷོ་ནི་མ་དག་ཅིང་། །  
 ལུས་ཀྱང་སྦྱི་ལ་ཐོ་མདོག་བདེ་མ་ཡིན། །**དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱི་**

བ་དེ་ཡི་ཚིག་ཀྱང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཁྲིམ་དང་། ཀང་ཞིག་རྒྱགས་དང་  
 ཀཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། རེ་ནི་ རྒྱང་དོར་ལ་རྒྱང་ས་ཤིང་ དགོ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་པ་ལ་  
 འདུན་པ་ཉམས། བྲིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། རྟེན་པོ་འཆོས་  
 ཉམས་ཤིང་ མ་རིག་པའི་སྤྲུལ་པ་རྒྱུག་པོ་དང་ལྷན་པའི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཁྲིམ་  
 ཉམས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་  
 གྱུ་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ལམ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། གང་ལ་ལམ་ལོ་གཅིག་ཡོད་  
 པ་༥ རྟེན་པ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། ཁྲིམ་དང་། ཆོས་ས་ལས། རྒྱང་གཞི་ནི་མཉམ་  
 ཡོད་ན་དེད་དཔོན་གཉིས་ཡོད་དེ་གཅིག་ནི་ནོར་མང་པ་ཞིག་གོ། གཅིག་ནི་ཉུང་པ་ཞིག་གོ། ཇི་ཅས་  
 ན་ནོར་མང་པོས་ནི་བྱུང་མེད་དང་རྒྱུན་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པས་ནོར་ཟེད་དེ་སྤོང་མོ་ལ་ཞུགས་སོ།  
 གཅིག་གོས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་པས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱོར་པ་ལྟར་  
 སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་དོ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་། དེའི་  
 ཆེད་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་པ། བག་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། རྒྱེ་བོ་བྲིས་པ་བསམ་བརྒྱག་  
 ཡིན། ཆོང་དཔོན་ནོར་རྣམས་བསྐྱུང་བ་ལྟར། མཁས་པས་བག་དང་ལྷན་པར་  
 བྱ༥ རྟེས་དང་། རྒྱུས་རབས་ལས། སྟོན་པོ་བྱང་མེས་ས་གྱི་དུས་བུམ་ཟེ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་  
 པ་ན་རིག་བྱེད་སྟོབ་པའི་ཆོ་བུམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་དེས་སྟོང་མ་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་བརྒྱགས་པའི་མྱེར་  
 ང་དབུལ་བས་བྱེད་རྣམས་གྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་བརྒྱས་ནས་ང་ལ་སྟེར་དགོས་ཟེར་བས་སྟོབ་མ་གཞན་  
 རྣམས་གྱིས་དེ་བྱ་བར་ཁས་ཁྲུངས། བྱང་མེས་ས་འདིས་ཁས་མ་ཁྲུངས་པར་འདྲེ་སྟེད་ཅིས་དགོས་  
 པ་རྒྱུང་བའི་མྱེར་ཆེ་ཞིག་ཆུང་བར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་མྱེར་ཡང་ངོ་ཆོ་བོར་ནས་རྒྱ་པོ་གསལ་མི་  
 རིགས་པའི་རྒྱུག་ལས་བྱེད་པ་ལས་རྩ་མོར་ཁྱེར་ནས་སྟོང་མོ་བྱེད་པ་དགའ་ཁྲིམ་བྱང་མེས་ས་དེས་སྟོབ་  
 དཔོན་ལ་སྦྱས་པ། ལྟ་དབང་མྱེར་ཡང་ངོ་ཆོ་བོར་ནས་ནི། ཡིད་ལ་ཆོས་དང་འགལ་

བ་བྱེད་པ་བས། །ཆོ་ལུགས་དམན་པ་གྱི་མིའི་སྤྲོད་ཐོགས་གོས་ངན་གྱི་ན་ནས་ནི། །སྤྲོད་  
 པའི་ཡུལ་དག་པོའི་བྱིས་དུ་འབྱོར་པ་མཐོང་བ་ལྟེ་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་པ་ཡང་སྤྲ། །ཞེས་དང་།  
 བཤེས་སྤྲངས་ལས། དབང་ཕྱུག་ཅེས་ཀྱི་ལ་པོ་ལ་པོས་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྲོ་མཆོན་པའི་རང་གི་  
 སྤྲོ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དུན་པ་མི་བོ་རྒྱུད་པ་ནི། བདེར་གཤེགས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི།  
 དུས་གསུམ་གྱི་ཀྱུ་པ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བརྟེན། །དེ་ནི་  
 བསྐྱེས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་བཀྱི་སྟེ། །དུན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཛིག་པར་  
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལོན་དང་ཉམས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲོ་འབྱོར་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་།  
 སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཐོས་ལྷན་དད་པ་ཅན་དང་ནི། །བཙོན་པ་ལྷུར་ལེན་དུ་མ་ཡང་།  
 ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྤྲོ་ཆགས་པས། །ལྷུང་པའི་སྤྲོ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྷུར་རོ། །དེ་ལྷུར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དགག་  
 པར་མ་རྟུས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁ་མི་སྤྲོད་ཕྱགས་མི་འཛིན་པར་དགར་བལྟ་བ་  
 ཞིག་ད་ལྷུ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་གཉེན་པོའི་ཕྱགས་བབྱུང་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་འབྱེན་པ་  
 ལ་འབད་ནས་རང་གིས་གང་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པའི་སྤྲོ་དག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་བརྟུལ་བ་དངོས་བྱུང་གྱི་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་ནི། རི་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྲོ་བ་  
 མ་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྩེ་བྱུར་པ་ལ། ཡེ་མེས་འབར་ཞེས་  
 བོས་ནས་སང་གནངས་ཅོ་ན་ཁེད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་མ་དགེ་བཤེས་བ་ཀྱང་ལ་མི་གཞན་གྱིས། བྱེད་ཀྱི་  
 དགེ་བཤེས་པ་དེ་ཀྱང་མཆན་རག་གི་མཐེལ་ལོ་མ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་ག་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་  
 འདྲི་ན། མངོན་པར་ཤེས་པ་འཇམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་  
 རོ་ལ། རྩོན་གྱིང་དེ་འདྲ་མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ཇེ་ཇེས་ཇེ་ཇེས་མོང་ནས་ཇེ་ལྷུར་ཁས་  
 སྐྱངས་པའི་སྤྲོ་བ་དག་པར་བསྐྱེད་བཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་།

དེས་ན་བསྐྱེམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཇེ་ཆུང་  
 ཏུ་སྤང་བ་ལ་བྱ་གསུང་པ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །**འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་དཔའ་པོར་བསྐྱགས་**  
**པ་ནི།** ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་རྩལ་དང་རྩལ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དང་  
 འབྲུག་པ་ལ་ཡང་། དེའི་རིང་གི་རྩལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་  
 པར་བྱེད་ཅིང་མས་པའི་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དེའི་ཆོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ངོ་མས་  
 པར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ལ་བཙོན་པའི་དུས་སུ་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ནི་ཤིན་  
 ཏུ་ཡང་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་འབྲུག་ལས། དོན་མེད་དག་ཡིས་མ་སྐྱོལ་བཏོད་པ་ཡང་།  
 ལུས་ལ་ཀྱན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་ཏེ། འོན་ཆེན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བཙོན་གྱུར་  
 པ་༥ ཁ་དག་ལ་རྩལ་བསྐྱེད་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་  
 ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལ་འཐབས་ནས་ཀྱལ་བ་ལ་དཔའ་པོ་ཞེས་བྱ་ཡི། དག་གཞན་  
 ལ་འཐབ་པ་ནི་མ་བསད་ཀྱང་ངང་གིས་འཆི་བ་ལ་ཤོལ་བས་རོ་ལ་གསོད་པ་དང་འདྲ་  
 ཞེ། སྤྱོད་འབྲུག་ལས། རྩལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བྱེད་བསད་ནས། ཞེ་སྤང་ལ་  
 སོགས་དག་འཛོམས་པ། འདི་དག་ཀྱལ་བྱེད་དཔའ་པོ་ཞེ། ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པའོ།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། འདིའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན།  
 རྣམ་པ་རྟོང་དུ་བསྐྱེད་གཟུག་སྟེ། ཁ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། ཉོན་མོངས་  
 ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་  
 ཀྱན་གྱིས་ཚུར་ལ་མི་ཚུགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་ཀྱལ་བར་བྱའོ། རྩེས་བྱུང་བྱེད་དང་  
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

## ལྷོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

གྲུམ་པ་ལྷོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་མཆོད་པ་རྫོང་། མཆོམས་སྦྱར། ལམ་དངོས་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་བརྩན་དམ་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་  
 གས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་རང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་  
 ལའང་གཞན་དོན་པོར་མི་རིགས་པས་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་  
 བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་རྩྱན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། སྲིད་པ་ཐམས་  
 ཅད་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྩུག་བསྐལ་ཉེ་བར་  
 ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱན་དུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསྐབ་པ་རིན་  
 པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསྐབས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་  
 མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སྦྲེག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རིང་དོན་ཆོས་སྦྱ་  
 མ་ཐོབ་པས་སྦྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཐོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་མ་  
 རྩོགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་མངས་  
 རྒྱས་ཀྱིས་བསྐལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། རྫོང་དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་  
 མི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་དཔལ་པོས་ཡར་ཐོན་  
 བསྐྱམས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུབ་པོའི་རྒྱལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཉན་  
 རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་འཕྲུལ་ཅོ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྤང་བར་བྱས་མིང་། །  
 དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤྲེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ས་ལོམ་གང་དུ་བསྐྱར་  
 པ་འཇིགས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ། །སྦྱོབ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲེལ་སྦྱ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་  
 གཞན་པམ་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་ཅོན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་དག་འཇུག། །པོར་བྱ། དེ་ཡང་

དཔེར་ན་ལྟ་སར་འགྲོ་འདོད་པའི་མི་ལམ་རྒྱུས་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟར་ཅིག་ལམ་དུ་ཞུགས་  
 པ་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་མཆོམས་སུ་སྒྲེབས་པ་ན་ལམ་རྒྱུས་ཤེས་པ་དེས་ལམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་བརྗོད་  
 ཅས་ལམ་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དམན་པའི་ལམ་ལས་བརྗོད་  
 ཅས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིས་ལས། བདེ་  
 དང་མི་བདེ་ བོ་སྐྱེས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ འོ་འདྲ་ བརྩེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བགྱངས་  
 བོ་སྐྱེ་མཐོང་ཤིང་། །སྤྱི་གཏི་མུག་གི་སྦྱོན་གྱིས་ ཉིམ་ཐག་ཅིང་དམའ་བའི་འགྲོ་ བོ་རྣམས་  
 མཐོང་ བོ་ན། །བྱིང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དེས། ལས་ཀྱི་དམ་པ་ སྤྱི་མཆོག་གཞན་དོན་ ལོ་  
 དགའ་ བོ་དེ་བོར་ཞིང་། །རང་ཉིད་འབྱེད་ཞིག་གི་དོན་ལ་ བྱིང་སེམས་དེ་གི་ཅི་སྤྱི་བརྩོན། །  
 ཏི་བརྩོན་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་ཀུན་མར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་  
 ལྷག་པསྒྲུབ་པ་ལལ་བར་འདོར་བ་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱིས་མི་རུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྤྱིད་  
 པའི་མཆོར་ལྷུང་བ་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐུང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་  
 ཀྱི་མིག་རྒྱུ་པས་ཉམས་ང་བ་དང་བྱལ་བའི་སྦྱོགས་སུ་བཤོད་མི་རྣམས་པར་གོམ་འགྲོས་  
 འཁྱོར་བ་མཐོང་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྩོ་བ་མེད་པ་དང་  
 དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བརྩོན་པ་ནི་མི་རིགས་དྲེ། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་ཐྱང་དོར་འབྱེད་  
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྒྱུ་ ཤིས་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁར་འགྲོས་འཁྱོར་ བརྩེ་གྲུར་པ་དེ་  
 དག་ལ། །འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱུབ་ ཤིས་དམ་བཅས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་  
 རྒྱལ་ བོ་སྤྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཆེན་ཡིན་པས་ན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ན། །སྤྱི་  
 ཡིན་པར་ཉམས་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ སྤྱིང་རྩེ་མི་བསྐྱེད་ པའི་སྤྱིས་པུ་ བྱིང་སེམས་གང་  
 ཞིག་ཡོད། །དེ་ཡོད་མི་རིགས་པས་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ཐྱང་དོར་མི་ཤེས་པའི་མོངས་ བོ་བསལ་  
 ཅས་མངོན་མཐོང་དང་ངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྤོན་པ་ལ་ བརྩོན་འགྲུས་ བྱིང་སེམས་སུ་ཞིག་མི་རྩོམ་

# ལྷོ་མ་རིགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོར་འོས་པས་དེ་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷོ་མ་བྱ་ཆེན་  
 པོའི་སྐབས་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་རང་གཞན་ལ་ཕན་ཅིང་། བདེ་བ་དང་བརྟེན་  
 བག་སྡེ་གཟི་བརྟེན་དང་ཆེ་ཁྱད་དང་སྐྱེས་བུའི་ཕལ་ལམ་སྐྱབས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱར་  
 དུ་འབྱེར་བ་ཡིད་མེད་དང་ཆེ་ཆུང་ཁོན་ལ་བུ་བར་རིགས་དེ་རང་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་  
 ལ་བརྩོན་པ་དང་བཟའ་བདུང་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འགྲོ་ནས་འཆང་པ་སྒར་དུང་འགྲོ་ནམས་  
 དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ནམས་ཀྱི་ངང་  
 རྒྱལ་ནི་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་  
 མཐའ་གཅིག་དུ་གཞིལ་བ་ཡིན་དེ། སྐྱབ་དཔོན་ཅུ་གོ་མིས་སྐྱབ་མ་ལ་སྤྱིངས་པ་ལས།  
 རིང་དོན་དུ་བཟའ་བདུང་འཆོལ་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་དུང་འགྲོའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་དེ། ཁིན་དུ་  
 རྟེན་སྡེ་བའི་ཙུའམ་འགའ་སྡེ་དེ་ཅམ་ནི་ཕྱགས་དེ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆོལ་  
 ཞིང་ཟ། །ཤེས་པ་དེར་མ་ཟད་ཁིན་དུ་སྐྱོམ་པས་གདུངས་པ་ནི་འང་ཚུ་ཞིག་བཅའ་ནས་  
 རྟེན་པ་ན་དགའ་མགུར་འཐུང་། །ཤེས་པ་སྡེ་དེ་དག་ཡིན་པར་ཕྱགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་  
 པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་  
 དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་སྐྱེས་བུ་འདིའི་བརྟེན་བག་གིས་གཟི་བརྟེན་  
 ཡིན་དེ་སྐྱེས་བུ་དེ་འབྱོལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་ཞིང་སྐྱེས་བུའི་ལྷོ་མ་མེས་ཀྱི་ཕལ་ལམ་སྐྱབས་  
 དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་། །དེའི་དཔེ་ཡོད་དེ་ཉི་མ་འདྲེན་རྒྱལ་ཆེན་ནི་མཆོག་  
 དུན་གྱིས་དངས་པའི་གིང་ནི་ལྷོ་མ་ཞེས་པའི་ཕྱིན་དུ་བྱུ་པ་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་  
 པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། །ཐེག་མི་ཐེག་ཅས་ཁྱར་ལ་མི་ཕྱེག་པའོམ་མི་ཕྱེག་པར་  
 ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་སྐྱོད་པ་མི་སྐྱོད་འཇིག་རྟེན་འདེགས་པ་ར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་

བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩེ་ཉིད་འབངས་ཞིག་གི་དོན་འགའ་ཡིང་སྤེལ་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་  
 པའི་སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཉིད་ནི་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་  
 གྱུ་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཅན་ལ་ཕྲལ་དུ་  
 ཡན་པ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་བའི་རོལ་མཐོའ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། །ཞེས་  
 སོ། །

པའི་པ་གཞན་སྤྱག་བསྐལ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་དུ་ཐོང་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བརྟོན་པ་ནི་སྤྲེལ་བྱ་དང་  
 མཁས་པར་འོས་པ་མི། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་  
 རས་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བ་དང་ཡན་བདེ་སྤྱབ་པའི་དོན་དུ་བརྟོན་འབྲུག་གིས་ཡིད་བྱེལ་  
 བ་ལ་སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་  
 རྟེན་ཏེ་སྐྱེས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སྐྱེས་ཅོན་མོངས་ཀྱི་དུད་སྤྱིན་འབྲིགས་པས་  
 འོས་དབང་གིས་སྤྲེལ་བ་སྤྲེལ་བ་ནས་སྤྲེལ་བ་འགྲོ་བ་འོས་ཅན་རྒྱུད་ཅོན་མོངས་ཀྱིས་འབྲུགས་  
 པོར་གྱུར་པ་སྟེ། །འབྲས་བྱ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་རྒྱུ་ཡིན་ནང་  
 དུ་རྩེ་དབང་མེད་པོར་རྒྱར་བ་རྣམས་མཐོང་ནས། །དེ་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཐོང་ལ་འོས་  
 མགོ་ལ་མེ་མཆེད་ཅིང་འབར་བ་བརྟོག་པོལ་བརྟོན་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྱེལ་ཞིང་བརྟོན་པ་  
 གང་ཡིན་པ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དེ་དག་ལ་སྤྲེལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ཟད་མཁས་  
 པ་བྱ་བ་འད་དེ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་སོ། །

ལྟ་བུར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་པའི་འབྲུང་གནས་མཐོང་ཐོས་དྲུག་རིག་ཐམས་ཅད་  
 འདྲན་པའི་ལམ་ལ་འབྲུག་པ་ནི་བདག་གི་རྟེན་པ་ཆེན་པོར་བསམ་པ་མི། སྤྲེལ་བ་གད་པ་ལྟར། དེའི་  
 ཕྱིར་རང་དོང་གཞན་ཀྱི་ལྷགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་བའི་གནས། ལྟར་པ་འོས་  
 ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྤྱན། རྒྱ་ཆེན་མཁས་པའི་སྤྲེལ་བྱ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་མེད་པའི་བྱེད་ཀྱི་





དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་  
 རིམ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་པའི་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པ་སྤངས་ཀྱིས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ལོས་འབྱོར་། སྤངས་ཀྱིས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གྱི་ཐུར་  
 ལམ་མཆོན་པ་ལ་མིག་བཞིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འོད་དྲིང་ལྡན་གྱི་དོར་གསལ་པར་  
 བྱེད་པས་ཉི་མ་གར་བའི་འོད་དང་འབྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་  
 ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་དྲངས་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་  
 པར་བྱའོ། །

སྤྲེལ་བ་དེ་ལྟར་ན་སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྐྱང་བ་ལ་གསུམ།  
 ཐོག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་དེ་ཆུང་བ་སྐྱེད་  
 པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྒོ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ལ་ཐོག་  
 ཆེན་དུ་འཇུག་སྐྱོད་ངས་པོན་སོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱས་པ་དོན་ཅིན་དུ་  
 ཆེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཐོག་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ནས་  
 འཇུག་སྒྲོ་སྐྱོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་པའི་སྒོ་གང་ནས་  
 ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཀྱལ་བས་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྤྱགས་  
 གྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ།  
 གཉིས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་དེ་ལ་རག་ལུས་པ་ནི། དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་  
 སྒོ་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྤྲེལ་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་  
 མ་སྤྲེལ་ཀྱང་ཐོག་ཆེན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བྱལ་བ་ན་སྤོང་བ་ཉིད་  
 གྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་  
 ཞིང་། ཐོག་ཆེན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་



ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང་།

དྲུག་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཙུའ་བར་བརྟན་པ་ནི། མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་།  
 བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཙུ་  
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་དང་། བྲུན་པ་  
 ཟབ་བའི་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོར་འདུག་པ་དཀའ་བའི་བྱི་བ་ནི། ལག་ན་དོ་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་  
 ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཆེན་པོ་གཟུངས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 བེན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་བེན་ཏུ་ཟབ་བ་འདི་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་གསང་  
 བ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སེམས་ཅན་སྤྲིག་ཅན་ནམས་ལ་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་  
 ནི་ལག་ན་དོ་ཤིང་བྱིས་བེན་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་སྤྲས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲོན་མ་ཐོས་ན་འདི་  
 སེམས་ཅན་ཤིང་ལྟ་བུ་དག་ལ་བགད་པར་བྱ། བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བརྟེན་པར་  
 དུ་འདུག་མི་རུང་བ་ལ་ནམ་སྤྲེས་དུས་འདུག་པ་ནི། ལག་ན་དོ་ཤིང་སྤྲས་པ། འཇམ་དཔལ་  
 གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཁྱུགས་པ་དང་གང་གི་ཆེ་དེ་དག་གི་བྱང་  
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲད་  
 པ་གསང་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་  
 བསྐྱར་བའི་གཟུངས་ཤུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། དྲུག་པ་སེམས་བརྟེན་  
 མ་སྟེད་པར་འདུག་པ་སྤྲིགས་དང་ཉན་སྤྲིགས་མི་རུང་བ་ནི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 རྩོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་  
 བརྟན་མི་གཞུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕུག་རྒྱ་དང་གསང་ཤུགས་ཀྱང་བརྟན་པར་མི་  
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་འདུག་བྱའོ་ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མི་ཆོག་པ་ནི། དེས་ན་  
 ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི། གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་

ཆུད་པ་ཞིག་གལ་ཆེདོ། །བརྒྱ་ལྷིག་པ་ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ཆོག་ཅམ་  
ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་ཡང་ཆོག་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་  
ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་གོ་བ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་  
དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡིད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་ནམ་པར་  
དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བརྒྱ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པས་གཞན་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། འདི་ལ་སྤོང་  
པོ་བཏོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ།  
བརྒྱ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་  
ཆུབ་རིགས་པ་དང་ཡུང་མཐའ་ལས་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཆུ་དང་ལུད་དང་ཕྱོད་དང་ས་  
ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། གྱོ་དང་  
སྒན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཆོགས་ན་འབད་དེ་དག་གི་མུ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེ་དག་  
ནི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་སྤྱད་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་  
པའི་མུ་གུའི་རྒྱར་མི་རུང་བས། ནས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་དེས་  
ཟེན་པའི་རྒྱ་ལུད་ལ་སོགས་པའང་ནས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་ན་མེད་  
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་  
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྒྱ་ལུད་ལ་སོགས་པ་  
དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཐ་  
ལས་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་  
མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་པའི་ས་བོན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་པ་པོ་དེ་ལ་ནི་བྱ་བྱ་དང་ཉོར་ལ་སོགས་པ་  
སྒྲུ་མི་སྤྱད་པས་པ་ནི་བྱའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་མ་པོ་དེ་ལས་ནི་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པ་  
སྒྲུ་བས་བྱན་མོང་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

པུའློ་བཞི་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ལྟ་བུས་མི་འབྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་  
སོགས་སྤྱད་པས་དབྱེ་བ་ནི། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་  
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟེན་པའི། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་  
ཉིད་ཀྱོང་། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །གསུང་འདིས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་  
ཆུབ་ལ་དགོས་པར་བརྟེན་པས་ཤེར་ཕྱིར་གྱི་བཟླགས་པ་དང་། ཡང་ལམ་གྱི་སྒྲོག་བདག་མེད་རྟོགས་  
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ལམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་  
ཁོ་ནའི་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བཟླགས་པ་འང་སྟོན་པ་འདྲ་བཞིག་ཡོད་གསུང་། ཞེས་ཤེར་  
ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་  
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྐས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་  
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
དང་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྡེང་བ་ལས། ཉན་  
ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་  
བརྩོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ལྟ་བུས་མ་ཕྱེ་  
ཞིང་སྤྱོད་པས་ཕྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

པོ་ཙོ་ལྷ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅོ་པོར་མི་བརྩོམ་པར་ལམ་ལྟར་སྤང་དང་ལམ་ཡིན་ཀྱང་  
ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་མིན་པའི་ཡན་ལག་སྤྱོད་མོ་སྟོམ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལས་

གཞན་པའི་ལམ་ནམས་ལྟ་སྒྲིམ་གྱི་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་  
 པའི་མཐུལ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བ་མེད་ཅིང་ཐུན་འགོ་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་བྲན་པར་བྱས་  
 ནས་ སྤྲིགས་ཀྱི་འང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་མེད་པར་བརྒྱས་པ་ཙམ་དང་ཕར་ཕྱིན་  
 གྱི་སེམས་གནས་ཙམ་དང་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ ལམ་གྱི་ཆ་གསལ་ཕྱ་མོ་རེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མས་འབད་  
 པ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་གསལ་ལོ། །བརྩོད་ཀྱི་པ་སྦྱིར་ཐབས་ཤེས་མང་ཡང་ཐབས་  
 ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟ་བ་གལ་ཆེ་བ་ནི། སྦྱིར་བྱ་སྦྱེད་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་  
 ཅར་དགོས་པ་ལྟར། ལམ་ཆ་ཆང་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆང་བ་དགོས་  
 ཤིང་བྱུང་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་  
 སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པ་དགོས་ལ། བརྩོད་ཀྱི་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ལ་འདོད་ན་ལྟ་བ་མ་ནོར་བར་  
 སྦྱོང་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་རེ་པ་ལས་མི་བསྦྱོམ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྱོལ་བ་ཙམ་དོན་  
 དུ་གཉེར་ན་ནི་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མ་འབྱུལ་བར་བྱས་ནས་བདག་མེད་པ་སྦྱོང་  
 པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྦྱོམ་དགོས་ན་འང་ བོའི་བརྒྱུད་པ་ཐེག་ཆེན་མུང་འདས་འདོད་ན་ཐབས་ཤེས་  
 གཉིས་གཙོ་བོར་དགོས་ཆུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་འཆེ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བརྒྱན་བྱམས་པས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་།  
 སྦྱོང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་  
 མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་ལ། སྦྱོང་རྩེས་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་དགོས་པས་ཤེས་  
 རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་ལྷུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་ཐེག་  
 དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞི་  
 བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པོ་དེ་ལ་འབད་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟ་ལས། མཁྱེན་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་ལྔས་

རྒྱལ་ས་མི་སྐུ་སྐྱེས་པ་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་  
 བ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་རྒྱལ་ས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་དེ་རྒྱུད་ལ་  
 སྐྱེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ལ་མཆན་པར་འདོན་གྱི། བྱིས་  
 པ་མགུ་བའི་ལོན་ཏན་ སྤྱི་ཞེས་གྱི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་བསམ་གཏན་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་ཐུན་མོང་  
 གོ་ཆོས། ལྷ་མོ་རེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་མི་འདོན་དེ། སྤྱི་དང་འདྲུག་ལས། གཞན་  
 དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། མི་འབྱུང་སྐུ་སྐྱེས་ཅན་དོན་སྐུ་སྐྱེས་གང་། སྐུ་སྐྱེས་གྱི་  
 རིན་ཆེན་ཁྲུང་པར་འདི། སྤྱི་ན་མེད་པའི་ཆེད་ཅིག་འབྱུངས། ཞེས་དང་། དེ་དང་  
 དགེ་མཆོངས་ག་ལ་ཡོད། རྒྱུ་སྐྱེས་པ་མེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་  
 ག་ལ་ཡོད། ཅིས་དང་། གང་ལ་སྐུ་སྐྱེས་གྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་  
 སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས།  
 མར་གྱི་ནིང་ཁྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་རབ་གྱི་སྤྱི་དང་པོ་བྱུང་བའི་གདམས་པའི་  
 མཆོག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་སྐུ་སྐྱེས་པ་དམ་པ་དམ་པ་བྱུང་བའི་སྐུ་སྐྱེས་གང་ལས་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཅི་དེ་སྐུ་སྐྱེས་གྱི་  
 སྤྱི་དང་པོ་ལས་ཀྱང་དྲིན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བར་ནི། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་དབུ་མའི་ལྷ་བ་  
 འདོན་ཅིང་གསེར་རྒྱུང་པ་སྐུ་སྐྱེས་ཅན་རྒྱལ་བ་དེ་ན་གྱི་ལྷ་བ་འདོན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་  
 སྐུ་སྐྱེས་སྐུ་སྐྱེས་པོར་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་པས་རྒྱལ་བ་སྐུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་དང་པོ་ལས་སྐུ་སྐྱེས་  
 པའི་རྒྱལ་བར་ཐར་པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེས་ན་ལམ་གྱི་གནད་  
 ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། ། ཁོ་སྐུ་སྐྱེས་པ་སྐུ་སྐྱེས་པ་ཆེད་ཡོད་མ་པུ་རོག་ལ་ཟན་སྤྱིར་བ་ཡང་མངས་  
 རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུར་ལ་མེད་ན་རྒྱུང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཡང་མི་འབྱུར་བ་ནི། འདི་ལ་འབད་  
 རས་བཅོས་མ་མེན་པ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱུང་ན་དེས་ཟིན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཅུང་ཟད་ཅིག་



བྱིན་པ་འདྲ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སྤྱུ་འགྲོ་ཡི། དེ་མེད་ན་སྤོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཆུང་དོ། །  
བཞི་པ་དེ་མེད་ན་ཆུལ་བྲིམས་སོགས་དང་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པ་ཐུག་ཅི་རྒྱུད་བསྒྲིམ་ཡང་ཆུལ་སྤྱུ་ཀྱི་  
སྤྱོད་པར་མི་ཆུང་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆུལ་བྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་དང་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པ་  
པ་དང་ཅི་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒྲིམ་པ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཆུང་  
དོ། །

རྒྱུ་པ་སྤོང་བྱུན་དང་ཉི་རྒྱུད་གི་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་གྱི་དཔེ་སོགས་བཞིན་སེམས་བརྟེན་བརྟན་  
པ་ཡོད་ཅིང་གིས་སྐད་ཅིག་གི་ཤེར་བྱིན་བསྒྲིམ་པ་ཅིམ་དགྲ་བཅོམ་ཆེས་མང་བས་བསྐྱལ་པར་འབད་  
ཀྱང་མི་ཡོང་བས་ས་ཆོད་ཆེ་ཆུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་རྩ་བ་དང་ཟོར་བ་བདར་བའི་དཔེ་  
བརྗོད་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཡུན་རི་ཅིམ་དགེ་སྦྱོར་  
ལ་འབད་བློ་བྱས་ཀྱང་ཟོར་བ་ཤིན་དུ་རྒྱལ་བས་ཅ་རྩ་བ་དང་འབྲ་སྟེ། ས་བཅད་པ་  
ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་གནད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་རྩ་བ་ཟོར་བ་བདར་  
ནས་མོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བདམ་པས་ཅུང་ཟད་ཅིམ་ལའང་མང་དུ་བདམ་ཟེན་པ་  
དང་འབྲ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་དང་ཆོགས་སྤྱད་པ་བདེ་བླག་དུ་རྒྱས་  
ཤིང་དགེ་བ་ཆུང་བ་དང་བར་སྐབས་སྤྱུ་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་  
བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་དུ་མི་བཟད་པ། ཉེ་  
ནི་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། ཉེག་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་  
འགྱུར། ཞེས་དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྤྱིག་ཆེན་རྣམས། སྐད་ཅིག་  
གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་  
ཅིམ། བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནའང་། ལན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ཐུན་རྟེ།

བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྷན་གྱི་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་  
 ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་  
 འདོད་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དག་བགཞན་ཀྱན་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་  
 བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཤིང་ཉག་པར་ཡང་། །  
 འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དེ་རིམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་  
 རིམ་རྒྱུ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཆད་  
 དང་། ཆོ་གས་བཟུང་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་ རྟེན་བཞི་དང་། རྒྱ་བཞི་དང་། རྩོམ་  
 བཞི་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ གསུམ་ལས་ དངོས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། སེམས་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བར་དོན་གཉེར་གཉིས་ཆང་དགོས་ཚུལ་དང་། དེར་བརྟེན་ས་པ་དང་།  
 རྟེན་བཞིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བྱང་པར་བཤད་པ། མཆན་ཉིད་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་དུག །དང་  
 པོ་ལ་བཞི། དང་པོ། རྟེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་རང་གིས་མཐོང་བའོ། །ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་པ་ལ་  
 བརྟེན་ནས་གང་ལ་གནས་པ་དང་འཁྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེན་མཐུ་ཆོའི་རྣམས་སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཐོས་མེད་ཀྱང་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྤྲོ་སྤྲོད་མཉན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མོས་ནས་སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་རྣུབ་དུ་ཉི་བ་  
 མཐོང་བ་ན། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱུག་བརྒྱལ་  
 སེལ་བར་བྱེད་པས་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་  
 དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆོས་རྣུབ་

པར་མ་མཐོང་ཡང་དུས་ངན་པ་གཏི་མུག་དང་ངོ་ཆ་དང་སྤེལ་མེད་དང་ཕྱག་དོག་དང་  
 སེར་སྒྲ་སོགས་གསུམ་ཆེ་བའི་དུས་འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་  
 རྟེན་པར་དགའ་ན། རྒྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་། རེ་ཞིག་བདག་  
 གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགའ་  
 བར་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །**གྲིཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་**  
**ཆུལ་བཤད་པ་དང་།** རྟེན་བཞི་གང་ཡིན་བཤད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་ཆང་བར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་  
 འདོད་ཅམ་དུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། **དང་པོ་**སེམས་སྐྱེ་བའི་ཆུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་  
 སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །**གྲིཉིས་**  
**པ་ནི།** རྟེན་གང་གིས་བྱས་པ་ལ་ **བཞི་ལྷས་**དང་པོ་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཆར་བ་ནམས་མཐོང་  
 ངས། ཐོས་ན་ལ་མཆན་སྐྱེས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་  
 ནས་ཡིན་ལ། གྲིཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉན་པས་དང་  
 པོར་དད་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་བརྟན་པ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་མ་བཟོད་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོ་མེས་ལ་ཐོབ་འདོད་  
 སྐྱེས་པ་སྟེ་འདི་ལ་བརྟན་པ་མ་རྒྱབ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་བ་རྫོགས་པར་མཐོང་  
 བ་ཡོད་པས་སྤྱུག་བསྡུལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སེམས་  
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བརྟན་པ་རྒྱབ་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་  
 འོག་དུ་སྤྱིང་ཇེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་རྫོས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའི་  
 སེམས་དེ་དགོན་པར་མཐོང་ནས་གཙོ་བོར་དེས་བསྐྱུལ་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་ཐོབ་འདོད་  
 སྐྱེས་པ་སྟེ། **གསུམ་པ་ནི།** སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའི་  
 སྒོ་ནས་བཞག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །**གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་**

མཆན་ཉིད་ཆང་པ་ལ་དོན་གཉེར་གཉིས་ཆང་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་  
 པ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐོབ་པ་འདྲི་མེད་ན་རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཁི་  
 བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འདོན་པའི་སྒོ་མི་ལྟོག་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྤངས་པའི་  
 སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདྲི་པས་ནི་  
 གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཁི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འདོན་པ་བསྒྲིག་ཀྱས་གྱི་ཆོག་འདོན་  
 སྤེམ་བསྒྲིག་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་འགོག་ཀྱང་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་  
 དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཁི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འདོན་པའི་སྒོ་བསྒྲིག་མི་དགོས་བའང་མིན་  
 ཉེ། འཁོར་བ་ལས་ཀྱོལ་བ་ཅམ་གྱི་ཐེག་དམན་ལ་སྤངས་པ་དང་དོན་ལས་པ་སྤྱོད་པས་  
 རེ་བ་ལས་མེད་པས་རང་དོན་ཡུན་སྐུམ་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྤྱིད་  
 པའི་རྒྱད་པ་ལས་ཐར་ཡང་ཁི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་  
 ཡུན་སྐུམ་ཆོག་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གྱི་སྤྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**འཁོར་པ་**  
**དོན་གཉེར་གཉིས་ཆང་བ་དེར་བསྐྱགས་པ་ནི།** དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་  
 སྤངས་ནས་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག །རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་འང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་  
 མེད་མི་རུང་དུ་མཐོང་ན་ནི་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །**ལྟོ་**  
**པ་རྒྱུན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་སྦྱོང་པ་ནས་བྱངས་པར་བཤད་པ་ནི།** སྤར་བཤད་པའི་སེམས་  
 བསྦྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེས་བྱངས་པ་མི་སྤྱང་ལ། གསུང་  
 རབ་དང་བཞུན་བཅས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྤྱད་ཆོས་གྱི་  
 སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་འདྲི་ལ་སེམས་བསྦྱོད་  
 དུ་བཤད་པ་མང་པོ་སྤྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ལ་འགོད་པར་  
 ཡིད་མ་བཅས་པའང་སེམས་བསྦྱོད་དུ་གསུངས་པ་སྤྱང་བས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་གངས་སུ་བགྱང་དགོས་ལ། དྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་ངོས་བཟུང་  
 པ་ནི། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་  
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་རང་  
 དོན་ལའང་སངས་རྒྱས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་འཐོབ་འདོད་དང་དེ་ཡང་གཞན་  
 གྱི་དོན་ལ་ལ་བར་བཞག་པ་མིན་པར། གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་འང་དོན་དུ་གཉེར་བཞིག་  
 དགོས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་  
 དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གཉིས་  
 ག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དག་བཤེས་གྱིས་  
 ཟེན་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྤོང་བ་ཅེས་བཤེས་པའི་དགའ་སྐྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་  
 ཅས་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། དེ་དག་བརྟེན་  
 མི་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེས་ན་དེང་དུས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་  
 པ་ནི། རང་གི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་གི་སྟོབས་དང་གཞན་གྱི་མཐུས་རྫོགས་  
 བྱང་འདོད་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་དང་སྟོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་  
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུགས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་འདིར་དམ་  
 པ་བརྟེན་ཁིང་ཆོས་ཉན་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དག་བ་ལ་འིང་དུ་གོམས་པ་སྦྱོར་བའི་  
 སྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ཅས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་མི་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་རྒྱ་  
 རྒྱུན་བརྒྱུད་པོ་སོ་སོ་བའོ། །ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཅས་རང་དང་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་  
 ཅ་བརྟེན་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅས་གཞན་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་  
 མི་བརྟེན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེང་གི་དུས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་

ལ་འབད་དགོས་པར་ནམ་ཏན་དུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་སྤྱི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་  
 བརྟན་པ་རྒྱབ་དུ་ཉེ་ཞིང་། ཞིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཞིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་  
 ལེགས་པར་གོ་ནས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིན་དུ་དཀོན་པར་རིག་པར་  
 བྱས་ལ་དམ་པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཉན་པ་དང་སེམས་  
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབད་ཅིང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་གཡམ་  
 ལ་རྒྱགས་དང་སྟོལ་ཀ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱ་བར་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་  
 ཉན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་རྒྱགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་  
 ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྦྱང་པའི་རིམ་བཞི། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་  
 པ་ གཞིར་བྱས་པ་ལ་ སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་བཙན་པ་ཟླ་བ་སྟེ་ཅན་གྱི་མི་དང་སྟོབ་དཔོན་  
 ཀླ་མ་ལ་ཕྱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བགད་པའི་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྐས་ཞི་  
 བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ བྲིད་ག་གཞན་བརྗེ་པའི་སྟོན་སྟེང་བ་གཉིས་  
 སྦྱང་རོ། །རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་  
 ལ་༥ སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་བསམ་པ་དེ་སྤྱིང་རྗེ་ལས་དང་སྤྱིང་རྗེ་བྱམས་  
 པ་ལས་དང་བྱམས་པ་དེན་དུ་གཟོ་བ་ལས་དང་དེན་དུ་གཟོ་བ་དེན་དུན་པ་ལས་དང་  
 དེན་དུན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་  
 པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྤོང་རྗེར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་  
 རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ ཐོག་མོད་དང་། བར་དང་། ཐམ་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་གསུམ་ལས། ཐོག་

མར་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལས། དང་པོ་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱེད་དེ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་  
 ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་  
 དེས་པར་དམ་འཆང་བར་འགྱུར་ལ། སྤྱིང་རྩེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་  
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱེད་འབྱེད་བཞི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་  
 དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིང་རྩེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་  
 རོ། །**གཉིས་པ་སྟོག་གི་སྟོན་དུ་དབུགས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་**  
**བཞི།** དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་ལས། བརྟན་པ་ལྟར་དུ་ཉིད་བྱ།  
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། **སྟེ་གཉིས་དུ་**  
**གལ་ཆེ་ལོ།** །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པ་ལྟར་དུ་ཉིད་  
 བྱ་འདི་རྩ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྟོག་གི་དབང་པོའི་སྟོན་དུ་  
 འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་ ཡིན་ནོ་ཞེས་  
 དང་། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་སྟོན་པའི་དོན་ཚུལ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། **རི་གྲྲ་ཡ་གླིང་འཛམ་བུ་བཞིག་**  
**གི་སྟེང་དུ་གསུངས་པས་མིང་།** གྲྲ་ཡ་གླིང་འཛམ་བུ་གྲགས་པའི་མདོ་ ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཚུལ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་  
 དཔལ་གྱིས་སྤྲུལ་ལ། ལྷའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཚུལ་པ་སྟེ་  
**ཀུན་སྟོང་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལོ།** །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། **འཛིན་པ་དེ་སྟོན་པའི་**  
**ནེན་བྱེད་པ་ནི།** དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བསྐྱབས་  
 ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྟོན་  
 པ་ལ་འཇུག་པའི་ནེན་ནོ། **གཉིས་པ།** བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལས། དང་པོ་སྤྱིང་རྩེ་ཡང་

ཡང་མ་བསྐྱེམ་ན་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ནས་  
 བླགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའང་གིན་  
 དུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཀྱང་དཔག་དུ་མེད་པ་དགོས་པར་མཛོང་བ་  
 ན་བྱུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷུང་བ་ལ་ གླིམ་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་མི་སྒྲི་ཞིང་ཆོགས་  
 བདེ་ཐུག་དུ་རྫོགས་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མེན་པར་རྩེ་འཕེལ་དུ་  
 གོམས་པར་བྱས་པས་རང་གི་བདེ་ལྡན་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲི་བས་ཆོགས་  
 ཐམས་ཅད་བདེ་ཐུག་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱིང་  
 རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་  
 ལ་གིན་དུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསག་པ་གིན་དུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་ཡུན་  
 རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འདུག་གོ། འཕགས་པ་དད་པའི་སྒོ་བས་བསྐྱེད་པ་ལས་  
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི། དེ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་  
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསལ་གྱི་སྤྱི་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་བདེ་བའི་སྤྱི་  
 བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། །གསྐྱེམ་པ་ཆོགས་སྤྱིར་དུ་རྫོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གིན་  
 དུ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་བླགས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །འདྲིར་  
 ཡང་ཡང་བསྐྱེམ་ན་ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྩེ་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
 སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པས་རྩ་བ་ཡིན་པ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་  
 བ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

གསྐྱེམ་པ་ ཐ་མར་གཤམ་ཆེ་བ་ ལོ་དངོས་དང་། ལྷན་པར་སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ལ་གདམས་པའི་མཐིལ་བྱེད་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཞི་མཐའ་



སྒྲུབ་པས་དུས་ཀྱན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སྤྱིར་རྗེས་མཐུ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་  
 རྣམས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཐོག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར་ནམ་  
 མཁའ་ཇི་སྤྲད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་  
 ཅན་ཐོས་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་དུས་ཀྱན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སྤྱིར་  
 རྗེས་མཐུན་པ། སྒྲུབ་རིམ་བར་པ་ལས། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བྱེན་པས་ན་སངས་  
 རྒྱུ་བཙུམ་ཡུན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་བརྟེན་ཀྱང་  
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོན་ཞེས་དང་། གསུམ་  
 པ་མཐའ་གཉིས་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་རྗེས་མཐུན་པ་བཙུམ་ཡུན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཐུ་  
 ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །**འཛིན་པ་ཕྱི་དཔེ་**  
 གསུམ་གས་སྤྱིར་རྗེ་གཅིག་པུ་མཚོན་པ་ནི། དཔེར་ན་ལོ་ཐོག་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་བར་  
 དུ་རྒྱ་དང་ཐ་མར་སྒྲིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ལོ་ཐོག་ལའང་ཐོག་མཐའ་  
 བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་རྗེ་ཡིན་པར་དཔལ་ཡུན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་ཏེ།  
 གང་ཕྱིར་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བཙུ་བ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་  
 ཡུན་ཚོགས་དེ་ཡོང་ཐོག་མར་སྤྱིར་རྗེ་རང་གལ་ཆེ་ཡང་། བར་དང་ཐ་མར་སེམས་བསྐྱེད་དང་  
 སྤྱིར་རྗེ་ལ་གལ་ཆེ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་འབྱེད་དཀའ་ནའང་སྤྱིར་རྗེ་རང་ལ་བསུགས་པ་འདྲ་ཞིག་སྤྱིར་  
 སྤྱིར་ཆོས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིར་རྗེ་གལ་ཆེ་བའི་  
 ཚོད་དེ་ཅམ་དུ་གཞན་གཉིས་གལ་མི་ཆེ་བཞོད་གོས་འདིའི། ཐོག་མའི་ས་བོན་དང་ནི་བར་  
 དུ་སྤེལ་བའི་ལ་རྒྱ་འདྲ་ཐ་མའི་ཡུན་རིང་དུ། འོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟར་བྱུར་  
 འདོད་ཀྱུར་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་པར་བཞི། ཞེས་སོ། །  
 རྒྱུ་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རྟེན་པ་ལག་མཐུལ་གྱི་དཔེ་དོན་

གྱིད་བདེ་འདི་གཟིགས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ཞུན་འདས་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ཞུན་  
 འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཁིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་  
 བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །  
 ཆོས་གཅིག་བྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ཞུན་འདས་སྟིང་  
 རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་  
 མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །དྲྀག་པ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཞུན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་ཞུན་འོང་བ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེ་བཅོམ་ཞུན་འདས་དཔེར་བགྱི་ན་འཁོར་  
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཆོགས་  
 ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ཞུན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་  
 རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བདུན་པ་  
 སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མཆིས་འོང་བ་སྟོག་གི་དབང་པོའི་དཔེ་ནི་  
 བཅོམ་ཞུན་འདས་དཔེར་བགྱི་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་  
 ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ཞུན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་  
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །གློ་མ་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྟིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་གནད་མཆོག་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་གུབ་པས་གཅིས་པར་བྱེད་པ་ནི།  
 ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་པས་གུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངས་  
 པ་སྟེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུ་བ་སྟིང་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་གདམས་  
 པའི་མཆོག་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན། །གློ་མ་པ་ཁང་སྤྱ་རྒྱུར་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བ་མི་

བྱ་བར་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཆོས་བཅས་ཅད་ཉིང་ཁྱར་འཛིན་པར་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་ཁང་  
 ལྷ་ཆུང་སྟོན་པས་རྩོམ་པ་ལ་གདམས་པ་གཞུས་ཀྱང་འཛིན་ཉེན་སྐྱོས་ཐོངས་བྱང་ཆུབ་  
 གྱི་སེམས་སྟོམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་བྲལ་ནས་  
 དེ་རྩོམ་པ་གདམས་པ་གཞི་མཐེལ་ཕྱུང་བ་ལ་གསུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མཐུན་པ་ཡིན་  
 རོ། ། གཞུས་པ་རྒྱུད་དཀའ་བ་ཆོག་པ་བསལ་ས་པ་དབང་པོ་རྟོག་པ་མཛད་ཉེན་ལྱུང་བ་བད་  
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བསལ་སྐྱུང་དང་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི། དེས་པ་རྒྱུད་པའང་འདི་  
 ཁོ་ན་དཀའ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསལ་སྐྱུང་དང་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་  
 རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་བློ་བྱ་རྒྱུད་དང་བྱུན་སོགས་རྣམས་བཞུས་ནས་དེས་པ་བརྟན་  
 པོ་བཅུ་དགོས་དེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། སྐངས་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་  
 ཐུགས་དེ་བྱིང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འདི། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་དེ།  
 དཔལ་བོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཁོ་ནས་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོར་མཐུན། །དེ་ཡིན་པོར་གཞན་  
 བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོས་འོལ་ཡོང་མི་དབྱ། །པོ་སྟེ་དེས་པ་མི་རྒྱུད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཆུབ་མྱོང་ཤེས་ནས་  
 བཅས་པའི་བར་རྒྱ་དང་། ལྷག་བསམ་རང་སེམས་བརྟེན་སྟོང་རྩོམ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་གཉིས་  
 ལས། དང་པོ་ལ། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འགྱུར་ཆུབ་དོགས་གཙོད་  
 དང་བཅས་པ་ལ་བྱག་ལས། དང་པོ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་བྱགས་བྱག་སྐྱེ་ཆུབ་  
 རོ། །སྐྱར་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཅམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་  
 ཡང་བསམས་ན་སྐྱེ་མཛད་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་བྱགས་བྱག་པ་དང་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བ་  
 ལ་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། གཙམ་ལ་ཡངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་ལ་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་  
 བྱེད་ལ་ཞིང་དག་གཉེན་བར་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ལ་མཆོད་ལ་ལ་བར་འདོར་  
 བའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བཞིན་ནོ། །གཉེན་པ་ཡིད་དྲུང་བཞེད་པ་སྤྱོད་ལ་ཞི། དེ་  
 ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་དྲུང་སྤྱག་པ་ཡིད་པ་སྤྱོད་ལ་ཞི་ལ་དེ་ཡང་ཇི་ཅམ་གཅེས་པ་དེ་ཅམ་དྲུང་སྤྱག་  
 བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པ་འདྲ་དེ་ཅམ་སྤྱོད་སྤྱོད། གཅེས་པ་ཆུང་བ་དང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་  
 པ་གསུམ་ཆུང་ལ་མི་བྱེད་པ་གཅེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་ལ་ཞི་ལ་ཞི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་  
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད། །དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་ན་འབྲེལ་འདོད་མི་སྤྱོད་པར་མ་ཟད་ད་དྲུང་  
 དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་དེ་དང་མ་བྲེལ་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡིད་དྲུང་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་  
 ཡང་ཡིད་དྲུང་མི་འོང་བ་གསུམ་ཆུང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དག་ལ་བསུམ་ཆུང་  
 དྲུང་འཁྱར་རོ། །དག་གཉེན་བར་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པ་འདྲ་མེད་ལ་དག་ལ་  
 བཟོད་མེད་པ་ནི་ཡིད་དྲུང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་གྱི་  
 མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་མར་སྤྱོད་པ་དང་དྲིན་དྲན་དང་དྲིན་གཞོགས་ལྷོ་པ་ཡིད་དྲུང་བཞེད་  
 པོ་སྤྱོད། དེས་འབྲས་ཐུབ་པས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆུང་ཞི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་  
 མེས་མ་ཅན་གཉེན་དྲུང་སྤྱོད་པ་ནི་ཡིད་དྲུང་བསྤྱོད་པ་འཆོད་ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་མཐར་  
 ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས། མར་བསྤྱོད་པ་དང་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་དྲིན་ལན་གཞོགས་ལྷོ་པ་  
 ནི་ཡིད་དྲུང་ཞིང་གཅེས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་མེས་མ་ཅན་ལ་བྱེད་པ་ལྟེན་པ་སྤྱོད་ཆུང་  
 དྲུང་སྤྱག་པར་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་  
 པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་བྱེད་པས་སྤྱོད་ཆེ་ཅམ་ལ་ཆུང་འབྲས་མ་དེས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་  
 གྱི་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་ཆེ་ལ་ཆུང་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །རྩེ་པ་མར་མེས་མོགས་  
 གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་ཆེ་ཅམ་གཞིར་དགོས་ཆུང་ཞི། དེས་ན་མར་མེས་པ་མོགས་

ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྐྱག་བསུལ་དང་བྲལ་  
འདོད་ཀྱི་སྤོང་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་སྤྱང་པས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

དྲིག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉེན་དུ་སྦྱོམ་པའི་མན་ངག་དེ་སུའི་ལུགས་ཡིན་པ་ནི།  
སེམས་བསྐྱེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྦྱོམ་པ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་  
ཟླ་བ་གཤམ་པ་སྤྱི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱད་པར་སྦྱེ་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་  
ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་འབྲེལ་བའི་སྦྱེ་བོ་སྦྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཁྱེད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་  
པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་རྩེའི་རྒྱ་ཅན་ཅེས་པ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ནས་ཡིད་རྒྱག་ཅིང་སྦྱོལ་  
བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་  
དག་ཡུལ་རིང་པོར་ཞེས་པ་ནས་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡང་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་  
ལག་དུ་ལྷུར་པའི་འགྲོ་བ་གྲ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་མཐའ་དག་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིངས་ཀྱིས་  
བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱན་པ་ཟླ་བ་སྤྱི་བཞི་བསྐྱེད་སེམས་ལས། ཉེ་དུ་  
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོད་ཁོང་དུ་ཆུད་ལྱུར་པ། ཁྱོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྷ་བྱར་སྤྱང་ལྱུར་པ། སྦྱེ་འཆི་  
འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་པོར་ནས། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་  
ལ་སྤྱི་སྦྱོམ་རིམ་བར་བ་ལས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་རི་སྤྱད་སྦྱོམ་པའི་སྐྱག་  
བསུལ་སྤྲ་ཆོགས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་མཐོང་བས་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་  
བྱག་མེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་གཉེན་དུ་ལྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་སྦྱོམ་དུ་བསམ་  
ཞིང་བར་མའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་དང་དབྱེལ་  
ཡང་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེ་བསྦྱོམ་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་  
མངོན་པར་འདོན་བར་འདོད་པ་ངང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤོང་རྩེ་དེ་ལས་སྐྱག་བསུལ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འབྱུར་ཚུལ་

ལོ་དོགས་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས་སྤིང་  
 རྒྱུས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་པ་འདྲིན་སྒྲིབས་དེ་ཙམ་གྱིས་  
 ཆོག་མེད། བར་དེར་སྟག་བསམ་བཟུག་པས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་ལས།  
 དང་པོ་སྤིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱང་ཁྱེད་དུ་འབྱེད་པའི་སྟག་བསམ་མེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་  
 བ་དང་སྤྲད་པ་དང་སྟག་བསམ་པ་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མེད་  
 པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདྲིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་  
 བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྟག་བསམ་སེལ་བ་རང་གི་ཁྱེད་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐོག་ཆེན་པ་མིན་པ་  
 ལ་མེད་པས་སྤིང་སྒྲོ་བས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟག་པའི་སྟག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་  
 པ་ཉན་རང་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟག་བསམ་ཁྱེད་དུ་འབྱེད་པ་ཤེས་ཀྱིང་དཔེ་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། དེས་  
 ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྤྲད་ན་སྟམ་པ་དང་སྟག་བསམ་པ་དང་བྲལ་ན་  
 སྟམ་པས་མི་ཆོག་གི་རང་གིས་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེད་སྤིང་ཐག་པ་ནས་འབྱེད་དགོས་  
 པས་བྱད་པར་ནམས་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བྱོས་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པ་ལས། སྒྲོ་བྱོས་  
 རྒྱ་མཆོད་པེར་ན་ཆོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བྱ་གཅིག་ལ། འདྲིན་པ་སྟག་  
 པ་སངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་བྱིས་  
 པར་གྱུར་པས་གར་བྱེད་པས་མི་གཙང་པའི་དོང་དུ་སྤྱང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་  
 དེའི་མ་དང་གཉན་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་གཙང་པའི་དོང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་  
 ནས་ཀྱང་ཆོ་ངེ་ཆེན་པོས་འདེབས་ཤིང་བྱ་ངན་བྱེད་ལ་སྒྲེ་སྟགས་འདོན་དེ། མི་གཙང་  
 པའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་པ་ཕྱོགས་  
 དེར་སོང་སྟེ་དེས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེ་མི་གཙང་པའི་དོང་དེར་སྤྱང་བར་མཐོང་དོ། །མཐོང་  
 ནས་ཀྱང་རིངས་པ་རིངས་པར་བརྟབས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེ་འདོན་པའི་སྒྲོས་

སྐད་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱུག་བྱོ་བ་མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་བྱ་གཅིག་ཕུ་  
 བྱང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མི་གཙང་བའི་དོང་དང་། བྱ་གཅིག་ཕུ་  
 ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མ་དང་གཉེན་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་པར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་  
 ལྷ་ངན་དང་སྡེ་སྐྱགས་འདོན་གྱི། གདོན་པར་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཉན་རང་དང་། ཆོང་  
 དཔོན་དང་ཁྲིམ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་  
 ཏེ་བྱ་གཅིག་ཕུ་གཅེས་པ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེའི་མ་སྟོང་ཇེ་སྟེ་བ་འབྲུ་བ་  
 ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །**གྲིས་མུ་པ་དེས་ན་བར་དེར་རྒྱག་བསམ་སྟེ་དགོས་**  
**པ་ནི།** དེས་ན་སྟོང་ཇེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་ཁྲར་འཁྲར་བའི་རྒྱག་བསམ་  
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །**འཁོ་པོ་རྒྱག་བསམ་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཆུལ་ནི།** དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་  
 སྟོལ་བའི་སྟོ་སྟེས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་  
 ཇོགས་པ་འང་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ལ། དེར་མ་ཟད་དག་བཙོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་  
 ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་རེ་དང་དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འགོད་མི་རྒྱས་པས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་  
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཇོགས་པར་སུ་ཞིག་གིས་རྒྱས་སྟུང་དུ་  
 བསམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པར་གས་ནས་སེམས་ཅན་  
 གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་  
 བའི་སྟོ་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོ་སྦྱང་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་  
 འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོ་དེ་སྟེ་བའི་གནི་  
 བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་

སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལོ།  
 དང་པོ་ལ་གྱིས། སྟོན་འཕྲོའི་རིམ་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སྟོམ་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་  
 ཉིད་། རྩེ་སྤྲེལ་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོན་འཕྲོ་ལ་སྟོགས་པའི་  
 རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྒྲངས་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐུ་ལས། དང་པོ་  
 ལ་ཡང་ཆགས་སྤང་བཀག་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་  
 ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་སྤང་བའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་གཙོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་  
 སྟོམས་པ་མ་བསྐྱབས་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་ཆེ་གང་སྤྱི་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྤྱི་  
 ཡི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱི་བས་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ།  
 གཉིས་པ་བཏང་སྟོམས་གང་བསྟོམ་པ་ནི། བཏང་སྟོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་  
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ཆོད་མེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་  
 ལ། དེ་ལ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་ལ་སྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་  
 པ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྤང་དང་བྱལ་  
 རས་སེམས་སྟོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་བྱི་མའོ། །གསྐྱེམ་པ་བསྟོམ་པའི་  
 རིམ་པ་ནི། འདི་བསྟོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོག་མར་ཕན་ཡང་མ་བདགས་གནོད་  
 པ་འང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་  
 ཁྱོད་བསལ་ཏེ། སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བྱལ་  
 ན་དེ་ནས་མངོན་འབྱེས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་མི་སྟོམས་པ་ནི་  
 ཆགས་སྤང་གིས་རས་སུ་གཙོད་པ་འཕམ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་སྟོམས་པ་ལོ། །དེ་  
 ལ་སྟོམས་ནས་དབྱེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྟོམ་སྟེ་དེ་ལ་མི་སྟོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་  
 ཏུ་མི་མཐུན་པར་བརྟན་ནས་ཞེ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་



ཅད་ལ་སེམས་སྦྲོམས་པ་བསྒྲིམ་མོ། །རང་གི་མ་ལུ་ལ་དང་པོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་  
 བཞིན་དུ་དེ་བཞག་ནས་སེམས་སྦྲོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། སེམས་སྦྲོམས་པའི་རྗེས་  
 སུ་སྐར་ཡང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྦྲུམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ་སྦྲུམ་པའི་བྱམས་  
 པ་ནི་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། སྦྲུམ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 སེམས་སྦྲོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་རིམ་སུ་གཅིད་པ་འཇགས་ཆགས་པ་  
 ཆེ་ཆུང་གིས་སེམས་མ་སྦྲོམས་པ་འགོག་པ་ཆ་གཅིག་ནས་ཡིན་མེད་ཀྱང་དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་གཅིག་  
 ཉིད་ལ་འང་ཆགས་སྒྲུབ་གང་རུང་གི་སྒྲིལ་ཞེ་ཉིད་མ་སྦྲོམས་པ་ཡིད་ལས་འགོག་དགོས་ཏེ། དཔེར་  
 ན་རིའི་སྒྲུབ་གཤིངས་གཉིས་མ་སྦྲོམས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རིམ་གོ་མཐོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐོ་བྱགས་  
 པས་མ་སྦྲོམས་པའི་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་གང་བསྒྲིམ་པས་ཆགས་སྒྲུབ་འགོག་པ་ནི། འོན་དེ་དག་ལ་ཅི་ཞིག་བསྒྲིམས་  
 པས་ཆགས་སྒྲུབ་སྤོང་ཞེ་ན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་  
 བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་མཆུངས་པས་ན་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་  
 ནས་ཕན་འདོགས་གིང་ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞིད་པ་བྱེད་པ་འཇམ་ཕན་པ་  
 མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྦྲུམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་  
 བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས་  
 གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ་གང་ལ་ནི་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྦྲུམ་དུ་སེམས་པའི་ཞེས་སྦྲོམ་རིམ་  
 བར་པ་ལས་གསུངས་མོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། བུ་མོ་རྒྱ་བ་མཆོག་གིས་  
 རྒྱས་པ་ལས། བདག་གིས་སྦྱོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་ཀྱང་  
 ཁྱེད་གྱིས་སྦྱོན་ཆད་གཤགས་གིང་གཏུབས། །ཀྱན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགའ་དང་གསོད་  
 པ་ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྦྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དབྱ་གཉེན་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་  
 འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་པམས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་བློ་ཆགས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་གོ།  
 རྒྱུ་དབྱ་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་མི་འགྲོག་གྲང་ཆགས་སྤང་འགྲོག་པ་ནི། འདི་དབྱ་འཇམ་གཉེན་ཁྱད་པར་  
 གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དབྱ་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ཚྭ་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱ་གཉེན་  
 ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའི་སྒྲོ་འགྲོག་པ་ཡིན་  
 རོ། །**གྲིམ་པ།** ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ **ལྷ་མཚམས་སྒྱུར་**  
**བ་དང་།** ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས།  
 དང་པོ་ཡིད་འོང་གི་གོ་རིམ་ནི། **སྒྲོ་མ་རིམ་བར་པ་ལས།** བྱམས་པའི་རྒྱུས་སེམས་ཀྱི་  
 རྒྱུད་བརྒྱན་ཏེ་སེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྒྲིང་རྩེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་ཐྲག་  
 ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། **གྲིམ་པ་ཡིད་འོང་རིས་བཟུང་བ་ནི།** དེ་ནས་  
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱམས་པས་བསྐྱེས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་  
 བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་རྒྱག་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་  
 ཏེ། བཏང་སྒྲིམས་བསྒྲིམས་པས་ཆགས་སྤང་གིས་མ་སྒྲིམས་པའི་རང་རྩིང་རྣམས་  
 ཞི་སྟེ། ཁིང་ས་ལེགས་པར་དུལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་  
 པའི་རྒྱ་ཡིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྩེའི་ས་བོན་གྱུང་པོ་བཏབ་ན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་  
 བདེ་ཐྲག་དུ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྟོགས་སོ། །

**གྲིམ་པ།** འདི་ལ་ **མེར་ཤེས་དང་།** **འིན་འཛུགས་དང་།** **འིན་གཙོ་གསུམ་ལས།** མར་  
 བསྐྱེས་པ་ **ལྷག་སུམ།** དང་པོ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་  
 རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་འང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་དང་གི་བ་བརྒྱུད་མར་བྱས་ཏེ་འཁོར་  
 བ་ན་ལུས་འདི་མ་རྒྱངས་བྱ་བ་དང་སྒྲོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་མེད་ལ། མ་

ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དྲུང་མ་གྱར་པ་མེད་དེ། **གཉིས་པ་ལྷུང་གིས་བྱལ་པ་ནི།** སའི་དངོས་གཞིར་དངས་པ་ལས། རྩོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཁྱེད། མ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་སོང་བ་དང་མ་གྱི་བའི་ས་སྟོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་འམ་མ་འམ་ལྷན་འམ་སྤྱིང་མོ་འམ་སྒྲོབ་དཔོན་ནས་མ་ཁན་པོ་འམ་བླ་མ་འམ་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་གྱར་པ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**གསུམ་པ་ད་དུང་མར་བྱེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།** དེ་ཡང་སྒར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ནའང་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའང་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྒྲུབ་ན་དེ་ནས་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་སྒྲེབར་སྒྲ་ལ། མ་སྒྲུབ་ན་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**གཉིས་པ།** དྲིན་དྲན་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དྲུག་ལས། **དང་པོ་ཆེ་འདིའི་མས་རྩོན་ནས་མ་བྱས་པ་སོགས་བསམ་པ་ནི།** སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒྲོམས་པའི་འོག་དུ་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་ལ་བསྒྲོམས་ན་སྒྲེབ་ཕྱར་བར་པོ་ཏོ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་ནམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་ལ་ད་ལྟར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བགྱང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་སོ། །**གཉིས་པ་ཆེ་འདིར་ཡང་བསྐྱངས་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། ཡན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། ཁྱེད་པར་དུ་ཆེ་འདིར་ཡང་དང་པོ་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང་། དེ་ནས་བཅས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུ་མེར་ཟེང་ངེ་བ་ཞིག་གི་འོད་ལ་བཅར། སོར་སོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ལྷ་ཞོ་བསྐྱེད། མོ་མ་བྱ་ཁས་བསྟོད། སྒྲུབས་ལུང་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་

བྱིས་ཀྱིན་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་མེད་པར་བསོས། གསུམ་པ་རང་གིས་སྤྱད་མི་  
 མེད་པས་བསྐྱངས་པ་ནི། དེ་ཡང་བཞུགས་སྤྲོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་དང་འབྲུགས་པའི་  
 དུས་སུ་གོས་དང་མོངས་པའི་དུས་སུ་ཞོར་རང་གིས་སྤྱད་མི་བྱ་བ་ནམས་བྱིན། བཞི་  
 པོ་ཡོད་བྱད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་དེ་ཡང་རང་ལས་བྱ་གཅིས་ཚུལ་ནི། ཡོད་བྱད་དེ་ནམས་ཀྱང་བདེ་  
 རྒྱག་དུ་སྟེད་ནས་མིན་གྱི། རྒྱག་དང་རྒྱག་དང་གཏམ་རན་དང་བསྐྱེས་ཀྱིན་གཐང་  
 ཐང་དུ་བཅའ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན། བྱ་ལ་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་ན། བྱ་  
 འཆི་བ་བས་རང་འཆི་བ་དང་། འདི་ནི་བདེ་འཁྱོར་མ་ཟད་ཞེ་སྤང་གི་སྤང་པོ་དོམ་དང་རྒྱག་  
 པས་ཀྱང་རང་ལུས་ཚོས་ནས་ཀྱང་བྱ་གསེའི་ཁོང་ཁོ་ཁྱོད་པའི་གཅིས་པ་སོགས་ཡོད་ན་གཞན་སྤྲོ་ཆོས།  
 བྱན་བ་བས་རང་ན་བ་དང་བྱ་རྒྱག་པ་བས་རང་རྒྱག་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདས་  
 བྱེད་སྤྱོད་བས་དེ་བསམ་ལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་པ་སྟེང་པོ་གཏུ་དུ་སྤྲོམ་ཚུལ་ནི། མདོར་  
 ན་རང་གིས་ཤེས་ཆད་དང་རྣམས་ཆད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་བསྐྱབས། གཞོད་པ་  
 དང་རྒྱག་བསྐྱེལ་མེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནམས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སེམས་པའོ། །རྒྱག་  
 པ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པས་ཁ་སྤྲོ་སྤྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྤྲོམས་པས་དྲིན་དྲན་པའི་སྤྲོ་ཆོག་  
 ཅམ་མིན་པ་ཞིག་སྤྲེལ་པ་ན་དེ་ནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་འང་མར་  
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་བསྤྲོམ། མིར་བསྤྲོམ་ཚུལ་ལ་མོས་སྤྲོམ་ཉན་ས་དང་སྤྲོ་སྤྱོད་དུ་མ་  
 རྩ་བྱུང་། རིགས་པས་བསྤྲོམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཉན་སར་བཤད་ཅིང་ཕན་ཡོན་མོས་སྤྲོམ་གྱིས་  
 རིགས་པས་བསྤྲོམ་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་སྤྲོལ་པར་བཤད་པས། རིགས་པས་བསྤྲོམ་པ་གཅི་ཆེ་  
 ཡང་གཉིས་ཀ་བསྤྲོམ། དེ་ནས་བར་མ་ནམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྤྲོམ། དེ་  
 ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་བའི་སྤྲོ་སྤྲེལ་པ་ན་དྲག་ནམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྤྲོམ། དེ་  
 དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོ་སྤྲེལ་པའི་ཆེ་སྤྲོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་

ཤེས་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ལ་རིམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །

གྲིས་པ། དེ་ན་དུ་གཞོ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལྟེ་ལས། དང་པོ་སྡོ་འཆི་འཕྲོ་པས་ངོ་མ་  
ཤེས་ཀྱང་དོར་ན་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྡོ་གི་འཕྲོ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཅན་མ་གཏོགས་  
པ་བདག་གི་མ་དེ་ན་ཅན་སྟག་བཟུལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་ན་མས་ཅིས་མེད་དུ་དོར་  
ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཁུང་བ་མེད་དེ། སྡོ་བ་མ་  
ལ་སྤངས་པ་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་བྱ་མཆོའི་ཁོངས་སུ་ཁུད་གྱུར་པ། ཁྲོང་གི་  
ནང་དུ་ཁྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྡང་བ་ཞིན་དུ། སྡོ་གི་འཕྲོ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་པོར་ནས།  
གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་པོར་མེད། ཅེས་མོ། གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཁྲེལ་  
མེད་མ་རབས་ན་མས་གྱིས་ཀྱང་མི་རིགས་ན་ལ་རབས་བྱལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ནི། དེས་  
ན་དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་ན་མས་ལ་འང་མི་རིགས་ན་བདག་གི་ཚུལ་  
དང་ག་ལ་མ་ཐུན་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ན་ལན་བསྐྱོར་བའི་ཁྱུང་བ་ཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་  
ལས། དུས་པ་བང་ན་བཅོལ་བ་ ཉེ་བྱིར་བྱེད་དགོས་པ་རང་གིས་ཅི་ཡང་མི་ལྟས་པས།  
མི་གང་གི་ལྟ་ཞོ་ མིའི་སེམས་ བྱམས་པའི་བྱགས་གྱིས་ བྱི་དེས་ གཟགས་ བེད་ འཐུངས་  
པ། ཁྲོ་དེ་ཉིད་མངལ་དུ་དང་སྡོས་དུས་དང་སྡོས་ནས་ཀྱང་དགའ་ཆོག་སྟེ། དལ་བ་མང་  
དུ་བཞེན་ཅིང་ བྱམས་ལ་བཞེན་པ་དེ་དག་འདིར། བྱི་དེས་ བེན་དུ་ ཏ་ཅིང་ཁྲེལ་མེད།  
མ་རབས་ཤིག་ན་འང་ སྡང་མི་རིགས་ན་ལ་རབས་བྱལ་སྤྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ སྡོང་བར་སུ་ཞིག་  
སྟོད་ ཁྲོ་དེ་ལྟེ་མཆན་ལོ་མ་ གང་གིས་ཁོང་ན་བྱི་འདི་ ཆོག་པོ་པའི་ སྐབས་རྟེན་ནས་གནས་  
བྱས་ པའི་མིང་ལ་དུ་སྡོ་ཚུལ་ཤེས་ བེད། སྡོ་དུས་མ་རང་གི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ མི་གང་གིས་བཅོ་  
བའི་སེམས་གྱིས་ ཁོང་གི་བྱི་དེ་ལ་གནོད་དོགས་པའི་སྡོད་ལམ་གཟབ་པའི་ རྩོད་དོགས་པའི་ ཐོན་  
དོར་བཅས་ པའི་བྱི་དེ་མི་གཅང་པའི་ཁོད་ནས་བྱི་འདི་ ལྟ་དུ་ཁྱུང་དུ་ ཐུངས་པ་འི་མོ། སེམས་

ཅི་ཡང་མ་གཤིས་གིང་ཉམ་ཐག་པས་ ཉོན་མོངས་གིང་ དེ་དག་རྒྱལ་བསྐྱེད་ པུ་མཁོན་དང་ ལྷུག་  
 གཞན་མེད་ པའི་མི་ཆེན་རྣམས་འཁོར་བ་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ འདིར་པོར་ནས། །རང་གཅིག་  
 བྱར་ཐར་པར་བརྩོན་པ་ འགྲོ་བ་མ་རབས་ཐ་གཤམ་ཞིག་ནའང་སུ་ཞིག་སྟོ། །སྒྲིམ་རིགས་  
 ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་  
 མ་རིག་ཐོངས་པས་བསམ་པ་ཀྱང་པའི་སྒྲོ་གྲིས་ཅན། །ཡ་དང་བྱར་ཀྱང་རྣམས་ཀྱིས་  
 བདག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱམས་པས་ཕན་བདགས་པ། །དེ་དག་བདང་ནས་གཅིག་པུ་  
 ཐར་བར་བྱེད་པ་བདག་གི་ཚུལ་མིན་ཞེས། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཁོན་མེད་  
 དེས་མཐར་བབྱེད་སྐད་སྟོན་ལམ་བདུག། ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཕན་ལན་ཟག་  
 བཅས་ཀྱིས་མི་རིགས་པས་མ་རིག་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ། འོན་ཕན་ལན་བྱེད་པ་  
 དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཅམ་ཞིག་  
 ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཉོན་  
 མོངས་པའི་གདོན་གྱི་བརྒྱམས་པའི་དབང་གིས་མས་ནས་མ་དྲག་པོ་བྱུང་བེན་པ་ལ། བ་  
 ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འབྲ་བར། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱག་བསྐྱེད་  
 བར་ཀྱང་པ་རྣམས་ལ་སྐར་ཡང་རྒྱག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཚོགས་བསྟེད་པ་དང་། བྱམས་པས་  
 ཕན་བདགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་  
 རྣམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་སྟིང་པོ་ལས། གཞན་ཡིང་སྟོན་ཆད་ སེམས་  
 ཅན་ལ་དྲིན་ལན་འདལ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་རྒྱར་བ་རྣམས་ ཉོན་མོངས་  
 པའི། །གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་དག་གིས་ནི། །རྣམས་པའི་རྩ་ལ་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་  
 པ་བཞིན། །འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བེན་པའི་ ཅད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་རྒྱག་  
 བྱས། །བརྩམས་བྱ་ནི་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས། །བདག་ལ་བྱམས་

དང་བསྟེན་བཀྱར་ཕན་པ་བྱས། །པའི་སེམས་ཅན་དེ་དགོ་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ་འི་  
ཚུལ། །མྱ་ངན་འདས་པ་ལས་གཞན་འོས་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ངེས། །ཅིས་སོ། །

བཞི་པ་བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་ངན་ཁིང་སྤྱད་ལ་གཞོ་བ་བསྟགས་འོས་རིགས་པས་རྩོན་ཕྱོད་ར་

སྒྲིའི་ནམ་ཐར་ནི། རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་ཁྱར་ལས། བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་ཁྱར་  
ཆེ་བ་དང་། བྱས་པ་བཟོ་བཞི་མཁས་པས་བསྟགས་པའི་གནས་སྤྱ་གསུངས་ཏེ། རྒྱའི་  
རྒྱལ་པོ་ར་སྒྲིའི་ཆོགས་བཅད་ལས། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། །ས་རྒྱམས་བདག་  
གི་ཁྱར་མིན་གྱི། བྱས་པ་མི་གཞོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན། །མི་  
གང་སེམས་ནི་མི་ཤོད་ཅིང་། བྱས་པ་གཞོ་དང་བྱས་པ་ཆོར། བྱས་པ་ཆུད་གཞོན་  
མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་མཁས་པས་རབ་དུ་བསྟགས། །ཞེས་སོ། །རྩེ་བ་གུད་དུ་བསྟོམ་  
ཚུལ་ནི། མདོར་བསྟར་ན་རང་གི་མ། དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྦྱོ་ཁིང་མིག་ལོང་  
བ་ལོང་བྲིད་མེད་པ་ཞིག་གོ་མ་པ་རེ་རེ་ནས་བདེག་འཆའ་ཁིང་གཡང་ཁ་འཛིགས་སུ་  
རུང་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་ནས་འགོ་ན། མ་དེས་ཀྱང་བྱ་དེ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ།  
བྱ་དེ་ལ་འང་མ་དེ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྟོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྟོལ་  
དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་  
གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དགྲགས་པས་ནི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྟོ།  
མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་རྩ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་  
ཀྱི་ལོང་འབྲིད་ནི་མེད། ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་  
བདེག་འཆའ། སྦྱར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁ་འགྲུམ་པ་མཐོང་  
ན་མ་དེ་ཡང་བྱ་ལ་རེ་དགོས་ལ། བྱ་ལ་འང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས་དེ་རྩར་བསམས་  
ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་གདོན་པའི་དྲིན་གཞོ་བུ་སྟེ། བསྟབ་བདུས་ལས། ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་སྤྱོད་གདི་མུག་ཐོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་  
བདེག་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞིན་རྟེན་དུ་སྤང་ངན་གྱི་གཞི། །འཁྱོད་བ་རྣམས་  
ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གྲོངས་པར་མཆོངས། །ཞེས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་གཞན་  
ལ་སྤྱོད་བཅའ་བར་མི་རིགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་སྡེ་མཐོང་ན་ངོ་མཆར་བར་བརྒྱང་ཞེས་  
གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་ཉམས་ཐག་པའི་ཚུལ་སྤར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞིན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་བྱེད་སྒོ།  
ལྷག་བསམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམས་སོགས་དགུ་ལས་དང་པོ། བྱམས་  
པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱེད་སྒོ་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ།  
གཉིས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་  
གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པའོ། །གསྐྱེས་པ་ཕན་ཡོན་ལ་  
སྤྱིར་དངོས་པོ་གིན་དུ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱུས་ལ་དུས་རྟག་དུ་མཆོང་བ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ནི།  
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་དཀྱིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་  
པ་རྣམས་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །སྤྲེལ་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་པས།  
བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གངས་དང་ཆར་མི་ཤོད། །ཅེས་དངོས་པོ་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བས་  
ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ་དུས་རྟག་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་  
ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་པ་ཞིང་འདིར་མཆོད་ན་ལྟར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ནི། འངས་  
དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཤར་གྱི་མཆོམས་ན་སངས་རྒྱུས་དབང་ཕྱག་  
ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན་དག་སྟོང་  
འགོག་པ་ལ་ཁྱེད་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ།  
དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཆངས་སྟོང་སྤྱད་པས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སོ་གོ་ལ་གདོགས་





གསུམ་འདི་ན། །ངན་སོང་རྒྱག་བསལ་གཤིན་ཆེའི་རྒྱག་བསལ་དང་། །དབུལ་བའི་  
 རྒྱག་བསལ་རྒྱག་བསལ་ཁི་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་སོ། །**འབྱུང་པ་བསྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་**  
**ལ་** བྱམས་པ་བསྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མངའ་བཤེས་ལ་བསྒྲིམ། དེ་ནས་  
 བར་མ་དང་དེ་ནས་དབྱ་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་  
 པ་བཞིན་དུ་བསྒྲིམ་སོ། །**དྲུག་པ་བསྒྲིམ་ཚུལ་དངོས་ལ།** བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ཇི་ལྟར་སེམས་  
 ཅན་རྒྱག་བསལ་བས་རྒྱག་བསལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྤིང་ཆེ་སྒྲེ་བ་ལྟར་  
 སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་སོངས་  
 ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་སྤྲད་འདོད་  
 ངང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟབས་པར་བྱའོ། །

**གྲིན་པ་** སྤིང་ཆེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་སྤིང་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤིང་ཆེ་དང་སེམས་  
 བསྐྱེད་གྲིན་པ་འདི་དོགས་གཅོད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དོགས་པ་གཅོད་པ་གསུམ་ལས།  
 དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ། སྤིང་ཆེའི་དམིགས་པ་ནི། རྒྱག་བསལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་  
 རིགས་པར་རྒྱག་བསལ་བའི་སེམས་ཅན་ལོ། །**གྲིན་པ་སྤིང་ཆེའི་** རྣམ་པ་ནི་རྒྱག་བསལ་  
 དེ་དག་དང་བལ་ན་སྒྲིམ་པ་དང་བལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་བལ་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་  
 པའོ། །**ཀྲུའླ་པ་**སྤིང་ཆེ་བསྒྲིམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་མངའ་བཤེས་དང་དེ་ནས་  
 བར་མ་དང་དེ་ནས་དབྱ་ལ་བསྒྲིམ་སྟེ་མངའ་བཤེས་དང་འབྲ་བར་དབྱ་ལ་འདར་སེམས་  
 སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པའི་ཆོ། རིམ་གྱིས་སྒྲོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདར་  
 བསྒྲིམ་སོ། །**འཁོལ་པ་**སྤིང་ཆེ་བསྒྲིམ་པའི་གོ་རིམ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོའི་དོན་དང་དེ་གནད་ཆེ་ཚུལ་  
 ཉམ་ དེ་ལྟར་བཏང་སྒྲིམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྤིང་ཆེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་སྒྲེ་ནས་རིམ་



པ་མི། བདེ་བ་མེད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསམས་ན་  
བུམས་པ་དང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་ཏུ་མང་པོ་སྒྲུབ་པུ་ཆེན་རིང་བར་བསམས་ན་ཤུགས་  
དག་ལ་བརྟན་པ་སྒྲུབ་སྐད་མས་དག་ཏུ་ཟད་ཅེས་ཆོས་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་བཤད་  
པ་ནམས་ལ་བསྒྲོམ་པ་དོར་ན་སྒྲོ་བས་མིན་ཏུ་ཆུང་ངོ་། །

གཉིས་པོ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་པ་འོགས་པ་གཅོད་པ་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་དམིགས་སྤྱད་གོ་  
དོགས་དགོས་ཚུལ་དང་། མྱོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་ས་མི་ཆོད་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མི་  
སྒྲུབ་ཆད་དང་། དེས་སེམས་བསྐྱེད་འདྲན་པས་སྒྲུབ་ཆད་མཆུངས་པར་བརྟན་པ་བཞི། དང་པོ་  
ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལུགས་དང་  
སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་པར་འགྲོ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེ་ནས། སོ་  
སོར་དོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་སྤྱིར་མཐར་སྒྲུབ་པའི་མྱོང་བ་དགོས་  
ཀྱི། གཉིས་པ་ནི། གོ་བས་ལེགས་པར་དམིགས་མ་སྤྱད་པར་ཐུར་ཚུགས་རེ་ལ་འབད་  
པའི་མྱོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་བྱིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་འང་  
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བུམས་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མི་  
ཆད་ནི། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་  
དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་ནམ་  
པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་པར་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་མཆུངས་པར་འཇུག་པར་  
འགྱུར་བ་རོང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་མཆུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་  
བ་ཞེས་པ་ནམ་གྱངས་ཡིན་པས། དོན་ལ་ཆེར་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་རམ་རམ་ཤུགས་གིས་སྒྲོའོ། །དེའི་  
ཆོད་རྒྱུགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་ཏེ་ཆོད་པོའི་མིང་འཛོལ་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་ཆུང་དུ་སྤྱིར་དུ་ཆེས་  
སྤྱག་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་མིན་ཏེ་ཅམ་སྒྲུབ་དེ་ཅམ་པའི་སྒྲོའི་ཆོད་

ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོའི་  
མཆན་ཉིད་ཆང་བར་གསུངས་སོ། །འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཀྱང་རིག་  
པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དེས་སྐྱེས་པ་བྱེད་འདྲེན་པ་སྐྱེས་ཆད་མཆུངས་པར་བཞུན་པ་ནི། ཡང་  
ལུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་  
ཅན་མ་ལུས་པ་བྱང་བར་དམ་བཅས་ནས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་  
ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བྱེད་མེད་གོས་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་  
སྒྲོན་སྐྱེས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལྟར་བཞད་པའི་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དགོས་པར་གསུངས་  
ཏི། འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བྱེད་པའི་ཆད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པ་བྱང་བར་དུ་དོགས་པ་གཅིད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེད་སྐྱེས་མ་ཐག་  
པ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ནས་སྐྱེས་པ་བྱེད་གདམས་པའི་མཐེལ་  
དུ་སྦྱང་བ་སོགས་བདུན་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་པ་བྱེད་མ་ཐག་ནས་དགོས་པ་ནི། འདི་ཡང་ལམ་  
མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐྱེས་པ་བྱེད་མིན་གྱི། ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱེས་པ་བྱེད་པ་ལ་  
དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཐེག་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་།  
འདུན་བཟན་བྱད་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྐྱེས་པ་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། །ཀྱན་  
ཏུ་རྩོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། སྐྱེས་པ་བྱེད་བྱང་བར་གསུམ་ལྟན་དེ་བྱང་སྐྱེས་པ་བྱང་སྐྱེད་  
གསུམ་གྱི་འགོ་རྩམ་པའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་  
གངས་མེད་གསུམ་གྱི་འགོ་རྩམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེས་པ་དཔའ་ལའང་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་  
ཞིག་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་བྱེད་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་མངོན་པོའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་  
ནས་དེ་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་སྦྱང་བ་ནི། དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ཙམ་ནའང་  
མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་དོན་དུ་

བདག་གིས་དགེ་བ་འདི་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཆེས་ཆེར་འབྱུང་ནས་  
 མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པོ་སྒྲིམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
 སེམས་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་མི་སྦྱོང་བར་གཞན་ཞིག་ནས་འཆོལ་ཞིང་  
 འབད་པས་ས་མང་པོ་ཞིག་བཅད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྤང་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་  
 གནད་ཤེས་པས་བསྟན་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྤང་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲས་དམ་པ་ནམས་  
 ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བར་གཞུང་དུ་མ་ལས་  
 འབྱུང་ན་གོ་བ་ཅམ་ལས་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་རོ། །གསྒྲིམ་པ་སྤོང་  
 ཉིད་སོགས་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་ལམ་གཞན་བསྒྲིམ་དུ་མི་  
 རུང་ཟེར་བ་མིན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་པའི་སྒྲིར་ལའང་གདམས་པའི་མཐིལ་  
 དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲིན་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་  
 མ་སྒྲིམ་གོང་དུ་འང་འདུག་སྒྲིམ་འདོན་ཆུལ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ནི། སྒྲིར་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་  
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཙོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་བར་བྱ་  
 བ་ནམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བཟན་ན་སྒྲིན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འདུག་  
 པའི་སྒྲིམ་པ་ཆོག་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའང་ཡོད་དེ། སྦྱོང་  
 འདུག་དུ། སྒྲིན་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་སེམས་བཟུང་བ་བཤད། ཉན་དེའི་རྒྱལ་སྤྲ་བསྐྱབ་  
 བྱ་བྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ལུགས་ནམས་རྒྱས་  
 པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཁ་ཅིག་ཆུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་རིས་འགའ་  
 ཞིག་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལ་སྒྲིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཙོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་  
 ཐོན་པ་དགོས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །རྒྱ་པ་དེ་ལའང་སྒྲིམ་ང་པོ་སྤྱང་དགོས་པས་འོལ་བྱི་བྱུན་  
 འགོར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་ཅམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆུལ་ནི། འོན་

ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོར་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འད་སྒོར་དུ་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པར་  
 རྒྱང་ཆེ། ཡན་ཡོན་སེམས་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོས་རྒྱུད་སྦྱོར་  
 བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་འདོད་བསྐྱེད་པའོ། །དུག་པ་རེས་  
 ར་སྒོར་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འགྲོ་ལུགས་མིང་ཙམ་སྒྲུང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་མིང་ནས་ས་ལམ་  
 བསྐྱོད་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་འདིར་མི་སྒྲུང་བས་འཆོལ་དགོས་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ལམ་བསྐྱོད་པ་  
 ལ་སྒོར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱབས་ནས་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་  
 རྒྱང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་གོང་  
 རས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་མིང་ནས་ལམ་བསྐྱོད་དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་  
 རོ་རྩེ། རྩེ་དུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱོད་པས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་དུ་སེམས་ཤིང་རྩེ་ཆེན་  
 པོའི་གཞུང་བཞིན་བྱ་ཚུལ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་ལས་བཤད་པ་ནི། འདི་ནི་རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱི་བསྐྱོད་  
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་ལ་རྩེ་དུ་སྒྱེན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་  
 པ་ཉིར་གཉིས། མི་རྒྱུད་པ་བརྒྱུད་ཅུ་དང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་དང་པར་སྒྱེན་བརྒྱུད་སྒོར་ཉིད་  
 ཉི་ཤུར་སྒྲུར་ནས་བཤད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་ཤིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་  
 ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟག་བསམ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེའི་རྟོགས་གཅོད་དང་།  
 ལམ་གཞན་བསྐྱོམ་དུས་དང་། རྒྱན་དུ་སྒྲོམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་  
 དང་ཉིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པའི་མཐར་ཀྱི་མ་བདག་ལ་སྟག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཙན་  
 འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་སོངས་པ་དང་སྟག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ན་འདི་དག་རྩེ་ལྟར་  
 བདེ་བ་དང་སྤང་པ་དང་སྟག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་སྒྲོལ་  
 བའི་ཁྱར་འབྱེར་པ་ལ་ཐན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒོ་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་བློན་

ལན་གཞོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་འདིར་བརྟན་པའི་བདེ་བ་དང་  
 ཡོད་ན་དང་རྒྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་སྤྲེལ་བའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེས་མི་ཆོག་གི་སེམས་ཅན་  
 ལ་བདག་གིས་ཐན་བདེ་བསྐྱེད་པོ་སྤྲེལ་བའི་བསམ་པ་འདྲེན་ལྷན་པའི་བྱམས་པ་དང་  
 སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསྲོམ་པ་ལམ་གཞན་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་རྒྱག་  
 བསམ་རྣམས་སྤྲེལ་དུས་ཀྱི་དོགས་གཏོང་ནི། དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ཅམ་ལ་མིན་གྱི་ཐུན་  
 རྗེས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་ཅན་དུ་བསྐྱངས་  
 ན་པོག་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེལ་རིམ་བར་པ་ལས། སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདུག་  
 ཀྱང་རྩལ་སྤྱིང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་རྩལ་སྤྱིང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་བསྤྲེལ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིང་རྗེ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་དམིགས་  
 རྣམ་གང་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲེ། །རྒྱུ་པ་རྒྱན་དུ་སྤྲེལ་པ་ནི། སྤྱིང་དཔོན་ཆེན་པོ་  
 ཅན་གྱི་མིས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། ཉོམ་མོངས་ཁ་བའི་  
 ཁུ་བས་བརྟན་བསྤོས་པ། །རོ་ཞིས་དངོས་པོར་བཀྱི་བར་མི་ལྷས་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་  
 ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་རོ་ཤིན་དུ་ཁ་བའི་ཉིག་ཏའི་སྤྱིང་པོ་ཆེན་པོ་རྩ་བུ་  
 ཞིག་ལ་བྱར་ཁུ་རྩ་བུའི་ཐིགས་པ་རེ་རེ་ཅམ་རྒྱགས་པས་མངར་པོར་བྱ་མི་ལྷས་པ་རྩར་  
 ཉོན་མོངས་པའི་རོ་ཁ་བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྤོས་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་བྱམས་པ་འམ་  
 སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྤོས་པ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་རེས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་པར་  
 གསུངས་པ་རྩར་ཡིན་པས་རྒྱན་ཅན་དུ་སྤྱིང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་འདྲན་གྱིས་སེམས་འཕྱེད་པར་རྒྱལ། བྱིང་  
 རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིང་བོན། རྩར་བཤད་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་  
 དོན་ལ་བྱང་རྒྱལ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་མོད།



འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་སྤར་སྒྲུབས་འགྲོའི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུག་སྤང་  
 ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་འཕེལ་  
 བྱ། དེ་ནས་དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་  
 རྟེན་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རང་གི་དོན་ལའང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་མེད་  
 དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་  
 ལུང་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མང་ཡང་རྟེན་རྗེས་ནོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་  
 བྱུང་པར་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་རྒྱལ་བར་སྒྲོམ་རིམ་དང་  
 པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་བཟུང་  
 བ་ལྷ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ་སྒྲོམ་རིམ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། འཁལ་ལན་  
 མ་སྒྲོས་པ་བཤད་ཟིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་བྱངས་པའི་མངོན་  
 རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་སྤང་  
 པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་  
 འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ངེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།  
 བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་  
 ལ་སྤངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་ཆོས་བཤེས་ཆོགས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་  
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་ལ་ལས་འཇུག་སེམས་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ལ་འདོད་པ་སོགས་མི་མཐུན་  
 པ་མང་དུ་སྤང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའམ་སངས་  
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲོན་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་  
 རུང་མི་སྒྲོབ་ཀྱང་རུང་ངེ་སྤྱིད་དུ་སྒྲོམ་པ་མ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཡིན་  
 ལ། སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ན། སྒྲོམ་

རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་  
 ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྒྲིམ་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་  
 སྒྲིམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཆོག་ས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་  
 པའི་བྱིར་རོ། །འདྲེན་སྒྲིམ་འདུག་གི་བྱུང་པར་འདུག་སྒྲིམ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་མཛད་དོ། །གསྒྲིམ་  
 པ་ལ་འདི་ལ་བཀལ་ལན་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་། གསེར་མེད་དུ་བོག་ཟེན་པས་ མ་སྒྲིམ་སོ། །

གཉིས་པ་ཞིབ་སྒྲུབ་གཞུང་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲུང་བ་ལ། བོད་ག་གཞན་བརྗེས་མ་བརྗེས་  
 ྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་། དེ་མོས་ས་ན་སྟེང་རྒྱས་པ་དང་། གོམས་ཚུལ་གསུམ་  
 ལས། རྒྱ་པོ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་  
 པ་ལ་བཞི་ལོས། དང་པོ་དོན་གཉིས་སྒྲུར་དུ་སྒྲུབ་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་རིགས་པ་ནི། སྟོང་འདུག་  
 ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། སྒྲུར་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་  
 དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྟུང་པར་བྱ། །ཚུལ་འདི་ཉན་རང་ལ་  
 སོགས་པའི་སྒྲོར་མི་གོང་བས་གསང་བའི་དམ་པ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཞེས་དང་། །གཉིས་པ་བདག་  
 གཞན་བརྗེས་མ་བརྗེས་ྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་བདེ་བའི་སྟོང་པ། དེ་ཀུན་  
 གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། འཛིག་ཉེན་སྒྱག་བསྐལ་འི་སྟོང་པ། དེ་ཀུན་བདག་  
 བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །གསུམ་པ་ཕན་ཉེས་དཔེས་བཤད་པ་ནི། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་  
 ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱལ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་  
 གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་སྟོས། །པོ་ཞི་པ་དེས་ན་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་འབྱུང་  
 དགའ་བ་ནི། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྒྱག་བསྐལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་པར་མ་བྱས་ན།  
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བའོ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་  
 པ་སྟུང་། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྟུང་པ་ཀུན་གྱི་སྟོང་དང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་

པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ། བདག་གཞན་བཛེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་ལ་  
 དངོས་དང་། དེའི་དོགས་གཅོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་ར་རང་གི་དགུ་ཕྱེད་པ་མིང་ཐོས་  
 ནའང་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན་དེ་མེད་ན་མི་དགའ་  
 བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། རྩོ་གོམས་པའི་རྩེས་སུ་ཕྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་  
 གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་བརྩམས་པའང་གོམས་ནས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཀའ་ལས་  
 ཕྱིར་ལྟོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཛིགས་  
 པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་  
 དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་མོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོགས་གཅོད་ནི།  
 གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་སྒྲོ་འབྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་  
 དུ་རུང་སྟུང་ན། ལུས་འདི་ཡང་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་གཞན་གྱི་ལུས་  
 ཀྱི་ཆ་གས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་  
 གཞན་ལུས་ལའང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་  
 ཉིད་ལས། དེ་བས་རྩེ་ལྟར་གཞན་དག་གི་ །ཁྲ་བ་ཁྲག་གི་བྱགས་པ་ལ། །ཁྱིད་ཀྱིས་  
 ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་པར་གྱིས། །ཅེས་མོ། །

གསུམ་པ་གོམས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་  
 བསམས་པས་ནི་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱགས་སྐྱེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་  
 ན་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་ཡང་མཐོང་བ་དེས། བདག་གཞན་བཛེ་བའི་ཚུལ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་  
 པ་ ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བཛེ་བའི་སྒྲོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེའི་གོགས་སེལ་བ་དང་། རྩོ་  
 ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ་ལས། །དྲིང་པོ་ནི། བདག་གཞན་བཛེ་ཞེས་པ་དང་བདག་གཞན་

དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་དུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྤྱི་ཤུ་དང་དེའི་  
 མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ངའི་འོ་སྤྱི་ཤུ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་མིན་གྱི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་  
 པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་གཉིས་གོ་ས་བཟེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་  
 པར་འཛིན་ཅིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་  
 བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟེ་བར་གསུངས་པ་འང་བདག་གཅེས་  
 འཛིན་ལ་དགའ་བསྐྱེས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་གཞན་  
 གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱེས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡལ་བར་འདོར་བ་  
 བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བུར་  
 གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་དོན་དུ་འབྲུག་པའོ། །**གཉིས་པ།** སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ན་  
 གོགས་ནི་གཉིས་ཏེ། **དངཱ་པོ་ལ་དངོས་དང་།** དེའི་ཁུངས་གཉིས་ལས། **དངཱ་པོ་ནི།** རང་  
 གཞན་གཉིས་སོ་སོར་རིས་སུ་འཛིན་པའི་གོགས་བསལ་བ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་  
 གི་ཉེན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སྤྱི་སེར་ལྟར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྲུབ་པར་  
 འཛིན་ཅིང་དེ་ནས་དེ་ལ་བཟེན་པའི་བདེ་སྤྱུག་ལའང་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་  
 བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྤྱི་ཤུ་ལ་ལ་བར་འདོར་བས་དེའི་  
 གཉེན་པོར་ནི་བདག་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ་ཡན་  
 རྒྱུན་བརྟོས་ནས་བདག་ལའང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོལ་གཞན་ལའང་བདག་གི་སྒྲོ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་  
 ཏེ་པ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་པ་རི་ལ་འདི་དོས་ནས་པ་རིའི་སྒྲོ་སྒྲོལ་དང་པ་རིར་  
 ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་སྒྲོ་སྒྲོལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཤུ་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་བརྟོས་ཀྱང་སྤྱི་ཤུ་  
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོལ་ཁ་དོག་གཞན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོལ་བ་དང་མི་འབྲའོ། །**གཉིས་པ་ཁུངས་ནི།** དེ་ལྟར་  
 ཡང་། བསྐྱབ་བདུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་



ལ་འཛིག་དགོས་པས་བདག་དང་གཞན་བརྩོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་  
 འཛིག་གྲུབ་པ་མེད་དོ། ། རྩི་པ་གོམས་པའི་དབང་ཡིན་པས་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཡང་སྒྲེ་བར་  
 ལྷུ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་  
 གི་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་འང་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་  
 དེའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འང་མི་བཟོད་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གོས་ལ་དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྩི་བའི་གཤམ་བསལ་ནས་བརྩོས་པའི་ཚུལ་  
 དངོས་ལྷི་བརྩུ་གསུམ་ལས། དང་པོ། བདག་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་  
 བསམ་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བ་འདིས་འཁོར་  
 བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་  
 པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་གི་དོན་གཅོལ་བར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་  
 པས་བསྐལ་པ་བགྱང་ལས་འདས་པ་སོང་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་  
 གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་  
 དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་དུ་སྤྲ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་  
 རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ་དེ་  
 ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། ། གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་  
 ལ་དབྱར་བརྩོས་ཏེ་སྒྲེ་བར་མི་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དབྱའི་མཆོག་  
 བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་  
 མ་སྒྲེས་པ་མི་སྒྲེ་བ་དང་སྒྲེས་པ་རྒྱུན་མཐུད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྒྲམ་པའི་རེས་པ་བརྟན་  
 པར་བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འདི་ཡིས་  
 བརྒྱ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ཡིད་ཁྱོད་རང་

དོན་བྱེད་འདོད་པས། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་འདས་གུར་ཀྱང་། ཁང་བ་ཆེན་པོ་  
 དེ་ལྟ་བུས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས། ཁེས་དང་། གལ་ཏེ་  
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱུས་སུ། ལམ་འདི་བྱས་པར་གུར་ན་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཐུག་སུམ་བདེ་  
 མེན་པ། གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། ཅེས་སོ། །**གསྲོམ་པ་དག་ཅེ་**  
**སོགས་རང་དོན་དུ་དམིགས་པ་དགག་པ་ནི།** དེ་ལྟར་རང་གི་ཁ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་མི་སྦྱོར་  
 བར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅེ་རྒྱུ་མཚས་བཏོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་  
 གཏོང་བའི་སྒོ་ཡང་ཡང་སྦྱང་བ་དང་གང་ལ་བཏང་བ་དེའི་དོན་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་  
 མོག་པར་བསྐྱབ་པ་མི་རིགས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་དུ་དམིགས་  
 པའི་སྒོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། **སྤྱོད་འཇུག་ལས།** རང་གི་སེམས་ལ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་  
 དག་ཅེ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་བྱེད་པས་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱང་བདག་གིས་གཞན་ལ་བྱེད་  
 པས་ད་ནི་བདག་མི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་དབང་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་། བདག་  
 ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གུར་པ་ཡིན་ཅེས། ཡིད་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་པར་  
 ཤེས་པར་གྱིས་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་པར། ཁྱེད་ཆོད་ནི་  
 ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མི་བསམ། ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་དབང་པོའི་མིག་ལ་སོགས་པ་  
 ཡིས། རང་གི་དོན་བསྐྱབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་  
 གང་ལ་བཏང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས།  
**སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་སྦྱོབ་པའམ་གཞིད་པ་བྱ་མི་རིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟེས།** ཁེས་  
 སོ། ། བཞི་པ་ལུས་སོགས་རང་དོན་དུ་སྤྱད་ན་ཐོག་མེད་ནས་དེས་ཉེས་ཚུལ་བསམ་པས་དགག་  
 པ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་  
 པའམ་ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞིད་པའི་སྤྱན་བྱེད་པར་སྦྱང་ན་འདིས་སྦྱར་

ཡང་མཐའ་མེད་པའི་གཞི་དཔེ་ལ་སྦྱར། ད་དུང་ཡང་ཕན་པ་ལྡར་བཅས་པ་ལ་འབྲུལ་  
 ཅས་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་དོ་སྒྲིམ་ནས་དགག་  
 པར་བྱ་རྟེ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཅེས་འཛིན་བྱིད་ཀྱིས་ཁོ་པོ་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་། ཁྱོད་  
 ཀྱིས་དུས་དོ་བྱིད་དམྱེར་མ་གཤམ་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞན་ཡིན་ཏེ། འངས་དོ་ནི་གདོན་དོས་ཟེན་  
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ལ་གཞི་དཔེ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཡིན་པར་ མཐོང་བས་བྱིད་དགང་དུ་འགྲོ། ཡོང་  
 བྱིས་པས་མི་ཐར་བས། བྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གང་བྱས་ཆོག་སྒྲིམ་པའི་ དྲེགས་པ་འཛིང་བྱལ་  
 ཀྱན་གཞིམ་པོར་བྱ་ཡོ། བྱིད་ཀྱིས་ ད་དུང་བདག་ལ་སྤོར་ལྡར་ རང་གི་དོན། ལོ་ཆགས་  
 པ་ ཡོད་སྒྲིམ་དུ་ སེམས་པ་དེ་དོར་ཞིག འདོན་བདག་ཐར་དང་མི་འདྲ་བས་ བདག་གིས་  
 སེམས་ཅན་ གཞན་ལ་ཡིད་བྱིད་རྒྱུ་ཡང་། བཅོངས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས། བྱིད་སྤྱོད་  
 བར་དོ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་ མ་སེམས་པོར་ ཞོ་གསུལ་དོ། ཁྱེད་པོན་ལ་བྲལ་འབྲལ་བ་ལྡར་  
 ཀྱིས་ཤིག་བདག་གི་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་ལ་བསྤོས་པ་ལས་གཞན་ གལ་ཏེ་བག་མེད་པོ་  
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ བྱུར་ནས་ཡིད་བྱིད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་  
 བྱིན་ན། ཡིད་བྱིད་ཀྱིས་ཤོད་གཞན་པར་བཟུང་ནས་ ཁོ་པོ་དཔུལ་བའོ། ལྟར་མ་  
 རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ཤེས། སྤོར་ཡང་ དེ་ལྡར་ཡིད་བྱིད་ཀྱི་རེ་ལྡན་ཞིག ཁྱོད་ལུན་རིང་ཞིག་  
 ཁོ་པོ་དཔུལ་ལྟར་རྣམས་ལ་ བྱིན་པས་ལུན་རིང་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་བྱུར་ལ། དེ་ནི་སྤོར་བདག་  
 ལ་གཞི་དཔེ་བསྐྱེད་པའི་ ཁོན་རྣམས་དུན་པར་ བྱས་ཏེ། སྤོར་ལྡར་ཡིད་བྱིད་ཀྱིས་རང་  
 དོན་འཕེལ་ཞིག་ སེམས་པ་དེ་ཤོད་གཞིག་ གཞིམ་པོར་བྱ་ཡོ། ཞེས་སོ། །

སྤོར་གཞན་གཅེས་འཛིན་རྒྱུ་སྤྱོད་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་  
 པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤོར་ཐག་པའི་སྤོར་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ལ་ལ་  
 བར་འདོར་པའི་སྤོར་སྤྱོད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལུན་མཐུད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང་།



གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་སྤྱག་པ་དང་ཡིད་དྲུང་པ་ཅི་སྤྱི་ལྟོ་ནས་སྤར་རང་ལ་གཅེས་  
པར་འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་  
ཚམས་བདག་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ། ཁྱིམ་སོ། །དྲྀག་པ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སེམས་  
ཅན་ལ་སངས་རྒྱུས་ལྟར་ཁིང་མཆོག་དུ་སེམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་  
པ་སྤྱི་བའི་རྒྱར་ནི་དེའི་དྲིན་དྲན་པའམ་དེས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཐོང་བ་དགོས་  
ལ་དེ་ཡང་ས་བོན་གྱང་པོ་བདུབ་པ་ལས་སྟོན་ཐོག་མང་ཁིང་བཟང་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་  
ན་ཁིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྤྱུས་སུ་འཛིན་པ་སྤྱི་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ལས་  
ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བདུབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་  
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྤྱི་བས་དེ་  
དག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་འབྲུག་ལས། རྒྱ་སེམས་ཅན་ཚམས་ལ་དམིགས་ནས་  
བྱམས་སྤོང་ཆེ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་དང་བྱུལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་དང་པ་དང་  
མཆོང་བ་སོགས་གཏིས་ཀ་ལས། །འདྲིས་བྱ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདྲ་  
བ་ལ། །རྒྱ་དེས་བྱུལ་བ་ལ་གུས་ཤིང་ཞེས་བྱེད་པ་ཤི་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ། །རྒྱ་དེས་  
སེམས་ཅན་ལ་ ཡོང་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པར་འཛིན་པ་མིན་ པའམ་མི་འཛིན་པ་འདི་ཅི་ཡི་  
ཚུལ། །དེ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཞེས་སོ། །འདྲིན་པ་སངས་རྒྱུས་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་  
གྱི་འབྲས་བུ་བསམ་པ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་བཅད་ན་ངན་འགྲོགས་ལཱ་དུ་འབྱིད་  
ཅིང་སྟོག་གཅོད་པ་ཐར་བར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་ཆེ་ཡིང་བ་དང་དེ་ལ་མ་  
བྱིན་པར་བྱངས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱིན་པ་དང་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པ་དང་བྱམས་པ་དང་  
སྤོང་ཆེ་བ་སྒྲིམས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འབྱིད་པ་སོགས་དང་ཁྱད་པར་  
དུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་ཚམས་བསྐྱུབ་

པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་རག་ལས་གིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་པ་སོགས་  
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་གསུངས་  
 པ་སྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་པན་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་  
 ལ་ཕན་བདགས་པ་ལས་རྒྱ་ར་བ་མེད་ཆུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་  
 རྟེན་འདི་ནིས་འབྲས་བུ་བདེ་འགོ་དྲིལ་དཔེ་འགྲོ་ཡི། །རྟེན་ལ། འདོད་པ་སྤྲེལ་ཡིང་དུ་འོང་  
 བ་དང་མི་འདོད་པ་སྤྲེལ་ཡིང་དུ་མི་འོང་བ་འབྲས་བུ་རྒྱུད་པ་དེ། །རྒྱུ་སེམས་ཅན་རྣམས་  
 ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་། །གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་མདོར་  
 བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་  
 བཤད་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ངས་  
 ལེགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཤོ་འཕང་མ་ནི་མེད་པ་ཡང་རྟེན་པ་སྤྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན།  
 །གནིས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་རྩ་དང་མི་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་དྲིལ་བདེ་བ་གང་། །ཡིན་  
 པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྩ་ཆེན་པོ་ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་དྲག་པོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་  
 རྒྱུད་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ས་བརྟེན་པ་སྤྲེལ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐན་སེམས་  
 ཅན་ལ་ཕན་པ་ཡན་ཆེད་ཅམ་ཞིག་གིས། །བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་མ་བྱངས་པ་སྤྲེལ་  
 བརྒྱད་པ་ནི་འགོ་བོའམ་མེད་པ་གསུམ་པོ་འདིར། །འགའ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་  
 པ་འདི་ལ་དེ་མཆར་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་མེད་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་  
 རྟུག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་བཤད་ནི་སྦྱར་འཁོར་བ་འདིར་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་  
 དྲིལ་དུང་འགོ་དྲིལ་ཡི་དུགས་སུ། །སྤྲེལ་པའི་རྟེན་ལ་བཙོབ་ཐེག་སོགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་མི་  
 འདྲ་བ་རྣམས་པ་དུ་མའི་དངོས། །པེད་རྒྱུས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་གང་།  
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བསྐུལ་བ་ལས་བྱུང་། །པོ་ག་སྟག་ཡིན་

བྱེ་བྲག་རྩ་ཡི་རྟགས་ལ་ བྱེས་སྒྲོམ་ རྟེན་འབྲེན་དང་དབྱེ་ལ་བ་ལ་ སན་རྩུན་བདེག་པ་དང་། །མྱོ་ཆོས་  
 གྱིས་གཞིར་བ་ཡིས་ནི་ བྱོན་དཔ་སོགས་ཀྱི་ རྟུག་བསྐྱེལ་ ཞིང་པའི་པོའི་སྐབས་མེད་པ། ཉིད་  
 ཐིངས་ཀྱིས། །བརྒྱུག་པར་དགའ་ཞིང་ འདི་ཙམ་ནས་ཟད་ཅེས་པའི་ཆོད་འཛིན་དགའ་བས་ ཟད་  
 པོ་མེད་པོ་དེ་ དགོ། །རྩུ་སེམས་ཅན་ ལོ་གནོད་ པོ་བསྐྱེལ་ པའི་འབྲས་བུ་ ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །དགྲི་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསྐྱེད་གསུམ་སྤྲོན་ཆོགས་སྤྱད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཆེད་ཆེར་  
 མ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི་སེམས་ཅན་  
 གྱི་དོན་ཆེད་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་  
 པ་བརྟེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚུལ་དེ་བསམས་  
 ལས་རང་གི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།  
 རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ ལྷིལ་ལ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པས་འབྲུག་པར་མཛུངས་  
 པས་ ཆགས་ པ་སྟེ་རྟུག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོར་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ བལ་བ། །དྲག་  
 པའིན་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ། །དྲོས་ཏེ་རྩུ་མཆན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ སེམས་ཅན་  
 ལ་ཆགས་ པ་སྟེ་སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བལ་བས། །འབྲས་བུ་བྱུང་རྒྱུ་དམན་པ་ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཙམ་ ཐོབ་ པོ་མིན་ནམ། །སྟེ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་རྩལ་སྤྱུ་ སེམས་  
 ཅན་ཡོངས་སྤྱུ་མ་དོར་བ་ རིག་ཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ས། །འཁྲུག་རྩལ་སྤྱུ་རྩོགས་  
 པོའི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་ པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་མཛོད་བསྟུན་སྤར་བཤད་པ་ ལྟར་  
 རྩུ་སེམས་ཅན་ལ་ སན་ པོ་ དང་མི་སན་པའི། །རྩུ་ལས་ འབྲས་བུ་ མྱོ་ཆོག་དམན་ འབྱུང་བར་  
 ཐིག་བཅད་པ་ན། །བྱུང་སེམས་ དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། །གི་ཞན་དོན་མི་བསྐྱེལ་  
 པར་རང་དོན་ འབའ་ཞིག་ལ་ ཆགས་ཤིང་རྩེ་ཆུང་གནས། །དེ་གི་ནས་མི་རིགས་ ཞེས་སོ། །

བརྩུ་པོ་དེ་དག་གི་ཅུ་པ་སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྤྱུ་ཤེས་ནས་དེ་བསྟོམ་པ་རྩལ་སྤྱུས་

ནམས་ཀྱིས་རྒྱུར་ལེན་ཚུ་ལ་ནི། དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞི་ལ་བ་དང་འབྲས་  
 བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྩ་བ་ནི་  
 མྱོང་རྗེར་གཟིགས་ནས་ཀྱལ་སྤྱོད་ནམས་དེ་བསྒྲོམ་པ་རྒྱུར་ལེན་ལ་ཆེས་གོམས་པས་  
 དེ་དག་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྐབས་ཆེན་པོའི་སྨྱོད་པ་ལ་རང་  
 དབང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མྱོང་རྗེར་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན་  
 གྱི་ །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བ། །འོད་ལས་གཞན་དོན་ལ་གཅིག་  
 ཏུ་གཞི་ལ་བ་དང་འབྲས་ །བྱང་ཆུབ་མེད་པའི་ །བྱང་ཆུབ་ནི། །ཅི་པ་མྱོང་རྗེར་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་  
 བར་ཤེས་ནས་ཀྱལ་བའི་སྤྱོད་ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ །མྱོང་རྗེར་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོམ་པ་ །རྒྱུར་  
 ལེན་པར་བྱེད་ །ཞུང་ཆག་གང་ཞིག་ །ཆེས་གོམས་པས་ །མྱོང་རྗེར་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་  
 ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་བ་ནི་ནི། །དོང་པོར་གང་ཆག་གཞན་གྱི་ །ལུས་འཛིན་དང་ཐུག་ཏུ་  
 བས་ །ཐུག་པས་ །མཐོང་བ་ཅན་གྱིས་ །སྒྲུབ་ནས་བྱེད་ །ཅིང་དེངས་པར་གྱུར་པ་ །ནམས། །ཏུང་  
 བའི་སྒྲོ་བོ་མས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ལྟེན་རང་ཉིད་ །བསམ་གཏན་གྱི་ །བདེ་བ་ །ཐོབ་པ་ །དོར་ནས་  
 །ཀྱང་། །གཞན་དོན་ཏུ་ །མནར་མེད་པ་ །འི་དཔྱེལ་བ་ར་ཡང་འཇུག་ །ཅིང་པས་པའི་བར་ཏུ་  
 །གནས་པར་བྱེད། །ཅིང་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་མེགས་དངོས་སུ་སྒྱུར་པ་གཏོང་ནས་པ་འབྱུང་བ་དེ་  
 །རྒྱུ་འདི་ནི་ །ཆེས་ །ངོ་མཆར་ །ཞིང་ །འདི་ །མཐོང་པས་ །བསྐྱེད་ །པར་ །འོས་ །ལ། །འདི་ནི་  
 །སྒྲོ་བོ་ །དམ་པའི་ །ཆུལ་ །ལུགས་ །གཞན་ལས་ཆེས་ །མཆོག་ །ཏུ་ །ཀྱུར་ །པའོ། །ཅེས་སོ། །

པུ་གཅིག་པ་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་ཆུལ་དུན་པས་སྒྲོམ་ཆུལ་ནི། དེ་ནི་ཆུལ་དེ་དག་  
 ལ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་པོའི་ཞལ་  
 ནས། །བསམ་པ་དང་མྱོང་རྗེར་སྨོང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པོད་ཀྱིས་ཤེས་  
 པ་གསུང་། །འོན་ཅི་ཚུགས་བྱེད་ །རྒྱལ་པ་ །ན་དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་བྱེད་

པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། གསུང་འདིའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔལ་འོང་ཐངས་མེད་ཅིང་། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱོང་དོན་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུར་ཀུན་གསུ་སྦྱངས་པས་མི་ཡོང་  
 བས་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཡིང་། བྱད་པར་དེ་ཡི་ཙུ་བ་སྟེང་རྒྱུ་འདོད། །ཅེས་  
 པ་ཆུར་བྱམས་སྟེང་རྒྱ་གསུ་དམ་གྱི་མ་ཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་སྟེ། སེམས་དབྱེད་པ་ནི་  
 གཞན་དོན་སྦྱེར། །ཡང་དག་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁུ་བཤད་སྟེང་  
 མོ་ཀུན་ལས། དེས་ན་འདོད་དོ། །གང་ན་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །གང་གི་དོན་དུ་ན་གཞན་  
 གྱི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་དོན་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་  
 འབྱུང་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ནི་གོ་རིམ་ཐོག་སྦྱེ་དགོས་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །  
 ཞེས་པ་དང་། གཞན་དོན་འདོད་པ་སེམས་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་  
 མ་ཁས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་སེམས་དབྱེད་ཀྱི་ཁྲོགས་སུ་བསྐྱར་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རོ་པོ་ལ་  
 མ་ཁས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དང་པོར་གཞན་དོན་སྦྱར་ཞེས་པས་དོན་གྱིས་འཕངས་  
 པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོང་བས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པས་དོན་གྱིས་འཕངས་  
 པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོང་བས། ཞེས་སེམས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་གནས་  
 མོ་སྐམ་དུ་ཁོ་པོ་སེམས་སོ། །འདིའི་དོན་སྦྱར་སེམས་དབྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་  
 ཆུབ་དོན་གཉེར་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བ་མངོན་ཤིགས་ཀྱི་དང་སྦྱོང་འབྲུག་ཆ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རེ་རེ་  
 ལ་འང་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྦྱོང་དགོས་པའི་མན་ངག་བདུན་གྱི་བཏང་སྦྱོམས་  
 ཡང་དང་པོར་སེམས་ཅན་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དབྱེག་གཉེན་ལ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་སྦྱོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མར་གཤེས་ལ་དང་པོ་མ་ལ་བསྦྱོམ། དེ་ནས་མ་ལ་དང་། དེ་ནས་  
 གཉེན་ལ་དང་། དེ་ནས་དབྱེག་ལ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྦྱོམ་པ་ནས། སེམས་  
 དབྱེད་ལ་འང་དང་པོ་མངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱམ་པའི་དང་པ་དང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་དུ་མ་ཟད་

རང་རྒྱ་དུ་འབ་སངས་རྒྱ་ཐོབ་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཚེ་གཤེར་དང་། དེ་ནས་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཉམས་  
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེ་ཅང་གི་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་འབ་དང་པོ་མོས་སྒྲིམ་དང་རིགས་པས་བསྒྲིམ་པ་  
 གཉིས་ཀ་ལ་མཛའ་བཤེས་དང་བར་མ་དང་དབྱ་གསུམ་རེ་རེ་དང་། དེ་ནས་དེ་གསུམ་གཉིས་རེ་  
 དང་། དེ་ནས་གསུམ་དང་བཞི་མཉམས་ནས་གར་སྒྲིགས་བྱུང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིགས་བཅུར་  
 བྱུང་པར་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། མོས་པས་བསྒྲིམ་ཚུལ་ཉམས་ལམས། དེ་ལ་ལས་  
 དང་པོ་བྱམས་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་པ་ནས་དང་པོ་ཚེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་སྒྲིགས་གཅིག་  
 དང་། དབྱ་ཐོབ་སྒྲིགས་གཅིག་དང་། ཐ་མལ་པའི་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་  
 ཅས། དེའི་ལོག་དུ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་སྒྲིགས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་བཅུ་  
 དང་ཉི་ཤུ་དང་སྟུང་བྱུང་དང་བཞི་བཅུ་ལྔ་དང་ལྔ་ལྔ་བཞིན་སྒྲིགས་སྒྲིགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་པར་དག་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་འདབ་ཆགས་སུ་གང་སྟེ་གང་དུ་འདབ་ཆགས་སུ་མ་གྱུར་པའི་གོ་སྐབས་  
 ཅི་ཐ་མ་འབར་པའི་ཕྱི་མོ་གསུགས་པའི་གདོས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མོས་པར་བྱའོ། །མཛའ་བཤེས་  
 ཀྱི་སྒྲིགས་ལ་ཐེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དབྱའི་སྒྲིགས་དང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲིགས་ལ་འབ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐོ་བོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རྒྱ་མཐོང་གི་རིམ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་  
 བྱམས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་ཉམས་ལས་བྱམས་པའི་སྒྲིང་བ་དེའང་མི་སྒྲིང་བར་བྱམས་པ་  
 བསྒྲིམ་བཞིན་དུ་ཅེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་གི་གཞན་དག་གི་མཛའ་བཤེས་སུ་གྲགས་པ་ཡང་  
 ཡིན། དབྱ་ཐོར་གྲགས་པ་ཡང་ཡིན་ནས། དེ་ནི་ཅང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩིས་སུ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་  
 བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ཚེ་ནས། དེ་ལྟ་བུ་དང་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩིས་སུ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་བསྒྲིམ་  
 པ་ཡིན་ཚེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་རང་ལ་གཞན་གྱི་དབྱ་གཉིན་ངེས་མེད་ཀྱི་བྱམས་  
 པ་དེ་ནང་ལུས་ཀྱི་བྱམ་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ལམ་རིམ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་མོས་པའི་བྱམས་པ་ཕྱི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ལམ་རིམ་ཅན་ཉིད་དང་།

མྱེ་ནང་གཉིས་ཀར་དབྱ་གཉིན་ངེས་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྱེ་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་དྲན་ཉེར་བཤད་དེ། ཁ་  
 དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་མྱེར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་  
 གཟུགས་ཀྱི་མཆན་མ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཆན་མ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་བརྒྱུ་  
 རྣམ་མཛུགས་པའི་ལུས་དབྱ་པོ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲིམ་ལ་སོས་པར་བྱེད་པ་ན་དེའི་མྱེར་དེན་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་  
 བར་བཞག་པ་མན་ཡོན་ཞེས་སམ་མཛོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མྱེར་དང་། སྒྲིམ་རིམ་སོགས་  
 རྒྱས་ཏེ། བརྒྱུད་སྒྲིང་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ། ཁོ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་  
 དཀའ་བ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་དོ། གང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པར་འདུ་མེས་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་བྱང་  
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་མིན་ནོ། དེ་ཅིའི་མྱེར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔལ་ལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ། མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཡར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།  
 དུར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱ་མོར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་  
 པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྗང་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་  
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདུ་ཤེས་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་  
 པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་། བདག་གིས་  
 སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་ཡོ། བདག་  
 གི་ལུས་བརྒྱར་གདུང་ཀྱང་ཐ་ན་འདི་དག་ལ་གཞོད་སེམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་སྤུམ་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔལ་ལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡོ། གལ་ཏེ་སེམས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་དཀའ་  
 པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གནས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྤྱད་པར་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་  
 པར་འབྱུང་འདོད་གང་། འབྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་སྒྲིམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། བཅན་པའི་སེམས་  
 དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བདུལ་བྱ་ཞིང་། འཐ་བ་མེད་ཅིང་བྱང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྒྲིབ་བར་བྱ། ཞེས་  
 དང་། ཏྲང་ཏེ་འཛིན་ཀྱི་ལ་པོར་ཡང་། གཞོན་ནུ་ཏེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སེམས་དཔལ་

ཆེན་པོ་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནི་ན། གཞིན་རྒྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་  
 པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་དྲེ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་  
 ཅུང་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྗེས་  
 གུ་ཡི་རང་བར་བྱ་སྟེ། ཉིན་ལ་ན་གསུམ་མཚན་ལ་ན་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་  
 ཅུང་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་རྗེས་གསུ་ཡི་རང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་  
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཅུང་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 ལ་བཏང་བར་བྱའོ། །གཞིན་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་མཁས་པ་ལས་  
 བྱང་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པས་སྦྱར་དུ་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི་ཐོབ་ཅིང་སྦྱར་དུ་ཐུན་  
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ། །འཛིན་  
 པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་ནི་དེ་འདྲའི་འདྲ་ཤེས་འབད་ནས་གྱིས་གྲིག་པ་སྤང་བ་མཚན་འཛིན་  
 ནས་བདེན་འཛིན་འབད་ནས་སྒྲུབ་པ་མིག་གསུངས་པར་འགྱུར་བས་འདྲ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་  
 མིན་པར་ཤེས་སོ། །**ཁྱང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཤུ་པོ་པ་དང་དེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་**  
**བཙོ་བརྒྱད་ནྟ་ཐབས་གཅིག་དང་བརྒྱ་དགུ་ཡོད་མི་ཐབས་ནི་** འདིའི་མི་ཐབས་བཙོ་བརྒྱད་  
 ཉི་ལ་ལ་གྲངས་འདྲེན་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་ཙལ་སྟེ་དགུ་དང་མི་ཅིད་སྟེ་དགུར་  
 འདོད་པ་མིགས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་གསུང་ལྟར་སྟེ་ཚོགས་སྟངས་ཡང་། གྲངས་འདྲེན་ན་ནི། རིག་  
 ཀནས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་གིན་དུ་རིགས་དེ། སྦྱར་མི་རིགས་དུག་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཐབས་མང་  
 པོ་རིག་གནས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་དེ་ཀྱན་གྱི་མེད་ཐབས་ཆང་ཁིང་། མི་མཐོང་མཚན་ཀྱན་པ་མཁའ་བ་ལྟར་  
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོང་འདུག་ལས། རྒྱལ་  
 སྤུས་ནམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོབ་པའི། འདོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ས་ཁྲ་པའི་མདོ་  
 ལས། དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་ནས། ཁྱང་པར་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཙལ་



བ་ལ་མངོན་པར་བརྟན་པས་འདིག་རྟེན་མ་ཡིག་དང་བསྟན་བཅོས་དང་ཅིས་དང་དཔྱད་དང་ཞེས་  
 འ་ནས། གཞན་ལང་གང་ལ་འཆེ་བམང་པ་དང་ལྷན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་  
 བདེ་བར་འཕྱར་བ་དེ་དག་སྤོང་རྩེ་དང་ལྷན་པས་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལ་རབ་དུ་འགོད་  
 འདི་ཕྱིར་མངོན་པར་བསྟུ་བ་པེམས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྒྱལ་བདུན་བརྒྱ་མོགས་  
 མང་པོ་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་བརྟུང་། བརྟུ་བཞི། ཆངས་གནས་བཞི་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་བརྟུ་  
 བཞིར་འདུ་བར་མདོ་སྟེ་དང་དབུ་མ་ལས་བཞད་ཅིང་། སྤེ་མ་བཞི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་  
 ལ་མང་དུ་བཞད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཆེ་སྟེད་དང་སེམས་བསྟེད་  
 ནས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུག་གམ་བརྟུང་བ་བརྟུ་བཞི་མོགས་གྱིས་ཅེ་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་  
 ཞིག་དངོས་བསམ་གཉིས་ལ་དགོས་གསུངས་པའི་དཔེ་མིའི་འཆོ་ཐབས་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་བཞིན་  
 ཞེས་པ་འོ། །རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ། འབྲེལ་ཆེན་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཆོང་པ་དང་། རྩ་མཁར་  
 དང་། འཕྲེང་རྒྱུད་མཁར་དང་། ཆང་མ་དང་། སྤུགས་རྩེ་དང་། འབྲེག་མཁར་དང་། འབྲུ་མར་  
 མཁར་དང་། སྤུག་མཁར་དང་། མགར་བ་དང་། སིང་མཁར་དང་། ཐ་ག་པ་དང་། ཀྱོ་ཐུགས་  
 མཁར་དང་། ཉ་པ་དང་། བཅོ་ཐུག་མཁར་དང་། ཐུག་མ་མཁར་དང་། བན་པ་དང་། གཤེད་མ་  
 དང་། སིང་རྩ་མཁར་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཀྱོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྩན་པ་དང་།  
 ཅིས་མཁར་དང་། རི་མོ་པ་དང་། མགར་བ་དང་། སེན་མོ་འབྲེག་པ་དང་། ཁྱེ་ཞིས་འཆོང་པ་  
 དང་། སིང་བཟོ་དང་། རྩོ་བཅིག་པ་དང་། བཅོ་ཐུག་མཁར་དང་། ཆོམ་པུ་བ་དང་། འཁྱར་བ་  
 མཁར་དང་། ཡིག་མཁར་དང་། ཆང་འཆོང་མ་དང་། བན་པ་དང་། ཀྱོ་ལ་འཆོང་བ་དང་།  
 རིན་པོ་ཆེའི་བཟོ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩོན་གྱི་གཞན་སྟེ་འིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རོ་ལ་  
 མོ་དང་། འབྲིགས་ཐབས་དང་། སོ་ཆེས་དང་། བྱངས་ཅན་དང་། རྩ་དང་། གསོ་བ་དང་།  
 ཆོས་ལུགས་དང་། བཟོ་བ་དང་། སྤོངས་སྟེད་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། རྩོར་བ་དང་། ཐོས་པ་

དང་། དུན་པ་དང་། སྐར་མ་འཛིན་པ་དང་། རྩིས་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་། རྩོན་གྱི་རབས་  
 དང་། རྩོན་རྒྱུད་པ་དག་ཡིན་ནི། རིག་པ་བཅོམ་བརྒྱན་དེ་དང་དེ། རྩོན་གྱི་བྱང་སྤོང་དག་གིས་  
 བཤད། ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་ཤེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
 ཏུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཆུད་ལ་སྤྱེ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལུས་  
 ཡོངས་སྤྱིད་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆུང་དགོས་མིང་། དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་པ་འཕགས་རིགས་སུ་བཤད་  
 དོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་པད་ག་  
 འཛིན་གྱིས་བྱས་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བཅས་པའི། །འདྲ་  
 བྱས་སྤྱིད་ལ་རྩོམ་ཆགས་ནི། ཞེས་དང་། སྤྱིད་པས་སྤྱོན་རྣམས་སྤྱིབ་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་མཐོང་  
 བས་ཡོངས་སྤྱིད་པ། ཞེས་དང་། མདོ་རྩོགས་རྒྱན་ལས་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་འཕྲོངས་པའི་རྒྱ་དག་  
 རིམ་རྒྱུད་ཀྱི་འཐོབ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞོན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་ཞོས་དང་། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་  
 མདོ་རྩོགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤིང་། བས་པས་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་ཚུལ། སྤྱིང་རྩེས་ནི་  
 མཐའ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བས་འདྲ་ བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་རྩར་སྤོན་ཚུལ། སྤྱིད་འདུག་ལས།  
 འཛིན་ཆེན་དག་ནི་འཛིན་པ་གང་ཡོད་དང་། འཛིན་པ་དང་སྤྱིག་པ་ལྡེལ་ཇི་སྤྱིད་ཡོད་ལྟར་པ། འདྲ་  
 ཀྱན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀྱི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་གྱ། འཕྲིགས་མང་པོ་  
 དང་། འདུག་པར། རྩོན་མོངས་སྤྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཕྲིག་ཆོག་པས་ལ། འཁྲེལ་ས་འདྲུང་པར་  
 ཞེས་སོགས་དང་། རྩོ་སྤྱིང་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མ་ཐོབ་སྤོན་ཚུལ་མང་ཡང་བརྟུ་ན་མ་ཐོས་  
 པའི་སེམས་བརྩེ་སྤྱིང་པོ་བཞེད་པ་ལས། དེ་དག་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདྲ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་རྩོ།  
 པ་དང་མའི་འདྲ་བས་དང་། རྩོན་གཅན་གྱི་འདྲ་བས་དང་། དག་པའི་བསེས་པ་ཆེན་གྱི་འདྲ་བས་  
 དང་། དཀོན་པའི་འདྲ་བས་དང་། དཀའ་བར་བྱེད་པའི་འདྲ་བས་དང་། བཅེས་སྤྱིས་སྤྱིད་

པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སུན་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉི་ཤར་སྟོན་པའི་འདུ་  
ཤེས་དང་། མཁའ་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་  
ཉིད་ལས། དེ་ནས་གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དང་པོ་པ། ཁྱོག་མཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། སེམས་  
བརྩེ་ཉི་ཤར་ཞོག་ཅིང་སྟོན་བྱེད་པ། །འདི་ནི་སྟོན་དང་བྲལ་པའི་གདམས་ངག་གོ། སུན་པའི་སེམས་  
དང་དེ་ནི་བདེ་པའི་སེམས། སྟོང་རྗེས་སེམས་དང་དེ་ནི་བྱམས་པའི་སེམས། །བསྐྱེད་པའི་སེམས་  
དང་དེ་བཞིན་མཉམ་པའི་སེམས། སྟོབ་དཔོན་སེམས་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པའི་སེམས། །སྤྱག་པའི་  
སེམས་དང་དེ་བཞིན་ཕན་འདོགས་སེམས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ནམས་ཉི་ཤར་བཞག་པ་ལ། ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ན་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕྲེལ་དུ་མི་  
སྟེར་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཟུར་བསྟན་ནས་ཅི་གཞོད་དུ་སྦྱོང་།  
སེམས་ཅན་ལ་མཐིལ་བསྟན་ནས་ཅི་སྟོང་བ་ཡིན་གསུང་། །གྲུང་འདིའི་དོན་  
ལ་མི་ཐབས་ནི་གཉེན་སྦྱོང་པའི་ཐབས་དང་། ན་ཐབས་ནི་དགྲ་འདུལ་པའི་ཐབས་ལ་ཟུར་ལ། དེ་  
ཡང་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོར་འབྲེན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་འཛིག་  
རྟེན་འདི་ན་མི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་དགྲ་གཉིས་ལོག་པོའི་བཅོ་བརྒྱད་བྱེད་  
པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་ས་  
རྒྱུའི་གཉེན་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་གྲངས་མང་པས་དེ་སྦྱོང་པའི་ཐབས་ཀྱང་གྲངས་མང་བ་དང་།  
དགྲ་འདུལ་ཐབས་གཅིག་ལས་མེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་རང་གཅེས་འཛིན་གཅིག་  
པོ་ལས་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གི་ཆེ་མ་དཔལ་པ་གསུང་ངོ་། །དགེ་བཤེས་སྟོན་  
པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཁོ་པོ་ལ་རྒྱུང་མཉམ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་  
འདི་དང་འདི་ཡོད་བྱས་པས། སྦྱོང་ལ་ན་རྩ་ར་པོ་ཆེ་བརྒྱངས་ཀྱང་མི་གིགས་པའི་

སྒྲེས་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཉིན་མཆན་དུ་བགས་  
 པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནི་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲི་སྲི་སྒྲེ་བ་ལ་སྟོན་  
 པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །ཤམ་  
 ལུང་པའི་ཞལ་ནས་རང་ཅག་གིས་རྩོམ་སྒྲེས་ཅན་ལ་ཡོ་ལོ་ཤིང་དེ་བྱས་པས་སྒྲེས་  
 ཅན་གྱིས་ཀྱང་འོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་རོ། །

བརྩུ་གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་དང་སྤྱི་དང་པོར་རྒྱུད་པར་བསམས་ནས་ཐབས་སྒྲེ་ཆོགས་  
 གྱིས་སྒྲེས་པ་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱུགས་མི་རྒྱུགས་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་  
 གསེབ་དུ་བཅོས་མ་མིན་པར་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་དུས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་མོ་སྒྲེད་ཅི་བྱུང་བ་ལྟས་ལ་སྒྲེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྒྲེས་ན་འང་  
 དེ་ལྟར་མི་བཟད་པར་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་ཉག་དུ་བཞེན། དེ་ལྟར་མོ་སྒྲེད་  
 བའི་གྲོགས་དང་ཉག་དུ་འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་  
 ལ་བཞུ། དེའི་རྒྱར་ཆོགས་གསེག་ །དེའི་གོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་  
 དུ་མོ་སྒྲུངས་ན་ས་པོན་ཆང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་རྒྱུད་ཁིང་དགའ་བར་  
 རིགས་ཏེ་རྩོམ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲོར་འཇུག་འདོད་པས། །མུན་སེལ་གདུང་  
 བཞི་བྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱུང་རྒྱུ་སྒྲེས་མ། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྒྲེ་ཡང་  
 རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྩུ་གསུམ་པ་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གཅེས་  
 འཛིན་ངམ་ངམ་བྱགས་ཀྱིས་སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲེ་ཆང་དུ་བཞུན་པ་ནི། སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲེས་པའི་ཆད་ནི།  
 རྒྱར་བགད་ཟེན་པ་ལས་གེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཆོགས་བཟུང་བ་ ལྷ་མདོར་བཞུན་དང་རྒྱས་བགད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
 རྩོམ་ཆེན་པོས། དེ་བྱེད་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །བྱམས་སྟོགས་ཆངས་པའི་

གནས་བཞི་པོ། །འབད་པས་རིང་དུ་བསྐྱོམ་བྱས་པས། །ཆགས་དང་སྤྲལ་དོག་བསལ་  
བྱ་ཞིང་། །ཡང་དག་ཆོག་བྱས་པས་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྒྲིམ་བྱས་ནས་  
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པ་ན་དེ་བཟུང་བའི་ཆོག་བྱའོ། །**གྲྀམ་པ་** འདི་ལ་  
གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ། ཉམས་ན་  
ཐུར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་གྲང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་  
ལེན་པའི་རྟེན། རི་ལྗར་གྲང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ **ལ་དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་གཉིས་**  
**ལས། དང་པོ་**ནི། གྲྀམ་པའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས། མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན།  
ཞེས་པ་ལས་རྩོམ་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། ཁོང་མ་རྣམས་སྒྲོན་སེམས་དང་ལྡན་  
ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཆོག་གི་འཇུག་སྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་  
དེ། དག་ལས་རྣམ་ཐུལ་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་  
པ་དང་ལྡན་པའི་ཐད་དུ་སོང་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

**གྲྀམ་པ་ནི།** ཆོས་བརྒྱུ་པར་གཞན་གྱིས་འཛིན་དུ་བརྒྱུག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་  
པ་ལ་ཉན་ཐོས་བཤད་པ་ནི་དེས་བསྐྱུལ་ཞིང་སྒྲོབ་པར་བྱས་ནས་འཛིན་དུ་བརྒྱུག་པ་ལ་  
གསུངས་པས་དེས་ཆོག་བྱས་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །**གྲྀམ་པ་**ལེན་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་  
རྩོམ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མི་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཡུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་དང་  
ལྡན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲྀམ་པ་ལ་སྤྲུལ་དང་བསམ་པ་ལེན་སྒྲོན་ནས་  
སྒྲོན་སེམས་སྒྱུར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་འདིར་ནི་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་  
པ་ལས། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་རྟན་པ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་ཞེས་  
འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོམ་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
སེམས་ལ་ཡིད་འབྱུར་བའི་ཉམས་སྒྲོལ་རུང་ཟད་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །**གསུམ་**



གི་རྟེན་ཡང་བརྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྤྱི་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་ཆོས་ དོན་ཅེས་  
མཆོག་གི་རྟེན་ སྒོགས་བམ་ཡང་སྤྱད་པ་ཡན་ཆད་ཤིར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་དོ། །གསྐྱུ་  
པ་ལ་དངོས་དང་། སློབ་མའི་བྱད་པར་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱི་རབ་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་  
ནི་ དེ་ནས་སྒྲ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་རྟེན་འཕགས་པའི་ཆོགས། མི་ལུས་  
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་རྒྱུར་ཅིང་སོགས་ཀྱིས་མ་གྲུ་བཟང་མོའི་གདམ་རྒྱུད་རྩར་ སྤྱན་དངས་  
ཤིང་ བརྒྱགས་པར་གསལ་བདེ་བ་ མཆོད་པའི་རྩིག་གི་གཟུངས་ཆར་གསུམ་གདོན་ཞིང་  
བརྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མས་བྱས་བྱས་ སེམས་བརྟེན་ལ་དགའ་བ་  
བསྐྱེམས་པས། མོས་བཟང་པོ་དགོས། ཐལ་མོ་རྒྱར་བ་ལ་བྲ་མས་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་  
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་བརྟེན་དུ་བརྟུག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་  
སེམས་དཔའ་རེ་རེའི་བདུན་ན་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས་དལ་བུས་ བཟང་སྟོན་  
ཀྱི་ ཡན་ལག་མདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །གསྐྱུ་པ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་དགག་  
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ཐལ་མོ་ཆེ་སྤྱི་རབ་དང་ཞི་བ་རྟེན་པ་བརྟེན་པ་  
ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྟེན་པ་ལ་སྤྱག་དང་མཆོད་  
པ་གཉིས་ཅིམ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩིག་པ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་འགྱུར་དགོས་པས་ཡིད་མི་  
དགའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་དགའ་སྟོ་དང་ཐུན་པ་ལ་སྤྱི་དགོས་པས་ཞེས་སྤྱི་བ་  
གཉིས་པ་ ཉི་མ་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཆེན་པོས་སེམས་བརྟེན་དང་རྩིས་པའི་ཆོ་གར་ཕྱག་འཆལ་  
བ་དང་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟུས་ལ། ལྷ་མའི་བྱ་བའི་  
རིམ་པ་ལས་ཡན་ལག་བདུན་ཀ་སེམས་བརྟེན་པའི་རྩིན་དུ་བྱ་བར་གསལ་པོར་གསུངས་  
པའི་བྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་དེ་རྩར་ཡིན་ན་ནི་སྤྱི་རབ་དང་ཞི་བ་རྟེན་པ་ལ་ལུགས་ལའང་མི་སྟེ་  
བར་ཁས་བྱུང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྤྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི།  
 དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་  
 མོས་པ་བྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་དེ་ཡིན་དང་མཆལ་ཕུལ་ལ་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་  
 ལ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ།  
 ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་  
 རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 དང་པོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་  
 དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བའང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་  
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་  
 དོ། །གཉིས་པ་སྤྱབས་འགྲོ་ལ་བསམ་པ་ཡུལ་བཅས་དང་། ཆོ་གའི་ཆོག་དང་། དོགས་གཅོད་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྤྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་  
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་  
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དག་འདུན་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ། དུས་  
 ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱིར་པོ་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱབས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྤྱབས་དངོས་དང་  
 དག་འདུན་ལ་སྤྱབས་བསྐྱུབ་པའི་གོགས་ཁྱེ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དུ།  
 ལམ་སྟོན་ལས། མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དགགས། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་  
 བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟོག་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འདུན་པ་དག་པོ་བྱས་  
 ལ་སྟོན་ལམ་སྒྲར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་  
 དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་དག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་



སྲིད་བྱང་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་  
བཅོས་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་  
མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་  
ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་  
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་  
འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་  
མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་དཔལ་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་  
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཅོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་རེ་རེའི་  
སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གཞན་དང་མི་འདྲ་  
ཡང་ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ཆོག་ཇི་ཉུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ།** སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐབ་བྱ་ནི། རྒྱུ་སྡིང་བྱ་རྒྱུ་དེའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་པའི་བསྐབ་བྱ་རྣམས་འདིར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཅོད་པར་བྱའོ། །**གཉིས་**  
**པ་ནི།** ཆོགས་བསག་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་སྡིང་པོའི་ལང་ཕྱག་དང་  
མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། འབྲེལ་པ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་  
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་དཔལ་དང་སྡོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་  
ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ནས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྩ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་  
པ་ནི་མཆོད་པ་སྒྲ་མའི་དུས་སྤུངས་ཤིག་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི་བཟང་སྟོན་  
དང་སྟོན་འདུག་གི་གཞུང་གང་རུང་གིས་བྱའོ། །**གསུམ་པ།** བསམ་པ་སྦྱང་བ་ནི། ལམ་  
སྟོན་ནས། བྱམས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྲལ་བ་ལ་བཞུས་  
ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་རྒྱུ་སྡིང་པོ་ལ་མཆིས་དཔལ་དང་སྡོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བཤེས་

དམིགས་ནམ་གསལ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་ དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་དྲག་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་ལམ་ མི། སློབ་དཔོན་  
 གྱི་མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟུགས་པ་འཇམ་ཅོག་ཤུའང་རུང་བས་འདུག་  
 ལ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།  
 དེ་ཡང་ལམ་སྒྲིན་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་དམ་འཆང་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་  
 བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ཆོག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོའི་བར་དུ་ཞེས་  
 གསུངས་པས། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མདུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་  
 ཅམ་མིན་གྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བཏང་  
 འོ་སྟེ་མདུ་དམ་འཆང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསམ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།  
 གསུམ་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་མི་  
 རུས་ན་མི་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་  
 བྱའོ་སྟེ་མམ་པ་ཅམ་ཆོགས་བསྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་རུས་མི་  
 རུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ། །བཞི་པ་འདུག་སེམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་མི་བསྐྱང་  
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མིན་པ་ཆེན་པོར་བཤད་པ་ནི། སྒྲིན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རུང་  
 གི་འདུག་སེམས་ཆོགས་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡེ་མི་སློབ་པ་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 དུ་བྱར་མི་རུང་བས་ཁྱུ་སྐུབ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་མང་  
 པོ་ལ་བྱར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོའོ། །

རྒྱ་པ་དེས་ན་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ལས་འདུག་སྒྲིམ་ཆོགས་སྐྱང་བའི་ཚུལ་བཤད་  
 ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་ཅ་རྒྱུང་ཅམ་ཡང་ཡེ་མ་བཤད་པ་ཉིས་པ་ཆེན་པོར་གཞུག་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཁ་  
 ཅིག་གིས་ལས་དང་པོ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དུ་འདུག་སྒྲིམ་འཛིན་པའི་ཆོགས་ཡང་ཡང་འཛིན་

པར་བཤད་ནས་བསྐབ་བྱ་སྒྲི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཙ་ལྟར་ཡེ་མི་མེས་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་  
 ཁྱད་པར་མ་བཟུག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིར་བ་ཡིན་ནོ། **དུག་པོ་བསྐབ་བྱ་**  
**ཅི་ཡང་མི་བསྐྱར་ན་སྒྲིན་སེམས་བྱེད་ལ་འདུག་སྒྲིམ་མི་རུང་བ་ནི།** གསལ་ཀླུ་ལ་ལག་དམས་  
 པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐབ་བྱ་ལ་བསྐབ་པར་མི་རྒྱས་ན་བྱང་ཆུབ་  
 གྱི་སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལའང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་ཁྲུངས་  
 སུ་མཛད་ནས། གང་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་རྒྱམས་ལ་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་  
 དུ་སྒྲོབ་མི་རྒྱས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་  
 ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས་སྒྲིན་སོགས་  
 གྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱར་རུང་བ་དང་རྩོམ་པ་བཟུང་དུ་མི་རུང་  
 བར་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། **དེ་དུན་པ་**སེམས་བཟུང་བའི་ཆོག་**དངོས་བྱ་ཆུལ་**ནི། ཕྱོགས་  
 བཅུ་རྒྱམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་  
 ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་  
 རྒྱེ་བ་འདི་དང་རྒྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་དུ་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་  
 གྱི་རང་བཞིན་དང་བསྒྲོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་ཙ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་  
 དང་བགྱིད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་དེས། ཇི་  
 ལྟར་སྒྲིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
 རྒྱམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་  
 གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་  
 པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་  
 བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་

རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་  
 པར་བགྱིད། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་པར་བགྱིད། །དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་  
 དབྱུང་པར་བགྱིད། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་  
 པར་བགྱིད། །ཞེས་པ་སྟེ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །**འབྱུང་པ་དགོས་པ་མཛོད་དང་**  
**ཐོགས་མེད་ལྟར་** རྒྱབས་འགྱེད་ཆོག་དང་འདི་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱུ་  
 དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །**འསྐྱབ་བདུས་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་**  
**གཉེན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དེའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའམ་ཡང་ན་ཞེས་སོ།** །དགུ་པ་རང་གི་ཆོ་གས་  
 རྒྱངས་ཐབས་ནི། དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་མཛོད་ན་  
 རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཇོ་ཤོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་  
 མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲུག་  
 ལུབ་པ་དང་སྨྱོགས་བརྩའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་  
 འཆལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སློབ་  
 དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྤངས་པའི་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་གོང་མ་  
 བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །**ཀུན་པ་** མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི། སློབ་དཔོན་  
 གྱིས་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་  
 པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །  
 འདི་ལ་གཉིས། ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱེ་  
 བ་གཞན་དུ་འང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་  
 བསྐྱེད་ལ་སྨྱོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་བླན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་  
 བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དུག་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གང་གི་

དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིམ་མི་སྤང་པ་ལ་བསྐབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་  
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་བསྐབ་པ་འོ། །དྲིང་པོ་ལ་ལུང་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་།  
 དམ་པའི་གསུང་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་མང་པོས་གཟིགས་པས་བསྐལ་  
 པ་སོགས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དང་ཡན་ཡིན་  
 གཉིས་པ་སྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་རྩེ་བརྩ་བའམ་བྲ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་  
 རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་  
 གསུངས་པས་དེར་བརྟེན་གྲོགས་གིང་། སོ་བོན་རྩེ་བྱ་དང་། ལམ་གནད་ཆང་བ་གཉིས་ལས་  
 དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་བྱངས་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་བོན་  
 རྩེ་བྱར་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བ་ནི། བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་དཔའི་  
 སྤྱོད་པ་དང་སྤོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བརྟན་པ་རྩེ་བྱའི་ཞེས། ཡན་  
 ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བརྟན་དུ་ཐམས་ཅད་  
 འདུས་པས་མདོར་བརྟན་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ཡིན་པ་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་གནད་བརྩམས་པའི་སྤྱོད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཡན་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་སྤོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་ལས་  
 དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ཡིན་གཉིས་གསུངས་ཏེ་ཞིང་དམ་  
 པར་འགྱུར་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འོ། །དང་  
 པོ་ལ་ཞིང་དམ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡིན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐེལ་གྱིས་  
 གནོན་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱུང་དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་  
 བརྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་རྩེ་མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འགྱུར། ཞེས་  
 གསུངས་པ་རྩེ་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་གནས་

སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དགུ་བཅོམ་པ་བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་  
 མཐའ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་བྱས་  
 ཀྱང་འབྲས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱེན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་དང་། བཞི་པ་ནི། འཛིག་  
 ཉེན་ཐམས་ཅད་བཞེན་པས་ས་རྩ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། སྐྱེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་པ་  
 དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ གནོད་པ་མེད་ཚུལ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྤྱད་མས་བསྤྱད་ཚུལ་ནི། འཁོར་  
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་སྤྱོད་ལག་ཅན་དེ་རྩ་རྩོད་གི་བསྤྱད་མ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་སེམས་  
 བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྤྱད་བའོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྤྱད་པའི་  
 སྤྱད་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྤྱད་བས་གཉིད་ལོག་གམ། རྩོས་སམ། བག་མེད་  
 པར་གྱུར་པ་ནའང་གནོད་སྤྱོད་རྣམས་མི་མ་ཡིན་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་  
 མི་རུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྲགས་སོགས་འབྱུང་སྐྱེ་བ་ནི། གསང་སྤྲགས་དང་རིག་སྤྲགས་  
 ཀྱི་ཆོག །ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བཞི་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལག་  
 ར་འདུག་པ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ནས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ན་གྲུབ་  
 པ་དག་རྩ་ཅི་སྒྲིལ། འདིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་  
 བཞེན་ན་འགྱུབ་སྐྱེ་བར་བཞེན་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་ལའང་འདི་ཡོད་  
 ན་སྤྱར་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྲགས་ལ་ཡམས་ནད་སོགས་མི་འོང་ལ་ཞི་བ་ནི། གནས་  
 གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་མུ་གེ་དང་མི་  
 མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་སྤྱད་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ཁིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར་  
 རོ། ། བཞི་པ་གནོད་པ་ཉུང་བ་ནི། ཆོ་འཕོས་པའི་ལོག་ཏུ་ཡང་གནོད་པ་ཉུང་ཁིང་རང་

བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་གཞོན་པ་བྱུང་ནའང་ཡུན་རིང་པོ་དང་དྲག་པོས་མི་འདེབས་  
 པ་དང་། རྒྱུ་ལ་མི་ངལ་ཞིང་བརྟེན་པ་རྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
 ལ་འབྲུག་པ་ན་ལུས་མི་ངལ་ཞིང་བརྟེན་ངས་པ་དང་སེམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།  
 རྒྱུ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུད་པ་ནི། བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རང་  
 བཞིན་གྱིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་ཉུང་བ་ཡིན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས་དང་སེམས་  
 གྱི་གནས་ངན་ལེན་གིན་ཏུ་རྒྱུད་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲུན་པ་ཁྲོ་བ་དང་ཕྱག་དོག་རྒྱུད་པ་ནི།  
 བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་དང་ལྡན་པས་རྒྱུར་གཞོན་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་པར་གཞོན་པ་  
 མི་བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནའང་གིན་ཏུ་མི་དགའ་བ་  
 དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཕྱག་དོག་དང་གཡོ་དང་འཆབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་རེས་  
 འགའ་ཅམས་ལས་མི་སྟེ་ཞིང་སྟེས་ནའང་གྲགས་མི་དྲག་ལ་རིང་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱར་  
 ཏུ་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱུད་པ་ངན་སོང་ཏུ་སྟེ་དགའ་ཞིང་སྐྱར་ཏུ་ཐོལ་བ་ནི། ངན་  
 སོང་ཏུ་འང་སྟེ་དགའ་ཞིང་སྟེས་ནའང་སྐྱར་ཏུ་ཐར་བ་དང་དེར་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱུད་  
 བ་དང་དེས་ཀྱིན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་གིན་ཏུ་སྟོལ་བ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་འང་  
 སྟོང་རྗེ་སྟོལོ། །

དགྲུ་པ་ཐན་ཡོན་མཐའ་ཡས་གིང་དཔག་པར་མེད་རྒྱལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་  
 བསོད་ནམས་གཟུགས་ཅན་ཏུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མི་གོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་  
 ཟང་བྱིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་ཅམ་ཏུ་འང་མི་ཆོག་པ་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས།  
 མཐའ་མེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་  
 མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །  
 དཔྱག་ཏུ་མེད་རྒྱལ་ནི། གང་གྲུའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟེད་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་

མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་  
 བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བཞིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བདུང་ན། །མཆོད་  
 པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། **གཞིས་པ་**  
**དམ་པའི་གསུང་གིས་པུགས་རྒྱལ་ནི།** རི་པོ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་གདན་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་ནས་  
 རི་ལྟར་བྱས་ན་མྱར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པ་ན་སྦྱ་གཟུགས་  
 རྒྱུད་བ་རྣམས་བཞེངས་ནས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་མྱར་དུ་འཛར་བྱ་བར་འདོད་པས་གང་  
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ངེས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།  
 གན་རྩོམ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱད་མེད་གན་པ་ཞིག་ལ་གཞིན་པ་ཞིག་གིས་ངེས་  
 པ་ལའང་ལན་སྟར་ལྟར་མཛད་པ་གསན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་ངེས་ཆེ་  
 བར་སོང་སྟེ། **གསྒྲུམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་མང་པོས་གཟིགས་པས་བསྐྱལ་**  
**པ་སོགས་སུ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི།** དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་གནད་བསྐྱལ་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་  
 པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྟེན་  
 དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོ་བྱགས་རེ་འཕེལ་  
 དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་རྒྱུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་  
 མད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྱ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དབྱུང་པ་ན་འདི་  
 ཉིད་འཛར་བྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
 དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འབྲུག་ལས། བསྐྱལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་  
 དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཡན་པར་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །

**གཞིས་པ་**སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་



པ་ལ་བསྐབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྒྲེལ་བ་ལ་བསྐབ་  
 བའོ། །དང་པོ་ ལྷ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་བཏང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཕྱི་བ་ནི། དེ་ལྟར་  
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་བཤེས་གཉིན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤྱན་རླབས་སེམས་  
 ཅན་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྲངས་  
 མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་འཇམ་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་བའམ་ཆོགས་  
 གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུམ་པའི་  
 རྒྱུན་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲུང་བཞག་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེ་  
 རྒྱེད་ ལྷུང་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྒྲིབ་ཀྱང་  
 རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲིན་བྱང་ཚུལ་  
 བྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྱི། །ཞེས་  
 བྱང་སེམས་དེའི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་མ་བདང་  
 བ་འདོད་ཡོན་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་  
 པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ན་ཚུལ་བྲིམས་རལ་བ་  
 ཡིན་ལ་དེ་མ་དོར་ན་འདོད་ཡོན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྒྲིབ་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་  
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་སེམས་མ་རལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདོད་ཡོན་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་  
 དགེ་འདུན་སྐུ་བས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྒྲམ་དུ་ཀུན་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ན།  
 མཁས་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྩ་བ་པ་སེམས་  
 བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཞེས་སྐད་སྐད་པ་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྲུག་དང་པོ་  
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྐད་སྐད་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྲུག་དགོས་ཏེ།

རྟེན་འགྲུག་ལས། དངོས་པོ་ལས་པ་ རྟེན་འགྲུག་གཅིག་མོགས་ རྟེན་འགྲུག་ལ་ འདྲི་ ཡིད་  
 གྱིས་རྟེན་པར་བསམས་བྱས་ནས། མི་གང་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པ། དེ་ཡང་མདོ་  
 ལས་དེ་ཉིད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་ན། རྟེན་མེད་པའི་ སངས་རྒྱལ་གྱི་བདེ་བ་  
 དེར་གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལ། ཆོག་ཙམ་མིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པས་ སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་མཐོན་ གྱི་གཉེར་ནས་ དེ་བཞེས་ཏེ་ འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ པར་བྱས་ན།  
 གོང་ཟག་དེ་བདེ་འགྲོར་ཅི་ག་འགྲོ་ པར་ འགྱུར་རམ་ དེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།  
 མཛོད་གཉིས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་བཞེར་གཞག་ལས། རྟེན་འགྲུག་ཙམ་ཞིག་བསམས་པ་ལས་  
 མ་བྱིན་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྦྱེ་ལ། དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་འགྲོ་  
 བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། མི་གང་འབྲས་  
 ཆན་ཆོད་མཁམ། དེ་བཞིན་ཙམ་འབྲས་བྱ་དག ཡིད་གྱིས་རྟེན་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། འབྲས་  
 པས་རྟེན་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཡི་དྲགས་འཛིག་ཆེན་དང་། རྟེན་གསུངས་མི་བཟད་མཁམ་པར་འགྱུར།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནི་པ་རྟེན་དགའ་བའི་ནོར་བུ་རྟེན་དབང་གི་གཙུག་རྟེན་ཐུག་དར་གྱི་ཁྱོད་ནས་  
 རྟེན་པ་རྟེན་པའི་དགའ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ནི། དེས་ན། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་ལ་ཞིང་མངས་པའི་ ལོང་  
 བས་ཐུག་དར་གྱི་ བྱུང་པོ་ལས། ཇི་ཞིག་ ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ལྟར་ རྟེན་ ལྟར་  
 དེ་བཞིན་ གྱི་ཇི་ཞིག་ལྟར་ ཏེ་དགའ་དགའ་ལྟར་ རྟེན་ དཔོན་གསུམ་སྐབས་ཡག་གི་ ཅ། བྱུང་  
 ཚུལ་གྱི་ སེམས་ རིན་པོ་ཆེ་ རྟེན་བདག་ལ་སྦྱེས་ པ་ནི་དེས་པོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུའོ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་འདི་འབྲ་བ་བདག་གིས་རྟེན་པ་མིན་ཏུ་ཡ་མཆན་ནོ་སྐམ་ཏུ་བསམས་  
 ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཏང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་  
 བས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ལྟེན་འགྲུག་ལས། དང་པོ་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ་ལ་དགོས་པ་ ཅི། དེ་

ལྷར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་འབད་  
 པ་ཆེན་པོས་སྟེལ་བར་བྱའོ། །གྲིས་པ་དུས་དུག་དུ་ཆོག་ཅེད་རྒྱལ་ལ། དེ་ཡང་སྤར་བཏད་  
 པའི་ཆོག་ཀྱས་པ་གྲུབ་ན་དེ་ལྷར་བྱ། མ་གྲུབ་ན་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲིང་གསལ་གདབ་ལ་མཆོད་  
 པ་ལུལ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་སྤྱངས་ཏེ་ལན་དུག་གཟུང་བར་བྱའོ། །གསྐྱུམ་  
 པ་དེའི་ཆོག་ བསྐྱུས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་  
 རྒྱུབ་བར་དུ་བདག་ནི་རྒྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་  
 གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་  
 མོ་༥ །གསྐྱུམ་པ་ སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་  
 བྱ་ལ་བསྐྱབ་རྒྱལ་ནི། ལམ་སྟོན་དང་སེམས་བརྟེད་པའི་ཆོག་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་སུ་  
 མ་བྱུང་ཡང་། ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྷར་སེམས་ཅན་རྩེས་སུ་གཟུང་བར་  
 བྱ་ཁྲིང་མི་གཏང་བས་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་  
 བརྟེད་པའི་ཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་སྟེལ་བ་དང་མི་བརྟེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱང་བ་  
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀྱངས་བྱུང་ལ། ཅུ་བའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་  
 སྤང་བས་དེ་ལའང་བསྐྱབ་པོ། །གྲིས་པ་ སྟོས་སྤངས་བའི་ཆད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་  
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དནི་དུས་ནམ་དུ་འང་འདིའི་དོན་མི་  
 བྱའོ་སྟམ་པ་སྟེས་པའོ། །པཱི་པ་ ཆོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྟོན་སེམས་  
 ཆོགས་བརྟུང་བ་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དཀོན་  
 མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །འདི་གོང་མ་རྣམས་  
 གསུང་བ་མ་གཏོགས་པ་བྱངས་དག་པོ་ནི་མ་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཕན་ཆེ་བར་སྤང་  
 རོ་༥ ་།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་གཞན་དུ་འང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།  
 ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དཀར་  
 པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ ལྷ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་བཞི་བཟད་པའི་སྤངས་  
 དང་། ཉག་ཆོས་བཞི་བཟད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྟེགས་པའི་འོད་སྤངས་  
 གྱི་ལེའུ་ལས་སྒྲུབ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེན་པ་འམ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་པ་ལ་ཆོས་  
 བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་  
 པ་འམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་  
 བྱར་མཛད་པ་ ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་སུ། དཀོན་མཆོག་བརྟེགས་པ་ལས་འོད་སྤང་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བཞི་གང་ཞེན་འདི་  
 ལྷ་སྟེ་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་མ་སྟེན་གནས་ལ་བསྐྱབ་དང་། གཞན་འགྲོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་འགྲོད་  
 པ་ཉི་ཤར་སྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་  
 པ་མེན་པ་དང་མ་སྟོན་པ་དང་བརྟེན་པ་མི་ལྷན་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེན་པ་བྱིན་པ་དང་སྐྱ་  
 དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉི་ཤར་སྟོད་ཀྱི་རྣལ་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་  
 རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འོད་སྤང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྒྲུབ་  
 ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་གི་  
 བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྷ་སྟེ་སྟག་གི་ཕྱིར་རམ་ཐ་ན་  
 བཞད་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་མི་སྐྱུ་བ་དང་། ལྷ་དང་གཡོ་མེད་པར་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་ན་རྣལ་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་བསྐྱགས་པ་སྟོགས་བཞིར་བརྟེན་པ་  
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་ཆེད་ཐེག་པ་མི་

འདྲི་པར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་བཞི་  
པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་དྲང་བ་འོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། དྲང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ནི། མཁན་  
པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་སྒྲ་མ་དང་སྦྱིན་གནས་ལ་བསྐྱ་བཞི་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་  
སྟེ། ཡུལ་ནི་མཁན་སློབ་གོ་སྒྲ་ལ་སྒྲ་མ་ནི་ཡན་པར་འདྲི་པ་དང་སྦྱིན་གནས་ནི་གྲངས་  
སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འོ། །ཞེས་འདྲི་སྲུང་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས་  
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་  
སྟན་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་  
སོ། ་།གསུམ་པ་བསྐྱ་ཡུགས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་སྤིང་བ་རྩེ་བས་སྤྱང་བ་སྤྱངས་པ་ན་  
རྒྱུ་གྱི་ཆོག་གིས་མགོ་ཚིངས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ལ། སྒྲ་མ་རྣམས་  
ནི་བསྐྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དབུ་བསྐྱར་ཐབས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་དོ། །པའི་  
པ་དོགས་གཅོད་ནི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པའི་གཡོ་སྤྱོད་འོག་དུ་སྦྱོན་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་  
དབུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་སུ་ནག་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྤོང་བ་དཀར་  
པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་མཆན་གཞི་ནི། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་གྲོས་གཞན་ཞིག་ལྟ། རྒྱོག་དུ་  
གྲོས་གཞན་ཞིག་བྱས་ནས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གསན་དུ་འོང་ངོ་ཟེར་ཏེ་སློབ་མ་སྤིང་རག་  
མས་སྒྲ་མའི་དབུ་གཡོག་གསུང་། གཉིས་པ་ནག་ཆོས་གཉིས་པ་ལའང་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་  
ནི། གཞན་འཁྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འཁྱོད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལའང་གཉིས་ལས་ཡུལ་  
ནི་གང་ཟག་གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་འཁྱོད་པ་དང་མེ་ལྡན་པ་འོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། དེ་  
ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། འཁྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འཁྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་

བ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གྲྲི་ལ་པ་འདིའི་དོགས་གཅོད་ནི། འབྲེལ་པ་ས་ཆའས་པ་  
 མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ན་མས་གཤི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་ཆོག་  
 ལ་མགོ་ཆེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །བཞི་པ་འདི་རང་ལུགས་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་  
 ལ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་བྱེད་དང་འགྲོད་པ་སྤྲེལ་མ་སྤྲེལ་འདྲ་བར་བཞེད་དེ་འབྲེལ་པ་དང་ཡང་  
 མཐུན་པར་སྤྱང་ངོ། །ལྔ་པ་འདིའི་དོགས་གཅོད་གཞན་འབྲེལ་ལུགས་ནི། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་  
 པ་ས་བྱི་མ་ཡང་མགོ་ཆེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་སོ། །ནག་ཆོས་གྲྲི་ལ་པ་ཐོག་པ་ཆེན་  
 པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ན་མས་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྲེལ་བ་ལ།  
 བརྩེ་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་ ལུ་ལ་མི་ཆོགས་སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་ནས་ལྷན་པ་ལ་  
 ཁ་ཅིག་བཞེད། ཁ་ཅིག་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ད་ལྷ་མི་ལྷན་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་དེ།  
 དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་པར་མི་གསལ་བ་ནི། འབྲེལ་  
 པ་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ངོ། །གསྲིལ་པ་  
 རང་ལུགས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་ནི། སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་  
 ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤོབ་པ་ལ་ཐོག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་མང་པོ་  
 སྤང་ན་འང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ནས་བཟུང་དགོས་སམ་སྤྲེལ་སོ། །བཞི་པ་  
 བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྲེལ་པའོ། །ཞེ་སྤར་གིས་  
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བརྗོད་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ལྔ་  
 པ་ཆོད་ནི། ལུ་ལ་གང་ལ་སྤྲེལ་པ་ལ་བྱུང་སེམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་མས་ཐོག་  
 ཆེན་ལ་མོས་པ་འམ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་སྤྲེལ་པ་ལ། ལྔ་མ་  
 སྤོན་གྱི་ འབྲེལ་པས་བཤད་ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཞིག་གིས་ཆོག་པ་འདྲའོ། །དུག་པ་ཆོག་གི་དོན་  
 ནི། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲི་ནི་རང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་བྱེད་པ་



ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འགྱུར་བའོ།  
 དགྲུ་པ་དེ་བཤགས་པའི་ཡན་ཡིན་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པ་དང་  
 བྱང་ནའང་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།  
 སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟུང་དུན་པ་སྦྱང་བྱེད་ཅིང་། །སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་  
 ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྡོམ་བྱེད་ལ། །དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྟོབ།  
 ཅས་སོ། །འདྲུ་པ་ཡན་ཡིན་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཆུང་ནི། ཞེ་སྤང་ལ་སྐབས་  
 ཕྱེན་བུམས་པ་དང་ཉིང་རྩེ་སྤར་ཡོད་མཐུ་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་སྤྱངས་ཀྱང་སྤར་  
 མེད་གསར་དུ་བསྦྱང་དགའ་བར་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་ལ། འགལ་  
 རྒྱུ་ཞེ་སྤང་བཀག་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱངས་ན་རྩེ་བས་རྩེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཆད་  
 མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞོན་མེད་ན། །སེམས་  
 ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྤྲུལ་ཡི། །ས་  
 པོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །བརྩེ་བ་ལ་སོགས་སྟོན་དཀ །གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་  
 ཅ་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་པ། རྒྱ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་གྱི་  
 རྒྱག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་ལ་གསྟོམ་ལས་དང་པོ། ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་  
 གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། གཡོ་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 པའོ། །གསྟོམ་པ་ཆོག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། རྒྱག་བསམ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་པ་  
 ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །གཡོ་སྤྱོད་ནི་བྱེད་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་རྒྱལ་བ་ཡེ་  
 འབྱུང་གིས་རག་མར་གཏོང་བ་ལ་སྟོན་ལ་སྟོན་ཡུངས་སུ་གཏོང་བྱས་ནས་ཕྱིས་རག་  
 མ་ཅི་བདེར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་དོ། །ཀྱན་ལས་བདུས་ལས་ནི། གཉིས་  
 ཀ་ཉིད་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་



རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པར་འདྲ་བ་ལ་སྦྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་  
པ་དང་གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་གསུངས་ཏེ། སྦྱོང་བ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་  
ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། དཀར་ཆོས་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལྷོས་དང་  
པོ་དེ་འཁྲུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་སྟོག་གསུམ་ཐ་  
ན་བཅད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྦྱོར་བ་སྟོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་  
གི་མཁའ་སྟོང་སྟོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྩལ་གྱིས་མགོ་བསྟོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །  
དཀར་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་འཁྲུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
དོད་། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་གཡོ་སྦྱུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ་  
བསམ་པ་དང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་  
ཆོས་གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་འཁྲུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་  
པ་བྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་དང་འདྲ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བརྟགས་  
པ་སྟོགས་བཞིར་བརྟུན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ནི། འོ་སྟོན་དགེ་བ་འདྲ་  
བ་བྱང་བྱུང་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་འཕྲུལ་རྟགས་མེད་པར་ཟད་རྟགས་མང་བ་དེ་བྱང་  
སེམས་དང་སྟོགས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་བརྟན་པ་བྱས་ཤིང་མ་ཕྱུང་བས་ཟད། དེས་ན་འདི་  
དང་བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྲེན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན་བསྐྱེད་བྱུས་ནས་གང་ཟག་ལ་  
བརྟུན་པའི་གཞོན་འགྲུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་  
ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁྱེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་  
ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དག་སྤང་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །པོན་པ་ཡོན་ཏན་བརྟུན་  
ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་བརྟུན་པ་འང་ཉན་པ་པོ་སྐབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི་སྟོགས་བཞིར་

སེང་ནས་མ་བརྗེད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་གསུམ་པའི་  
 གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཆོས་བཞི་པ་ ལ་དངོས་དང་། ལུང་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཚུལ་གཉིས།  
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་འི་ཡུལ་ནི། རང་གིས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་  
 རོད་ །གཉིས་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་ནི། ཉེ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དགོས་ཀྱི་  
 གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྦྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་བསྦྱབ་པར་མི་རུས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཆོས་གཉིས་པ་སྤོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཛིག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་  
 འགྲོད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཆེད་དུ་མི་སྦྱབ་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གསུམ་བསྐྱབ་བདུས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་གཞན་སེམས་  
 བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པའི་ཡན་ཡོན། སེང་གསལ་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་བ་ཀུན་དུ་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས། མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ན་མ་ཉལ་ཆོ། །སྤྱོས་  
 ཅི་འཆལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྦྱུལ་པ། བྱོང་ངམ་བྱོང་བྱིར་རྒྱམས་སུ་འཇུག།  
 གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྒྱམས་སུ། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུད། །དེས་ན་སེམས་  
 འདོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ང་  
 རྒྱལ་སོགས་སྤངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདོར་བ་ནི། གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་བཙོམ་པ་དང་  
 སྤྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སྤངས་པ་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་  
 དང་ཇུན་ན་སྤྱོན་ལམ་མི་འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་  
 གསུངས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ཆེན་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་དང་དགེ་བ་གང་བྱེད་  
 གྱི་མགོར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བར་བཤད་པ་ནི། དགོན་མཆོག་

རྩོན་ལས། རྩོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོད་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་  
 ཀྱི་རྩོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་བྲས་ན་སྦྱེ་བ་གཞན་དུའང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་  
 དང་མི་འབྲལ་བ་ཞི། རི་ལྗང་ལྗང་མར་དུ་མིས་བརྟགས་ན། ཁྲིས་སྟགས་ཀྱིས་  
 གསལ་བར་བརྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཉམས་ཚུལ་དང་འཆོས་ཚུལ་དང་།  
འདྲུག་ཐོས་ཅན་ལ་འད་སྟོན་སེམས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསྐབ་བྱ་ཡིད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཉམས་  
གཏོང་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། བསྐབ་བྱར་འདོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་  
བསྐབ་བྱ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཉམས་གཏོང་གི་རྒྱ་དང་ལུལ་དུས་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་  
དགུ་ལས། དང་པོ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་དུས་གཉིས་ཀ་ཞོར་བཞི། རག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་སེམས་  
ཅན་ཆོས་སྟོང་དང་ཡུལ་ངས་སངས་རྒྱལ་བསྐབ་པར་མི་རྩས་སྐྱམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་  
དོར་བ་དང་དུག་ལ་ཐུན་ཆོད་འདས་ན་སྟོན་སེམས་གཏོང་ལ་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲོད་  
པས་སྐབ་ན་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ལན་དུག་ལེན་པ་དང་ཆོགས་གཉིས་ལ་  
སྟོབ་པ་ཉམས་ན་འད་ཉམས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་ན་སྟོན་སེམས་ལེན་  
པའི་ཆོག་སྟོར་ལ། ཉམས་རྒྱ་ཅམ་ལ་ནི་ཆོག་བསྐྱར་མི་དགོས་པ་འགས་པས་ཆོག་  
གོ་ཞིས་མང་པོ་དེ་སྐད་དུ་སྟོལ། །གྲྲིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དེ་དགག་པའི་རིམ་པ་ནི། དེ་  
ལ་ངས་སངས་རྒྱལ་བསྐབ་པར་མི་རྩས་སྐྱམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་  
མ་ཐག་ནས་གཏོང་གི་ཐུན་ཆོད་ལ་བསྟོས་གཏན་ནས་མི་དགོས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་  
ཅད་དུ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ནག་ཆོས་བཞི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལམ་སྟོན་གྱིས་བཀག་པ་ནི། རག་  
པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱ་མིན་གྱི་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་  
བསྐྱེད་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ནེ། ལམ་སྟོན་

ལས། འདིན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དྲན་དོན་དུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐབ་པ་ཡོངས་  
 སུ་བསྐྱང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས་ཇི་སྐད་  
 བཤད་པའོ། །**འཛིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པས་འོད་སྤང་ལེའུ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ནི།** མདོ་ཉིད་  
 གྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་འོད་སྤང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་བ་  
 ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
 མྱོང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དཀའ་ཆོས་བཞིའི་  
 སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ནག་ཆོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་གསལ་  
 ཁ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུ་ལོ། །**འཁྲིལ་དེ་བཞི་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཆུང་**  
**དུའི་རྩ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི།** འོན་ཀྱང་ཆོ་འདིར་ཡང་ནག་ཆོས་རྣམས་བརྟེན་ན་སེམས་བསྐྱེད་  
 མཐུ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །**དྲིལ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་བྲུ་མོ་ཙ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་**  
**པས་ལུང་གཉིས་དང་འགལ་བ་ནི།** དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ལྷན་གྱིས་བཞད་  
 གད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟུན་རྩུང་ཟད་སྐྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་རྩུང་ཟད་བཞིས་པ་དང་།  
 བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ངན་སྐྱས་རྩུང་ཟད་བརྗོད་པ་དང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་བྱས་  
 པ་ལ་འགྲོད་པ་རྩུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་འགྲོད་པ་མེད་པར་ཐུན་ཚོད་འདས་ན་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་རྩོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དཀ་གིས་སྒྲིན་སེམས་གཏོང་ལ་སྒྲིན་སེམས་བཏང་  
 ན་རྩོམ་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྐབ་བདུས་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །  
**པདྨ་པ་དེ་འདྲའི་ཙ་ལྟར་མ་བཤད་པ་ནི།** དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ཙ་ལྟར་དུ་བཞག་  
 དགོས་ན་དེ་འདྲ་བཞི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །**པརྟེན་པ་**  
**ཐུན་ཚོད་དེ་མདོའི་དོན་མིན་པ་བཤད་པ་ནི།** གཞན་ཡང་ཐུན་ཚོད་བཙེ་བཞི་ཉེ་བར་འཁོར་  
 བྱིས་ཁུས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ན་དེ་ནི་མདོའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས་བདག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་པས་འདིར་མ་བཤད་  
 རོ། རྟོག་པ་སེམས་ཅན་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པའི་གདོང་རྒྱལ་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་ནི། སེམས་ཅན་  
 སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཞི་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་ཅམ་གྱི་དོན་བདག་  
 གིས་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ནས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ན་ནི་སྒྲིམ་སེམས་བཏང་བཞིན་དུ་གསལ་ལ། **གཉིས་**  
**པ་ལུ་ལྟུང་ལ་དབྱུང་བ་ནི།** སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདིའི་དོན་དུས་ནས་  
 ཡང་མི་བྱའོ་སྣམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ན་ཆོགས་པ་འཛིག་པ་ལྟར་  
 སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟ་  
 མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དོར་ཁིང་  
 ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
 པ་སྟེ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །

**གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་རྒྱལ་ལ་བཞི་ལས།** དང་པོ་ལམ་སྒྲིམ་འབྲེལ་པའི་བསྐྱེད་  
 གྱི་བཤད་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འདི་ལ་ལམ་སྒྲིམ་འབྲེལ་པ་ནས་  
 རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་རྒྱ་ཏི་དང་རྒྱ་རྒྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་དང་དཔལ་པོ་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་ཅན་  
 གོ་མི་དང་། ཞི་བ་འཆོ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་  
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱོད་པ་ལ་ལུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ཆེད་ཡོད་པ་རྣམས་  
 སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། ལལ་ལས་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་བྱུང་ཡིན་ནོ་  
 ཞེས་བཞེད་དོ། ལལ་ལས་ནི་ཆོགས་ལམ་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་ཆེད་ཡོད་པའི་ཞེས་བཞེད་  
 དོ། རྟོག་ཞན་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་མི་བཞེད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་  
 རྒྱུབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱུང་སྟེང་དུ་སེམས་མི་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་  
 བརྟེན་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀོད་ནས། སྒྲིམ་དཔོན་དེ་དག་གི་ལུགས་དེ་མདོ་ནས་

གྲང་གསུངས་པས་རང་རང་གི་སྒྲ་མས་གང་གནང་བའི་ལུགས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་  
 བདག་གི་སྒྲ་མ་གསུང་ངོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་  
 འདོད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །གནི་མ་པ་འགྲེལ་པ་འདི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཡིན་མིན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྤྲེལ་  
 འགྲེལ་པ་འདི་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇོ་བོའི་  
 འགྲེལ་པར་མི་མཛད་ལ་ནག་ཚོན་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཇོ་བོས་མཛད་པར་བཞེད་ཅིང་།  
 རྒྱ་ཆོའི་སྤྲེལ་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །གསྒྲུ་མ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྤྲེལ་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་དག་  
 རྒྱན་ནི། འོན་ཀྱང་སྤྲེལ་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལ་བྱ་རངས་སུ་འགྲེལ་པ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་  
 མཛད། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་པ་ན་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བས་སྟོན་མ་ཞུས་ནས་རྒྱས་  
 སུ་བཏང་ཟེར་བ་འདུག་པས་ཇོ་བོས་འགྲེལ་པ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ། གསུང་  
 བཀྲོས་ལ་གཞི་བླངས་པའི་བཤད་པ་རེ་མང་ཞིག་བསྒྲུན་པའི་རིགས་སུ་འདུག་པས་ནོར་  
 བར་མཛོན་པ་འགའ་ཟུང་སྒྲུང་ཞིང་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤོད་པའང་མང་པོ་སྒྲུང་  
 བས་བདག་གིས་ཀྱང་མ་ནོར་བ་རྣམས་སྐབས་གཞན་དང་ལམ་རིམ་དུ་དྲངས་ནས་  
 བཤད་དོ། །བོའི་པ་དེས་ན་བསྐྱེད་བྱའི་བཤད་པ་འདི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་ལུང་རིགས་དང་འགལ་  
 བཞི། འདིའི་བསྐྱེད་བྱ་སྤྲེལ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྤྲང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་  
 པ་ཞེས་པ་འདུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྲེལ་  
 དཀར་ནག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འདུག་ཤོག་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མི་སྤྲེད་པས་མི་འཐད་  
 ལ། སྟོན་སེམས་རྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མདོ་ལམ་གསུངས་པ་ཐམས་  
 ཅད་དང་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྦྱོབ་པ་མི་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་  
 ར་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ངོ། །གསྒྲུ་མ་པ་རང་ལུགས་  
 ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། སྤྲེལ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི་ལམ་

སྒྲིན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆོས་བདུན་པའི་མདོ་ལ་བསྟུན་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོན་གེས་མྱུར་བར་འདོད་པས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཀྱི་བསྟུན་བྱུར་མི་སྤང་བས་མ་བྱིས་སོ། །གྲིམ་པ་འཆོས་ཚུལ་ལ་འདུག་སྒྲིམ་མི་ལྟན་དུས་འཆོས་ཚུལ་དང་། དེ་དང་ལྟན་དུས་འཆོས་ཚུལ་བྱུར་དུ་མི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་སྒྲིན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིམ་མི་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བསྟུན་བྱུར་ནམས་དང་འགལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བ་ཁས་ཐུངས་པའི་བསྟུན་བྱུར་དང་འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ། །གྲིམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི་སྒྲིམ་པའི་བསྟུན་བྱུར་དང་འགལ་བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་པས་ལྷང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པས་འདུག་སེམས་ཀྱི་བསྟུན་བྱའོ་ནང་དུ་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འདུག་སྒྲིམ་ཅན་ལ་འང་སྒྲིན་སེམས་བྱུན་མོང་མིན་པའི་བསྟུན་བྱུར་ཡོད་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ལན་དུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་བསྟུན་བྱུར་མོང་མིན་པའོ། །སྒྲིན་སེམས་ཀྱི་བསྟུན་བྱུར་ལན་དུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་ནམས་འདུག་སྒྲིམ་པ་བྱང་ནས་དེའི་བསྟུན་བྱུར་འགྱུར་ནི། དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་བྱུར་ལ་ཆེར་དགེ་སྒྲོང་གི་བསྟུན་བྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྟུན་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། ཐབས་གེས་རེ་རེ་ལ་བསྟུན་པས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་བཟན་པ། བསྟུན་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལྷགསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོབ་པ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིན་

པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་དེ་ཡང་  
 བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཡུང་སྤར་དངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང་བྱང་  
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མ་བྱས་ན་འཆང་རྒྱ་བམི་སྤྲིད་པས་  
 སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་གྱི་རི་ལས། བྱང་རྒྱུ་བཞི་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་  
 པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་  
 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།  
 དེ་བས་ན་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་ཞེས་པོས་ནས་སྐྱབ་  
 པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེད་དགའ་  
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་  
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནིས་པོ་རང་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་  
 མི་ཐུལ་བས་ཐོག་མར་རང་འདུལ་བ་ནི། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་  
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་གཤམ་ནས་  
 བདག་ཉིད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་དུ་སྒྲོར་རོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པར་བྱང་  
 རྒྱུ་མི་འཐོབ་པོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བརྩེ་ཆུན་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞོམ་  
 པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྒྲོར་མཛད། །ཐབས་བྱུང་ནི་རྒྱ་སྤྱིང་རྩེ་ལས་  
 བྱུང་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་བས། །དེ་འཆད་  
 པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་  
 སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ་དགོས་ལ་དེ་སེལ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་ན་སྒྲམ་པའི་སེམས་  
 བཟང་བས་མི་ཆོག་གི་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོག་མར་རང་འདུག་  
 ས་མ་ནོར་བདགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོན་དུ་རང་ཉིད་ཐབས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་གཞན་



བྱུང་། །དེ་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་སྤོང་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་སྐྱབ་པ་འང་སྤོམ་པ་  
བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤོམ་པར་གསུངས་པས་སྐྱབ་པ་སྤོང་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་  
ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེད། །

གཉིས་པ་ ལམ་མ་ཞོར་ཞིང་ཆ་ཆང་ལ་བསྐྱབ་ཐུག། དེ་ལ་ལོག་ཤོག་དགག་པ་དང་། དེ་  
ལ་ཚུད་པའི་ལན་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མ་ཞོར་བ་དགོས་པ་དང་། ཆ་ཆང་དགོས་པ་དང་།  
ཆ་ཆང་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་  
འདོད་པས་མི་ཆོག་གི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་འདྲུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ཞོར་  
བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞོར་པའི་ལམ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ་འོ་མ་  
བཞོ་བར་འདོད་ནས་རྟ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ཞོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་  
ཆ་མ་ཆང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ་ས་པོན་དང་རྒྱ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་  
གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་མུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤོམ་རིམ་བར་པ་ལས།  
རྒྱ་ཞོར་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ཡུན་མིན་དུ་རིང་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་  
བུ་འཐོབ་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན་རྟ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཐའ་དག་མ་སྐྱད་  
པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་  
ན་མུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་འབྲས་བུ་དེ་  
ལ་འདོད་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་ཞོར་བ་དང་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །  
གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ཆང་ལ་མ་  
ཞོར་བ་གང་ཞི་ན་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཞེས་ཕྱིག་ན་  
རྩ་ཆེ་ལ་པོས་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤོང་ཆེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་

ཡིན་པུང་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་པུང་བ་ཡིན་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཐིན་པ་ཡིན་ནི་  
 ཞེས་སོ། །**གཉིས་པ་ནི།** དེ་ལ་སྟེང་ཇི་ནི་བཤད་ཟིན་དོ། །པུང་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀྱན་  
 ཇོབ་དང་དོན་དམ་པའི་པུང་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་  
 པ་ཡིང་ས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱིང་ན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས་བཤད་དོ། །

**གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་ཆུལ་དང་།** དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་  
 པོ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་ཆུལ་དང་། དེའི་ཁྲུངས་ལོག་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་  
 བུའི་ལམ་ལ་ཐིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྣམ་པར་  
 རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཐིན་ཆད། ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ནའང་  
 འཁོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྒྲིག་དང་  
 ཐག་སྒྲིག་གིས་བཅིངས་པ་དང་རྒྱན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱབ་པ་དང་  
 ཁྱི་དཀར་ནག་གང་གིས་སྤྲུག་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་ཅིར་  
 ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་ཆུལ་བྲིམས་  
 བསྐྱེད་བ་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་བསྒྲུབ་པར་མི་རྣམས་པའི་སྐྱེ་པོ་སྦྱར་པོའི་དོན་དུ་  
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་དེ་རྟེན་ནས་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་  
 དམངས་ཀྱི་སར་བབ་པ་འཕམ། རྒྱང་པོ་རྟེན་ནས་རྒྱང་པོའི་རྗེས་ཆོལ་བ་དང་འབྲེལ་བར་  
 སྦྱོལ། །**གཉིས་པ་དེའི་ཁྲུངས་ལོག་པར་བཤད་པ་ནི།** དེ་ལ་དུ་ཤང་གིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་  
 པ་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྲུངས་བརྒྱད་རྩ་དང་ས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །**གཉིས་**  
 པོ་དེ་དགག་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཐུག་ཐུག་མཁའ་པས་བཀག་ཆུལ་དང་། མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཐབས་  
 བེས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱར་དགོས་ཆུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་  
 ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དགོས་ཆུལ་དང་། བེས་རབ་གཅིག་བུ་འདོད་པ་བསྐྱན་བཅོས་ལས་བཀག་ཆུལ་དང་

བཞི། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་བཀག་སྒྲེ་སངས་རྒྱལ་དབྱེས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། འདིས་  
 མི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྒྱལ་མ་མིན་ནི་ཞེས་ཀྱན་རྫོང་པ་ལ་སྐྱར་  
 བ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་  
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུང་རིང་དུ་  
 སྤངས་ཏེ། ཇི་ཆར་བྱད་ཞུགས་ཀྱང་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཅམ་དུ་བསྐྱར་བྱུང་བའི་སེམས་  
 ཅོམ་འཛིག་ཅིག་ལ་ལམ་གྱི་དམ་པར་བཟུང་བའི་ལོག་ལྟ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐ་ཆད་འདི་ནི་བྱང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ག་མ་ལ་སྤྱི་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོགས་  
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད།  
 གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་པས་ལུས་རྒྱལ་ནི། འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་ལུབ་  
 པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པ་དང་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་དང་  
 དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པའི་དམ་པ་རྒྱམས་ཟད་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཤིང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་  
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་མང་བས་ད་དུང་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྐྱར་སྒྲུབ་ལ་སོགས་  
 པའི་རྟོན་རྟོགས་རྒྱམས་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་ཆོ་དེ་དག་འདོར་བ་ལ་  
 སོགས་པ་དུ་ཤང་ཇི་ཆར་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱར་པ་དེ་མ་  
 གཏོགས་པ། ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་དུ་ཤང་གི་དེ་ལེགས་པར་འདོད་ལ། ཞེས་དང་གཞན་  
 ཡང་། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་དུ་ཤང་  
 གི་སྒྲིམ་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྐྱར་ངོ་། ཞེས་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་  
 རྒྱུས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་གསུམ་བསྐྱར་ནས་  
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་དྲོ་བའི་ལུང་དངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་འདི་དོན་གཅིག་པས། དོན་ནི་

ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱེས་བྱ་གནས་ལྷགས་དེ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བསྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡང་དང་པོ་  
ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དུ་མི་རུང་བར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གནས་  
ལྷགས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དང་པོར་ལྷ་བ་འཛོལ་བའི་ཆོ་དཔྱད་པ་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་བ་  
ཆེད་ནས་རུང་བཤད་ཀྱང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་དཔྱད་དུ་མི་རུང་བས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་  
པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་ལྷགས་གཉིས་དང་ལྷགས་རྣམས་འདི་གཉིས་རིམ་  
པ་ལྟར་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་ལ་  
བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་མི་དགོས་པ་ལྟར་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་ནི། དེ་  
དག་གི་ལམ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནའང་མི་སྒྲུང་མོད། གལ་  
ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་  
ཆེད་ནས་བསྐྱེས་ལྷགས་མ་ནོར་བར་བསྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་  
ཉིད་ཁོ་ན་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱན་ཚྭ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མི་  
བསྐྱེས་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་དེ་རྣམས་མཐིལ་དུ་བབུང་ནས་སྟོང་པ་རྣམས་འབད་མི་དགོས་  
སོ་ཞེས་སྒྲི་ན་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་  
པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་  
མྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་  
པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།  
ཞིབ་མཐུང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཇི་ཆེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀྱན་ཚྭ་  
ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཆོགས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །**གཉིས་པ་**  
**ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་ཚུལ་ལུང་དུ་མས་སྐྱབ་པ་ནི།** དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་  
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་  
 ཅད་སྔོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཆོ་བར་འགྱུར་བར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་  
 པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
 ཆོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིད་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མངོད་ལས་ཀྱང་།  
 དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་  
 ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་དང་། འཕགས་  
 པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པ་དང་འདྲ་  
 བྱེད་མངོན་པར་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་  
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངས་མ་བསྟན་དོ་ཞེས་སོ། །**གསུམ་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་**  
**མ་ཆང་ན་སྲིད་ཞིའི་མཐར་འཁོར་ཚུལ་ལུང་དུ་མས་སྐྱབ་པ་ནི།** རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་  
 བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བནི་གང་ཐར་  
 པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་  
 རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་  
 པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་  
 པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་  
 རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་

པའི་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །**པའི་པ་སངས་ཀྱིས་སྤྲེལ་པ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་**  
**པའི།** དེས་ན་འབྲས་བྱ་སངས་ཀྱིས་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གྱི་ཆེན་ཐབས་དང་ཤེས་  
 རབ་གཉིས་ཅར་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡ་བྲལ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཡ་ལྟོ་རི་ལས། བྱང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་  
 ན་འདི་རྩ་སྟེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་།  
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་འི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
 དང་། འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤང་འདི་རྩ་སྟེ་དཔེར་ན་རྫོན་པོས་  
 ཟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་  
 ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའང་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་  
 ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

**གསུམ་པ་སངས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་ཀླན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་ཉིད་དགོས་ཚུལ་ནི།** དེའི་  
 ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆོང་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་བརྟོམ་པར་བྱ་ཡི་སྤྲོད་པ་རྒྱུད་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 ལམ་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་  
 དགོས་ཤིང་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་  
 ལྡན་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་མདོན་པར་བསྐྱབས་པ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་  
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་སྤྱིན་པ་དང་མ་  
 བྲལ་བ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་  
 དང་མ་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་དང་མ་བྲལ་བ་ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བ་ཐབས་དང་མ་  
 བྲལ་བ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་དེའི་དོན། རྒྱུད་ཁྱེད་ཡང་། དེ་རྣམས་

འདི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། རྒྱན་དང་རྩྱལ་བྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཅན་པ། རྫོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བཞིང་། ཅེས་ཁ་ཅིག་གིས་མགོ་འདི་  
ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས་ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་  
རི་མོ་མཁན་མང་པོ་འཆོགས་ནས་རྩྱལ་པོའི་གཟུགས་འདི་ན་རི་མོ་མཁན་གཅིག་མ་  
ཆང་ནའང་ཡོངས་སུ་མི་ཚོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་རྩྱལ་པོའི་གཟུགས་ནི་རྫོང་ཉིད་  
དང་རི་མོ་མཁན་རྣམས་ནི་རྒྱན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་པ་ལ་སོགས་  
པའི་ཐབས་རྣམས་མ་ཆང་ན་མགོ་རྩམ་དང་ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་  
བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཤེས་རབ་གཅིག་པུ་འདོད་པ་དེ་བརྟན་བཅོས་ལས་བཀག་ཚུལ་ལ་ལྟ་ལས། དང་  
པོ་རྫོན་པས་ཕྱོགས་ལྔར་སྒངས་ནས་བཀག་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་རྫོང་པ་ཅམ་ལ་བསྐྱེམ་རྩུར་  
བཟུང་ནས་གཞན་བསྐྱེམ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཅོས་ཅན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་  
སྟུ་མར་སྒངས་ནས་བཀག་ཅིང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་རྩྱལ་སེམས་དཔའི་དུས་སུ་བསྐྱལ་  
པ་དུ་མར་རྒྱན་པ་བཏང་བ་དང་རྩྱལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་  
དོན་མགོ་བའི་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འབྱེག་པ་བརྟུས་པ་ལས།  
བུམས་པ། བྱང་རྩྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་  
སྐྱབ་པ་འདི་ནི་ཚོགས་པའི་བྱང་རྩྱལ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་འདི་  
སྟེད་དུ་བྱང་རྩྱལ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་  
བྱ་ཡི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཟེར་ཁིང་དེ་དག་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་  
པ་གཞན་དག་ལ་སུན་འབྱེན་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་རྫོན་པས་འབད་ནས་བསྐྱབས་པའི་  
རྣམ་ཐར་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། མ་ཙམ་པ། འདི་ཇི་རྣམ་དུ་སེམས། ཀ་ཤིང་རྩྱལ་པོར་

གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ལྷན་ཅིན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་གྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་  
 བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ཞུན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་  
 ཞུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། བྱམས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་  
 ཅ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ཞུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་  
 རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ཞུན་  
 འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །**གྲྲུམ་པ་དེ་བྱམས་པས་བསྐྱེལ་པ་དུག་ཅུར་འབད་ནས་བསྐྱབས་**  
**པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགལ་བས་བཀག་པ་ནི།** བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། མ་  
 ཡམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེལ་པ་དུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་  
 བསྐྱབས། བསྐྱེལ་པ་དུག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། བསྐྱེལ་པ་དུག་  
 ཅུར་བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། བསྐྱེལ་པ་དུག་ཅུར་བཅོམ་འགྲུལ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་  
 བྱིན་པ། བསྐྱེལ་པ་དུག་ཅུར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། བསྐྱེལ་པ་དུག་  
 ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། **པའི་པ་དེས་སྤྱན་པོ་སྤྱད་**  
**པ་ནི།** དེ་ལ་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་འདི་  
 ལྷ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་བཟུང་ཉིད་དེ་དག་ནི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་  
 རོ་ཞེས་སོ། །**རྒྱ་པ་དེ་རྩར་འདོད་པས་སྤོན་པའི་སྐྱེས་རབས་ལ་སྤྱར་པ་ནི།** དེས་ན་སྤོང་པ་  
 ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་  
 གྲྲུ་བཞི་རང་གི་སྤོན་པའི་སྤོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་  
 མ་གོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

**གྲྲུམ་པ་དེ་ལ་རྩྱུང་པའི་ལན་དགག་པ་ལ།** སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་མི་དགོས་  
 པར་འདོད་པའི་རྩྱུང་པ་དགག་པ། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱིན་དུག་ཆང་བས་ཐབས་མི་དགོས་པར་



ཚད་པ་དགག་པ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགལ་བར་བརྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བཞི་ད་  
 པ་དང་། རེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གལ་ཏེ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་  
 ལ་སྒོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི་ཡོད་  
 ན་དེས་ཆོག་གོ་སྒྲུམ་པ་འང་ལོག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ངས་  
 རོན་གྱི་མདོ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ནི། རོན་དམ་  
 པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ས་ཆེན་པོར་ཚུད་  
 པའི་རྒྱས་སྒྲུམ་རྣམས་དང་བྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་  
 པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 ས་བརྒྱུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འབང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མ་  
 རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ས་བརྒྱུ་པ་ལས་གསུངས་པས་ས་རེ་རེ་ན་ཕར་  
 ཕྱིན་དུག་དུག་གམ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་བརྒྱུན་མ་ཕམ་པ་  
 དང་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་  
 དྲང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་  
 ཤེས་དགོས་ལྟ་བུ་ནི། བྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་  
 ཟད་པས་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
 ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་འཆང་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ་ཉན་  
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །  
 གསུམ་པ་དེས་ན་དང་པོ་ནས་ཐབས་ཤེས་མི་དགོས་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་ནི། རེད་ཀྱི་  
 སྐྱད་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་སྤྱོས་ཤིག་རེད་ཀྱི་སྤྱོད་ས་  
 ལ་སོགས་པ་འང་བྱེད་ལ་མེད་ཀྱི་དེའི་ཕྱིར་བརྟན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །ཤེམས་ཅན་

མཁྱི་བཏོན་མོངས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་དབྱགས་པ་ལ་སོམས་ཤིག། བཟོད་པ་འདི་ཡང་  
 མ་འདྲོར་ཞིག་ཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པར་  
 བཤད་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་ཕྱ་མོ་རེས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་གཞན་རྒྱུ་མས་འཛིག་པ་ནི་  
 མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་  
ཐབས་ཤེས་ལ་བསྐྱལ་ཚུལ་གྱིས་དགས་པ། དེ་སྐད་དུ་འང་། ས་བརྒྱ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་  
 བའི་སྤྱས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་  
 དཔའ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་  
པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལ་འདས་རྒྱུ་ས་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱང་  
 བཀའ་སྤྱལ་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་འདྲ་ཡིན་ན་འོན་ཀྱང་  
 རེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་  
 ཆོགས་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་  
 བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་རྩེ་མས་ཤིག། བཟོད་པའི་སྤྱོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་  
པར་བཞག་པ། འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདྲོར་ཞིག་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁྱི་བཏོན་  
 པར་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་མཁྱི་བཏོན་མོངས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན་དུ་  
 འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཡམ་སྤྱོ་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག། ཡང་  
 རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག། ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱུ་ས་  
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་ས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་ཆོས་

ཀྱི་དབྱངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན་བྱམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བྱམ་  
པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པ་ནམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དུ་དང་པོ་ཉིད་རྣམས་གནས་ཞེས་  
པ་ལྟ་བུ་འོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་  
སྤྱེལ་པ་འོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཉི་ཆེ་རབ་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་  
མ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་  
ཆོས་ཉིད་འདི་འཛོལ་བོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆད་  
མེད་པ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཆད་  
མེད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་པར་  
དག་པ་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོས་ལ་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །  
ཐུ་རྩུར་ལམ་སྐད་ཀྱིས་ཐབས་སྟོང་བཞི་ས་བརྒྱད་པའི་ཆད་དང་འགལ་བས་དགག་པ། ཡང་  
དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེན་ཀྱི་མཆོར་ཞུགས་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་  
ཆེན་མ་གཅིག་ལ་ཇི་ཅམ་ཆོད་པ་དེ་རྒྱ་མཆོར་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་དུ་ཆེད་དུ་འབད་  
ནས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པར་སྦྱེབས་  
ནས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་  
ཇི་ཅམ་གཅོད་པ་དེ་ཅམ་ནི། ས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་བསྐྱལ་པ་འབུམ་དུ་ལམ་ལ་  
འབད་པས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པར་ས་བརྒྱུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱུར་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་  
ཟེར་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟོབ་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོན་དུག་ཆད་ཅམ་གིས་ཆོག་གི་སྟོན་སྟེན་མི་དགོས་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་  
དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་རྩི་ཆུ་ལ་སྐར་སྐར་གིས་ཆོད་ཆུ་ལ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་སྟེན་པ་

པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་ཆང་སྟེ་  
 སྤྲེལ་བྱ་སྤྲེལ་བྱེད་དང་སྤྲེལ་རྩལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཐེན་ཀྱི་སྤྲེལ་པ་ཆང་ལ། དེ་  
 བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཆང་ཁོང་མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་འདུས་  
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་ཁྱེ་ལས། དང་པོ་དེ་རྩེར་ན་ཕྱི་  
 རོལ་པ་ལ་འདང་སྤྲེལ་དུག་ཆང་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆང་བར་འགྱུར་ན་ལུ་སྟེགས་  
 ཅན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ལ་འདང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་  
 དེ་རྩེར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་པར་སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་པར་དུ་  
 རྩེར་དངས་པ་རྩེར་ཉན་རང་ལ་འདང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་  
 པ་དུག་དུག་ཆང་བར་བཞད་པས་མཐུལ་གཅིག་པུས་ཆོག་པར་ཐལ་བ་ནི། རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་  
 དུག་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན་འོན་མཐུལ་འབུལ་བ་  
 ལ་འདང་། བ་ཡི་ཕྱི་བ་རྩེར་བཅས་སྤྲེལ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུག་ག་ཡོད་པར་  
 གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། ། གསུམ་པ་སྤྲེལ་དུག་ཆང་ཅམ་དང་དེས་ཟིན་ཅམ་  
 འདྲ་བས་སྤྲེལ་དུག་སོ་སོར་བྱུགས་པ་མིན་ཆུ་ལ་ནི། དེས་ན་རྩེ་བས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཐབས་  
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དཔེར་ན་བྱ་སྤྲེལ་པ་ཤི་བའི་བྱ་ངན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་  
 གཞན་དང་སྤྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་སྤྲེལ་ཀྱང་སྤྲེལ་བྱ་གྱི་ཤུགས་དེས་  
 མ་བཏང་ཡང་སྤྲེལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བྱ་སྤྲེལ་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྩེར་  
 པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དུག་ན་སྤྲེལ་པ་གཏོང་བ་དང་ཤུག་དང་སྤྲེལ་བ་  
 དང་བསྐྱས་བརྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲེལ་རྣམས་རྩེར་ཉིད་རྟོགས་  
 པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན་པར་འདུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་འགོ་

ལྷ་བྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲགས་དྲག་པོ་སྡོན་དུ་བཏང་ན་སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་  
འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཕྱིས་ཟིན་པ་  
མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་གཏོང་སེམས་ལྷ་བའི་ཕྱིས་ཟིན་པ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཀྱང་གཏོང་སེམས་  
གཏན་ནས་མེད་པ་སྤྱིན་པར་སྒྲིམ་རུང་བཞི། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་  
པ་ཞེས་བྱ་ཡི། གཏོང་པའི་སེམས་པ་གཏན་མེད་པ་ལ་སྤྱིན་པ་མི་བདུབ་ལ་དེ་བཞིན་  
དུ་ལྷག་མ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་ཚུལ་ཡིང་ཕྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་  
པ་ནི། ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསྐྱམ་པ་གཞན་  
གྱི་འདོད་པ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལ། རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་  
པ་ཀྱང་དང་འགལ་བ་དང་། དམིགས་མེད་བཤད་པའི་མདོ་དུ་མ་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱ་དེ་ཁོ་  
ནས་བྱ་བ་རྒྱ་ཕྱར་ཤིང་དཔེ་རྒྱ་ཆེན་ནམ་གཞག་གི་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་  
ལས། མདོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་འགལ་བར་མི་རུང་བཞི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་  
ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཆེ་རིང་བ་སྟོགས་སུ་གསུངས་  
པ་ལའང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་  
ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་གིན་དུ་རུང་  
སྟེ། རིན་ཆེན་སྨྲང་བ་ལས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྟུ་  
ནན་ རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་འབྲངས། ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་དེ་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །གྲིས་པ་རང་ཆོག་སྤྱིན་པའི་ལ་བ་བཞིན་འགལ་བ་ནི། གཞན་  
ཡང་བྱིད། དེས་འགའ་ནི་རན་འགྲོའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་ཉིས་སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་  
ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་ནས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་འགའ་ནི་མདོན་མཐོང་གི་རྒྱར་

འགྲུར་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་པའི་རྒྱ་  
 ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྲུར་ཟེར་བ་རྣམ་བས་སེམས་ན་ལ་དུ་ཞིག་ལ་སྤྲོས་ཤིག།  
 གྲིས་པ་ཞིའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ཞོ་རང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མངོན་ནས་  
 བསྐྱར་བ་ནི། ཡང་མངོན་ལས། སྤྱིན་སོགས་དུག་ལ་འོད་གཤམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་  
 པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་པོ་གསུམ་པ་ལས། འོད་ན་པར་ཞེན་ནས་དམིགས་  
 པར་རྒྱང་བས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་  
 པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའི་ཞེས་བཤད་པ་དང་།  
 ཆངས་པས་ཁྱས་པ་ལས། འོ་སྤྱིན་རྒྱུ་བ་སོགས་དཔྱད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་  
 ཉོག་པོས་བརྟགས་པའོ་ཡོངས་སུ་མི་ཉོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འང་  
 འཁུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།

གྲིས་པ་ལུང་དང་པོའི་སྤྱིན་དུག་གི་བཤད་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ནི། དང་པོའི་དོན་ནི་བདག་  
 གཉིས་སུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱིན་སོགས་ནི་མ་དག་པས་  
 བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་ཀྱི་སྤྱིན་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་  
 དུག་ག་ལ་གསུངས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་བདུད་ལས་སུ་འདོད་པར་  
 གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་ལུང་གཉིས་པའི་ཆོག་ཟེན་དང་དངོས་སུ་དམིགས་པར་རྒྱང་བས་ཞེས་བྱས་  
 པས་འགལ་བ་ནི། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་  
 ཅས་བསྐྱངས་པས་མ་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་སྤྱིན་སོགས་རྣམས་མི་བསྟེན་པར་  
 སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པར་རྒྱང་བས་སྤྱིན་པ་བསྐུལ་བ་ཞེས་དམིགས་  
 པར་རྒྱང་བ་མི་དགོས་པར་སྤྱིན་སྤྱིན་པ་བྱང་བ་བཤགས་སོ་ཞེས་གསུང་རིགས་པ་  
 ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ནས། ལན་འདེབས་ཚུལ་

འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས་སྤྱོད་ཚུགས་  
 ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གས་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མཆན་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་མཆན་བཅས་  
 སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩེག་སྤོང་སོགས་བརྟེན་པར་བཤད་  
 པའི་རིགས་པ་སོགས་དང་འགལ་བ་ནི། རྩེས་འདི་གཏང་ངོ་སྟམ་པའི་གཏོང་སེམས་དང་  
 ཉེས་སྤྱོད་འདི་བསྐྱམ་མོ་སྟམ་པའི་སྤྱོད་སེམས་དང་དེ་འདྲ་པའི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་  
 ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་  
 ལྟ་བུ་ཆེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 དུ་དགག་པར་རིགས་ཀྱི་དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རིགས་པ་  
 ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་གང་ལ་འདྲེས་པ་མི་རུང་པའི་སྤྱོད་ནི། འདི་འདྲོའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་  
 པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཤེས་  
 གཉིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ་དང་ངན་འགྲོའི་རྣལ་བསྐྱེལ་  
 སེམས་པ་དང་སྐབས་འགྲོ་དང་ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་དང་། བྱམས་  
 པ་དང་སྤོང་རྩེ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་འདུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྤྱོད་  
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདྲོའོ་འདི་ལས་འདི་འབྲུང་ངོ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་  
 དམིགས་འདི་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དྲང་དགོས་པ་གཞུག་ཡིན་པས་དེ་  
 དག་ལ་རྩེ་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཡང་  
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཅམ་ཆེ་བར་བསྐྱངས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ལམ་དེ་དག་གི་  
 ངེས་པ་རྩེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བས་སྤྱོད་པ་དང་ལྟ་བའི་ཚུགས་གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་འདྲར་  
 མོང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་ས་མེད་པར་འགྲོ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཆ་གང་ལྟར་མི་འགལ་བ་དང་། བརྟེན་གཉིས་འཛིན་པའི་ཆད་

མ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་ཚུལ། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་  
 པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་སྐྱོབ་བྱར་འཛིག་པ་དང་གཟུགས་  
 སྐྱོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་  
 མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྒྲིམ་བུལ་ལའང་ངེས་ཤེས་  
 འདྲན་པ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་འདི་ལ་སྒྲིམ་ཡོན་འདི་ཡོད་ལ་ཡང་ངེས་  
 ཤེས་འདྲན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཞིའི་ལྷ་  
 བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པས་ལུང་དང་རིགས་པས་འཁོར་  
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྔོད་ལྷགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་གཞིན་རྒྱལ་  
 ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆད་  
 མ་དང་། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་  
 ལྷ་འབྲས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡན་ཚུན་དུ་གཞིད་བྱ་གཞིད་  
 བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། གཅིག་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་  
 ཅ་དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་  
 བའི་གུངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་  
 པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་  
 ཞེས་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་གྱི་དེ་དག་མི་བརྟེན་པར་དོར་བྱར་སྟོན་པ་མིན་  
 རོ། ། བཞི་པ་དམིགས་མེད་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བ་ལ་བདུན་ལས། དང་  
 པོ་དམིགས་མེད་སྟོན་པའི་ཤར་མདོ་དང་བྱན་གྱི་ལོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་སྒྲིར་གྱི་བར་ཕྱིན་དུག་སྒྲིད་  
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དེ་མི་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིད་པ་



དེ་ནམས་ལ་སྒྲོབ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་མེད་པས། ས་རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་  
 པའི་སྒྲིབ་པ་ནམས་ལ་བསྐབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་འབད་ནས་  
 བསྐབས་ན་འགྲུབ་པ་ནམས་འབད་པས་བསྐྱབ། རེ་ཞིག་ལ་བྱར་མི་རྒྱས་པ་ནམས་  
 གྲང་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ཆོགས་གསོག་  
 རྒྱབ་པ་སྒྲིབ་སྒྲིན་ལམ་མང་དུ་བྱས་ན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་པར་  
 འགྱར་རོ། ། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྤར་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་རང་གཞན་  
 སྤང་བྱེད་དང་བདུད་ལས་ཡིན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རང་གིས་མི་མེས་པ་དང་མི་  
 བྱེད་པའི་སྤྱིགས་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བསྐབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན་ནི་རང་ཡང་སྤང་  
 ལ་གཞན་ཡང་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བཞུན་པ་རྒྱབ་པའི་ཡང་རྒྱེན་དུ་འགྲོ་བས་མི་བྱ་སྤེ།  
 གསུམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཀྱང་ཐིན་དུག་ལ་མི་སྒྲོབ་ན་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་འགལ་བ་  
 རྟོ། མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ རྟོང་པ་ཉིད་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་  
 ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བས་ རྟོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ གྲང་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་ནི་བདུད་  
 ཀྱི་ལས་སོ། ། ཡིང་དེ་ལས་ཐོག་སྤེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ སྒྲིབ་སྤྱིགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ། ཡང་  
 རབ་དུ་མེས་ལ་ས་རོལ་དུ་ཐྱིན་པའི་ལམ་ རྟོ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་  
 སོ་ཞེས་དང་། པོ་ཞི་བ་ཐབས་མེད་པར་མེས་རབ་ཅམ་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་  
 རྟོ། ཐབས་ལ་མཁའས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་  
 མདོན་པར་བཅོཅ་པར་མི་བྱེད་ཞེས་དང་། ལྷ་པོ་དམིགས་པ་གཏན་ནས་མེད་ན་ཐམས་ཅད་  
 མཆེན་པ་མི་འབྱུང་བས་མདོད་དང་འགལ་བ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་ལས། རེགས་  
 ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྤེ་དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་དེ་རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱར་རོ། ། དེ་  
 བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱར་

རོ། རྟོག་པ་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་དགོས་ཚུལ་ནི། དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འི་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་  
 པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་འདར་ཉེ་བར་ཞི་བར་  
 མི་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པ་འདར་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འི་  
 དམིགས་པ་ལ་འདར་འཛོག་པར་བྱེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་འདར་སོ་སོར་རྟོག་ལ་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ལ་འདར་བཟུང་ཞེས་དམིགས་  
 པ་མེད་ལུགས་དང་དམིགས་པ་ཡོད་ལུགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་བྱེད་དགོས་  
 སོ། རྟོག་སྒྲིམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཞིབ་དུ་བཀྲལ་ལོ། །བདུན་པ་ཉོན་མོངས་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་  
 འཆིང་བ་ལྟོད་ཀྱང་བསྐྱང་སྟོམ་ལྟོད་པ་གཏན་ནས་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་  
 པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་འི་འཆིང་བ་ལྟོད་དགོས་ལ་བསྐྱབ་པ་འི་ཐག་པས་དམ་དུ་  
 བསྐྱམ་དགོས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་  
 དགོས་པས་བསྐྱབ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་  
 ཅིང་བསྐྱང་སྟོམ་ལྟོད་པ་དང་བདག་དུ་འཛིན་པ་འི་འཆིང་བ་ལྟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་  
 གོ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་དང་། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེས་ན་དེ་  
 དག་གིས་ས་པོན་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྐྱབ་པ་གཅིས་པར་གདམས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་  
 རྩ་ལས། དང་པོ་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱུར་དོ་སྐྱད་ཀྱི་ནི་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་རེ་རེ་བས་མི་ཆོག་པས་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱུར་  
 དོ་གཅིག་གིས་འདད་པ་སྐྱད་ཟེར་ནས་དལ་བའི་དེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོག་པས་  
 རྣམས་སྟིང་པོ་བྱངས་པས་ཆོག་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཆ་གས་རེ་རེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོད་པ་  
 ནི་ཆོག་པས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །**གཉིས་**

པ་ཆོག་མཐའ་ཡས་པར་སློབ་པ་མིང་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་  
 དུས་སུ་ཆོག་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཉི་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་  
 པ་ཆུང་དུ་གཉིས་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ལ་ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་རེ་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། ། གཞི་མ་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་འཇུག་པས་དེ་མི་རིགས་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་  
 བུ་དམན་པ་བཟང་བུ་དང་སོགས་ལ་འདྲ་བ་ཆུ་ཆུན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་པར་སྣང་  
 བ་སྤྱོད་བུའི་དོན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རེ་ཆོག་པར་འཛིན་པ་  
 ནི་མི་རིགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་འཇུག་པས་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། ། བཞི་པ་འདི་པད་དཀར་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཆུ་ལ་ནི། འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་  
 པ་སྤྱོད་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བས་ཉི་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་དང་མཐའ་དག་པས་མཐའ་དག་  
 པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། ། རྩེ་པ་དེར་མ་ཟད་མདོ་བསྐྱེད་བཅས་དུ་མ་དང་འགལ་བ་ནི། དེ་  
 བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམས་  
 འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་པུས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་  
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམས་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆད་མེད་པ་འབྲུམ་སྤྱག་  
 བརྩས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ་བརྩུག་པ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་ཆོག་མཆད་མེད་པས་མི་ངོམས་པ་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་།  
 དེ་མ་མེད་པར་གཤམ་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་  
 པའི་སྤྱོད་པ་སོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་ངེས་པར་སྤྱོད་པའོ། ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་  
 ནམས་ཀྱིས་མི་སློབ་པའི། ། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་  
 བསྐྱབ་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྤྱོད་པའོ། ། དགེ་བའི་ལམ་  
 ཆད་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། ། མགོན་པོ་སྤྱོད་པ་

གྲིས་ཀྱང་། གང་གི་ཆོས་ངས་སྤྲོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི། ༡༠ ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྲོད་  
 བཅུད་ཀྱི་འཛིན་ཆེན་ཐོས་ཅད་ཀྱི་སྤོངས་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུག་ཏུ་མེད་པ་དེ་པོ་ཞེས་སྤྱོད་། གོ་ཞུ་བ་ཏུ་མེད་  
 ལོ་དེ་ལོ་ཆོ་ན་ཆེད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི། ༡༡ ལྟ་ལྟར་ལྟར་གཞུག་ཏུ་ཡོད་།  
 དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་མཛད་  
 རྒྱལ་སྤྱོད་མོང་གི་ཡིན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ། སྤོངས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་  
 བེས་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་སྤོངས་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་  
 ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་གཞུག་པ་ལས་ཁང་དང་  
 ལྟོ་བཀོད་པ་འདི་ཅིག་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཤད་  
 པའི་ཆོ་ཕྱིན་དུག་དང་བྱང་སྤྱོད་སྤོངས་སོ་བདུན་དང་སྤོངས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤོངས་  
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་སྤོངས་  
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ཡོན་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ཐུན་མོང་བ་  
 ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གིས་ལྟར་པ་དེ་དག་གིས་སྤོངས་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆན་ལ་བསྒྲུབ་པ་གཅེས་  
 པར་གདམས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལ་སྤོངས་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པར་བསམས་ནས་ལམ་  
 རྒྱལ་སྤོངས་རེ་བཞིན་པའི་ཆ་ཆང་བ་ལ་དེས་པ་མ་ཆེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་  
 མི་ཐོན་པར་སྤང་བས་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེས་པ་བདུན་པོ་བསྐྱེད་  
 པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །

# ལྷ ༥༠ སྤོ་ཐོག་ཆེན་སྒྲིལ་བསྐབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་པ་ཆེན་  
 སྤོ་སྒྲིལ་བསྐབ་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྩི་རྩི་ཐོག་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། གྲང་  
 སྤོ་ལ་གཉིས་ཐོག་ཆེན་སྒྲིལ་བསྐབ་ཚུལ་ལྟས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིལ་རྩོན་བསྐྱུ་བའོ། གྲང་  
 སྤོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་ས་ནས་  
 ཚུལ་སྤུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་ནས་རི་ལྟར་བསྐབ་པའི་ཚུལ་ལོ། གྲང་  
 སྤོ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ས་པོན་དུ་འདར་བསྐབ་བྱ་ལ་བསྐབས་ནས་སྤྱད་ཚུལ་དང་། སྒྲིལ་ལྟ་ལྟས་ལེན་ཚུལ་  
 དང་། དེ་ཡང་ཐབས་བཟང་སྤོ་ཡིན་ཚུལ་གསུམ་ལས། གྲང་སྤོ་ནི། འདུལ་བ་དང་རྒྱགས་  
 གཉིས་ལ་དང་སྤོར་རང་རང་གི་སྒྲོམ་པ་མ་བཟུང་བར་བསྐབ་བྱ་ནམས་མཉན་དུ་མི་  
 རུང་ཡང་འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྒྲོན་དུ་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་  
 བྱས། སྤྱད་སྤྱད་ས་ནས་དེ་ནས་འཛིན་པར་སྒྲོབ་ན་སྒྲོམ་པ་འཕོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། ༥ གཉིས་པ་སྒྲོ་རྩི་ལྟ་ལྟས་ལེན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བར་འདོད་པ་ལ་སྤྱ་ནས་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་རྩི་སྒྲོད་ཀྱི་མ་མོ་འདི་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་  
 པའི་གཞི་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བཞུན་པ་དེ་དག་བསྐྱུག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་  
 ཉེ་སྤྱིང་ནས་བཞུགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བཞུགས་ནས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ལ་མ་རོལ་  
 གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་མ་རོལ་དང་འགྲན་ཕྱིར་  
 ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཞུན་སྤོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་འདི་ཆོག་བཞིན་དུ་དེས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱ་ཞིང་

དེ་ལ་དོག་པར་ཡང་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ནི་སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེ་དང་།  
 མ་མོ་ནི་བྱང་ས་དང་། བྱང་སའི་རྒྱལ་བྱིན་མེད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་མོ་བསྐྱེས་བ་ཟེར་བ་འདི་  
 དག་ལས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འཆད་པ་ལ་སྤྲོ་བྱིང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་བྱས་པ་དང་འགན་  
 བྱེར་སོགས་མིན་ན་སྡོམ་པ་བྱིན། ཞེས་སོ། །གྲྲ་མ་པ་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི། དེས་ན་  
 བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་  
 སྡོབ་འདོད་སྤངས་ནས་སྡོམ་པ་སྤངས་ན་གིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་པས་འདི་ནི་ཐབས་  
 བཟང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྐབས་འདི་དང་འོག་གཉིས་ཀར་བཤད་ན་ཆོག་གི་ཁུར་ཆེས་  
 པར་འགྱུར་བས་འོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བྱིན་མེད་ལའི་འགྲེལ་  
 པར་དང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་དེ་མ་ཐག་ནས་ཅ་ལུང་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལུང་བ་  
 རྣམས་བསྐྱང་ཚུལ་དང་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཤམ་  
 ཟེན་པས་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སྡེ་རོལ་ཏུ་ངེས་པར་བརྟུང་གོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། དེར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་  
 འདུས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ལམ་  
 འདུ་བར་མ་ཟད་གོ་བ་སྤྱེད་ཚུལ་བཟང་བ་དང་། བསྐྱབ་ཞི་ཡང་དེར་འདུས་ཀྱང་དགོས་པས་སྤེ་ཚུལ།  
 ཆོགས་གཉིས་དང་བསྐྱབ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་ཀྱན་བསྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གལ་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་  
 ལས། དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རིགས་བསྐྱེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་  
 པ་དུག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འདུ་བས་ཕྱིན་དུག་ནི་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྐྱེས་པའི་སྡོམ་ཆེན་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བཞི་  
 ཡང་དེར་འདུ་སྡེ་བྱིན་པ་འདུ་བ་ནི་སྡེ་ལ། ཆོག་སྟན་པ་ནི་ཕྱིན་དུག་ལས་བརྩམས་  
 ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཅིང་དོན་སྤྱོད་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞན་བཞོད་

པ་ཡིན་ལ་དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་ནི།** དེ་ཡང་ཆོག་ས་གཉིས་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་  
ཀྱང་བྱང་མེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་མོད་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་  
སྤྱད་བྱེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱུ་བའི་གཞི་བྱེད་པ་མཆོག་  
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཞར་ལ་གོ་རིམ་  
ངེས་པ་བསྟན་པ་ལོ། དང་པོ་ལ་ལྷ་མཆོམས་སྒྱུར་དང་། དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲོམ་ཅམ་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དམ་པས་དེ་ལྟར་  
མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀྲལ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་  
པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྟེན་  
ན་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་བས་ངེས་པ་རྟེན་  
པར་བྱའོ། **།གཉིས་པ་ནི།** འདི་ལ་མདྲ་སྒྲིལ་རྒྱན་ནས་བཤད་པ་དང་། མེད་བཟང་གིས་བཤད་  
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོན་མཐོ་ལ་བརྟོས་པའི་དང་། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དང་། གཞན་དོན་  
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་དང་། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་  
པ་ཐམས་ཅད་པའི་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། དུག་ལས་དྲོད་པོ་  
མདོན་མཐོ་ལ་བརྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ལྷ་ལས། དང་པོ་རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤུན་  
**སུམ་ཆོག་ས་པ་དགོས་ཚུལ་**ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ་ཆེ་  
རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱད་དགོས་ལ་དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་འོང་བ་ལ་རྟེན་མཆོན་  
ནིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་མེད་པར་ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་འབྲ་བ་ཆ་རེ་རེ་ཅམ་ཡོད་པས་  
བསྐྱབས་ཀྱང་པོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས་རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤུན་སུམ་ཆོག་ས་

པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་མཐོངས་བཟུང་ནས་དེའི་རྩ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། དེ་  
 ཡང་གང་ལ་སྤྱིད་པའི་ལོངས་སྤྱིད་དང་གང་གིས་སྤྱིད་པའི་ལུས་དང་གང་དང་ཉམ་  
 ཅིག་དུ་སྤྱིད་པའི་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཕུན་  
 སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ཟུན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་  
 ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་  
 དང་དེས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་  
 ཅིང་ལྷོག་པའི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་དེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱིག་མ་དང་  
 རྒྱ་གིང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་དེའུ་མོ་སྦྱུམ་པས་བརྒྱག་པ་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་  
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྤར་གྱི་བཟང་པོའི་  
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྤར་ཡང་རྩ་རྣམས་ལ་འབད་དེ་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ།  
 ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱིད་པས་ནི་ཟད། གསར་དུ་  
 བྱི་མི་སྤེལ་བས་བྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྤེལ་བའི་མགོ་རྒྱགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསྒྲིམ་པ་རྩ་  
 མཐུན་གྱི་རྩ་སྤྱུབ་ཚུལ་ནི། དེས་ན་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་དེ་དུག་འབྱུང་བའང་རྩ་མེད་དང་མི་  
 མཐུན་པའི་རྩ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་རྩ་ཡང་ཕྱིན་དུག་དུ་ངེས་པས་  
 ཆོ་འདོར་ཕྱིན་དུག་ཀྱང་དུ་བརྟེན་གོམས་ལན་མང་དུ་བྱ་སྟེ། རྩ་ལ་ཅི་ཅམ་ཁྱད་ཞུགས་  
 པ་དེ་ཅམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མངོན་མཐོང་ལ་  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོང་དང་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོང་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་ དེ་དག་ནི་གནས་  
 སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོང་ཡིན་ལ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་  
 མཐོང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །རྩེ་པ་ལུང་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་  
 ལས། གྲང་ལ་ལོངས་སྤྱིད་པའི་ལོངས་སྤྱིད་ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ དང་ གང་གིས་ལོངས་སྤྱིད་



པའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །གང་དང་ཉམ་ཅིག་སྤྱད་པའི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་  
 པ་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམ་འགྲུབ་པའི་རྩོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ རྩོམ་སུམ་ཆོགས་  
 པ་བཞི་ལྟ་ མངོན་མཐོ་དང་། །དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་དུ་  
 འགྱུར་པ་མང་ཡང་དུས་ ཉག་དུ་ཉོན་མོངས་ པའི་ དབང་ཉིད་ དུ་མི་འགྲོ་ པ་ དང་། །འཁོར་  
 པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡལ་ཆེར་ཆོས་མཉན་ལ་སྤྱོད་པ་མང་བས་སྒྲུང་དོར་གྱི་ བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་  
 ཅི་མ་ལོག་ པར་འཇུག་ཅིང་ཚྭ་ པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྒྱར་བ་དང་། དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ལ་  
 མོངས་སྤྱོད་པའི་ ཉམ་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་བྱང་མེམས་ཀྱི་བྱ་  
 པ་ནི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་  
 བྱར་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གངས་ངེས་ ལ་འདུན་ལས། དང་པོ་ཕྱིན་དུག་  
 གི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕྱེད་ཚུལ་ ནི། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་  
 པ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་གདགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མེམས་ཅན་ལ་གཞོད་  
 འཆེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་  
 པ་ལས་ལེགས་པར་ཚྭ་ག་པ་ཉིད་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་དགོས་སོ། །  
 དེ་མཐར་འབྱེན་པ་ལ་འང་ཚུར་གཞོད་མ་བཟོད་པར་གཅིག་ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་  
 བ་ཚུལ་བྲིམས་དག་པོ་མི་འོང་བས་ཚུར་གཞོད་ལ་ཇི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་སོ། །  
 འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་ཐུག་གསོག་པ་དུ་མ་ཁེགས་གིང་དེས་འདུན་ནས་  
 དགེ་བ་ལ་སྒྱར་དུ་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་གང་གིས་ཕྱེད་པ་  
 ནི། རང་གི་དོན་ནི་གེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་  
 ཡང་མེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་མི་འོང་བས་བསམ་གཏན་གྱིས་མེམས་མཉམ་

པར་བཞག་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་པའི་ལས་རུང་ཐོབ་པ་དགོས་  
 མོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྟེ་བས་  
 ཉིན་མཆན་ཀྱང་དུ་མིང་ལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་དཀག་གི་གཞིའོ།  
 བཞི་པ་དེའི་ལུང་དེས་ན་དོན་གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་དུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་  
 དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་བ་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕར་མི་གནོད་པ་རྒྱལ་  
 བྱིས་དང་རྒྱར་གནོད་པ་ལ་ཇི་སྟེ་སྐྱམ་པ་བཟོད་པས་བྱེད། །དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་  
 པའི་ལས་རུང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཁོད་པ་མེད་པ་  
 དང་དེ་དག་གི་གཞིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་།  
 ཅེས་ཏེ། རྩེ་པ་དུག་ཀས་འདི་ལ་གཞིན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལ་འཁོད་པ་མེད་པས།  
 གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མེད་དོ། །དུག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་མི་གཅིག་པས་  
 སོ་སོར་ངོས་འཛིན་གསལ་བ། གནས་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་  
 བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩེས་སུ་  
 གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན་ཞིག་ནས་ལ་རྣལ་མཐོང་དུ་མི་འབྱུང་ལོ། །བདུན་  
 པ་དེས་ན་ཕྱིན་དུག་གི་གངས་ངེས་གལ་ཆེ་བ་གདམས་པ། དེ་ལྟར་ནས་སེམས་འཛིན་ཟབ་  
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་གས་རེ་རེར་འགྱུར་བས་ཕྱིན་  
 དུག་གི་ལུས་རྩྭ་གསལ་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྩྭ་བ་པ་ལ་བརྟོགས་པའི་  
 གངས་ངེས་ནི། ཐོག་མར་ཟང་ཟང་བཏང་བས་དེའི་ལོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་སེམས་  
 ཅན་གང་ལའང་ཕར་གནོད་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་རྒྱར་གནོད་བཟོད་པར་བྱས་ཁོའི་  
 ཐོགས་བྱས་པས་མི་སྟོབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་

རྩ་འབྲུལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་སྔོན་རུང་དུ་སོང་བ་ན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པས་ཁོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་དུ་ངེས་ཏེ། ཐོག་མར་རྩེ་བཤེད་གི་ཕྱིན་པས་མི་ཤོངས་པ་སྟེ་ཤོངས་པ་སེལ་བ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་རྩལ་བྱིས་ས་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་འཆོ་བའོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲགས་བྱེད་པའི་བྱ་བས་མི་སྟོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཡིད་དགའ་ཞིང་འདྲིན་པར་བྱེད་སྔོན་རུང་དུ་སོང་བ་ན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བརྟོད་པ་འཛིན་ལེགས་པར་བཤད་པས་ཐེ་ཚོམ་བཅད་དེ་རྣམ་ཁོ་ལ་འགོད་པའི་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ལའི་ཕྱིན་དུག་གི་སྟོ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་སྟོབ་པ་འདི་ནི་རང་གི་དོན་མི་ཆང་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་ལ་མི་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་དེ་ལས་འགྲུབ་ལུགས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་རོ། བཞི་པ་ཐོག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྟོད་པ་ལ་བརྟོགས་པའི་གངས་ངེས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐོག་ཆེན་སོ་སོའི་རྩལ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་ལོངས་སྟོན་རྟོག་པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་མ་རྟོག་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ལོངས་སྟོན་ལ་མི་བརྟེན་བ་དང་དེ་ཡོད་ན་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་རྣམས་པས་རྩལ་བྱིས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གུས་པ་དང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་བསྐྱབ་ལ་བཟོད་པས་མི་སྟོ་བ་དང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་སྟོར་ཡང་སྟོ་བས་དེས་མི་སྟོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་མཁོང་གི་རྣམ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་བརྟོགས་པ་དུག་གིས་ནི་འདིས་འགོ་བའི་ཐོག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གིས་རིམ་པ་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྟོན་ལ་མངོན་པར་མི་

དགའ་པ་ཉེ་མི་ཆགས་པས་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། འོངས་མི་ཐོད་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉེ་ཡོད་ན་  
 ཚུལ་བྱིམ་ས་ལེན་ཅིང་བསྐྱང་བ་ལ་ རབ་ཏུ་གྱས་པ་དྲིང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་  
 གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ལ་བཟོད་ནས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། འདྲི་བའི་བྱ་  
 བ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོར་ཡང་སྤྱོད་བས་དེས་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་  
 ཏོག་པ། འཕྲོམ་པ་ཉེ་དུག་གིས་ནི་འདིས་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྐྱས་པས།  
 ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་བད་དོ། རྩོམ་པ་ལོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དྲ་གང་སོགས་  
 ཐེག་ཆེན་འདོད་ཀྱང་ཐིམ་དུག་མི་འདོད་པ་འགལ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་  
 པ་དང་ཐིམ་དུག་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་འདོར་བ་ནི་འགལ་བའོ། །

རྒྱུ་པ་ ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐབས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གུང་ས་  
 དེས་ནི་ཐིམ་དུག་སོ་སོའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་དུག་ལས་དང་  
 པ་ཐིམ་པས་ལམ་བསྐྱས་ཚུལ་ནི། ཐོབ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་གྱི་འོངས་མི་ཐོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་  
 ལམ་མམ་ཐབས་ནི་ཐིམ་པ་ཉེ་གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་  
 ཐུར་རོ། གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་  
 དོན་དུ་ཚུལ་པའི་རྣམ་གཤེད་སྤོམ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤོམ་པ་  
 ལ་གནས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཤེད་ཐབས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཐུར་རོ། གསུམ་  
 པ་བཟོད་པས་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་ཉེ་  
 གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཐུར་རོ། བཞི་  
 པ་བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ་ དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་བཙོན་འགྱུས་ཏེ་བཙོན་  
 འགྱུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐུར་རོ། ལྷ་པ་ཕྱི་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་  
 གང་བྱེད་ཚུལ་ ཐུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ནི་པར་ཐིམ་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསམ་

གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀླུ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་དུངས་ཏེ། སྤྱི་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱིར་རྣམས་ལ་ནི་མ་  
 ཆགས་པའི་ལམ། །མི་མ་ཐབས་སྤྱིན་པ་དང་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་  
 རྩོལ་བའི་རྣམ་གཤམ་སྤྱི་པ་འཁྱམས་ནི་སྤར་ལས་གཞན། །ཚུལ་བྱིས་སྤར་སེམས་ཅན་  
 སྤྱི་མི་གཏོང་པའི་ཐབས་བཟོད་པ་དང་དགེ་བ་འཕེལ་བ་འཁྱམས་བཅོཅ་འགྲུས་དང་། །ཉོན་  
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་འཁྱམས་ནི་སྤར་དག་ལས་གཞན། །བསྐྱེད་  
 གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཕྱིན་དུག་གིས་ཐབས་གང་བྱེད་བསམས་  
 རྣམ་ངེས་པ་རྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཤམ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་  
 བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་སྤར་མ་བྱུང་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་དོན་མ་  
 ཡིན་པའི་རྣམ་གཤམ་སྤྱི་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྤར་སེམས་ཅན་བྱེད་རན་པ་གངས་མང་  
 ཞིང་འབྱུང་ནི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ལས་ཕྱིར་སྤྲོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་  
 ལ་གོམས་པ་སྤོབས་ཅན་དང་དགེ་བ་གངས་མང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་  
 རྣམ་འཕེལ་བ་ལ། དེ་དག་གི་ཡན་ཡོན་སོགས་བསམས་པའི་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་བ་དུག་ལ་རིང་  
 བའི་བཅོཅ་པ་དང་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་དེའི་ས་པོན་དང་  
 ཤེས་སྐྱིབ་འཛོམས་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཕྱིན་དུག་ལ་ངེས་  
 པ་ཆེན་པོ་རྟེན་རོ། །

དུག་པ་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱོས་པའི་གངས་ངེས་ལྷག་ནིས་ལས་དང་བསྐབ་པ་  
 གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་  
 ཡོངས་སྤྱིར་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་  
 ཀྱི་ཆོག་གསོ། །ཡང་དག་པར་བྱངས་པའང་གཤེ་བ་ལ་སྤྱར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་

བཟོད་པས་བསྐྱང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་  
 ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་  
 གསུམ་ག་ལ་གཏོགས་པས་ཐིམ་དུག་དུ་ངེས་དེ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་  
 དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཐིམ་པ་དུག །ཡང་དག་པའི་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་  
 པར་བཤད་དེ་བསྐྱབ་པ་དང་པོ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་པར་ཐིམ་དང་པོ་གསུམ། །དྲིང་  
 བསྐྱབ་པ་ཐ་མ་དྲིང་པོ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་  
 ཀྱི་པར་ཐིམ་ནམ་པ་གཉིས་དྲིང་། །གཅིག་བཙུན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་  
 གཏོགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་གྲངས་ངེས་ལ་མཁས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་  
 ཅ་རྟེན་ཡུལ་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
 པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཇི་སྟེད་དང་ལྡན་པས།  
 བསྐྱབ་པ་གང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་དོན་དང་ཐོག་ཆེན་དང་ཐབས་དང་བསྐྱབ་པ་རྟེན་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ནི་པར་ཐིམ་ཐིམ་དུག་ནི་དུ་ཤེས་པར་  
 བྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་  
 ཆེན་པོ་མ་རྟོག་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་དཔོན་སེང་བཟང་ལུགས་ལ་མི་  
 མཐུན་ཚུགས་སྤྱིང་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གྲངས་ངེས་དང་།  
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གྲངས་ངེས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དང་པོ་ནས་འཁོར་  
 བ་ལས་མི་འདའ་བའམ་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་དེ། ཡོངས་སྤྱིད་ལ་ཆགས་པ་  
 དང་བྱིམ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེའི་གཉིན་པོར་ནི་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་སོ། །ལན་  
 ཅིག་འཕགས་ཀྱང་མཐར་མི་ཐིམ་པར་སྐར་ལོག་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་  
 ལོག་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱག་བསྐལ་བ་དང་དགེ་ཚུགས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱོར་བས་ཡོངས་སུ་

སྒྲིབ་པ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་དང་གཞི་དང་  
 པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲིལ་པ་དང་དུས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལའང་ཉི་མ་གཅིག་ལྟ་བུར་བཏུ་བའི་སྒྲིབ་  
 བ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་མ་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྟའི་གཉེན་པོ་བྱེད་  
 རུས་པའི་བཟོད་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་སྒྲིབ་བས་གནད་དུ་ཆེད། །དེ་ཙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྒྲིབ་ལའང་དཀའ་སྤྱད་ཐུན་ཐུན་  
 ལ་བཟོད་བསྐྱར་ཆུང་བ་དང་གང་བསྒྲིལ་པའི་ལམ་ལ་སྒྲིབ་ཤུགས་ཆུང་བའི་རྒྱ་མཚན་  
 གྱིས་དང་པོར་ཞུགས་པ་མང་ཡང་བར་དུ་མ་ལོག་པ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟོད་  
 པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་ངག་ལ་མ་སྒྲིབ་པས་ལན་ནོ། །བར་དུ་མ་ལོག་ཀྱང་  
 ཆུད་ཟ་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ནམ་པར་  
 གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་  
 རབ་སྒྲིབ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་བཞུགས་བཞུགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་གསུངས་  
 བྱིང་ནང་རིག་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་དུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་ན་འདྲུག་  
 རྟོག་གི་གནས་རགས་པ་ལའང་འབྲུལ་ནས་ལོག་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་  
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །**གཉིས་**  
**པ་** སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། སར་  
 ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞི་གསུམ་མི་གཡེང་བའི་  
 སར་ཕྱིན་བསམ་གཏན་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིལ་ན་དེ་ཁོ་  
 ན་ཉིད་ཉོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །**གསུམ་པ་** སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་དང་རྗེས་སུ་  
 མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་དང་དོན་  
 འདྲའོ། །**གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་ནམས་གནད་ཆེ་བར་གདམས་པ་ནི།** འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་

མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སློབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་བོད་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་ཕྱིན་དུག་  
ལ་ངེས་པ་སྟེ་བ་ལ་གནད་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཁར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་ **སྤྱི་རིམ་དང་།** **དམན་མཆོག་དང་།** **རགས་**  
**ཕྱི་རིམ་པ་**གསུམ་ལས། **དྲོད་པོ་**སྟེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བཟུ་ཞིང་མ་  
ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་བྱེད་ལ་ཉེས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྟོམ་  
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འཕྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་  
སྟོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྟོག་པའི་ཉེན་ཉུང་བས་བཙོན་འགྲུས་རྩེ་མ་པར་རྒྱས་སོ། །ཉིན་  
མཆན་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ལས་  
སུ་རུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་  
བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །**གཉིས་པོ་**དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ནི། རྩ་མ་རྩ་མ་  
དམན་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཆོག་གོ། **གསུམ་པ་**རགས་ཕྱི་རིམ་པ་ནི། རྩ་མ་རྩམས་སྤྱི་  
མ་རྩམས་ལས་འབྲུག་པ་དང་བྱ་སྐབས་རགས་ལ་སྤྱི་མ་རྩམས་རྩ་མ་རྩམས་ལས་  
འབྲུག་པ་དང་བྱ་བར་དཀའ་བས་རང་རང་གི་རྩ་མ་ལས་ཕྲ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་  
ལས། རྩ་མ་ལ་བརྟན་སྤྱི་མ་སྟེ། དམན་དང་མཆོག་དུ་གནས་སྤྱིར་དང་། རགས་  
པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་སྤྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བཞན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། **སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་།**  
**ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ལོ།** དྲོད་པོ་ལ་ **གཉིས།** **སྤྱོད་པ་**  
**སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་རྩམ་པར་བཤད་པ་དང་།** **དོན་བསྟུ་པོ།** དྲོད་པོ་ལ་གཉིས། **རང་གི་**  
**སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དང་།** གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་  
པ་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་བསྐབ་པའོ། དྲོད་པོ་ལ་དུག་ སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།



བཅོད་པ་དང་། བཅོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། བཤེས་རབ་ལ་བསྐབ་པའི་  
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱིན་པའི་ངོ་པོ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས། སྤྱིན་  
 པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ **ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྤྱིན་པའི་**  
**ངོ་བོ་ནི།** བྱང་ས་ལས། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ལོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་  
 རང་གི་ལུས་ལ་མི་བཟོ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་  
 པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་  
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏོང་བའི་  
 སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་རག་གི་ལས་སོ། །**གཉིས་པ་**  
**དེའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ་ནི་**དེ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོགས་པ་ནི་སྤྱིན་བྱའི་རྣམ་གཞན་  
 ལ་བཏང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་པོར་བ་ལ་མི་བཟོས་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ད་  
 དུང་འགྲོ་བ་བཀྲེན་པོ་དུ་མ་ཡོད་པས་ལྷར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱིན་པ་མཐར་མ་  
 ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །**གསུམ་པ་ལུས་རག་མི་གཙོ་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་སེར་སྒྲ་མེད་པར་འབྲས་བུ་**  
**སོགས་གཏོང་ཚུལ་**དེས་ན་ལུས་དང་རག་མི་གཙོ་ཡི་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་  
 ལྟར་རང་ལ་བདོག་པའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྒྲའི་འཛིན་  
 པ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བཏང་  
 བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བདར་བའི་སྒྲོ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྣམས་  
 པ་ལས་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་འདུག་ལས།  
 གི་ལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ **མཐོའ་དག་གི་དབུལ་** བོ་བོར་བ་ **དགོས་པ།** **སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་** ཉུ་ཕྱིན་  
**པ་ཡོངས་སུ་རྣམས་པ་ལ་ཡིན་** ཞེ་ན། །དེ་དུང་འགྲོ་ **བོ་བཀྲེན་** པ་ཡོད་ན་ **སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་**  
**རྒྱུ་ནི།** །སྤྱོད་པ་ **སྤངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་** རི་ལྟར་ **སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་** ཉུ་ཕྱིན་

པོ་རྫོགས་ཏེ་མ་རྫོགས་པར་བལ་<sup>(ལ)</sup>འོན་ཏེ་ལྷ་ར་ཞེན། ཡོད་དེ་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་བདོག་པ་ཐམས་  
 ཅད་དང་དེ་དག་བཏང་བའི་འབྲས་བྱོད་གེ་ཅ་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱུ་པོ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་  
 བཏང་བའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱུན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་  
 པར་གསུངས་ཏེ། །འོ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རྒྱུན་པ་རྒྱ་མཚན་ཇུར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ས་  
 བློ་འེམ་ཕྱིར་དེ་ཞི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་  
 དེས་ན་རྣམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་རྒྱུན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་ཇུས་  
 གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྩ་འཕྲུག་  
 དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་ལ་དངོས་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་དམིགས་  
 བསལ་དང་། དེ་ལ་དོགས་གཅོད་གསུམ། དང་པོ་ལ་སེར་སྒྲ་དང་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། གཏོང་  
 སེམས་ལ་འདུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སེར་སྒྲ་མེད་ཅམ་གྱིས་པར་  
 ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྒྲ་མ་ལུས་པར་བཙོམ་པ་ཅམ་  
 གྱིས་ནི་རྒྱུན་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སེར་སྒྲ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གདོགས་  
 པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་དབྱ་བཙོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་  
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ནི།  
 དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གོགས་སེར་སྒྲ་འོན་ཏེ་འཛིན་པ་བསལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བདོག་  
 པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་  
 པ་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སེམས་དགོས་པར་གདམས་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་  
 བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་  
 པ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མདོའི་ཡུང་ནི། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། རུལ་བར་གྱུར་པ་སྤྱི་

མི་གཅང་པ་འི་ལུས་འདི་དང་། སློག་ཀྱང་གཡོ་བ་ འཛིན་ཉག་པ་རང་དབང་མེད་ཅིང་། ལུས་སློག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་རྩན་པ་ མི་ལམ་སྒྲུ་མ་འདྲ་བ་ ཡིན་པ་ ལ། ཉེ་ལྷོ་མ་ཤེས་པའི་ བྱིས་པ་ སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་འདི་དག་ ལུས་སློག་ལ་ ཆགས་པས་ན། ཉེ་ལྷོ་དབང་དུ་སོང་ནས་ བཞུགས་པ་རུངས་ པའི་ཉེ་སྒྲུ་ཆེན་པོའི་ ལས་བྱས་ཏེ། སློག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ཉེ་སྒྲུང་པའི་ཐབས་ལ་ མི་མཁས་ པའི་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ འཆི་བདག་གི་བཞེན་པ་ བྱེད་ཅན་གྱིས་ རང་དབང་མེད་པར་ཁྱེད་ཏེ་སོང་། རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ བྱེད་མེད་མི་བཟད་ པའི་སེམས་ ཅན་དཔུལ་ བཞེན་པར་ འགྲོ། ཞེས་ལུས་མི་གཅང་བ་དང་སློག་རི་གཟར་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གཡོ་བ་དང་ལུས་སློག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་པའི་བདག་མེད་པ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྩན་པར་བཞུགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དགག་དགོས་ཏེ་དེ་མ་ལོག་ཆ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྒྲུ་ཉེ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྩོམ་གྲུངས་ཐོབ་པ་ཡང་འཛིན་མེད་ཆགས་མེད་ལ་རག་ལས་པ་ སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། ཆོ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་གང་ཡིན་ཞེན་ཡོད་ཀྱི་དེ། འོ་ཞིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་གང་དག་ ཆོ་སྒྲུང་ཞིང་འཆི་བར་ལྷུར་པའི་རྩ་ཉི་གང་ཟག་གཞན་ཁ་ཅིག་ ལོ་རྩྱུང་ཅིང་འབྱུགས་ནས་སློག་གཅོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ ཡིན་ལ། སློག་གཅོད་པ་སློགས་དེ་ལི་གཞི་ འཛིན་ བ་ཡང་ཟས་ནོར་སློགས་ལ་སྟེད་ཅིང་ ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ ལ་བྱུག་པ་སྟེ། རྩོམ་ཆེན་དེ་ལྟར་ བོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ ཡོད་སྟེད་པར་འགྱུར་བ་སོངས་ རྩོམ་ རྩོམ་པའི་གཟུངས་སུ་འགྱུར་པའི་རྩ་ཆེན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་སྟེད་པ་སྟེད་པ་བྱས་ན་ ཆོ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་སུ་འགྱུར། ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཞེན་པ་དོག་ནི་ཆོ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཡོད་དེ་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་སྟེད་པ་རྩོམ་ན་ཆོ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་གཟུངས་སུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེ་མུང་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོག་གཅོད་པའི་གཞི་ནི་ཡོངས་  
 སུ་འཛིན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཅོས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུག་པ་ལུས་འདིས་རྒྱལ་པའི་སྐུ་རིན་  
 ཐང་མེད་པ་གྲང་ཚུལ་ནི་བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་ས།  
 སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འཇིག་ཅིང་སྐྱོད་ཅིག་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཡིན་པ་ལ་གལ་ཏེ་མི་དག་  
 ཅིང་མི་ཆེ་ལ་སྐབས་སོགས་དྲི་མི་གཅོད་པ་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྒྱ་པའི་ཐུན་གྱི་རྒྱུན་རྟག་  
 ཅིང་སྐྱེ་བའི་དྲི་མེད་ཀྱི་ལྷོས་ཅན། །ཐུ་མེད་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་  
 ཉི་རིན་ཐོང་མེད་པར་རྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཐོང་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདུན་པ་  
 ལུང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཟད་ཚུལ་ནི། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཅའ་ཟེར་འབྲངས་ནས་སྟག་མོ་  
 ལ་ལུས་སྦྱོར་པར་བཏང་བཞེད་པའི་ཆེ་སྟེས་རབས་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་བཅའ་  
 ཟེའི་རིགས་སྟེ་ཤོ་ཀླན་གྱིས་འདུད་ཅིང་བཀྱར་བ་ཞིག་ཏུ་འབྲངས་པའི་ཆེ་སྟེས་མ་སོགས་འགྲོ་བ་མང་  
 པོ་ལས་བཟང་པོ་ལ་བཀོད་དེ། རིའི་སུལ་སྟན་ལྗོངས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ན་སྟག་མོ་ཐུག་སྟེས་མ་  
 ཐག་པ་བུ་སྟེས་པའི་སྟུག་བསལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་ཅིང་ཕིན་ཏུ་བཀྱིས་པས་ཐུག་ཟ་པར་བཅུམས་པ་ཞིག་  
 གཟིགས་པ་ལས་དེའི་སྟུག་བསལ་མ་བཟོད་པས་སྐུ་ལུས་ཆེས་ཆེར་འདར་ཞིང་སྟུག་བསལ་འདི་སེལ་  
 ཐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷོད་པའི་རྒྱ་ཏུ་མི་སྟེར་བཞི་མི་རིགས་སོ་སྟུལ་ཏུ་བདག་གཞན་བཟེ་བ་ལ་  
 རིང་ནས་ཐོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐུ་ལུས་སྦྱོར་པ་ལ་སྟུག་པར་སྟོན་ནས་འདི་སྐད་ཅིས་གསུངས། རྒྱ་  
 པོས་གྲུབ་པའོ། བདག་མེད་ཅིང་སྐྱོད་ཅིག་གིས་འཇིག་ལ་རང་གར་བཞག་ན་དོན་གྱི་སྟོང་  
 པོ་མེད་པའི་ལུས། །དད་པོ་སྟུག་བསལ་གྱི་རྒྱ་པའི་ཐུན་གྱི་རྒྱུན་རྟག་པོས་ཀྱི་ཕན་བདགས་  
 པའི་དྲིན་ལཞི་མེད་ཅིང་དུས་རྟག་ཏུ་མི་གཅོད་པའི་རྩ་སོ་དུག་ལས་གྲུབ་པའི། །ལུས་  
 ཀྱིས་ད་ལྟོ་གཞན་ལ་སྦྱོར་པར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་པའི་སྐབས་  
 རྟོན་པ་ལ། །དག་འབར་མི་འགྱུར་པ་དེ་ནི་མཁས་པ་མ་ཡིན། །ཉིད་ལྟོ་སེམས་ཅན་

ལ་བདང་ན་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་མཐར་ཉི་ཤེས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྤྲིང་པོ་མེད་  
པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱངས་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་  
པའི་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་གཞན་ལ་བསམ་པས་བདང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མང་  
པོ་འབྱུང་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་མི་སྤྲིང་བ་ནི་བདག་སྤྲོན་པའི་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་ལུས་ལ་  
སྤྲོགས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒྲོ་ཅི་སྤྲོ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཚུལ་སྤྱད་འབྲུག་ལས་ཀྱང་། 'བདོག་པོ་ཐམས་ཅད་  
བདང་བས་བྱ་ངན་ ལྷས་འདའ། །བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་བདོག་ རིང་ཉིད་སྒྲོ་ནི་བྱ་ངན་  
ལྷས་འདས་པ་བསྐྱབ། །པ་པོ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྤྲིན་པ་གཏོང་དགོས་ཏེ་དེ་ཡིང་  
བདོག་པོ་ཐམས་ཅད་ མཐར་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་མི་འདོད་བཞིན་གཏོང་བར་བྱེད་  
དགོས་པར་ཆབས་ཅིག་ ཉེ་འདྲི་བ་ལ། །ད་ལྟོ་རང་དབང་ཡོད་དུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་  
བདང་བ་ འབྲས་བུ་ཡོད་པས་མཆོག་ ཡིན། །ཅེས་སོ། །དགྲུ་པ་རང་གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱད་  
མི་ཉག་པ་དྲན་པའི་སྤྲིང་རྗེས་གཏོང་ཚུལ་སྒྲོ་བ་དོན་དཔའ་པོས་ བར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་།  
ཡོངས་སྤྱད་ གྱི་སྤྲིན་པ་མི་ཉག་ པར་མཐོང་ པར་གྱུར་ཅིང་། །རྩི་གྱུར་པ་དང་ཡིད་སྤྲིང་  
རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་ གི་སྤྲིན་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ པོ་གཉིས་ཡོད་ན། །བྱིན་པ་ར་བྱི་བའི་  
ནོར་བདག་གི་བྱིས་ དུ་བཞག་ པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ གཞན་གྱི་ ཡིན་པར་ ཉོག་སྤྲིན་པར་གྱུར་ཏེ་  
དཔེར་ན་གཞན་གྱི་བཙུལ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ ཉེ་བྱ་མཆོན་  
དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ ཏེ། །རྩི་མཆོན་ལ་ནོར་བདང་བའི་ཕན་ཡོན་མ་བདང་བའི་  
ཉེས་དམིགས་གཉིས། མདོར་བཞུན་པ་རྩིས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བུའྲི་  
པ་སྤྲིན་པས་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་བཟུང་བའི་གསོག་བསྐྱང་སྤྲོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ ཀང་བྱིན་ ན་ནོར་དེ་  
ལས་ ཉེ་དེ་ལོ་བརྟེན་པའི་འཛིགས་པ་ རྩི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ པར་མི་འགྱུར་ ལ། །ནོར་མི་བྱིན་པར་

རང་གི་བྱིམ་ན་གང་བཞག་ པ་དེ་ལས་ ཏེ་དེ་ལོ་བརྟེན་པའི་ འཛིགས་པ་ འིམ་ཉེས་རྒྱུན་ འབྱུང་། །  
 ཞེས་མདོར་པར་སྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མི་ཚོགས་ པ་རྩེ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་  
 རྒྱགས་པ་དང་རྒྱ་བ་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་གཞན་དང་། རྒྱན་མོང་ བ་དོང་ རྟག་  
 ཏུ་ བསྐྱེམ་རྩེ་ བསྐྱུང་དགོས་ པ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཞིང་གས་ཆེར་འབྲས་བུ་མེད་པའས་འབྲས་  
 བུ་ལོག་པར་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཏེ་འགྱུར་ལོ། །ཞོར་གཞན་ལ་སྦྱིན་ན་ འབྲལ་སྤྱིར་བཤད་  
 པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གནོད་ པར་མི་འགྱུར་ ལ། །ཕུགས་ བྱིན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་  
 རོལ་ ཏུ་མངོན་མཐོང་སྟོང་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་འགྲུབ། །མ་བྱིན་ ཞིང་བསྐྱུངས་པའི་ཆོ་ཕྱི་མར་  
 མ་ཟད་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་རྒྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་ ཅིང་བསྐྱུང་མི་བྱུབ་སྟེ། །བརྩེ་གཅིག་པ་སྦྱིན་  
 པ་གཏེར་ལྟ་བུ་ནི། མི་ཡི་ནོར་རྣམས་སྤར་མད་ འ་སྦྱོམ་ལྱིས་བྱུང་ཡང་རིང་པོར་མི་སྟོགས་  
 པར་ལལ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ལྟར། །གཞན་ལ་ ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ ཡོང་ནོར་ དེ་དག་  
 མཐོར་མེད་པར་འགྱུར་ བའི་རིང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ལ་ མ་བྱིན་ བོ་ནོར་རྣམས་ ཅི་  
 ཁའི་ཐུལ་པ་ལྟར། མི་རྟག་ ཅིང་འབྲས་བུ་མེད་ པར་འགྱུར་ཏེ་ འཛིན་འགྱུར་ལ། །གཞན་ལ་  
 བྱིན་པས་ བོ་རི་དེ་དག་ ཕྱི་མོར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ ཡོད་པའི་གཏེར་དུ་འགྲོ་ ཞིང་ཁྱད་པོར་  
 དུ། །སེམས་ཅན་ ལོ་ སན་པར་གཞིལ་བས་གང་བྱིན་པའི། །ནོར་རྣམས་ སྤར་སྟེང་  
 པོ་མེད་པའང་བྱིས། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྫོན་གིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་  
 མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟེང་པོ་ ཡོད་པར་འགྱུར། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞན་  
 ལ། བརྩེ་གཉིས་པ་བཟུང་པས་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཏང་བས་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཚུལ། གང་  
 ཞིག་ནོར་ ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ དོ་ནི་ མཁས་པ་ རྣམས་ཀྱི་ས་བསྟགས་ མོ། །ནོར་བུ་བྱུང་  
 བ་དང་བཏང་བའི་སྦྱོན་ཡོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྟོན་པེ། རྒྱ་བོ་བྱིས་པ་དེ་དག་ནོར་ གསོག་ ཅིང་  
 བསྐྱུང་བ་ ལ་དགའ་ ནང་། །འཛིན་པོ་དང་པོས་ ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ མཐོར་མི་འབྲལ་

པའི་ནོར་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མེད་ཅིང་། །གཞན་ལ་བྱིན་པས་བྱི་མོར་རྟག་དུ་  
 མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། །བཏང་བས་ཆེ་འདིར་ཡང་  
 ཉོན་མོངས་ཏེ་རྟུག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བརྟུག་སུམ་  
 པ་བྱིན་པ་འཕགས་པས་བསྐྱེད་པའི་བཟུང་བར་སྤྲད་ཚུལ་ནིར་པོ་འཇུངས་པ་སྟེ་སེར་སྤྲུལ་བཅེངས་  
 རས་མ་བྱིན་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་མིན་པོ་འདི་དང་བྱི་མའི་ཉོན་མོངས་ཏེ་རྟུག་བསྐལ་  
 པ་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །གི་སྤྲུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་གང་ཞིག་གཞན་ལ་ནོར་བྱིན་པ་སྟེ་གཏོང་བ་དེ་  
 ནི་དམ་པོས་བསྟེན་པའི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་པོ། དེ་ལས་གཞན་ནོར་མི་གཏོང་བར་གྱུར་  
 པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་མེད་པས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ངན་པའི་མོ་གོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་  
 སོ། །བརྟུ་བཞི་པ་བསྐྱེད་པ་མཁས་ན་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་ཆོགས་ཤོགས་ཚུལ་དཀའ་པའི་རྩ་བའང་ཆེ་  
 རུང་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་ཕན་བདེ་  
 རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱིན་པར་བཏང་ན་སེམས་  
 ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་སྟེད་འཛོལ་པས་ཆོགས་བདེ་ཐུག་དུ་ཤོགས་  
 ཏེ། བཅོམ་པ་བསོད་ནམས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་བ་ལས། དེ་སྤྲད་  
 པ་ཤོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །གང་གྲུའི་བྱེ་  
 མ་སྟེད་ཀྱི་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་  
 གསུངས། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤྲང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་  
 ལ་། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲ་ལོ། །ཁྱེད་ལས་འབྲས་ཤིན་དུ་ཆོག་གྱུར་ཡིན་པས་དངོས་སྟོབས་  
 ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཇུག་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དཀའ་རྩ་བྱེད་པ་བསོད་  
 རུང་ཆེ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། །བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་  
 བསོད་ནམས་ཀྱང་གངས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བརྟུ་དྲུག་པ་མར་བྱིན་གྱི་ཤེགས་བྱེད་པའི་

གྲགས་དང་དངོས་པོ་སྤྱོད་བ། གཞན་ཡང་གཏོང་བ་འཕེལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་  
 སེར་སྒྲ་འཕེལ་བ་དང་གཏོང་སེམས་མ་སྒྲེས་པ་མི་སྒྲེ་བ་དང་སྒྲེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་  
 པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤར་ཡོད་མི་བཟུང་ཁིང་གཞན་གྱིས་བྱིན་ནའང་གླང་  
 བར་མི་བྱ་སྟེ། སར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། སེར་སྒྲའི་སྒྲིན་ནི་གང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་  
 རེས། །ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་ནོར་གྱི་མིང་ཡིན་གསུངས། ཡོངས་སུ་གཏོང་  
 སེམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཡོངས་འཛིན་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་དག།  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤང་། །གང་ཞིག་གཏོང་སེམས་གཉེན་  
 པོར་འགྱུར་པ་དག །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་ནོར་རམ་  
 རིན་ཆེན་རྒྱལ་སྤེལ་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གླང་བར་འོས་པ་མིན། །ཞེས་  
 མོ། ཕྱི་

བརྩོ་བདུན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཅས་གནང་བླན་ཏེ་འདུག་ཚུལ་ དེ་སྤར་བྱེད་པའི་ཆེ་སེར་  
 སྒྲས་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ཐུབ་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་བྱང་  
 ཆུབ་བསྐྱབས་པ་དང་བདག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་པར་དམ་བཅས་པ་བླན་པར་བྱས་  
 ཏེ་བདག་གིས་སྤར་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ནས་  
 དེ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་ན་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ནི། གླང་པོ་ཆེ་ཉི་མས་  
 གདུངས་པ་ན་རྒྱུ་ཞུགས་ནས་བྱུང་བྱེད་ཅིང་སྒྲམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ན་ས་ལ་འགྲེ་ཤྲོག་བྱས་  
 པས་ལུས་ལ་སས་གོས་པ་མཐོང་ནས་སྤར་ཡང་རྒྱུ་དེ་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་  
 བྱེད་པ་དང་འདྲའི་སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས་མ་ཆགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་  
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་བླན་བྱས་ཤིང་། །དེ་གཞིལ་རང་གི་དམ་བཅས་བསམ་བྱ་  
 རྟེན། །ཡོངས་འཛིན་ཆགས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་བྱིར། སེམས་ལ་ཏྲོག་པའི་དམ་



པ་འདི་དག་ཉོགས། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བདག་གིས་ལུས་བཏང་སྟེ། །ལུས་དེ་བཏང་  
 བའི་ཆོས་དེ་དགེ་ཅད་ཉིད་ ཀྱང་བདག་གིས་སྤངས་པ་རྩེ་ཕྱིན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་བརྩོ་བར་ བྱས་  
 པ་ཡིན་ན། །ཁྱིམ་ལ་དངོས་ལ་བདག་གིས་ཆགས་བྱ་བ། །ཁྱང་པའི་བྱས་པ་ཞིན་བདག་  
 ལ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །བཙོ་བརྒྱད་པ་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་  
 གཏོང་སྒོ་ཕྱེད་ཚུལ་ དེ་ལྟར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་བསམས་ནས་བྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང་  
 ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་  
 རུས་ན་གཏོང་བའི་སྒོ་ངང་གིས་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བར་འཇུག་ཚུལ་ལ་བྱམས་སྣོང་རྩེ་  
 དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བར་བྱན་ནས་འཇུག་པ་དང་། དུས་ཀྱན་དེ་ལྟར་ཀྱན་གཏོང་  
 ཚུལ་དང་། ཁེངས་མེད་དུ་གཏོང་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་  
 སྣོང་རྩེ་སྐྱུང་བ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པའི་  
 མཐར་ཡང་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུས་སོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཏོང་ཚུལ་  
 ལས། བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྒྲིད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྒྲིད་དང་། །དུས་  
 གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཕངས་  
 པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སྒྲིད་དགེ་ཅད་གསུམ་  
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པས་གཏོང་བའོ། །གསུམ་  
 པ་ཁེངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བ་སེམས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་  
 རང་གིར་འཛིན་པའི་སྐྱེད་པ་བརྒྱུག་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཡང་དང་ཡང་  
 དུ་སྒྲོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། རྣམ་  
 ཡོངས་སྒྲིད་ འདི་དག་ཐམས་ཅད་ སེམས་ཅན་ ཁྱེད་ཉིད་ ཀྱི་དངོས་པོ་ ཡིན་ཏེ། །འདི་  
 ལ་བདག་གི་ ཡིན་སྟེམ་པའི་ ང་རྒྱལ་ ལམ་འཛིན་པ་དམ་པོ་ བདག་ལ་མེད། །དེ་འབྲུ་མང་

བྱང་ནམ་ཉིག་ཡང་དང་ཡང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྗེས་འབྲང་བ།  
གང་ལ་ཡོད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྤྱེས་  
མཆོག་གསུང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་དམིགས་བསལ་ལ་ལུས་སྤྱི་གས་ཐམས་  
ཅད་བསམས་པས་གཏང་ཟིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ལུས་དངོས་སུ་གཏོང་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་  
སུ་མིན་ཀྱང་སེམས་གྱིས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་དོན་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་  
ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་མིས་པ་མ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་  
བསམ་པས་ལུས་བྱིན་ཟིན་ཀྱང་ག་ལ་སྤྱི་གས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་མོད། འོན་ཀྱང་  
ལུས་སྤྱི་གས་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྤྱོད་ན་གོམས་པ་མེད་པས་ད་གཏོང་ཀྱང་ལུས་  
སྤྱི་གས་གཏོང་མི་རུས་པར་བསྐབ་བདུས་ལས་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ནས་བསམ་པ་སྤྱོད་  
དགོས་སོ། གཉིས་པ་གཞན་དོན་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་  
ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་གོས་དང་གནས་ཁང་སྤྱི་གས་ལ་སྤྱོད་པ་ན་གཞན་དོན་དུ་འདི་  
དག་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྤྱད་པས་སྤྱོད་ན་ཉོན་  
མོངས་ཅན་གྱི་ལྗང་བ་དང་། སྤྱད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་  
པའི་འདུ་ཤེས་འཛིག་པ་བརྗེད་པའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ནི་ཉོན་  
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྗང་བའོ། གཞན་ལ་བསྤོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཇས་  
སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིན་ཐང་ཆང་ན་  
སོ་ཐར་གྱི་ཡམས་པར་འགྱུར་བར་བསྐབ་བདུས་ལས་གསུངས་སོ། །

གསྐྱེས་པ་དོགས་གཅོད་ལ་ཕམ་པའི་དོགས་གཅོད་དང་། ཉེས་མེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་དང་།  
དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་ན་བསམ་པས་བཏང་བ་མཆོག་མིན་སྤྱོད་པའི་དོགས་གཅོད་དང་གསུམ། དང་  
པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ལ་ཡམས་པ་གཏན་མེད་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཆང་  
 བ་མི་སྤྲད་པས་ཕམ་པ་མི་འོང་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་འང་  
 ཡོ་བྱད་རིལ་པོ་བསྐྱོས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་སྤྲ་ཞིང་ལ་ལ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་དེས་  
 བདག་ཏུ་བབྱང་བ་མེད་པས་ཕམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲོད། །གཉིས་པ་དགོངས་པ་བཞིན་གྱིས་  
 ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་རང་ལུགས་ནི། དགོངས་པ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་  
 བསྐྱོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་  
 འདྲ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཆང་ན་ཕམ་པ་འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་  
 སོ། །གསུམ་པ་སྤེལ་གཞན་གྱིས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྤེལ་གཞན་གྱི་ལུགས་  
 སུ་སྤྲ་བ་འང་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཉེས་མེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་  
 དོན་དུ་དམིགས་ན་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཁོའི་  
 དོན་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བསྐབ་བདུས་ལས། བདག་གི་ལུས་ལོངས་  
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པས་བདག་པོ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདྲ་བས་གཞན་གྱི་ བདག་པོ་  
 དང་བཅས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་བསྐྱུང་  
 རོ་ལུས་བསོས་ནས་ཀྱི་སྤྲར་བདག་པོ་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་དོན་བྱའོ་ སྟེ་མ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་  
 པ་མེད་དེ་བྲན་ཏུ་ཉེ་བོའི་ལས་བྱེད་པ་གང་གིས་འཆོ་བ་བདག་གི་རྒྱས་ཡོད་པ་ནི་  
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མ་གནང་བར་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། གལ་  
 ཉེ་ཡོ་བྱད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོས་ཟེན་པས་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་  
 རོ་སྟེ་མ་ན་དེའི་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱན་ཏུ་ཉེ་བོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྲན་  
 གྱིས་ཤིང་བོན་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་བའི་ཆོ་ཅན་གྱིས་གནང་བ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་  
 པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྲེར་ན་ཡིད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་པ་

མི་རིགས་པ་ནི། དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྟེར་ན་སྟོན་བཏང་བ་དེ་བརྟུན་  
 དུ་སྒྲུབ་པས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྟེང་པོ་མེད་དོ་སྟེན་དུ་མ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས།  
 དེ་སྟེར་སྟོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་  
 མ་དད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཏོང་བའི་སེམས་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིང་ས་  
 སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་  
 མེ་ཞེས་སོ། །ལྷོས་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྟེར་ན་སྟོན་སྟེན་དུ་བསམ་  
 པ་སྒྲུབ་ས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟེན་ན། དེ་སྟེར་སྟོ་སྒྲུབ་ས་བས་རང་ནི་དེ་ལ་གཏོང་སེམས་ཁྱད་  
 བར་ཅན་སྟེ། དེ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་ཞེན་མེད་ན་དངོས་སུ་ལོ་  
 བྱད་མང་དུ་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྟེན་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེ་སྟེར་  
 བྱ་བ་དང་། ཉེན་སོ་སོ་ལ་བསྟོན་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྟེན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་  
 དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲིམ་པ་དུག་ཅན་དང་། བར་སྟེན་དུག་ཅན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་  
 དམ་པ་དུག་ཅན་དུ་བྱ་བའི་ཉེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེས་  
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི། སྟེར་སྟེན་པའི་དངོས་པོ་  
 མ་ལུས་པ་སྟོད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ནམས་ལ་འདུག་པ་ན་འང་དེའི་བསམ་པ་མ་དོར་  
 བ་ཡོད་དོ། །འདིའི་དོན་སྟེར་སྟེན་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེན་སྟེན་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་  
 ད་རེས་བཟའ་བ་ཏུ་རྩ་བུ་ཞིག་སྟེན་ཚུ་ཡིན་ནའང་སྟེར་གྱི་བསམ་པ་དེས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་སྟེར་ཐམས་  
 ཅད་སྟེན་པའི་ནང་ནས་ད་རེས་འདི་སྟེན་སྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ལའང་  
 སྟེར་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་དག་བསྐྱར་དེའི་ནང་ནས་ད་ལམ་འདི་བསྐྱར་སྟེན་པ་རྩ་བུ་ཞིག་ས་འབྲེལ།  
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་སུ་

ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁའ་པ་དམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་གསུངས་ཏེ་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་  
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྟོན་པ་དམ་པ་ནི། བཏང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་  
བྱང་དུ་བསྟོན་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྤྱི་བ་འགོག་  
པ་སྟེ་ཐུག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་དོ། །**གཉིས་པ་** བར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་  
ནི། ཆོས་སྤྱིན་ཏུ་བུའི་གཤེད་པ་ན་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་  
རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེད་བ་བཟོད་པ་དང་དེ་ཉིད་  
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ཐུག་དམན་  
དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཕྱེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྟོན་པའི་བསམ་  
གཏན་དང་སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་རྩ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་  
དུག་ཆང་བར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟོག་པས་ཆེ་སྟེ་དེ་དག་ནི་བརྒྱད་རྟོང་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་  
གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་** **ལྷ་གསུམ་ལས།** དང་པོ་རྟོན་སོ་སོར་སྤྱིན་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། ཕྱིར་  
ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་བྱིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཆོས་  
ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་  
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྲུའི་རྒྱུང་གི་བྱེ་མ་  
སྟེད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་དུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུན་  
པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་ལས། སྤྱི་རིའི་  
བྱ་རབ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་  
སུ་བཅད་པ་ཞིག་བརྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆོས་བཟོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་རིའི་

བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་བྱུང་བས་ནི་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་  
 འོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གིས་ཐོས་སོགས་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མི་རུང་བ་དང་རྟེན་ན་རྟེན་  
 ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསྐབ་  
 བརྟམ་སུ་གསུངས་ཏེ་རབ་བྱུང་གིས་ཟང་ཟེང་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིན་གཏོང་བྱེད་  
 པ་བཀག་གི་རང་གི་དགེ་པའི་བྱ་བ་ལ་མི་གཞོད་པར་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་  
 མང་དུ་རྟེན་ན་ཟང་ཟེང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གསྐྱམ་པ་རབ་བྱུང་གིས་ཟང་  
 ཟེང་གཅོད་པར་སྟོན་པ་ནི། ག་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ནི་བྱེད་ལ་གཏོང་བའི་  
 ཡན་ཡོན་མི་བཞེད་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞེད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ་རབ་བྱུང་གིས་  
 ག་ཐང་ཐང་དུ་ཞོར་བཅ་ལ་ཞིང་བསགས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་སྒྲིན་  
 པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགེས་པའི་གཏམ་སོ། །གསྐྱམ་པ་སྒྲིན་པའི་འོ་པོའི་དབྱེ་བ་ལ་ཆོས་  
 འོང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་དེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི། དམ་  
 པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་དེན་གྱི་ལས་ཀྱི་  
 མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟོབ་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང་བསྐབ་པའི་གཞི་འཛིན་  
 དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱུན་ལ་སོགས་  
 པ་མིའི་འཛིགས་པ་དང་སངས་བུ་དང་རྣལ་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་  
 འཛིགས་པ་དང་རྒྱ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་  
 སུ་སྟོབ་པའོ། །

གསྐྱམ་པ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟེང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་  
 པ་དང་། བསམ་པ་ཅོམ་གྱི་སྒྲིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟེང་གཏོང་བའི་  
 ཚུལ། གཏོང་བར་མ་རྒྱས་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ། སྒྲིན་པའི་གཤེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ།  
 ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྒྲིབ་པ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་གང་ལ་གཏོང་བའི་  
 ཞིང་ནི་བཅུ་སྟེ། འདིར་སྒྱིན་ཡུལ་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཛེལ་བཤེས་སོགས་བཅུ་གསུངས་  
 པའི་ནང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ཐམས་ཅད་སྒྱིན་ཡུལ་ཡིན་ཁྱང་། བཅུ་སོ་སོར་བསྐྱང་  
 བ་ནི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཁྱང་ཕྱེ་བྲག་པ་གཞིད་ཕྱེད་ལ་བྱམས་པའི་  
 སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་ལ་ཕན་  
 འདོགས་པའི་མཛེལ་བཤེས་ འོ་ཆགས་པ་བཀག་སྟེ་ དང་གཞིད་པ་ཕྱེད་པའི་དགྲ་པོ་ འོ་བྱམས་  
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ དང་ཕན་གཞིད་གང་ཡང་མི་ཕྱེད་པའི་ཐ་མལ་པ་ འོ་གཅེས་སེམས་ཀྱིས་  
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ འོ་དད་གུས་ཀྱིས་ དང་ཚུལ་འཆལ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྒྱོན་ཅན་ འོ་སྤོང་རྗེ་ཆེ་བས་ དང་རང་ལས་དམའ་བ་ འོ་ར་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་ དང་  
 རང་དང་མཉམ་པ་ ལ་འབྲུན་སེམས་བསལ་ཏེ་ དང་རང་ལས་ལྷག་པ་ འོ་ཐུག་དོག་བསལ་  
 ཏེ་ དང་འཕྱོར་ཞིང་སྒྱིད་པ་དང་རྒྱག་ཅིང་ཤོངས་པ་ དེ་ཐོམས་ཅད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱིས་བསྐྱལ་  
 ཞིང་འདོད་པས་གདུངས་པར་སྤོང་རྗེ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་ཕྱེད་པ་ འོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་ གཏོང་བའི་སེམས་དང་། སྤང་བྱའི་བསམ་པ་གཉིས་ལས།  
 དང་པོ་ལ་སྤྱི་ལ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཅན་དང་། ཕྱེ་བྲག་སོ་སོའི་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་  
 བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཅུན་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་  
 རྒྱུ་བྱི་ཚོགས་སྒྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་  
 དང་། དང་པོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་བསམ་དཔས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་  
 ཟེན་པས་བཅོལ་བ་ལེན་པ་ལྟར་གཏོང་བར་བྱ་བའི་རང་གི་རྗེས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་ནོ་  
 སྒྲམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བའི་ཞིང་ནམས་ལ་འདི་

དག་བདག་གི་སྤྱི་པ་འི་ཡར་སྤྱི་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་དགེ་བའི་བསེམ་སོ་  
 ལྷམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་སྤྱི་བསམ་པ་གསུམ་དང་ཅན་པ་དགོས་ཏེ། ཡར་སྤྱི་བསུས་  
 པ་ལས། སྤྱི་བ་སྤྱི་དུ་འོངས་ན་ཚུལ་སྤྱི་དེས། རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཚུལ་ གྱི་ཚུ་ཆོགས་  
 སྤྱི་པ་འི་ཡར་སྤྱི་ནི་སྤྱི་པ་འི་སྤྱི་པ། ། བྱང་སེམས་དེས་ རྫོང་ལོང་སྤྱི་དགའན་ལ་བསྤྱི་  
 པས་གཞན་ གྱི་ཡིན་པའི་ འདུ་ཤེས་བདག་ གི་རྫོང་ལ་བཞག་ རྫོང་བཏང་བའི་ཆོ་བཙེལ་མ་ལེན་  
 པ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། ། དགེ་བའི་བསེམ་གཉེན་ གྱི་ འདུ་ཤེས་ སྤྱི་བ་ཤི་དེ་ལ་བསྤྱི་། ཅིས་  
 སོ་། ། གཉིས་པ་བྱེད་བྱག་སོ་སོ་ལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་རེ་རེ་གཏོང་  
 བ་ལ་དགོས་པ་འདི་དང་འདི་འདི་སྤྱི་པ་གཏང་བར་བྱའོ་ལྷམ་པ་འི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་  
 པ་འི་བསམ་པ་ཚུས་པར་ནི་ལག་བཟང་གིས་ཁུས་པ་དང་ཡར་སྤྱི་བསུས་པ་ལས་ཤེས་  
 པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞིང་བཅུ་སོ་སོའི་བསམ་པ་སྤྱི་བ་ལྟན་ནི་སྤྱི་  
 བཏང་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྤྱི་འི་བསམ་  
 པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཞིང་སོ་སོ་ལ་བསམ་པ་བྱེད་བྱག་པ་བྱེད་ཚུལ་ཞིང་གི་བསམ་པ་བྱེད་བྱག་  
 པ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ལ་སྤྱི་བ་འི་བསམ་  
 པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་ཡན་འདྲིགས་པ་རྣམས་ལ་བཏང་  
 སྤྱི་མས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞག་ནས་སྤྱི་པར་བྱ་བའོ། ། གསུམ་པ་ཞིང་གི་བསམ་པ་གསུམ་པོ་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡར་སྤྱི་བསུས་པ་ལྟར་སེམས་ཚུལ་ཞིང་རྣམས་ལ་འང་སེམས་སྤྱི་མས་པར་  
 བྱ་དགོས་ཤིང་སྤྱི་པ་བཏང་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྱི་བ་ཤི་ལ་སོགས་པའི་  
 སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་དང་བྱེད་པར་དུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ལ་འི་ཞིང་ལ་བཅེ་བར་བྱ་སྤྱི་ ཟླ་  
 བ་བྱགས་པས། སྤྱི་པ་གང་སེར་སྤྱི་དང་བྱལ་བ། ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དམ་  
 ཚུལ་འཆལ་སོགས་སྤྱི་པ་མིན་དེ་དག་ལ། །མཉམ་པར་སེམས་སྤྱི་མས་པས་གཏོང་བའི།



སྒྱུན་དེ་སྒྱུན་པ་པོ་ལས་དག །བརྩེ་བས་སྒྱུན་དང་སྒྱུན་པའི་འབྲས། །གཉིས་ཀྱི་འང་  
 ཅིག་ཅར་དོན་གཉེར་ལ། །གཏོང་བའི་སྒྱུན་གང་མེར་སྤྲོ་མེད། །དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་  
 གྱིས་བསྐྱུགས། །ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། བརྟེན་  
 པོ་འདི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་འབངས་གྱིས་མཛད་ཅིང་འདི་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་འབྲེལ་  
 བ་ཡང་ཡོད། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཁྱོད་ནི་སྒྲིན་སྒྲོང་བ་པོ་ཞིང་དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིམས་པར་  
 བྱེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་གང་ཞིག་སྒྱུ་བ་དམན་དང་མོངས་པ་ སྒྲོང་བོ་ལ་རེ་བའི་  
 བསམ་ཞུན་ ཉམས་ཐག་པ་ མཐོང་ན་ཡང་། །དེ་ལྟོས་བརྩེ་ བོ་མེད་ ཅིང་དེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་  
 ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་མར་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་མེ་འབྱུང་ལ་སྒྲུ་མ་དང་ཡོད་ཏན་ཅན་སོགས་  
 ལ་བཏང་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྒྲུ་ཏུ་རང་གི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་  
 སྒྲོད་ དམ་སྒྱུན་ཡུལ་གཞན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ཞུན་ པ་སོགས་བཟང་པོ་འཆོལ་བ། །བསམ་  
 བརྒྱུན་དེ་ནི་སྒྱུན་པ་ གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱང་ རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བས་སྒྲོང་བ་ པོ་དག་དང་མཚུངས་  
 མོ་ཞེས། །རྩ་མཆན་ དེ་ པོ་སྒྲོད་ ཏུ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཁྱོད་ནི་ཕྱགས་རྩེས་སྒྲོང་བ་ པོ་རྣམས་  
 ལ་ སྒྲིམས་པར་སྒྱུན་པར་བཞེད་ལ་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་བས་ཆོགས་  
 ཀྱི་ཞིང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་བྱང་མེས་སྒྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་  
 ཏེ་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཞིང་དག་མ་དག་མེ་འདས་པའི་སྒྱུན་པ་དེ་སྤྲོ་ལས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། །  
 གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤངས་པ་དགོས་པ་ལ། བརྩེ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ལྷ་  
 ངན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྒྱུན་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྒྲུམ་པ་  
 དང་གཞོད་འཆའི་སྒྱུན་པས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་པ་དང་དགེ་མཆོན་དང་བྲག་གིས་  
 དང་སྒྱུར་ཏེ་སྒྱུན་པ་དང་སྒྱུན་པ་རྩོགས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་  
 འདས་པའི་ཆགས་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ནས་མི་སྒྱུན་པའོ། །གཉིས་པ་ཁེངས་པའི་



མལ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་རིམ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་པའི་སྒྲིང་རྗེས་སྤྱིན་པ་འོ། །**འབྱུང་པ་**  
 ལན་ལ་བརྟུ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ས་རོལ་པོས་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་ནས་གཏོང་  
 བ་མིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བདེ་བས་ཡོངས་བ་དང་སྟེད་པའི་མེས་ཆོག་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་  
 སེལ་བའི་མཐུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱག་བསྐལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །**དྲི་**  
**པ་**རྣམ་སྤྱིན་ལ་བརྟུ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ལུན་  
 སུམ་ཆོགས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ་མེད་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་དང་  
 བླ་ན་མེད་པའི་བྲུང་ཚུབ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །**འབྱུང་པ་དམན་པའི་རེ་བ་**  
**སྤངས་ཏེ་གཏོང་བ་ནི།** གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་རེ་བ་འགོག་པ་མིན་གྱི་སྤྱིད་  
 པའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཅམ་ལ་ཐོབ་བྱུར་འཛིན་པ་འགོག་པ་འོ། །**འབྱུང་གཅིག་པ་ལོག་**  
**སྒྲིན་སྤངས་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི།** གཞན་ཡང་སྤྱིན་པ་བཏང་ན་ཚུལ་པོ་སོགས་གྱིས་གཏོང་  
 སྟེ་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བཀུར་སྟེ་བྲུང་ན་སྒྲིམ་དུ་ལོག་འཛོལ་བསམ་པ་མེད་པ་དང་དབུལ་  
 པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་མི་སྤྱིན་པ་དང་སྒྲོང་བ་པོ་ལ་བསྐྱབ་བའི་བསམ་པ་དང་ཡིད་  
 མི་དགའ་བ་དང་ཁྲིས་པ་རང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོང་བ་  
 པོའི་ལོག་བསྐྱབ་སྒྲིམ་ཆོགས་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་རང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོང་བ་  
 པོའི་སྤྱིན་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཁ་བྲང་དུ་  
 མི་ཐུབ་པར་སྤྱིན་པ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྤྱིན་པ་འོ། །  
**གསུམ་པ་**ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྒྲོར་བ་ལ་**སྒྲོར་བ་ཇི་འདྲུ་བས་མི་གཏོང་བ་དང་།** **སྒྲོར་བ་ཇི་**  
**ལྟར་གཏོང་བ་**གཉིས་ལས། **དང་པོ་**སྒྲོར་བ་ཇི་འདྲུ་བས་མི་གཏོང་བ་ **ལྟ་གསུམ་ལས།**  
 དང་པོ་སྒྲོར་བ་མ་དག་པ་སྟེ་སྒྲོར་བ་འབྱུང་གསུམ་སྤངས་ཏེ་གཏོང་ཚུལ་ནི། ལྷུར་པོར་མི་སྤྱིར་  
 བར་འགྲུངས་ཏེ་སྤྱིར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྤྱིར་བ་དང་ཆོས་མཁུ་

འཛིག་ཏེན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཤེད་དུ་བརྟག་ནས་སྟེར་བ་དང་སྟེར་འདི་  
 ཅོས་སྟེར་རོ་ཞིས་དམ་བཅས་པ་ལས་སྤོན་ས་ངན་པ་འཇམ་ཉུང་དུ་སྟེར་བ་དང་དྲིན་བགྲང་  
 བྱིན་སྟེར་བ་དང་དུས་གཅིག་དུ་བྱིན་པས་ཆོག་པ་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་ཉུང་དུ་ནས་སྟེར་བ་དང་  
 རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་གྱི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སྟོགས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་པ་མ་དང་བྱན་  
 ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་སྦངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་  
 པར་འགྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་རང་ཉིད་སྟོམས་ལས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་  
 གཞན་ལ་ཤེད་དུ་འཕྲུག་པ་དང་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོད་པས་འཕྲུ་བ་དང་བྱར་གྱིས་སྦྱོང་པའི་  
 བསྟོང་བ་དང་ངག་རྒྱུ་བ་པོས་སྒྲ་བཀོང་བར་བྱས་ནས་སྟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་  
 བཅས་པའི་བསྐབ་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་ལོངས་སྟོང་འབྲལ་ལ་ཇི་  
 ལྟར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་སྟེར་བཞི་སྤང་བར་  
 བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོར་བར་བྱའོ། །

**གཉིས་པ་བསགས་ཏེ་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ་སྤང་ཚུལ་ནི།** དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་  
 བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ལོངས་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་  
 བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟར་བསགས་ནས་དུས་གཅིག་  
 དུ་གཏོང་བ་ལ་བསོད་ནམས་ལྟག་པ་མེད་པ་དང་། གསོག་པའི་རིང་ལ་ཡོ་བྱད་སྦྱོང་  
 བ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱིར་བཞྌག་སྟེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ད་གཞོད་མ་བསྐྱངས་  
 པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། **གསུམ་པ་བསགས་པས་བར་ཆད་ཤེད་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་  
 བྱང་སེར་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ་དེའི་རིང་ལ་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་  
 དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མང་པོའི་བར་  
 གཞོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡལ་ཆེར་བར་སྐབས་སུ་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བས་མཐའི་

སྒྱིན་པ་ལང་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བདང་  
བ་ལ་བྱོན་ལས། དང་པོར་དགེ་ལུས་དག་ཀྱང་པར་བྱག་ཇུན་གྱི་སྦྱར་བས་བདང་ཚུལ་ནི། བཞིན་  
གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འདྲུ་མ་པ་སྤར་བྱེད་ལ་གསོང་པོར་སྦྱར་བ་དང་ཇུན་པས་ཞིང་  
ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་གྲུས་པ་དང་རང་གི་ལག་གིས་དང་། ཏུས་སུ་དང་གཞན་ལ་མི་  
གཞིད་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་སྒྱིན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་ཁྱད་  
པར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རིམ་གྱོར་བགྲིས་ཏེ་བསྐྱེད་  
བས་ནི་གཉིན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱོར་བགྲིད་པར་འགྱུར། ལག་བདར་ཏེ་བསྐྱེད་བས་  
ནི་རིམ་གྱོར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཏུས་སུ་བསྐྱེད་བས་ནི་དོན་རྣམས་ཏུས་སུ་འགྲུབ་པར་  
འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞིད་པར་བསྐྱེད་བས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བདེན་པ་དག་  
འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་བསྐྱེད་བས་ནི་འཁོར་སྤོང་ཉེ་བར་འགྱུར་  
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཐོང་ལས། ལག་བདར་ཏེ། བྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་  
ཀྱ་ཆེན་པོ་རྟོན་པར་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་བདེན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞན་  
གྲིས་བར་དུ་མི་ཆོད་ཅིང་མེ་ལ་སོགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་མཐོང་འབྲེལ་ནས་  
བགད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་ལག་བདར་པའི་དམིགས་བསལ་དགོས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཕན་  
ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྱིན་པའི་ཁྱོགས་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་ནི། རང་ལ་ཡོ་བྱད་  
ཡོད་ན་སེར་སྒྲ་ཅན་ལན་འགའ་ཡང་སྒྱིན་པ་གཏོང་མ་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་  
ནས་མགུ་ཞིང་བག་ལེབས་པར་བྲས་ཏེ་འདི་སྤྱད་དུ་ངའི་གན་ན་ཡོ་བྱད་ཀྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་  
དེང་སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་བ་པོ་འདོད་པས། ཁྱེད་སྦྱོང་བ་དང་  
སྤྱད་ན་བརྒྱུག་སྟེ་མ་གཏོང་བར་ཡང་ན་ངའི་ཚོར་ལས་ལོངས་ལ་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅིག་

ཡང་ན་དེ་ངའི་ཐད་དུ་བྱིད་དེ་ཤོག་ཅིག་ངའི་སྤྱིན་པ་ལ་ཡི་རང་བའང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་  
 བསྐྱོད། །དེས་ཀྱང་ནོར་གོང་པ་མེད་ཅིང་དགའ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་  
 ན་དེ་དག་ལ་སེར་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་བསལ་བའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་  
 ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནོར་ཉུང་དུ་སྒྲེར་ཞིང་མ་ཆགས་པ་མཆུང་དུ་ལ་བཞེན་ནས་  
 འབྲིང་དང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཆེན་པོ་འཛོལ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སྒྲོབ་དང་  
 སྒྲོབ་མ་དང་གྲོགས་བཀའ་ཆགས་ཅན་གཏོང་མི་རྒྱས་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མེད་  
 པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱེད་དུ་འདུག་ཅིང་རང་  
 ཉིད་མི་བྱེད་དོ། །**བཞི་པ་དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི།** འདིས་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་གིན་ཏུ་མང་  
 པོ་བསྐྱེད་ལ་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་ཉོན་མོངས་བདུལ་བ་དང་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་འདོད་པ་རྒྱུགས་  
 པར་བྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱིན་པར་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །**རྒྱ་**  
**པ་ཚོལ་བའི་བྱེད་ཚུལ་ནི།** དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་  
 ཀྱིས་ནོར་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲེར་བ་དང་ཡང་ན་དབུལ་པོ་དང་སེར་སྒྲུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིན་  
 འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམ་གཞན་ལ་བྱེད་དོ། །**རྒྱུག་པ་རང་ལ་མེད་ཀྱང་གྲོགས་བྱ་ཚུལ་ནི།**  
 ཡང་ན་སྒོང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དད་པ་ཅན་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པའི་བྲིམ་དུ་གཏོང་བ་  
 དང་རང་ཡང་དེར་སོང་ནས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །**པདྨ་ནི་**  
**པ་བཟང་རིམ་ནས་སྒྲེར་ཚུལ་ནི།** གཞན་ཡང་སྤྱིན་བྱའི་རྗེས་རྣམས་ལ་འདམས་ཏེ་བཟང་  
 རིམ་ནས་སྒྲེར་བ་དང་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་རྗེས་བཤམས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་  
 སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །

**བཞི་པ་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས།** གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་  
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་བཏང་

བ་དེས་འཕལ་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་བུལ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱགས་སུ་ཕན་  
 པ་ཞིག་སྤོང་བའམ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་འཕལ་དུ་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱགས་  
 སུ་ཕན་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་ལ། གང་བཏང་བ་དེས་འཕལ་  
 དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱགས་སུ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་འཕལ་བདེ་ཡང་ཕྱགས་སུ་  
 གནོད་ན་གཞན་ལ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་  
 གཏོང་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅང་  
 གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ཐོག་པ་རྣམས་གཏང་བྱར་ཤེས་པས་  
 ཐོག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲུས་ཀྱི་དང་། དཀོན་པའི་དང་།  
 སྤོང་པ་པོའི་སྤོངས་མི་རུང་བ་ གསུམ་ལས་དྲོད་པོ་ དུས་ཀྱི་སྤོངས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་  
 གསུམ་ལས་དང་པོ་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་དོགས་པ་ ཅི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་ལ་  
 སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཏང་མོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ག་ལ་སོགས་  
 པ་སྤོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་བསམ་  
 པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྤོང་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱིན་བྱིན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་མི་  
 བྱིན་ཚུལ། བསྐབ་བདུས་ལས། གང་གིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཅི་འདྲ་  
 པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྤོབས་རྒྱུད་པ་ལས་ཁྱི་བའམ་དུས་ལུན་རིང་པོར་རྩོམ་  
 པ་འམ། མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྣམས་རྩོམ་པ་སྟེ་  
 དཔེར་ན་རང་གི་གསྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་  
 བྱིན་བྱིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་ཐོག་པར་ཟད་དེ།  
 གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པས་བྱང་རྒྱུ་  
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱུད་ཟ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཟ་བར་འགྱུར་

[illegible]



ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བཤེད། །གསྐྱེས་པ་སྤོང་བ་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་དུ་  
 མི་རུང་བ་ལ་བདུད་གྲིས་བརྒྱུ་མས་པ་ལ་མི་སྤྱིན་པ་བྱེད་། སྤྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱིན་པ་བྱེད་། དེ་དག་  
 ལ་བྱིན་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཆུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་སྤྱིན་ཆུལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། བདུད་  
 རེས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེས་བརྒྱུ་མས་པའི་སེམས་ཅན་གྲིས་མཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་  
 ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྤོང་ན་མི་སྤྱིན་ཏེ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་  
 པ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་འབྲུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤོང་ན་འདར་མི་སྤྱིན་ཏེ་འདི་དག་  
 ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་བདེ་ལ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་  
 པ་ནི། དེ་དག་ལ་མ་བྱིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད་གྱི་བྱིན་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའོ། །  
 བཞི་པ་ནི། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་སྤོང་བ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་  
 ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསེས་ནས་གཏན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་  
 པ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་བྱན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དབང་བུར་སྤྱིན་པ་གཉིས་སོ། །  
 གཉིས་པ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་དངོས་  
 པོ་མི་གཏོང་བའི་ཆུལ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྡ་ལས་  
 རྒྱུ་རྩུ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་གནས་  
 ཅན་ལ་ཕྱི་པོའི་ཁ་ཟས་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་རྒྱུག་ལས་དང་པོ་སྤྱིན་པ་ཚུན་  
 སོགས་པ་ལྷག་མ་སོགས་མི་རུང་བ་ནི། སྤྱིན་པ་ཚུན་ཅན་ལ་ཟས་སྤྱིན་པ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་  
 སྤྱིན་པ་དང་བཤད་གཅི་དང་མཆིལ་སྐབས་དང་སྐྱུག་པ་དང་རྟག་ཁྲག་གིས་འབགས་  
 བེད་གོས་པའི་བཟའ་བཏུང་སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ཚུན་དང་མ་མི་ཟེམས་ཆང་མི་འཐུང་  
 པ་དང་དེ་དག་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་

བའི་སྒྲིམ་པ་དང་ཐུན་པ་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གིས་འབགས་པ་སྟེར་བ་  
 དང་། གཏོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བརྟེན་སྤྱད་ཅིང་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་མང་འ་བ་  
 དང་གཞོད་སྤྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་རྣམས་དང་དྲག་ཤུལ་གྱིས་གཞོན་པ་འམ་བྱས་པ་མི་གཙོ་  
 བ་བརྟེན་ངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་བྱ་དང་བྱན་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང་། བཟའ་  
 བརྟེན་མི་འཕྲོད་པ་དང་། འཕྲོད་ཀྱང་ཚོད་མི་ཟེན་པར་སྒྲོང་བའི་ནད་པ་ལ་དེ་དག་  
 སྟེར་བ་དང་ཏ་ཅང་སྟེད་པ་ཆེ་ཞིང་འགྲངས་པས་ཁ་ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་དེ་དག་  
 སྟེར་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལྷན་ཀ་ཆོལ་བ་དང་སྟེགས་བམ་གྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་  
 པ་མ་ཡིན་པ་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་སྟེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། ། **གཉིས་**  
**པོ་ལུ་སྟེགས་སོགས་ལ་ནང་པའི་སྟེགས་བམ་དང་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་དེ་སྟེར་ན་ཉེས་པ་འོང་ཚུལ་ནི། བྱང་**  
 སར་དེ་སྟེར་གསུངས་པ་འདི་རྒྱས་པར་བྱང་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་  
 བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་  
 བྱས་ཟེན་པ་སྒྲོངས་མོ་བ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ **ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་རྣམས་**  
 ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། ། **དེ་དག་ལ་སྤྱིན་པའི་**  
 སྤྱིར་གཞན་དག་ལ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །  
 གལ་ཏེ་ **དེ་སྟེར་སྒྲོང་བ་པོ་དེ་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་ཡང་** བདག་གིས་འདི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་འཛིན་  
 དུ་གཞུག་པ་དང་མོས་པར་བྱ་རྒྱས་སོ་སྟེམ་པ་དེ་སྟེ་བྱ་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་  
 བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། ། **གལ་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་སྟེར་བཅོས་པའི་སྟེགས་བམ་**  
 མམ་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་  
 ལ་དེ་ཡི་གེར་འདྲིར་བརྟག་ནས་སམ། བྱས་ཟེན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་  
 དམ་གཞན་ལས་བསྐངས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་

རོ། །སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲིག་པ་པའི་སྒྲིག་པ་བཅས་ལག་ན་ཡོད་པས་ཡང་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔས་སྒྲིག་པ་བཅས་བྱིས་ཟིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་དེ་ཡང་ཕྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་  
 རབ་ཡིག་ར་འདྲིར་གཞུག་པ་འཇམ། ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིང་  
 རོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བྱིང་གཞན་དག་ལ་འདར་དེ་ལྟར་ ༡ མི་ལོགས་  
 པ་ཁོ་ནར་བསྐྱག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྒྲིག་པ་བཅས་པུ་ཏི་མ་བྱིས་པ་སྒྲིང་ན་བྱེད་ཚུལ་ནི། གལ་  
 ཏེ་སྒྲིག་པ་བཅས་མ་བྱིས་པ་སྒྲིང་བ་ཞིག་འོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་འདིས་ཁྱོད་  
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་སྒྲིག་པ་ཏེ་བཙོངས་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དྲི་  
 པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གལ་ཏེ་ཤོག་བྱའི་སྒྲིག་པ་བཅས་དེ་བརྒྱད་  
 སྒྲིང་པ་ལྟ་བུའི་ ཆོས་ཀྱི་སྐ་གོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱ་བར་ཤོག་  
 བྱའི་ རིན་བདོག་ན་རིན་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་མི་བདོག་ན་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་  
 ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །ལྷུ་པ་སྒྲིག་པ་བཅས་མ་བྱིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་མིན་ན་སྟེར་དགོས་པ་  
 རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་འདྲིའི་ངེས་ཅན་གྱི་ སྐ་གོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཅི་ནས་  
 ཀྱང་དེ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤོག་བྱའི་སྒྲིག་པ་བཅས་དེ་ཉིད་  
 སྒྲིན་པར་བྱའོ། །དུག་པ་གཞུང་ངན་པ་འདྲི་བར་འདོད་པ་ལ་ཤོག་བྱའི་སྒྲིག་པ་བཅས་མི་སྟེར་ཚུལ་  
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འདྲི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་བ་ལ་  
 མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འདྲི་བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་  
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞུང་འབྲིང་རིག་གནས་བྱམ་མོང་བ་སོགས་ འདྲི་བར་འདོད་པ་ལ་འདར་དེ་  
 བཞིན་ནོ། །གཞུང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ བརྒྱད་སྒྲིང་པ་ལྟ་བུ་ འདྲི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
 སྒྲིང་བ་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

༡ ཞོལ་པར་ན་ ལོགས་པ།

གསུམ་པ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ ལོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སེར་ལྷ་མེད་  
 ཅེང་སྟེགས་བམ་གྱི་དགོས་པ་མ་བྱུང་ན་མི་སྤྱིར་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་སྟེགས་བམ་གྱི་དགོས་  
 པ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་འདྲ་མིན་ལ་དེ་ལ་སེར་སྤྱི་དྲི་མ་ཡང་མེད་པའི་ཆེ་ཤེས་པར་འདོད་  
 ནས་སྤོང་བ་ལ་སྟེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྩ་མཆན་ནི་འདི་སྤྱིན་དུ་མི་  
 རུང་བའི་རྩ་མཆན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱིན་པ་ནི་དགོས་པ་ རང་གི་སེར་སྤྱི་འགོག་  
 པ་དང་། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྩ་ཆེན་པོ་སྟེགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྩ་ཆེན་པོ་འབྱུང་  
 པ་ཤི། གསུམ་གང་རུང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་མ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་  
 ལྷག་པོ་ཡོད་ཀྱི་བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དགོས་པ་དང་པོ་བསྐྱབ་མི་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ཉེ་འདི་ལྟར་རང་ལ་སེར་སྤྱི་དྲི་མ་མེད་པས་སེར་སྤྱི་ཉོན་མོངས་བསམ་  
 མི་དགོས་པ་དང་མ་བྱིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་མང་དུ་མཐོང་ལ་བྱིན་ན་ཆེན་པོར་མི་  
 འབྱུར་བ་དང་། མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་  
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་འདི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་  
 དགའ་བར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་བྱིན་ན་འདི་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་  
 པ་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མི་སྟེར་བའི་ཁྲུངས་ནི། བྱང་མས། དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 བྱིང་། ཐོད་འཕྲུག་ལས་ཀྱང་། ཆུང་དུའི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་མི་བཏང་། ཞེས་གསུངས་  
 པས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་སྤྱིན་མི་རུང་བའོ། །པའི་པ་མ་བྱིན་  
 ཀྱང་ཕ་རོལ་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ མི་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཐོད་པ་མི་སྤྱིན་ནི་ཞེས་  
 ཆོག་བརྒྱུད་པོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐབས་མཁས་པས་བདེའ་སྤྱད་ནས་གཏོང་བའོ། །རྩ་  
 པ་ནས་བརྟགས་འདུལ་བས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ ཐབས་མཁས་པ་ནི། འདི་ཡིན་ཉེ་བྱང་སེམས་  
 ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསམ་

པ་ཐག་པས་བསྐྱོས་ཏེ་དཔེར་ན་དགེ་སྤྱོད་གིས་མ་ཁན་སྤྱོད་ལ་ཆོས་གོས་ རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་  
 པ་ དེའི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ རྣམ་བརྟགས་ གྱི་བྱིན་བསྐྱབས་ བྱས་ནས་ དེ་དགེ་ལ་ བསྐྱོས་  
 ཏེ་འཆང་བ་བཞིན་ནོ། །དུག་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོས་པས་ གོམ་ལ་སོགས་པའི་  
 ཡོ་བྱད་ མང་དུ་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ མ་ཆོགས་པ་དང་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་  
 འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་  
 པ་འཕེལ་ཡོ། །བདུན་པ་རྣམ་བརྟགས་ལྟ་བུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེས་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཀྱང་སངས་  
 རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཙུལ་བ་དང་འབྲ་བར་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་  
 པོ་འོངས་ཤིང་ཡོ་བྱད་དེ་ཡང་དེ་ལ་སྤྱིན་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་  
 སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བཏང་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བྱས་ནས་  
 རྟེར་ལ། འོས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བསྐྱོས་པ་  
 ལ་བརྟེན་ནས་བཞིན་བཟང་། འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ་བྱེད་ལ་ངས་སྤྱིན་དུ་མེད་དོ་  
 ཞེས་ཆོག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །བརྒྱད་པ་ཡོད་ན་རིན་སྟེར་བ་ནི། ཡང་ན་སྟེགས་  
 བམ་དེའི་རིན་ཉིས་འགྱུར་རམ། སུམ་འགྱུར་དུ་སྤྱིན་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེས་བྱང་སེམས་  
 ལ་འདི་སྟེད་པ་ཆེ་ནས་མི་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟེགས་བམ་འདི་སྤྱིན་པའི་དབང་མེད་པ་  
 ཞིག་ཡིན་ངེས་སྟེ་མ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་པ་ཡོ། །

པའི་པོ་ དངོས་པོའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྤམ་སོགས་གང་ཟག་དང་། སངས་  
 རྒྱས་ཀྱིས་གནང་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་མི་སྟེར་བ། ཆོས་གོས་ལྷག་པོ་མེད་ན་མི་སྟེར་བ་གསུམ་ལས།  
 དང་པོ་ རང་གི་ཕ་མ་དང་སྟོན་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་། བརྒྱུ་མ་  
 སྟེད་པ་དང་སྟེད་ཀྱང་སྟེར་བ་ལ་མི་མོས་པའི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་  
 དང་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སྤྱིད་ལོབས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའོ། །འདི་བྲན་གྱི་དོན་དུ་



དགའ་ཞིང་ཅེད་མོ་ཅེ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་པ་དང་རྒྱ་དང་ས་མདའ་  
ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཞིད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་དག་སྤྲོད་པ་  
དང་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདིས་ནི་སློག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སློག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞིད་པ་  
བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་མན་ངག་སྤྲོད་པ་འདྲ་མི་རུང་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་  
པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐམ་མམ་གཤེར་ལ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་ལ་གཞིད་པ་བསྐྱལ་  
བའི་ཕྱིར་དུ་ས་སློགས་དང་རྒྱ་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་པ་དང་ཡུལ་མི་དེའམ་གཞན་ལ་  
གཞིད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་པ་དང་མི་མང་འབྲུག་མས་  
ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ལ་དེའི་དབང་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ ལ་དུག་ལས། དང་པོ་དུས་སོགས་རུང་  
ན་སྟེར་དགོས་ཚུལ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་རྟེན་པས་མ་བཟག་པའི་དུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲིན་  
པར་བྱ་བ་གཏོང་བ་དེ་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་དང་འཆམ་པ་ཡིན་ན་སྟེར་དགོས་པ་  
དང་། རྟེན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལས་ཐོག་པ་སྒྲིགས་བམ་ལ་སེར་སྟར་དང་སྟན་པ་ཡིན་  
ན་སྒྲིགས་བམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྤྲོད་པ་པོ་གསུམ་འདོད་ཅན་ལ་སྒྲིན་དགོས་ཏེ།  
དེ་ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་དེ་སྟེར་དགོས་ལ་མེད་ན་དཔེ་འབྲི་བའི་རིན་སྟེར་དགོས་  
སོ། །གཉིས་པ་རིན་མེད་ན་འདྲ་སྟེར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མེད་ན་བདག་གིས། འདི་བྱིན་  
པས་ཆེ་འདི་ལ་སྐྱགས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྲལ་མེད་སྟེ་དང་དུ་བྲང་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་  
བསམས་ལ་ངེས་པར་སྒྲིན་ནོ། །གསྐྱམ་པ་གང་ཟག་སྟེར་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་ཡང་སྟར་  
བཤད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་གྱི་བྱ་དང་ཆུང་  
མ་ལ་སོགས་པ་བདག་པོ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་ཡང་། ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་  
དང་བཅས་ཏེ་སྤྲོད་པ་ལ་སྒྲིན་ནོ། །བཞི་པ་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་དགའ་ཅིང་གྱི་རྒྱ་སོགས་

ཀྱང་སྤྲོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་དགའ་ཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་  
 དང་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་ལ་མི་གཞོད་ན་སྲོག་  
 ཆགས་གནས་པའི་སྐྱམ་དང་གཤེར་གྱི་ས་སྲོགས་དང་སྲོག་ཆགས་མེད་པའི་བཟའ་  
 བདུང་ཆམས་སྣོང་བ་ལ་སྦྱིན་དགོས་ལ། རང་ངམ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣོང་  
 ན་དུག་དང་མཆོན་དང་མེ་དང་ཆང་ཡང་སྦྱིན་ནོ། །རྩེ་པ་ཟང་ཟེང་སྣོང་བ་པོ་བཀྱེན་འབྱོར་  
 གནིས་ལས་བཀྱེན་པར་ཐབས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཟང་ཟེང་སྦྱིན་པའི་ཆེ་སྣོང་བ་པོ་བཀྱེན་  
 པ་དང་འབྱོར་པ་ཅན་གནིས་བྱང་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དང་པོ་ནས་སྣོང་བ་  
 པོ་དེ་གནིས་བྱང་ན་གནིས་ཀའི་འདོད་པ་རྩོགས་པར་རྒྱས་ན་ནི་གནིས་ཀའི་འདོད་པ་  
 བསྐྱང་བར་བྱ་ལ་མ་རྒྱས་ན་ནི་བཀྱེན་པའི་འདོད་པ་རྩོགས་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་སྦྱོན་དུ་  
 བཏང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གནིས་ཀའི་འདོད་པ་སྣོང་མ་རྒྱས་པའི་ཆེ། བཞིན་བཟང་།  
 ངས་ཡོ་བྱད་འདི་དང་པོ་ནས་བཀྱེན་པ་འདི་ལ་བསྔོས་ཟེན་པས་བྱོད་ངོ་བོ་སྒྲོག་གོ་སྐྱམ་  
 དུ་མ་སེམས་ཤིག་ཅེས་ཆོག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱས་ནས་འབྱོར་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་  
 འདོད་པ་རྩོགས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ལྟན་ལ་གལ་ཆེ་བར་གདམས་  
 པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྣོང་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་པ་བཟུང་བའི་  
 ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་བྲིས་པ་སྟེ་དམིགས་བསལ་མེད་པ་  
 ཆམས་ནི་བྱང་སའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །

གནིས་པ་གཏོང་བར་མ་རྒྱས་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྩེ་པོས་དང་པོ་གཏོང་ཆེ་སེར་སྐྱ་  
 བྱང་ན་འདི་དང་བདག་འབྲལ་སྐྱམ་དུ་མི་ཉག་པ་སྣོང་པ་ནི། སྣོང་བ་པོས་བསྐྱངས་པའི་ཆེ་  
 སེར་སྐྱས་ཞོན་ན་འདི་སྐྱམ་དུ་དངོས་པོ་འདི་དང་བདག་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་ཏེ་འདིས་  
 ཀྱང་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་འདོར་རོ། །དེས་ན་འདི་བཏང་ལ་ཡིད་དགའ་



བ་དང་སྤྱིར་པོ་སྤངས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱུང་། །འདི་བཏང་ན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་རོར་  
 ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པ་སྤྱོད་སྤྲུང་དུ་བསམ་  
 མོ། རྟེན་པ་དེ་ལྟར་བསམ་ཡང་སྟེར་མ་རྩུས་ན་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་མས་  
 གྲང་གཏོང་མ་རྩུས་ན་བདག་ནི་ད་དུང་མཐུ་ཆུང་ཞིང་དགེ་ཙམ་སྤྲིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་  
 ལས་དང་པོ་པ་དང་མི་གཏོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་  
 ལྟ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ།  
 བཟོད་པར་མཛད་ཅིང་གདུང་བར་མི་མཛད་དུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་བྱོད་དང་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱིད་ཤིས་སྟོང་  
 བ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བར་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པ་ལས་  
 གསུངས་སོ། །གསྲིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཕན་ཚུན་སྤྲིག་མེ་གསོག་པ་ནི། འདི་ནི་ཕན་ཚུན་  
 དུ་མ་དད་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སེར་སྤྱའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་  
 ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་སེར་སྤྱ་སྤྱད་པར་བསྐབ་བདུས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དེས་  
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕམ་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ངོ་ཆོས་འགྲོད་པ་སྤྲུལ་  
 དཀྱིས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ སེར་སྤྱས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་བའི་ཕམ་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ འདྲའོ།  
 ཇི་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ལུང་ བར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟེ་སྟོང་བ་མངོན་  
 དུ་འོངས་གྱུར་ཀྱང་། །གིན་དུ་མཐུ་ཆུང་སྤྲིན་པར་མ་རྩུས་ན། །ཅི་ནས་སྟོང་བ་དམའ་  
 བབ་མ་གྱུར་པར། །འཇམ་པའི་ཆོག་གིས་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་བཞོ། །ཕྱིན་ཆད་སྟོང་བ་  
 དུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །ཅི་ནས་ཡི་ཆད་དམའ་བར་མི་འགྱུར་བར། །འཇུངས་པའི་  
 སྤྲིན་ནམས་ནམ་པར་བསལ་བར་བྱ། །ཤིད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱ། །ཞིས་  
 མོ། རྟེན་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པར་བསམ་པ་བར་བྱ། །ཤིད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱ། །ཞིས་

**གསུམ་པ།** སྤྱིན་པའི་ལེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་ལ། ལེགས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལས་  
 འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་རྟེ། མ་གོ་མས་པ་དང་། ཉུང་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། འབྲས་  
 བུ་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་  
 པོ་ལ་སྤྱིན་མི་འདོད་པ་རྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི། ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྤྱོན་སྤྱིན་པ་ལ་  
 གོ་མས་པར་མ་བྱས་བསམ་ལན་པར་དེས་སོ་སྟམ་དུ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་དེ་  
 ཡང་སྤྱིན་པ་མ་བཏང་ན་སྤྱི་མ་ཕྱི་མ་ལའང་སྤྱིན་པ་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་  
 དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཀྱི་མ་གོ་མས་པའི་ཉེས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་  
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ཏེ་ཅང་ཅུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་  
 མི་སྤྱི་བ་རྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི། འདི་སྟམ་དུ་བདག་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆེ་མོ་རོ་ལ་  
 ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་སྤྱོན་གྱི་ལས་སམ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྦྱར་བས་བཀྱས་སྟོམ་  
 ལ་སོགས་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་པ་མཐོང་དགའ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་ན། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་  
 བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆེ་འདིའི་རྟུག་བསྐྱེད་དེས་བདག་འཆི་ཡང་བདག་  
 ལ་ནི་སྤྱིན་པ་ཁོ་ན་ལེགས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་པོ་སྤྱིར་བཞོག་པ་ནི་དེ་རྩལ་ཡོན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་  
 དེ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཅམ་གྱིས་འཆོའི་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཡོངས་པའི་  
 རྟུག་བསྐྱེད་དེ་དང་དུ་ཐངས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །

**གསུམ་པ་ནི།** སྤྱིན་བྱའི་རྩལ་གིན་དུ་ཡིད་དུ་ཡོང་ཁིང་མཆོག་དུ་སྦྱར་པ་ལ་  
 ཆགས་ནས་སྒྲོང་པ་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྤྱི་བ་རྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི། ཆགས་པའི་  
 ཉེས་པ་དེ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་བདག་རྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེའོ་སྟམ་དུ་འདུ་  
 བེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཛིན་པ་འདི་ནི་ཕྱི་མ་ལ་རྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་  
 བེས་ནས་དེ་སྤངས་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིན་པ་བཏང་

བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་བར་ཡོངས་སྤྱོད་  
 ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་སྦྱོབ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། རེས་  
 པ་དེ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་སྦྱིར་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་  
 འཇིག་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་འཇིག་ཅིང་འབྲེལ་བར་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་གང་  
 གཏོང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་  
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནི། རིན་གྱི་ཕྱིར་ཡོ་བྱེད་ཐམས་ཅད་པངས་  
 པ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆོང་པ་ལ་ཁེ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་  
 པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི་ཐར་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།  
 སྦྱོན་ཡུལ་འདྲར་ཏྱེ་འདྲི་ལ་སྦྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལ། །ཡུལ་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་  
 བར་འགྱུར་ཞེས། །ལན་དང་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རེ་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི། །ཆོང་  
 པོ་ལ་ཁེ་སྦྱོགས་འདྲིང་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱར་  
 བསྐྱོ་བ་དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མི་རེ་བར་འཇིག་པ་ནི་དེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པ་ལ་བྱེད་ན་  
 མི་རིགས་པས་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནམ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ཙམ་  
 གྱི་སྦྱིན་པ་ལྷོ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོང་ཆུལ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྟེན་འབྱོར་བ་མི་ཇུན་  
 པ་བྱེད་ཆུལ་དང་། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པ་དེས་མ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་བཞག་པ་བཞི་ལས། དང་  
 པོ་ནི། དཔེན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསམ་པ་དག་ཅིང་སྟོང་ཐག་པ་  
 རས་དང་བས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྟོག་པས་  
 སྦྱལ་ནས་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་བྱིན་པར་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་  
 ཆོགས་རྒྱུད་དུས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བ་དང་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔལ་ཤེས་རབ་ཙན་གྱི་སྦྱིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །གྲུམ་པ་ནི། འབྱོར་

བ་དང་མི་ཆུན་པས་འདི་བྱ་བར་ལག་བཟང་གིས་ཁྱེད་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་འཕྲོར་ཆུན་  
 གྱིས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། **།འཇི་པོ་ནི།** ཡོངས་སྤྱི་པ་མེད་པའི་ཆོ་སྤྱི་པ་  
 རི་ཁྱར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྤྱི་པ་རྣམས་ནི། ལྟག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་  
 ས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་པར་དྲུ་ཡིན་གྱི་ས་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ཡོངས་སྤྱི་པ་མེད་པའི་  
 སྤྱི་པ་དེ་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རི་སྤྱི་པ་སམ་པ་རྣམ་  
 པར་དག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་པར་དྲུ་ཡོངས་སྤྱི་པ་དེ་དག་མེད་དེ་མི་བདོག་བཞིན་དྲུ་ཤེས་རབ་  
 ཅན་གྱི་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟག་པའི་བསམ་  
 པ་དག་པ་ནི་རི་ལྟ་བུས་ངན་སོང་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་  
 ལྟ་བུར་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དྲུ་ཡོངས་སྤྱི་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་  
 གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བརྟུ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་པ་བཟུང་ནས་ས་མ་ཐོན་  
 པོའི་སྤྱི་པ་པ་ལ་སྤོང་ཆུལ་རྣམས་སྤོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་དང་ལྟར་བཤད་  
 པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པ་གཏོང་ལ་ད་ལྟ་ནས་འདྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནང་བ་ལག་ཤེས་པར་བྱས་  
 རས་སྤོབ་པ་དང་། བྱང་པར་དྲུ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱི་པ་དང་དགེ་ཅ་ལ་སེར་སྤྱི་པ་གཉེན་  
 པོ་བཞེན་ཞིང་གཏོང་བའི་ཐོ་རྒྱུས་སྤྱི་པ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཉམས་  
 སུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱི་པ་ལྟར་མ་སྤྱངས་པ་ལ་ཡིད་གདུང་བ་བསྐྱེད་  
 དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལག་བཟང་གིས་ཁྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོ་རབས་  
 གཞན་དུ་ཆོག་པ་ཆུང་དུས་སྤྱི་པ་པའི་ཡར་སྤྱི་པ་རྣམས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་  
 ཅད་དོར་ནས་བཞག་ན་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཏུ་གོས་  
 པར་འགྱུར་ལ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འདྲུག་སྤྱི་པ་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ཐོད་པ་ལ་འདུག་པ་གིན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །**དེའི་ལྷོང་གཞན་ཡང་**  
**ཡར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས།** ལྷར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲའི་ཙ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ཉིད་ཡིན་པས། །**དེ་འདྲའི་ཕྱིན་པ་གཏོང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མི་བདང་སྟེ།**  
**འཛིག་རྟེན་དུ་ཕྱིན་པའི་ནང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏོང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སེམས་བསྐྱེད་དང་** ལྷན་  
 པ་ནི། །གཏོང་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཅེས་ཆུལ་བས་གསུངས། །**པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་**  
 པ་ལྷར་ཐོད་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བྱན་ཅིང་བསྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་  
 ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དང་གཏོང་  
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་ལག་པཟང་གིས་ཞུས་  
 པའི་དོན་བསྐྱས་པའི་གནད་དམ་པའོ། །**དེ་ལྷར་ཡར་ཕྱིན་དུག་ཀའི་ཙ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་**  
**ཡིན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བྱན་ཅིང་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལྷོག་**  
**ཆ་ནས་རུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་དུག་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །**

གཉིས་པ་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་ཟ། ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ། དེ་བསྒྲོམ་  
 པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས། ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆེ་  
 ལྷར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་**ལ་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་།** དེའི་ཡར་  
 ཕྱིན་གྱི་རོ་བོ་དང་། སྐབས་འདིར་ཉེས་སྤྱོད་སྟེ་པའི་ཆུལ་བྲིམས་བཤད་ཆུལ་གསུམ་ལས། དང་  
 པོ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་སེམས་  
 ནི་ཆུལ་བྲིམས་ཡིན་པས། གཉིས་པ་དེའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་རོ་བོ་དང་། སེམས་དེའི་གོམས་པ་  
 གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་  
 ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོ་ལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞོད་འཆེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་  
 ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ད་དུང་

སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཚེ་དང་མ་བྲལ་བས་སྤར་བྱོན་པའི་ཚུལ་བ་རྣམས་ཚུལ་  
 བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མ་རྩོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་གནོད་འཚེ་  
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྱི་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་གནོད་འཚེ་དང་བྲལ་ལམ། མ་བྲལ་ཡང་བླ་ཡི་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་  
 དུ་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ལས་ཐོག་པའི་སྤོང་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་བྲིམས་  
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉི་དང་རི་དྲོགས་ལ་སོགས་པ་གོང་ཞིག་  
 དུ། རྟེན་པའི་འཁོར་པའི་གནས་གོས་དང་པ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། །དུ་ཡོད་  
 དེ་བསྐྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཚེ་བ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་སྤོང་བའི་སེམས་  
 ཉི་གོམས་པ་རྩོགས་པར་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྩོགས་པར་  
 མདོ་ལས་བཤད། །པ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནོད་འཚེ་དང་བྲལ་མི་དཔོན་ཏེ་དགོས་  
 ན་ཅེས་སོ། །འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོང་སེམས་ཀྱི་སྤོང་ནས་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ནི་ཕྱོགས་  
 གཅིག་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་  
 བོ་སྤོང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་  
 ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་གཙོ་བོ་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་  
 སྤོང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་སྤོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་  
 མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་  
 བ་བདུན་སྤོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤོང་བ་བདུན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་  
 འབྲལ་ལས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིག་པ་མི་འབྱུང་  
 བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་བདེ་བའི་  
 རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་བྲིམས་

ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་བདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདི་ཡིན་ཆད་གྱི་ལ་ཞེས་པའི་སྤྱི་  
 དོད་གྱི་སྤྱི་ཞེང་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། འདི་མན་ཆད་གྱི་དོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་བདུན་  
 བཤད་ཀྱང་ཀུན་སྤྱི་བ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགེ་བ་བརྩུ་བཤད་ཅེས་སོ། །ཆོས་གསུམ་  
 པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བཞི་དེ་དག་ཀུན་ནས་སྤྱི་བ་  
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སྤྱི་བ་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་  
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་གྱི་ལམ་བརྩུ་རྣམ་པར་བཤད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་  
 དོན་སྤྱི་བ་འདོད་པས་ཚུལ་བྱིམས་ལ་འབད་དགོས་པ་ ཅེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་བ་  
 པ་ལ་སྤྱི་བ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
 གྱི་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་རྒྱན་དང་ལྟན་པར་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་  
 བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྫོན་དུ་རང་གི་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྫོགས་བསྐྱེད་  
 དགོས་ཏེ་རང་གི་ཚུལ་བྱིམས་མ་དག་པ་དང་ཉམས་ན་ངན་འགྱུར་ལྷུང་བས་གཞན་  
 གྱི་དོན་ལྟ་ཞོག་རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་  
 ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ལ་རྫོད་པར་མི་བྱ་བར་བསྐྱབ་སྤོམ་  
 ལ་གིན་དུ་བྱིམས་དགོས་ཏེ། བར་བྱིན་བརྩུས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
 ཚུལ་བྱིམས་རྒྱན་ལྟན་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་དོན་གང་བརྩོན་པས། །རང་  
 གི་ཚུལ་བྱིམས་ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་། ཚུལ་བྱིམས་དག་པའི་མཐུ་ཡི་རྫོགས་ཀྱང་  
 བསྐྱེད། ཅེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་རུས་ན། །གཞན་དོན་  
 ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་ག་ལས་འོང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་ཡིས། །འདི་  
 ལ་རིམ་གྱི་རྫོད་པར་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཇུག་རྫོགས་གྱི་རྒྱན་ནི་མ་

བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། དེ་ལྟར་  
 ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འང་འདུག་ཟློག་གི་གནས་ན་མས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་  
 ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱང་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་ཅིང་  
 བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་  
 རིང་དུ་བསྒྲུམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་འདོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།  
 དེ་བས་མི་བཟད་འཇིགས་པ་མཐོང་བྱ་ཞིང་། །སྤང་འོས་ཀྱིང་ཡང་ན་མ་པར་སྤང་  
 བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་གྱིས་འཇིགས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཀྱིང་དུའང་  
 འབད་པས་སྤྱིང་བ་སྤྱོད་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་རགས་གོས་མི་དགེ་བཅུའི་  
 ཉེས་དམིགས་ན་མས་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་ལྟ་མའི་ཕུན་ཚོགས་  
 ཅམ་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱུང་ཚུལ་ནི། ཕན་ཡོན་ནི། སྤར་ཡང་བཤད་  
 ཅིང་། དཔལ་ལྷན་དཔལ་པོས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་རྒྱས་དགའ་རྒྱ་མི་ཡི་  
 ཡོངས་སྤྱོད་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་མཆོག་ལྟ་ཕྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཚུལ་བྱིམས་  
 རྒྱས་བྱུང་ཅི་ཞིག་རོ་མཆོང་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ན་མས་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟོས། །ཞེས་  
 དང་། བཞི་པ་ནི་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པ་ཀྱན་བྱེད་ཅིང་མཛེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལ་  
 བདེན་ནས་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་ངང་ཅན་སེམས་  
 དཔལ་ཆེན་པོ་ན་ཐམས་དང་བསྐྱབ་པ་མཆོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཉེས་སྤྱོད་གྱི་ས་པོན་  
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཐོབ་པ་དང་། རྒྱན་གཞན་ནི་ད་ཅང་གཞིན་  
 པ་དང་ད་ཅང་ཀན་པ་ལ་བཏགས་ན་འཕྲས་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་ཀྱིང་  
 ཚུལ་བྱིམས་གྱི་རྒྱན་ནི་ཀན་གཞིན་བར་མ་སུ་ལ་ལྷན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བསྐྱེད་  
 པས་རྒྱན་གྱི་མཆོག་དང་། དེ་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་རྗེ་ཕྱོགས་



མ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲི་ནི་ཕྱོགས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆ་གདུང་སེལ་པའི་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་ཇེ་གྲུའི་བྱག་  
 པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་འགལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སྒྲིབ་པའི་བྱག་པ་ནི་རབ་བྱུང་  
 ལ་མི་འགལ་ཁིང་མཐུན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བའི་ནགས་ཅམ་ལྡན་པར་འདྲ་ཡང་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་  
 ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྤིང་མེད་ངང་ཅན་རྣམས་དང་  
 མཉམ་པར་བསྐྱབ། །ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྒྲིན་བལ་རྒྱ་དུ་  
 འགྱུར་བའི་མཆོག་ཅེས་བྲ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་བྱི་བསྐྱུང་སྟེ། །རབ་  
 ཏུ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་གྱུར་  
 བཤྱོད། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

རྒྱལ་ཁགས་གསོགས་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འདུ་ཁིང་ཁབས་སེན་ལྷ་མིའི་གཙུག་  
 ཏུ་ལེན་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་གཙམ་གསལ་གྱི་ཆོག་མ་བཟོད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་  
 ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་དག་པོའི་  
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འདུད་པ་དང་རང་གི་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་  
 རིགས་སུ་སྒྲོས་སུ་མེད་པ་དང་། ལྷར་ཕན་མ་བཏགས་པ་དང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་  
 རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་བྱམས་པ་དང་རྐང་པའི་མེས་ཀྱི་ས་རྒྱལ་ཡང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་བོས་གདུག་ཅིང་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཁིང་དུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་  
 རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོག་ཏུ་མ་བཟོད་ཆོགས་  
 སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱོ་འདུ། །བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་  
 འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆོགས་མེད་མ་བསྐྱབས་དབང་སྤུག་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

བརྗོད་དུ་མ་འོས་ ཞེས་པ་མཆན་བརྗོད་པར་དགའ་ཞེས་པ་རྩ་བུའོ། །རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །  
 ཕན་ཁིང་དཔེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྤྱི་ཆད་མི་ཤེས་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །  
 ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པའི་སྟེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱུ་བས་བཀྲ་ཤིས་གུར་བའི་རུལ་དག་  
 ཀྱང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་བྲངས་ཤིང་ལྟ་དང་མི། །ཕྱག་འཆལ་མགོས་གཏུགས་  
 ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་རིགས་མཆོག་ཡིན། ཞེས་  
 མོད། ༥

རྒྱག་པ་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་མིག་ལྟར་བསྐྱབ་བཞི། དེ་ལྟར་  
 ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམ་པའི་མཁས་པས། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱབ་འོས་ཚུལ་བྲིམས་དག །རང་གི་བདེ་ལ་བརྟམ་པས་བྱིལ་  
 མི་བྱ། ཞེས་དང་། རང་དབང་གུར་པས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་དང་། །མཁས་པས་  
 བསྐྱགས་པའི་ཀྱན་ལྡན་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས། །བསྐྱབ་པའི་གནས་ནམས་ཆང་བར་  
 ཡོངས་ཤིགས་པས། །ཀུན་ཤིགས་བསྐྱེམས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་བསྐྱེན། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་ལ། བདྲིན་པ་འཛིགས་སྟོབ་དང་ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་  
 སུ་མ་སོང་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་  
 རང་རྒྱུ་སོང་གིས་འཛིགས་པ་ཅམ་དང་རྩ་དང་མིའི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅམ་ལ་སྟོན་  
 པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྲིམས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་བར་  
 བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དཔག་ཡས་སེམས་ཅན་དག །མཐའ་  
 དག་ཚུལ་བྲིམས་དག་ལ་དགོད་མོས་ཤིང་། །འཛིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་སྟེན་  
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་གསུངས། །དེ་བས་རན་སོང་འཛིགས་  
 དང་ཚུལ་སྤྱིད་དང་། །མཐོ་རིས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་ལ་སྟོན་བསལ་ཏེ། །ཚུལ་བྲིམས་

དེ་མེད་ཡང་དག་པསྐང་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་བཅོན་པས་ཚུལ་བྱིམས་བསྟེན། །  
 སྤྱིར་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་ཅམ་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བས་  
 གཞན་དོན་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་བསྟན་ནམ་སྟུགས། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་།  
 དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་  
 སོ་ནོ། །མཆན་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་ལས་ དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཉེས་སྤྱོད་  
 བསྐྱང་བར་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱིར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མཆན་  
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ བྱང་སར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པས་ འདིར་བྱོང་  
 སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་སུ་འཇོག་མི་རུང་སྟེ། སོ་ཐར་  
 ཀྱི་ཕམ་པས་དེ་བྱང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་མིག་དྲིང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་  
 བྱང་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་མི་བྱང་པའི་བྱིར་ཚུལ་བྱིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཞིབ་ཆ་འཛོན་  
 དེས་དགོས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་མ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་  
 ན་ནི་བྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་  
 ཐུན་མོང་པའི་སྤྱོད་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་མ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པའི་རྟེན་  
 ཏུ་མི་རུང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་མ་ལྟན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་པའི་  
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱོད་པའི་  
 སྤྱོད་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་མ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་དང་མི་ལྟན་ན་དགེ་བཅུ་ལྟ་བུ་སོ་  
 ཐར་དང་ཐུན་མོང་པ་སྤྱི་མ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ཞེས་སོ། །

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། རི་ལྟར་སྤོན་གྱི་སངས་བྱུང་བྱང་སེམས་ལྟར་དགེ་བ་བྱེད་པར་  
 ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དེ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེས་གཞན་

ལའང་རིགས་འགྲ། བྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་  
 སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའོ།  
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཁས་ཐུངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་  
 བྱིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་ཚུལ་དེས་ཤེས་སོ། །སེམས་  
 ཅན་རྣམས་པ་བརྒྱུག་ཅིག་གི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་རྣམས་  
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་ཚུལ་  
 བྱིས་པ་ལའུའི་རྣམ་བཤད་དུ་བདག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་དེར་ངེས་པར་ཡང་  
 དང་ཡང་དུ་བརྟུན་དགོས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་བསྐབ་ཚུལ་གལ་ཆེ་བར་  
 གདམས་པ་ནི། དེས་ན་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་བའི་བཅས་པ་རྣམས་  
 ཉི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལྟར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་  
 པས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱུ་ལས་བྱུར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྱིས་པ་  
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་  
 ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ཐོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ཐོག་མར་གལ་  
 ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་མའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ཚུལ་  
 བྱིས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་འདི་ནི་སྤྱད་པར་  
 བྱེད་པ་དང་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཙམས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་གཞན་  
 པ་དག་ཀྱང་བཙམ་ཞིང་བསྐྱང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བཙམས་ཤིང་མ་བསྐྱངས་ན་  
 དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མི་བཙམ་ཞིང་མི་བསྐྱང་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་  
 རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཉམས་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་

པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**དེས་སོ་ཐར་དེ་ཚུལ་བྱིམས་གཞན་གཉིས་**  
**ཀྱི་གཞིར་འོང་ལ་**དེའི་ཕྱིར་སེ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བརྒྱུང་  
 ནས་དེའི་འདུག་སྡོག་གི་བཅས་པ་ནམས་དོར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་  
 ཞིག་ལ་སྡོམ་ཆུ་ཡིན་པ་སྐད་ཟེར་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་  
 པའི་གནད་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། **སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་**  
**གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །****སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་**  
**གཙོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནམས་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ།** **རང་བཞིན་ནམས་**  
**ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་ནམས་བརྩས་པ་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་**  
**དུ་གསུངས་པའི་མི་དགེ་བརྩ་སྦྱང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཀུན་སྦྱང་ཅམ་ཡང་མི་རྩ་བའི་**  
**སྡོམས་སྡོམ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་དགོས་ཏེ།** **པར་ཐིན་བརྩས་པ་ལས།** **མ་ཐོ་**  
**རིམ་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་ཞེ།** **ལས་ལམ་བརྩ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ།** **འདི་**  
**ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བསམ་པའི།** **ལས་མ་པའི་བྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་**  
**འགྱུར།** **འདག་ལུས་ཡིད་ནམས་ཡང་དག་བརྩམ་བྱ་བ།** **མདོར་བརྩས་ཚུལ་བྱིམས་**  
**ཡིན་ཞེས་ཀུལ་བས་གསུངས།** **ཚུལ་བྱིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས།** **དེ་**  
**ཐིར་འདི་དག་ནམ་པར་སྦྱང་བར་གྱིས།** **ཞེས་གསུངས་གིང་།** **སྡོམ་དཔོན་ཟླ་བ་**  
**གཤམ་པས་ཀྱང་།** **ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་པར་ཐིན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བརྩ་སྦྱང་ལ་བགད་**  
**ལ།** **ས་བརྩ་པ་ལ་སེགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས་ཐོག་མར་འདི་**  
**ལ་སྐར་ལྟར་སྡོམ་སེམས་སྦྱངས་ན་ཚུལ་བྱིམས་སྐྱག་མ་ནམས་ཀྱང་བདེ་སྐྱག་དུ་འབྱུབ་**  
**པར་འགྱུར་རོ། །**

**བཞི་པ་**དེ་དག་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི། དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་པར་ཐིན་དུག་ལྡན་

དུ་བསྐབ་པ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་དུ་ག་ཞུན་དུ་བསྐབ་པའི་ཆེ་རང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ནས་  
 གཞན་ཚུལ་བྲིམས་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ནམས་ནི་སྤར་  
 བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་དེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་  
 ཉམས་ཤིང་ཇི་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འདུག་པའི་  
 ཅ་བ་ཡིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་ལས་ཤོག་པའི་ཡང་མཆོག་ཡིན་  
 ལ། ས་མཐོན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་  
 སྤྱོད་བ་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་བརྒམས་པའི་འདུག་ཤོག་གི་གནས་  
 ནམས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ད་ལྟ་ནས་སྟོབ་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་  
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཀང་ཤེས་པ་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་  
 སྟོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ཁིང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གང་ཁས་བྲལ་པའི་  
 ཅ་ལྟར་ནམས་ལ་སྟོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་  
 ལྟར་བྱས་ན་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱས་སྟེ་བ་གཞན་དུ་འང་ཆོགས་ཆུང་དུ་དང་  
 རྟུག་བརྒལ་ཆུང་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་ནམས་ཤོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་  
 ཀྱི། ད་ལྟ་དེ་ནམས་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི་ཤིན་དུ་ཆུ་བའི་ཉེས་ལྟར་གིས་རྒྱན་དུ་གོས་  
 པར་འགྱུར་ཁིང་སྟེ་བ་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་ལ་སྟོབ་མི་རྒྱས་  
 པར་འགྱུར་པས་ད་ལྟ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །

**གསུང་པ་** བཟོད་པའི་ཕར་སྤྱོད་ལ་ལྷ། བཟོད་པའི་ངོ་པོ། དེ་བཟོས་པ་ལ་འདུག་  
 པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ། དེ་བསྐབ་པའི་ཆེ་ཆར་བྱ་བ། དེ་དག་  
 གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ **ལ་བཟོད་པའི་ངོ་པོ་དང་།** དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། བཟོད་  
 པའི་ཕར་སྤྱོད་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པ་དང་། རང་

གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་  
ལ་མོས་པ་གིན་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་  
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ཞུམ་ནས་སྤོ་གི་བ་  
དང་། གསུམ་པ་ནི་མ་མོས་གིང་མི་འདོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཡར་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་པ་ནི་རང་གི་ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སེམས་  
པ་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟོས་མི་དགོས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པའི་  
ཕྱིར་དང་རང་གི་སེམས་བདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་འཇུག་  
ལས། ཁོང་ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་འབེལ་ན་དུ་མཐའ་  
ཡས་པས། དེ་དག་གཞིམ་གྱིས་ཡོངས་ཡོངས་གཏན་ནས་མི་ལང་། །ཡུལ་རང་གི་ཁྱོ་  
པའི་སེམས་འདི་གཅིག་འུ་བཅོམ་ན། །པོ་རོལ་གྱི་དགའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པོ་དང་  
འདྲ་བར་བཟོད་པ་རྒྱུ་གས་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་ཟད་མི་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན། །ས་ཡོ་རྩེ་  
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོ་བོས་གཡོག་ཏུ་འདོད་ཀྱིང་། དེ་སྟེད་ཀོ་བོས་གཡོག་པ་ལང་། །སྟེ་  
མི་ཡིང་ཡང་དགོས་པ་རྒྱུ་གས་པ་ལ་ཆེར་མ་མི་ཟུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ ལྷམ་མཐིལ་ཅམ་གྱི་ཀོ་བོས་  
ནི་༥ རང་གི་རྒྱུ་གས་པ་གཡོགས་ན་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀོ་བོས་གཡོགས་པོ་དང་དགོས་  
པོ་འགྲུབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡང་།  
མཐའ་དག་བདག་གིས་ཕྱིར་བརྟོག་པོར་བྱེད་པས་མི་ལང་གིས། །བདག་གི་སེམས་འདི་  
ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་པ་ལས་ཕྱིར་བརྟོག་པར་བྱའི། །དེ་གོམས་པོ་ལ་  
བཟོད་པ་རྒྱུ་གས་པར་འགྲུར་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་ནམས་བདོག་གིས་བརྟོག་གི་ཅི་ཞིག་དགོས་  
སྟེ་མི་དགོས་གིང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་མིན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་  
 ལས་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་འདི་ཕྱི་ཀུན་དུ་བདེ་ཞིང་དག་ཉུང་བ་ནི། མྱོ་མང་དུ་ཡོད་  
 ཀྱང་རེ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་པ་བཤད་  
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐོག་མ་  
 ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བརྟུ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་དག་  
 མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་  
 བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་  
 དང་ལུས་ཞིག་ཀྱང་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་  
 འགྱུར་རོ་སྐྱེ་མེ། དེ་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དུ་བརྟུ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་ཅིང་  
 གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱེད་པ་འབར་བཟོད་  
 ཅིང་གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཀུན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་པ་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གནོད་སེམས་ཀྱི་མེ་གསོད་པའི་རྒྱ་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་  
 ལྷ་ཚོགས་ཆང་རྒྱལ་ནི། སར་ཕྱིན་བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིང་སེམས་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་  
 ཀྱིས་གཞན་དོན་འདོར་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལས་བསྐྱོག་པར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། ཐེག་  
 ཆེན་ལས་མི་ཐོག་པའི་རྒྱལ་གྱི་འཇུ་རྒྱུ་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཛིག་  
 རྟེན་ན་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ལེགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་འཛིན་པའི་དག། །ཁྱོ་བའི་  
 སྒྲིན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ། །རྒྱུ་ཉིད་མཐུ་དྲིང་ལྟར་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་  
 བཞིན་གནོད་བྱེད་མཐུ་རྒྱུ་དུ་ལའང་བཟོད་པས་མི་འཕྲོག་པའི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་ར་འཕྱར་བ་སྟེ།  
 ཉོན་མོངས་གདུང་པར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱལ་འཆང་པོ་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ལུལ་  
 དུ་བྱུང་བའམ་དམ་པ་དང་། །གནོད་སེམས་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲོག་སྟོང་གི་མེ་རྩ་ལྟེ་ལ་བཟོད་



པོ་དེ་གཞིལ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་རྩ་བུ་དེ་ཆོ། འདི་དང་རྩྱེ་བའི་གཞན་ལ་གཞོན་པོ་ཡིན་དག་  
 འཇམ་ཡོད་ཆོད་བཟོད་པས་སེལ། སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། མི་བསྐྱུན་  
 སྐྱེ་བོའི་ཆོག་གི་མདའ་འཇམ་ཡོག་སྐྱབ་ཀྱིས་མདའ་དུགས་པས། མི་བསྐྱུན་པ་དེ་དག་དོ་  
 མཆོར་སྐྱེ་ཞིང་དད་ནས་བསྐྱོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་པོ་བརྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཀྱིན་གྱི་  
 ཐོས་བས་སྐྱུན་པའི་གྲགས་པའི་ཕྱིང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གནས་  
 སྐབས་སུ་འདྲ་བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་གསེར་  
 གྱི་མདོག་ཅན་ཡོན་ཏན་མངོས་ལྡན་འགྲོ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཆོན་དོར་དཔེ་བྱད་གྱིས་རབ་  
 ཏུ་བརྒྱན་པ་ཡི། གཟུགས་སྒྱུ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་བཟོ་ཡི་གནས་ལོ་མཁས་པའི་བཟོ་བོ་  
 ཉིད་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོག་སྐྱབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལས་མི་ཐོག་  
 པ་དང་དགེ་ཅད་ཏུ་མ་འཛོམས་པའི་ཁྲི་བའི་དག་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་གཞོན་བྱེད་མཐུ་ཁུང་  
 ཏུ་ལའང་བཟོད་པས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱན་དང་། ཉོན་མོངས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་  
 དགའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་དམ་པ་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པའི་  
 རྒྱུད་རྒྱན་དང་མི་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོག་སྐྱབ་ཀྱི་མདས་མི་ཕྱགས་པའི་གོ་ཆ་དང་།  
 གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འགྲོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་བསྐྱབ་པའི་  
 བཟོ་བོ་མཁས་པ་ལ་ཕྱགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་མའི་སྒྲིན་ས་བསྐྱགས་པའོ། གསུམ་པ་  
 ཁྲོ་བ་འཛོམས་པ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། ཐོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། ཁོང་ཁྱོད་  
 ཉིས་དམིགས་ལེགས་པས་བསམ་སྟེ་གང་ཟག་གང་ཞིག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁྲོ་བའི་འཛོམས་པ། དེ་  
 རི་ཆོ་འདི་དང་རྩྱེ་བའི་གཞན་དུ་བདེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟོད་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་  
 བསྐྱེན་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་ཆོ་འདིར་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་  
 ལམ་ ཐུ་མ་ལ་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་མཐར་ཇེས་ལེགས་



འདྲ་ན་ཞེས་པ་དེའོ། །སྤུལ་ནི། འདུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བྱིང་སེམས་བདེག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་བྱུང་བ་སྤུལ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡི་བསྐྱེད་པ་སོ།།  
 བྱིན་པ་དྲིང་བྱིམས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱིན་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར།།  
 བསགས་པ་འཇུག་པ་ལས་བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱིད་ཅིག་གཅིག་གིས་འཛིན་པ། དེ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་  
 གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྲང་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་ནི། ཁོང་ཁྱིམ་པོ་རྟེན་ནི་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ན་འང་དགེ་ཙམ་  
 འཛིན་པ་བྱུང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་པར་འདུག་  
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་པ་ཡུལ་གྱི་དོགས་གཅོད་པ་ནི། ཡུལ་དེ་བྱུང་སེམས་  
 སུངས་མ་ངས་དང་ཁྱོད་པོ་ལྟ་མཆན་གྱི་སྒྲིལ་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི་སྤར་བཤད་  
 པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཛིན་པ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་ལྷས་  
 སྤུལ་ཞི་བ་ལྷས་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་བྱེད་བསགས་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་ལ་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་  
 བརྒྱ་ལྷོད་གི་དགེ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་བྱུང་སེམས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་ས་ཐོབ་  
 མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྟེན་ནི་འདིར་བྱུང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་གྱི་  
 བྱུང་སེམས་ལས་སྒྲོབ་སེམས་ཆེ་བ་ཞིག་འདྲའོ། །འདུག་འགྲེལ་དུ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་སུ་  
 གསུངས་ཤིང་། རྟེན་གྱི་བྱུང་སེམས་ནི་སོ་སྒྲིལ་ངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱུང་སེམས་སྒྲོབ་སེམས་ཆེ་བས་  
 རྒྱུང་བ་ལ་དང་བྱུང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སེམས་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱུང་སེམས་སྒྲོབ་སེམས་  
 རྒྱུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱུང་སེམས་སྒྲོབ་སེམས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དག་ལས་དང་  
 པོ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོབ་དུ་མཛོད་ཅིང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་། གསུམ་  
 པའི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་ཙམ་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་  
 དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱོད་ཡུལ་

བྱང་སེམས་མིན་ཀྱང་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་གཙོད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདོམས་པ་ལ་  
 བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐབ་བདུས་ལས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་  
 ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་སྦྱོང་གིས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་  
 སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་  
 བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་དག་འདིས་ས་ཇི་ཙམ་ཞིག་  
 མོན་པའི་འོག་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱམས་ལ་བྱག་པའི་  
 བར་ན་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དགེ་སྦྱོང་འདིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་  
 སྤྱིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སྟོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་  
 པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་འོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བདུད་  
 དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་  
 གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་  
 དག་གང་དུ་ཟད་པ་དང་བསྐབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་  
 འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་མ་སྐྱར་བ་དང་  
 མས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་  
 ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །  
 འདིའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་  
 ལྟ་བུས་ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལ་འང་སྟོང་དུ་མ་ཐེས་ཆོག་པ་སེམས་ཀྱིས་གཙོད་པར་མི་བྱ་  
 ན་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་འདོན་ནོ། །དེ་  
 ལོ་བསྐབས་པ་ནི་དགེ་རྩ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷན་རིང་  
 བསྐྱེད་པ་ཐུང་དུ་བདར་བ་ལྟ་བུ་རྟེ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་བཅོམ་པས་ཟད་པ་ཆུང་དུ་འོ། །བྱང་བ་

ནི་ཟད་པ་འབྲིང་པོ་འོ། །ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ལམ་གཏུགས་པ་ནི་ཟད་པ་ཆེན་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཞེས་སོ། །གྲྭ་མ་པ་དོགས་གཅོད་ལ་མཁས་པའི་དོགས་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་རྒྱུ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི་སྤར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤར་བྱ་བ་སྤྲེད་པའི་རྣམས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་རྒྱུ་བ་སྤྲེད་པ་སྤྲེད་པ་ཉེ་སྤོན་ལ་ཞེ་སྤར་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི་དུ་གདོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤར་བའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྣམས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྤོང་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ག་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ས་བོན་མ་དེས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་སྤྲེད་པ་ཅམ་བཅོམ་པའི་དོན་མིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་མཆན་དེ་ནི་མ་དེས་པར་སྤར་སྟེ། སོ་སོ་སྤྲོ་བོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྤྲངས་པའི་དག་པ་འང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཀྱང་དུ་བཟོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་ནི། རང་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་ནས་ཟད་པའི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཀྱང་སྤྲིན་ཆད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་དེ་འབྱུང་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་ནི། སྤྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་འང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྤྲོ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་བ་སྤྲེད་པ་ཅམ་བཅོམ་པའི་དོན་མིན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཞན་ཡང་སྤར་བྱངས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་རྩེ་གང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་རྒྱན་ལ་སྤྲིན་པ་དེས་རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་

དེ་སྤྱི་པ་ལི་གོ་སྐབས་པ་གཤམ་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བ་འཛམ་མི་དགེ་བ་འཛོམས་པར་  
 ལྷོང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་མི་རྣམས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་དང་མཁས་པས་  
 བཅོམ་པའི་ཐ་སྟངས་དེ་ཞིག་ནམ་སྤྱི་ན་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དགེ་ཙམ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་  
 རུང་སྟེ། མཛོད་བཅོམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་དང་འཛོམས་ཕྱེད་སོ་སོར་བཞད་པའི་ཕྱིར་  
 གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་ཙམ་འཛོམས་ཕྱེད་དུ་གསུང་  
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་ས་པོན་མ་སྤངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་ཚུལ་ནི། དེས་  
 ན་འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་དབྱིམ་སྤྱིང་པོའི་འབྲེལ་པར་སྤར་བཞད་  
 པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས་པ་དང་ལོག་ལྟ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་  
 ཙམ་བཅོམ་པ་རྟོག་གེ་འབྱོར་བ་ལས་གང་གི་ཆེ་དགེ་བ་ཡང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱི་  
 ནམ་པར་འགྱུར་བ་འཛམ་མི་དགེ་བ་ཡང་སྟོབ་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་  
 པོས་སྟོབས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱན་ཆོགས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་  
 ས་པོན་ཉམས་པ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀྱི་ནམ་  
 འབྲེལ་ལས། ས་པོན་སོགས་གྲུབ་ཆོག་ནི་ཞེས་དང་། ཉི་ལ་མར་སྤྱད་དང་མེས་བསྐྱེད་སོགས་  
 ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབྱོར་བ་ལས་རྒྱན་ཉི་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ས་པོན་ཆོག་གམ་རུལ་ལམ།  
 སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་མིན་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཆང་ན་མངོན་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། ས་པོན་ཉམས་པ་རྒྱན་དང་ཕྱད་ཀྱང་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ད་གཞོད་རྒྱན་  
 དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །གཞིམ་ཕྱིའི་དགེ་ཙམ་སྤྱོད་  
 འབྲེལ་ལས། རྒྱན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར་རྒྱན་དང་ཁྲིམས་  
 རྒྱུད་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་  
 རྟོགས་པའི་དགེ་ཙམ་མི་ཕྱེད་པ་འབྲེ་སྟེ་དཔྱད་ཅེས་གསུངས། དགེ་བ་འཛོམས་པ་འང་ཁོང་ཁོ་རྩེས་

མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པ་འགྲོ་བ་མིན་གྱི་འབྲས་ཤུ་འབྲིན་པའི་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་  
ཡང་ཟད་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བཤད་པའི་གང་གནོད་པ་བྱས་ཆོད་དེ་སྤར་སྤྱོན་མི་རྒྱས་པའོ། །དེ་  
ལྟར་ན་གནོད་པ་སྐྱལ་ཚུལ་ལ་ལམ་སྟུར་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་མོགས་ཀྱི་  
འབྲས་ཤུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་གཉིས་པོ། རྩ་བ་སྤྱོན་མའི་བསྐབ་བདུས་སུ་བྲངས་པ་ལས། སན་  
རྒྱན་གནོད་པའི་མེས་ས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཐོས་པས་སྐབས་མི་བྱེད། །བསམ་  
གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་སྐབས་མི་བྱེད། །སྤྱོན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་སྐབས་མི་བྱེད། །ཅེས་  
གསུངས་པས། སན་རྒྱན་ནི་གོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་མོགས་ཤུག་  
གིས་མི་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙུ་འཛོམས་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པའོ། །

བཞི་པ་འཛོམས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ལ་ནམ་སྤྱོན་དང་རྒྱ་མཐུན་ནམ་བྱེད་པ་བཅོམ་  
མ་བཅོམ་སོ་སོའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཡུང་ཁོ་ན་ལ་བརྩོས་ཚུལ་དང་། ཆེན་པོའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་ཚུལ་  
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱིག་པ་བསགས་པ་སྤྱོད་པས་བཞིས་  
སྤྲངས་པས་འདག་ཀྱང་ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བུལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར་ བྱོང་མེས་ས་  
ཆོགས་ལམ་པ་ཕན་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁོང་ཁྱོས་རྒྱུ་ལན་འགའ་སྤྱེས་པ་དང་། དེའི་རྟེན་  
བཟུར་ལ་གནོད་པ་གཉིས་བྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་གུས་སྦྱོར་ཆེ་བ་ལྟ་བུ། །ཁ་ཅིག་ལ་སྤྱོན་པ་བཏང་  
བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྲངས་པའི་འབྲས་ཤུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་  
འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ཡང་གཏོང་བ་དང་སྤོང་མེས་ས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་  
མཐུན་གྱིས་སྤར་ཡང་སྤྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དགེ་ཙུ་སྐྱེ་སྤར་འཛོམས་མི་རྒྱས་  
པ་དང་། མོ་ཐར་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟ་བུ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མོགས་པའི་བྱེད་པ་  
རྒྱ་མཐུན་རིགས་འབྲ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་མོགས་  
སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཛོམས་པ་དང་། བྱོང་མེས་ས་ལ་བྱུང་མེས་ས་ཀྱིས་ཁོང་

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་ལམ་སྐོས་སྐོས་  
 ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་ལས་པར་བཟོད་ཀྱས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་  
 པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐོས་སྐོས་ལས་པར་བྱས་པ་ལྟར་ལུང་ལུང་  
 བསྟན་པ་གཅིག་གི་ལུན་གྱིས་ལམ་བཟོད་པ་བྱལ་དུ་སོང་བ་ལྟར་བྱས། མདོར་ན་དཔྱད་  
 པར་སྒྱེ་བའི་མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལའང་དཔྱད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱན་ནས་དག་ཅིང་དེའི་བྱེད་  
 པ་ལས་མགོ་བོན་པ་ལྟར་བྱས་པས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་  
 དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལའང་དེ་དྲུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་བཅོམ་པ་ཅམ་མམ་ངོ་བོ་ཅམ་མམ་བྱེད་པ་ཅམ་བཅོམ་  
 ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་མི་དགོས་མམ་སྒྲུབ་མོ། རྩེ་ལས་དཀར་  
 རྩེ་གི་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་རྩེ་ལ་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་  
 ལྷ་ལས་རང་འདོད་མི་བྱེད་པར་སྒྱེས་རབས་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེགས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་  
 གི་ལུང་དང་དེ་ལ་གཏིང་དུ་བྱེད་པའི་རྩེ་ལ་མེགས་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་  
 དཔྱད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་ལེགས་པར་གསུང་རབ་བསྟན་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ།  
 ལྷ་ལས་ཐོབ་ཤིང་འོག་མི་གཅིག་པས་སོ། རྩེད་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་  
 གང་ཞིག་གིས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཁྱོས་ཅོད་པ་ཅོམ་བྱེད་ན། ལམ་བསྟོན་ལྟར་སེམས་  
 གྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ཅི་སྟེད་པ། དེ་སྟེད་བསྟན་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཏོད་གོས་སོ། ཞེས་དང་། མདོ་  
 ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་བུམས་པ་སེང་གི་རྒྱུའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་  
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་དག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྤང་  
 བ་ཅོམ་བསྟེན་ན་སེམས་དེ་གངས་ཅི་ཅོམ་བསྟེན་པ་དེ་ཅོམ་གྱི་བསྟན་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཏོད་གོས་  
 པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ལྷུང་པོར་སྒྱུར་ལམ་  
 དུ་འཕྲོད་པའི་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་ཁྱོ་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་



བསྐྱལ་པར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོ་མི་རྣམས་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་བསྐྱལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་ལ་སྦྱོད་  
འདུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་སྦྱོར་བདག་ལ། །གལ་དེ་རན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་  
པ་དེས། །རན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་བ་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་  
ཞེས་བྱལ་པས་གསུངས། །ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་གངས་དེ་སྟོད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་  
དཔྱལ་བར་གནས་པར་གསུངས་པ། གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་བཤགས་བསྐྱལ་ལ་འབད་པས་ལམ་  
བུལ་བ་མོར་མི་ཚུད་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་སྦྱོར་བ་འདག་པར་འགྱུར་བས་འབད་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་  
ཀྱིས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཁྱོས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལ་གཞི་ནས་  
གོ་ཆ་བཀོ་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་  
པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འགོག་  
པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །རྒྱ་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ འཕྲོས་དྲོང་  
བཅས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡིད་ཞི་བ་སོགས་མི་སྦྱོང་ཚུ་ཞི། ཡིད་ཞི་ཞིང་དེས་པ་ཉམས་  
སུ་མི་སྦྱོང་བ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤར་ཡོད་འཛིག་ཅིང་བྱེ་མ་མི་འཛོལ་བ་དང་  
གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་  
ཆེན་སྤར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་དྲིན་བརྟེན་ནས་གསོད་པ་དང་མཛེས་བཤེས་  
ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུལ་ནས་སྦོང་བ་དང་སྦྱོན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་མི་སྦྱོང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྱོད་  
འདུག་ལས། རྟུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པས་ཞེ་སྤང་ཟུག་དུ་ ལྟ་བུའི་སེམས་འཁང་ན། །  
ཡིད་ནི་ རྟུག་བསྐྱལ་ཞི་བ་ འི་དགོང་བ་ཉམས་ སྟེ་མི་སྦྱོང་ ཞིང་ཡིད། །དགའ་ བོ་དང་ ལུས་  
བདེ་བའང་མི་འཛོལ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་ སེམས་རྣལ་དུ་ཕེབས་པའི་ བརྟན་ བོ་ཡང་  
མི་འགྱུར་ རོ། །ཁོང་ཁྱོད་ཅན་གང་དག་ནོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། །དྲིན་བྲིན་ ཉེ་བསྐྱེད་ས་

པ་ཕན་བྱེད་དེ་ལ་བརྟན་པོར་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཞེ་སྒང་དོར་ལྷན་པའི། །རྩེ་  
 དཔོན་དེ་ལ་སྒྲོར་གསོད་པར་སྟོན་པོ་ཡོད་དོ། །ཁོང་ཁྱོད་དེ་ཡིས་མཛེའ་བཤེས་ཀྱིང་ཡིད་  
 སྤྲོད་ནས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་ལ་ཡིད་མེད་པོས་པའི་བྱིར། །སྤྱིན་པས་བསྐྱས་ཀྱང་དགའ་བས་སྟོན་  
 པོར་མི་བྱེད་ལོ། །མདོར་ན་ཁྱོད་པའི་དབང་དུ་སྤོང་བ་བདེ་པོར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་  
 ཡང་སྟེ་རྩྱུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པོ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱིས་རོབས་ཉེར་གཅིག་པ། གཙུག་  
 སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་དུ་བཞུངས་པ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་  
 དཀའ་བྱབ་ཀྱི་ནགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུང་མ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་ཉེ་བར་ཆོས་སེམས་  
 བྱེད་འཁོད་པ་ན། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དེར་ཁོངས་བས་དེ་གཉིས་མཐོང་སྟེ་འདི་ལ་དཀའ་བྱབ་ཀྱི་རྩས་  
 པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ། མེད་ན་རྒྱུང་མ་འཕྲོག་སྟེ་མ་ནས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་བྱེད་ནགས་དཔེན་དུ་  
 འདི་སྒར་གནས་པ་ལ་མི་ངན་གྱིས་རྒྱུང་མ་འཕྲོགས་ན་དགུ་དེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་རྒྱུང་  
 མ་འདི་སོ་བྱང་དུ་བཞག་ན་རིགས་ཟེར་བ་ལ་སེམས་དཔའ་དེས། ལྷ། བསྐྱར་བ་ཡང་མེད་ན་གལ་  
 ཉེ་དེ་སྒར་གྱུར་ན་ཆར་པས་སྤུལ་མཆན་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གཞོད་བྱེད་དེ་གཞོམ་པར་བྱའོ་  
 གསུངས་པས་རྒྱལ་པོས་འདི་རྒྱུང་མ་ལ་ཆགས་འདུག་པས་དཀའ་བྱབ་ཀྱི་རྩས་པ་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་ནས་  
 འགའ་ཞིག་བྱང་མེད་དེ་བྱིད་དུ་བཅུག་པ་ལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཅི་ཡང་མི་ཁྱོད་པར་བཞུགས་པས། དེས་  
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒར་བསྟེམས་ཆོག་དམ་མ་བཅས་སམ། ད་དགུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ལ་མཐུ་རྩས་སྟོན་ཅིག་  
 ཟེར་བན། ལྷ་བདག་གིས་དམ་བཅའ་མ་ཉམས་ཀྱི་དགུ་དེ་མདོན་སྤྲུལ་དུ་གཞོམ་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་  
 གསུང་པ་ན་འོན་ཀྱང་ཀྱི་དགུ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགུ་ནི་ཁྱོད་པའི་ན་  
 ཉེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཁྱོད་པས་གཞོད་པ་འདི་སྒར་བྱེད་ཅེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱས་པོ་ལ་ཁྱོ་  
 བའི་སྟོན་གསུངས་པ། ཁྱོད་པའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་ཀྱུར་ན། །རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་  
 ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྒྲུང་། །མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོ་

པའི་ཟུག་རྩམ་སེམས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འགྱུར། །བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འགྱུར་བརྟེན་  
འགྱུར་ཏེ། །ཁྱོད་པས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། །གྲགས་དང་དོན་གྲུབ་  
པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཟླ་བ་མར་གྱུ་རོ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས། །མངོན་  
བཤེས་དག་གིས་རབ་དྲུ་གཙུགས་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་པས་མི་རིགས་གཡང་སར་སྤྱང་  
བར་འགྱུར། །ཕན་དང་གཞོད་པར་སེམས་ལ་སྒོ་ཉམས་ནས། །པལ་ཆེར་འགལ་  
ཁེད་སེམས་ནི་མོངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་པས་སྤྱིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་  
སོང་དག་དྲུ་ལོ་བརྒྱར་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ **དགྲོ་ག་ལེན་**  
**པར་དོན་དྲུ་གཉེར་པའི།** །དགྲས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཁྱོད་པའི་ནི་  
ནང་གི་དག། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མཐུན་འཕྲོ་བ་དག་སྤྱིས་  
བྱ་སྤྱུའིག་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་ཉེས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟོན་ཚུལ་ནི།** །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་  
ཁྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོན་རྟོན་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་  
སྟོན་འདུག་ལས། **ལམ་སྒྲེ་པའི་བཞུགས་དང་དགེ་བ་འཛོམས་པ་ལ་** ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྱིག་པ་  
མེད། །**ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་གདུང་མེལ་བ་ལ་** བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བུབ་མེད་ **པས།** །དེ་  
བས་ **ནི་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པོ་ལ་**ནན་ཏན་དུ། །**སྟོན་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་**ཚུལ་གྱིས་  
བསྒྲུམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་སྟོན་  
དུ་བཏང་ལ་སྟོན་མ་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་འབད་དོ། །**གསྒྲུམ་པ་ཉེས་པ་ཆེ་ཚུལ་ནི་**  
**ཀང་པ་དང་པོའི་རྒྱ་མཆན་ནི།** །འདུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་ཆད་སྤང་  
གངས་གྱིས་ངེས་པར་མི་རྣམས་པ་ལྟར་དེར་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་མཆོམས་ངེས་པར་མི་  
རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་དགེ་བ་ལ་གཞོད་

པ་བྱེད་པའི་ཐིག་པའི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྲིན་ཀྱང་དགེ་ཙམ་མི་འཛོམས་ན་དེ་ཙམ་དུ་ཐིག་ཆེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། **བཞི་པ་འཕྲོས་པ་ནི།** རྟན་མོངས་གཞན་གྱི་དགེ་ཙམ་འཛོམས་པ་ཡོད་མེད་ནི། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཆོབས་ཆེ་བ་འབྲིན་པ་དང་དགེ་ཙམ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་ཞེ་སྒང་ལས་གཞན་པ་འང་མང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་དུ་གསེད་ཅིང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཏེ་བསྐབ་བདུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

**གསུམ་པ་**བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གནོད་བྱེད་འཕྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྟུན་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གེགས་བྱས་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་གསུམ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བརྟན་པ་དང་། བརྟེ་བར་བྱ་བར་རིགས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། **བརྟུ་གསུམ་ལས་དང་པོ་**རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་སྣམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྤྲོད་བཏང་ནས་

སྦྱོར་བས་རང་གི་བདེ་བ་བཀག་པ་འཕམ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྱག་  
 བསྐལ་བསྐྱེད་པས་སོ་སྦྱུ་ན། གལ་ཏེ་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་  
 ཡོད་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་བསྐལ་བས་ཁྲོ་བ་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་དེ་གཞན་  
 གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐལ་ནས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྲོ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་  
 ན་ཁྲོ་མི་རིགས་ཏེ་དེས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 འདི་ལྟར་སྤྱོད་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཤོན་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་ཏེ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་  
 མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ནམས་ཚོགས་པ་ན་གཞོད་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་  
 འོ་སྦྱུ་དུ་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་  
 རྒྱ་དེ་དག་མ་ཆང་ན་བསྐྱེད་འོ་སྦྱུ་དུ་བསམས་ཀྱང་གཏན་མི་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་  
 ལྟར་རྒྱ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་ལ་དེས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་  
 སྦྱོར་བ་ནམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་དེ་  
 ལ་རང་དབང་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་  
 དུ་གྱུར་པས་དེའི་བྲན་ལྟར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །**གཉིས་པ་རང་དབང་མེད་ན་ཁྲོ་མི་རིགས་**  
**པ་ནི།** རང་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐལ་ནས་གཞོད་  
 པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་གདོན་གྱིས་བསྐྱམས་  
 ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཡན་འདོགས་  
 མཁན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་བདེག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་  
 དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་འོ་སྦྱུ་ནས་དེ་ལ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་གདོན་  
 དང་ཅི་སྤེལ་སྤེལ་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་  
 པ་བྱེད་པ་ན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནི་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོམ་ར་འདི་ཉོན་  
མོངས་པ་དེ་དང་དབྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་བྱང་མེས་ས་གྱི་ཐུན་པ་ལ་འབད་དོ་  
སྒྲིམ་དུ་མེས་ས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཁུངས་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱན་པོ་དང་ཉེ་དུ་སོགས་  
ལ་བདེག་ཅིང་ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོ་འི་གོད་ན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཕྱོ་བ་འི་ནོང་པ་ལ། ཉེ་དུ་དྲིང་  
སྒྲན་པ་སོགས་འབྲུག་པ་མིན་པར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། ལུབ་པས་  
མེས་ས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་གཞོད་པོར་གཟིགས་ནས་དེ་དང་འབྲལ་བའི་ཐབས་  
མཛད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ལོ་མི་དབྱུས་པ་མིན། ཞེས་  
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། འདི་འདིར་མེས་ས་ཅན་སྒྲིན་མིན་གྱི།  
འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སྒྲིན་ཞེས། རྒྱུ་པར་དབྱེད་ནས་མཁས་པ་རྒྱུ་སྒྲིན་ཞེས། མེས་ས་  
ཅན་དག་ལ་འབྲུག་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་རིགས་པ་མང་ཡང་  
རང་དབང་ཡོད་མེད་བདག་ས་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་ཚུལ་ནི། ཐུན་འབྲུག་ནས་རིགས་པ་  
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ངེས་པ་སྐྱེ་སྒྲ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་གཉེན་པོར་འབྱུར་ཆབས་  
ཆེ་བར་སྒྲུང་ལ། བྱང་སར་ཡང་ཆོས་ཅོམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམས་ནས་གཞོད་པ་བཟོད་  
པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་རྙེད་དུ་བསྐྱོམ་པར་  
བྱའོ། །རྒྱ་པ་རང་དབང་ཡོད་དམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་གཅོད་ནི། གལ་ཏེ་མེས་ས་ཅན་དེ་དག་  
ལ་རང་དབང་ཡོད་ན་ནི་འགའ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་མི་  
འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལའང་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་  
ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པ་ན་ཆེས་ཤིན་དུ་སྤྱག་ཅིང་ཕངས་པའི་རང་ལའང་འགག་  
པ་དང་གཡང་དུ་མཆོང་བ་དང་། ཆོར་མ་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱེད་

ཅིང་ཁ་ཟས་གཅིད་པ་སོགས་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་  
 ནས་ཀྱང་ཁྱོད་བདག་ག་པར་བྱའོ། ཁྱོད་འབྲུག་ལས། གྲུང་ཅན་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་  
 པས་འདོད་པའི་གཅོད་པ་དང་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱས་འབྲས་བྱ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་རྒྱ་རྒྱ་  
 ལ་བརྟེན་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་ ཅིན་  
 ཡིན་ལ་རྒྱུན་དེ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་ལ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ འབྲུང་བས་འབྲས་བྱ་དེ་  
 འབྲུང་མི་འབྲུང་གི་ དབང་མེད་ པར་རྒྱུ་མ་དང་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་  
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤྱལ་ པོ་ ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་  
 ཀུན་ལ་ཁྱོ་ པོར་ མི་འགྱུར་ པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་པའི་ཉོན་འབྲུང་རང་བཞིན་མེད་  
 པར་ཉོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཆན་ དེ་པས་ ཉི་ དག་འམ་མཛེལ་  
 ཡང་རུང་། །མི་རིགས་ པའི་གཞོད་པ་ བྱེད་པ་མཐོང་ པོར་ ལྟར་ན། །གང་ཟླ་གའི་ལ་  
 རང་དབང་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱར་ཉི་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་  
 ཁྱོད་བདག་གི་ཅིང་ཡིད་བདེ་བ་མ་ཉམས་པར་ བདེ་བར་མཐོན་ ཏེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་  
 གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་མིན་པར་ རང་དགས་ ཏེ་རང་དབང་དུ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ འབྲུབ་  
 པོར་ འགྱུར་ན། །མེས་ཅན་ འགའ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་  
 རི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱ་ལའང་སྤྱག་བསྐལ་འབྲུང་ པོར་ མི་འགྱུར། །བརྩོར་སྤྱག་  
 བསྐལ་འབྲུང་བ་མཐོང་པས་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་པས་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་  
 པ་ལས་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་ཉོགས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞོད་  
 བྱེད་པ་མི་སྤྱུམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། གང་གི་ ཆོ་ཉོན་མོངས་པས་གཞན་ དབང་དུ་ ལྟར་པས་  
 འགོ་འཁྱོལ་ །བདག་ ཉིད་ལོ་མཆོན་བདེགས་པ་དང་རང་གི་སྟོང་དུ་ སྤྱག་ ཅིང་མོངས་པ་ ཉིད་  
 ཀྱང་གསོད་པོར་ བྱེད་པ་ ཡོད་ནི། །དེ་ ཡི་ ཆོ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ ལུས་ལ། །གཞོད་

པོ་མི་བྱེད་པར་རི་ལྷར་འགྱུར། ། ཏེ་མི་འགྱུར་པས་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཁྱོད་སྦྱོང་རྒྱུ་ཡིན་  
 ཡུལ་ཁོ་ན་འོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དུག་པོ་སྦྱོན་དེ་སྦྱོ་བྱུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་  
 བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི་གཞན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པའི་སྦྱོན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་  
 ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་མེ་ཆ་  
 ཞིང་བསྐྱེག་པ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་སྦྱོ་བར་བ་ཡིན་ནའང་ཁྱོ་  
 བར་མི་རིགས་ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤང་བ་ན་དེའི་སྦྱོན་གྱི་དབང་གིས་  
 ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྤྲུག་བསམས་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་སྟེ། སྦྱོད་  
 འདུག་ལས། ། གཞན་ལོ་འཆོ་བ་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་དང་  
 པོ་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བརྩོད་པ་དོ། ། བྱིས་པ་སྤྱོད་པ་ནམས་གྱི་རང་བཞིན་  
 ཡིན་ན། ། དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་ཆ་ཞིང་། ། བསྐྱེག་པ་མོ་འི་རང་བཞིན་  
 ཡིན་པས་ལག་པ་ཆོག་པ་ན་ མེ་ལོ་ཁྱོ་བའི་མེ་སྤང་བའོན་ཞིང་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་དང་ཡང་འདྲ་དོ། །  
 འོན་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བ་སྦྱོན་དེ་སྦྱོ་བྱུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་  
 རི་འཛིངས་ཞིང་རེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ། འོ་ནའང་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ།  
 ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོ་བྱུར་དུ་བྱུང་བའི་འབྲུལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེ་བའོན་པ་འམ་བསྐྱེམས་ཞིང་  
 ཁྱོ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཏེ། ། དུ་བསྤྱོད་ཆ་བ་དུ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཉེས་པ་མིན་ནོ། །  
 ཞེས་སོ། ། བདུན་པོ་གནོད་པའི་དངོས་བརྒྱད་གཉིས་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། དངོས་དང་  
 བརྒྱད་པ་གང་གིས་གནོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། དངོས་སུ་གནོད་པ་བསྐྱེད་  
 པའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་ན་ནི་དཔུག་པ་སོགས་ལ་གང་ཟག་བཞིན་དུ་ཁྱོ་དགོས་ལ་བརྒྱད་  
 ནས་གནོད་པ་སྦྱེལ་བའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་ན་ནི། དཔུག་པ་སོགས་སྦྱེས་བྱས་ཐད་པ་  
 བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ནད་པས་ཞེ་སྤང་ལ་ཁྱོ་དགོས་



ཏེ་ ཡང་པ་རོལ་པོས་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཁོ་བོར་རིགས་སོ་ཞེས་ན་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་ན་  
 དབྱུག་པ་ ཉིང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་ པོས་དངོས་ སྤྱི་བཀོལ་ཏེ། །དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱས་  
 པས་དེ་ལ་ཁོ་བོར་རིགས་ལ། ཡང་དེས་རང་དབང་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱས་པས་འཕངས་  
 པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ར་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་ སྒྲིམ་ན། །སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་གིས་  
 རང་དབང་མེད་པར་བྱ་ པ་ཡིན་པས། །ཉེས་ན་ རྟེན་གཉིས་སྤྱི་འཕུལ་ཅིས་ཀྱང་ཁོ་ཞེ་སྤང་  
 ལ་ཁོ་ པོར་རིགས། །ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་གཞོད་བྱེད་དངོས་བརྒྱད་ལ་ཞིབ་བརྟགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་ཡོད་ཚུལ་ནི། དེས་  
 ན་དབྱུག་པ་ལ་མི་ཁོ་ན་འཕེན་མཁན་ལའང་ཁོ་བོར་མི་རིགས་ལ་འཕེན་མཁན་ལ་ཁོ་  
 ན་ཞེ་སྤང་ལའང་ཁོ་བོར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི། རྩོམ་རིག་པའི་ལམ་  
 དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་དེས་པ་བྱང་ལ་  
 དབྱུག་པ་ལྟར་གང་ཟག་ལའང་མི་ཁོ་བོར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་བྱང་སྟེ། འདི་ལ་  
 འང་དབྱུག་པ་དང་འཕེན་པ་པོ་ལ་གཞོད་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ནི་སྤར་བསྟན་  
 པའི་རང་དབང་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགུ་པ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་  
 ན་མི་རིགས་པ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟགས་ན་ཁོ་བོར་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོད་  
 བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཚུང་བ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་  
 འབྱུང་བས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མི་དགེ་  
 བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞོད་བྱེད་རང་དབང་མེད་  
 པར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་ལན་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁོ་བོར་མི་རིགས་  
 སོ་སྟམ་དུ་རང་ལ་ལེ་ལན་དེད་ནས་ཁོ་བོར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་  
 པ་དེས་ན་ལེ་ལན་པ་དང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་ནམས། རང་

གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དེ། བདག་གིས་སྤྲོན་  
 ཆད་ཆོ་རབས་སྤྲོན་མ་ལ་སེམས་ཅན་ལ། ཏ་ཨ་རིང་ལ་བྱུང་བ་འདི་འབྲུ་བ་ཡི་གནོད་  
 པ་བྱས། །པའི་རྣམས་སྤྲོན་གྱི་འབྲས་བྱུང་ན་མོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོད་ནས་ད་ཨ་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མཐུན་  
 གྱི་འབྲས་བྱུག་ནོད་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་ལི་འཆོ་བརྩི་བྱེད་པ།  
 བདག་ལ་ད་ཨ་བྱུང་བའི་གནོད་པ་འདི་ཨ་ཤྲི་འབྱུང་བར་རིགས། །སྤྲོན་དུ་བསམས་ལ་བཟོད་  
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བརྩུ་གཅིག་པ་རང་གི་ལས་ལ་བརྒན་བཟང་ས་ནས་ཁོ་བ་དགག་ཚུལ་  
 ཞིད་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། །སྤྲོན་གཅོད་སྤྲོན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྱི་  
 རྒྱ་ལ་བརྒན་ཞིང་སྤྲོད་པས་ན། །སྤྲོན་གྱིས་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་  
 བྱུང་བ་གནོད་པ་བྱུང་བར་འབྱུང་བའམ་གྱིར་པ་ཡིན་ན། །གཞན་ལ་ཁོ་བའི་ཞེ་བཞོན་  
 དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་རིང་གི་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པའི་སྤྲོད་དཔེར་ན་དཔུལ་པའི་  
 བྱུང་མ་དང་། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆའ་སྤྲོན་གྱིས་རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དེ་  
 གཞན་གྱིས་ཆད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཁོར་མེད་པ་རྣམས་།  
 རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཆོ་འདི་འགོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ།  
 རང་གི་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྲོན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཞན་  
 ཡང་། བརྩུ་གཅིན་པ་རང་གི་ཉེས་པ་བསམ་ཚུལ་ནི། བདག་གི་ལས་ཆོ་སྤྲོན་གྱི་མི་དགེ་པའི་  
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས། །ཆོ་འདི་རྩི་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གིང་ཐག་པ་རོལ་  
 པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་མ་བྱུང་རྟེ། །བདག་ལི་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་གང་ཐག་དེ་དག་སེམས་  
 ཅན་དཔུལ་བར་འདོད་པར་འབྱུང་ན། །བདག་གིས་གང་ཐག་དེ་དག་མ་བརྒྱག་གམ།  
 རྟེ་བོ་རྣམས་པས་བདག་གིས་ཁོ་ལ་པར་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་མིན།  
 ཞེས་སོ། །བརྩུ་གསུམ་པ་གོང་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་གསལ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

ངས་མ་ལན་ཟེར་ཅན་དོན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་བག་ཁད་ཀྱང་མེད་བྱ་བར་བརྟན་གསུང་ལོ།  
 ཆེ་འདིའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཐོན་གྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགོངས་པའོ། །  
 གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་ལྷག་སྐྱམ་ལས། དང་པོ་  
 རྒྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་འགལ་བ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་  
 རྒྱག་བསྐྱེལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟོའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཕྱོམ་ཞིག་  
 ལ་མི་བཟོད་ནས་ངན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནག་གིས་བསྐྱེད་པའི་  
 ཐུར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཤིན་དུ་རྒྱན་པའི་སྐྱམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་ཁྲེལ་དེད་ཏེ་  
 ཁྲོ་བ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་རང་ལ་མཆོན་བརྒྱན་པ་དང་བཀྲེས་སྐྱོམ་  
 སོགས་ད་ལྟོའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཕན་པུ་འདི་ཅམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་  
 ན། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་ཕྱི་མ་དཔུལ་བའི་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཆས་ཆེར་མི་བཟོད་པ་འབྱུང་བའི་  
 རྒྱ་། །ཁྲོ་བ་ཅི་སྟེ་རྒྱག་པར་མི་བྱེད། །དེ་འབད་པས་བརྒྱག་པར་བྱའོ། །ཅས་སོ། །གཉིས་  
 པོ་ལས་ངན་འཛད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལ་གཞོད་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱག་  
 བསྐྱེལ་ནི་ཐོན་གྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པས་ནི་ཐོན་གྱི་ལས་ངན་  
 འཛད་ལ་བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི། རྒྱག་གསར་དུ་མི་གསོག་ཅིང་བསོད་ནམས་མང་  
 པོ་འཕེལ་བས་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཉམས་པ་ལའང་མི་བརྟ་བར་རང་གི་རྒྱག་པ་སྦྱང་བའི་  
 ཐུར་དུ་ཞུགས་པ་འབྱུང་བའི་གཞོད་བྱེད་ལ་བྱིན་དུ་བརྟ་དགོས་ཏེ། སྐྱམ་རུ་ཅོག་སྐྱམ་པ་  
 མ་དེའི་སྐྱེས་རབས་ལས། རྒྱན་པ་ཐོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དུས་ནགས་ཆལ་དགོན་པ་ཞིག་  
 ན་མ་དེའི་ཁྱུ་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་དུས་པ་རྒྱང་པས་འགྲོ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་སྤྱི་མི་  
 བསྐྱེད་པ་ཞིག་གིས་དེ་སྤྱིང་རྩེ་དང་རྩེན་ཞིང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཞོན་ནས་བརྒྱག་པ་སོགས་  
 བརྟན་ཐབས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཤིང་བཟོད་

པར་མཛད་པ་ན་གཞིན་སྤྱིན་ཞིག་གིས་སྤྱུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་བཟོད་ཅིང་སེམས་དཔའ་དེའི་བསམ་  
 པ་བདག་གས་པའི་ཕྱིར་མེད་ཁྱོད་སྤྱི་རན་འདིས་ཉོས་སམ། འདིས་འཇིགས་སམ། མཐུ་མེད་དམ།  
 ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་ཅོད་ཆེ་ལྟ་བུ་དེས་འདི་བསྐྱག་པར་མ་བྱས་ན་ཁྱོད་ལ་བདེ་པའི་སྐབས་མེད་དོ་ཟེར་བ་ལ་  
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཉམ་ཆུང་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་  
 པ་གིང་ཟག་གང་ཞིག་གཞན་ལ་གཞིན་པ་བྱས་པས་རང་གི་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡན་པའི་ཆོས་  
 ལོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་སེམས་པར། ཉེ་ཁྱེ་མི་སྐྱེ་པར་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་  
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ལ་གཞིན་པ་བྱས་པས་བདག་གི་སྐར་བོས་གས་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་  
 རི་ཁྱུགས་པའོམ་ཆས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པོ་ལ། འདི་ལའང་བདག་གིས་དྲིན་དུ་གཟོ་ཞིང་  
 བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་པའོམ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་  
 ཡོད་དེ་མེད། ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ལ་གཞིན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་  
 ཆེན་པོ་དག་ལ་སོགས་པས་སྤྱུབ་པ་དེ་ནི་རང་གི་སྤྱི་པ་སྤྱིན་བྱས་པ་ཡི་སྤྱུག་གཞིན་སོགས་ཀྱི་མི་  
 དགེ་བོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མོང་གསུམ་དུ་ནམ་སྤྱིན་དག་པོ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་  
 བུ་ལྟག་མར་ལུས་པ་ཅན་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་  
 གང་། ཡིན་པ་ལས་ཀྱི་ལྟག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་སྤྱི་  
 དེ་ནི་ཡིན་པོ་ལ། སྐར་གཞན་ལ་གཞིན་པའི་འོན་བྱེད་པ་དང་ནི་རྒྱ་མོང་སྤྱི་ནས་འབྲུགས་  
 པའི་ཁྱོ་བོས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདིར་སྤྱོད་པོ་ལས་ཆེར་ལྟག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཕྱིར། ཉེ་སྐར་ཕྱི་  
 མར་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་ཆེ་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད། རིགས་ཉེ་མི་རིགས་ཅེས་  
 སོ། ཉེ་དེ་ཡོང་ཆོ་འདིར་རང་ལ་གཞན་གྱིས་གཞིན་པ་བྱས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེས་ཆོ་སྤྱི་མའི་ལས་  
 རན་གྱི་ལྟག་མ་སྤྱང་ས་ནས་ཕྱི་མར་བདེ་བར་འགྱུར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐར་གཞན་ལ་གཞིན་ལན་དང་ཁྱོང་  
 ཁྱོ་བོས་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་སྤྱི་མར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱུག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་འདེབས་མི་རིགས་པས་ནད་

ལྷ་པོའི་ཕྱིར་གཏུག་ཕྱི་རྒྱལ་བསྐལ་བཟོད་དགོས་པ་ཆུང་། ཕྱི་རྒྱལ་བསྐལ་བཟོད་  
ལྷ་པོས་འཛད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་བཟོད་དགོས་སོ། །ལྷ་པོས་པདྨ་ལྷན་ཆུང་པ་བཟོད་ཡིགས་པ་ཅི།  
དེས་ན་ཅད་ཆེན་པོ་གསོའི་ཐབས་ལྷ་གཏུག་ཕྱི་རྒྱལ་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་ལྷ་ག་བསྐལ་  
ཆེན་པོ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་ག་བསྐལ་ཆུང་ལ་བཟོད་པར་གིན་དུ་ཡིགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་ལ་བདགས་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟུག་  
བསལ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འབྲང་ནས་རྟུག་བསལ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་པའི་རྒྱ་དང་རྟུན་ཅན་  
རྟུན་མེད་ལ་བདགས་པ་ནི། ས་རོལ་གྱི་དྲྭ་ལ་སོགས་པས་རང་ལ་མཚོན་བརྟུན་པ་སོགས་  
ཀྱིས་རྟུག་བསལ་བར་བས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་ས་རོལ་པོ་དེ་ལི་མཚོན་  
དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་བདོག་རྟུག་བསལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མཛུངས་  
པའི་མུར་ཏེ། །ས་རོལ་པོ་དེས་མཚོན་སྤྱད་བདག་གིས་ལུས་སྤྱད་རྟེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་གྱིས་  
རྟུག་བསལ་བ་ཡིན་ན། །ས་རོལ་དང་རང་གི་ལུས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱེད། །དེ་ཡིང་  
ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་ཀྱི་ས་རོལ་འབབ་ཞིག་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་སོགས་རྟུག་པ་གཅིག་  
དུ་ན་ས་རོལ་གྱིས་མཚོན་བརྟུན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟུག་བསལ་བ་དེ་ས་རོལ་པོས་མ་ཉེས་ཀྱི་རང་གི་ལུས་  
བབྱང་ཉེས་པས་ལན་ཏེ་འདི་རྩར་བྱ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ་ལ། །རྟུག་པ་ཅིན་ཅུང་ཟད་ཅམ་  
ཡང་རེག་དུ་མི་བཟོད་པའི་རྟུག་བསལ་ཅན། །ལྷོས་སོགས་ལ་སྟེད་པ་དྲིང་མ་རིག་པའི་  
ལིང་རྟོག་གིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མདོངས་པོ་ལམ་ལོང་བ་བདག་གིས་བབྱང་བྱར་གྱུར་པ་ན།  
ཆོར་མིས་ཀྱང་འཛོམས་ནུས་པ། དེ་ལ་གནོད་པ་ལྟ་སྟུལ་ཁྱོ། །རང་གི་ལྷོས་རགས་པ་གདོས་  
བཅས་མི་གཅང་པའི་རང་བཞིན་འདི་བབྱང་བས་གཞན་གྱིས་མཚོན་ལ་སོགས་པ་བདེག་པར་ཟད་ཀྱི་  
ནམ་མཁའ་རྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྟུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་འཇེན་རྩ་བུའི་ལུས་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་  
མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། །གང་ཟློག་ལ་ལ་ལས་འབྲོས་ལ་རྫོངས་པས་སྟོག་གཅོད་སོགས་

གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ ལོ། །གང་ཟག་ལ་ལ་ ཁྱོད་པའི་ཉེས་དཔེ་གསལ་ལ་ མོངས་ཏེ་ཁྱོད་ པོར་  
 བྱུར་ན། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྒྲིན་དང་བཅས་ པོ་དེ་གང་ཞིག་  
 ཡིན། །གཉིས་ཀ་སྒྲིན་ཅིན་དུ་མཆུངས་པས་གནོད་བྱེད་ལ་ལན་དུ་ཁྱོད་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་  
 མོད། ། །གཉིས་པོ་རང་གིས་ཁས་ཁྲུངས་པ་ལ་བརྟག་ རྒྱ་བཟོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི།  
 ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འདུ་མི་བཟོད་པར་ཁྱོད་པར་མི་རིགས་  
 ན། །བདག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱེད་  
 པར་ཁས་ཁྲུངས་ཤིང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་  
 སུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །གསྒྲོམ་  
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རང་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་པས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། པོ་  
 ཏོ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲིག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གནོད་  
 པ་བག་ཅམ་བྱུང་ན་བཟོད་པ་མི་བསྒྲུབ་པར་འདིས་བསྐྱེད་པ་རྩ་བ་ནས་བཤིག་ཟེར་  
 བྱུངས་བྱེད། དེས་ནི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་རྩ་བ་ནས་དེས་བཤིག་པ་ཡིན་  
 གྱིའི་བསྐྱེད་པ་འོ་ཅག་ལ་མེད་རང་གི་སྒྲོམ་པ་ཤོར་ན་སྒྲོམ་རྩུབ་ཡིན་གསུང་བ་དང་།  
 སྒྲོ་བོག་པའི་གལ་ལག་གི་མཇུག་མ་བསྐྱེད་པས་འཕགས་པས་སྐྱས་ཀྱང་པ་བརྟུང་ལ།  
 ཁྱོད་ན་མེད་སྤྱང་ནས་བདེ་བ་ལྟར་གནོད་བྱེད་ལ་མ་སྒྲོད་པར་དེའི་ཆུ་བྱས་པས་ངེ་མི་  
 བདེར་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བརྟེ་བར་བྱ་བར་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་  
 མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་རང་གི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དང་མཇའ་བོར་མ་གུར་  
 པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་ཅིང་སྒྲོག་དང་འབྲལ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་  
 བར་གུར་པ་དང་། ཉན་ཐོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་

ནམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་དང་གཞིད་ལན་  
བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་སྒྲུལ་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀུར་བ་  
སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྒྱས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་  
པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྐྱོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་  
པ་ལ་གསུམ། བསྐྱོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། སྦྱོན་  
ཡོད་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བ་ལོ། །དང་  
པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་རང་གི་གུགས་པ་རྒྱས་པ་ལ་ཆེ་རིང་བ་དང་  
ནད་མེད་པ་སོགས་ཆེ་འདི་དང་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་སོགས་སྦྱེ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་  
པོ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་ཉམས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། གནས་ཁང་གི་དགོས་པ་  
གང་ཡང་མི་འགྱུར་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་དེ་བལ་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ནམས་དུ་བ་དང་བདག་  
ཅག་གཉིས་ཁྱད་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་རང་ལ་སྤྲད་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ལོ་དངོས་  
སུ་བསྐྱོད་པ་དང་སྒྲིག་དུ་སྤྱིན་པ་བཟོད་པའི་གུགས་པའི་རིམ་གྱི་འཛིན་བཀུར་སྟེ་ནི་སྦྱེ་སྟེ་  
བྱའི་འདོད་དོན་དུ་བཟོད་པ་ཁྲ་ལས། །བསོད་ནམས་ འཕྲུལ་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ ཁོང་ཆེ་ རིང་  
པའི་རྒྱུར་ ཡིང་མི་འགྱུར་ ལོ། །བདག་སྟོབས་ རྒྱས་པའི་རྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་ ལོ་ནད་  
མེད་ པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའང་མིན། །ལུས་བདེ་བ་ པའི་རྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ དེ་བས་ན།  
བདག་ནི་རང་ གློ་དོན་ རྒྱུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱོད་ཤེས་ པར་གྱུར་ན། །བསྐྱོད་གྲགས་དེ་  
ལ་རང་ ལོ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་མེད་པས་དེས་ན་གཞིད་པ་ལ་མི་དགའ་བར་མི་རིགས་  
སོ་ ཁེས་དང་། དཔེར་ན་བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་དེ་བལ་ པར་གྱུར་ན། བྱིས་པ་ རྒྱུད་དུ་ནམས་  
ནི་ག་ ཐག་ཆད་ གྱི་པར་དུ། །དེ་གཞིན་ རྒྱུ་བསྐྱོད་དང་གུགས་ པ་ཉམས་ པས་མི་དགའ་  
བར་བྱེད་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་ རྒྱུད་དུ་བཞིན་ རྒྱུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཡེང་བ་  
 དང་སྒྲིབ་ས་འཛིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྤྲལ་དོག་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་བྱ་བ་  
 རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་  
 བྱ་སྟེ། གཞན་ཡང་བརྟེན་གྲགས་སོགས་ལ་གཞོད་པ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་བརྟེན་པ་དོར་རྟེན་  
 བཀྲར་གྲགས་པ་སོགས་བདག་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་བྱེད་ཅིང་། རེས་  
 གི་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞིན་ཡོན་ཏན་དོར་  
 ཐུན་པོ་ལ་སྤྲལ་དོག་དང་རྒྱ་དེས་རྒྱུ་ལ་གཞོད་པ་དང་གཞན་གྱི། ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་ལང་  
 འཛིག་པར་བྱེད། །པས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅས་སོ། །གསུམ་  
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་བརྟེན་པ་དང་གྲགས་སྟན་དང་རྟེན་བཀྲར་ཉམས་པར་  
 བྱེད་པ་ནི་བདག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྤྱད་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་  
 དང་རྒྱག་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་འགྲེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་  
 ལྷ་བྱར་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ཁྲོ་བ་དགག་ཅིང་དགའ་  
 བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་གི་བརྟེན་པ་དོར་གྲགས་པ་སོགས་  
 གི་། །གཞིག་པོ་ཕྱིར་གང་ཐག་གང་དག་ཏེ་བོར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་ནི་  
 ངན་སོང་དུ། །རྒྱུད་པ་སྤྱད་ཕྱིར་ཞུགས་པོ་མེན་ནམ་རྟེན་ཡིན་པོས་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་  
 སོ། །གཞན་ཡང་བདག་ནི་མྱོད་པོ་ལས་ཁྲོ་བ་བོད་ན་དུ་གཉེར་པོ་ཡིན་ལ། །རྟེན་དང་  
 བཀྲར་རྟེན་འཆིང་བ་ནི་མྱོད་པོར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་མི་དགོས་སོ། །ཡའི་གང་ཐག་གང་  
 དག་གིས་རྟེན་བྱུར་དེའི་གོགས་བྱས་ནས་བདག་བཅིངས་པ་ལོས་ཁྲོ་བ་བོར་བྱེད་པ། །དེ་  
 ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ་བ་རྟེན་དགའ་བོར་རིགས་སོ། །འདིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བདག་ནི་རྟེན་  
 བཀྲར་ལོ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ལྟུང་པོར་འདོད་པ་



ཉེ་ཉེ་པ་ལ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་པ་བཞིན་དུ། །རྟུག་བོ་རྟུག་གི་  
 ཁང་པར་མི་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ངེ་ལྟར་ཁྱོ་ཉེ་དགོ་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤེས་ནས་དགའ་བར་བྱེད་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱས་པ་  
 སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ ལ་བཞི་ལྷིས་དང་པོ་བརྒྱས་པ་ཆོག་རྩལ་སོགས་  
 གྱིས་མི་གཏོང་པ་ནི། སེམས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་དངོས་སུ་གཞན་གྱིས་གཏོང་པ་བྱ་  
 བར་མི་རྒྱས་ལ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་གཏོང་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ལ་གཏོང་པ་ཡིན་  
 ན་། བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་ལ་འདར་གཏོང་པར་མི་རྒྱས་པས་ལུས་སེམས་  
 གཉིས་ཀ་ལ་མི་གཏོང་པས་དགའ་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་དགག་  
 ཉེ། དེ་ཁོགས་ན་ཞེ་སྒྲུང་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་  
 ཡིན་པས། །དངོས་སྤྱི་ཆོག་རྩལ་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་གང་དུ་འདར་གཞིས་པར་  
 མི་རྒྱས་ལ། །དེས་ན་རྟོག་པས་ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ལ་ནི་རྟུག་  
 བསྐྱལ་དག་གིས་གཏོང། །ནམ་གཏོང་བྱེད་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་  
 གཞན་གྱི་རང་ལ་བརྒྱས་པ་དང་ཆོག་རྩལ་སྒྲུབ་པ་དང་། །མི་སྒྲན་པ་བཟོད་པ་ཡི་ཆོག་  
 དེ་ཡིས། །རྒྱུ་གི་ལུས་ལ་རྩེད་ཟུང་གཏོང་པར་མི་འགྱུར་ན། །སེམས་ཁྱོད་ཅི་འེ་  
 ཕྱིར་རབ་དུ་ཁྱོ་ཉེ་ཉེ་པ་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོང་མས་ཉམས་སུ་  
 བླངས་ཚུལ་ནི། ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། །ཁམ་ལུང་པ། རྩེད་ལུང་པ། གཤམ་པ་གསུམ་  
 ལ་སྒྲན་དུ་ཅི་ཅམ་གསལ་ཡང་ས་ཏོ་ལ་སྒྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་པས་བདེ་བར་བྱུང་། ཕྱི་  
 མ་ཀུན་སྒྲན་ཁྱད་སྒུབ་པས་མ་བདེ་བར་བྱུང་གསུང་པ་དང་། གཤམ་སྒྲན་ལ་འདི་འདི་  
 སྐད་ཟེར་བྱས་ན། རྟོག་ཁ་བཅད་པོ་ལ་འདར་གཏོང་བྱ་བ་ཡིན་ཁྱོད་རང་སྤྱི་མ་བྱས་  
 པའི་བཤགས་པ་གྱིས་གསུང་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་དོ་རྩེ་ལ། འོ་སྒྲོལ་

ལ་འགའ་མ་ཡང་གྲགས་ཟེར་ནས་མིས་སྒྲིལ་ན་འདུག་ཤས་པས། ལགས་མིའི་སྒྲིལ་གཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོན་ཅི་ལ་བྱེད་གསུངས་པས། དེ་ནས་ཕྱ་མ་སྐྱེལ་འཕྲོ་ཅད་ གྱིས་ཆོད་གསུང་། །གསུམ་པ་བརྒྱུ་མོད་མོགས་ཀྱིས་གཞན་བདེག་ལ་མ་དགའ་ཡང་མི་གཞོད་ ཚུལ། གལ་ཏེ་བརྒྱུ་པ་མོགས་ཤས་པ་ན་གང་ཟག་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ བྱིར་མི་དགའ་འོ་སྒྲིལ་ན། གཞན་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་བདག་ལ་གཞོད་ན་བདེན་ དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེས་ནི་རང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཕྱུར་བས་མི་དགའ་བ་སྤངས་ཏེ། གཞན་ དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། དེས་ནི་ཆོ་འདོམ་ཆོ་རབས་གཞན་ལ། །བདག་ལ་ གཞོད་ཅིང་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །བདག་ནི་ཅི་ཡི་བྱིར་དེ་མི་འདོད། །དེ་མི་འདོད་པ་མི་ རིགས། ཅས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་རྟེན་བཀུར་མ་བྱུང་ཡང་མི་གཞོད་ཚུལ་ནི། མི་དགའ་བས་བདག་ལ་མི་གཞོད་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་ནས་དེ་དག་ལས་རྟེན་པ་ འཕྲོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་བརྒྱུ་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་མི་སྟན་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཁྲོའོ་སྒྲིལ་ ན། རྟེན་པ་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་བཞག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཁྲོས་པའི་སྤྲིག་པ་རྩེས་སུ་འབྱང་ བས་རྟེན་པ་མེད་པར་སྤྱར་དུ་གི་བ་དང་ལོག་འཆོས་རིང་དུ་གསོན་པ་གཉིས་རྩ་མ་བཟང་ འོ་། །རྟེན་བཀུར་མོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་དྲག་པ་བརྩོམ་ནས་ཀྱང་དགག་པ་ནི། རྟེན་ པ་ཐོབ་སྟེ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བས་འཆི་དགོས་ལ། འཆི་བའི་ ཆོ་ན་ལྟར་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྤྱད་པ་དང་ལོ་གཅིག་ཙམ་བདེ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་འབྲ་སྟེ་ གཉིས་ཀ་བྱན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེའི་ཆོ་བདེ་སྤྲིག་གི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྤྱད་པ་དང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བདེ་བ་ མྱོང་བ་གཉིས་སུ་པའི་ཆོ་བདེ་མི་བདེ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ ལྟར་བསམས་ལ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་ཐོག་ན་བརྒྱུ་པ་དང་མི་སྟན་པ་སྤྲིགས་པ་

སོགས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་རོང་རང་ནིད་བྱང་པར་ཅན་དུ་  
གྱུབ་པ་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་མི་ཚྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་  
ལྟར་ཡང་། བརྩིས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་  
བརྩིས་སྒྲིབ་སོགས་འདི་དག་མི་འདོད་ ཅེས་ན། །གིང་གི་དོན་དུ་ཁྱོད་བ་བརྩིས་པས་བདག་གི་  
རྙེད་པ་ ཐོབ་ཀྱིང་ཆོ་འདིར་ ཡང་ཕྱིར་དུ་འདོར་གྱི། །ཁྱོད་འདི་སྤྲིག་པ་དག་ནི་ བདེག་གི་རྒྱུད་  
ལ་རྒྱན་བརྟན་པར་གནས་ པའི་འབྲས་བྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་པས་རྙེད་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོའི། །གཞན་  
ལ་ཁྱོད་བར་མི་བྱའོ། །བདག་གིད་ རྙེད་པ་མེད་པར་དེང་ སྤང་ནིད་ནི་གི་ཡང་ཆོའི། །གཞན་  
ལ་ཁྱོད་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལོག་འཆོ་ ལོ་བརྟན་ན་ས་ཡུན་རིང་ པོར་གསོན་ ཉུ་མི་རུང་  
ཞེས་ །བདག་ལྟ་ བུ་རྙེད་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་ ཉུ་གནས་ པརྟ་གྱུར་ཀྱང་། །མཐོར་  
ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འཆི་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ ཉམས་སྤྱོད་བ་དེ་ནིད་ ལས་མི་འདས་པ་ ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། །ཡང་འགའ་ཞིག་མི་ལམ་ ཉུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་ པོ་སྤྱོད་ པོར་མིས་ནས། །སང་  
པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །གིང་ཟག་གཞན་ཞིག་ཡུད་ཅམ་བདེ་ པོ་སྤྱོད་ པོར་མིས་  
ནས། །སང་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སང་པར་ ར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་དག་གཉེས་ཀ་ལ་འང་།  
བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་ པོ་མེད་ པ་དྲི་བཞིན་དུ། །ཆོ་རིང་ པ་དྲིང་ཆོ་ཐུང་ ཏུར་བདེ་བ་སྤྱད་  
པ་གཉེས་ཀ་ཡང་། །མཐོར་འཆི་བའི་དུས་སུ་ ཏན་པའི་ཡི་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་འདྲར་  
ཟད་ པས་རྙེད་པ་ཀྱིར་ལ་སྤྱད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་ པོར་གྱུར་  
ཏེ། །དེ་ལོ་ཡུན་རིང་ པོའི་དུས་སུ་བདེ་ པོར་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། །མཐོར་འཆི་བའི་དུས་  
སུ་ཆོམས་པོས་སྤོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །གོས་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆོ་ རང་ནོར་མེད་པའི་ལག་  
པ་སྤོང་བར་འགྱོ་ དགོས་པ་སོགས་བསམ་ལ་རྙེད་པ་ཀྱིར་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ།

གཉེས་པ་དག་འཕྱོར་པ་ལ་མི་དག་འཁྱིང་རྒྱུད་པ་ལ་དག་འབ་དགག་པ་ ལ་བཞི་

ལམ་དང་པོ་དགའ་འཁྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱད་པ་ལ་དགའ་བམ་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རང་གིས་བདེ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཁྱོེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་བར་འདོད་ཟེར་ནས་དེ་དག་ལ་རྟེན་བཀྱར་དམན་པ་ཅོམ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་གིན་དུ་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ནས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་འཁྱོར་པ་ལ་འང་ཕྱག་དོག་སྤངས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་མིང་ཅོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ནག་མེད་པའི་བདེ་བ་ལོ་འགོད་པར་འདོད་པས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཁྱོད་པ་ལ་སྒོམ་པར་ཁས་རྒྱངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་བ་རྟེན་ཅད་ཅོམ་རྟེན་ནས་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ན། །དེ་གོ་སྟེ་དེ་ནི་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཁྱོེ་བར་བྱེད་དེ་དགོལ་བར་རིགས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་གནས་འཆང་གྱི་བར་། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ངན་དོན་ཅོམ་བྱང་བ་མཐོང་ནས། །ཁྱོད་རྩ་མཆན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད། །རང་གི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཅོམ་གྲུབ་པས་དགའ་བར་འོས་ཏེ་དཔེར་ན་གསེ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེ་བ་འཁྱུ་ལ་སོགས་པ། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་གསེ་དགོས་པའི། །གཉེན་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་ཁོ་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆོ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་ན། །ཁྱོད་དག་འོ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲར་ཁྱོེ་འམ་སྟེ་དགའ་བར་རིགས་སོ། །ཐས་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་རྟེན་ཅད་ཅོམ་དེ་ཅི་འགྲོ་བ་ལ་བྱང་བྱ་བ་མི་འདོད་ན། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གིང་ཐག་དེ་གང་ཡིན། །གང་ཐག་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་འཁྱོར་པ་སྦྱོན་ཆོགས་བྱང་བ་ལ་ཁྱོེ་བ་

དེ་ལ། ། འགྲོ་བ་མིའམ་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགྲོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ གྱི་སེམས་  
 དེ་ག་ལ་ཡོད། ། དེ་ནི་མི་འབྱུང་བས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་གྱི་  
 རྟོན་བཀྲར་ལ་ཐུག་དོག་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་ དགྲི་དེས་ རྩིན་བྱོད་ག་དེ་ལས་  
 བློ་གོས་སོགས་རྟོན་དམ་ འོན་ཏེ། རྩིན་བྱོད་ག་ རང་གི་ ཁྱིམ་ན་གནས་ པར་གྱུར་པ་འི་  
 ཟས་ཞོར་ཡིན་ཡང་རུང་། ། གནས་སྐབས་ ཀྱན་ཏུ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ པ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ། དེ་  
 དགྲི་ལ་བྱིན་ ཡང་རྩྱུང་མ་བྱིན་ ཡིང་རུང་ ཐུག་དོག་དེས་ཅི་བྱ་ རྩེ་བྱི་མི་རིགས། ། ཞེས་  
 མོ། ། གཉིས་པོ་དགྲ་ལ་བསམ་ངན་མི་རུང་བཞི། དགྲ་ཀྱུད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་བརྟན་ག་  
 ཉམས་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་ལ་མི་གཞོད་པས་རང་སྤྱུག་  
 བསྐལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ་གཞོད་ནའང་རང་གཞན་ཡུང་བར་འགྱུར་པའི་ཉེས་དམིགས་  
 བསམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་  
 ཞིང་མ་བདེ་ན་འང་། དེ་ལ་ཁྱོད་དག འཁོར་བྱ་རུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། དེ་དེས་ཁྱོད་ལོ་མི་ཐར་  
 ཞིང་གཞོད་པའི་བྱིར་དགྲ་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་ན་ཉམས་པའི་ ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྟོན་ཅམ་གྱིས་ནི། ། དགྲི་  
 དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ ལ། དགྲ་མི་རུངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཉམས་པའི་ ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་  
 པས་ ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་དེ། ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ དེ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། ། གལ་ཏེ་ དགྲ་ལོ་གཞོད་པ་བྱུང་ན་འདོད་པ་གྲུབ་པས་ འཆོངས་པར་འགྱུར་ རྩི་ཞེ་  
 རྟོན་ ། གཞོད་སེམས་དྲག་པོ་རྩིས་པ་ དེ་ལས་ཡུང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། ། དེ་དེས་རྟོན་འགྲོར་  
 འགྲོ་བའི་བྱིར་དཔེར་ན་ཉ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱས་ཉ་བ་རུང་ནས་འཆོད་པ་ལྟར་ ཉོན་མོངས་  
 པོ་ཞེ་སྤང་གི་ཉ་པས་བདེའ་པ་ཡི་ གཞོད་སེམས་དྲག་པོའི་རྩིག་པའི་ལས་ཀྱི། ། མཆིལ་པ་ ལྷགས་  
 ཀྱི་འདི་ནི་མི་བཟང་ ཅིང་གཟེབ་ རྩེ་དེས་པར་ཟིན་པ། ། དེས་བསྐྱར་ ཉམས་སེམས་ ཅན་དམུལ་  
 པའི་བྱམ་པར་ཡང་། ། ཉེ་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་ དམུལ་པའི་སྤང་མས་ བཙུག་ནས་ བདག་འཆོད་

པར་ངེས། །ཞེས་སོ། །གསྒྲིམ་པ་ནང་གི་དགའ་ཁོང་ཁོ་འཛོམས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་  
 ཞེ་དེ་ལྟར་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་མི་འདོད་  
 པའི་སྤྲོགས་བསྐབས་པ་དང་རང་གི་དགའི་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་  
 འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས་ན་དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་ལ། དེ་འཕེལ་ན་ཞེ་སྤང་བསྟེད་  
 ཅིང་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་དགའ་བ་ལོག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བསྟོགས་ལ་དེ་ལོག་ན་ཞེ་སྤང་མི་  
 སྟེ་བས་སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་དགའ་  
 བ་རྣམ་པར་བསྟོགས་ལ། སློ་དུ་མ་ནས་ཁོང་ཁོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་  
 དུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་དཔུང་སྒྲིམ་ལ་རག་ལས་ཤིང་  
 གནད་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། འགོག་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་སྤར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྱུ་  
 རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཀལ་ལན་བྱས་ནས་ཁ་ནང་དུ་ལོག་  
 རྟེ་དགའི་མཆོག་ཁོང་ཁོ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོར་  
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔུང་ནས་རིགས་པའི་སློ་དུ་མ་ནས་བཀག་ན་  
 ཁོང་ཁོ་འདི་ནང་ཆོན་གྱི་རིགས་དུ་མ་ཁེད་ཤིང་བཟོད་པ་སློ་དུ་མ་ནས་སྟེ་ལ་ཡང་དག་  
 པའི་ཡུང་གི་དོན་དུ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེད་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ལས་སྟེས་  
 པའི་ཁྱོང་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཤིན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་  
 སྒྲིམ་འདོར་བ་དག་གིས་ནི་ལམ་ཟབ་མོ་འདི་དག་སྤངས་པས་དུག་བཞིན་དུ་དོར་ཚུལ། སོ་སོར་  
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔུང་སྒྲིམ་འདོར་བ་རྣམས་ནི་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དོར་བ་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་རྣམས་  
 ཀྱི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་ལོན་པའི་གོགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་  
 དུག་བཞིན་དུ་སྤང་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱུག་  
 བསྐལ་དང་ལེན་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་།  
 གཞི་ཡི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་འཇུག་ལས། **འཁོར་བ་འདི་**  
**ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་**ནི་རེས་འགའ་**ཙམ་**ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། །སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་  
 རྒྱ་**རྒྱུག་པ་བྱེད་པ་**ནི་མིན་དུ་མང་ བས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པས་སྐྱུག་བསྐལ་  
 བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་  
 གང་ཡང་རུང་བཞིག་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལས་དུ་འབྱེར་གེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་  
 རྟེན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེས་བསྐལ་བདུས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ན་ཞེ་སྐྱེད་བསྐྱེད་  
 ལ་ཡང་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྒོ་མི་བའི་ཞུམ་པ་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་ལ་སྒྲོར་བའི་བར་  
 ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐལ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འང་  
 ཡོད་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་མ་བྱས་གང་ལའང་སྤྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་  
 པ་འང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་འབྱུང་  
 ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོན་གྱི་ལས་དང་འབྲལ་གྱི་ཁྱེན་  
 གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་བསྒྲོག་མི་རྩལ་གྱི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དང་  
 དུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱུག་བསྐལ་གཞུག་མ་དེའི་སྐྱེད་དུ་རང་གི་རྟོག་  
 པས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བསྐྱན་ནས་མིན་དུ་བཟོད་དཀའ་བར་འགྱུར་  
 ལ། དང་ལེན་ཡོད་ན་སྐྱུག་བསྐལ་གཞི་བཞག་དེ་མ་ལོག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་  
 ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་གཏན་མི་འབྱུང་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་  
 གཞན་དེ་ལའང་ལམ་དུ་འབྱེར་ཐབས་བྱས་པས་སྐྱུག་བསྐལ་ཆེས་ཆུང་བར་འགྱུར་  
 བས་བཟོད་པར་རྩལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་

པ་གནད་ཆེད། །

གནིས་པ་དེ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ ལ་གནིས། རྒྱག་བསྐལ་བྱུང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་  
 ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དེ་དང་དྲ་རྒྱང་བར་འོས་པར་  
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱག་བསྐལ་བྱུང་བ་དེ་སྤར་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ནི་ཡིད་  
 མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཡན་པ་མེད་  
 པས་དགོས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེན་རྒྱག་བསྐལ་ལྟ་  
 མོ་ཞིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་ལ་བཟེ་རེ་རྒྱུང་ན་རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་  
 ཉེ་ གང་ལྟས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་  
 བར་བྱ་བའི་རྒྱ་ ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་དེ་མི་ཐག་བཅོས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་  
 གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་འོ་ ར་བྱས་ པོས་ ཅི་ཕན་ རྣམ་མཁའ་  
 ཐོགས་བཅས་ཀྱིས་སྤོང་པ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །དེས་ན་  
 ཆོ་དྲོ་གང་དྲོ་ ཆར་དང་རྒྱང་ཆོགས་ སོགས་གྲེས་ དང་། །ནད་དང་ ཐག་པས་ འཆིང་  
 པོ་དང་ དབྱུག་པས་ བརྟེན་ པོ་ སོགས་ལ། །བདག་གིས་བཟེ་རེ་ རྟེ་བཟོད་བསྟན་རྒྱུང་བར་  
 མི་བྱ་སྟེ། །གནོད་པ་རྒྱུང་ལ་ དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་ རྒྱག་པར་འཕེལ་ བར་འགྱུར་ཏེ་བཟོད་  
 པ་དེ་རྒྱུང་དྲུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཙོ། །ཞེས་སོ། །

གནིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱག་བསྐལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། རྒྱག་  
 བསྐལ་གྱི་དགའ་བྱུང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། རྒྱུང་རིམ་ནས་གོམས་  
 ན་མི་དགའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ཇ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱག་བསྐལ་མེད་  
 ན་དེ་ལ་ངས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་  
 རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་ཐེབས་པ་ན་རྫོང་པས་མཐོ་བ་འཛིག་པས་དྲེགས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་



ཏན་དང་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་  
བྱེད་མི་འདོད་ན་རྒྱ་ལས་ཚྲོག་དགོས་པས་རྒྱག་ལ་འཛོམ་པའི་ཡིན་ཏན་དང་། རྒྱག་  
བསྐྱལ་གྱིས་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་རྒྱ་དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པས་  
དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡིན་ཏན་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་སེམས་  
ཅན་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱག་བསྐྱལ་ལོ་སྒྲུལ་ནས་འཁོར་བ་ན་འབྲམ་པ་རྒྲུལ་ལ་  
སྤྱིར་རྒྱུ་བའོ། །དེ་དག་དང་དེས་མཆོན་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཡིན་ཏན་གཞན་གཤམ་  
པར་བྱས་ལ་རྒྱག་བསྐྱལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་སྤྱང་སྟེ།  
འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འཁོར་བའི་ལས་དེས་པོར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་མེད་  
པའི་དེ་བས་ནི་སེམས་བྱིད་པ་ཆུན་པར་མཆོས་ལ་རྒྱག་བསྐྱལ་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་གིག །ཞེས་  
དང་། གཞན་ཡང་སྟོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཡིན་ཏན་  
ནི། རིག་ཏུ་ཆེ་སྟེ་རང་གིས་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་ལྷུར་པ་དེས་སྒྲོ་བས་ང་རྒྱལ་རྒྱག་པའི་  
དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །གཞན་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་ལྷུར་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་བལ་ན་  
སྒྲུལ་པའི་འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་སྟེ། །རྒྱག་བསྐྱལ་དེ་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་  
རྒྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པས་རྒྱག་ལ་འཛོམ་ཞིང་རྒྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་དེས་བདེ་བ་འདོད་ལ་དེ་  
དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བའི་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་  
དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞྱོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།  
བདག་སྟོན་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོ་དགོས་པ་དམན་པ་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཕྱིར་  
དུ་རྒྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་གཤམ་ཀྱང་རྒྱག་བསྐྱལ་དུ་མ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྤྱི་མ་ལ་  
རྒྱག་བསྐྱལ་དཔག་དུ་མེད་པ་མྱོང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པའི་རྒྱག་བསྐྱལ་དུ་མ་

དང་དྲུག་རང་སྐད་ནི་བདག་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དཔག་དྲུ་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་དགེ་  
 བ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་བཞིན་དྲུ་སྐུ་ལས་ཕྱེ་བ་སྤྲུག་འབྲུམ་འབྲུར་དྲུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་  
 དྲུ་སྐྱང་པར་རིགས་ན་དེ་པས་རྒྱུད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་སྒྲུམ་དྲུ་ཡང་ཡང་སྒྲོ་བརྟན་པར་  
 བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རྩོན་ཆེན་བདག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་  
 པའི་དོན་དྲུ་ལམ་ངན་པའ་ཞུགས་པས་བསྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པ། །དབྱལ་བར་སྤྲུག་བསྐྱལ་  
 བསྐྱལ་པ་སྤྱོད་སྤྲུག་མེད་པར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་  
 རིན་ཅོད་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡང་གྱུབ་པར་མ་བྱས་སོ། །གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་དཀའ་  
 སྤྱོད་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་དེ་ཙམ་དྲུ་གཞོད་པ་ཡིང་མིན་ལ་འདི་ལ་བརྟན་ནས། །དོན་ཆེན་པོ་  
 དག་ཀྱང་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བས། །འགྲོ་བའི་གཞོད་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་དཀའ་  
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་དང་དྲུ་སྐྱང་སྐྱུང་སྤྱོད་པ། །དཀའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་བར་རིགས་  
 མོད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་དཀའ་  
 སྤྱོད་དེ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཅིའི་  
 ཕྱིར་མི་བཟོད། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་  
 ལེགས་པ་རྟོག་དོ་སྒྲུམ་དྲུ་སེམས་འཕངས་མཐོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་  
 གཞན་ངན་པས་བསྐྱུས་ནས་དོན་མེད་པའི་ལམ་ངན་པ་ལའང་མདུང་ཅེ་གསུམ་ལ་  
 མཆོང་བ་དང་མེ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་  
 རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པའི་ཆེད་ཁིང་ལས་དང་ཆོང་དང་གཡུལ་འབྱེད་པ་སོགས་  
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དྲུ་མ་ལ་བསྐྱུན་འཇུགས་པ་རྣམས་བསམས་ལ་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་  
 འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དཔག་མེད་བསྐྱོག་པའི་ཕན་ཡོན་  
 བསམ་པ་ནི། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་པའི་སོར་མོ་ཙམ་བཅད་ནས་གསོད་པ་ལས་

ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་སྟེར། མི་དཀའ་སྤྲད་ཀྱི་སྤྲེལ་བསྐྱབ་པ་མོ་འདི་འདྲས་  
 སྤྲེལ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དང་བྱུང་པར་དུ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོའི་སྤྲེལ་  
 བསྐྱབ་གཏན་བརྒྱུག་ཀྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་སྟེ་དུ་འདྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྤྲེལ་བསྐྱབ་  
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ན་དགའ་སྤྲད་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྲེལ་  
 རྟོགས་སྤྲེལ་གསེད་པོར་འོས་པའི་མི་ཞིག་ལག་པོ་བཅད་དེ་དེས་བསྟན་པ་ལས། །གལ་  
 ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ ཏེ་ལེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མི་ལོ་བཀྲེས་སྟེ་འདྲེད་མི་བདེ་  
 བ་ཅམ་གྱི་སྤྲེལ་བསྐྱབ་གྱིས། །དཔུལ་བ་འི་སྤྲེལ་བསྐྱབ་དང་ བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །སྤྲེལ་  
 བསྐྱབ་ཆུང་དུ་དང་དུ་བྱུངས་ནས་ཆེན་པོ་བརྒྱུག་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དགའ་བ་ པོ་མདོར་བ་སྟེན་ཀྱས་བཤད་གཉིས་  
 ལས་དང་པོ་ནི། བཟོད་པོ་གོམས་ན་སྤྲེལ་བསྐྱབ་ཆེ་ཡང་བཟོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་  
 ཐམས་ཅད་སེམས་པའི་ཅུ་བ་ཅན་ཡིན་པས། གོམས་ན་སྤྲེལ་བ་མི་འགྱུར་པའི། །སེམས་  
 ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དགོ་གང་ནི་ཡང་ཡོད་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩུ་མོ་ཆེན་དེ་བས་ན་  
 ཆ་གང་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་རྩུབ་སྤྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་ཆུང་ དུ་དང་དུ་བྱུངས་ནས་བཟོད་  
 པ་བརྟོགས་པས། །དཔུལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འདྲེད་པར་འགྱུར་  
 བ་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲེལ་བསྐྱབ་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་  
 གོ་ཆ་བཟུང་ནས་སྤྲེལ་བསྐྱབ་ཆུང་རིམ་དང་བསྐྱེས་ཀྱིན་བྱས་ན་སྤྲེལ་བསྐྱབ་དང་དུ་  
 ལེན་པ་སྟོབས་རྒྱུ་སྤྲེལ་བསྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ་རྒྱུས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆུང་རིམ་  
 རས་གོམས་པ་ནི། བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྲེལ་བསྐྱབ་ཆུང་དུ་ལ་གོམས་པ་  
 རྟོན་དུ་བཏང་ན་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གོམས་པ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་  
 གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བསྐྱབ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཅི་བར་བཞག་པ་  
 གོམས་པས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཅིང་དུ་ཅི་བར་གནས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་  
 པ་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐོགས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་བཟོད་པ་  
 བསྐྱར་དགོས་པ་ནི། དེ་དག་འོང་བའང་། བྱག་གྲུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། བྱིང་  
 བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས་  
 གྲང་། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་  
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཁིན་དུ་བརྟན་ཚུགས་པའི་སྤྱོད་  
 སྟོབས་དགོས་ཀྱི་སེམས་སྤྲུབ་མོས་མི་འོང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་སྤྱག་བསྐལ་  
 ཆེན་པོའང་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ནི། དེས་ན་དང་པོ་ནས་སྤྱོད་སྟོབས་མ་ཚུངས་པར་བསྐྱེད་  
 ན་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡང་གྲོགས་སུ་འགྱུ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔལ་པོ་འགའ་ཞིག་གཡུལ་  
 དུ་ཞུགས་པ་ན་རང་གི་ཁྲག་པོ་བ་མཐོང་ན་དེས་སྤྱོད་སྟོབས་སྟེ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་བཞིན་  
 ལོ། ། སྤྱག་བསྐལ་དངོས་ཀྱི་ལེན་ནས་མི་ནས་སྤྱོད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་འགྱུ་སྟེ་ཐུག་ཚུལ་ནི།  
 དང་པོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཀྱང་ངས་དེ་འདྲ་བ་མི་འོང་བེར་ནས་རང་ཁྱད་  
 དུ་བསད་ན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་དུས་ཀྱང་ལམ་ལས་ཐོག་པའི་ཁྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་  
 ན་སྤར་མི་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན་འང་པོག་ནས་འགྲེལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཏེ།  
 སྤྱིས་བྱུང་པའོ་ལ་ལ་ གཞན་གྱིས་རིང་ལ་མཆོན་བསྐྱར་པའི་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །སེམས་  
 ཀྱི་དཔལ་བརྟན་སྤྱག་པར་སྟེ། པོར་འགྱུར་པོ་ཡོད་ ལྟ། རྣམ་མ་ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་  
 མཐོང་ཡང་། །པོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་པ་ ཡོང་ཡོད། །པོས་དེ་ནི་ ཕྱི་རོལ་གྱི་  
 དངོས་པོ་གཅིག་མཐུ་ཆེ་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལུས་ལ་སྤྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་  
 ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །སྤར་མའི་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ པས་སྤྱི་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་

བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ གཞིའི་སྒྲིན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱག་བསྐལ་བྱང་བ་དང་དྲ་  
ལེན་དགོས་ན། རི་འདྲ་བ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱག་བསྐལ་དང་དྲ་ཐང་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་  
བརྒྱད་ལས། དྲ་པོ་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྒྲིམས་དང་མལ་  
ཆ་དང་སྟན་དང་ན་བའི་བསོས་སྒྲུན་དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ནི་ཆངས་སྒྲིད་འཕེལ་བའི་  
གནས་སོ། །དེ་རྒྱམས་ངན་པ་དང་ཉུང་བ་རྟེད་པ་དང་ཡ་རོལ་པོས་མ་གུས་པ་དང་  
ཡུན་རིང་དྲ་བརྒྱངས་ནས་བྱིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ཡི་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལས་  
བྱང་བའི་རྒྱག་བསྐལ་དང་དྲ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་  
ནི་མ་རྟེད་པ་དང་མི་སྒྲུན་པ་དང་སྦྲད་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་བ་དང་འཛིག་པ་ཟད་པ་  
ཀ་བ་ན་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་རྒྱམས་འཛིག་པ་ནས་འཁོར་བ་སྟེ་དགུ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་  
ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱག་བསྐལ་རྒྱམས་ལ་སོ་སོར་  
བརྟགས་ནས་དང་དྲ་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲིད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། འཆག་པ་དང་  
འགྲེང་བ་དང་འདྲག་པ་དང་ཉལ་བ་ནི་སྒྲིད་ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་དང་གསུམ་  
པས་སྒྲིབ་པ་རྒྱམས་ལས་ཉིན་མཆན་དྲ་ཐེམས་སྒྲིང་བ་ན་དེ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱག་བསྐལ་  
དང་དྲ་ལེན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་བྲིའམ་བྲིའུ་འམ་རྩ་བ་ཏིང་བ་འམ་ལོ་མ་བ་ཏིང་བ་ལ་  
སྒྲིམ་འབེབས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །འཁོར་པོ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཀོན་  
མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོང་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་གླ་མ་ལ་མཆོང་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་  
པ་དང་ཆོས་རྒྱམས་བཟུང་བ་དང་བཟུང་བ་རྒྱམས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་  
གསངས་བསྟོད་དེ་ཁ་ཏོན་དྲ་བ་དང་གཅིག་ཕུ་དཔེན་པར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་པར་  
སེམས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིན་པའི་ཞི་སྒྱག་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་

པ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཚེ་ལ་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་དང་དྲུ་ལེན་པའོ། །**ལྔ་པ་**  
 སྒྲིབ་ས་སྐོས་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤྱ་དང་ཁ་སྤྱ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་  
 མི་སྤྱག་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་གོས་དྲམ་པ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་  
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེད་མས་ནས་གནས་པས་ཚུལ་གཞན་བྱ་བ་  
 དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལས་རྟེན་པས་འཆོ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་  
 པའི་འཆོ་བ་ཅན་དང་རྟེན་པ་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྒྲིབ་པས་ཇི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་དུ་  
 གཞན་ལས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོལ་བ་དང་། མི་ཆངས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་མ་  
 བཞི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་རྣམས་ལས་ཇེ་གཤམ་བྱ་བ་དང་གར་དང་བཞད་གད་སོགས་  
 སྤངས་པས་མཇུག་འཕོ་དང་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་པ་དང་རྒྱུང་པོ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་དང་དགའ་  
 མགུར་སྤྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་མིའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་ཅེད་ལས་ཇེ་གཤམ་པ་སྤྱིང་སྤྱིང་ས་  
 མས་འཆོ་བ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་དྲུ་ལེན་པའོ། །  
**དྲུག་པ་** མངོན་པར་བརྟེན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དགེ་སྤྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ལྷས་  
 དང་སེམས་ཀྱི་དུབ་པ་དང་འབྲུག་པ་ངལ་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་  
 དང་དྲུ་ལེན་པའོ། །**འདུན་པ་** སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་  
 བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བའང་དང་དྲུ་ལེན་པའོ། །**འབྲུད་པ་** འཕྲལ་  
 གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་  
 བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོ་གས་འཆོ་བ་ལ་  
 སོགས་པ་བྱིམ་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དྲུ་ལེན་པའོ། །  
**དེ་བརྒྱད་ཀྱི་**སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བརྟེན་འབྲས་ དེ་ལྟར་གཞི་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་  
 བསྐྱེད་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེབས་ཀྱང་སོ་སོའི་བརྟེན་འབྲས་མི་གཏོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ་བ་

ལ་འདྲག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བརྒྱུག་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་མེད་  
པར་འདྲག་གོ།

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། མོས་  
པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་ཡུལ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། མངོན་  
དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། འདོད་པའི་ཡུལ་ནི།  
སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་རྟེན་དེ་ཡང་མངོན་པར་  
ཤེས་པའི་མཐུ་དང་པར་བྱིན་དུག་གི་མཐུ་དང་རྩོན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་མཐུ་གསུམ་མོ། ཁྲང་  
དོར་གྱི་ཡུལ་ནི། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་  
བྱ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྟེན་འདི་གཉིས་སུ་བྱའོ། བརྩོམ་པའི་ཡུལ་ནི། ཐོབ་བྱའི་  
དོན་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་  
འདི་ཡང་གཉིས་སུ་བྱའོ། ཐོས་བསམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ནི། ཤེས་བྱའི་  
སྤྱོད་ཡུལ་དེ་མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། རྟོགས་གྱི་རིགས་གྱི་  
ལེའུར་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་  
པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སམ་ **ཕྱི་མ་འདི་རྗེའི་རང་ལུགས་ཡིན་དེ་ལམ་རིམ་**  
**རྒྱུད་རྣམས་ཤེས་མོ། །**རྩིས་མོ། མོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་  
ངེས་པ་རྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འདྲིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྤྱུག་  
བསྐལ་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་བརྒྱད་ཆེན་གཉིས་ནི་བྱང་མ་ལམས་གསུངས་  
པ་བཀོད་པ་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་འདི་རྒྱས་པར་སྒྲུང་དོ། །དེ་དག་བསྐྱབ་  
པའི་ཆེ་རྗེ་རྟེན་བྱ་བ་ནི། བཟོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ནའང་དམ་པ་དུག་  
དང་རྩོན་པ་དང་པར་བྱིན་དུག་ཆང་བར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་རྟེན། གཞན་བཟོད་པ་

ལ་འགོད་པ་བཟོད་པའི་སྤྱན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །

ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བཞི། སྤྱད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩེ་སུ་བྱན་  
ཞིང་བསྐྱེམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་ཟད་པའི་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་  
འདོད་པའི་ཕྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྗེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་བཟོད་པ་རྣམས་  
ཀྱང་སྐྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་བཟོད་པའི་བསྐྱབ་  
བྱ་རྣམས་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་རྗེ་སྐད་བཤད་  
པའི་མཆོམས་ལས་འདས་ནའང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་དག་ཉམས་  
ལེན་གྱི་ཆེ་ལལ་པར་དོར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་།  
སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཇད་དུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་  
ཆེས་གིན་དུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པར་བཞུས་ནས་རྩལ་པ་རྣམས་  
ད་ལྟ་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་མི་རྩལ་པ་རྣམས་ལ་འང་བསམ་པ་སྤངས་ན་ལག་བཟང་གིས་  
ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོགས་རྒྱུད་དུ་དང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུད་དུས་བཟོད་པའི་  
ཕར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

**བཞི་པ་** བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་པོ།  
དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱེད་བ། བསྐྱབ་  
པའི་ཆེ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དགོ་བ་  
ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་རྟེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། བརྩོན་ **འགྱུས་** གང་  
**ཞེས་** དགོ་ **པོའི་དམིགས་པ་** ལ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི། དགོ་བ་བསྐྱབ་  
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་  
དང་དེས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱོད་པ་སུ་མཁྱེད་ཀྱི་ལས་གཡོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ **ལ་མཆོམས་**



སྒྲིབ་དང་། ཡན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་  
 པའི་ཡན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་སེམས་པ་རྟེ་དེ་ལ་གོ་མས་  
 ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡན་ཡོན་ནི། བཞི་  
 ལས་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་བསམ་བསྐྱེད་  
 པ་ལས། མོ་སྒྲུ་ཐ་མེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོང་ཁིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཆེ་  
 འདིའི་དབུལ་ཤིངས་སོགས་ཀྱི་རྣལ་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་བསྐྱབ་  
 པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་འདི་དང་ཕྱི་མའི་རྣལ་བསྐྱེད་ཀྱན་སེལ་བ་དང་བྱ་བ་དང་བྱི་  
 བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོངས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་  
 གི་རྣལ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་གཞིར་རམ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དུས་གསུམ་གྱི།  
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་  
 འཕགས། །པལས་འཕྲོགས་པའི་ཞོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གུས་པ་དང་རྟག་དུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་  
 ནས་བརྟེན་པར་གྱིས་ རེག་ །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་གང་ཞེས་སོགས་འདིའི་དོན་སྒྲིབ་ཁིང་  
 ལས་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བམེད་པ་རྟོན་  
 པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བྱུང་ས་ལས་གསུངས་པ་རྟེན་བྱུངས། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བས་བསྐྱེད་  
 པའི་མངོན་མཐོའི་གནས་ཀྱང་དགེ་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཅིང་རིགས་གཞུགས་སོགས་ཡོན་  
 ཏན་བདུན་ལྔ་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བ་འདི་ན་སྤོང་བརྟེན་གྱི་བཟོ་གང་  
 རི་རྟོན་ཡོད་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཇེས་ལེགས་ཀྱི་དག་པའི་ཁིང་དང་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་གང་དག་རི་རྟོན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། །བརྩོན་འགྲུས་  
 བརྩམས་པའི་གོང་ཐག་དེ་ལ་རྟེན་པར་མི་དགའ་ན། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་དག་  
 བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་སམ་དབྱང་གིས་སྒྲིབ་ཁིང་སྒྲིབ་ཏེ་མི་སྒྲིབ་པར་མི་རིགས་

མོད་ །གང་ཟག་གང་དག་སངས་རྒྱས་ གྱི་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ སྐྱུའི་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་  
 པོར་གྱུར་པ། །དེ་དག་ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཆུ་རྒྱགས་ པ་དྲོར་གཉིད་  
 གྱི་སྦྱོན་ནམས་མཐོང་ ཞིང་སྤོངས་ནས་ནི། །དྲིས་ཏུ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ པོ་ལ་  
 གནས་པར་བྱེད། །དགོས་ཞེས་བྱི་བ་འདི་ནི་ བརྩོན་ཞུན་འདས་ང་ཡིས་ སྐྱུའི་པོ་དོན་གཉེར་  
 དེ་དག་ ལོ་བསྐྱལ་ མི་བྱས་ པའམ་གདོམས་པ་ཡིན་ ཞེས་གསུངས་པ་རང་ཅག་རྒྱུག་  
 རྣམས་ཀྱི་ཐོ་ལ་བཅགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་གཤེད་སྤོངས་ཀྱིས་མི་བྱབ་  
 ཅིང་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་  
 འདས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་ རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་ དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་  
 མཚན་འདི་ལྟར་ བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དེ་ དང་རྒྱུ་སྤྱོད་  
 ཏིན་དུ་མ་འཐོབ་ པས། །པོར་འགྱུར་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བརྩོན་  
 འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་ ཏི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་འདིར་ བསོམ་གཏན་སོགས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་བདེ་  
 བ་ལོ་རེག་པར་གནས་ པོ་མཚོག་ འཐོབ་པོ་དང་། །དེ་ལོས་ནི་འདི་དྲིང་ཕྱི་མ་དངོས་གྲུབ་  
 འཛིག་རྟེན་ ལོས་འདས་ པོ་དང་འཛིག་རྟེན་ པོར་གཏོགས་ པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་  
 པོ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ འཛིག་རྟེན་པ་སྟེད་ པོ་འཁོར་པའི་ཡོངས་ སྟོད་  
 རི་རྩྱུར་འདོད་པ་འཐོབ་ པོ་དྲིང་། །ཡོང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ མི་དགེ་བ་བརྩུ་འཛིག་རྟེན་  
 ལོས་འདས་པ་དག་པ་ རི་རྩྱུའི་ཁྲིམས་རབ་ ཏི་འགྱུར་ པོ་དང་ལྷན་ པའི་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དང་།  
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ བདོག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པས་ འཛིག་ཚོགས་ ལ་ལ་  
 བ་ལོས་ དམིན་པའི་རྟུང་པ་ འདས་ནས་གྲོལ་ བ་ཐོར་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་། །བརྩོན་  
 འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ ཆོས་ཀྱི་བདོག་འཛིན་སྤངས་པ་ བྱང་ཆུབ་མཚོག་ ཐུ་མེད་སངས་རྒྱས་ ཐོབ་  
 པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་

ཡིང་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་ཤམ་ཚུལ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ གྲོང་ཁྱེན་པ་ ཆོས་ གྲོང་ཁྱེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ ལོ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་ ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་ ཤམ་ བའི་སྒྲིབས་ མེད་ པ་དྲིང་། བརྩོན་འགྲུས་ གྲོང་ཁྱེན་པ་ ལམ་ལ་བསྐྱབ་པས་གཉིད་མི་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ ཀྱིས་ ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་ ཤམ་ པ་ མེད་ པ་དྲིང་། བརྩོན་འགྲུས་ གྲོང་ཁྱེན་པ་ རྒྱུན་སོགས་ ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོལ་ འཇོལ་ལ་ཁྱེད་སུན་པ་ས་ ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་ ཤམ་པ་མེད་ པ་དྲིང་། གཞན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ གྲོང་ཁྱེན་པ་ ཐོབ་བྱེད་ ཡོན་ཏན་རྒྱུང་བྱ་ལ་ཆོག་མི་གས་ པས་ན་ཡོན་ཏན་ ཐོབ་པས་ཤམ་པ་མེད། ཅེས་དང་། གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་སོགས་ པས་མཆོག་ཡིན་ཚུལ་ནི་བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་ པའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ནི་བརྩོན་ འགྲུས་ཁོན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ནི་སྒྲན་མེད་ པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་གས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ ནམས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་མང་དོ་ཞེས་དང་། བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ བར་མ་ཟད་མི་མིན་ཡང་དགའ་ཚུལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སྤྱོད་ པ་འཇོལ་ལ་བྱུང་མེད་ པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ རྒྱུ་དང་ཁྱེན་ན། ཐོབ་བྱེད་འདི་མི་འཐོབ་ བྱུང་ པའི་མ་དོན་འདི་མི་འགྲུབ་ བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་ པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། ཅེས་དང་། ལྷོད་པ་སྤྱི་ལ་མི་མིན་གྲུན་ཀྱང་ བརྩོན་འགྲུས་དང་ཁྱེན་པ་དེ་ལ་ཤམ་པར་དགའ། ཁྱེད་ གོགས་བྱེད་པར་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བྱ་དགེ་དོན་གྱིས་རྒྱ་མཆོན་མ་ནོར་བྱ་ལོན་པ་རྒྱས་བརྒྱས་ པ་ན་རྒྱ་མཆོན་མས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་གོས་ཡུད་ནས་རྒྱ་མཆོད་རྒྱ་གདོར་བས་དེའི་སྤོང་སྤོངས་ཀྱིས་ རྒྱག་པས་ནམ་མཁའ་ཤིང་དང་རྒྱ་སྒྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོགས་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐོར་བྱ་སྐར་ཕུལ་པར་ བཞད་པ་རྩ་བུའོ། ཉིང་ རི་འཛིན་རྣམ་པ་གྲུན་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ བ་དང་། འདག་

བ་ལ་རྒྱན་དུ་འབད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ ཉིན་མཆན་གྱི་ ཉུས་རྣམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་  
 འདེམ་པ་དང་། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་པས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་  
 དབྱར་མཆོ་སྒར་འཕེལ་བས་ ཡོན་ཏན་གྱི་ ཆོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །མི་  
 ཡི་ཆོས་ཀྱི་ ལས་ ཁྱེད་པར་དུ་ འཕགས་པའི་དོན་ ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱེད་པར་གོང་མ་ རྣམས་ཀྱིས་  
 ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་དཔེར་ན། །མེ་རྟོག་ཡུད་པ་ལ་ རི་ས་བོན་རྒྱུད་དུ་ལས་སྤོང་པོ་ཆེན་པོ་དང་  
 དེ་ལས་འབྲས་བུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ བཞིན་ དུ་ རྣམ་པར་འཕེལ། །མེ་རྟོག་ཡུད་པ་ལ་མཆན་  
 ཉིད་པ་བོད་ན་མེད་ཅིང་། བྱང་གི་རྒྱ་རྩོམ་གྱི་མཆོམས་ན་ལི་ཡུལ་ཡོད་པའི་མཆོ་ཞིག་གི་འགྲམ་ན་  
 ཁ་དོག་སྒྲིན་པོ་འདབ་མ་རྣམས་རལ་གྱི་ལྗ་བུ། རིང་བྱང་མཐོ་སྤེད་གསུམ། སྤབ་འབྲུག་སོར་བཞི་  
 ཅམ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ ཉེས་དམིགས་ནི། གློ་གོས་རྒྱ་མཆོས་  
 ཞུས་པ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་། །ལེ་  
 ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་  
 ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་  
 མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་  
 ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩོན་འགྲུས་  
 མེད་ན་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཆོས་ཀྱན་གྱིས་མོངས་པར་འགྱུར་བས་གནས་  
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །  
 གསུམ་པ་ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། བརྩོན་  
 འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།  
 དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་  
 སོ། ། །དང་པོ་ ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བསམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ ནི། བྱང་སེམས་

ནམས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་ན་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་  
 བསམ་པའི་གོ་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱོན་པར་བྱེད་དེ། བདག་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་དང་  
 ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་  
 ཡག་འབྲུམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་  
 ཅན་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་འགྱུར་ནའང་སྦྱོར་བར་བྱེད་  
 དེ་རྫོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པའང་མི་གཏོང་  
 ར། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་རྒྱུད་བས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་  
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བྱང་སེམས་གང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་འདྲ་བ་ལ་  
 མས་པ་ཅམ་དང་དད་པ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་བཟན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་མེད་བྱང་རྒྱུ་  
 ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནས་པར་བྱེད་ན་བརྩོན་འགྲུས་  
 དེ་དང་ཟུན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེ་ལ་ནི་བྱང་རྒྱུ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལས་གང་ལ་སེམས་  
 ཞུམ་པའི་དཀའ་བ་སྦྱད་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་  
 ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་  
 སད་ངེས་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་  
 འགྲུས་ནི། སར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་ཕྱིར་རམ་སྤྱོད་དྲིང་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་  
 མཐའ་དང་མཉམ་པོ་ཅམ་དུ། ཀྱུ་ཆེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཆན་མོ་ཡོད་  
 པོར་གྱུར་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པས་རྒྱ་བ། །དེ་འདྲའི་རྒྱ་བ་བསགས་པས་ལོར་  
 གྱུར་པ་དེ་བོས་གས་པས་དུས་རིང་བའི། །བསྐལ་པ་དེ་ཡིང་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་ཐེགས་ཀྱི་  
 བྱངས་སྤེད་གྱིས་ཡུན་ལ་རྒྱ་མེད། །བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་སེམས་ཅིག་སྦྱེ་འགྱུར་ལ། །སྤོ་  
 སངས་རྒྱས་འཛོལ་བ་ལ་ཆོགས་བྱངས་མེད་དུ་མ་བསག་དགོས་པའི་ཆ་གསུམ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ་

དེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཏེ་དོ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་གིས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །ཡུན་དེ་ཙམ་  
 རེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་ཡིད་  
 སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་མི་རྒྱུས་པར་འདུག་སྐྱེས་པའི་སྤྱིད་ལྷག་མེད་  
 པར་བསྐྱེད་རྣམས་ཤིང་། །འཁོར་བར་འཁོར་པའི་ཆེ་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་  
 སེམས་པ་ཏང་ཞིང་། །གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་བརྟན་པ་དཔག་ཡས་སྤར་བཤད་པ་དེ་  
 རྩ་བུ་བསྐྱོད་པའི་བརྩོན་འགྲུལ་བཅམས་ན། །བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་ཅིང་སྤྱིང་སྤོབས་ཆེ་པའི་  
 དཔའ་པོ་བྱང་སེམས་སྤྱིང་རྗེས་རང་ཆུ་ཡི་ཅན་ནམ་གཞན་དཔང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་  
 རངས་པ་དང་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན། །ཅེས་གསུངས་པའང་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུལ་སོ།།

གསུམ་པ་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུལ་ནི། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་

ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཞག་སྐྱེས་ཐུ་ལ་ལྷ་བདང་དེ་བརྟུག་ཏུ་  
 ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་འབྲུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྤྱོད་ཞིང་སངས་རྒྱས་  
 གཅིག་མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་བ་གང་གྱའི་ལྷང་གི་བྱེ་མའི་བྱངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གིས་  
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྤྱིད་པ་ཤེས་ལ། དེ་རྩ་བུའི་ཆུ་ལྱེས་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་མི་ཞུས་པའི་གོ་ཆ་ལ་གོ་  
 ཆ་མི་ཟད་པར་སྤོ་གོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་  
 བརྩོན་འགྲུལ་སོ། །མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་བསྐྱེད་རྣམས་ན་ཚོགས་མཐའ་  
 ཡས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་རྗེ་གས་ཤིང་སྤྱི་བ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདག་ལ་སྤྱིར་མི་རྟོག་པའི་  
 རྒྱ་མཚོག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡུན་རིམ་རིང་བ་ལ་དགའ་བ་དེ་ཙམ་དུ་མྱུར་དུ་འཆང་  
 རྒྱ་ལ་སྤྱིད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཆེས་རིང་བ་སོགས་ལ་སྤྱོད་བཅི་ཡང་མེད་པར་  
 དུས་བྱུང་དུས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ཏེ། རྒྱལ་སྐྱུ་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱིང་དུ་བྱུང་བ་སྤྱི་བ་ལ་གཤམ་སུ་འགྱུར་པའི་  
 བྱེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་གྲིན་ནས། གང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་ལ་གཉིས་  
 ལས། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱིན་དུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་  
 པར་བྱ་བའི་བྱེར་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་  
 རྟེན་དོན་བྱ་བ་བརྩུ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གཉིས་  
 པ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཤམ་ཆེ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་  
 ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་བ་  
 འདི་ལ་རག་ལས་པས་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་གིན་དུ་གཤམ་ཆེ་འོ། །གཉིས་པོ་  
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཡིན་ནི། དེ་ཡང་མཁའ་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་  
 ཉིད་གོ་སྒྲ་ཞིང་སྦྱོང་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མཐོང་བས་དེའི་ལུགས་བརྗོད་པར་  
 བུའོ། །

གསུམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་བཞི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཤམ་འགལ་རྒྱུན་  
 སྤར་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་  
 བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་  
 བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྦྱོང་  
 བའི་ཐབས་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བྲིས་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ལམ་  
 ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུབ་རྩས་པར་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་། བདག་  
 གིས་དེ་འདྲ་བ་བསྐྱུབ་གཤམ་རྩས་སྟེ་ཞུམ་ནས་མི་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུབ་རྩས་མི་  
 རྩས་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཕྱོགས་ནས་མི་བསྐྱུབ་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་  
 ལ་འཆད་པས་སྐབས་མིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ གཉིས་སྤྱི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་དང་བཤད་པའི་རྣམ་

གངས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་ གཉིས་ཡོད་དེ། ད་དུང་ཡོང་ཡོད་སྐྱེས་ནས་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་  
 པའི་ལེ་ལོ་ཅན་དང་། དེ་མིན་ཀྱང་བྱ་བ་དམན་པ་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་  
 པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འདུག་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ དེ་ཡི་མི་མཐུན་  
 བྱེགས་བཤད་ པོར་ བྱ་འོ། །དེ་གང་ཞེན་ལྷོས་དང་ཡིད་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྟོམ་ལས་གྱི་བདེ་  
 བ་ལ་ཞེན་པའི་ ལེ་ལོ་ དང་བྱོ་བ་ རན་ པོ་ ལ་ཞེན་པ་འེ་ལོ་ དང་། དེ་གེ་བ་བསྐབ་པོ་ལ་ སྤྲོད་  
 ལུག་ རས་ངས་མི་རྣམས་སྐྱེས་དུ་ བདག་ཉིད་ ལོ་ བརྩས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ ལེ་ལོ་  
 སྤྲོད་པའི་རྒྱ་ནི། སྟོམ་ལས་དང་བདེ་བ་དམན་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིད་གྱི་བདེ་  
 བ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྤྲོད་ཤས་མེད་པ་རྣམས་ ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་  
 ན་དེ་གེ་བ་ལ་མི་འདུག་པའི་ སྟོམ་ལས་ ལ་བདེ་བོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པའི་ བདེ་བའི་རོ་མུང་ པོ་  
 དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོད་པ་ཡིས། །ཀྱང་ལེ་ལོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། འཁོར་བ་ལ་  
 རུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱག་པར་ འཁོར་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་ ལོ་ མི་སྤྲོད་ པོ་ ལས། །ལེ་ལོ་ཉི་པར་  
 སྤྲོད་པར་འགྱུར་ བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྲོད་ནས་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་  
 པ་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་ ཁ་ཅིག་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་  
 དུ་སྤྲོད་པ་བརྩན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ དེ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་བརྩན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ངོང་པོ། ཕྱི་བཤོལ་  
 གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ཐོབ་པ་འདི་མུར་དུ་འཛིག་པ་གི་བའི་འོག་དུ་ངན་  
 འགྲོར་རྒྱང་བ་སྐྱེད་ཡང་ཉེན་བཟང་པོ་འདི་རྟེན་དཀའ་བ་གསུམ་བསྟོམས་ནས་ལོང་  
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་བཀག་ནས་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྐར་  
 སྟེས་བྱ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ བྱ་བ་དན་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་  
 པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་



དོན་མེད་པའི་ཅལ་ཅལ་སྒྲུབ་པ་དང་ཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཤེད་ནམས་འདིའི་དོན་ཆེན་  
པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་མར་དོན་མ་ཡིན་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་  
གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྐྱོམས་ལ་དགག་པར་བྱ་ན། **འདི་བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་**དགའ་པའི་  
རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ **ཐབས།** །དམ་པོའི་ཆོས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་པའི་མཆོག་  
སྤངས་ནས། །**འབྲས་བུ་**སྒྲུག་བསྐྱེད་འབྲུང་པའི་རྒྱ་ལི་སྒྲིག་པོ་དང་འདྲ་འཛི་མང་པོའི་ནམ་  
གཤེད་དང་། །**ཅི་ཞིང་།** ཞོད་པོ་སོགས་བྱ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཡི་བྱིར་དགའ། །  
**སྤྲེད་གྲོའ་བར་མི་རིགས་** ཞེས་སོ། །**གསུམ་པ་** སྦྱིད་ལྷག་པ་འམ་བདག་ཉིད་བརྒྱས་པ་དགག་  
པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱི་བཤོལ་དང་བྱ་བ་ངན་ཞེན་བཀག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་བྱུང་  
ཡང་དེ་ཅམ་གྱི་མི་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་འདྲ་བས་  
བསྐྱབ་མི་རུས་སོ་སྐྱམ་དུ་ཞུམ་ན་དེ་བསལ་བར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་  
ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་དགག་པ་དང་། གང་དུ་གནས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་  
པའོ། །དང་པོ་ལ་**དགག་དགོས་པ་དང་།** དགག་ཚུལ་གཉིས། **དང་པོ་ནི།** ཐོབ་བྱ་སངས་  
རྒྱས་ནི་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་བདག་གིས་  
ནི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱབ་པ་དང་སྦྱོན་སྣ་རེ་འགོག་པ་འང་ཆེས་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་  
བདག་འདྲ་བས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་ག་ལ་རུས་སྐྱམ་པའི་ཞུམ་པ་དངོས་  
སུ་བྱུང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ་མ་བྱུང་ཡང་དང་པོ་ནས་  
དེའི་མཐའ་དགག་དགོས་སོ། །**གཉིས་པ་**འགོག་ཚུལ་ལ་དུག་ལྷས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་  
**སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་**ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། བཅོམ་ཆུན་འདས་  
བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་གསུང་གི་བརྒྱན་དང་ལོག་པ་མི་གསུང་པའི་ཆད་མའི་སྦྱོས་

བྱ་དེས་སྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་ན་བདག་ནི་མིར་སྒྲེས་  
 པས་དེན་བཟང་ལ་སྒྲུབ་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོའི་མ་ཐུ་ཡོད་པས་བདག་གིས་བཙོན་པ་  
 མ་བཏང་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མི་ཐོབ་སྟུང་དུ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་  
 ལ་ཞེས། རྒྱུད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་  
 པ་ འཕྲོ་འཁྱིལ་གསུང་བས་ རྩན་ཅི་ལོག་གསུང་པའི་རྒྱ་མེད་པས་ཡིད་བདན་རུང་པའི་ བདེན་  
 པའི་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ སྒྲུབ་བྱ་ག་སྒྲུབ་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་  
 སྤྱིན་བྱར་གང་ལྟར་པ། །དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ དེ་ཆོག་སྤྱི་གཉིས་བསགས་  
 ན། །རྩོག་སྤྱི་པའི་ བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་ པར་ དཀའ་ པའི་ མ་ ན་ མེད་ པའི་དེ་འཕྲོ་བ་ བཞིས་གསུངས་  
 ན། །བདག་ལྟ་ བྱ་ རིགས་ཀྱི་ རྒྱད་པོར་དུ་འཕགས་པ་ མིར་སྒྲེས་ལ། །བསམ་པ་རྒྱད་པོར་  
 ཅན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ ཡན་ པའི་ དང་གནོད་པ་འི་སྒྲོའི་དོར་ རོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་  
 ཀྱི་སྒྱུད་པ་ མྱེད་སྟེ་ མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕྲོ་བ་ རྟེ་དེས་པོར་  
 འཕྲོ་བ་རྩལ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པོ་དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་  
 ཀྱང་བདག་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་པས་ཁུམ་པ་དགག་པ་ནི། །གཞན་ཡང་སྤྱིན་སངས་རྒྱས་དེ་འདས་  
 པ་དང་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་བཞུགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་  
 སངས་རྒྱས་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབས་པ་མིན་གྱིས་བདག་ཅག་འདྲ་བཞིག་ཁོ་ན་  
 ཡར་ལ་ཐོ་མཐོར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱ་བའི་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཁུམ་  
 པ་དགག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གྱིན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མཛོན་པར་  
 རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་གང་དག་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་བྱ་  
 བ་དེ་དག་དང་། །གང་དག་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་

གྲང་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་འདི་འདྲ་བས་མངོན་  
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་  
 འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གྲང་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པར་གྱུར་པ་གཞུག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི།  
 བདག་གྲང་ཅི་ནས་ཐུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་  
 པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བརྩོན་འགྲུས་  
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་གྲང་དེ་  
 ལྟ་དེ་ལྟར་བཅའ་ལོ་འབད་དོ་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་རྒྱུ་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིས་  
 པ་ཆེ་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་གྲང་། གང་སུ་ལ་ལ་དག་  
 གིས་རྫོན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དེ་དག་གྲང་། རྫོན་རྫོབ་པ་ལམ་  
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་བདག་ཅག་གི་གནས་སྐབས་འདི་བས་ཀྱང་། བེན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་  
 སྐབས་དག་ཏུ་ལྟར་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས། །བདག་ཅོག་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་ཞིང་རྫོ་བ་བསྟེད་  
 པ་དེ་ཡི་སྤྲད་ཏུ་བཅོམ་རྫོན་འདས་ཁྱིད་ཀྱིས་ཉམ་ངར་རམ་ཉམ་ཐག་པར་ལྟར་པའི་ཆེ་  
 ཡང་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལམ་ལ་བསྐབས་ནས་འཆང་བྱའོ་ཞེས་ བདག་ཉིད་སྤྲད་པར་མ་མངོད་  
 པར་རྫོ་བ་བསྟེད་པར་མངོད་དོ། །བདག་ལ་སྟོད་པ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་ རྒྱུས་བྱ་  
 ལམ་ལ་རྫོབ་པའི་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དར་པ་རྣམས་གྲང་བདག་ལྟ་བུས་སངས་  
 རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་རུས་སམ་སྤྲད་སེམས་ རྒྱུ་པར་བཞུད་ཏུ་དོགས་པ་ལགས། ཞེས་པ་  
 ཡིན་ནམ་བཟགས། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གོ་ན་ཞུམ་པ་སྟེ་པའི་དན་རྟགས་ནི། རྒྱུ་པ་སྟེ་བདེ་  
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་  
 ཆེ་ཡོན་ཏན་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྫོན་རྫོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགག་

དགོས་པར་ལེགས་པར་གོན་ས་དེ་ནས་རང་སྤྱོད་དུ་བརྟམས་པ་ན་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།  
 སངས་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཕྱ་མོ་  
 རེ་ལ་རྒྱང་འདེད་དང་ཕུར་ཚུགས་བྱས་པས་འབྲུབ་སྐྱེས་དུ་ལམ་གྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་  
 དུ་སོང་ན་ད་ལྟའི་དུས་བཞིན་དུ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེའོ། །**ཁ་པ་གོན་ཞུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི།**  
 འོན་ཀྱང་དེ་བཟང་ཉགས་མིན་གྱི་ལམ་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་དཔལ་གོ་བ་ཐར་  
 རྩེར་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་ལག་དུ་མ་སྒྲངས་པས་སྒྲ་སྒྲ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས་པས་  
 ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་མགོ་མཐུག་རགས་རིམ་བསྐྱགས་  
 པའི་ལུས་ཚང་བ་ཙམ་རེ་བརྟན་པ་ན་འང་དེ་ཙམ་དགོས་ན་སྤུས་བྱས་ཟེར་ནས་ལེགས་  
 པར་སྤོང་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །**དུག་པ་དམ་པའི་གསུང་གིས་བརྟན་པ་ནི།** ག་ར་བའི་  
 ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལག་ལེན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཀྱན་མདའ་  
 འཕེན་མིག་ལ་སྤྱ་བར་སོང་ནས་ཞུམ་པ་ཙམ་མི་འོང་ད་ལྟ་ཆེས་ལེགས་པོར་ཚང་བ་  
 རང་མེད་པས་ཞུམ་པ་དང་རང་བྱུང་གསོད་པའི་སར་ཕྱིན་པར་མི་འདུག་སྟེ། ལེགས་  
 པར་ཚང་ན་ཞུམ་པ་དང་བྱུང་གསོད་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་གསུང་སྟེ་གིན་དུ་མདུག་པ་ཡིན་ནོ།།

**གཉིས་པ་**དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ **ལ་གྱི་སྤུས་ལས་དང་པོ་རྟང་ལག་**  
**སོགས་གཏོང་མི་རྒྱས་སོ་སྙམ་པ་དགག་པ་**ནི། སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟང་ལག་ལ་སོགས་  
 པ་བཏང་དགོས་ལ་དེ་འདྲ་བ་བདག་གིས་མི་རྒྱས་སོ་སྙམ་ན་དེ་ཙམ་གྱི་རྟུག་བསྐལ་ནི་  
 བཟོད་དགོས་ཏེ། ཐོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྐྱད་པ་ལ་འང་འཁོར་  
 བར་འཁོར་བ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་དལ་བ་དང་ཕུགས་པ་དང་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་རྟུག་བསྐལ་བཟོད་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་ལ་དེར་ཡང་རང་གི་དོན་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་  
 ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་རྟུག་བསྐལ་ལ་ནི་རྟུག་བསྐལ་སྤྱི་མཐིམ་ཆ་ཙམ་ཡང་

མེད་ལ་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པའང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། འོན་ཏེ་བཙན་  
 པོས་སྐབ་རྩས་ཀྱང་ ཀྱང་ལག་དྲིང་མགོ་ ལ་སོགས་པ། གཏང་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་  
 ཐོད་པ་དེ་དག་བདག་གིས་མི་རྩས་པོས་ བདག་ནི་འཛིགས་ཞེན། རྟེན་གྱི་ཐོན་པར་གཏོང་དགོས་  
 ཀྱང་སྐྱག་བསྐལ་ ཁྱི་པོ་དང་ཡང་བའི་ཐོད་པོར་ལེགས་པར་ མ་དཔྱད་པར་འདོར་ལེན་ལ།  
 མེད་ས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་ཟད་ཀྱི། རྟེན་ཅམ་དྱི་འཛིགས་མི་དགོས་ཏེ་ལེགས་པར་  
 བསམ་ན་སྤྱོད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆེད་ཐུལ་བར་སྐྱེས་ནས་ བསྐལ་པ་བྱེ་  
 བ་གངས་མེད་དུ་ ལན་གཅིག་དང་གཉིས་མིན་པར། །ལན་གངས་དུ་མར་ལྷོས་ བཅད་པ་  
 དང་། རྟེན་གྱི་ པོ་དང་ མེས་ བསྐལ་ པོ་དང་ མཆོན་གྱིས་ གཤེག་ པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཐོང་  
 བར་ལྷར་ཅིང་དུ་དེ་ལྟར་ འགྱུར་གྱིས། རྟེན་ཅམ་ཐོང་ཡིང་ལུས་དོན་མེད་དུ་ཆུང་ཐོས་པ་མ་  
 གཏོགས་སྐྱེན་མེད་པའི་ བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པའི་རྩྭ་ར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་འཕྲོལ་སྐྱག་བསྐལ་  
 ལ་བསམ་ཞིང་དེའི་ཅིས་བཏང་ན། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་བསྐུབ་པ་ཡི། རྟེན་འཕྲོལ་གྱི་ སྐྱག་  
 བསྐལ་འདི་ནི་ སྐུ་མ་ལོ་ལྟོས་ན་དུས་བྱང་ཞིང་གིན་དུ་ཆུང་ལ་འདི་ཅམ་ནས་ཟད་ཀྱི་ ཆོད་ཡོད་  
 པ་རྟེན་གྱི་སྐུ་མ་ལོ་ལྟོས་པ་མེད་སྐུ་མ་ལོ་ལྟོས་པ་ལོ་ལྟོས་པ་ལོ་ལྟོས་པ་ལོ་ལྟོས་པ་ལོ་ལྟོས་པ་  
 པོ་ བསམ་ལ་ཕྱིར་དུ། །ལུས་ ལོ་མ་ ཆུང་མེད་ གཏོད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ བཅོད་དགོས་པ་ བཞིན་  
 རོ། རྟེན་ཅམ་ སྐན་པ་ཀྱུན་ཀྱང་ སྐན་པོ་ལོ་སོགས་ཀྱིས་ གསོ་ བཅོད་གཏར་བཅོད་བསྐལ་པ་  
 སོགས་ བྱེད་ཀྱི། མི་བདེ་བ་ ཆུང་མེད་ཅམ་པ་ ཡིས་ ལུས་ཀྱི་ ནད་ ཆེན་པོ་དག་ མེད་པོར་  
 བྱེད་ པའི་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་བསྐུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐལ་གིན་དུ་ཆུང་བ་ དེ་བས་  
 རྟེན་འཕྲོལ་པའི་ སྐྱག་བསྐལ་མང་པོ་དག གཞོམ་ པའི་ ཕྱིར་ དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ མི་བདེ་བ་ ཆུང་  
 དུ་དེ་ བཅོད་ པོར་ བྱ་ རྟེ། རྟེན་གཞིན་གྱི་དུས་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་སེམས་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པས་སྐུ་ལ་ནི། ལུས་གཏོང་

བཞི་དང་པོ་ནས་འཛིགས་པའི་ཆེ་མི་གཏོང་གི་སྒྲིན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐབ་པས་རང་  
 ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་། རྩོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩོད་པས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་  
 ན་གཏོང་བས་གཏོང་བའི་དུས་སུ་ནི་དཀའ་བ་མེད་དེ། གུང་རྒྱུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་དཀའ་སྤྱད་  
 གཏར་བསྐྱེག་དབྱག་གསུམ་སོགས་ནད་གསོ་བའི་གསོ་དཔྱད་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བའང་། རྒྱབ་  
 པའི་དབྱིང་པོ་སྒྲན་པ་མ་ཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ལམ་བདེ་བོས་འབྲས་ཕུ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་  
 ཐབས་ཆོ་ག་གིན་ཏུ་འཇམ་པོ་རལ་ཁྱིང་དུ་བའི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཅེས་ཀྱི་མཐའ་  
 གཉིས་སྤངས་པ་ཡིས། རྩོན་མོངས་པོའི་ནད་ཆེན་པོ་དཔག་མེད་པུ་གསོ་བར་མཛད། །  
 བས་དཀའ་སྤྱད་པ་འཛིགས་མི་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལུས་སྒྲིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་དགོས་  
 བས་དཀའ་འོ་ཞེ་ན། རྩོན་མེད་དེ་ཐབས་མཐས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་གོ་མས་པར་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་  
 རྟེན་ཐོག་མར་སྒྲིན་པ་ལ་མ་གོ་མས་པའི་ཆེ་ཐན་ཆང་དང་། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྒྲིན་པ་ལའང་། །  
 འཛིག་རྟེན་འདྲན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་སྒྱུར་བར་མཛད་ཅིང་། །དེ་  
 ལ་དཀའ་བའི་རྫོ་མེད་པར་གོ་མས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རྗེ་ཆེར་བོད་ལྗེ་མཐར་  
 རང་གི་ལྷོས་ཀྱི་གཡང་གཏོང་རྒྱས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །རང་གི་ལུས་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་  
 མཆམས་ཡོད་དེ། དེར་གོ་མས་པའི་མཐར་གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་མ་གཏོང་བ་  
 སོགས་ལྟ་ཕུའི་རྫོ་མི་སྒྲིས་པས། །དེ་ཡི་ཆེ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་ལུས་ཀྱི་གཡ་སོགས་དངོས་  
 སུ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི། །དེ་མན་ཆད་དུ་བསམ་པས་གཏོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པས། དེ་ལ་དཀའ་  
 བཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་མེད་པོའི་ཕྱིར། ཅས་སོ། །གསྲུ་མ་པ་དེས་ན་ཁ་ཅིག་བཤད་པ་འབྲུལ་པ་  
 རྟེན་དེས་ན་ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པ་བས་ལུས་སྟོག་བཏང་དགོས་པས་གདུང་  
 བ་བསྐྱེད་ཅིང་། གུ་དཀའ་བའི་ལམ་མོ་ཟེར་བཞི་གཞུང་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་  
 སྤངས་སྟེ། གུ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རིང་ལ་མི་གཏོང་ལ་ཆོད་མ་སོགས་སྟེར་

བ་དང་འདྲ་བར་གིན་དུ་སྒྲ་པའི་ཆོ་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་སྐྱུལ་པ་གང་དུ་གནས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ཁུམ་པ་དགག་པ་ལ་  
 རྒྱུག་ལས་དང་པོ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བྱངས་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་ནི་  
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱངས་ནས་བྱེད་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་འཁོར་པའི་རྒྱག་  
 བསྐྱེལ་གྱིས་གཞོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱག་སྤངས་  
 པས་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐྱེལ་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བར་རང་བཞིན་  
 མེད་པ་རྒྱུ་མ་ཉར་རྟོགས་པ་བརྟན་པས་སེམས་ལ་རྒྱག་བསྐྱེལ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་  
 བདེ་བས་རྒྱས་ན་འཁོར་བར་སྐྱོད་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ། **སྤོང་རྩེ་**  
**བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་སྟོན་སྐྱུལ་གྱི་** རྒྱག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ **རམ་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་**  
**ལྷིས་གཏོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་** རྒྱག་བསྐྱེལ་མེད། **ཅིང་ལུས་གཏོང་བའི་དུས་ལ་** མཁས་པའི་ཕྱིར་  
 ན་ལུས་བྱང་བ་ན་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིང་མེད་དེ་རྒྱ་མཆན། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་  
 བདེག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། **སྟོག་གཅིང་སྟོགས་ཀྱི་** རྒྱག་པས་  
**རྒྱ་མིས་** སེམས་དང་ཕྱི་མིས་ལུས་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ལོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྐྱིན་  
 པ་ལ་སྟོགས་པའི་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། རྒྱང་དོར་  
 གྱི་གནས་དང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ནི་མཐུས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ནག་དུ་  
 དུ་ལྟར་སེམས་བདེ་བ་ཡིན་ན། **ཏི་ཡིན་པེས་** གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་བསྐྱེལ་བྱ་དུ་མར་  
 གནས་ཀྱང་ནི། **སྤོང་རྩེ་ཅན་** བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། །**ཉེ་སྟོ་བའི་རྒྱ་**  
**མེད་པའི་ཕྱིར་** ཞེས་དང་། རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་སྟོ་བ་དང་ལྷིས་  
 ངལ་བུ་ཀྱན་སེལ་བའི། **བྱེད་ལུས་དང་ལྟན་པའི་** བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོ་སྟོབས་རྩིན་  
 ལ་ཞོན་ནས། **ལུས་སེམས་** བདེ་བའི་ལྷིས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། **སེམས་**

རེས་ པའི་མཁའ་པོ་སུ་ཞིག་སྤྱོད་ལུག་ པོར་འགྱུར་ ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱོད་  
 ལུག་པར་མི་བྱོལ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་དྲུག་རིང་བ་ཅམ་ལ་སྤྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་  
 དུ་དུས་དཔག་དུ་མེད་པ་འགོར་བས་ཀྱང་ཡིད་ལྷུང་པར་མི་བྱ་སྟེ་དུས་རིང་བ་ཅམ་སྤྱོ་  
 བའི་རྒྱ་མེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་ཆད་ས་ཤིན་དུ་ཆེན་དུས་ཐུང་ཡང་  
 སྤྱོ་ལ། སྤྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེན་དུས་རིང་བ་ཡང་མི་སྤྱོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་  
 འཕྲེང་བ་ལས། སེམས་ཅིན་ཐ་མལ་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བ་ སྤྱ་གཟེར་བ་ལ་དུས་  
 ཐུང་ འྱིར་ཡང་། །བཟོད་ པོར་དཀའ་ རྟོ་ཡུན་རིང་ བོར་གཟེར་བ་ལ་སྤྱོས་ཅི་དགོས།  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ སྤྱ་བརྒྱན་པ་ལ། །མཐས་  
 ཡས་ པའི་དུས་ སུ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད། །འདོད་པ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་གྱི་མི་འདོད་  
 པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དམ་འོན་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་  
 དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་  
 མེད་ ལོ། ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ག་ལ་ཡོད་ དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་ ཏེ་སེམས་ཅིན་གྱི་སྤྱག་ །བསྐལ་གྱིས་ཐུགས་གདུངས་པ་  
 མ་བྱལ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ གཞན་དཔའ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡུན་རིང་ བོར་འགོར་  
 པོར་གནས་ པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་བས་ རྟོ་སངས་རྒྱས་ ཐོབ་པ་ལྟུན་རིང་ བོར་ཐོགས་  
 ཞེས། །སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ སྤྱོད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་མི་ལུག་ ཅིང་། ཉེས་ པོ་ཟད་  
 ཅིང་ཡོན་ཏན་ ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ནི། །ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་འདི་ལ་རྟག་དུ་འབད་པར་  
 བྱ་ ལོ། ཞེས་སོ། ། གསུམ་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱངས་པས་རྒྱ་མཐའ་ཡས་ཚོགས་  
 མཐའ་ཡས་མི་དཀའ་ཚུལ་ནི་ ཡང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་དགོས་  
 ལ། དེ་ཤིན་དུ་དཀའ་བས་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་དུ་ལྷུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་



ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་  
 འདོད་པར་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཏུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་  
 ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ན་གཉིད་ལྷག་མ་  
 ལོག་དང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་མི་གཡེངས་ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་ནམ་  
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྟག་ཏུ་གསོག་པས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་  
 པ་རྫོགས་པར་མི་དགའ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་འོག་ལ་སོགས་པའི་ རྟོགས་  
 རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་རྩུ་དང་མེ་དང་རྩུང་ རྣམས་དང་། །རི་ལྗང་  
 མཐའ་ཡས་ པ་ དེ་བཞིན་དུ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ ཅན་གྱི་ སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ པར་ འདོད་  
 ལོ། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ པ་ དེ་དག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བཅེ་  
 བས། །ཀྱིན་ནས་སྐྱངས་ནས་ སྤྱག་བསྐྱེལ་ མཐའ་ དག་ལས་དྲངས་ པར་ བྱས་ཏེ། །སངས་  
 རྒྱུ་ཉིད་ལ་དགོད་པར་ངེས་ སོ། །དམ་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ དེ་ལྟར་ སེམས་  
 བསྐྱེད་བཟན་པར་གནས་ པ་ དེ་ནི། །མི་ཉལ་བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །དམ་བཅས་དེ་  
 ཉིད་ ཡང་དག་སྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །དགེ་བ་ལ་ཡོད་མི་གཏོད་པའི་ བག་མེད་ པར་ བྱུར་  
 ཀྱང་ དམིགས་ཡུལ་ སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ པའི་ ཕྱིར་ རམ་རྩ་མཚན་གྱི་ ར་  
 སེམས་ཅན་ མཐའ་ཡས་པ་ བཞིན་ དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ པ་དུས་ རྟག་ ཏུ་ གསོག་  
 པར་ འགྱུར་ བས་རྒྱ། །མཐའ་ཡས་ པ་ དེས་ན་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །མཐའ་ཡས་ པ་ འཐོབ་  
 མི་དགའ་ཞེས་བྱ་ བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ གིང་ཞིག་དཔག་མེད་ གྱི་  
 དུས་ སྤྱི་འཁོར་བར་ གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་ པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྡོམ་པའི་  
 རོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏྲན་ དཔག་ཏུ་མེད་ པས་བརྒྱན་པ་ འདོད་ཅིང་། །ཆོགས་གཉིས་  
 གྱིས་བསྐྱས་པའི་ དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་ པར་བསྐྱབ་པར་ བྱེད་པ་ འི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསལ་པ་ དེསྟེ་ སྤྱད་པ་ཕྱི་ བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་།  
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་བཞི་ཡི། ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར། ཇི་ལྟ་བུར་  
 ན་འཛོལ་ པར་མི་འགྱུར་ ཉེ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་སོ། ། མཐའ་ཡས་བཞི་དང་དཔག་  
 མེད་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ལོ། །

བཞི་པ་སེམས་ཞུམ་ན་སྟོན་འདུག་ལ་གཞོད་པས་སྤང་ཚུལ་ནི། དེས་ན་བྱམས་པ་དང་  
 སྤང་ཆེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་བྲག་ནས། ཡིད་བསྐྱོད་པས་སེམས་  
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དུས་བྱང་དུ་ཞིག་ལ་ཐོབ་ན་སྤམ་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་  
 ཡང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཆོ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་། སྤྱད་པ་མཐའ་ཡས་  
 པ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་མང་དུ་དགོས་པ་ནམས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལྟར་  
 སོང་ན་སྤམ་ནས་སྤམ་ནས་ཉེ་ལམ་འཛོལ་བ་སྤྱད་བྱེད་ན་ནི་སྟོན་སེམས་ལ་བརྒྱུད་ནས་  
 གཞོད་ཅིང་། འདུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་ལ། ཐུག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་  
 པ་ཇེ་དམན་དུ་སོང་ནས་འཆང་བྱ་བ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འགོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་བྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྷ་སྤྱབ་དང་ཐོགས་  
 མེད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་པ་དང་ལེགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེ་པ་མ་ཞུམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་སྟེམ་རབས་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མི་ཆན་དེ་ལྟར་  
 ན་ཞུམ་ནས་བསྐྱེད་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཤན་ཞིང་ཇེ་ཞུམ་དུ་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་  
 པའི་ཐབས་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོག་ཐེངས་བསྟོན་ན་དོན་ནམས་  
 འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་འབྲ་སྟེ། ལེགས་པར་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟེམ་རབས་ལས།  
 སེམས་ཞུམ་པས་ཤོངས་ ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ ལས་ཐར་ པོ་ ལ་མི་ཤན་གྱི་ རྒྱ། ཇེ་བས་  
 ནི་ཡིད་ བྱང་ནག་དུང་བར་མ་བྱེད་པར། ཇེ་ལོས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་



མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་བྱད་པར་འཆོལ་བ་དང་། བསྐབ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲིབ་  
དགོས་ཀྱང་ཁུམ་པ་མེད་པ་གིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྒྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་ཆུན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་བཞི། མོས་པ་དང་།  
བརྟན་པ་དང་། དགའ་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། རོར་བའི་སྒྲོབས་སོ། །དང་པོ་  
**ལ་གྲྲིམ་ལས་དང་པོ་མོས་པ་རིམ་བཟུང་བ་**ནི། འདུན་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་  
གསུངས་པས་འདིར་མོས་པ་ནི་འདུན་པའོ། །དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། བདག་ནི་**ཆོ་**  
**རབས་**སྒྲིན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། །**དེས་**གིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་  
པ་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །**དུང་འཁོར་བའི་**རྒྱད་པས་ཟིན་པའི་མོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བར་  
གྱུར་ན། །**མཁའ་པ་**སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །**རྒྱད་པ་ལས་**ཐུར་པར་འདོད་ན་  
**ཆོས་ལ་མོས་པ་**བསྐྱེད་པར་བྱའོ་**ཆོས་ལ་མོས་པ་**སྐྱེ་དགོས་ཏེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི། །**དགེ་བའི་ཆོས་**ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྩ་བ་མོས་པ་ཐུབ་པས་ **ཟུམ་སྒྲིན་**  
**མའི་མདོ་ལས་**གསུངས། །**ཞེས་པ་**ལྟར་རོ། །**གཉིས་པ་**མོས་པར་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་  
ནི། **ཆོས་ལ་མོས་པ་**ནི་དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །**དགེ་མི་དགེའི་ལོས་**དང་ནམ་མཁའ་  
ཀྱི་འབྲས་བུ་ **ལ་ཡིད་ཆེས་པ་**བསྒྲོམས་པས་སོ། །**ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་**ལེགས་པར་མ་རྟོང་  
**ན་ཆོས་གང་ལ་ངང་**རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟོང་པས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །**ཞེས་དཀར་**  
**ནག་གི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་**ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བཤད་  
དེ། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་  
ཀྱིས་སྤང་བ་དང་གྲང་བར་འདོད་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་  
སྒྲི་དང་བྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ནམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་དག་ལས་  
འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ནི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་ཞེན་བསྐྱལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ནས་དེའི་སྒྲོར་  
 ཞུགས་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་  
 བསྐྱལ་བར་ཁས་ཐུངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་  
 བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ཞིག་  
 གོམས་དགོས་ན། བདག་ལ་ནི་དེ་དག་སེལ་བ་དང་བསྐྱལ་བའི་བཙོན་འགུམ་གྱི་ཆ་  
 བས་རེ་ཡང་མི་སྒྲུང་བས་བདག་གིས་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་བཏང་འདུག་གོ་སྐུམ་དུ་  
 བསམས་ནས་རང་ལ་རང་གིས་བསྐྱལ་དགོས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི།  
 དཔག་དྲུ་མེད་པ་ནིམས་བདག་གིས་གཞིམ་པར་བྱ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་དེ་  
 ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་པ་འཛོམས་པའི་དུས་གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་  
 པ་རྒྱ་མཚོར་གྱི་ཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པས་ཟད་པར་གྱུར་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉེས་པ་ཟད་  
 པར་བྱེད་པའི་ཚུམ་པ་དེ་ཡིན། །ཆ་གས་ཅམ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། །གཉེན་པོ་  
 དེ་ཅམ་བསྐྱོམ་མི་རྣམས་ན་ངན་འགྱུར་སྟེ་བཟག་ཆོད་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་དཔག་དྲུ་མེད་པ་འབྱུང་  
 བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། །བདག་གི་ཅིས་ཏེ་སྒྲིང་མ་གས་པ། །སྒྲིང་རེ་སྒྲིང་པ་དེ་བཞིན་དུ།  
 བདག་དང་གཞན་གྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་  
 གིས་བསྐྱལ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་  
 དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ལྟ་ཞིག་མཆན་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་  
 པ་རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་ཚོགས་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ན། །བདག་ལ་ནི་ཡོན་  
 ཏན་དེ་དོག་གི་རྒྱ་ཆ་ཅམ་ལའང་། །གོམས་པ་དུས་ནས་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ་དུས་རིང་མོ་  
 ནས། །ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་ཆེད་པའི་དཔེ་འབྱུར་གྱི་རྒྱེ་བའི། །བདག་གིས་  
 དོན་མེད་རྒྱུད་ཐོས་བྱས་པ་མཆར་ཆེ་ཞེས་ཡིད་ཆོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ བརྟན་པའི་སྟོབས་ ལོ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གང་ལ་བརྟོན་  
 འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་མི་ཐོག་པར་མཐར་འབྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་  
 དེ་ཡང་དང་པོ་ཅི་རུང་རུང་དུ་མི་འཇུག་པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་རྩས་པ་ལྟ་ན་འཇུག་  
 ལ། མི་རྩས་ན་མི་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བ་ལས། དང་  
 པོ་ནས་མི་ཚོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དམ་བཅས་པ་བར་མ་དོར་  
 འདོར་བ་ལ་གོམས་ན་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྐྱངས་  
 པ་མོགས་འདོར་བས་ཆེ་དེར་སྤྱི་འཕེལ་བ་དང་། སྤྱི་བ་གཞན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་  
 བསྐལ་འཕེལ་བ་དང་སྤྱ་མ་དེ་བུ་བར་བསམས་པས་དགེ་བ་གཞན་མི་འགྲུབ་པ་དང་།  
 སྤྱ་མ་དེ་ལས་ལོག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དམན་པ་དང་སྤྱ་མ་དེ་ནི་ད་ཀྱང་མཐར་མ་ཐིན་  
 པས་ཐོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་གང་བུ་བར་ཡིད་དམ་བཅས་པ་  
 དེ་ཡང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་གཞན་འགྲུབ་པའི་ཡང་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་  
 ཐོམ་པ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བུ་བ་ལ་  
 འཇུག་པའི་དང་པོ་རང་གི་སྟོབས་སྤྱོད་པ་ འམ་འཁྱོར་པ་རྩས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ བརྟགས་  
 ནས་ནི་རྩས་པ་ལྟར་ན། །བརྩམས་མཁས་ཡང་ན་ མི་རྩས་ནི་མི་བརྩམ་ པོར་བུ་ འོ། །དེ་ཡིང་  
 དང་པོ་ནས་ མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ མཐོར་མ་ཐིན་གྱི་དེ་ལས་  
 ཐོག་པར་མི་བུའོ། །བརྩམས་ནས་དོར་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅིན་ཡོད་དེ་སྤྱ་མ་དེའི་བྱེད་པ་རྒྱ་  
 མཐུན་གྱིས་ སྤྱི་བ་གཞན་དུ་ ཡང་འདོར་བ་དེ་གོམས་གིང་། །དམ་འཆོའ་ཉམས་པའི་སྤྱིས་  
 བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ སྤྱི་ པོ་དང་ དེའི་རྩིས་སྤྱི་ སྤྱི་བ་སྤྱི་འཕེལ་ པོར་ འགྱུར་ཏེ། །ཕྱིས་  
 བརྩམས་པའི་བུ་བ་ གཞན་དང་ ལོས་དེ་ནི་ད་ཀྱི་ འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་ པ་དང་  
 དུས་རིང་པོར་འགོར་བར་འགྱུར་ བ་དང་ལོས་གཞན་ དེ་ཡང་འགྲུབ་ པོར་མི་འགྱུར་ པའི་ཕྱིར་།

ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ར་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེས་ན་དམ་བཅའ་མཐར་ཐུན་པར་འདོད་  
པས་ར་རྒྱལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་དེ་ལོ་ཞུགས་ནས་བྱ་བའི་ལས་དང་སྤར་  
བའི་ཉོན་མོངས་དང་འདྲིག་ཚྭ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་མ་ཞུམ་ཞིང་  
སྤོང་སྤོང་བསྐྱེད་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལོ་གསུམ་ལས། དང་སོ། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ནི། གཞན་སྤྱུ་ལ་ཡང་རང་  
གི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བརྟོན་པ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། གཞན་  
ཀྱི་བྱ་བར་འོས་པའི་ལས་མཐོང་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱའོ་ཞེས། །སྤོང་སྤོང་བསྐྱེད་  
པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཉིད་དོ། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱངས་ལས་ཀྱི་ར་བར་  
པ་ཐོབ་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོ་མ་སྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་པོ་ཡིན་ཀྱི་འདི་ལ་ནི། །རང་གིས་  
སྐྱབ་པོ་ལ་མ་བརྟོན་པར་གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་  
རོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་ཤུས་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་པ་ལ་ར་རྒྱལ་  
དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེར་བདགས་པའོ། །གོ་ཉིས་པ་རྒྱས་པའི་ར་རྒྱལ་ནི། འགྲོ་བ་  
མཉམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་གི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་ན་  
གཞན་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བདག་གིས་ནི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་སོ་སྟམ་  
ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅིན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་གང་ཟག་གཞན་ལ་རེ་བརྟོན་མི་འཆའ་བ་རང་ཉིད་  
ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་རྒྱང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་འདིག་རྟེན་པོ་  
འདིས་གཞན་དོན་རྟོགས། །རང་གི་དོན་ཡོང་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས། །འགྲོ་བ་འདི་ས་  
བདག་ལྟར་རང་གི་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་བརྟོན་པར་མི་རྒྱས་  
དེ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་རེ་བརྟོན་བཅས་ཀྱི་ར་ཕན་པ་མེད་པས་གཞན་ཀྱི་བྱ་བ་བདག་  
ཉིད་འོང་འཁྱིག་གིས་འདི་ཐམས་ཅད་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཀྱི་ར་

དམན་པའི་ལས་ལ་ཚུལ་བཞི་གཅིད་ན་བདག་འབྲས་བུ་གྲོལ་པ་བསྐབ་པའི་ལས་  
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་སྐྱེས་དུ་བསམས་ནས་བསྐབ་པ་སྟེ། **འཛིག་རྟེན་པ་** གཞན་དག་ཞིང་  
 ལོ་སྟགས་དམན་པའི་ལས་ལ་འབྲིང་པར་བྱེད་ན། **།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་པདེ་སྐབ་**  
 པ་དང་སྟག་བསྐབ་བསལ་བའི་ཁྲར་ཆེན་པོ་ཁྲིར་བ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་**སེམས་དེལ་བར་**ཇི་ལྟར་  
 འདུག་སྟེ་འདྲིག་མི་རིགས། **།**ཅེས་སོ། **།**འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་བསྐབ་པ་ན་གཞན་ཁྲད་  
 དུ་བསང་ནས་རང་ལ་རྫོང་པས་བསྐབ་པ་མིན་གྱི། **བརྟེ་བའི་ནམ་པ་**ཅན་དུ་བཞུགས་  
 ཅས་ང་རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་སྟེ། **དེ་ཡང་གཞན་ནི་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ལ་བདག་ནི་**  
**བཟང་པོའི་ལས་བྱེད་དོ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་མངོན་པའི་**ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་བྱེད་དེ། **།**བདག་  
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ་**ཉོན་མོངས་ཀྱི་**ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཉིད་**མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།** **།**ཅེས་  
 སོ། **།**གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པ་བདག་གིས་རྒྱས་སྐྱེས་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཆོས་མཐུན་  
 པས་ང་རྒྱལ་དུ་བདགས་སོ། **།**

**གསུམ་པ་**ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་བོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དངོས་ནི། **ཉོན་མོངས་པ་**  
**ནམ་པ་**ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་དུ་བསང་ནས་བདག་འདི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི། **འདི་**  
**དག་བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྐྱེས་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་**  
**པ་ལ་སྒྲིའི་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་བཟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།** **བདག་གིས་ཉེས་པ་**ཀྱན་ལས་  
 རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ། **།**བདག་ལས་**ཁམས་གསུམ་པའི་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་པ་**སྤྱ་ཡང་རྒྱལ་བར་  
 མི་བྱའོ་**འོ་སྐྱེས་པའི་**རྒྱལ་བ་སེང་གའི་སྤྱས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བདག་པས་**ཉེ་བདོག་**  
**གིས།** **།**ང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་འདི་ལ་གནས་པར་བྱའོ་**འོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ན་བདུད་དང་**  
**ལུ་སྟེགས་སྟེགས་ཀྱི་རི་དྲགས་སྐྱག་པར་མཇུག་པས་**ཞེས་སོ། **།**བཞི་པ་ང་རྒྱལ་གསུམ་མ་བྱས་  
 པའི་ཉེས་པ་ནི། **དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྟོ་གི་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་གཞིད་**



པ་ནུས་པ་ནི། སི་བའི་རྒྱལ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པོ་ན། །བྱ་ཁྱ་ཉི་ཡང་མཁའ་ཁྱིང་  
 རྩ་གྱུར་ནས་མིའལ་ཕྱིད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཉེན་པོ་ནས་རྩོམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་  
 རྒྱུར་བར་གྱུར་ན། །རྒྱུང་བ་ཆེན་པོར་མི་ཐད་རྒྱུར་དུ་འདྲ་ལམ་ལ་བྱེད་ཆད་ཀྱིས་གཞིད་  
 པར་བྱེད་པས། །བསྐྱེད་པ་ཞུས་པ་དེར་བཅས་པར་བྱས་ནས་དོན་གཉིས་རྒྱབ་པའི་རྩོམ་  
 པ་དོར་བ་ལ། །ཤོངས་པའི་གཞིས་སྐབས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི་རྩོམ་པོར་པོར་སོ།།  
 ཞེས་སོ། །ལྷོ་པ་ཆོས་ལ་མོས་པ་པོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ས་ར་བའི་ལལ་ནས། ཆོས་  
 པོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྤར་གྱི་བདེ་བ་ལས་རྒྱག་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིར་ཆོས་པོར་ན་  
 བྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མུ་མཐའ་མེད་པ་ཉམས་སུ་གྱུར་དགོས་པ་ཡང་བསམ།  
 རང་གིས་རྩོམ་པ་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་སྤོང་རྩི་མི་བཟ། གཉེན་པོ་ཡང་  
 བྱིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་མི་ཉུས་པས་དེད་རང་རྩོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ནས་མི་པོང་། སངས་  
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མི་ཉུས་གསུང་ངོ་། །དུག་  
 པ་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤུང་རྩོམ་པོར་པོར་བྱས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོས་  
 ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་མི་ཉུས་པས། དེས་ན་རང་རྩོམ་པོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། གཉེན་པོར་  
 རྩོམས་བསྐྱེད་པའི་རང་རྩོམ་པོར་བསྐྱེད་པས་རྩོམ་པོར་བསྐྱེད་པས་ནི། །སྤར་བྱ་ཆེན་  
 པོ་ཡིས་ཀྱང་བྱབ་པར་དཀའ་བོ། །དེ་བས་ནི་སེམས་ནི་བཟན་པོ་ཡིས། །རྒྱུང་བ་  
 རྩོམས་ནི་གཞོམ་པོར་བྱ་སྤྱ། ཞེས་སོ། །དེ་རྩོམ་པོར་བསྐྱེད་པར་ལྷུང་བ་པོར་རྒྱུང་བས་ཕམ་  
 པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྩོམ་པོར་འདོད་པ་ནི་མཁས་པས་བྱེད་  
 བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་རྒྱུང་བས་རྩོམ་པོར་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་བདག་ཉིད་རྩོམ་པོར་འདོད་པོ་ནི། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་  
 སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་གསོད་བྱས་ནས་འཛོམས་པར་འདོད་པས་

ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བདག་སེམས་མོ། །བདུན་པ་བཤད་ཚུལ་དེ་རིགས་པས་གྲུབ་པས་  
 རྣམ་བཤད་ཁ་ཅིག་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་འདི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་མཛོད་པ་རྣམས་དེ་དང་  
 མི་འདྲ་བར་འཆད་མོད། གཞུང་ལ་སྤྲུལ་པ་འགྲིག་གསུམ་སྟུང་མོ། །བརྒྱུད་པ་དོན་དེ་ལག་  
 ཏུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལ་རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ཕྱས་  
 བྱེད་པར་གོ་བཤོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ལྟར་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་གིས་རྣམས་  
 མོ་སྟུང་བྱ་གཤེད་འཆའ། དེ་ལྟར་མཛོད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་  
 ལ་གཞིམ་གྱི། དེས་ཚུར་ལ་ནམ་ཡང་འཛོམས་མི་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བཅུན་པ་  
 བསྐྱེད་ཅིང་དམ་བཅའ་བར་སྐྱབས་སུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ། ལེགས་  
 པར་བཅུགས་ནས་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་འབྱེན་འདོད་  
 གྱི་སྒྲོ་བཅུན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་པ། ལྷ་ལས་དང་པོ་མདོར་བཅུན་པ་ནི། དེ་  
 ལྟར་འདུན་པ་བྲག་པོའི་མོས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུལ་མ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་  
 བསྐྱེད་ཟིན་མི་ཐོག་པའི་རྒྱར་བཅུན་པའི་སྒྲིབས་སམང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་པས་ནས་  
 དང་པོར་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་དགའ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་ཆོ་ཡང་  
 ལས་དེའི་འཕྲོག་ཅོད་པར་མི་འདོད་པས་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་ནི་དགའ་བའི་སྒྲིབས་  
 ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་མི་ངོམས་  
 པ་ནི། དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ཅེད་མོའི་  
 བདེ་བའི་འབྲས་བུ་སྦྱང་བའི་འདོད་པ་ལྟར། །བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔལ་འདི་ཡིས་གཞན་  
 དོན་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པའི་ཐོས་བསམ་དང་། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མེགས་  
 པའི་ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ། །སྒྲོ་བཞིན་དུ་ལས་དེས་མི་ངོམས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆད་

པར་བྱ་བར་འདྲོད་པས་འདུག་པར་ དགའ་བར་བྱ་མི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན་མས་  
 ཅེད་མོའི་ལས་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་འདུག་པ་དང་འདྲ་བའི་མོ་སྐྱེས་སྐྱེས་སུ་འབད་  
 པའོ། །གསུམ་པ་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་ངོམས་པ་ནི། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མི་ངོམས་  
 པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་པ་ན་མས་འབྲས་  
 བུ་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཡང་འབད་ནས་འདུག་ན། ལས་གང་སྤྱད་  
 ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ལ་སྒྲོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་  
 ལུས་སེམས་ བདེ་བའི་དོན་དུ་ ཆོང་ཞིང་ལོས་སོགས་ཀྱིས་ ལས་བྱས་ཀྱང་། །དེའི་འབྲས་  
 བུ་བདེ་བ་མེད་པར་ འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོག་མེད་ པོ་སྟེ་ངེས་པ་མེད་ ཀྱི། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་  
 དཔལ་ གང་གི་ལས་ཉིད་ གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་ངེས་པར་ བདེ་བར་ འགྱུར་བ། །དེ་  
 རྒྱུ་བའི་ ལས་མི་བྱེད་ པོ་ ཇི་ལྟར་བདེ་ བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བདེ་བ་རྒྱུད་ལུང་  
 མི་ངོམས་ན་ཆེན་པོས་ངོམས་མི་རིགས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་འདིས་ཀྱང་ངོམས་པར་  
 མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ སྤྱི་གྲིའི་སོར་ཆགས་ པའི་ སྤྱང་ཅི་ རྩེས་སྤྱང་སོ་པས་རོ་མངར་བར་  
 རུང་ཟད་རྒྱུང་ཡང་རྩེ་ཆད་པའི་རྩུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ རྩུ་བུ་འི་ གཟུགས་རྩེ་ལ་སོགས་པའི། །འདྲོད་  
 པ་ན་མས་ཀྱིས་ འཁོར་བོར་ཅི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ མི་ངོམས་ན། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ རྣམ་  
 རྩེན་ རྩུ་དྲིང་མའི་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ བདེ་བ་ མཐར་ཐུག་རྩུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་  
 ཞེ་བ་ཡི། །ཟུང་ནི་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ བསོད་ན་མས་  
 ཀྱིས་རྩེ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །པ་མེད་པོར་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངར་  
 བའི་རོ་རུང་ཟད་སྤྱང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བརྟགས་ན་རྩེ་གསོག་པའི་སྤྱི་གྲི་རྩེན་པའི་སོ་ལ་ཆགས་  
 པའི་སྤྱང་ཅི་དང་འདྲ་བར་འབྲལ་བདེ་རུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཕྱིར་རྩུག་བསྐལ་ཆོབས་  
 ཆེ་བ་སྟེར་བའི་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་ངོམས་པ་མི་སྤྱང་

ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི་ཆོག་ས་  
 གྱིས་ཅི་སྟེ་ངོ་མས་པར་རིགས་སྒྲམ་དུ་བསམས་ལ། མི་ངོ་མས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་  
 པར་བྱའོ། །ཇེ་པ་རྒྱང་ཆེན་པད་མཆོར་འདུག་པ་ལྟར་རིགས་པ་ནི། དེས་ན་གང་འདུག་པའི་  
 དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འདུག་པ་ཉི་མས་  
 གདུངས་པའི་སྒྲུང་ཆེན་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པད་མཆོར་འདུག་པ་  
 ལྟ་བུའི་སྟོ་མ་སྟེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། གནས་སྐབས་དྲིང་མཐར་བྱག་ཏུ་བེད་བར་  
 དེས་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་རིགས་པས། དེ་ལྟ་པོས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་བརྩམས་  
 པ་དེ་ཆར་རམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཆ་བྱང་སྒྲིམ་  
 པས་གདུངས་པ་ཡི། སྒྲུང་ཆེན་རྒྱ་མཆོ་དྲིང་ཕྱད་པ་ནི་སྟོ་བཞིན་དུ་མཆོ་དྲིང་འདུག་  
 པོ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
 སོ། །འཁོ་པོ་དོར་བའི་སྟོབས་ལ་དངོས་དང་བརྩམས་ལ་བསྐབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་  
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ངལ་བསོ་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུ་བ་ན་  
 རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གིན་དུ་སྟོ་ཞིང་སུན་པས་ཕྱིས་བརྩོན་པའི་  
 བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངལ་བསོས་མ་ཐག་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་  
 སྒྲ་མ་ལེགས་པར་མཐར་ཐོན་ན་དེ་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་གོང་མ་གཞན་ཞིག་  
 བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་འབད་པས་ལུས་སེམས་དུ་བ་ནས། ལྟོབས་  
 ཉམས་པ་དང་རྗེས་སྟོ་འབྲེལ་ན་ངལ་བསོས་ཏེ། །སྒྲར་ལོས་དེའི་འཕྲོ་བྱ་བའི་དོན་རེ་  
 ཞིག་དུ་དོར་བར་བྱ་ཞིང་ངལ་བསོས་ནས་ཀྱང་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ལས་སྒྲུམ་ལེགས་པར་  
 ཟེན་པོ་ན་ལོས་ཕྱི་མ་དང་། །དེ་ཡི་འོང་། ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་བྱ་བར་འདོད་པས་  
 སྒྲར་ཟེན་པ་དེ་སྒྲར་པོར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པོ་ངལ་བ་སྒྲུང་བ་གལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱི་མ་

འདི་གལ་ཆེ་ཞེ། ཡོན་ཏན་ལྔ་མ་རེས་ཆོག་གེས་བྱས་ན་བྱད་པར་གོང་མ་མང་པོ་འཐོབ་  
 པ་ལ་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཏ་ཅང་དམ་ཚོད་མིན་པའི་ན་རེ་བ་  
 ཞེ་པ་འདིས་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཚོ་མ་ལྷགས་བསྟན་ཏེ་ཏ་ཅང་བརྟན་ངས་ཏེ་ཚོ་ལ་བ་དྲགས་  
 པ་དང་ཏ་ཅང་ཚོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ནས་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ན་རེ་བ་ཞིག་དགོས་  
 ཏེ་པ་ལ་གྲུས་པོས་མ་ཁོལ་ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་པ་ཁོལ་དང་ན་དབྱངས་དང་མ་ཏི་ཙི་བྱ་ཞེས་  
 པ་སྦྱབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཡོན་ཏན་གོང་ནོས་གོང་དུ་བྱད་པར་དུ་  
 འཕགས་པར་བགྱི་བའི་ཐབས་སྦྱབས་པ་ལ། །རྒྱའི་སྐབས་སུ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་  
 བཙོན་འགྲུས་ཏ་ཅང་དྲག་ཐལ་བའམ་ཏ་ཅང་ཚོད་པའི་ཐང་ཚོད་འགའ་ཡིང་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་  
 མ་བྱུང་བོས། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལོ་སྤང་དུའམ་ཕྱིར་ན་འབྲོས་ཕྱིར་སྐབས་སུ་བཙོམ་ལྷན་འདས།  
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་ལོ། །ཐོག་མ་མེད་ཀྱིས་ལྷ་མ་དང་། དུང་ན་གནོས་  
 པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པའམ་ཡང་ན་ཉེ་རིང་ངམ་རྩ་ཅེ་འམ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་  
 དཔྱར་མ་མཆིས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དོམ་པའི་གསུང་རྒྱལ་ནི། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་  
 ཀྱང་། དང་པོར་གྱུ་ཕྱེ་ཐག་པ་སོགས་གྲབས་ཡུལ་མི་བྱེད་པར་མཁྱོགས་པར་འགྱོ་རིང་པོར་  
 མི་ཐོགས་པར་ལྷོག་པའི་སེ་མོ་གྱུ་པའི་ར་མདའ་ལྟ་བུས་མི་འོང་། བྱང་བའི་ར་མདའ་  
 དང་པོ་སོས་བདལ་ནས། གྲབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱག་པ་མ་སྦྱབ་བར་དུ་  
 འདེད། འདི་ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ནམ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སོས་བདལ་ཡུན་བསྐངས་  
 ནས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་ཤིག་གིས་སོས་བདལ་ནས་མ་བསྐྱད་པར་ཕྱིན་པས་ལྷུར་  
 དུ་ཕྱིན། ལྷེ་བས་ཐེབས་རེ་མཆོངས་ཤིང་བསྐྱད་པས་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་  
 སོ། ། རྒྱ་མཚན་པ་བཙོན་འགྲུས་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་དེ་  
 ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་

སྤྱད་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་མོས་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་མི་ཚྲོག་པའི་རྒྱ་བཏན་  
 པ་དང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་འཕྲོག་ཅོང་པར་མི་འདོད་པ་དག་འབའི་སྤོབས་བསྐྱེད་  
 ཅིང་། རོར་བའི་སྤོབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་ལྷགས་ལ་མཁལ་པ་ན། བཙོན་འགྲུས་  
 ལ་རྩྱར་ཐང་བའི་སྤོབས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་  
 ལ་བརྟུག་ཅིག་ལས་དང་པོ་ཇི་རྩར་ཚུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོང་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་  
 པའི་ཆེ་ཇི་རྩར་བྱ་བ་ནི། འཐབ་མོ་གོམས་པའི་འཐབ་རྩིང་ པེ་མཚོན་ཆའི་ལས་དང་དག་  
 ཐབས་ལ་མཁལ་བའི་སྤྱེ་བ་ དག་དང་རྩྱན་ཅིག་ཏུ་ འཐབ་པའི། །གཡུལ་ངོར་རལ་ག་ འབྱེད་  
 པར་རྩྱགས་པ་འི་ཆེ་ནི་རང་མཚོན་ལས་བཟུར་ཞིང་དག་ལ་མཚོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ བཞིན་  
 དུ་རྒྱུ་ཉིད། །ཉོན་མོངས་ པའི་ མཚོན་ལས་བཟུར་ ནས་བསྐྱོག་པར་ བྱ་ཞིང་། །ཉོན་  
 མོངས་པས་མ་བཙོམ་པ་དང་ ཉོན་མོངས་ པའི་ དག་རྩྱམས་ གཉེན་པོའི་མཚོན་ཀྱིས་ འདིབས་  
 བྱང་གཞི་དུ་བསྐྱན་ པར་ བྱེ་མེར་ བཏག་ ཅིང་ཅོད་ནས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཅེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། དཔེར་ན་འཐབ་མོ་བ་རྩིང་པ། ལས་དེ་ལ་གོམས་པའི་མཁལ་པ་ནི་དག་  
 དང་རལ་ག་སོགས་འབྱེད་པའི་ཆེ་པ་རོལ་འཛོམས་པ་གཅིག་ཤུའི་ཕྱིས་མི་བྱེད་ཀྱི། རང་  
 ལ་མཚོན་གྱི་གཞི་དུ་པ་འབབ་པ་ལས་བཟུར་བ་ལ་མཁལ་པ་དང་། སར་ལ་འཛོམས་  
 པ་གཉིས་ཀའི་ལས་བསྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་  
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྩུར་སེམས་ལ་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་ཐོན་བྱེད་ཅིང་བཟུར་བ་དང་། སར་  
 ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ནས་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཁལ་པར་བྱས་ནས་བཙོན་པ་བྱ་  
 དགོས་ཏེ། དེ་རྩར་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ཞིག་གཉེན་པོས་བཀག་  
 ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་འཕྲོག་པའོ། ཡང་  
 ན་སེམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ནས་དགེ་

སྒྲོལ་ལ་སྒྲེད་འོང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་བཞིན་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་  
ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྐུམ་ནས་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སྒྲིང་པོར་བཟུང་ནས་ཅད་བཅད་  
པ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུངས་པ་ཐོས་པས་བསལ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་ཐོན་མ་བྱས་  
པས་དེའི་རིང་ལ་ཉེས་སྒྲོད་དུ་མས་གོས་ནས་རྒྱུད་ཆེས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་།  
ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྐུམ་ནས་བསྒྲོལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་  
ཏེ་རྒྱུངས་པའི་དགྲ་ལ་ཐོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཆོས་མ་ཉན་ཅིང་མ་བསྐབས་པས་རང་  
གི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྩོམ་པ་ན་མས་ཀྱི་བཅས་པའི་འདུག་ཡུལ་ལ་ཆེས་རྒྱུངས་ནས་རྒྱན་  
དུ་རྒྱུང་བས་འཛོམས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྤངས་ཐོང་གི་དྲན་པ་སྐྱིམ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་  
ཆེ་ཡང་གཡུལ་འགྲེད་པའི་དུས་སུ་ལག་ནས་རལ་གྱི་རྒྱུང་ན། བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་  
འཛིགས་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱེད་པར་དེ་མ་ཐག་དུ་ལེན་པ་ལྟར། སྤངས་ཐོང་གི་འདུག་  
ཡུལ་གི་དམིགས་ན་མ་མ་བཞེད་པའི་དྲན་པའི་མཆོན་པོར་ན་ངན་འགྲོར་རྒྱུང་བའི་  
འཛིགས་པས་དེ་མ་ཐག་དུ་དྲན་པ་བསྐྱེན་དགོས་ཏེ། དགྲ་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་དུ་རང་  
གི་ལག་ནས་རལ་གྱི་པོར་ཏེ་རྒྱུང་བར་གྱུར་ན། །གཞན་གྱིས་བསྐད་དོགས་པའི་འཛིགས་  
པས་ལྷུང་དུ་རལ་གྱི་ལེན་པ་ལྟར་རེ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་  
ཆེ་དགེ་བའི་དམིགས་ན་མ་མ་བཞེད་པའི་དྲན་པའི་མཆོན་པོར་ན། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅོམ་  
ནས་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བས་དཔུལ་བའི་འཛིགས་པ་དྲན་པས་དྲོན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྷུང་དུ་སྤངས་  
པོར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྤངས་ཐོང་གི་དྲན་པ་ཉམས་ན་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པ་ནི། དྲན་  
པ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བ་འདི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དབང་ལྷུག་ཅོས་  
རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ལུས་ཀྱི་འགྲུང་བ་དོར་འདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲོགས་མཁྱི་བྱ་བའི་

ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱ་བ་གང་ཕྱིན་དུན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁའི་པར་འཕྲོ་བའི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་སྟེ་ཆོས་ཕྱིན་ཐོས་ཅད་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བརྟུན། ཉེ་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དགོ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་པར་ཕྱིན་པ་དང་རིགས་པའི་ཆོས་དོགས་པར་ཕྱིན་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་དུན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དུན་པ་དེ་ནི་མིན་དྲུ་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་པར་བཀྱི་དགོས་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་དུན་པ་ཉམས་པས་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དུན་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པས་སྤང་སྤང་ཤེས་དགོས་ཚུལ་ནི། གང་ལ་དུན་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐུབ་ཞིག་དུན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་དུན་པ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་མི་ཤེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་མི་འོང་བས་སོ། །

ཐུན་པ་དུན་ཤེས་མེད་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱི་བ་དགོས་ན་སྤྱིར་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་འཇུག་ཐོག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་རང་གིས་ཁས་གང་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་སྤང་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ན་ཉམས་ལེན་ཐོགས་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་གཅིག་པུ་ལ་དུན་ཤེས་བསྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་དོ། །དེ་ཡང་གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་དང་པོ་ནས་མ་མོར་བ་ལ་འབད་པ་དང་། བརྒྱ་ལ་མོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ལེན་པ་ནི་བསད་གྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར། ལམ་བསྟོམ་པ་པོས་ཀྱང་དང་པོ་



ནས་སྤང་སྤང་མ་བཟེད་པའི་དྲན་པ་ཤོར་དོགས་བྱེད་པ་དང་། ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་  
 ཐག་དུ་བསྟེན་པ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་པའི་འབྲས་བུ་ངན་སྤང་  
 དུ་ལྷུང་བ་ལ་འཛིགས་པ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ལ་ཐུག་གོ། །དེ་ཡང་  
 ལས་འབྲས་ལ་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་བ་ལ་རག་ལས་པས་འོ་སྟོལ་དེ་དག་ལ་གདམས་  
 པ་ཟབ་མོ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དམ་པ་མཁས་པ་མགུ་པའི་  
 སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །**དུག་པ་ཉེས་པ་རྒྱུད་ཡང་དུག་གི་རྒྱ་**  
**བཞིན་དོར་དགོས་པ་ནི།** འོ་ན་ཉེས་སྤྱིང་རྒྱུད་དུ་ཙམ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་བཞུགས་ནས་  
 རྒྱན་འབྱུང་དུ་མི་འབྱུག་པར་དེ་མ་ཐག་ནས་དགག་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། དཔེར་  
 ན་དུག་མདས་ལུས་ལ་མ་རུང་ཟད་ཅིག་བཏོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་  
 པར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་དེ་བཅད་ནས་འཕོར་དགོས་  
 པ་རྟེན། ཉེས་སྤྱིང་གིས་ཀྱང་སེམས་ལ་རྒྱ་རུང་ཟད་ཅིག་ལས་མ་བཏོད་ཀྱང་དེ་ཡལ་  
 བར་དོར་ན་སྤྱིང་དུ་སེམས་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པས་རྒྱུད་དུར་མི་འགྱུར་གྱི། ཆེན་པོར་  
 འགྱུར་བས་དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བར་འགོག་པ་དང་གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་  
 དུ་རྒྱན་བཅད་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་དུག་ཅན་གྱི་མདའ་ལུས་ལ་ཟུག་པ་ན་རྒྱ་བས་  
**ཀྱི་ཁྱག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །དུག་ནི་ལུས་ཀྱི་ན་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་**  
**དུ་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་** སྒྲགས་ནི་རྟེན་པོར་གྱུར་ན། **ཁྱི་བ་སོགས་**  
**ཀྱིས་ཉེས་པས་སེམས་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར། །བས་སྤྱིང་དུ་བསྒྲིག་དགོས་** ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་སྒྲིམ་ཚུལ་སོགས་བཞིན་བསྐྱར་ཚུལ་རྟོག་བྱུང་གི་  
 དཔེ་ནི། འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཡལ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་  
 ཇི་ལྟར་བརྟེན་སྟམ་ན། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་ ཉུངས་མར་གྱིས་ བཀའ་བའི་སྤྱིང་བསྐྱར་

ལམ་ སྟེ་ ལོ་མེ་འགྲང་པ་ལ་འཁོར་བཅུག་ཞེ། རལ་གྱི་ཐོགས་པས་ དེའི་ བྱང་ རྩི་ བསྐྱང་དེ། བེགས་པ་གཅིག་ཙམ་ བོན་གསོད་ ཅེས་ བཞིགས་ ན་པས་དཔེ་ འཛིགས་པ་ ས་སྐྱིམ་པ་ ལྟར། བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔལ་ བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ གཉིན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མེམས་མོགས་དྲན་ཤེས་ བཞིན་གྱིས་བཟུང་ནས་དཔེ་དེ་བཞིན་ རྩི་ བསྐྱིམ་ པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ བསྐྱིམ་དགོས་ ཏེ་འདི་ཀླ་ལྟ་ཡ་ནའི་བྱང་བའི་མཐའི་ལུང་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ ཡང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ནག་པོ་བྱུང་འཇུག་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་ རྟོན་པ་མངོན་པར་ སངས་རྒྱལ་པའི་སྐད་ཆ་མ་ཐོས་ཤིང་ ཕྱིས་ཐོས་ནས་རྟོན་པ་དེ་ཉིད་དམ་དེའི་ཉན་ཐོས་མཆོག་ཅིག་ ཐེབས་དགོས་པའི་སྐྱན་འདྲན་བྱུང་བས། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་འཕགས་པ་ཀླ་ལྟ་ཡ་ན་ དཔོན་སྒྲོབ་བྱོན་པ་ན། ཀྱལ་པོས་ཅིད་མོའི་བྱང་པར་གྱིས་བསུབ་མང་དུ་བྱས་པས་དཔོན་སྒྲོབ་ནམས་ དབང་པོའི་སྒོ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཀྱལ་པོས་ལྟས་མོ་ཅི་འདྲ་བྱིས་ པ་ལ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པས་ཀྱལ་པོ་ཡིད་མཆེས་པ་ལ་ལྟར་གྱི་ལྟས་མོ་དེ་ལྟ་བུ་བགམ་ རྩི་བཅུག་ནས། མི་ཞིག་ལ་ཡུངས་མར་གྱིས་བཀྱང་བའི་གཞོང་པ་བསྐྱར་ཏེ། འདི་ལས་ཐེགས་པ་ གཅིག་པོ་ན་ཀྱལ་པོས་བསོད་ཅེས་བསྐྱོས་ནས་མོ་བྱང་ལ་བསྐྱར་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཞེ་སྟར་འཁོར་བ་ གཞོས་ལྟར་མོ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཐོབ་བ་འདུག་པས། ཀྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལུང་ལས་གསུངས་ པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱུད་པ་པང་དུ་སྐུལ་རྒྱུང་བ་ལྟར་ཉེས་པ་དེ་དག་ལ་འཛིགས་བཞི། དེ་ལྟར་བསྐྱིམས་ པའི་ཆོ་སྒྲིར་ཉེས་སྒྲིད་དང་བྱང་པར་དུ་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལེ་ལོའི་རྒྱ་ཁོང་པར་སྐྱང་ ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གདོང་ནས་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། ཉན་མོངས་ཀྱིས་དགེ་བ་བཅོམ་ནས་ དཔྱལ་བར་འཁོར་བས། དེ་བས་ ན་སྒྲི་བྱར་དུ་པང་དུ་སྐུལ་ གདུག་པ་ འོངས་ན། ཁི་ལྟར་ རིངས་སྐྱུ་རྒྱང་བ་ བྱེད་དགོས་པ་ ལྟར། །དེ་དེ་བཞིན་ འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟུད་ པའི་ གཉིད་དང་རྟོམ་ ལོས་ འོངས་ན། དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པས། ལྟར་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་

པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དགྲུ་པ་ཉེས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། དེ་ཡང་འཕྲོ་གཅོད་པ་ཅམ་མིན་  
 གྱི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས། བདག་སྡོན་ཡང་འདི་  
 ལྟར་སོང་བས་ད་བར་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས། ལྟད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་  
 སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ནི་གིན་དུ་སྤྲད་པའི་  
 གནས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ་པ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པ་འདི་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་གྱུར་  
 སྟམ་དུ་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་བཏང་སྟེ། ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་  
 རེ་བཞིན། །ནམ་གྱང་དུས་སུ་སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འདོད་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཐོབ་ཅིང་འདོད་  
 པ་མ་ཐོབ་ལ་ད་དུང་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་དམ་ཞེས་ བདག་ཉིད་ ལ་སྤྲད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་  
 ལ་ དུས་ བྱིས་ ཉེས་པ་ འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་ འབདྱེ་པར་བྱ རྡོ་ཞེས་ཡུན་རིང་ པོར་  
 བསམ་ ཞིང་སྟོབས་བཞི་ཆང་པའི་བགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བརྩུ་པ་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་  
 གྱི་རྒྱ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཙ་བ་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཟབ་  
 པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་བཤེས་དང་དམ་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་དང་།  
 དེའི་རྒྱ་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་  
 ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་སེལ་པའི་ཆེད་དུ་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟར་མང་བ་སོགས་པའི་  
 གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། །དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་ དུ་འགྱུར་ རྡོ་ཞེས་ བསམ་པའི་ཀྱན་  
 སྦྱང་གི། རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲད་པ་འཇམ་ དེ་མ་ཐག་  
 མ་ཕྱིད་ཀྱང་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན། །རིགས་ བེད་འཐད་པའི་ལས་ནི་འདོད་  
 པར་བྱ རྡོ་ ཞེས་སོ། ། བརྩུ་གཅིག་པ་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་  
 ན་མདོར་བསྟུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤང་བྱང་ལེགས་པར་དམིགས་སྤྱད་པའི་  
 ཐོས་པ་བྱས་ནས། ཤེས་པའི་དོན་དེ་ནམས་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་རྒྱན་

ཆགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པས་བརྩོན་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་  
 ཆེད། །དེ་ལྟར་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་ནི་གང་ཞིན། བྱ་བ་ངན་ཞིན། སྤྱིད་ལྷག་  
 པའམ་བདག་ཉིད་བརྒྱས་པ། ཡང་ཡོད་སྐྱམ་པའི་བྱི་བོའ་ལོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
 པ་ནི་ལུས་སེམས་ལས་རྩང་བོའ་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རྩང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལས་དང་  
 སྤྱི་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོབས་ཏེ། དེ་ཡང་བག་ཡོད་ལེའུ་ནས་བཤད་  
 པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དགོས་ལྷགས་དང་། ཁས་བླངས་  
 ནས་མ་བསྐྱབས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཉོན་མོངས་ལ་དགར་བརྩ་ལྷགས་དང་།  
 དེའི་ཆེ་དཀའ་སྤྱད་ལ་ཁུར་དུ་མི་འདོན་པར་བྱུན་དུ་བརྩ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་  
 རྒྱུ་ནམས་ལས་དེ་ལ་འདུག་པའི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེམས་ནས་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་  
 དུ་མི་རྩང་བའི་མཆོར་སྣང་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་  
 པ་ལ་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དོག་པའི་ལས་བྱུང་སྟེ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་རོལ་  
 ནས། །དགེ་བའི་ལོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཡོད་པ། །བྱ་བའི་  
 ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྤར་བག་ཡོད་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་བག་ཡོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་  
 ཏན་པར་བྱས་ཏེ། །བདག་ཉིད་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལོས་ངན་ཀྱི་མཆོར་སྣང་དང་བྱལ་ཏེ། ལྷང་  
 བ་ཡང་བར་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབང་བཞི། དེ་ལྟར་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟ་བུ་  
 ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར་སྐྱམ་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཤར་ལ་འགྲོ་བ་དང་རྒྱར་ལ་འོང་  
 བ་ལ་རྒྱང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་དགེ་བ་ལ་སྒྲོབའི་སྒྲོ་  
 རྒྱགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་

གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་མ་ན་དེ་ནས་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་  
 ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱུད་ནི་མེར་འགོ་བ་དང་། །རྒྱུར་འོང་བས་གིང་བལ་ལྷི་  
 དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་སྤྱོད་བས་ལུས་དག་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་ཏེ།  
 དེ་ལྟ་བུ་ན་ནི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་  
 མོ། །གསུམ་པ་དཀའ་བྱུང་གིས་སྐྱབ་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ན་མས་བྱ་དཀའ་ཡང་དོར་  
 དུ་མི་རུང་གི་འབད་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། རྒྱ་དགེ་བའི་བྱོ་བ་ལ་དཀའ་  
 རྒྱུད་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ལས་ནི་མ་བགྱིས་པར། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་  
 འཕང་མཆོག་རྗེད་པོར་དཀའ་བུ་མི་འཐོབ་ཅེས་མཁྱེན་ནས། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྷི་སྐྱད་  
 དུ་ཉིད་ཀྱི་ལྷོས་དང་སྤྲོག་ལའང་མ་གཟེགས་པར། །སྤྱོད་སྤོབ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་  
 བརྩམ་ཞུན་འདས། །ཁྱེད་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་སྐར་མེད་གོས་ར་དུ་བརྩམ་ཞིང་སྐར་ཡོད་གོང་  
 ནས་གོང་དུ་ལེགས་པར་སྤེལ་བར་མཛད། །ཞེས་མོ། །མདོར་ན་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས།  
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ།  
 དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེ་ལོ་འགོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་  
 པར་བྱ་དགོས་གིང་། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་སྤོབས་བཞི་བསྐྱེད་  
 པ་ལ་རག་ལས་མོ། །འགལ་རྒྱུན་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་རྣམས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་འདུག་པ་དང་། བདག་  
 གིས་གལ་རྣམས་སྐྱམ་པའི་ཞུམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡོང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་བཞེལ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་  
 ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་གཉིས། དང་པོའི་གཉེན་པོར་འཆི་བ་བྱན་པ་དང་། བེ་ནས་ངན་འགྲོར་རྒྱུང་བ་  
 དང་། དལ་འབྱོར་རྗེད་དཀའ་བསམ་མོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཕྱིར་དགེ་  
 ཁིང་། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་འདི་ཕྱིད་དོན་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་བསམ་མོ། །བཞི་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་  
 པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཅོམ་ཡང་དམ་པ་བྱུག་ཞུན་བྱ་བ་དང་

ཐིམ་དུག་དང་འབྲེལ་བར་བསྐབ་དགོས་དེ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་རང་དེ་ལ་  
གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། རྩལ་མ་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཨ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་ནི། སྤྱོད་པའི་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་  
བྱན་ཅིང་བསྐྱོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙུན་འགྲུས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་  
སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱི་ལ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་རྗེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཞིང་དེ་ནས་ས་མཐོན་པོའི་བཙུན་  
འགྲུས་ཚོས་ལུགས་རྣམས་སྤོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་དེ་སྤོང་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་བཙུན་  
འགྲུས་ལ་བསྐབ་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་འབད་པ་དང་། ཁྱད་  
པར་དུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྤར་བྱ་ཁྱམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འགོག་  
པ་དང་། མོ་བ་བྱ་བྱང་རྒྱུ་བྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་  
བསྐྱེད་ཅིང་སེལ་བ་དང་། དུས་ཆེས་རིང་བ་དང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་དགའ་  
སྤྱད་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སྤོབ་པའི་ཁོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་བསམ་པས་གྲོན་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་  
བའི་བསམ་པ་ཤིན་དུ་རྒྱབས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེ་བ་གསོག་  
པར་ལག་བཟང་གིས་ཁྱམ་པ་ལས་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་  
ན་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཏན་མི་རྒྱས་ཤིང་ཉེས་སྤྱོད་དུ་མས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་གོས་ལ་ཆེར་བས་  
གཞན་དུ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོབ་པ་ཆེས་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་བུ་  
རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཀྱང་སྤོས་དེའི་སྤྱུགས་བཟུང་  
ནས་ཅི་རྒྱས་པའི་བཙུན་འགྲུས་བཙུན་ནས་ལག་བཟང་གིས་ཁྱམ་པ་ནས་གསུངས་  
པ་ལྟར་། །སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་སྤྱོད་དུ་བཙུན་འགྲུས་  
ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཐིམ་པ་རྗེས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཨ་པ་ བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཐིམ་ལ་བསྐབ་པ་ལ་ཨ། བསམ་གཏན་གྱི་རོལ།

དེ་བསྐྱེམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཇི་  
 ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་  
 གཡེང་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་རྩེ་སྟོང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
 རྣམས་ཀྱི་**ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་** འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་  
 པ་དགེ་བ་སེམས་གནས་པ། **ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་** ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་  
 གི་ཕྱོགས་སམ་**དེ་གཉིས་** ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འདུག་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གང་  
 ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་  
 རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐུང་འདུག་ལས་ཀྱང་། **སྤར་བཙོན་འགྲུས་ལེའུའི་སྐབས་**  
**སུ་བགད་པ་** དེ་ལྟར་**དགེ་བ་ལ་སྟོ་བའི་** བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། **བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་**  
 ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་**མཉམ་པར་** བཞག་**པར་བྱའོ།** །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་  
 གཏན་བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེམ་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་  
 ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

**གསུམ་པ།** རབ་དབྱེ་ནི། སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་ཕྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་  
 པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་  
 ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཆེ་འདི་ལ་ལྷས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་།  
 ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་  
 བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལྷས་དང་སེམས་  
 བཅན་དུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་གསུང་  
 དང་རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞིན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་

ཏན་བསྐབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པའི། ཏན་བྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་གི་  
 ཏན་རྣམས་བསྐབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །**འཁོར་པ་**ཇི་ལྟར་བྱ་བའི། ཏང་ཇི་འཛིན་  
 དགེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྐབ་པ་ན་འང་དམ་པ་དྲུག་ཅུན་དུ་བསྐབ་པ་དང་མར་ཕྱིན་དྲུག་  
 དང་འབྲེལ་བར་བསྐབ་པ་སྟེ། རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་  
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་  
 བཤམ་པར་བྱའོ། །**ཐོད་པ་** ཏན་བསྐབ་པའི། ཐོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་དུན་  
 ཞིང་བསྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་  
 དུ་སྒྲོབ་པ་ལ་སྐྱུལ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་བཏན་པར་སྤེལ་ནས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་  
 སྒྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་མ་རྣམས་ན་འང་  
 དུས་དུས་སུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ཇི་འཛིན་ལ་ཅི་རུས་སུ་སྒྲོབ་པའི་བརྟོན་པ་མི་  
 གཏོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསྐབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པས་  
 རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་  
 ཏིང་ཇི་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བསྐབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་  
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཆེ་འདིར་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་ཇི་ཆུང་དུ་  
 འགོ་བས་དགེ་བ་བསགས་པ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་མར་ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་  
 པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡུན་པས་བསམ་  
 གཏན་གྱི་མར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཞི་གནས་  
 ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

**དུག་པ།** བཤམ་རབ་ཀྱི་མར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པ་ལ་ཟེ། བཤམ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་  
 བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས། བཤམ་རབ་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ། བསྐབ་པའི་ཆེ་ལྟར་



བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བརྒྱ་པོའ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་བརྟགས་  
 པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ།  
 སྐབས་འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལཱ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བྱང་  
 ས་ལས། **ས་མོ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་** ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་**ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་**  
**ཀྱི་** ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་  
 པའི་གནས་ལཱ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་གསོ་བའི་རིག་  
 པ་དང་སྒྲའི་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་  
 པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ས་མོ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་  
 ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ས་ཐོབ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མ་མཐོང་བཞུག་དང་། **མ་མཐོང་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་**ནི། ཤེས་  
 རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
 ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་  
 ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྟོ་ལ་ལྷག་མ་རྩུང་ཟད་  
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །**གཉིས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས་** ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་  
 སྟོན་པ་ལ། དགུ་ལས་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཡོན་  
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་  
 ཡོན་ཏན་འདི། ཞེས་པ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་དང་།  
 ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བར་བྱས་པ་དང་། མཐོང་མ་མཐོང་ཆོ་འདི་ཕྱི་ལ་བྱས་  
 པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་འདི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་

གཉིས་ཀ་བསྐབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཆོ་འདྲིར་པད་པའི་  
 ཆོས་དང་ཕྱི་མར་མངོན་མཐོའི་དོན་དུ་འདོད་པོ་དང་ཐར་པ་ཡི། །བདེ་བ་ཐོས་ཅད་  
 གྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡིན། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་པོ་དོན་  
 གཉེར་གྱིས་དང་པོ་གྲས་པ་ཡིས། །མ་ནི་ཤེས་རབ་མ་ནི་ཐབས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་རྒྱས་  
 བསྐྱར་པའི་ཤེས་རབ་ཡུམ་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པོ་སྦྱོན་སོགས་གྱི་མིག་  
 ལ་བྱུ་ནི། ཤེས་རབ་སྦྱོན་སོགས་ལཱའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། རྒྱད་པ་ལས། གང་གི་  
 ཆོ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བློན་པོར་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཆོ་སྤར་པར་སྦྱོན་གཞིན་ལྟ་  
 མིག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་རྟེན་པོར་གྱུར་ཅིང་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདི་ཡི་མིང་  
 འཕྲོལ་བོ། །དཔེར་ན་རི་མོ་མཁྱེན་གྱི་སྤྱུ་གཟུགས་གྱི་རི་མོའི་ལས་གཞིན་ནི་ཡོངས་སུ་  
 བློན་གྱིར་མིག་མེད་པ་ནི། །ཁྲི་སྤྱིད་དུ་མིག་མ་བྱིས་པར་སྦྱོན་འབྲེད་སོགས་གྱི་རེན་  
 པ་མི་འཕྲོལ་པོ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དགོས་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་  
 སྦྱོན་སོགས་ལྟ་ལ་དགོས་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་གསེར་བཟང་པོ་ལས་བསྐབས་པའི་རྒྱན་ཁྱད་  
 པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཨ་རྒྱ་ནི་ལ་དཔེར་པོ་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱས་སྤྱས་  
 ན་རྒྱོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ། སྦྱོན་པ་ནས་བསམ་གཏན་  
 གྱི་བར་ལྟ་བུའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་རྣམས་  
 པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱད་དང་འབྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་སྦྱོན་  
 སོགས་ལྟ་བུ་ཆེས་རྣམས་པར་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་  
 པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་སྦྱོན་ཡོན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འདུག་ཐོག་བྱེད་  
 པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་དཔལ་པོས། སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་པོར་སྦྱོན་དང་  
 པོ་ལྟས་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མགོན་དྲིང་བཅས་ནི་

ལྷག་པར་མཐུ་དྲི་ལྷན་པར་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྒྱན་བཟང་རྣམ་པ་སྣ་  
 ཆོག་གསལ། རིན་ཆེན་གཞིན་གྱི་སྤྲ་བོ་དེ་ན་རྒྱན་བཟང་དེ་དག་གི་འོད་ཀྱིས་ཆོས་ཆེར་  
 གསལ་བ་ར་བྱེད་པ་པོ་འིན། ཡིན་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་སྤོ་སྤོའི་དོན་ལ་དེ་དག་  
 གི་སྦྱོན་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་མཐུ། ཤེས་པ་རབ་འདིན་གྱི་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་མིག་སྤྲུག་གི་དབང་པོ་རྒྱ་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་  
 སྤྲུག་ལ། འདུག་ཅིང་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་གི་བཟང་ངན་དང་སྦྱོན་ཡོན་  
 འབྱེད་པའི་མཐུ་ནི་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསལ་བར་བསྐྱན་ཅིང་ངེས་  
 དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་དབང་པོ་ལྷའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཤེས་རབ་  
 ཡིན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དང་སྤྲུག་གི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་རབ་ནི་ད་  
 གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མགོན་ཡོད་ན་སྦྱོན་པ་དང་དད་པ་ལ་སྤྲུག་པ་རྣམས་  
 ཀྱིས་སེར་སྣ་ལ་སྤྲུག་པའི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་  
 པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་དེ། དད་དང་རྒྱལ་བྱིས་ཐོས་  
 དང་གཏོང་བ་དང་། རྩོམ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་དད་པོ་ལ་སྤྲུག་པའི་  
 དབང་པོའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ལ་ཡང་། ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ནི་དཔེར་ན་མིག་ལ་སྤྲུག་པའི་དབང་  
 པོ་གཞན་ལ་ཡོང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱོ་དགོས་པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་  
 ཉེ་ཤེས་རབ། རྟེན་ལེ་མགོན་དྲི་ལྷན་པས་རྒྱང་བྱེད་དོར་བྱེད་ཡོན་ཏན་དྲི་སྦྱོན་ཤེས་  
 པས་ཡོན་ཏན་སྤྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་  
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བྱང་སེམས་དགའ་སྤྱད་གི་མི་གཡོ་བའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་  
 སེམས་དཔལས་སྤོང་བ་པོ་ལ་ག་བྱིན་ཀྱང་སྦྱོན་གྱི་སྤོང་པོ་ལས་རྒྱངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་

དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྤྲོད་ཞིའི་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ **ཐབས་**  
 ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་  
 དང་། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སེམས་བརྟུལ་  
 བས་ལོག་སྐྱབ་དང་སྐྱག་བསྐུལ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་བཙོན་  
 འགྱུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལོགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བཙོན་པས་ལམ་གྱི་ཆོད་ཆེ་བ་དང་།  
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་མཆོག་ནི་རིགས་པའི་  
 ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྤྱོད་སོགས་ལྔ་པོ་ཡོངས་སུ་དག་  
 པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཏེ། **གནས་ལྷོགས་རྟོགས་པའི་** ཤེས་རབ་ ཀྱི་མིག་  
 གསལ་ **པོ་** རྣམ་པར་བྱེ་ **པོར་** གྱུར་ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རང་གི་ག་ **བཅད་ནས་**  
**སྤོང་པ་པོ་ལ་** བྱིན་ཀྱང་། །**དཔེ་རྩ་** རྣམ་གྱི་ **རྩྭ་** བེང་ **ལས་བཅད་པ་** ལྟར་ **བདག་གཅེས་**  
**འཛིན་དང་དངོས་འཛིན་གྱི་** རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ གཞིན་གྱིས་མི་རྩས་པ་བདག་གིས་རྩས་སྐྱམ་  
 པའི་ང་རྒྱལ་གྱི། **མཐོ་པོ་** འམ་ བདག་ལ་སྐྱག་བསྐུལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པའི་  
 དམའ་བར་འགྱུར་བ་ གང་ཡོང་བྱང་སེམས་ དེ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། **རྒྱུ་ཉིད་འབྱོར་**  
**ཞིག་གི་དོན་དུ་** ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྐྱབ་ན། །**ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་སྒྲ་** མེད་གོ་འཕང་སོགས་ **སྒྲ་**  
**རྩྭ་** བྱང་སེམས་ སྤྲོད་པ་ **འཁོར་བའི་** གནས་ བཙོན་ར་ **འདྲ་པོའི་** སྤྱོད་མཐོང་ཞིང་། །**འཁོར་**  
**བའོམ་སྤྲོད་པ་** དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ **སེམས་ཅན་** མ་ལུས་ པོ་ཐམས་ཅད་ གདོན་ **པོར་** མོས་པ་  
 འཇུ། །དམ་བཅས་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་བ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ སྤྲོད་པའི་ བྱུ་  
**ཆོགས་འཐོབ་པའི་** དོན་དུ་ ཚུལ་ཁྲིམས་ མི་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ **སྒྲོས་ཅི་དགོས།** །ཞེས་དང་།  
 ཤེས་རབ་ མཆོག་དྲིང་རྩན་པ་འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ རྣམས་ལ་ གཞན་གྱི་ གནོད་པ་དག་

བྱུང་ཡང་། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ རྒྱུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ཤེས་པ་ ཡོད་པས་ ཐུགས་དྲིམ་ལ་  
གཞོད་ པར་མི་འགྱུར་ ཏེ། །དཔེར་ན་ བེན་ཏུ་དུལ་པའི་སྤྱང་པའི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཁྱེད་  
ཆེན་པོ་འགའ་བོ་དང་བསྐལ་རིང་པོར་བཟུང་དགོས་པ་སོགས་ ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ པོ་མང་  
པོ་བཟོད་པ་བཞིན། །ཡང་ཤེས་རབ་མེད་པར་བཅོལ་འགྲུས་གཅིག་ཕུ་བྱས་པ་ ལ་ས་ཆོད་  
ཆེན་པོ་མི་འོང་བས་ ངལ་བའི་མཐའ་ ཅན་ཅམ་ཡིན་གྱིང་དེ་ལ། །ཤེས་རབ་ ཀྱི་གྲོགས་ཀྱིས་  
བསྐྱེད་པ་ བཞེ་ཕན་བདགོས་ ན་ ས་ཆོད་ཆེན་པོ་འོང་བས་ དོན་ཆེན་ པོ་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་ འགྲུབ་ཅེས་  
དང་། ཁོང་དུ་བཞུད་པ་ དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་བདེ་དགའ་མཆོག་ གི་ཕྱོད་ཡོན་དང་ ལྷན་  
པ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་ ཤེས་རབ་མེད་པས་བསམ་གཏན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་  
པར་ །སྤྱོད་བསགས་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་ པའི་མགོས་པར་གྱུར་པའི། །ལམ་གོལ་  
སར་འབྱུངས་པའི་རིག་ཤིས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྤྱོད་པོ་མ་རབས་ པ་དྲག་གིས་ ཡིད་  
ལ་ ཉིང་ཏེ་འཛིན་སྤྱོད་མེད་པ་ རི་ལྟར་འགྲུབ་ རྩེ་མི་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །ལྷ་པ་གཞན་ལ་འགལ་  
ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་ནི། འགལ་བར་སྤྱང་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་རབ་  
དང་ལྷན་པས་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་  
བསྐྱར་གྱི་ཀྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་  
སྤྱོད་པོ་དང་ལྷན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་  
བྱམས་པ་ཕྱགས་དྲག་གྱང་འདོད་ཆགས་རྒྱང་ཟད་གྱང་མི་འདྲེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་  
གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཕྱགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་གྱང་མུང་ན་  
གྱིས་ཞོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་ལྷན་  
ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཡ་ཡ་པོ་མེད་པ་དང་། བྱང་སྤྱོད་སེམས་ཆེན་  
པོ་དང་རྒྱན་དུ་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་གྱང་མི་གཤེས་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

བྱེད་དེ། དེ་དག་སྟོབས་མཚུངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གེགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་  
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མིག་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་གཟུགས་སྟོགས་འདོད་  
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྩ་རྒྱུ་འདྲ་པོ་བདོག་པོ་རྟེ་ཡོད་པའི།  
 མྱེད་བཞི་ལོ་དབང་བསྐྱར་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རྩལ་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ལ་འཕྲོར་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་རང་བཞིན་  
 འདོད་ཡོན་ལོ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཆུལ་མིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་། །ཤེས་རབ་  
 སྤྱིལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་རྩལ་པའི་མཐུ། །ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་  
 དུ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པོ་ལ་འགལ་བར་དོགས་པའི་ཐུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་མི་འགལ་བ་དང་། འདྲེས་  
 པར་དོགས་པའི་སྟོན་ཡོན་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་  
 ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་  
 མཐའ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ་རོ་གཅིག་པའི་བྱམས་པ་ལྷགས་དགེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ། །འདོད་  
 ཆགས་ཀྱི་བྱི་མ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་  
 གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་རུང་ཟླ་དྲུག་། མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ལྷགས་དྲག་ལ་རྩྱུན་རིང་བ་  
 ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ། །མྱ་ངན་གྱི་ཁུར་གྱིས་ནོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་ལེ་ལོས་སྤྱིང་སྦྱོབས་  
 མི་དམའ་བོ་དང་། །དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་མཆོག་དང་རྩལ་གྱི་ཡང་དག་པའི་དམིགས་  
 པ་ལས་གཤེད་བའི་ཡོལ་བོ་མེད་པོ་དང་། །འོག་བའི་དོན་ལས་སྤྱོད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཤེལ་  
 པའི་བཞོང་སྟོམས་ཆེན་པོ་དང་། །རྒྱན་དུ་རྩྱུན་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་སྟོབས་མཚུངས་  
 སུ་བསྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་རྟེ་བཞེགས་སམ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ། །ཤེས་རབ་  
 ཆེན་པོས་བཀག་པས་མ་འདྲེས་པར་སེ་སོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་རྣམ་པར་མཛོས། །ཞེས་  
 སོ། །

དུག་པ་བདེན་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ཡང་།  
 བསྐྱེད་པ་འོས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ ཆོས་ཉིད་  
 འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །སྟེ་འདོར་མི་དགོས་ཤིང་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་ནི། ཀྱན་  
 རྩོད་དང་ཡང་ མི་འགལ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཉེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ཤེས་  
 རབ་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་བྱ་  
 ས་རྣམས་དུལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོར་མི་དགོས་  
 པ་དང་། བྱེ་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྲུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་  
 ཐག་པ་ནས་རྟོན་པའི་ཀྱན་རྩོད་དང་ཡང་ མི་འགལ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཞན་ལ་  
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། བདུན་པོ་  
 གནང་བ་གསལ་སོགས་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་  
 པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །བཅོམ་རྒྱུན་འདས་ ཁྱོད་ཀྱི་  
 བཀའ་ལ་ལར་ མཐུན་ཅིང་གྲུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིང་ཡོད་ཅིང་གཞུང་། །ལ་ལར་ སྐགས་  
 ལོ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་གནང་བ་དང་འདུལ་བ་ནས་བཀག་པ་ལྟ་བུ་ ངེས་པ་མ་ལགས་  
 པར་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། །དེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་དུས་  
 སྐབས་དང་ཁྱོགས་དང་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་ བཞན་རྒྱུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་  
 དེ་རྒྱར་ཤེས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་  
 པ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྐགས་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་།  
 དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་  
 དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་སྟོན་མཐུ་མེད་པའི་སྟོང་ས་པ་ལ་འགལ་ཡང་མཁས་པ་ལ་མི་  
 འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དེས་ན་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་

འཛིན་པ་ཤེས་རབ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་  
ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་གསུང་རབ་ཕན་  
ཚུན་ལ་གནང་བ་ཀག་མང་དུ་ཡོང་ཀྱང་། དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
འབྲེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དགྲ་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཕྱ་མོ་ལ་ངོ་ཅི་མཆར་བཞི། མདོར་ན་ཡོན་  
ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཤི་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ལ་  
བྱ་མས་ཤིང་ཟླ་གོས་སྟགས་ཀྱི་ཕན་འདྲིལ་པའི་མ་དོར་འདྲའི་ཤེས་རབ་ལས། རྒྱན་  
ཟླ་གོས་སྟགས་དེ་འདྲའི་འཁོར་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པོ་འབྱུང་བོ་ཅི་མཆར་གྱི། རྩེ་  
ངོ་མཆར་ཆེ་རྒྱ་མེད་དེ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ལེགས་ཐར་པའི་བདེ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པ་བདར་ག་ཤེགས་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ་ལ་སྟགས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་  
དང་། རྩེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པོ་མེད་པ་དོར་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་  
པའི་ངང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་རྒྱན་གྱི་བྱ་མཛད་པ་སྟགས་མཆོག་  
དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། འཛིག་རྟེན་དོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་  
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་གཞན་མ་ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱ་པོ་  
བྱ་མས་པའི་མ་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་མདོར་  
བཟུན་ནས། ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་དག་ན་སྒྱ་  
རྩལ་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་སྟགས་དང་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་གཏོར་མཆོག་དང་། རྩོན་པོ་སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་གཙུག་ལག་སྟེ་དེའི་གསུང་རབ་རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ཐར་ལམ་བཟུ་བ་ལ། མེག་དངོ་འདྲ་  
བོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་དོར་གདོན་ལ་སྟགས་པ་འདི་དང་སྤྱི་མཐུན་ཉེར་འཆོལ་ས། ཡོངས་  
སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཐོབས་སྒྲན་དཔུང་ཟས་སྟོང་རྒྱང་དོར་སྟོན་པའི་གྲོགས་དང་སྒྲོ་གྲོས་དང་



སངས་ཀྱིས་བྱང་མེས་ས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་བཞུགས་པའི་ས་ལས་གསུངས་པ་དང་།  
 ལྷ་དང་མིའི་བྱང་མྱོང་བཞེན་ཆོག་གྲུབ་པས་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ། ཞི་ཀྱས་  
 དབང་དྲག་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ར་  
 བོ་ཐ་དད་པའི་དང་། རྣམ་གྲངས་རྣམ་པའི་མང་པོ་མི་སྟོན་ཡོད་པའི་རྣམས་དང་རྣམ་ཐར་  
 བརྒྱད་དམི་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དག་དང་། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ལེ་མན་པའི་ཐབས་  
 ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། ཀྱལ་སྤྱས་བྱང་མེས་ས་  
 རྣམས་ཀྱིས་མེས་ས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མདོན་སྤྱིམ་  
 དུ་རྣམ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ། གང་ཡིན་པའི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་  
 ལས་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་  
 དང་། མྱོངས་པའི་རྒྱ་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་སོགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་  
 པོ་དམུས་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཉེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤྱིན་སོགས་རྣམས་མིག་དང་བྲལ་བ་  
 ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། དཔེར་ན། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་ལོང་ཁྱིད་མེད་  
 པ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། རྒྱུང་པ་འཛོལ་པའི་རང་གི་མདུན་གྱི་ལམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་ཐོག་  
 རིང་པའི་གྲོང་གྲུར་སོགས་སུ་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཉི་མི་རུས་པོ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་  
 རབ་མེད་ན་མི་མིག་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་པོ་རྩ་པོ་འདི། དམིགས་  
 བྱ་ལོང་ཁྱིད་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་མེད་པས་སྒྲིམ་དུང་རྒྱུ་ལེ་རེག་པར་རུས་  
 པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་སྤྱིན་སོགས་རྣམ་དག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི།  
 དེའི་སྤྱིར་སྤྱིན་སོགས་རྣམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡང་མི་རྟོན་  
 དེ། ཤེས་རབ་མེད་པའི་གང་ཟག་མེད་ཀྱང་རྒྱུང་བ་དགག་སྒྲུབ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤྱིན་སོགས་

གསུམ་དག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་མེད་ན་ རྟེན་རྒྱུ་ཅིན་ འབྲས་བུ་ སུལ་  
 དུ་བྱུང་བ་ དོན་ ཉི་གཉིས་ པའི་གང་ཟག་ ལ། སྦྱིན་པ་ རྟེན་འཁོར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པོས། བདག་  
 ཉིད་ནམ་པར་དག་ པ་རྟེན་ལོ་བརྒྱུ་ ཉེ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་ གཞན་  
 དོན་ ཉེ་རྟེན་གས་བྱུང་ལ་དམིགས་ནས་ བཏང་བ་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ ཡིན་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར།  
 ཅེས་ སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ གསུངས། ། པ་ལ་དེ་རྒྱུར་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་འབབ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཡོངས་  
 རྟོད་འབྱུང་པའི་ཆེད་བཏང་བ་ནི། རྟག་མ་ ཤེས་རབ་བརྒྱུ་མེད་དགེ་བ་ཅམ་དང་ཉན་རང་གི་སྦྱིན་  
 པ་ནི། ཉན་སྟེལ་དོན་གྱི་རྟུར་བ་ རྟེན་ཆོང་པ་ཁེ་སྟོགས་ལེན་པ་བཞིན་ ཡིན་ པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 དང་། འདིས་རྟག་མ་བཞི་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། ཤེས་རབ་ གྱི་ རྒྱུང་བས་ རྒྱང་དོར་ཡོ་རྫོངས་  
 པའི་སྒྲིབ་ རྟུན་པ་མ་བསལ་ན། རྟུལ་བྲིམས་ རྣམ་པར་དག་ པོ་དང་རྟུན་པར་ གིང་ཟག་  
 དེ་མི་འགྱུར་ ཉེ། ཤལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་མཆོམས་མི་  
 ཤེས་བས་དེའི་རྟུལ་བྲིམས་ དེ་དག་ ལ། ཤེས་ པ་རྫོངས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་ བཅས་པོ་དང་རང་  
 བཞིན་གྱིས་ ཉོན་མོངས་ པོའི་རྟོག་ པ་དང་བཅས་ པའི་འགྱུར་ པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།  
 ཤེས་རབ་ ཕྱིན་ཅི་ ལོག་པའི་སྦྱོན་གྱིས་སེམས་བརྟོགས་ན། ཁྱོད་པོ་བཟོད་པའི་སྦྱོན་ཡིན་  
 མི་ཤེས་པས་ བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ རྩུན་ལ་གནས་ པའི་མི་མོས་ བེང་། ཤེས་རོབ་  
 མེད་པས་ ལེགས་ཉེས་རྟོག་ པོ་ལ་མི་དག འ་བའི་རྟུལ་འཆང་ཞིང་། རྒྱང་དོར་ཕྱིན་ཅི་  
 ལོག་ལ་འཇུག་པས་དཔེར་ན་ ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྟུལ་ པོར་ནི་པ་ ལ་གྲགས་པ་ ལན་ཅིག་བྱུང་  
 པོར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ བཞིན། ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ ཡིན་ཏན་ སུལ་དུ་  
 བྱུང་བར་ བརྟགས་ བེང་གྲིགས་པར་གྱུར་ཅིང་། ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ དེ་ལས་  
 བུ་ཞིང་ཟབ་པ་ རེ་ཡོན་ཏན་ གཞན་མེད་པ་ ཡིན་པོས། འདོད་ དང་རྣམ་པར་རྟོག་ པའི་སྦྱོན་  
 གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱབ་པའི། ། རྟུལ་པོ་རྣམས་གཤེགས་པའི་ ཡིད་ལམ་དུང་པོར་ཤེས་

རབ་མེད་པོར་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡོང་དག་པའི་ལྷ་པ་མི་རྟེན་དེ་  
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དག་པོ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་བཙོན་པོ་མེད་པོའི་སྤོང་ཆང་ན། །གའི་ཐག་  
 དེ་ལི་ལྷ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པོར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི།  
 ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་བའོ། །  
 གསུམ་པ་ཤེས་རབ་མེད་པའི་གདོ་མུག་མུན་པ་ལྷ་བྱ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གདོ་མུག་མེད་པའི་མུན་  
 པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཆེན་མ་གར་བར་དུ་མི་ལྷོག་ལ། དེ་ནས་གར་བ་ན་ལྷོག་པས་  
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ཉི་མ་འོ་  
 འོད་ཆེན་པོ་གར་བར་གྱུར་པ་ན་མྱིན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པའི་  
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྤོལ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་  
 ན་ལས་ཉོན་ཆུང་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་ཐུ་མ་ནས་སྤྱོད་པ་འགྲོ་བ་སྤོལ་འོད་པ་ལྷ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་  
 རྣམས་གདོ་མུག་གི་མུན་ནག་རྒྱག་པོས་གང་འགོ་བས་པ་འི་མུན་པ་དེ་དགོ། །བདག་མེད་རྟོགས་  
 པའི་ཤེས་རབ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་འབྱུང་བས་ན། །མུན་པ་དེ་དགོ་ཐམས་ཅད་  
 བསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་རབ་དེ་སྤྱོད་པ་ན་གདོ་མུག་མེད་པའི་མུན་པ་དེ་དག་བསལ་བཞིན་  
 པ་དེའི་མིང་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལྷག་མོར་ལུས། ཞེས་དང་། ལྷ་མོ་ཆོན་དེ་བས་ནི་རང་  
 གི་སྤོལ་མཐུ་རྣམས་ཀྱང་གདོགས་ཏེ་འམྱོལ་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། །དེ་འདྲའི་བདོག་མེད་  
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་འབད་པོས་བཙོན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །  
 གཉིས་པོ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་འབད་པོས་རྒྱུ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི། རྟོགས་ངན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ལོ་ལོ་དང་  
 ལྷོ་ལས་དང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་  
 པོ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་དང་ལོག་ལྷ་ཆེ་  
 བ་དང་བདག་འདྲ་བས་མི་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ལྷོ་ནས་མཁས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་

ཡིན་ཏེ། ཐུ་བོད་ལ་གྱི་ལེ་ལོ་དང་སྐུ་དཔལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་ལས་དང་བསྟེན་ངན་སྤྲོ་ཤོགས་  
 ངན་བསྟེན་པ་དང་། །གཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་མི་རྟོག་ངང་ཚུལ་ཏེ་སྤྲོ་སྤྲོ་  
 རྟོག་པོ་མི་སྤྲོ་པ་དང་། །བྱུང་པའི་ལེ་མེས་མཆོག་གྱི་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པོ་མེད་པོ་དང་།  
 མི་མེས་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མེས་སྒྲིམ་པའི་ལོག་པའི་ང་ཚུལ་གྱིས་ཚོན་པས་གཞན་ལ་བྱུང་  
 གསེད་ཀྱིས་དོན་འདྲི་བོ་དང་། །བདག་གིས་མི་རྩལ་སྒྲིམ་པའི་དམའ་སེམས་སྐྱེ་བྱུང་པས་  
 བདག་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་ལོས་བྱུང་བའི་རྒྱལ། །མཁས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལོ་བསྟེན་ནས་མིང་  
 དུ་བོས་པར་མ་དང་པོ་དང་། །རྩན་སྤྱོད་དང་ཀྱིན་བརྟགས་ཀྱི་ལོག་པའི་རྩལ་རྟོག་གི་དུག་  
 ཆེན་པོས་སེམས་བྱུང་པའི་ལོག་ལྟ་དག་སྤྲོས་པའི་གཏི་མུག་གི་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་  
 མོ། །གསྐྱེས་པ་མེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟུ་ལས་དང་པོ་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་བོས་བསམ་བྱེད་  
 དགོས་པ་ནི། དེས་ན། སྤྲོས་པའི་རྒྱ་དེ་དགོས་ངས་ཏེ། བསྟེན་པར་འོས་པའི་བླ་མ་མཁས་  
 པོ་བསྟེན་ནས་ཟིམ་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཏེ། །བོས་བསམ་སྤྲོས་གསུམ་གྱི་མེས་རབ་བསྐབ་  
 ཐུར་མང་དུ་བོས་པ་བཅུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་  
 རྩལ་པ་དང་བསྟེན་པའི་བོས་པ་མེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་  
 བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་རབ་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་བསྟོས་པ་མི་མེས་པའི་  
 ཐུར་དང་། བོས་པ་བྱས་ན་དེའི་དོན་བསམས་པས་བསམ་བྱུང་གི་མེས་རབ་སྤྱོད་ལ།  
 དེ་ལས་བསྟོས་བྱུང་གི་མེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་བའི་ཐུར་རོ། །དེ་ཡང་དཔལ་  
 ལྷན་དཔལ་པོས། བོས་བསམ་སྤྲོས་གསུམ་གྱི་མེས་རབ་རྒྱ་འབྱས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བོས་པོ་  
 ཉུང་བོ་ནི་དཔལ་ལོང་དང་འདྲི་བས་ཇི་ལྟར་བསྟོས་པའི་ཚུལ་མི་མེས་ལ་བོས་པོ། །དེ་  
 མེད་པོ་དེ་ཀོ་ཅི་ཞིག་པས་མ་པར་བྱ། །སྤྱོད་བསམ་པའི་ཚུལ་མི་མེས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་བས་  
 རྟོག་མིར་བོས་པོ་ལ་བརྟེན་པོར་བྱ་ཞིང་དེ་རྒྱ་ལས། །དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་

པ་དང་། རི་ལྷར་བསམས་པ་པོ་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཐོས་པསྐྱེད་གསུམ་གྱི་  
 རྟེན་རབ་ཡངས་པ་སྟེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེན་པོ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པོ་སྦྱོབ་གཉིས་  
 སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། རི་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། དབུ་མ་  
 རང་གྱི་དཔ་ལྷར་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་པོ། རེ་ནི་  
 ཤེས་བྱའི་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པ་རྟེན་ན་འདུག་ཤེས་བྱག་ལ་ཡུལ་རང་  
 རོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་དང་ཆེན་དང་སྤང་གྱང་རང་འབྲས་བདེན་  
 འཛིན་མི་བསྐྱེད་པར་བདེན་སྤང་ཙམ་སྐྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྦྱོབ་དང་། སེར་  
 སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡིན་པ། རེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོབ་  
 པར་འདོད་ལ་བདག་མེད་རྟོག་མི་པའི། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྦྱོབ་གཉིས་འདི་དག་ནི།  
 སྟོང་པའི་རྩ་འམ་ཐབས་གཞན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་མེད་རྟོག་མི་པའི་ཤེས་རབ་  
 ཉམས་སྦྱོང་བྱའི་མཆོག་ཡིན་ཅིང་ཤེས་རབ་དེ་ཡི་གཞི་འམ་ཅི་པ་ནི། །མང་དུ་སྒྲིམ་  
 པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དོན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བྱའི་ནང་ནས་ཐོས་པ་མཆོག་  
 ཡིན་ཏེ། ཅས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པོ་སྦྱོབ་པའི་རྩ་ལ་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོབ་པའི་བཟོད་པ་གལ་ཆེ་  
 པ་སོགས་ནི། བསྐྱབ་བདུས་ཀྱི་རྩ་བ་སྦྱོབ་ལས་ཀྱང་། དོང་པོ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྦྱོབ་པར་  
 བཟོད་པར་བྱ་ས་ནསྦྱོང་དུ་སྦྱོབ་པ་བཅའ་བར་བྱ། རེ་ནས་བཤེན་པའི་ནགས་སྤྱག་ནས་  
 རྟོས་སྦྱོབ་པའི་དོན་ལྟུང་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ། རེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་ལ་བསམ་  
 པའི་དོན་སྦྱོབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་ལ། རྩ་བ་སྦྱོབ་ནི་དེའི་རང་  
 འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། མི་བཟོད་པ་ནི་སྦྱོབ་པ་ན་སྤྱན་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་པ་ལ་སོགས་  
 པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་པ་དང་མི་སྦྱོབ་པས་ནི་བསམ་གཏན་  
 གྱི་ཐབས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན་

སྤྱོད་མེད་པར་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། **བཞི་པ་ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་བདུད་བཞི་  
ཐོག་པ་ནི།** སྤྱད་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་རིགས་གྱི་བྱ་ཐོས་པ་དང་  
ལྟན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་  
དུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་གྱིས་སྒྲགས་མི་རྟེན་དོ། ཞེས་  
གསུངས་སོ། །**ལྔ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་འདོད་ནམས་ལ་ཆོས་རབ་དུ་ནམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་  
པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་  
པ་ནམས་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲིག་དམ་པ་ཆོས་རབ་དུ་ནམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་  
རྒྱ་ན་མེད་པ། དེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དགོས་  
སོ། །དུག་པ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལུང་རིགས་གྱི་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་ཤེས་  
རབ་གྱི་དཔུང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཞེས་ལུང་དང་རིགས་  
པས་བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་དུ་མི་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི། ཉམས་ལེན་  
གྱི་ཆེ་སྒྲིམ་མི་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དཔུང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་། མི་  
དགོས་པར་འདུག་སྟེ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངེས་པ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིམ་ཡིན་པས།  
བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

**འདྲོན་པ་སངས་རྒྱ་བ་ལ་མང་པོ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཡོང་ཚུལ་ནི།** རྣལ་  
འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། **ཁོ་པོ་པ་ཞེས་པོས་ནིས་** རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་  
སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། **སྤྱི་བུ་སྤྱི་མེད་སྐབས་སུ་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་ཐང་  
ལས་པ་ཐོབ་དགོས་པས་** པའི་མཛོ་ཁལ་ཅམ་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་པར། ལག་མཐེལ་ཅམ་  
པ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅུག །སྤྱད་པ་ཅུག་བྱས་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་གསུང་། ལུ་རྒྱུང་བ་  
བཀའ་པོད་ཞལ་ཐུ་བ་སྤུས་ན་བཞག་ནས། **ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱོད་**

བ་མ་བྱང་ཡང་། འདི་ཀུན་ལ་ཞེ་བསྐྱུགས་ རྒྱུ་མཛད་པས་སྤྱར་དུ་བྱུང་བ་ལག་  
 བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལགས། ཆོས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་ངི་ལྟར་  
 བྱེད་དམ་གསུང་སྟེ། ལྷན་སྡེའི་བྱ་པས་པོ་ཏོ་བ་ལ་སྐྱེལ་བྱང་བྱས་པའི་དུས་སྟེ། བྱེད་  
 སྐྱེད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། རའི་དགེ་བཤེས་ ཡོན་ཏྲན་རྒྱ་ཆེ་བ་ གནམ་གྱིས་  
 ས་བཀའ་བ་པ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པས་གཞན་ལ་ནི་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྡང་། ཅ་འགྲེལ་  
 དམར་གྱིག་གྱིག་པ་བཏྲ་མི་དགོས་ པར་བདེ་ཐྱག་རྟེན་ པས་ནི་ལས་ཆུང་། ལྷ་འབྲས་  
 ལ་ ཐེ་ཆོས་དང་ལས་ཆོགས་ལས་ བསམས་པས་ནི་སྒོ་བདེ། ལྷགས་ཀྱི་ བསྐྱེད་རྫོགས་དང་  
 ལས་ཆོགས་ འདིས་ལས་འདི་འབྲུབ་མང་པོས་ནི་ཞེ་ འཇམ་ཡིད་ཆོས་ལ་ འགྲངས་གསུང་།  
 ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་རྟིང་རེ་འཛིན་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤར་མ་ཐོས་པ་བཅའ་  
 དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྟེན་ནས་གསུངས་སྒྲོབ་མེད་ཀྱང་ཤེས་  
 རེན་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པས་སོ། །འཆང་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་ཆར་བ་མེད་སངས་  
 རྒྱས་ཅ་ན་ཆར་བ་ཡིན་གསུང་། ཀུམ་པའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱེད་ན་ཤེས་ཅི་དགོས་  
 བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ་ ཡིན་ འདི་དང་ཐོས་ཆུང་ལ་འབྱུང་ཉེ། བན་རྒྱར་  
 བྱས་ན་ རྟེ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམས་ན་ ཤེས་ཅི་དགོས་ཟེར་ཉེན་ཆེ་ རྟོ་ ཆོས་བན་རྒྱར་བྱེད་ན་  
 རྟེ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམས་རྒྱ་ཡིན་ན་ ཤེས་དགོས་ཏེ་ དེ་ཡང་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ ཆེ་བྱང་འདི་ རྩོད་ ལ་  
 མི་རྫོགས་པས་ རྟེ་བུ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་ དལ་  
 འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀུམ་འབྲུགས་པར་བྱས་ལ་ ཨང་ཀུམ་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་གི་ལུ་འུའི་  
 འགྲེལ་པར་གྲངས་ཡིག་ལ་བཤད་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲངས་ཡིག་གསུངས་པོ་རིམས་མ་འབྲུགས་པར་  
 བྱས་ནས་ཉེན་དེ་དག་ལ་གནས་ནས། ཐོས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་བྱ་སྒྲམ་དུ་བསམ། ཁྱིའི་ག་  
 རྟོམ་པ་པོ་ལ་ ཐོས་པ་ མི་དགོས་བཤད་པ་པོ་ལ་དགོས་སྒྲམ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་ལ་ ཐོས་

པ་མེད་ཀྱིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་བཤད་པའི་སྒྲིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེ་ པ་ཅམ་ཡིན་སྒྲིམ་པ་པོ་ལ་ཐོས་  
པ་མེད་ན་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་འཛིན་མི་ཤེས་པས་ལམ་གོ་ལ་སའམ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས་ སྒྲིམ་པ་པོ་ཁོ་ན་  
ལ་ ཐོས་པོ་ངེས་པར་ དགོས་གསུང་ངོ་། །

བརྒྱན་པོ་དཔུང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་གདམས་ངག་ཆེ་ཚུལ་ནི་ དེ་ལྟར་བསྟུབ་  
པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་དེའི་རྒྱར་ཐོས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་དགོས་  
ཏེ། འདི་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་དཔུང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་གིན་  
ཏུ་འོང་དགལ། དཀ་པར་འདོད་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་  
སྒྲིན་འགྲོ་ཅམ་མམ། གདམས་པ་དངོས་སུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱབ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་  
ནས་འོང། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བསྟུབ་པ་དགོས། སངས་  
རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་ཐོས་པ་དགོས་ཞེས་བརྟན་པ་ལ་ཕན་པ་དང་  
སྟུབ་པ་བྱེད་པ་གཉིས་སེམས་འཛིན་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་པོའི་འགལ་འདྲུ་སྒྲི་ཉེ། བརྟན་  
པ་ལ་ལུང་གི་བརྟན་པ་དང་། སྟུབ་པའི་བརྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། སྡེ་མ་ནི་སྟུབ་  
པ་བྱེད་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་  
བ་ཡིན་པས་བསྟུབ་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བརྟན་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་དང་། སྟུབ་པའི་བརྟན་པ་མ་ནོར་བར་འཛིན་པ་ལུང་གི་བརྟན་པ་མ་ནོར་བར་  
གོ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། དེས་ན་ ལམ་གྱི་གནོད་ཆང་ལ་མ་ནོར་བར་ཐོས་བསམ་  
དང་དཔུང་སྒྲིམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། སྡར་ཆོས་མང་དུ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་  
གྱི་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ཉིད་བསྟུབ་དགོས་པས་བརྟེན་དུ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དང་པོ་  
ནས་མི་ཤེས་ན་ཡང་ཞུས་པར་མི་བྱ་བར་མྱོད་དང་བརྟན་པའི་ཐོས་པ་ཆེ་རྒྱུང་གང་འཐད་  
རེ་ལ་འབད། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལོགས་སུ་བྱེད་སྟུབ་པ་ལོགས་ཤིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི།



གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པས་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་  
 བའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་མེས་ས་ལས་དང་པོ་བའི་ཉམས་ལེན་ལམ་  
 གྱི་རིམ་པ་རེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ་སློའི་མཐུ་ཆུང་ན་དེ་ཙམ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག།  
 སློའི་མཐུ་ཆེ་བའམ། དང་པོ་ཆུང་ཡང་གོམས་པས་ཆེ་བར་སོང་བའི་ཆོ། ལམ་གྱི་  
 རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སུ་བཏང་བས་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མེད་ཐམས་  
 ཅད་དང་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་བས་ཟུར་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་མི་དགོས་སོ། **༡༥གུ་པོ་གདམས་**  
**ངག་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱུ་ནས་བཟང་པོའི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྤྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་བརྟེན་པར་གདམས་**  
**པ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་གདམས་པ་མ་ནོར་བའི་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡིན་ན། མདོར་བསྟུས་ཀྱང་  
 མདོ་རྣམས་དང་ཐེག་པ་གོང་ལོག་གི་ལམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལ་རྒྱས་པར་  
 བཀྲལ་ན། བརྟེན་པ་མ་ཐའ་དག་ལ་འགྲོ་བ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་  
 རྟེན་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་བྱོད་པ་རྟེན་པ་སྤྱིད་ཀྱི། བརྟེན་པའི་ལུས་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་མི་སྤྱིད་པས་དམ་པའི་བཤེས་  
 དང་གྲོགས་ལ་བརྟེན། ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་གདམས་  
 པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་ནས་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་དམིགས་རྣམ་བསྐྱར་། ལྷ་དང་  
 སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ་ནས། ཚོགས་བསག་པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྐྱར་པའི་སློ་དུ་  
 མ་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་རེ་ལ་འབད་ན་དེ་ནས་སློ་ལ་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་  
 དུ་འཕྲེལ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། **༡༦རུ་པ་གདམས་ངག་ལ་སྐྱབས་པའི་**  
**ལག་རྟགས་ནི།** དམ་པ་རྩ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་  
 སློ་ལ་རུག་གི་ཡོད་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་འཇལ་བར་བྱེད་  
 རྟོག་པར་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྟེན་དུ་བརྟུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱུ་པ་རེ་ལ་སློབ་

པ་དེ་ལ་གྲོགས་མེད། སྒྲིམ་ཆེན་རབ་ལ་སྒྲིམ་པ་རབ་སྒྲིམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྒྲིམ་པ་འབྲིང་  
 འོང་བ་ཡིན། རྩེ་ཙམ་བསྒྲིམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས།  
 དེ་ལྟར་བསམས་པས་ངེས་ཤེས་བརྟན་ན་དགེ་མི་དགེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་  
 ཡིན་པས་སྤང་བུ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་  
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྒྲིམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་།  
 དེ་མེད་ན་དང་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད་ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བརྟམས་ན་དུ་ཕྱོ་  
 རྟོད་པའི་ཁ་ལ་བརྟམས་ན་རྟོད་ཕྱོ་ཕྱོ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྒྲིམ་ནས་གར་བྲིད་  
 སར་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་།  
 ཀྱན་རྩོད་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དང་  
 པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོན་སྒྲིབ་སྒྲིམ་པ་འཇལ་བ་དང་མངོན་དུ་གུར་  
 པའི་སྒྲིམ་པ་འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁའས་པའི་ཤེས་  
 རབ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། **རྩོམ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་** རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་ **མཁའས་**  
**ཤིང་བརྩོན་པར་མ་བྱས་པར་** **མཉམ་གཞིག་རྒྱུད་པས།** **ཤིང་པོ་ཐོབ་པ་མོགས་སྒྲིབ་པ་**  
**འཛིགས་པ་** **པོ་མཆོག་དཀྱིལ་གྱིས་** **ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པར་** **མི་**  
**འགྱུར་དེ།** **ཐོབ་བྱ་བླ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་སྒྲིམ་གྱི་ན་ཟད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།**  
**ཐུབ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།** **རྒྱ་མཆན་སྤར་བཤད་པ་** **དེ་ལྟ་བུས་**  
**ན་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།** **རང་གཞན་གྱི་རོན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁའས་པའི་བྱང་སེམས་**  
**ཀྱི་དགོས་པ་བརྟན་པ་ལ་མི་མོས་པ་** **གཞིན་དག་ཆར་བཅད་** **པའི་ཕྱིར་སྒྲིད་དང་གཏན་ཆོག་སེམས་**  
**པ་དང་།** **བརྟན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་** **རྩེས་སུ་** **གཟུང་ཞིང་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཟོད་དང་གསོ་**

བ་རིག་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་པ་རྩི་བའི་ཕྱིར་ནང་རིག་པའོའོ་བའི་དགོས་  
 པ་ཕྱེ་བྲག་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་པའི་  
 གནས་ལྟ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིར་སེམས་དེ་བཙུན་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁེམ་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟན་  
 པ་ལ་མ་མོས་པ་རྣམས་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་དང་གདན་ཆོགས་རིག་པ་དང་མོས་  
 པ་རྣམས་ལ་ཡན་གདགས་པའི་ཕྱིར། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱན་  
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་འཛོལ་བ་ནི་དགོས་པ་ཕྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛོལ་བ་ནི་ཕྱེ་བྲག་མེད་པོ། གསུམ་  
 པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་  
 པའི་ཚུལ་ཤེས་པོ། །

བཞི་པ་ བསྐྱབ་པའི་ཆེ་མེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ཀྱང་རྩི་བའོའོ་སེམས་  
 ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་དམ་པ་བྲག་ལྟར་བྱ་  
 བ་དང་ཕྱིན་བྲག་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་  
 ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བ་  
 དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནི། རྣོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་  
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པར་མི་འགྱུར་བས་སྒྲིད་པའི་དེན་སེམས་  
 བསྐྱེད་པའི་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱང་  
 སྒྲིན་པའི་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པ་  
 རྩི་བའི་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ད་ལྟ་ནས་འབད་ཅིང་ཐོས་  
 པ་འཛོལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་ནས་ཉེས་ལྷུང་  
 གིས་འཛོམས་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་མི་དགའ་བས་བྱང་

སེམས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལ་སྒོ་བ་པར་མི་རྒྱས་ལ། ཆེ་འདིར་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་  
 ཐབས་ནམས་ལ་འབད་ན་འདིར་མ་བསྐབ་པའི་སྤྱི་བ་ཁེགས་གིང་ཆོ་གཞན་དུ་ཡང་།  
 ལག་བཟང་གི་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྤྱོན་པ་དེ་གྲག་དུ་རྫོགས་  
 པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་སྤྲུགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཀྱི་གཞུང་གིང་  
 ཕར་སྤྱོན་དུག་ལས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རུང་ཟད་སྤྱང་ལ། གཞན་  
 རྩལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རུབ་སྤྱང་བས་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་པ་སྤྱས་  
 པ་དང་། དེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་  
 རྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྲུག་མཐོང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲུང་བའི་རིམ་  
 པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ་ཞི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཞུང་ཆེ་བ་ནམས་  
 ཅས་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་དོག་ནས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔལ་འཛོང་གང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱོན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོང་རྒྱ་བར། བྱང་ས་  
 ལས། སྤྱོན་དུག་རེ་རེའི་མཐར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་  
 པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་  
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དུག་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་  
 པས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྒྲོམ་གྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཡ་རོལ་དུ་སྤྱོན་  
 པ་དུག་པོ་འདི་དག་གིས་གྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་  
 པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་  
 པོ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 ལྟར་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་དཔག་

དུ་མེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་  
མཐུན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་བཞི་ལ་ཟུ། བསྐྱབ་པའི་རོ་  
པོ་དེ་བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན། བསྐྱབ་པའི་བྱེད་པས། འཁོར་རྒྱུད་པས་དེ་ལ་  
བརྟན་དགོས་ལ། རུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེན་པ་ནི་སྤར་  
པར་སྐྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སྤར་པར་སྐྱ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་པར་  
སྐྱེན་ནམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྦྱོང་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པའི་དོན་དེ་ནམས་ལ་གདུལ་  
བྱ་སྦྱོང་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་  
ནམས་དོན་གང་ལ་སྤར་པ་དེ་ལ་རང་ཡང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོབ་པ་སྟེ།  
མདོ་སྤྱི་རྒྱུ་ལས། སྐྱེན་པ་ནི་སྐྱེན་དུ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་དང་ མཚུངས་ལ་སྤར་  
སྐྱེན་སྐྱེན་དུ་གྱི་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། དོན་སྦྱོང་པ་ནི་བསྐྱེན་པ་ལྟར་ནམས་སུ་ ལེན་འཇུག་  
པ་ དང་། དོན་མཐུན་པ་ནི་གཞན་ནམས་སུ་ལེན་བརྟུག་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་  
འཇུག་པ་སྟེ་དེ་ ནམས་ཀྱིས། ཁིང་ནི་གོ་རིམ་པ་ཞིན་དུ་སྐྱེན་པ་དང་ སྤར་པར་སྐྱ་པ་ དང་  
དོན་སྦྱོང་པ་ དང་། དོན་མཐུན་པ་ ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་  
ནི་ ཅིའི་སྤར་བསྐྱབ་པ་བཞིར་ངེས་ཞེ་ན། འཁོར་དགེ་པ་ལ་སྤར་པའི་སྤར་རྒྱུད་པ་  
ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དག་འདེགས་ལ། དེ་ཡང་ཟད་ཟེད་གི་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་ནས་ལུས་ལ་  
པན་འདོགས་པ་ལ་བསྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་འནས་པམ་ལ་སྤར་པ་ལ་ཐོག་མར་དེས་  
ཇི་ལྟར་བྱ་ཆུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤར་པར་སྐྱ་བས་ཆོས་བཤད་པས་མི་ཤེས་  
པ་དང་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དོར་ནས་དོན་སྐྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་སྤར་རོ། །  
དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དོན་སྦྱོང་པས་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་

གིས་མ་བསྐབས་ན་གཞན་ལ་འདྲུག་ཚོགས་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ན་  
 ཁྱོད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་བསྐབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྐབ་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོ། ཁྱོད་ཀྱང་  
 ད་དྲུང་གཞན་གྱིས་བཅོས་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ནས་བསྐབ་ཏུ་མི་ཉན་ལ། རང་  
 གིས་བསྐབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གང་ལ་བཅུད་པའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་  
 ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་བསྐབས་ན་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་  
 འགྱུར་ངེས་སྟེན་ནས་གསུང་དུ་འདྲུག་ཅིང་ཞུགས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པར་  
 བཟོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། **ཐོག་མར་ཟང་ཟང་**  
**གི་ཕྱིན་པས་བསྐབས་ལ་** ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ དང་ནི།  
 དེ་ནས་སྟན་སྒྲིམ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ འཛིན་པར་བྱེད་དུ་འདྲུག་པ་ དང་དོན་མཐུན་པོས་ནི་  
 ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེ་ལས་མི་ཚོགས་པར་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་འདྲུག་པར་ བྱེད་  
 པ་དང་། དོན་མཐུན་པས་རང་གིས་སྐབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ རེས་སུ་འདྲུག་པར་  
 བྱེད་པ། དེས་ན་འཁོར་སྤྱད་པ་ལས། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་ངེས་པོར་གསུང་པར་  
 བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལྟ་ནི། བསྐྱུ་བ་བཞི་པོ་འདིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཅི་  
 ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ན། ཕྱིན་པས་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོན་དུ་རྩེད་པར་བྱེད་དེ། འཆད་  
 པ་པོ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟན་སྒྲིམ་ནི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པར་  
 བྱེད་དེ། དོན་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུང་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེ་ཆོས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་  
 མཐུན་པས་ནི་བསྟན་པ་བཞིན་སྐབ་པར་བྱེད་དོ། །དོན་མཐུན་པས་ནི་ཞུགས་པ་དེ་མི་  
 ཚོགས་པར་ཡུན་རིང་པོར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོ་**ཕྱིན་པ་ས་འཆོད་པ་པོ་ལ་**  
**དགའ་བས་སྟོན་རུང་དུ་** འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྐབ་པ་རྟེ། །གཉིས་པ་**སྟན་པར་སྐབ་པོས་**  
**ནི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་** མོས་པ་རྟེད་པ་ ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་**དོན་མཐུན་པ་** ཡིས་ནི་བསྟན་

པ་ལྟར་སྐབ་པ་ར་བྱེད་པའི་སྟེ། །བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ས་དེ་ལས་མི་ལྷོག་པར་ཡུན་རིང་པོར་  
 སེམས་རྣམ་པར་སྐྱོང་བ་སྐྱུ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཀྱན་  
 གྱི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་པ་དང་ཐབས་བཟང་པོར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་  
 ཅན། འཁོར་སྐྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་སྐྱད་པ་དང་ལྡན་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་འོས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། །ཀྱན་  
 གྱི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་པར་བྱེད་ཅིང་། །གདུལ་བྱའི་དུལ་བའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་  
 སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཉན་སྐྱ་  
 ལ་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་ཉན་སྐྱ་ནི། ཁྲོ་གཉེར་མེད་ཅིང་  
 བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཁམས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་  
 པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ཡང་དག་  
 པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉན་སྐྱ་ནི། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་  
 དང་གཏོང་བ་དང་གེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་བརྒྱལ་ནས། ཡན་པ་དང་བདེ་  
 བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །རང་གསོད་པའི་དག་ལ་སྟོན་མེད་པའི་  
 སེམས་ཀྱིས་ཡན་པའི་ཆོག་བཟོད་པ་དང་། དབང་པོ་གིན་དུ་རྟུལ་བ་ལ་ཡི་ཆད་པ་མེད་  
 པར་སྐྱོ་བ་དང་དུ་བྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བཟོད་ཅིང་དག་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་གཡོ་སྐྱ་ཅན་མཁན་སྐྱོ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་འོག་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་  
 བ་མེད་པར་ཡན་པའི་ཆོག་བཟོད་པའི་ཉན་པར་སྐྱ་བ་ཆོས་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱོ་བ་  
 པ་དང་། རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྤོ་རོལ་དུ་  
 བྱ་བའི་ཆོས་སྐྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྐྱིན་པ་སྐྱིབ་པ་  
 དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡང་དག་སྐུལ་གྱི་ཆོས་འཕགས་

པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་བག་མེད་པ་རྣམས་བག་  
 ཡོད་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་གེ་ཚོམ་བྱུང་བ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་  
 འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ནི་སྟན་པར་སྒྲུ་བའི་སྟོན་པ། འོན་ཏྲུང་ནི་མ་སྒྲིན་པ་  
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། འདི་གསུམ་ལས་  
 ཆོ་འདིའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ལོངས་སྟོད་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱང་པ་དང་  
 རྩེལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། ཆོ་ཕྱི་མའི་དོན་འཛིན་  
 དུ་འཇུག་པ་ནི། ལོངས་སྟོད་སྤངས་ནས་སྤོང་མོས་འཆོ་བའི་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་  
 རྟེན་འདིས་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་ངེས་ཀྱང་འདིར་མ་ངེས་སོ། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་  
 དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། བྱིས་པ་འམ་རབ་བྱུང་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་  
 ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྱལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་རྟེན། འདིས་ཆོས་འདི་ལ་ལྷས་སེམས་  
 བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་པར་དག་པའི་རྩ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་  
 འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏྲུང་པ་ཆོས་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་རྟེན། ཐོན་དགེ་ཅ་མ་  
 བསགས་པ་ལ་དགེ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་དཀའ་བ་དང་། ལོངས་སྟོད་ཡུན་ཆོགས་ཆེན་  
 པོ་ཅན་རྣམས་ནི་བག་མེད་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་ལ་དོན་སྟོད་པ་དཀའ་  
 བ་དང་། ལྷ་རྟེན་གས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་གོམས་གོམས་པ་རྣམས་ནི་བརྟན་པ་འདི་ལ་རྒྱང་ཁིང་  
 ལྷན་པས་རིགས་པ་མི་གོ་བས་དེ་དག་ལ་དོན་སྟོད་པ་དཀའ་བའོ། འོན་ཏྲུང་པའི་རིམ་  
 པ་བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་སྒྲ་བའི་གདམས་ངག་ལ་འཇུག། འདི་ནས་  
 ཆོ་འབྲིང་དུ་སོང་བ་ན་འབྲིང་གི་གདམས་ངག་དང་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སོང་བ་ན་  
 ཆོས་ཟབ་མོ་དང་གདམས་ངག་ལྷ་མོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། འོན་མཐུན་པ་ནི། ས་  
 རོལ་གང་ལ་དགོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་འམ་རྟག་པ་ལ་རང་གནས་པར་བྱེད་པའོ།



དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས། བསམ་པ་གཞན་  
 དོན་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་ཀྱང་སྒྲོལ་བས་རང་འདུལ་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་  
 ཡས་པར་བརྟོད་པ་ལས། **གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲོལ་པ་** འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་  
 དུ་གཞན་ལ་ཐུང་བྱེད་དོར་བྱེད་ཀྱི་གནས་ རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་ཡང་། །རང་གི་  
 སྒྲིལ་པའི་ ཆོག་དང་རང་གི་སྒྲོལ་པ་ འགལ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དག་གཏུལ་བར་མི་རུས་  
 ཞེས། **ཁཚོམ་རྩོན་འདས་** ཁྱིད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་རྩོམ་ཆེན་དེ་ཡོད་སྟེ་ རྩོད་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་  
 དག་ཐུགས་ **བརྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་** ལ་བཞག་པར་མཛད་ནས། **ཁྱོན་སྒྲོལ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་**  
**སྐབས་སུ་** རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ བྱིར་དུ་བརྩོན་པ་  
 དུ་མ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ ལགས། །ཞེས་སོ། །

**གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི།** བསྐྱབ་བཞི་ཡང་ཟང་ཟང་གིས་བསྐྱབ་དང་། ཆོས་  
 ཀྱིས་བསྐྱབ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞེ། ཟང་ཟང་གི་སྒྲིན་པ་ནི། དང་པོ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་  
 ཅི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབས་བསྐྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཆོས་དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་  
 དང་དེ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཆོས་ཏེ། **དྲིང་པོ་སྒྲིན་པ་ནི་** ཟང་ཟང་དང་ལྷག་མ་གསུམ་ ཅི་  
 ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་གཉིས་ ཏེ་ཕྱི་མ་ཡོད། །དམིགས་པའི་ཆོས་དྲིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་  
 ཆོས་དང་དེ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ ཡིས། །བསྐྱབ་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་གིས་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་  
 ཅས་ནི། **ཀྱས་པར་ན།** བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་  
 དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡིན་པས་བགྲོད་  
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་རྩུང་  
 པར་འགྱུར་པ་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་སྐྱད་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས། །  
 དེ་ཀྱང་དེ་འདྲ་ **གཞིག་ཡིན་པ་**དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྐྱབ་བཞི་པོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་

བྱེད་པའི་བརྒྱུད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་ལས་ཀྱང་རྩོམ་ཆེ་བ་ནི་ཤར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་བཞི་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཤར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། ཤར་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་བྱེད་དེ་མདོར་བསྐྱབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་བྱང་ས་ལས་བཅའ་བར་བྱོལ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་ཆེས་སུ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྩོམ་པ་ཆེན་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། །ཆཐས་ཆེན་ཤར་རྩལ་ཕྱིན་དུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ཡངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་འདི་བཏན་པར་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བཀོག་ས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་ཆེས་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱིན་དུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱང་ཞིང་། ལ་ལ་ཆེས་ཐོབ་དུ་བསྐྱང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་དང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ལྷག་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱོམ་ལ། ཤར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཆེས་ཐོབ་དུ་བསྐྱང་ངོ་། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཉམ་ཆེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ། བརྩོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །རྩོམ་པ་ཆེན་

པོས། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་དུས་དག་དུ། །སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་  
 བེད་ །ཆོས་ཀྱི་ན་པེན་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ །ལ་བ་གོམས་པར་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་པེན་  
 ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱད་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ལ་ལ་སྒྲོབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། །མཉམ་པར་  
 བཞག་པའི་དུས་དག་དུ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་ཞིང་། །དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་  
 འབྲེལ་བའི་ །རྒྱན་རྟག་དུ་གོམས་པར་བྱ་ །བས་ཤེས་རྟོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།  
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དཔེ་གི་རྟུ་མད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དགའ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱད་ས་པས་ཐོས་པ་ན། དེ་  
 ལྟ་བུ་སྤྱི་པར་ག་ལ་རྒྱས་སྤྱི་མ་དུ་ །ཡིད་ལ་གདུང་བ་བརྟེན་པ་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་རྒྱས་ཀྱང་། །ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་ན་པའི་  
 །ཡུལ་ཚུན་ཆོད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། །ཐུས་ནས་ནི་འབད་པ་ལ་མི་བཞེས་པར་  
 རང་གི་རང་གིས་འབྲུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། །དངོས་སུ་འབྲུག་མི་རྒྱས་  
 པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དཔེ་གོམས་པ་འདྲ་དོར་ན། །ལམ་རིམ་པར་དག་  
 པ་ལས་ཆེས་ཤིན་དུ་འགྲང་བའི་ཕྱིར་དེ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བརྟེན་པ་ལས།  
 །གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ན་འདྲ་འཛིག་རྟེན་ །ཐ་མིལ་བ་འདི་ །རྣམས་ལ་ །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་  
 །སྤྱབ་པ་རྒྱས་སམ་སྤྱི་མ་དུ་ཡིད་ལྱམ་པས་ །གནོད་པ་སྤྱི་ །བརྟེན་པ་ །འགྱུར་ །པོ་དང་། །དེར་མ་ཟད་ །གང་  
 །ཡང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ །སྤྱི་སྤྱི་པ་ལོམ་གྱི་གནས་སྤབས་སུ་ །ཡུན་  
 རིང་ །པོའི་བརྟེན་ །སྤྱི་ཉམས་ །སྤྱི་ །བཞེས་པར་མི་སྤྱི་དཔེ་ །འམ་མི་རྒྱས་པའི། །སྤྱི་དཔེ་དེ་  
 །དག་ཁྱོད་ལ་ །ཡོན་ཏན་ །པོའི་དུ་ །གོམས་ །པར་མཐོང་ །པས་ །མཐར་འཁོར་པ་ལ་མ་བརྟེས་པར་ །དུས་  
 །སུ་རང་གི་རང་ཉིད་ །དུ་བྱོང་བར་ །གྱུར། །དེའི་དེ་ །སྤྱི་ །དུ་རང་རེ་རྗེས་འབྲུག་རྣམས་ཀྱིས་  
 །ཀྱང་ཐོབ་བུའི་ །ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་ །སྤྱི་ །གོམས་ །པར་ །མ་བཞུགས་ །ན་སྤྱི་མེད་གསར་དུ་  
 །སྤྱི་བདང་ །ཐུར་ །ཡོད་ །ཞོང་ །ནས་ །ཞོང་ །དུ་ །སྤྱི་ལ་བར་ །དགའ་བ་ལགས། །པོས་དངོས་སུ་སྤྱབ་པ་རྒྱས་

པ་ནམས་དངོས་ལུ་བསྐབ་ཅིང་མི་རྣམས་པ་ནམས་བསམ་པ་ཚུན་ཆད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།  
 དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྟོད་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་  
 ཐབས་མེད་ལ། འདུག་སེམས་ཆོགས་མ་བཟུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོབ་འདོད་སྟོང་  
 བ་ལ་འབད་ནས་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྟོ་གྲགས་འཕེལ་བ་ན། སྟོམ་པ་བཟུང་ན་ཁིན་  
 ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་འབད་བར་བྱའོ། །སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས།  
 མོན་སེམས་སྦྱང་བ་དང་བྱལ་སྤྱིས་སྟོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་  
 ཟེན་ཏོ། །

ཡེ་ན་སྤྱི་ཏེ་དུ་བྱ་བ་ཏེ་དུ་ཆེ་ལྷན་བྱ་ག་ཏེ་ཅ་བ་དེ། ཏེ་ལྷན་ཡོན་རྩ་ཨེ་  
 སྤྱི་བྱི་མ་དུ་བྱ་མ་ཆེ།



ཕྱ བླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་  
ཕུག་བྱུག་མགོན།



ཕྱ ཟབ་མོའི་བསྟན་སྲུང་དཔལ་  
མགོན་ཞལ་བཞི་པ།

